VÉGET NEM ÉRŐ TÖRTÉNET

Mirella és az ekhós szekér

A szegények gyógyíre, az urak ostora

Az adott szálig: **Kikerülő út a kertek alatt**

1. A Garai-birtok köde és a hamis elixír

Krónikás

A köd úgy ülte meg a Garai-birtok szélét, mint a megülepedett bűn. A szürke pirkadatban alig látszott a gázló, csupán a folyó kőharagja hallatszott, meg az ekhós szekér, a Vándorvár kerekeinek nehéz nyikorgása. Holló és Lant, a két szívós igásló gőzölgő orrcimpákkal feszült a hámnak a sáros emelkedőn. A bal kerék mellett Borda lépdelt – a hatalmas, félfülű fekete juhászkutya sárga szemeivel a sűrűt pásztázta, felmeredő szőrrel szagolva ki a közeledő veszélyt.

A bakon Mirella ült. A hideg pára ellenére formás, telt idomait szorosan fogta a bőrfűző, dúsan redőzött, színes szoknyája alól pedig kivillant a hímes csizma feje. Tollas kalapja alól koromfekete fürtök omlottak a vállára. Amint a szekér közelebb ért a fából tákolt vámházhoz, a ködből egy elnyűtt köpenyes, éhes képű jobbágyasszony lépett elő, három fázós pulyával a szoknyájába kapaszkodva.

Mirella tekintete azonnal megtelt melegséggel. Megrántotta a gyeplőt, s míg az ekhó alól előhalászott egy cipót meg egy vastag gyapjútakarót, szelíden intett az asszonynak. „Vedd csak, atyámfiak! Garai úr úgyis elvitte a gabonátokat, legalább ez melegítsen” – suttogta, s még egy apró csomó gyógyírt is a kezébe nyomott, egyetlen fityinget sem kérve cserébe.

Ám amint a vámház ajtaja csikordult, s előlépett a báró kapzsi tiszttartója, Mirella arca egy szempillantás alatt átváltott a maró, cinikus mosolyra.

„Állj meg, asszony!” – dörrent rá a tiszt. – „A gázló használata és a szekérterher adója két ezüst!”

Mirella teátrálisan meglepett arcot vágott, s álszent alázattal hajolt meg, miközben tekintete pikírten végigmérte a férfit. „Ó, hát kelmed az az elhíreselt, igazságos tiszttartó? Tekintetes uram, egy szegény vándorárunak ennyi pénze nincsen... De látom én kelmed arcán azt a nemes, ám megfáradt vonást. A férfierő hanyatlása, ugye? Van nálam egy ritka keleti elixír, az udvari urak aranyért veszik. Neked odaadom a vám fejében... meg mindössze egyetlen ezüstért.”

A tiszttartó szeme megcsillant a kapzsiságtól. Mirella dögös, csábító pillantása és a méregdrágán eladott, egyszerű színezett kútvíz azonnal megtette a hatását: a tiszt nemcsak átengedte a szekeret, de még ő fizetett a hamis csodaszerért. Mirella karikás

ostorát megsuhintva beugratott a ködbe, s míg a titkos dupla padlórekeszben lapuló szökött jobbágyfiú megkönnyebbülten sóhajtott, Borda még egy utolsó, fenyegető morgással kísérte a becsapott vámőrt.

2. A túlsó part kavicsai

Mirella

A szekér nehéz tölgyfakerekei végre csikordulva megvetették lábukat a túlsó part csúszós kavicsain. A fagyos habok tajtékozva csapkodták a küllőket, amíg Holló és Lant utolsó megfeszüléssel ki nem vonták a nehéz ekhót a sodrásból. A hátuk mögött, a ködfal túloldalán Conrad rézkürtje élesen, dühödten reccsent meg, de a távolság már Mirelláéknak kedvezett.

„Átkozott fösvény banda, bárcsak fulladtak volna bele a saját vámvizükbe!” – sziszegte Mirella, és dühösen rántott egyet a gyeplőn, ahogy megigazította ázott kalapját. A fagyos víz átáztatta a hímes csizmát, s a maró hideg nem sokat javított a hangulatán.

Borda egyetlen ruganyos ugrással a bak melletti deszkára pattant. Megrázta csuromvizes, fekete bundáját – jéghideg permetet szórva Mirellára –, majd fenyegető vicsorgással nézett vissza a homályos folyó felé, készen arra, hogy bárkinek elharapja a torkát, aki követni meri őket.

„Na, még te is lefröcskölsz, te dög!” – mordult rá a nő, de közben keményen ráütött a bak mögötti dupla válaszfalra. „Hogy vagy odabent, kölyök? Bírjad még egy keveset, a sűrűben megállunk!”

A rekeszből fojtott, tüsszentéssel teli válasz érkezett. A szökött jobbágyfiú még egyben volt, bár a rémülettől alig bírt megszólalni.

Mirella meglengette az ostort, s a szekér zörögve beroggyant a túlsó part védelmet nyújtó, sötét tölgyfái közé. A kapzsi tiszttartótól kicseatolt ezüst édesen csörrent egyet a bőrfűzőjében. Ha Garai báró kutyái utol akarják érni őket, ahhoz előbb át kell kecmeregniük a saját jeges gázlójukon.

3. Oltalom a tölgyesben

Mirella

A tölgyes sötétje védelmező takaróként borult a szekérre, felváltva a nyílt gázló metsző szélviharat. Mirella csak akkor húzta meg a gyeplőt, amikor a kürtök távoli riadója végképp elhalt a gomolygó pára mögött. Lant és Holló zihálva álltak meg a mohás fák alatt, gőzölgő párát fújva a hideg éjszakába.

„Na, gyere ki, te szegény pára, mielőtt teljesen jéggé fagysz!” – sziszegte Mirella, és gyors mozdulattal leugrott a bakról. A szekér oldalán lévő rejtett reteszt elhúzva felnyitotta a dupla válaszfalat.

A padló alól egy csuromvizes, didergő fiú kecmergett elő. Rémült szemei a sötétséget kémlelték, míg Borda oda nem lépett hozzá. A fekete dög egyetlen határozott, meleg horkantással végigszaglászta a fiú rongyos kabátját – a kutya morgása ezúttal nem fenyegetést, hanem szigorú őrséget jelzett.

Mirella száraz gyapjútakarót kanyarított a kölyök vállára, majd az övéből előhúzott egy kis flaskát. „Igyál ebből egy kortyot! Ez nem a tiszttartónak szánt színezett kútvíz, hanem igazi gyógynövényes lé. Helyrehozza a vérkeringésedet, mielőtt továbbállunk.”

Míg a gyerek hálásan nyelt a csípős italból, Mirella elégedetten megveregette a bőrfűzőjét, ahol a félrevezetett vámőrtől kicsalt ezüst csörrent. Borda a fák közt maradt, hegyezte a fülét, vigyázva az erdő csendjét. Garai uraság kutyái egyelőre lemaradtak, de a ködös birtok határai már karnyújtásnyira voltak.

4. Kormos menedék

Mirella

A szekér lassan gördült tovább a sűrűsödő fák között, míg végül a tölgyes mélyén kirajzolódott a mészégető roskatag kunyhójának sötét körvonala. Mirella türelmetlenül pattintott a gyeplővel, mert a fagyos szél és az üldözők hajkurászása alaposan kihozta a sodrából. „Na, mozgás, mielőtt Garai kopói mégis ráakadnak a nyomunkra!” – sziszegte élesen a fiúnak, amint megállították a lovakat a földbe süllyedt faház előtt.

Borda dühösen horkantott egyet, fülét hátracsapva méregette a fekete bokrokat. Hatalmas alakja szinte egybeolvadt az éjszakával, tekintete vészjóslóan villogott a félhomályban. Mirella egyetlen határozott rúgással felpattintotta a kunyhó korhadt ajtaját, kiverve belőle a vastag por- és koromréteget, majd erélyesen belökte a didergő kölyköt a védett belsőbe.

„Itt maradsz, amíg elül a riadó. Hajnalban a mészégetők átvesznek, ők eljuttatnak a szabad falvakig” – vetette oda Mirella pattogósan, miközben száraz avart s pattintott szikrát a kőpadkán. Ingerelte a gondolat, hogy a hajdúk a nyakukon lihegtek, de a didergő fiú láttán a haragja inkább a tiszttartók ellen fordult.

Borda a küszöbön telepedett le, halk, vészjósló morgással tartva szemmel a ködös tisztást. Mirella felkapott egy plédet a szekérről, és szigorú arccal a kölyök vállára terítette. „Ne bámulj így, nem vagyunk szentfazekak, csak utáljuk Garai gőgös kopóit. Ülj le a sarokba és maradj csendben!”

5. Ágak a keréknyomon

Mirella

Mirella halkan intett a fiúnak, majd óvatosan hátrafelé lépve behúzta a korhadt ajtót. A kunyhó sötétje elnyelte a riadt gyermek alakját, de pihenésre még nem jutott idő. A szekér ott terpeszkedett a tisztás szélén, mint egy hatalmas, fekete felkiáltójel; ha Garai kopói erre tévednek, azonnal kiszúrják a nyomokat.

– Gyere, Borda, nem hagyhatjuk itt a tengelyt elrettentő példának – suttogta élesen a nő, miközben a ló zablájához lépett. – Még a végén azt hiszik a hajdúk, hogy vendégségbe jöttünk a mészégetőkhöz.

A hatalmas kutya némán követte, szőre felborzolódott a fagyos éjszakai szélben. Fülelve fordította fejét a fák közt terjengő köd felé. A távolból tompa patasorozat és vadászkürt halvány visszhangja szűrődött át a tölgyfák törzsei között. Conrad emberei még mindig a gázló környékét fésülték át, de lassan tágították a kört.

Mirella gyors, gyakorlott mozdulatokkal terelte beljebb a szekeret a sűrű bozótosba. Néhány száraz ágat gallyazott le a földről, s a keréknyomokra szórta, hogy eltüntesse a friss barázdákat. Borda halkan felmordult, jelezve, hogy a szag megmarad, de a nő csak intett neki.

– Tudom, tudom. De az éjszakai derpesztő hideg nekünk dolgozik, az őrkutyák orra is befagy – suttogta Mirella, miközben visszafojtott lélegzettel lapult a bak mögé. A kockázat óriási volt, de a szeme sarkában ott bujkált a megszokott, dacos villanás. Garai uraság hajdúi ma éjjel üres kézzel térnek vissza a várba.

6. Nesztelen léptek

Mirella

A patkók ütemes kopogása szinte karnyújtásnyira csendült fel, majd a sűrű tölgyes szélén bizonytalanul megtorpant. A portyázó hajdúk érdes káromkodása átszűrődött a fagyos éjszakai levegőn, ahogy a fák sűrűjét kémlelték. Borda hatalmas teste megfeszült Mirella lábánál, de a fekete kutya egyetlen halk reccsenést sem engedett meg magának; csupán intelligens, sötét szemeit tapasztotta az ágak közt derengő holdfényre.

A lovasok néhány gyötrelmesen feszült perc után továbbálltak a gázló irányába, megunva a hiábavaló keresgélést. Mirella megvárta, míg a patasorozat tompa moraja teljesen elhal az éjszakai csendben, s csak ekkor engedett ki egy halk, elégedett sóhajt. A száraz ágakkal álcázott keréknyomok beváltották a hozzájuk fűzött reményeket: Garai úr pöffeszkedő kopói vakon átnyargaltak a nyomok felett.

A nő ruganyos mozdulattal pattant fel a bak mögül, s a szekér dupla fenekű rekeszéből gyorsan előhalászott egy vastag, gyapjú pokrócot meg némi szárított húst és árpakenyeret. Nem volt vesztegetni való ideje: odalépett a mészégető kunyhójához, és óvatosan benyitott a korhadt deszkaajtón.

A szökött jobbágyfiú még mindig a sarokban kucorgott, riadt szemei tágra nyíltak a félhomályban. Mirella gyengéd, anyáskodó mosollyal terítette vállára a meleg takarót, s kezébe nyomta az elemózsiát.

– Edd meg gyorsan, öcsém, aztán pihenj egy keveset – suttogta melegen. – A hajdúk elvonultak, de pirkadatkor továbbindulunk.

Borda feszülten elnyúlt a kunyhó küszöbén, fülét a szél felé forgatva őrizte a csendet, míg Mirella odakint az éjszakai bepakolást igazította el.

7. Hajnali előkészületek

Mirella

Mirella halk mozdulattal rákattintotta a szekér oldalára a vasláncot, s gondosan eligazította a rakományt elfedő vastag ponyvát. A fagyos szellő még megrezegtette a tölgyfák korhadt ágait, de az éjszakai feszültség lassan feloldódott a sötétségben. A nő elégedett mosollyal nyugtázta, hogy a szekér dupla aljának rejtett zárszerkezete még a

legélesebb hajdúszem előtt is láthatatlan maradt.
Borda a kunyhó küszöbét elhagyva nesztelen léptekkel sündörgött a szekér mellé. A hatalmas, fekete bundájú eb finoman a nő szoknyájához dörgölőzött, elismerésre vágyva a hibátlanul teljesített őrségért. Mirella csendesen felnevetett, s melegen megveregette a hűséges jószág nyakát, miközben a kunyhó felől már a szökött fiú egyenletes, megnyugodott légzése hallatszott.
– Jó munkát végeztünk, öregem – suttogta Mirella, miközben a bak alól előhalászott egy kis rézflaskát, és belekortyolt a fűszeres ágyas pálinkába. – Garai kopói most a gázlónál ázzanak csak kedvükre. Pirkadatkor mi a köves patakágy felé vesszük az irányt, ahol még a patkó sem hagy nyomot.
A nő még egyszer körüljárta a mészégető kunyhójának környékét, s egy puha fenyőággal álcázta saját friss csizmanyomait a nedves avarban. Az ég alján már derengeni kezdett a korai pirkadat szürkesége, jelzést adva a továbbindulásra. Borda vidáman meglendítette a farkát, felkészülve az újabb útra, amely végleg elfeledteti a hajnali veszélyt.

8. Gázolás a köves mederben

Mirella

A lovak türelmetlenül horkantottak a dermesztő pirkadatban, de Mirella egyetlen lágy kattintással és a gyeplő finom megmozdításával csendre intette őket. A szekér lassan elgördült a mészégető kunyhó védelméből, a vastag kerekek pedig puhán nyelték el a törmelékes erdei út egyenetlenségeit. Borda nem maradt el tőlük: az eb nesztelenül ügetett a bak mellett, fülei rángatóztak a legkisebb neszre is, orrát a hűvös reggeli szélbe emelve.
Néhány száz lépés után a sűrű tölgyes átadta helyét a sekély, köves patakágy világának. Mirella habozás nélkül kormányozta a fogatot a sebesen rohanó, kristálytiszta vízbe. A kerekek csobbanása elfojtotta a fa váz halk nyikorgását, s a sodrás pillanatok alatt eltüntetett minden nyomot, amit a lovak patái hagyhattak volna a felkavart homokban.
– Na, öregem, most keressenek minket Garai kopói! – kacsintott le Mirella a vízben gázoló kutyára, miközben gúnyos mosoly bujkált a szája szélén. – Ebben a vízben még az úri hiúságuk is fenékre futna.

A nő egy óvatos mozdulattal visszanyúlt a szekér belsejébe, és finoman megkocogtatta a dupla alj rejtett deszkáját. A kormos arcú jobbágyfiú halk koppintással jelzett vissza odabentről, bizonyítva, hogy a kényelmetlen búvóhely ellenére még tartja magát. Mirella megelégedetten bólintott. Még néhány fordulat a patakmederben, s ha elérik a köves gázló túloldalán elterülő fenyvest, végleg kikerülnek a hajdúk látóköréből.

9. A fenyves oltalma

Mirella

A patak sekély habjai mögött végül megreccsent a parti kavicságy, ahogy a szekér nehéz kerekekkel kigördült a szárazra. A sűrű fenyves hűvös, gyantaillatú árnyékkal ölelte körbe a fogatot, védelmező takarót borítva a fáradt vándorokra. A lovak elégedetten fújtattak egyet a partra érve, Borda pedig szilaj mozdulattal rázta ki bundájából a hideg cseppeket, apró vízpárát szórva a friss mohára.

Mirella ügyes kézzel fékezte meg a pónikat az első vaskos fenyőtörzs mögött, majd éber szemmel körbepillantott. A túlparti erdősáv felől semmi sem törte meg a pirkadat csendjét; Garai gőgös hajdúi nyilván még mindig a félrevezető kereknyomokat kutatták a mészégető kunyhójának közelében.

– Na, fiú, kimerészkedhetsz a kalitkádból! – suttogta a nő, miközben kipattant a bakról, és félretolta a takaróként szolgáló szalmabálát, megnyitva a titkos rekesz ajtaját.

A kormos képű jobbágygyerek nagyot szívott a harapós, friss erdei levegőből, s gyorsan megtörölte izzadt homlokát. Megszeppenten, mégis megkönnyebbülten kászálódott ki a deszkák közül, Mirella pedig nyomban egy karaj szikkadt kenyeret és egy kulacs tiszta vizet nyomott a kezébe.

– Egyél gyorsan! Az urasági lovasok keményebbek a sziklánál, de az eszük rövidebb a nyúlfarknál – mosolyodott el melegen a nő, miközben jóindulatúan megsimogatta a fiú borzas fejét. – Átvágunk ezen a sűrűn, és mire a nap felér az ég közepére, már a nagy vásárosúton zötykölődünk, ahol senki sem mondja meg, ki a vándoráru-kereskedő és ki a szökött cseléd.

10. Fenyőtűk hűvösében

Mirella

A fiú mohó kézzel tömte szájába a szikkadt kenyeret, miközben Mirella már meg is ragadta a pónik kantárját. Nem volt vesztegetni való idő. A sűrű, alacsonyan nyúló ágak védelmében a szekér lassan, csaknem nesztelenül gördült előre a puha, süppedős fenyőtűszőnyegen.

Borda a fogat előtt óvakodott, fülei feszülten riadtak minden apró neszre. A távolból, a patak túlpartjáról tompa lódobogás és dühös kiáltások zaja szűrődött át a szürke pirkadati ködön. Garai hajdúi átkozódva hajszolták a semmit a mészégető kunyhója körül, mit sem sejtve a víz nyelte keréknyomokról. Mirella szívében mégis gyorsabban vert a pulzus. Ha egyetlen tengely is elreped egy kiálló gyökérben, oda a menekülés.

– Lapulj vissza, öregem – suttogta hátra a fiúnak, aki gyorsan visszakászálódott a szalmabálák mögé. – Megtesszük a magunkét, a többit meg a jó szerencsére bízzuk.

Borda hirtelen megtorpant. Egy száraz gally roppant meg tőlük pár lépésre. A kutya mormogva Mirellára nézett, mire a nő azonnal megállította a lovakat, és a kés nyeléhez nyúlt. A feszültség vágni lehetett a hűvös levegőben. Borda óvatosan megkerülte a legközelebbi vaskos fenyőtörzset, hogy kifürkéssze az előttük fekvő homályos erdei csapást.

11. Rejtek a mohás falak közt

Mirella

Borda óvatosan visszalépett a vaskos törzs mögül. Nem a hajdúk bukkantak fel: csupán egy megrémült őz csörtetett át a túlsó avaron. Mirella türelmetlenül, mélyről jövő horkantással fújta ki a levegőt, de egyetlen másodpercet sem vesztegetett. A gyeplőt megrántva újra intett a póniknak, s a szekér nesztelenül haladt tovább a süppedős, tűleveles talajon.

A fenyves hirtelen ritkulni kezdett, s a fák fojtogató ölelésében feltárult a mészégető régen elhagyott, roskadozó kunyhója. A korhadt gerendákat vastagon bevonta a sötétzöld moha, a feketéllő tető szinte teljesen egybeolvadt a körülötte nyújtózó erdei árnyakkal.

– Ki a szekérből, de tüstént! – sziszegte Mirella maró éllel a szalmabálák felé hajolva.
Megragadta a megszeppent jobbágyfiú karját, és erélyesen kirángatta a ponyva alól. A fiú még mindig a maradék kenyeret szorongatta, de meg sem merte nyitni a száját, úgy botorkált a nő nyomában. Mirella a kunyhó félig nyitott, kormos ajtajához tuszkolta a gyereket.
Borda a tisztás szélén állt meg, felborzolt háttal, vicsorogva méregetve a patak felőli sűrűséget. Garai hajdúinak dühödt ordítozása lassan elhalt a távolban, ahogy a lovasok rossz irányba haladtak a túlparton.
– Húzd meg magad abban a kormos sarokban, és ha kedves az életed, ki ne dugd az orrod! – vetette oda Mirella szikrázó tekintettel, majd határozott mozdulattal rátolta a korhadt deszkaajtót a fiúra.

12. A vakvágány csele

Mirella

A korhadt deszka még halkan nyikordult egyet, mielőtt a kunyhó koromtól fekete falaiba olvadt a csend. Mirella nem teketóriázott: azonnal felnyalábolt egy adag száraz fenyőgallyat a földről, s egyetlen lendületes mozdulattal a kunyhó elnyűtt bejárata elé döntötte, mintha csak a szél hordta volna oda a hulladékot. A helyszín így pontosan úgy festett, mint egy évtizede elfeledett, romos erdőszéli hajlak.
Borda halkan megszimatolta a nyirkos avart, majd elégedetten megcsóválta a farkát. A túlsó part felől még hallatszott néhány távoli, elfojtott káromkodás, de a hajdúk lovaik patáit már a sáros földúton ugratva haladtak kelet felé – a csel bevált, a sekély víz elnyelte a nyomokat, a hajdúk pedig vakvágányra futottak.
– No, legalább az a gőgös Garai-féle bagázs egy darabig a saját árnyékát kergeti – suttogta Mirella egy halovány, elégedett mosollyal a szája szélén.
Gyorsan visszalépett a szekérhez, s végignézett a bakon: egyetlen elvesztett morzsa vagy elhullajtott szalmaszál sem maradhatott utánuk. Összébb húzta a ponyva szélét, majd finoman meglegyintette a gyeplőt, hogy a két póni még néhány lépést tegyen a sűrűbb árnyékot adó fenyőágak alá. Nem volt értelme azonnal útra kelniük; meg kellett várniuk, míg az erdő teljesen visszanyeri szokásos, békés lüktetését.

13. Suttogás a korom mögött

Mirella

Mirella intett a fekete kutyának. Borda feszülten megállt a sűrű bokrok árnyékában, fülét hátracsapva figyelt. A hajdúk patadobogása végképp elhalt a távolban, s az erdő lassan visszazökkent a maga megszokott, békés ritmusába.

A lány még egyszer gyanakvón méregette az erdei utat, majd rövid, megfontolt léptekkel visszalopózott a gallyakkal eltorlaszolt kunyhóbejárathoz. Óvatosan félretolt egy sűrű fenyőágat, épp csak annyira, hogy nesztelenül besurranhasson a sötét, kormos belső térbe.

A szökött jobbágyfiú a sarokban kuporgott, tágra nyílt, riadt szemmel bámulva a homályba. A nyirkos falak hűvöst árasztottak, a fiú mégis úgy zihált, mintha még mindig a sarkában lihegnének Garai emberei.

– Elmentek. Nincs baj – suttogta Mirella halkan, szaggatottan.

Előhúzott az övéből egy lapos bőrkulacsot, és a megriadt fiú felé nyújtotta. A srác reszkető kézzel vette át a friss vizet, s hálásan, kapkodva ivott belőle néhány kortyot.

– Tarts ki. Vigyázunk rád – tette hozzá Mirella, miközben a résen át visszanézett a szekér irányába.

Borda odakint halkan felmordult, jelezve, hogy a levegő tiszta. A közvetlen veszély elmúlt, de a továbblépést alaposan meg kellett tervezniük: amint újra elindulnak a szekérrel, a fiúnak biztonságosabb helyet kell találniuk a ponyva alatt.

14. Úton a gázló felé

Mirella

Mirella kislisszolt a kunyhó hűvöséből, és egyetlen intéssel jelt adott Borda felé. A fekete kutya tüstént közelebb óvakodott, fülei éberen felmeredtek, de a veszély elültével testét már nem feszítette a korábbi görcsös ugatásra készség. A lány nem teketóriázott: gyors, megszokott mozdulatokkal átrendezte a szekér hordóit és a gyapjútakarókat, kiszabadítva a dupla padló feletti elrejtett zugot.

– Gyere, csendben! – intett a kunyhó felé halkan.

A megkönnyebbült fiú meggörnyedve kibújt a kormos falak mögül. Léptei még

bizonytalanok voltak, de Mirella gyengéd, mégis határozott kézzel segítette fel a ponyva alá. A puha pokrócok közé kuckózva a legényke végre úgy érezhette, a szerencse mellé szegődött. Mirella még egy hordó szárított gyógynövényt tolt a búvóhely nyílása elé, teljesen elrejtve őt a kíváncsi tekintetek elől.

Borda megelégedetten szimatolt a kerék mellett, majd elébe ügetett az erdei úton. A lány elsimította a friss nyomokat egy fenyőággal, majd ruganyosan fellépett a bakra. A gyeplőt kézbe véve csendesen csettintett, s a szekér halk nyikorgással megindult a tölgyes sűrűjén át, a gázló irányába.

15. Csobogó biztonság

Mirella

A kerekek halkan nyikordultak a szekér alatt, amint a sűrű tölgyes fokozatosan átadta helyét a nedvesebb, füzes vízparti aljnövényzetnek. Mirella lazán tartotta a gyeplőt, de szemeit éberen a fákon túl derengő tisztáson tartotta. A folyó csobogása már tisztán hallatszott a hűvös szélben, jelezve, hogy a gázló karnyújtásnyira van. Garai hajdúinak nyoma sem látszott: a tiszttartó gőgös kopói régen bevetették magukat a téves csapásra.

Borda a füzes szélén megtorpant, s fekete orrát a magasba emelve szaglászta a páradús levegőt. Egyetlen halk fújtatással jelezte úrnőjének, hogy a környék csendes és békés. Mirella elégedetten elmosolyodott, majd egy picit lehajolt a bakról, közelebb a lába alatti rekeszhez.

– Kitartás, odafi! A túlsó parton már nem érnek el a pöffeszkedő nagyurak korbácsai – suttogta derűsen a gyógynövényillatú deszkák felé.

A szekér könnyed döccenéssel lépett be a sekély folyóba. A köves mederben a paták alatt vidáman fröccsent a tiszta hab, Borda pedig elégedetten gázolt a kerekek mellett, menet közben egy-egy gyors kortyot kanyarítva a friss vízből. Mirella magabiztosan terelte a fogatot a partoldal felé, ahol a túlsó fák védelmező árnyéka már a veszélytelen út kezdetét ígérte.

16. A szabad part árnyékában

Mirella

A kerekek végül puha, nedves fövenyen döccentek meg, ahogy a szekér kigördült a habokból a túlsó partra. Mirella egy védett, sűrű fűzbokor mögé kormányozta a fogatot, messze a túlparti hajdúk tekintetétől. Odalent, a folyó túloldalán a Garai-birtok fenyvesei már csak sötét, fenyegetésmentes sziluettként nyújtóztak az ég felé.
Borda megrázta magát, szőréről sziporkázó vízcseppek röpködtek a levegőben, majd örömteli, halk vakkantással lépett a bak mellé. Mirella leugrott a fűbe, gyorsan átvizsgálta a környéket, s mivel a madárcsicsergésen kívül semmi sem bontotta meg a csendet, visszalépett a szekér oldalára. Egy határozott mozdulattal kiakasztotta a duplafenék rejtett reteszét.
– No, gyere csak ki a sötétből, te kisfiú! – intett derűsen, miközben felsegítette a kormos, reszkető jobbágygyereket. – Innen már egyetlen udvari hajdú sem rángat vissza a dologházba.
A fiú pislogva dörzsölte meg a szemét a hirtelen világosságban, s amint megérezte a szabad part illatát, megkönnyebbült sóhaj szakadt ki belőle. Borda barátságosan odadörgölőzött a lábához, mintha csak azt mondaná: elvégeztük a dolgot. Mirella előhalászott a ponyva alól egy darab szárított húst meg egy puha cipót, s a fiú kezébe nyomta.
– Edd meg, aztán felkapaszkodhatsz a bakszék mögé. A következő vásáros faluban keresünk neked egy rendes mestert, aki mellett megbecsült ember lehetsz – mondta mosolyogva, majd megragadta a gyeplőt. A szekér elindult a biztonságot adó, napfényes országúton.

17. Sorompó a vásár előtt

Mirella

A szekér döcögve falta a mérföldeket a poros országúton. Borda feszülten ült a bakszék mellett, szőre még nyirkos volt a folyó vízétől, s sötét szeme élesen pásztázta az útszélt. Valahányszor egy kövérebb varjú elröppent a szélfútta tölgyek ágai közül, a fekete eb fojtott, vágó morgással jelezte nemtetszését.

– Nyugalom, Borda! Nem kell minden madárban a tiszttartó kopóját látni – vetette oda Mirella tüskésen, miközben megrántotta a gyeplőt. Hangja még őrizte az átkelés feszültségét, s a méreg tisztán forrt benne a pöffeszkedő uraságok miatt. – Bár ha mégis utánunk jönne valamelyik Garai-bérenc, ígérem, maga fogja megenni a saját nyergét.
A bakszék mögött kuporgó fiú félve nyelt egyet, szorosan markolva a félig megevett cipót. Nem mert szólni, csak hálás, megrémült pillantással figyelte a nő határozott hátát. Mirella megérezte a gyerek dermedtségét, s bár a fogát csikorgatta a felgyülemlett dühtől, a hangja egy csapásra megenyhült, ahogy hátrapillantott.
– Ne remegj, kölyök! Ami a túlparton maradt, az ott is rohad el. Előttünk meg ott magasodik a vásáros falu tornya – bökött előre a korbács nyelével.
A távolban valóban kibontakoztak a faházak zsindelytetői és a templom karcsú csúcsa. Az út szélén azonban egy roskatag vámszedő bódé bukkant elő, ahol egy dülledt szemű, peckes hajdú támaszkodott a lándzsájának, kéjesen lesve a közeledő fogatot. Mirella szája gúnyos mosolyra húzódott: a bosszúsága azonnal tettre kész, maró furfanggá változott.

18. A kénköves csel

Mirella

Mirella megrántotta a gyeplőt, s a szekér nyikorogva állt meg a keresztbe fektetett, vaskos fagerenda előtt.
– Hó, megállj! – harsant a hajdú hangja, s gőgösen lépett elő, miközben lándzsájának hegyét a nyögdécselő lovak felé bökött. – A vásári vám négy garas! És mi lapul a ponyva mögött, szép szál fehérem?
Mirella teátrálisan meglepett arcot vágott, majd édes, ám hamiskás mosolyra húzta a száját, miközben gúnyos csillogás gyúlt a szemében.
– Négy garas egy ilyen derék, éles szemű vitéznek? – kuncogott, s kissé előrehajolt a bakszéken. – Bárha csak teli erszényem lenne egy ilyen szálas legénynek! De jaj, nekem csak kénköves kenőcsöm meg fokhagymás pálinkám van. A fekete nyavalya ellen való, tudja-e kelmed?
A vámszedő rögtön hátrahőkölt, gyanakvóan és megrettenve méregetve a poros ponyvát.

– Fekete nyavalya? Miféle nyavalya?
– A túlparti gázlónál terjed, tekintetes uram! – suttogta Mirella titokzatosan. – Kiütéssel kezdődik, aztán a torkot szorítja meg... Épp a szegény betegeket gyógyítani igyekszem a vásárba. Borda, mutasd csak a tisztelt úrnak a köhögőst!
Borda e pillanatban fojtott, fenyegető morajjal emelkedett fel a bakszék mellett. Borzolt szőrrel, csillogó, vészjósló szemekkel meredt a hajdúra, és mély gurgulázással villantotta meg éles agarait.
A vámszedő sápadtan nyelt egyet, s kapkodva intett a fegyverével.
– Húzzon innen a nyavalyás portékájával! Be ne hozza a bajt a faluba! – kiáltotta, s sietve felrántotta a korhadt sorompót.
Mirella elégedetten csettintett, s a szekér csikordulva gördült át a szabaddá vált úton.

19. A kovácsműhely árnyékában

Mirella

A vásár zaja azonnal körbefogta a nyikorgó ekhós szekeret. Tarka sátrak, fűszeres pecsenyefüst és cserépedények csilingelése kavargott a kőporos utcán, de Mirella pillantása éles maradt, akár a borotva. Nem állt meg a kavarodás közepén, hanem mélyebbre terelte a fáradt lovakat, egy eldugott, árnyékos sikátor felé, a kovácsműhely mögé.
– Még egy ilyen pökhendi svihák, és legközelebb valóban ráuszítom a döghalált – sziszegte Mirella méltatlankodva, miközben leugrott a bakszékről. Dühét alig tudta leplezni, orcája égve pirult a felgyülemlett méregtől.
Borda nesztelenül pattant le a bakról, marcona termete azonnal elállta a keskeny utcácska bejáratát. Éles szemeivel a tömeget pásztázta, s halk, fenyegető morgással intett távol egy kíváncsiskodó péklegényt, aki túl közel merészelt lépni a szekér ponyvájához.
Mirella hátrasietett, és a szekér aljához térdepelve halkan elkoppantotta a titkos jelt a tölgyfadeszkán. A rejtett zug rekesze halkan kinyílt, s odabentről egy megrettent, kormos arcú fiú pislogott ki a homályból.
– Na, gyere ki, te szerencsétlen! A kutyák nem találtak meg, a vámszedőt pedig elnyelte a saját félelme – vetette oda éles, mégis gondoskodó hangon Mirella, miközben egy

adag száraz kenyeret meg egy kulacs vizet nyújtott be a fiúnak. – De ne ugrálj, a faluban még ezer szem figyel!

20. Zsarátnok és szurok

Mirella

A kovácsműhely üllőjének ritmikus csattogása szerencsére elnyomta a szekér aljából kiszűrődő fészkelődést. Mirella egy pillanatra sem lankadt: visszanyúlt a ponyva alá egy kormos, szakadt posztóköpenyért, és a fiú nyakába borította.
– Húzd a fejedre! – suttogta élesen, feszülten. – Ha valaki kérdezi, a kovács új inasa vagy. Nem beszélsz, csak hordod a szenet!
Borda füle hátralapult. A termetes kísérő mozdulatlanná dermedt, szeme a sikátor torkolatára szegeződött. Nehéz csizmák koppantak a kőpadkán: két fegyveres hajdú haladt el a bejárat előtt. A vámszedő emberei voltak, láthatóan még mindig gyanakodva pásztázták a forgatagot.
Mirella melle szaporán hullámzott a félelemtől, de tekintete éles maradt. Gyorsan a szekér oldalának dőlt, mintha csak a hámot igazgatná.
– Ne mozdulj, Borda! – sziszegte halkan. A férfi izmai megfeszültek, marokba szorított kézzel állta a sarkot, készen a legrosszabbra.
A hajdúk végül nem fordultak be a szűk zugba; a kovács pörölyének zengése és a felszálló szikrák eltántorították őket. Amint odébbálltak, Mirella a fiú felé bökött a fejével.
– Nyomás a déli kapu felé! A tömegben elvegyülsz – nyomott két rézpénzt a kezébe.
A fiú bólintott, és a széntartó mögött nesztelenül osont el a szabadba.

21. Füst és szurokszag

Mirella

A fiú karcsú alakja másodpercek alatt elenyészett a ponyvás szekerek és a hangoskodó kofaasszonyok forgatagában. Mirella mély levegőt vett, de a tüdeje azonnal megtelt a szomszédos műhelyből áradó nehéz, kénköves füsttel meg az rotyogó szurok maró szagával. A veszély még egyáltalán nem múlt el; a légkör szinte vibrált a feszültségtől.

– Mozduljunk, Borda – intett a nő fojtott hangon a kordé felé. – A hajdúknak hamar feldereng, hogy a csillogó rézpénz és a hamis vámcédula nem ér egy fabatkát sem.
Borda nem teketázott. Hatalmas markával megragadta a rúdat, miközben gyanakvó tekintetével még egyszer végigpásztázta a sikátor száját. A szekér nehéz tölgyfa kereke csikordult egyet a szűk kőpadkán, s pont ráhajtott a kovács által kint felejtett, gőzölgő szurokcsöppekre. A fekete, ragadós massza azonnal rátapadt a küllőkre, de most ez volt a legkisebb gondjuk.
A távolból lópaták csattogása és durva kurjongatás hallatszott: a hajdúk rájöttek a cselre, és visszafordultak. Mirella gyorsan felkapott egy marék korommal kevert, még izzó zsarátnokot az üllő melletti dézsából, majd egyetlen lendülettel a szekér mögött felhalmozott nedves faforgácsra szórta.
Sűrű, szürke füstfelhő csapott fel a szűk utcában, fojtogató vakfoltot képezve a hajdúk orra előtt. Mirella megragadta Borda karját, és a gomolygó takarásban hirtelen befordultak a mészárosok sötét, szűkös sora felé, végleg elnyelve nyomaikat a vásári forgatagban.

22. A mészárosok árnyékában

Mirella

A mészárosok sora nyers hús- és faggyúszagtól terhesen fogadta őket, de ez a maró bűz most áldásnak bizonyult: elnyomta a szekérről áradó égett szurok szagát. Borda megfeszült izmokkal tolta a kordét a nyersbőrökkel teli kampók között, miközben gyanakvó pillantást vetett minden szembejövőre. A kereken ragadó fekete massza belepörgött a szétvert vágóhídi porba, így szerencsére nem hagytak feltűnő nyomot maguk után.
– Elég a morcolásból, Borda! Még a végén kiszúrnak minket azok a köpönyegforgatók – sziszegte Mirella fojtott, méregtől fűtött hangon, miközben gépiesen helyreigazította a ponyvát. – Nem állunk meg, amíg el nem érjük a kelmefestők sikátorát.
A hajdúk dühödt kiabálása már csak tompa morajként hallatszott a füstbe borult kovácsműhely felől. A vásár forgataga hamar elnyelte a két menekülőt; a kofaasszonyok veszekedése és a lábasjószágok bőgése elfedte a kerék nyikorgását.
Borda vágó élességgel vetette oda a választ, miközben félretolt egy útjába kerülő

hordót:
– Lassíts! Ha szaladunk, azonnal ránk uszítják a porkolábot!
Mirella éles szemmel pásztázta a bódék közötti szűk sikátorokat. Bár a szándékosan szított kénköves füst lefogta az üldözők szemét, a városi adószedők nem felejtettek könnyen. Egy félreeső, dohos szegletben végül megtorpantak a ponyvás szekérrel, ahol a falak árnyéka elrejtette őket a kíváncsi tekintetek elől.

23. Cukormáz és acél

Mirella

Mirella először a ponyva alá nyúlt, és halk csitítással intette nyugalomra a rejtőzködő fiút, aki szaporán szedte a levegőt a sötétben. A kordé gyomrában a kölyök végre kidughatta a fejét, miközben Mirella egy csomó kormos rongyot nyomott a kezébe gyors álcaként.
Ám a csend pillanatai nem tartottak sokáig. A sikátor torkolatában meglebbent egy selyemszegélyes posztóköpeny: a város gőgös vámszedője lépdelt be, nyomában két fegyveres hajdúval. Az úr gyanakvóan fintorgott a szurokszag láttán, és gőgös pillantása rögtön a kordéra szegeződött.
– Mit somfordáltok itt a homályban, csavargók? – kiáltotta rőfös gőggel, kezét a szablyamarkolaton pihentetve.
Mirella egyetlen szempillantás alatt váltott át a dühös sziszegésből álszent alázatosságba. Cukormázas mosollyal lépett előre, miközben mélyen megdöntötte a fejét.
– Jaj, tekintetes uram! Csak a szegény árusok portékáját rendezgetjük – csevegte mézesmázos, pikírt hangon. – Csupán ritka kenőcsöket hoztunk a nemes urak csúzára meg a kevély tisztek fejfájására…
Mögötte Borda előlépett a fal árnyékából. Hatalmas, kormos vállai betöltötték a szűk sikátort; vészjósló hallgatással szorította össze ökleit, és olyan fenyegetően meredt a tisztre, hogy annak szava a torkán akadt. A gőgös vámszedő megtorpant, felmérte az erőviszonyokat, majd morogva inkább továbbállt.

24. Lombok oltalmában

Mirella

Amint a vámszedő és fegyveresei léptei elhaltak a macskaköveken, Mirella arcáról azonnal elenyészett a cukormázas mosoly. Egyetlen szilaj pillantással intett Bordának, miközben a kordé mélyén megbúvó fiú még lélegezni is alig mert.

– Mozgás! Mielőtt meggondolják magukat – sziszegte a lány halkan, feszülten.

Borda nem teketóriázott. Megragadta a kordé rúdját, és hatalmas vállával nekifeszülve kitolta a nehéz szekeret a szűk kapualjból. A vásár kavargó forgataga nyomban elnyelte őket, ám a nyílt téren nem maradhattak. A szurokszagú nyomokat el kellett tüntetniük a kíváncsi szemek elől.

A mészárosok sora felé vették az irányt, ahol a vér és faggyú erős szaga hamar elnyomta a gyanús szurokgőzt. Mirella menet közben némi sárral kente össze a kerekeket, miközben tekintete szüntelenül a tömeget pásztázta. Borda komor csendben, vészjóslóan lépdelt mellette, felkészülve a legrosszabbra.

A piac szélén végre feltűnt a vágyott menedék: a patakpartot szegélyező, dús fűzes.

– Ott! A lombok mögött! – mutatott előre Mirella szaporán szedve a levegőt.

Borda egyetlen határozott lökéssel betolta a kordét a sűrű, zöld fedezékbe. A hajlékony ágak és a kövér levelek jótékonyan borultak feléjük, elrejtve őket a hajdúk szeme elől.

25. A fűzes csendjében

Mirella

A fűzfák sűrű, lehajló ágai kint tartották a vásár zaját és a kíváncsi tekinteteket. A hűvös, zöld homályban a patak halk csobogása szinte megnyugtatóan hatott az iménti feszültség után.

Mirella nem vesztegette az időt. Lépteivel alig verve zajt, a kordé hátsó részéhez sietett, és óvatosan félrehajtotta a gyékényponyvát, majd felemelte a dupla fenék ravaszul rejtett deszkáját.

– Ki jöhetsz, kisinas – suttogta gyengéd, meleg hangon, ami éles ellentétben állt a hajdúknak mutatott mézesmázos, mégis maró stílusával. – A dölyfös uraságok még mindig a mészárszékek bűzét szaglásszák, azt hiszik, ott maradt valami a gőgjükből.

A kordé mélyéről egy megszeppent, koromtól és félelemtől maszatos arcú fiú bújt elő. Remegő kezét Mirella gyengéden megszorította, miközben a tarisznyájából előhalászott egy darabka aszalt szilvát meg egy karéj puha kenyeret, s a gyermek kezébe nyomta.
Borda közben a fűzfaágháló mögött maradva, éber szemmel pásztázta a városszéli utat. Hatalmas alakja mozdulatlanul állt a lombok között, mint egy komor szikla, de a tekintetében most nem fenyegetés, hanem óvatos megkönnyebbülés bujkált. Egyetlen halk mordulással jelezte Mirellának: tiszta a levegő, senki sem követte őket a patakpartig.
– Látod, megmondtam – mosolyodott el a lány, s a fiú borzas hajába túrt. – Amíg velem vagy, a vámszedők legfeljebb a saját árnyékuktól ijedhetnek meg. De a nap még magasan jár, a városkapu felől bármikor errefelé vetődhet egy nemkívánatos járőr. Pihenjünk egy keveset, aztán a vízmenti sekélyes felé vesszük az irányt!

26. Illat a gázlónál

Mirella

A sekélyes gázló már alig kőhajításnyira dereng a lehajló fűzfák mögött, de a partmenti ösvényen újabb akadály állja útját a kordénak. Egy ázott köpenyű, morcos őrszem támaszkodik a köves meder feletti fának, unottan rugdosva a vizenyős kavicsokat.
Borda fojtott, éles morgással lépett közelebb, szőre felmeredt a marján. Dühös tekintete egyértelmű üzenetet hordozott: acéllal kell utat vágni. Mirella azonban erélyesen rácsapott a férfi karjára, s elfojtott sziszegéssel intette nyugalomra. „Hagyd azt a vasat, te fatuskó, még idetereled az egész őrséget!”
A lány éles esze azonnal munkához látott. Gyors mozdulattal benyúlt a kordé oldalán függő szőttes tarisznyába, s nem fegyvert, hanem egy apró, mázas cserépedényt húzott elő. Ahogy lefejtette róla a viaszos vásznat, tömény, bódító levendula- és szegfűszegillat áradt szét a hűvös páraködben. A méregdrága keleti balzsamnak hazudott pancs még a legszigorúbb strázsa figyelmét is elzsibbasztotta.
– Figyelj és tanulj – vágta rá Mirella méregtől szikrázó mosollyal. Odalépett az őrhöz, s álmoskás, álszent alázattal felkínálta az illatos csecsebecsét, azt füllentve, hogy a kapitány úr személyes megrendelésére viszi a túlsó partra.
Az őr mohón bekapta a horgot. Az illatos kenet ígérete és a kapitány nevének hallatán

elfeledte a kordé átvizsgálását, s intett, hogy áthaladhatnak. Borda vészjósló hallgatással taszította előre a szekeret a gázló hűvös habjaiba, maguk mögött hagyva a kijátszott őrt.

27. A rejtett rekesz kincse

Mirella

A kordé kereke mogorván kattogott a túlparti nedves kavicsokon, maguk mögött hagyva a csobogó habokat. A víz túloldalán elterülő dús fűzes sűrű, zöld lombokból font biztonságos védőhálót köréjük. Ahogy mélyebbre gurultak a hajladozó ágak alá, a külvilág nyüzsgése elnémult, s a párás félhomály azonnal elrejtette a szekeret a kíváncsi szemek elől.

Mirella nem vesztegette az időt. Még mindig méregtől szikrázó szemmel ugrott le a bakról, s rögvest a raktér oldalán lévő csempészrekeszhez lépett. Borda egyetlen mukkanás nélkül, felmeredt szőrrel húzódott a lombok szélére. A férfi éber, dühös tekintete a gázló felé nyúló ösvényt pásztázta, készen arra, hogy bárkire rácsapjon, aki követni merészelné őket.

– Elég volt a kucorgásból, te szerencsétlen! – sziszegte Mirella éles, vágó hangon, miközben kipattintotta a dupla padlólemez rejtett reteszét. A szalma alól előbukkanó fiú tüsszentve, ijedten pislogott a derengő fényben. – Ha még egyszer elaludnál ott lent, szeméttel takarlak be, nem takaróval!

A lány a haragja ellenére gondos mozdulattal segítette ki a didergő gyermeket a szűk rejtekből, s gyorsan leporolta a fiú gyűrött gúnyáját. Borda halk morgással tudatta, hogy a környék még tiszta, ám a feszültség cseppet sem enyhült köztük.

28. A fűszeres szelence

Mirella

A fiú szipogva törölte meg az orrát, miközben Mirella egy vastag, viseltes pokrócot terített a vacogó vállára. A gyerek azonban nem üres kézzel bújt elő a szűk rejtekből: rongyos inge alól egy bőrszíjjal átkötött, apró fémelencét halászott elő, amit eddig a mellkasához szorítva őrzött a sötétben.

– Ezt még a gázló előtt nyomta a kezembe egy idegen… azt mondta, vigyázzak rá, míg átérünk – suttogta a fiú megilletődve, és óvatosan Mirella felé nyújtotta a dobozkát.
Mirella szeme elismerően megcsillant. Térdre ereszkedett a guggoló gyerek előtt, s gyakorlott, halk mozdulattal kipattintotta a fémelence rozsdás pántját. A szelencében nem aranypénz csillogott, hanem egy finomra őrölt, méregdrága keleti fűszer lapult, amelynek bódító illata még a nedves fűzfaágról csöpögő víz szagát is elnyomta. Borda halkan felmordult a lombfal tövénél, de fel sem nézett, csak éberen figyelte az erdei ösvény zörejeit.
– No hát, te kis gézengúz, ez a kincs többet ér tíz üveg hamis elixírnél! – kuncogott Mirella, s a fűszeres dobozt gyorsan a saját szoknyája rejtett zsebébe süllyesztette. – Ha beérünk a vásárba, a gőgös uraságok saját aranyán veszünk neked egy tisztességes csizmát.
Elrendezték a kordé szalmáját, megigazították a ponyvát, majd óvatosan kiléptek a sűrű fűzes hűvöséből, hogy folytassák útjukat a városi piachoz vezető szekérúton.

29. Por és keleti fűszer

Mirella

A döcögő kordé kerekei mély nyomot vágtak a városszéli porba, ahol a kora reggeli pára már oszladozni kezdett. Az ösvényen egyre sűrűbbé vált a forgalom: batyus kofaasszonyok, sovány kecskéiket terelő jobbágyok és cifrára mázolt kereskedőhintók tülekedtek a távoli városkapu felé.
Mirella a bakon ült, s fél kézzel a pokrócba burkolt fiú vállát fogta. A gyerek már nem reszketett, kíváncsi szemmel leste a vásárba igyekvő forgatagot. A szoknya rejtett zsebében meglapuló fémdoboz kellemes nehezékként lapult Mirella combjához – a keleti fűszer értéke egy kisebb vagyonnal ért fel ezen a vidéken, ahol a gőgös uraságok még a puszta borsért is arannyal fizettek.
– Látod azt a cifrán kifestett szekeret ott elöl? – bökött Mirella a fejével egy kövér, selyemgúnyás kalmár felé, aki fensőbbségesen kiabált a lassú szekeresekkel. – Az ilyen hólyagok pénztárcája mindig nyitva áll, ha ritkaságot szagolnak. Csak tudni kell, hogyan tálalja az ember.
Borda lépteinek ritmusa egyenletes volt a kordé mellett. Sötét tekintete minden

szembejövő alakot felmért, s pusztán fenyegető jelenlétével távol tartotta a tolakodó koldusokat és gyanakvó hajdúkat. Mirella elégedetten mosolygott: a fűszer nemcsak a fiú új csizmáját fizeti majd ki, de jut belőle bőségesen a nincsteleneknek is.

30. Fegyverek a vámkapunál

Mirella

A piaci forgatag moraja már egészen közelről hallatszott, ám a kapu előtti ellenőrzőpontnál hirtelen megtorpant a sor. Mirella önkéntelenül is a szoknyája redői közé nyúlt, ahol a kiszabadított fiútól kapott rézpántos szelence rejtőzött. A fém hűvös volt, de a benne lapuló keleti fűszer gondolata sem tudta teljesen eloszlatni a hirtelen támadt feszültséget.

– Állj – szisszente Borda alig hallhatóan, és keményen a kordé rúdjára csapott. Szemei összeszűkültek, ahogy a városkapuban álló fegyvereseket figyelte.

A hajdúk nem a megszokott, álmos tempóban szedték a vámot. Egy rézpántos ládát rángattak le az előttük haladó cifra hintóról, miközben a kövér kalmár elvörösödve, hadonászva tiltakozott. Az őrök parancsnoka szigorú tekintettel méregette a feltört zárat, és a tömeg felé pillantott, mintha pontosan azt a szelencét keresné, ami most Mirella zsebében lapult.

Mirella gyomra összerándult. A fiú a pokróc alatt még mélyebbre kucorodott, megérezve a levegőben vibráló veszélyt. Borda keze a kordé oldalán pihenő nehéz botra tévedt, tekintetéből néma riadalom tükröződött.

– Semmi pánik – suttogta Mirella, bár a saját hangja is megreménykedett. – Ha a rézpántos kincsekre vadásznak, hát kapnak valamit, amitől elmegy a kedvük a kutakodástól.

Gyors mozdulattal előhalászott a kosarából egy apró, piszkos üvegcsét, amiben ócska szurok és csípős gyógynövények keveréke lötyögött. Elhatározta, hogy mielőtt a sor rájuk kerülne, felkészül a rázós szemfényvesztésre.

31. A csodakenőcs csele

Mirella

A kordé csikordulva állt meg a szigorú fegyveresek előtt. Egy pirospozsgás, peckes vámőr lépett elő, lándzsáját nyersen a kocsi rúdjának feszítve.

– Álljunk csak meg! – dörmögte, miközben gyanakvó tekintettel méregette a ponyvával letakart rakományt. – Kereskedőknek, gyanús csavargóknak átkutatjuk a holmiját! Rézpántos ládát, elcsent portékát keresünk a kapitány parancsára.

Borda ujjai ráfonódtak a botra, s a teste megfeszült, mint a csapda rugója, de Mirella egyetlen finom intéssel lecsillapította. Arcára nyomban ráült a legálszentebb, legalázatosabb mosoly, amit csak a vásári forgatagban tanult.

– Jaj, tekintetes vitéz uram! – csicseregte nyájasan, miközben szélesre tárt karokkal lépett az őr elé. – De nagy kő esett le a szívemről, hogy végre egy ilyen éles szemű, daliás tiszttel hozott össze a sors! Nem is a ládák miatt kell aggódnia kelmednek, hanem a veszedelmes mocsárláz miatt… Látom ám az arcán azokat a csúf, sárgás foltokat!

A vámőr ösztönösen az arcához kapott, s a gyanakvást hirtelen felváltotta a hiú kishitűség. Mirella nem teketóriázott: gyors mozdulattal lepattintotta a szurokszagú üvegcse dugóját, s egy csepp csípős, büdös folyadékot kent a férfi kézfejére.

– Remete Szent Antal ritka csodaszere ez! – suttogta rejtelmesen. – Ha most nyomban nem dörzsöli be, s a kordénk rázkódó pora rászáll, örökre megcsúfítja a bőrét!

A fojtogató szag és Mirella határozott fellépése teljesen összezavarta a fegyverest. Borda egyetlen fenyegető, néma lépést tett előre, ami épp elég volt ahhoz, hogy a megszeppent vámőr elrántsa a lándzsáját.

– Menjetek a pokolba a szagmandulátokkal! – horkantott a katona, s sürgetően integetett, hogy húzzanak el a kapuból.

Mirella buzgó hálálkodások közepette intett Bordának, s a kordé végre kigördült a vámkapu árnyékából, egyenest a vásár irányába.

32. A keleti fűszer ára

Mirella

A kordé kerekei lassan belepörögtek a városszéli vásár felé vezető út vastag porába. A kapu fegyvereseinek zajongása s a fojtogató szurokszagtól csikorgó káromkodások hamar elhalkultak a mögöttük terülő derengésben. Borda csak akkor engedte ki a mellkasában rekedt levegőt, amikor a legközelebbi árkádok védelmező árnyéka alá

értek.
Mirella halkan hátrafordult, s egyetlen finom mozdulattal fellebbentette a szekér nehéz ponyváját. A kiszabadított fiú még mindig megilletődve kuporgott a szalmán, de a szemében villódzó riadalom már átadta a helyét a meglepett kíváncsiságnak.
– No, ne bámulj úgy, mintha szellemet látnál! – mosolyodott el a lány meleg, anyáskodó hangon, miközben egy darab száraz kenyeret és egy korty tiszta vizet nyújtott a gyermeknek. – A nehezén túl vagyunk. Most már nem a fegyveresek lándzsája, hanem a vásári kalmárok kapzsisága az ellenfelünk.
Mirella keze a ruhája redői közé nyúlt, s óvatosan előhalászta a fiúnál talált, kecsesen faragott szelencét. Amikor pattintva felnyitotta a pici fedelet, a friss keleti fűszer tömény, bódító illata azonnal elöntötte a kordé környékét. A gőgös városi elöljárók és a dőzsölő kereskedők egész vagyonokat voltak képesek kifizetni egyetlen csipetnyi ilyen kincsért.
– Ebből a pár markynyi porból akkora aranyat csikarunk ki a pöffeszkedőkből, hogy abból nemcsak te laksz jól, de a külvárosi didergőknek is jut rendes meleg gúnya meg étel – kacsintott Bordára, aki egy elégedett morranással nyugtázta a tervet.

33. A vásári alku

Mirella

Mirella gondosan bezárta a faragott szelencét, s a pici kulcsot a keblébe rejtette. Egy gyors pillantást vetett Bordára, aki már meg is találta a legmegfelelőbb, félreeső zugot a kordénak az árnyas falak mentén. A hűséges kísérő fél kézzel a szekér rúdját támasztotta, míg a másikkal csendben betakarta a szalmán csücsülő fiút egy ócska, de meleg pokróccal.
– Vigyázz rájuk, Borda! Én teszek egy kört a cifraságok között, s megkeresem a legkövérebb erszényt – suttogta a lány meleg mosollyal, majd megigazította kendőjét, s kilépett a vásári forgatagba.
A piactér közepén, a legdíszesebb selyemsátor előtt pöffeszkedett a város leghíresebb fűszerkalmára. Bársony köntöse alig érte át a hasát, s gyűrűzött ujjai között pökhendi gőggel forgatott egy rézrajzolatú mérleget. Mirella arcára azonnal kiült a megszokott, álszent alázat: a tekintetét kissé leszegte, de ajkán halvány, pikírt mosoly bujkált.

– Méltóságos kalmár uram – hajolt meg mélyen, miközben hangja csöpögött a hamis tisztelettől. – Egy szegény vándoráru-hordó leánya merészel kelmed elé járulni. Egy csipetnyi ritkaság van nálam, mit a keleti tengerekről hozott a szél… de tartok tőle, a nagyságos úr erszénye szűkös lesz ehhez a kincshez.

A kalmár felhorkantott, s felháborodottan mérte végig a lányt, pont úgy bekapva a horgot, ahogy Mirella eltervezte.

– Szűkös? Az én erszényem?! – dörrent rá a kereskedő, s azonnal előrántotta a nehéz, ezüstpénzzel teli bukszáját. – Mutasd azt a port, te nőszemély, aztán majd meglátjuk, ki fizeti meg az árát!

34. Ezüst csengés a selyemsátor előtt

Mirella

Mirella lassan, szinte ájtatos mozdulattal emelte ki a kendője alól a kis rézpántos szelencét. Nem sietett; hagyta, hogy a kereskedő kíváncsisága és elbizakodottsága a tetőfokára hágjon. Amikor a fedél finom kattanással felpattant, a szellő rögtön felkapta az egzotikus, szegfűszeges-fahéjas aromát, ami varázsütésre betöltötte a selyemsátor környékét.

A kalmár szeme tágra nyílt, s a száját is tátva felejtette a mohóság vágyától. Egyik kövér, gyűrűs ujjával már nyúlt volna a vöröses por felé, de Mirella egyetlen gyors mozdulattal visszahúzta a szelencét a kebléhez.

– Lassan a testtel, nagyságos uram! – csillant meg a lány szeme pajkos éllel. – Ez a por a keleti kalifák kertjének legféltettebb kincse. Három fényes ezüstpénz csupán az illatolása, de ha az egész szelencét óhajtja birtokolni, a buksza alját is meg kell mutatnia!

A kalmár torkán akadva hörrent fel a pimasz áron, ám a környező árusok már kíváncsian figyeltek. Hogy hiúságát és hírnevét óvja, gőgös fintorral markolt bele nehéz erszényébe, s öt csillogó ezüstöt nyomott Mirella tenyerébe, majd kapzsian magához ragadta a rézedényt.

Mirella ártatlan mosollyal meghajolt, s a csörgő pénzt rögvest köténye mélyére süllyesztette. Nem teketóriázott tovább: könnyed léptekkel indult vissza a félreeső sikátor felé, ahol Borda már vigyázta a kordét. A szekérnél lapuló fiúnak meleg ételre és

új gúnyára volt szüksége, a gőgös kalmár ezüstjei pedig épp a legjobb helyre kerültek.

35. Meleg étel a sikátorban

Mirella

A sikátor árnyékában hűvös szél kavarta a port. Mirella elégedetten paskolta meg a kötényét, amelyben halk muzsikaként csörrentek össze az imént szerzett ezüstpénzek. A vásár zaja itt már elhalványult, csupán a szekerek távoli nyikorgása szűrődött be a téglafalak közé.

Borda a kordé mellett lapult, feszült izmokkal vigyázva a rejtekhelyet. Ahogy megpillantotta a közeledő leányt, tekintetében gyanakvó feszültség villant fel.

– Tiszta a levegő? – kérdezte szaggatottan, szemeivel a sikátor torkolatát pásztázva.

– Hogyne lenne! A gőgös kalmár most épp a hamis szegfűszegporát szagolgatja boldogan – nevetett fel halk, selymes hangon Mirella. – Nézd csak, mit kaptunk tőle a nagy buzgóságért!

A lány büszkén mutatta fel a markában lapuló csillogó ezüstöket. A kordé ponyvája alól ekkor egy didergő, maszatos arcú fiú bukkant elő. Rémült tekintete Mirella ártatlan mosolyán állapodott meg.

– Gyere csak ki, fiacskám – lágyult el Mirella hangja. Gyengéden simogatta meg a fiú borzas fejét. – Nem bánt senki. Ebből a pénzből rögvest szerzünk neked meleg gúnyát és egy jókora cipót.

Mirella gyors mozdulattal nyomott két ezüstöt Borda markába.

– Szaladj a pékséghez és a gúnyás bódéjához! Hozz friss tejet is, amíg én itt vigyázok!

Borda szótlanul bólintott, majd a fal mellett suttyomban elsurrant, miközben Mirella óvón fonta karját a megmenekült kisfiú köré.

36. A fahéjas falatok

Mirella

Nem telt bele sok idő, Borda sötét árnyéka újra feltűnt a kapualj sarka felől. Egy gőzölgő cserépedényt szorított a mellkasához, amelyből a friss, mézes zabkása fahéjas illata szétáradt a hűvös sikátorban. A másik kezében vastag gyapjúpokrócot és egy még

meleg veknit egyensúlyozott.
– Tiszta a környék... egyelőre – motyogta Borda halkan, szaggatottan, miközben gyanakvóan visszanézett a főutca felé. – A pék nem kérdezett semmit. Gyorsan pörögtek az ezüstök.
– Jól tetted – bólintott Mirella feszülten, és óvatosan átvette tőle a tálat. A szemeiben bujkáló riadt tekintet ellenére mozdulatai gyengédek maradtak. – Nézd csak, mit hozott nekünk a jó ember!
A megszeppent fiú tágra nyílt szemekkel bámulta a gőzölgő ételt. Mirella a kezébe adta a fakanalat, Borda pedig a gyerek nyakába terítette a puha pokrócot. A kisfiú remegő kézzel, de nagy kapkodással látott munkához. A forró kása melege lassan visszahozta a színt a maszatos arcába.
– Sietnünk kell – morogta Borda fojtott hangon, miközben már a kordé ponyváját igazgatta. – A kalmár hamarosan rájön a cselre. Ha a hajdúk utánunk jönnek, szűk lesz ez a kapualj.
– Igazad van – súgta Mirella, s vetett egy utolsó, éber pillantást a sikátor torkolatára. – Eddig szerencsénk volt. Etesd meg a kicsit, aztán induljunk a gázló felé!

37. Kerekek a saras úton

Mirella

Borda egyetlen határozott mozdulattal emelte fel a kisfiút, s a meleg pokróccal együtt a kordé mélyére, a ponyva alá rejtette. A gyerek a fahéjas kásával teli tálat szorongatva hálásan kuporodott le a puha zsákok közé, miközben az édeskés gőz még finoman terjengett a deszkák között.
Mirella elégedett mosollyal igazította meg a ponyva szélét. A gőgös kalmártól kicsalt ezüstök most hozták meg az igazi hasznukat, s az elégedettség melegséggel töltötte el a szívét. Borda halkan megrántotta a gyeplőt, a szekér pedig nehézkesen kilendült a szűk, sötét kapualjból. A kerekek halkan nyikorogtak a kinti macskaköveken, de a vásárváros esti zaja könnyedén elnyelte az apróbb neszeket.
– Ha a kalmár és a hajdúk észbe kapnak, már csak a hűlt helyünket találják – jegyezte meg Mirella halk, csípős gúnnyal, miközben még egy utolsó pillantást vetett a főutca felé. – A tekintetes úr bizonyára még mindig a csodálatos portékáját méregeti a

selyemsátorban.
A városszéli sikátorok hamarosan átadták helyüket a fűzfákkal szegélyezett dűlőútnak. A levegő hűvösebbé és frissebbé vált, ahogy a folyó közelsége érezhetővé lett. Borda éber szemekkel pásztázta a bokrokat, miközben a kordé egyenletesen zötykölődött a gázló felé vezető úton.
A ponyva alól egy kis fej bukkant ki: a kisfiú már az utolsó falatokat kaparta ki a cserépedényből. Arcán a riadt feszültség helyét átvette a jóllakottság nyugalma. Mirella egy mosoly kíséretében egy kis aszalt gyümölcsöt nyújtott felé, s a szekér kényelmes tempóban haladt tovább a biztonságot nyújtó part felé.

38. Sár és sötétség

Mirella

A szekér rövidesen átlépte a Garai-birtok határát jelző roskatag kőoszlopot. Az elhanyagolt dűlőút egyre sarasabbá s sötétebbé vált, ahogy a fűzfák homályos árnyékában közeledtek a gázló felé. Mirella feszülten figyelte az éjszakai nesztelegetést, hiszen a birtok tiszttartójának járőrei bármikor felbukkanhattak a ködből.
A szekér hirtelen akkorát zökkent, hogy a ponyva feszítőfái szinte felnyögtek. A jobb hátsó kerék teljes terjedelmével tengelyig szaladt egy mély, vízzel teli kátyúba. A ló megriadt, halkan felhorkantott, a szekérderék pedig veszélyesen megdőlt a sár felett.
– Megragadtunk – sziszegte Borda fojtott, szaggatott hangon, miközben riadtan mérte fel a bozótos szélét. – Mély. Nagyon mély.
– Csendesen! – intette le Mirella halkan, gyorsan a ponyva réséhez nyúlva, hogy egyetlen nyugtató szorítással intse hallgatásra a bent lapuló kisfiút. – Garai hajdúi nem messze portyáznak. Ha meglátják az elakadt kordét, lőttek a tervünknek.
Mirella óvatosan leereszkedett a cuppogó sárba. Bár szíve hevesen vert a félelemtől, éles esze azonnal megoldást keresett: egy kidőlt tölgyfaágat feszített a megrekedt kerék alá, miközben Borda hatalmas vállával a szekéroldalnak feszült. Egyetlen feszült, közös erőfeszítéssel csikarták ki a kerekeket a sártengerből, mielőtt a távolban feltűnő fáklyafények elérték volna őket.

39. A zúgó gázló

Mirella

A kerekek kiszabadultak a sártengerből, s a szekér megkönnyebbülten lódult meg a sötét dűlőúton. Borda habozás nélkül ragadta meg a kantárszárat, és a fűzfák védelmező árnyékába vezette a lovat. Mirella egyetlen ügyes ugrással pattant fel a bakra, majd egy gyors pillantást vetett a háta mögé: a Garai-birtok járőreinek fáklyái épp ott pásztázták a felkavart sárt, ahol alig egy perccel korábban még a mély kátyú fogságában vergődtek.

– Éppen idejében – mormolta Borda fojtott hangon, miközben sárfoltos köpenyét összehúzva szorosan a kordé mellett haladt tovább.

A sűrű, nyirkos köd szerencsére jótékonyan elfedte körvonalaikat a kíváncsi szemek elől. A dűlőút hamarosan lejteni kezdett, s a sötétségből felhangzott a gázló sebesen rohanó vizének megnyugtató csobogása. A cuppogó sarat felváltotta a part kavicsos talaja. Mirella halk, csitító szavakkal irányította a fújtató patást, amely óvatosan lépett a hideg habok közé.

– Húzd magadra a pokrócot, kicsim! – suttogta hátra Mirella a ponyva résén át a szalmában lapuló fiúnak. – A víz csobogása most a legjobb barátunk.

A szekér zökkenőmentesen vágott át a sekély medren. Mire a túlsó part biztonságos zátonyára értek, Garai hajdújának fáklyái már csak tehetetlenül sziporkáztak a túlsó fűzesben, mint vesztett úton bolyongó lidércek.

40. Ír a köszvényre

Mirella

A túlsó parton a köves út egyenesen a kivilágított vámkunyhóhoz vezetett, ahol egy álmosságtól morcos, vörös orrú vámszedő emelte magasba lámpását. A köpcös tiszttartó gyanakvón méregette a kordét, s gépiesen már a ponyva felé nyúlt, hogy átkutassa a rakományt.

Borda fenyegetően lépett előre, de Mirella egyetlen lágy mozdulattal leintette. A nő álszent alázattal kulcsolta össze kezeit, s elragadó mosollyal lépett a tisztviselő elé.

– Szent Márton óvja kegyelmed drága egészségét, tekintetes uram! – suttogta

mézesmázos hangon. – Látom a szemein a gyötrelmet... Ugye a csúz sanyargatja azt a nemes orrcsúcsot ezen a nyirkos éjszakán?
A vámszedő megtorpant, s önkéntelenül is megérintette sajgó arcát. Mirella kihasználta a pillanatot, s szoknyája redőiből egy apró, mázas tégelyt húzott elő.
– A bizánci pátriárka titkos kenőcse! – lehelte bizalmasan. – Egyetlen dörzsölés elmulasztja a gyulladást. A tekintetes úrnak ajándékba adom, cserébe a szegény vándorok iránti jóindulatért.
A hiú és fösvény hivatali ember szeme azonnal megcsillant. A kenőcs láttán teljesen megfeledkezett a vizsgálatról: a tégelyt kapzsin megragadva már kente is a zsíros maszatot a bőrére. Elégedett hümmögéssel, széles mozdulattal intett szabad utat, miközben Mirelláék megkönnyebbülten gurultak tovább a sötétbe.

41. A tölgyes árnyékában

Mirella

Amint a vámkunyhó sárga lámpafénye végleg elenyészett mögöttük a sötétben, Mirella megfeszítette a gyeplőt, s a szekér halkan megállt az útszéli tölgyes oltalmazó árnyékában. A nő nem vesztegette az időt: azonnal hátrafordult, és félrehúzta a nehéz, átázott ponyvát.
– Kimászhatsz, kisunokám! A pökhendi úr most épp avas disznózsírt keneget a dölyfös orrára – suttogta éles, gúnyos hangon.
A rejtett rekeszből egy megriadt, vacogó fiú bukkant elő, szorosan magához ölelve kopott tarisznyáját. Borda morogva lépett a bak mellé, keze még mindig a tőr pántján pihent, miközben sötét tekintete a hátrahagyott útszakaszt pásztázta.
– Ostoba csel volt – vetette oda Mirellának vágó, rideg hangon. – Ha rájön, hogy a vakondzsír meg a korom nem gyógyítja a köszvényét, a nyakunkra hozza a váraljai katonákat.
– De nem most jön rá, Borda! – csattant fel Mirella méregből táplálkozó, gúnyos mosollyal. – Addigra a Garaiak hűséges adószedője a saját szagától fuldoklik, mi meg régen a tölgyes túloldalán járunk.
A nő a ponyva alól előhúzott egy vastag, gyapjú takarót, s gyors, határozott mozdulattal a reszkető fiú vállára terítette.

– Idd meg ezt a pár csepp pálinkát, aztán irány a faluszéle, mielőtt a járőrök észbe kapnak! – utasította a gyereket szigorúan, de gondoskodón.
A fiú hálásan bólintott, majd némán eltűnt a fák sűrűjében. Mirella Borda felé fordult, s megragadta a gyeplőt.
– Na, te medve, hajítsd fel a sarkad, mielőtt a csodakenőcsöm varázsa elszáll!

42. Átkelés a habokon

Mirella

Borda morogva fészkelődött vissza a bakra, érdes tenyérrel ragadva meg a gyeplőt. Nem fűzött szóbeli kommentárt Mirella sürgetéséhez, de a szekér nehéz kerekekkel nyomban nekilendült a göröngyös erdei úton. Az éjszaka sűrűsödő sötétje és a lombkoronák védelmező takarót vontak köréjük, de a veszély feszültsége mégis ott vibrált a hűvös levegőben.
– Ha az a pöffeszkedő alak rájön, hogy a kence nem gyógyít, hanem égő kiütéseket hoz az orrára, lóhalálában küldi utánunk a portyázóit – mormogta Borda, miközben sötét tekintetével még egyszer hátrapillantott a távolban derengő lámpafény felé.
– Ugyan már, mire rájön, a vakondzsír és a korom már alaposan meg tette a hatását – nevetett fel Mirella fojtott, maró gúnnyal. – Mire feleszmél a csalásból, mi már rég a folyó túloldalán járunk, ő meg a saját szagától fuldokolhat a vámházban.
A szekér zörögve tört előre a sárban, míg a fák rései között meg nem csillant a gázló ezüstösen derengő viz tükre. A sebes sodrású folyó nyirkos párája azonnal megcsapta az arcukat, s a rohanó víz zúgása jótékonyan elnyomta a kerekek csikorgását. Borda határozott mozdulattal terelte a lovakat a sekélyesbe, ahol a hideg habok nyomban körülölelték a küllőket.
Mirella feszülten figyelte a túlsó part jótékony árnyait, miközben a távolban patkódobogás halk visszhangja veszett el a vizuhatag robajában. A szekér átgázolt a sodráson, s mire a túlsó part fűzfái közé értek, az üldözőknek már csak a sötétség maradt.

43. Menedék a túlsó parton

Mirella

Borda a füzek jótékony homályában végre meghúzta a gyeplőt, s a fáradt lovak halkan horkantva álltak meg a nedves avaron. A víz csobogása mögöttük lassanként elcsendesült, jelezve, hogy a túloldali járőrök végleg feladták a hajszát.

Mirella azonnal hátranyúlt a bak mögé, és határozott mozdulattal félretolta a nehéz, átázott ponyvát. A sötétben két riadt, csillogó gyermeki szem tekintett vissza rá: a vámháznál elrejtett fiú gubbasztott a fazekak és a fűszeres zsákok között, még mindig didergve a félelemtől.

– No, apróság, kimászhatsz végre! A szigorú vámszedő uraság most épp a koromfekete kenőccsel kenegeti a saját orrát, úgyhogy egy ideig aligha jön utánunk – mondta Mirella meleg, halk szavakkal, s közben felsesegítette a gyermeket. Egy vastag, száraz pokrócot kanyarított a vállára, majd egy darabka maradék kenyeret nyomott a kicsi, piszkos markába.

Borda a bakról lelépve halkan dörmögött valamit a bajsza alatt, miközben gyorsan átvizsgálta a kerekeket, nem sérült-e meg a vasalás a köves mederben. Bár tekintete továbbra is éberen pásztázta az árnyakat, a feszültség végre engedni kezdett.

A szekér csöndben indult tovább a sűrűsödő éjszakában, a biztonságos menedéket nyújtó ház felé.

44. Léptek a sötétben

Mirella

A tisztásra kiérve a szekér kerekei halk döccenéssel álltak meg a ritkás fűben. A sötétben kirajzolódott a magányos erdei hajlék sötét tömbje; az ablakok vakon, feketén meredtek az éjszakába. Borda fojtott szitkozódással ugrott le a bakról, és azonnal a kard markolatára simította a tenyerét.

– Valami nem stimmel – sziszegte Borda, s tekintetét a félig nyitott ajtórére szegezte.

Mirella nem tehetetlenkedett. Karja közé kapta a pokrócba csavart, még mindig didergő kisfiút, és óvatos, szinte nesztelen léptekkel követte a férfit a nyirkos pázsiton. A ház feszült csendbe burkolózott, mintha a falak között lapuló árnyak csak a megfelelő

pillanatra várnának. A gyanakvás fojtogatóan ült a levegőben.
A bejárathoz érve Borda óvatosan közelebb hajolt, de az első lépésnél megtorpant. A bejárati ajtó alatt a korhadt küszöb veszélyesen süppedt meg: a nyirkos fa sötéten mállott, s a közepe teljesen szétmállott az évek során.
– Vigyázz! – suttogta Mirella, és közelebb húzta a gyermeket. – Ha rálépsz, a recsegés felveri az egész tisztást.
Borda széles terpeszben átlépte a korhadékot, majd hátrafordulva megtámasztotta Mirella könyökét. A lány kiszámított mozdulattal szökkent át a veszélyes ponton, miközben az omladék alól egy apró rágcsáló surrant ki a sötétbe, szinte pattanásig feszítve a két vándor amúgy is pattanásig feszült idegeit.

45. Neszek a homályból

Mirella

A dohos előtérbe érve Mirella szorosan magához ölelte a pokrócba burkolt kisfiút. A ház belsejét sűrű, fojtogató sötétség borította, melyet csak a törött ablaküvegen beszűrődő halvány holdfény tört meg néhol. Borda hátulról óvatosan betolta a nehéz ajtót, de a retesz kattanása hevesen visszahangzott a néma falak között.
– Állj! – sziszegte Borda, s a markolatra feszülő ujjai elfehéredtek.
– Hallottad? – suttogta Mirella. A szívverése a torkában dobogott.
A belső szoba felől nehéz, kimért léptek nesze ütötte meg a fülüket. Valaki a homályban lassan, óvatosan közeledett a korhadt fapadlón, minden mozdulatával a jövevényeket figyelve. Nem volt kiáltás, sem nyílt fenyegetés, csupán az éjszakai csendben fülelő lakó fojtogató jelenléte.
Borda fél lépéssel Mirella elé húzódott, széles vállával takarva a nőt és a megrémült gyermeket. A szoba túlsó sarkában egy árnyék különvált a fal sötétjétől, s két gyanakvó szempár villant meg a félhomályban. A levegő megfagyott köztük; a két vándor tudta, hogy a legkisebb elhibázott mozdulat is végzetes lehet.

46. Fény a sarokban

Mirella

Mirella lassan engedte le a szorítását a kisfiú vállán, bár a pulzusa még mindig sebesen verdesett. Borda halkan mormogva méregette a homályban lapuló alakot, mire Mirella óvatosan megérintette a férfi karját, jelezve, hogy bízza csak rá a dolgot. Egyetlen határozott, mégis könnyed mozdulattal előhúzott a köpenye redői közül egy apró faggyúgyertyát meg a csiholószerszámot.

A szikra csattant, s a pislákoló sárga fény hirtelen bevilágította a kormos sarok mélyét. A félelmetesnek hitt árnyék mögött nem egy felfegyverzett portyázó, hanem egyráncos képű, viseltes gúnyát viselő öregasszony lapult, aki meglehetősen elszántan szorongatott egy igencsak életunt kinézetű fakanalat.

– Hát kelmed az a félelmetes szellem, aki miatt majdnem kővé dermedtünk? – törte meg a csendet Mirella, s ajkán máris ott bujkált a csipkelődő, meleg mosoly. – Remélem, azzal a fakanállal nem az életünkre tör, mert a gyomrunk bizony sokkal nagyobb veszedelmet jelent most erre a házra.

Az öregasszony gyanakvó tekintete szinte egy szempillantás alatt szelídült meg, amint megpillantotta a pokróc alól megszeppenten pislogó kisfiút. Borda halkan megköszörülte a torkát, s bár az ajtó közelében maradt, a feszültség láthatóan felengedett a vállaiban.

– Meleg ennivalóm ugyan nincs – morogta az asszony, miközben óvatosan a köténye mögé dugta a fakanalat –, de a kemence zugában még akad némi száraz rőzse.

– Ennél jobb hírt nem is hallhattunk volna – lépett beljebb Mirella, s már terelte is a gyermeket a langyosabb sut felé. – Borda, rakj a tűzre, én meg megnézem, mit rejteget még a tarisznyánk!

47. Parázs a kemencében

Mirella

Borda szótlanul bólintott, majd komótos, óvatos léptekkel a kemencéhez lépett. A száraz rőzse meglepően gyorsan kapott lángra a gyertya csonkjától, és a kuckó zord falaira végre barátságos, narancssárga melegség telepedett. A pattogó tűz fénye elűzte a feszült csöndet, s a sarokban gubbasztó kisfiú szemei is felragyogtak a hirtelen támadt melegtől.

Mirella letelepedett a sut szélére, s mélyre nyúlt a vászontarisznyájába. Egy darab szikkadt cipót, némi füstölt szalonnát meg egy kis maréknyi aszalt szilvát halászott elő.

Az ételt óvatosan megosztotta: a legnagyobb falatot a gyerek markába nyomta, de jutott belőle aráncos kezét melengető nénikének is.

– A Garai-féle hajdúk miatt bújt el? – kérdezte Mirella könnyedén, miközben a kisfiú kormos arcát törölgette egy tiszta kendővel. – Mert ha róluk van szó, higgye el, azok lassabbak a vén teheneknél, ha a sárban kell trappolni.

Az öregasszony halkan felkuncogott, bár a tekintete még mindig az ajtóra tévedt néha.

– Bárki legyen is kint, ide nem jön be – morogta Borda az ajtó mellől, ahol karba font kézzel, sziklaszilárdan állt, mint egy néma őrszem.

– Látja? A mi szigorú védelmezőnk mellett még a szellemek is jobb belátásra térnek – kacsintott a gyermekre Mirella, s a feszültség végleg elpárolgott a szobából.

48. Titok a kormos fal mögött

Mirella

A tűz duruzsolása lassan elaludta a kisfiú szemét, aki a szikkadt cipóval a kezében, az öregasszony ölébe hajtva a fejét csöndesen szuszogni kezdett. Mirella elégedetten mosolyodott el, de tekintete a kemence mögötti, sötét, kormos falmélyedésre tévedt. A fellobbanó lángok egy apró, fémes villanást vetítettek a koromfekete vakolatra.

Mirella halkan felállt, s óvatosan, nehogy felverje a didergő gyermeket, a kemence kormos oldalánál guggolt le. Borda egyetlen apró intéssel követte a mozdulatát, kezét továbbra is éberen az övén pihentetve. A kormos zugban, egy elmozdult tégla mögött ócska, bőrszíjjal átkötött fagombos szelence sarka kandikált ki.

– Nézd csak – suttogta Mirella, s finoman kihúzta a dobozkát. A zsanér halkan megreccsent, de az öregasszony csak köhintett egyet álmában, nem riadt fel.

A doboz belsejében nem arany csillogott, hanem néhány viaszpecsétes levél meg egy csorba rézmedál. Mirella könnyed mozdulattal kibontotta a legfelső tekercset, s a gyertya halvány fényénél gyorsan átfutotta a cirádás sorokat.

– A Garai-udvar tisztjeinek adónyilvántartása – kuncogott fel halkan, szemeiben pajkos szikrával. – Nos, úgy tűnik, ez a kunyhó többet rejt egyszerű menedéknél.

Borda szűkszavúan bicentett, bár tekintete visszatért a reteszre. Ez a kis zsákmány még igencsak kapóra jöhet a következő vámkapunál.

49. A lajstrom ára

Mirella

Mirella gondosan összetekerte a viaszpecsétes papirosokat, s a szoknyája rejtett belső zsebébe csúsztatta őket. A bőrszíjjal átkötött fagombos szelencét visszatolta a kormos lyukba, hogy a ház népének se származzék baja abból, ha a tekintetes úrfilakók hiányolni kezdenék a lajstromot.
– Ez a kis papiros többet ér száz jó aranynál, ha a vámszedő túlbuzgóvá válna – suttogta Borda felé pimasz mosollyal, miközben felállott a kemence mellől.
Borda csak halk horkanással felelt, de a szeme sarkában ott bujkált az elégedettség. Tudta jól, hogy Mirella éles esze és ez a néhány kényes adat bármilyen kevély tiszttartót meghunyászkodásra bír majd.
A vándorárus nő óvatosan odalépett az alvó öregasszonyhoz, s a szikkadt cipó fennmaradó felét egy kistányérra helyezte a feje mellé, kiegészítve egy csipetnyi drága keleti sóval. A szegény sorban élőktől sosem vett el semmit; a Garaiak kapzsiságának árát pedig majd az urak fizetik meg a következő vámkapunál.
– Ideje indulnunk, mielőtt a derengés leleplezi a szekerünket – intett Borda a résnyire nyitott ajtó felé.
Mirella még egy utolsó, gyengéd pillantást vetett a békésen szuszogó kisfiúra, majd halkan átsuhant a küszöbön. A hűvös éjszakai levegő felfrissítette őket, s az árnyak oltalmában a felkészített szekér felé vették az irányt. A táskában lapuló titok új kapukat nyitott meg előttük.

50. Gördülő árnyak

Mirella

A hűvös pára rátapadt Mirella arcára, ahogy átsiettek a fák árnyékában rejtőző szekérhez. A hajnali köd még sűrűn ült a bokrok között, de a keleti horizont szélén már derengeni kezdett a szürkés fény. Borda éber tekintettel kémlelte a sűrűt, gyors, szaggatott léptekkel haladva elöl. Keze egyetlen pillanatra sem távolodott el az övéről.
– Gyorsan! – sziszegte Borda fojtott hangon, miközben félrehúzta a nehéz vászonponyva szélét. – Ha a Garai-udvar tiszttartója észreveszi a hiányt, az egész vidékre ráeresztik a

hajdúkat.
Mirella nem tétovázott. Fellépett a tengelyre, s a szekér derékaljánál gyakorlott mozdulattal mozdította el a duplafenék falapját. A kormos zugból megszerzett, kényes viaszpecsétes írásokat gondosan elhelyezte a szárított levendulás zsákok és a fűszeres dobozok alatti titkos rekeszbe.
– Itt még a szimatos vérebek sem találják meg – suttogta Mirella, bár a torkában dobogott a szíve a feszültségtől. Helyére illesztette a deszkát, majd visszasimította a durva pokrócot.
Borda halk csettintéssel indításra bírta a lovat. A kerekek szinte zajtalanul fordultak meg a nedves avaron, ahogy a szekér lassan kigördült az oltalmat adó fák közül, maga mögött hagyva a kunyhót, s a gázló felé vezető útra fordult.

51. Fojtott zökkenők

Mirella

A szekér zökkenve haladt a köves dűlőúton, miközben a hajnali szürkület lassan átvette az uralmat a táj felett. A fák ágai közül sűrű pára csöpögött a saras földre, s minden egyes keréknyikordulás élesnek hatott a csöndben. Mirella hátranézett, szorosan fogva a bak szélét, de a mészégető kunyhójának körvonalai már végleg elenyésztek a ködfátyolban.
– Lassíts egy csöppet – suttogta Mirella, miközben tekintetével a gázló felé vezető kanyart pásztázta. – Ha túlságosan sietünk, a nyomok túl mélyek maradnak a sárban.
– Nem állhatunk meg – felelte Borda tömören, és csak egy pillanatra nézett hátra. A gyeplőt feszesen tartotta, ujjai fehéredtek a feszültségtől. – A pataknál nyitott a terep.
A víz morajlása már tisztán hallatszott a sűrűsödő füzas mögött. A gázlóhoz érve a folyam sekélyesebbé vált, de a sodrás még így is fenyegetően kavarta a kavicsos hordalékot. Mirella a szekér derékalja felé pillantott, ahová a Garai-udvar kényes iratait rejtették. Bár a szíve még mindig hevesen vert a félelemtől, ajkán halvány, gúnyos mosoly suhant át, amikor eszébe jutott a tiszttartó gőgös arca.
– Hadd keresgéljen csak az a pöffeszkedő alak – morogta halkan, miközben megigazította a kendőjét. – Mire rájön, merre tűnt a lajstrom, mi már messze járunk.
Borda nem válaszolt, csak intett a fejével, majd óvatosan a sekély vízbe ugratott. A

lójóskák patái csattantak a nedves köveken, s a szekér lassan belépett a hűvös habok közé.

52. Friss cipó a füzek alatt

Mirella

A túlparti kavicsos föveny végre megszilárdult a kerekek alatt, s a szekér kiszabadult a zúgó habok öleléséből. A ló megrázta magát, finom vízpárát szórva a kibontakozó hajnali fénybe. Borda egy szétterülő ágú, öreg fűzfa oltalmazó árnyékában állította meg a fogatot, ahol a sűrű lomb elrejtette őket a gázló felől érkező gyanakvó tekintetek elől.
Mirella tüstént hátramászott, és egy lendülettel felpattintotta a derékalj titkos rekeszét. Megkönnyebbülten sóhajtott fel: a Garai-lajstromok teljesen szárazon, sértetlenül pihentek a viaszos vászon védelmében. Elégedett mosollyal zárta vissza a deszkát, majd a ponyva alól előhalászta az úti elemózsiát: egy fél vekni házikenyeret meg egy szép darab füstölt szalonnát.
– No, Borda, lássuk a reggeli jussunkat! – billentette oldalra a fejét Mirella, s a bakra telepedve gondosan egyenlő darabokra vágta a falatokat. – A gőgös tiszttartó úr mostanra bizonyára tajtékozva forgatja fel a kastélyt, de nekünk legalább nem kell korgó gyomorral törnünk a fejünket a folytatáson.
Borda szótlanul elvette a neki szánt adagot, és komótosan majszolni kezdte a kenyeret, miközben éber tekintetével a távoli kanyart pásztázta. Mirella eközben a szekér sarkában lapuló kis bőrerszényt forgatta a tenyerében. Néhány rézpénz halkan csörrent meg a bőrmarkában.
– Te hajtasz a következő faluig, én meg kitalálom, melyik dölyfös adószedőt szedjük rá legközelebb – jegyezte meg Mirella cseles mosollyal, miközben az aprópénzt is megosztotta: a felét félretette a kunyhók didergő pulyáinak, a másikat pedig visszasüllyesztette a saját zsebébe.

53. Pára a dűlőúton

Mirella

Borda egyetlen szótlan bólintással nyugtázta az osztozkodást, majd a gyeplőt kézbe véve megcsattintotta a türelmetlen ló háta fölött. A szekér lassan kigördült a fűzfák védelmező árnyékából, s kerekei mély nyomot vágva fordultak rá a sárga dűlőútra. A gázló hűs párája fokozatosan elmaradt mögöttük, ahogy a kelő nap első gyenge sugarai elkezdték feloszlatni a völgyben ülő sűrű, tejfehér ködöt.

Mirella a bakon ült, szorosan Borda mellett. Bár arcán még ott bujkált az iménti cseles akció elégedettsége, éber szemeivel szüntelenül a mögöttük elterülő kanyart kémlelte. A Garai-lajstromok biztonságban lapultak a dupla padlózat alatt, ám a tiszttartó kopói nem arról voltak híresek, hogy egyhamar feladnák a hajszát. A feszültség láthatatlan szálként feszült kettőjük között a hűvös reggeli levegőben.

– Ha szerencsénk van, a túlsó parton keresik a nyomainkat a bozótban – suttogta Mirella, miközben a köpenye redői közé rejtette a szegényeknek szánt erszényt. – De jobb, ha a következő falu széléig meg sem állunk. Az adószedő bizonyára ott pöffeszkedik már a csárdában.

Borda csak egy szigorú oldalpillantást vetett rá, s még szorosabbra fogta a gyeplőt. Megfeszülő izmai jól mutatták, hogy ő is minden apró neszre figyel: a bokrok közül felrebbenő madárra vagy a távoli kutyautatásra. A szekér zörgése ütemesen kísérte úturatukat, miközben a dűlőút lassan kanyarodni kezdett a domboldalban álló, füstölő kéményű házak felé.

54. A domboldali csárda

Mirella

A domboldalba kapaszkodó falu első házai lassan megmutatkoztak a feloszló párában. Keményre taposott földút vezetett a girbegurba kerítések között, s a hajnali szellő most már friss kenyér és nedves szalma illatát hozta feléjük. A porták előtt didergő jobbágyok tűntek fel, akik gyanakvó, mégis kíváncsi pillantásokkal kísérték a lassan zörgő szekeret. Mirella gyors mozdulattal igazította meg a kendőjét, s szája sarkában apró, csúfondáros mosoly bujkált. A köd eloszlásával a veszély nem múlt el, csak alakot váltott: a csárda előtt valóban ott állott az adószedő cifrán szerszámozott lova, a kerítésnek dőlve pedig két felegyverzett hajdú horkolt a hűvös reggelben.

– Lásd, Borda, a hatalmasok mindig a kocsma körül sündörögnek legelőször – jegyezte

meg halkan Mirella, míg ujjai a bak alatti fűszeres szelencéket igazgatták. – De jobb, ha nem keltünk gyanút a sietséggel. A lassú kerék is célhoz ér, csak kevesebb port kavar.
Borda egyetlen finom gyeplőrántással csökkentette a szekér tempóját, felkészülve arra, hogy bármelyik pillanatban meg kell állniuk. A szekér vasalt kerekekkel zökkent egyet a köves úton, épp a csárda kapuja előtt. Az egyik hajdú álmosan dörzsölte meg a szemét, s komótosan a dűlőút felé lépett, ám Mirella már csilingelő kacagással üdvözölte, mintha csak a legkedvesebb régi ismerősét látná.

55. Az adószedő jussa

Mirella

– Ó, hát a tekintetes tiszttartó úr derék vigyázói már a kakasszóval együtt talpon vannak! – zengte Mirella, miközben ártatlan mosollyal nyújtott át a közeledő hajdúnak egy csipetnyi szárított levendulával kevert tubákot. – Bizonyára nehéz a szolgálat a hűvös reggelen, de a jó fűszer felvidítja még a legszigorúbb strázsát is.
A fegyveres nagyot tüsszentett a finom portól, s a szeme rögtön felcsillant a kellemes aromától. A csárda ajtajában ekkor megjelent maga az adószedő is: selyemmellényes, pókhasú ember, aki gőgösen simogatta vastag lajstromát. Amint meglátta a fűszeres szekér tarka ponyváját, kapzsi tekintete azonnal felragyogott a vám reményében.
– Állj meg, asszonyság! A vármegyei juss nélkül egy lépést sem tehetsz ezen a dombon! – dörrent rá felemelt pennával.
Mirella csípőre tett kézzel, elbűvölő kacsintással lépett közelebb, míg Borda a bakon ülve, látszólag unottan, de éber figyelemmel tartotta a gyeplőt.
– Jussot emleget, tekintetes uram? – kérdezte Mirella csipkelődő, mézes-mázos hangon. – Épp a nádorispán udvarának szánt írt hozom! Ha gátolja a szállítást, a méltóságos urak köszvénye aligha múlik el estére. Egy jelentéktelen rézgarast és egy fiola olcsó illatos olajat csúsztatott a hivatalnok marokba. Mire az adószedő feleszmélhetett volna a gyors cselből, Borda csendes vezényszavára a szekér már tovább is zördült a falu túlsó vége felé.

56. A lombos tölgy árnyékában

Mirella

A falu utolsó házai gyorsan elmaradtak a szekér mögött, s a döcögős dűlőút hamarosan a szántóföldek szélén álló, hatalmas tölgyfa árnyékába vezetett. A lombkorona sűrűjében madarak csicseregtek, s a reggeli szellő kellemesen hűsítette az izgatottságtól még mindig kissé kipirosodott arcokat.

Mirella elégedetten fújta ki a levegőt, majd hátrafordult a ponyva alá, és előhalászott egy tiszta vászonkendőbe tekert, kemény kecskesajtot meg egy fél karéj barna kenyeret. A kapzsi adószedő kijátszása könnyedén sikerült, de az efféle heves szóváltások után a gyomor mindig benyújtotta a maga követelését.

– No, Borda, a nehezén túl vagyunk, de a jussunkat mi is megérdemeljük – mondta Mirella, miközben gőzölgő frissességű mosollyal kanyarított egy tisztes szeletet a falatnyi sajtból hűséges társának. – Ennél jobb menedéket keresve sem találhattunk volna a tölgy hűvösénél.

Borda szó nélkül vette át a neki szánt részfejadagot. Miközben a sós, szárított sajtfalatokat majszolta, tekintete egyetlen pillanatra sem lankadt: a portás dűlőutat kémlelte, hátha az átvert tiszttartó fegyveresei mégis utánuk iramodnak. A fa alatt megülő csendben csendesen osztoztak meg a maradék elemózsián.

– A gázló már nincs messze – jegyezte meg Mirella, miután az utolsó morzsát is eltüntette. – Ha a szerencse velünk tart, a túlparti strázsa sem lesz szemfülesebb a domboldali pókhasúnál.

57. Csobbanás a füzek közt

Mirella

Borda megigazította a gyeplőt, s a szekér lassan elindult a porzó dűlőúton, maguk mögött hagyva a védelmet nyújtó tölgyfa árnyékát. A kerekek egyenletes zökkenéssel rótták a kilométereket, míg végül a távolban kirajzolódott a lassú sodrású folyó szalagja. A gázlóhoz vezető lejtő előtt a fűzfák sűrűje még jótékonyan takarta el a közeledő szekeret.

– Állj meg egy pillanatra! – suttogta Mirella, s feszülten leste a fák mögött húzódó

őrhelyet.
A folyóparti fabódé előtt egyetlen strázsa bóbiskolt a fapadon, lábánál hanyagul félredobott lándzsával. Látszólag mit sem tudott a csárdánál történt kalamajkáról, ám Borda sötét tekintete sokatmondóan méregette az alakot. A férfi keze a bak szélén nyugvó botra tapadt, láthatóan felkészülve a legrosszabbra.
– Nyugi – intette őt csöndesen Mirella, miközben gyors mozdulattal igazította meg a szekéren felhalmozott gyógynövényes zsákokat. – Ha nem csapunk zajt, átkelünk, mielőtt felocsúdna.
Mirella gúnyos, mégis magabiztos félmosolyt erőltetett az arcára. Borda egyetlen szót sem szólt, csupán halkan bólintott, majd óvatosan a sekély meder felé kormányozta a szekeret. A faborítású kerekek csobbanva merültek a hűs habokba, s a kavicsok csikorgására a strázsa lassan dörzsölni kezdte a szemét.

58. Álmos tekintetek

Mirella

A strázsa ásítva tápászkodott fel a fapadféléről, szemeit dörzsölgetve gyanakvóan pislogott a vízbe csobbanó szekérre. A lándzsája nagyot koppant a faborításon, ahogy esetlenül utána nyúlt.
– Kicsodák maguk? Mit keresnek itt ilyentájt? – rekedt meg a hangja a hajnali párában.
Mirella egyetlen tizedmásodpercet sem habozott. Ragyogó, csábos mosolyt villantott az álmos vitézre, miközben a bakról kinyúlva egy apró, mázas kerámiakancsót lengetett meg a félhomályban.
– Csak szegény gyógyfüves vándorok, tekintetes uram! – csicseregte mézes-mázos hangon. – Köszvényre, bágyadtságra való tüzes párlatot hozunk a vásárba. Látom ám, milyen nehéz a szolgálat ebben a hűvös parti nyirkosságban... Fogja csak, a strázsák védőszentjének egészségére!
Azzal finom mozdulattal a partmenti puhább fűbe hajította a kancsót. A vágyakozás és a megértő szavak azonnal lekenyerezték a kapatos őrt, aki elfeledve a szigorú parancsot, mohón a fűben landoló zsákmány után vetette magát.
Borda nem teketóriázott: csendes csettintéssel sürgette meg a lovat. A kerekek gyorsan áttörték a sekély gázló habjait, s mire a strázsa örömében felemelte a kancsót, a szekér

már a túlsó part biztonságot adó, sűrű fűzfái között zörgött tovább.

59. A túlsó part fűzfái

Mirella

A szekér kerekei halk cupogással hagyták maguk mögött a túlsó part iszapos sávját. A fűzfák lehajló ágai zöld függönyként borultak föléjük, elrejtve a lassan pitymalló égbolt elől a megrakott kocsit.
Mirella még egyszer hátrapillantott a sűrűből. Miután meggyőződött róla, hogy a bajszos őr még mindig a fűben kotorászik a zsákmányolt kancsó után, elfojtott, halk kuncogásban tört ki. A szíve még hevesen vert a feszültségtől, de megkönnyebbülten sóhajtott fel.
– Látod, Borda? A mézes szavak és a jóféle párlat még a legszigorúbb tekintetet is elhomályosítják – suttogta Mirella, miközben óvatosan megsimogatta a mellette ülő férfi karját.
Borda csak egy kurta, szaggatott morajjal felelt. Bár az átkelés sikerült, szemei továbbra is feszülten pásztázták a homályos bozót szélét, ujjai pedig szorosan rásimultak a gyeplőre.
– Haladjunk! – vetette oda csendesen Borda, miközben megrezegtette a szíjat. – A hírek errefelé gyorsabban terjednek, mint a folyó sodrása.
Mirella helyeslően bólintott, s ahogy a szekér beljebb zötykölődött a biztonságot nyújtó erdei dűlőútra, a lány elégedetten húzta szorosabbra magán a kendőt. A reggeli pára lassan oszlani kezdett, s az erdei úton végre maguk mögött hagyhatták a gázló veszélyeit.

60. Suttogás a bozótban

Mirella

A szekér mélyebbre döcögött a tölgyek és égerfák sűrűjébe. Az erdei dűlőút éles kanyart vett, s a kerekek alatt elhalkult a sár cuppogása, felváltotta a száraz gallyak vészjósló ropogása. Mirella keze a pad alatt lapuló, elcsent lajstromra tévedt: a csikorgó papír még ott volt, de a lány tenyere nyirkos volt a félelemtől.

A fák sűrűjében a reggeli derengés nem hozott megnyugvást. Az út szélén elterülő sűrű bozótban hosszú, sötét árnyak mozdultak el a fatörzsek mögül. Borda hirtelen megrántotta a gyeplőt, s a lovak halkan horkantva torpantak meg a nyirkos avaron.
– Állj! – sziszegte Borda fojtott hangon. – Nem vagyunk egyedül.
Mirella szorosan a férfi mellé húzódott. Szemei feszülten pásztázták a fákon átderengő félhomályt, ahol a susogó szélben emberi körvonalak rajzolódtak ki. A szíve hevesen vert; a gázlót kijátszották ugyan, de a dűlőút árnyai most újabb, ismeretlen veszélyt sejttettek.
– Ki az? – suttogta Mirella rekedten, miközben tekintetével a bozót mélyén óvatosan megmoccanó alakot követte.
Az árnyak lassan kiléptek a tölgyek rejtekéből, elállva a szekér egyetlen kivezető útját.

61. Bujdosók a tölgyesben

Mirella

A sűrűsödő félhomályból nem fegyveres hajdúk, hanem rongyos, didergő alakok léptek elő. Egy idős, meggörnyedt ember lépett legelöl, feltartott, remegő tenyérrel, mögötte pedig még két riadt tekintetű fiatalabb férfi húzódott meg a fák törzséhez simulva.
– Ne bántsatok, jóemberek! – suttogta az öreg alázatosan, s hangjában mély fáradtság bujkált. – Csupán az adószedő kegyetlen hajdúi elől menekülünk a sűrűbe.
Mirella keze lassan leereszkedett a pad széléről. A mellkasára nehezedő szorító félelem egy csapásra elpárolgott, s átadta helyét a szegény sorsúak iránti megszokott gondoskodásnak. Ugyan a szíve még mindig szaporán vert, tekintete megszelídült.
– Az adószedő ember ezen a vidéken nem sok köszönetet kap – felelte Mirella halkan, de élces éllel a hangjában. – A poroszlók merre tartanak?
– A gázló felé portyáznak, a mészégető kunyhóját forgatják fel – felelte a legfiatalabb bujdosó, miközben vacogó fogakkal a szekérre sandított.
Borda egy pillanatra sem engedte el a gyeplőt, teste feszült maradt, de lassú bólintással jelezte, hogy a közvetlen veszély nem tőlük fenyeget. Mirella ekkor benyúlt a dupla padlórekesz melletti pokróc alá, s egy darab szárított húst meg egy fél cipót halászott elő, amit habozás nélkül az öreg markába nyomott.
– Ezt egyétek, s kerüljétek a főutat – mondta gyengéden.

Az öreg hálásan bichentett, majd a fák közé mutatott: a bal oldali ösvény tisztább, ott kijutnak a dűlőút sarából. Borda egyetlen pattintással indította meg a lovakat a jelzett irányba.

62. Mohás avar, néma kerekek

Mirella

A kerekek halkan nyelték el a puhává rohadt tölgyfalaveleket, ahogy a szekér befordult a bujdosó által mutatott keskeny ösvényre. A sűrű tölgyes lombkoronája majdnem teljesen kizárta az alkonyati fényt, kellemes, félhomályos védőhálót fonva a vándorok köré. Borda mesteri kézzel tartotta vissza a lovakat; a gyeplő szinte meg sem feszült, a jószágok léptei alig csaptak zajt a mohás avarban.
Mirella hátradőlt a bakon, s elégedett mosollyal simította el a pokrócot a dupla fenekű rekesz felett. A lajstrom biztos helyen lapult, s az adószedő poroszlói most a mészégető üres kunyhójánál meg a gázló körül tölthették a dühüket. Távolról, a vízcsobogás irányából még elhallatszott egy-egy tompa kurrantás és kutyaugatás, ám a tölgyes mélyén a fák fala elfojtotta a veszélyes zajokat.
– Ezt nevezem igazi egérútnak – suttogta Mirella halkan, miközben gúnyos fintorral pillantott hátra a fák törzsei között derengető sárfészek felé. – A tekintetes urak csak tocsogjanak a mocsárban, míg mi kényelmesen megkerüljük a hálójukat.
Borda csak egy apró, elfojtott horkantással felelt, de szikár arcán halvány elégedettség csillant. A szekér lassú, biztonságos ütemben zötykölődött tovább a rejtett erdei csapáson, s a vén tölgyek ágai gyengéden összezárultak a nyomukban, elnyelve a szekér elcsendesedő zaját.

63. Oltalom a vén fánál

Mirella

A sűrű tölgyes lassan ritkulni kezdett, s az erdei ösvény egy lankás tisztás szélére vezette a szekeret. Az erdőhatáron magányosan magasodott egy hatalmas, matuzsálemi korú tölgyfa, melynek terebélyes ágai védelmező árnyékot vetettek a fűre. Borda egyetlen szigorú gyeplőrántással állította meg a lovakat a fa tövében, s szemeivel

rögtön a bokrok sűrűjét kémlelte.
– Itt megállunk. Egy percre – sziszegte szaggatottan Borda, miközben szikár keze a fejsze nyelére tapadt. Tekintetében még ott bujkált a feszült félelem.
Mirella bólintott, s halkan csusszant le a bakról. Nem vesztegette az időt: félrehúzta a szekér aljában lévő pokrócot, s a dupla fenék rejtett zugába nyúlt. Ujjai a mészégető kunyhójából elcsent, hűvös pergamencsíkra tapadtak. Az adólajstrom sértetlenül lapult a rekeszben. A nő mellkasát diadalmas elégedettség járta át, ám riadt tekintete óvatosan pásztázta a fák közti árnyakat.
– Nálunk van – suttogta Mirella elfojtott hangon. – A poroszlók a mocsarat taposssák. De ha megneszelik a cselt, visszatérnek.
Borda a lovak zablájához lépett, gyengéd simítással csillapítva a jószágok halk horkantását. A szél felkavarta a mohás avart, miközben a néma kerekek végre megpihentek a vén tölgy oltalmazó hűvösében.

64. Pergamen a rekeszben

Mirella

Mirella nem teketóriázott sokáig: a kiszáradt tölgyfakéregre emlékeztető pergament gondosan összetekerte, s egy vastag viaszos vászonba csavarta, mielőtt visszarejtette volna a dupla padlózat legmélyebb zugába. Ha az adószedő poroszlói át □□ fésülik a mocsarat, ezen a sűrű szövésű rekeszen nem akad fenn a tekintetük.
– Ha a tiszttartó rádöbben, hogy a szegény jobbágyok elmaradt dézsmája helyett csak a hűvös esti párát szorongatja a markában, aligha dicséri meg a zsandárait – kuncogott halkan Mirella, s a ruhájáról leporolta a száraz avarmaradványokat. – Legalább három falu pulyái ehetnek idén meleg kását anélkül, hogy a hajdúk elhajtanák az utolsó tehenüket.
Borda csak egy kurtát bólintott, szigorú tekintete egyetlen pillanatra sem lankadt. Megigazította a hámot a lovakon, majd a bakra pattanva halkan csettintett a nyelvén. A szekér könnyedén meglódult a puha erdei talajon, maguk mögött hagyva a matuzsálemi tölgyfa oltalmazó árnyékát.
Az erdei csapás itt már enyhén lejteni kezdett a gázló irányába. Mirella kényelmesen elhelyezkedett Borda mellett, s elégedetten figyelte, ahogy a lombkoronán átderengő

napfény aranypettyeket rajzol a döcögő kocsi ponyvájára. A közvetlen veszedelem egy időre elült, a megszerzett lajstrom pedig biztonságban pihent a deszkák alatt.

65. Sekély habok felett

Mirella

A szekér kerekek g gördülése halkan csillapodott, amint a dohos avart felváltotta a partmenti görgetegkő és a nedves kavicságy. A fák közül kiérve a gázló párás, hűvös levegője azonnal megcsapta a lovak orrát; a párra szokott állatok halk horkantással üdvözölték a széles, lassan hömpölygő vízfelületet.
Mirella előrehajolt a bakon, szélfútta hajfürtjeit a füle mögé simította, s a napfényben szikrázó víztükröt kémlelte. A folyó túlsó partján békésen hajlongtak a szomorúfűzek vastag ágai, s semmi sem utalt arra, hogy a tiszttartó poroszlói akár csak a közelben sejlő náderdei ösvényeket figyelnék.
– No, Borda, a sodrás sem látszik marconábbnak egy jóllakott macskánál – jegyezte meg könnyedén a lány, miközben a szoknyája szélét feljebb húzta, nehogy a felcsapódó víz megáztassa. – A lényeg, hogy a tengelyig érő habok elkerüljék a szekér alját. A mi kis rejtett pergamenünk köztudottan kényes a váratlan fürdőzésre.
Borda szótlanul méregette a medret, majd egy határozott mozdulattal a sekélyebb ív felé terelte a lovakat. A tengelyek halkan nyikordultak, amint a szekér belegördült a kellemesen csobogó habokba. A kerekek magabiztosan vágták a vizet, s a kocsi egyenletesen haladt a túlsó part kavicsos zátonya felé.

66. A hamu takarásában

Mirella

A kerekek csikordulva kapaszkodtak fel a túlsó part nedves kavicságyára. A szomorúfűzek sűrű lombja alatt hirtelen hűvösebb lett a levegő, a folyó csobogása pedig tompa mormolássá szelídült mögöttük. Mirella óvatosan lecsúsztatott egy szál szoknyát a lábára, de tekintete már a fák közötti rejtett csapást kémlelte.
Nem messze a partéltől, a sűrű bozót takarásában állt az elhagyott kunyhó, amelynek kormos falai még őrizték a korábbi menedék emlékét. Borda nesztelenül ugrott le a

bakról, izmai megfeszültek, ahogy a félhomályos bejárat felé osont. Mirella szorosan a nyomában haladt, miközben félszemmel a szekér dupla fenekében lapuló adólajstromra gondolt.

– Tiszta a terep, Borda? – kérdezte fojtott hangon a lány, a fák ágait félretolva.

A kunyhó belsejében a régen kihűlt tűzhely kövei meredtek rájuk. A hamu nyirkos volt és szürke, de a felkavart avar mutatott valamit: a megriadt kisfiú korábbi jelenlétének nyomait, s a hideg kövek védelmet adó zugát. Ha a poroszlók idáig merészkednek, a tűzhely maradványai azonnal elárulhatják, hogy a gázlón átkelők erre jártak.

Mirella gyors mozdulatokkal friss korhadékot és száraz leveleket szórt a kövekre, gondosan elfedve a nyomokat. A kihűlt tűzhely védelme most mindennél fontosabb volt, hiszen a bujdosók biztonsága múlott azon, hogy a zug elhagyatottnak tűnjön.

67. Gördülő keréknyomok

Mirella

Mirella megtörölte kormos kezét a köténye szélében, majd elégedetten végignézett a sarkon. A tűzhely most már pontosan úgy festett, mint amit évek óta nem bolygatott emberfia. A megriadt kisfiú nyomait végleg elnyelte a frissen hintett nyirkos avar.

– Indulás. Gyorsan – morogta Borda fojtott, szaggatott hangon. Feszült tekintete a kunyhó roskadozó ajtórését pásztázta, s egyetlen intésére készen állt a gyors távozásra.

– Csak lassan a testtel, komám – suttogta vissza Mirella, miközben fegyvertelen eleganciával kisurrantak a küszöbön át. – A gőgös uraságok még a túlparti sárban keresik a kiesett fityingjeiket. Van egy kis előnyünk.

A lány szerencsésen el érte a szekeret, s egyetlen villámléptű mozdulattal ellenőrizte a rejtekhelyet. A dupla padló rekesze szorosan záródott; az elcsent adólajstrom biztonságban lapult a deszkák alatt. Ha a kövér tiszttartó rájön, hogy a szegény nép elmaradásait tartalmazó pergamen köddé vált, bizonyára felrobban a méregtől. Ez a gondolat könnyed mosolyt csalt Mirella arcára.

Borda felpattant a bakra, Mirella pedig mellé szökkent. A gyeplő halk rántására a lovak meglódultak, s a nehéz szekér csikordulva gördült ki a szomorúfűzek hűvös árnyékából, maga mögött hagyva az elhagyott kunyhó néma falait.

68. A parti dűlőút

Mirella

A szekér kerekek nyikorogva vágtak bele a folyóparti puha, cuppogó sárba. A nedves agyag mély barázdákat vetett a parti dűlőúton, tisztán kirajzolva a jármű haladási irányát. Mirella hátrapillantott, és gúnyos fintorral csóválta meg a fejét: a friss, saras nyomvonal olyan nyíltan mutatta az útjukat, mintha egyenesen az adószedők orrára akarták volna kötni a szerencséjüket.

– Ha a tiszt úr hajdúi átevélnek a gázlón, elég lesz csupán a szimatuk után menniük ebben a dágványban – jegyezte meg Mirella, miközben meglazította a vállán a kendőt. – A végén még azt hiszik, nekik kapartuk ki a gesztenyét.

Borda egyetlen szót sem pazarolt a válaszra, de mordulása elárulta, hogy pontosan ugyanerre gondolt. Szeme sarkából a vízpart menti sekélyes köves szakaszt mérte fel, s kemény kézzel balra rántotta a gyeplőt. A lovak készségesen fordultak a part menti nádas szélére, ahol a sekélyen hullámzó folyóvíz azonnal elárasztotta a kerekek vájta nyomokat.

Mirella nevetve kapta fel a szekér hátuljában heverő terjedelmes fenyőágat, s a deszkákról hátrahajolva ügyesen elsimította a parton maradt utolsó mélyebb bordákat is. A folyó nyirkos fuvallata és a feltámadó habok pillanatok alatt eltüntették a megmaradt jeleket.

– Na, most kereshetik a csapásunkat a túlparti uraságok! – dőlt hátra elégedetten a lány.

A szekér lassanként elhagyta a vizenyős sávot, s a keményebb, kanyargós erdei útra térve eltűnt a sűrűsödő fák között.

69. A zsákmányolt írás

Mirella

A tölgyes sűrűjébe érve a szekér végre megállt. A hűs lombkorona alatti homályban a lovak megkönnyebbülten fújtattak, míg Borda feszült figyelemmel pásztázta a környező bozótot. Bár a keréknyomokat eltüntették a partról, a veszély nem múlt el teljesen, így minden apró neszre ügyelniük kellett.

Mirella nem vesztegette az időt: azonnal a szekér derékba rejtett titkos rekeszéhez

nyúlt, és előhúzta a még meleg bőrtokba rejtett, elcsent adólajstromot. A sárgult pergamen lapjain szigorú rovátkák és elszegényedett jobbágycsaládok nevei sorakoztak – a tiszttartó gátlástalan kapzsiságának néma tanúi.

– Nézd csak, Borda! A környékbeli pulyák téli betevője van erre a rongyos lapra körmölve – mutatott a sűrű sorokra Mirella, miközben gúnyos mosolya elszánt gyengédségbe váltott. – Most az egyszer a tekintetes uraság kénytelen lesz üres marokkal elszámolni a jussával.

Borda mély, elégedett mordulással hagyta jóvá a lány szavait, majd a fák között megbúvó, mészégetők által hátrahagyott kunyhó felé intett a fejével. A part menti elhagyott hajlék tökéletes menedéknek ígérkezett, ahol átmenetileg elrejthették az árulkodó irományt, s végiggondolhatták a következő lépést.

70. A kormos hajlék titka

Mirella

A korhadt fagerendás mészégető kunyhó ajtaja halkan reccsent, mikor Borda óvatosan beljebb tolta azt. A sötét sarokban egy megriadt jobbágygyerek lapult; remegő vállal bújt a kormos fal melletti szalmabálához. Mirella szeme azonnal megpuhult, amint meglátta a didergő alakot. Halk, nyugtató suttogással lépett közelebb, s egy darab szárított húst nyújtott felé, elűzve a gyermek rettegését.

– Ne félj, kisfiam! Nem a tiszttartó kutyái vagyunk – suttogta Mirella, miközben fojtott mozdulatokkal a szekér felé terelte a megkönnyebbült fiút.

Borda feszült figyelemmel pásztázta az erdőt, míg a lány a szekér ládái mögött, a puha takarók alá rejtette a kicsit. A veszélyes adólajstrom végül a kunyhó biztonságos zugába került, óvva a falu sanyargatott népének jövőjét.

– Gyorsan! A hajnal mindjárt ránk virrad – sürgette szaggatottan Borda, tekintetével a fák lombjai közt beszűrődő szürke derengést mérve.

Mirella bólintott, felkapaszkodott a bakra, és kézbe vette a gyeplőt. A kerekek halkan gördültek tovább a puha avaron, maguk mögött hagyva a kormos menedéket a hajnali ködben.

71. Álcázott gázló

Mirella

A szekér zökkenve érte el a folyó menti lapályt. A parti sárban mély nyomot hagytak a faabroncsok, ami szinte tálcán kínálta volna az útirányukat az adószedők porkólábjainak. Mirella fojtott mozdulattal intett Bordának, aki azonnal megállította a lovat a füzek jótékony árnyékában.

– Ha ezt így hagyjuk, még egy vak hajdú is utánunk talál – suttogta Mirella, és már ugrott is le a bakról.

A lány a sekély vízbe lépett, majd kúp alakú fadarabbal friss vizet locsolt a mélyebb kerékvágásokba. A felázott agyag szétomlott, magába nyelve a friss barázdákat. Borda közben leszakított egy vaskos, dús fenyőágat, s hatékony mozdulatokkal söpörte el a megmaradt keréknyomokat a nedves parton. A sár teljesen kisimult, mintha senki sem járt volna a környéken.

A szekérplatón a takaró halkan megmozdult, de Mirella gyengéd intése azonnal lecsendesítette a rejtőzködő gyermeket. A lány egy marék aszalt szilvát csúsztatott a ponyva alá, csillapítva a fiú ijedtségét.

– A tekintetes úr kopói most vakarhatják a fejüket – motyogta Borda, miközben elégedetten hajította a fenyőágat a sűrű bozótba.

Mirella halkan felkuncogott, de a szeme sarkából éberen figyelte a túlsó partot. Miután meggyőződtek az álcázás sikeréről, óvatosan áthajtottak a sekély gázlón, hogy a túlsó oldal sűrűbb erdei útján tűnjenek el.

72. A sűrűség rejtekében

Mirella

A túlsó parton a fák védelmében végre fellélegezhettek. A sűrű tölgyes hűvös homálya biztonságos takarásba vonta a szekeret, s a mögöttük hömpölygő folyó zúgása teljesen elnyomta a kerekek halk nyikorgását. Borda megállította a lovat egy vadrózsabokor tövében, mire Mirella azonnal hátraugrott a platóra, hogy ellenőrizze kis útitársukat.

A gyermek a ponyva alatt már nyugodtabban szuszogott, szája szélén még ott sötétlett az aszalt szilva nyoma. Mirella gyengéd mosollyal takarta be jobban a kisfiút, majd a

szoknyája ráncai közül előhúzta a még korábban elcsent, gyűrött adólajstromot. A nehéz pergamen lapjai tele voltak vörös tintával rótt nevekkel és elmaradt dézsmákkal.
– Na, lássuk csak, kiket akart kifosztani a tekintetes úr idén ősszel – mormolta a lány csípős éllel a hangjában, miközben ujját végighúzta a lajstrom szélén. Borda fél szemmel az erdei ösvényt kémlelte, s hallgatagon figyelte a felolvasott jobbágycsaládok neveit. Egy-egy ismerős gazda említésére elégedett horkantással bicventett.
Mirella gondosan összegöngyölte a veszélyes iromány t. Nem lett volna bölcs dolog a szekér jól ismert rekeszeiben hagyni, ha mégis összefutnának egy nemkívánatos járőrrel. Előrenézve a fák törzsei között már felsejlett a part menti elhagyott mészégető kunyhó roskadozó, kormos tetője – a legalkalmasabb búvóhely a megriadt fiúnak és az elcsent iratnak.
Borda halkan csettintett a gyeplővel, s a szekér lassan megindult a félhomályos hajlék felé, hogy mire a nap teljesen átbukik a lombkoronákon, a lapok és a kisfiú is biztonságban legyenek.

73. Menedék a kormos tető alatt

Mirella

A szekér csendben megállt a kormos falú mészégető kunyhó roskatag bejárata előtt. Borda egyetlen szótlan pillantással pásztázta végig a környéket, majd a lovat a közelben álló fűzfához kötötte. Mirella közben leugrott a platóról, s óvatosan felsesegítette a még mindig megszeppent kisfiút.
A hűvös, elhagyatott hajlékban félhomály uralkodott, de az otthontalanság érzetét hamar felváltotta a biztonság. Mirella az egyik száraz sarokban lévő szalmaágyra ültette a gyermeket. Gyengéden köré tekerte a szekérből hozott meleg gyapjúplédet, majd egy nagyobb darab friss cipót nyújtott át neki. A kisfiú szorosan magához ölelte a takarót, s megszeppentsége lassan átadta a helyét a megkönnyebbülésnek, ahogy nekilátott a vacsorának.
Míg a gyermek biztonságban étkezett, Borda a kunyhó sarkában álló, repedezett kemencéhez lépett. Mirella előhúzta a felgöngyölt adólajstromot. A lány a veszedelmes pergament mélyen begyömöszölte az egyik meglazult tégla mögötti üregbe, majd a kődarabot gondosan visszatolta a helyére.

– Itt senki nem keresi majd a tekintetes úr elmaradt járandóságát – kuncogott halkan Mirella, miközben elégedetten leporolta a szoknyáját. Miután megbizonyosodtak róla, hogy a fiúnak nem eshet baja, Borda bólintott, s elindultak kifelé a kunyhóból.

74. Csendes elszakadás

Mirella

A kunyhó szűk ajtaján kilépve a hűvös esti levegő azonnal kitisztította a tüdejüket. Az elfeledett udvar csendjét csak a szellőben halkan zörgő száraz levelek és a távoli bagolyhuhogás törte meg. Mirella elégedett mosollyal igazította meg a kendőjét, miközben Borda mellé lépett, aki tekintetével még egyszer utoljára végigpásztázta a bokrok sötétjét.
– A kisfiúnak jó helye lesz odabent reggelig, a lajstromot meg még a vakond sem túrja ki – kuncogott Mirella fojtott hangon, és odalépett a szekérhez. – Képzelem az adószedő képét, amikor észreveszi, hogy a féltett firkálmányai elpárologtak.
Borda nem válaszolt, csak egy kurta, jóváhagyó mormogással kibontotta a ló kötőjét a fűzfáról, majd ruganyos mozdulattal felpattant a bakra. Bár a szívük még mindig kissé szaporábban vert az elmúlt órák izgalmai miatt, a kezdeti fojtogató félelem helyét lassan átvette a jól végzett munka feletti megkönnyebbülés.
Mirella felkapaszkodott Borda mellé, s ahogy a szekér kerekei halk zökkenővel megindultak az udvar elhanyagolt, gazos talaján, visszanézett a kormos tetejű hajlékra. A sötétben a kunyhó mint egy hűséges őrszem vigyázta a bent pihenő gyermek álmát.
– Na, te fekete mackó, most merre vesszük az irányt? – kérdezte a lány halkan, miközben összefogta magán a sálját. – A tekintetes úr hajdúi valószínűleg már a főutat járják.
Borda a mellékút felé intett a fejével, s a gyeplőt gyengéden megrántva a sűrűbb erdei csapás felé terelte a lovat. Az elfeledett udvar lassan elmaradt mögöttük, elnyelte a leszálló éjszaka sötétje.

75. Fények a domboldalon

Mirella

A szekér zörgése meglepően halk volt a vastag avaron, ahogy a tölgyes sűrűjébe értek. Mirella hátrapillantott, de az erdő fekete fala már teljesen elnyelte a mészégető udvarának kontúrjait. Hűvös szél fújt át az ágak között, s a lány még szorosabbra húzta magán a vastag kendőt.

– A gázló felé megyünk? – suttogta Mirella, miközben ujjaival a bak szélét markolta. – Ha a hajdúk a hídfőnél leskelődnek, csapdába esünk.

Borda megrázta a fejét, s kurta mordulással jobbra billentette a gyeplőt. A ló megfontolt léptekkel fordult a keskeny, alig látható vadcsapásra, amely a patak alsó kanyarulata felé vezetett. Nem beszéltek sokat; mindketten feszülten figyeltek a sötétség zajaira. Egy gally roppanása a távolban, egy magányos éjszakai madár hirtelen szárnysuhogása is elég volt ahhoz, hogy közelebb húzódjanak egymáshoz a fapadon.

A fákon túl, a domboldal gerincén hirtelen sárgás pislákolás villant. Fáklyák sora haladt az elhagyott főúton. Borda azonnal megállította a fogatot, és egyetlen gyors mozdulattal csillapította a ló halkan horkantó orrát. A hajdúk járőre lehetett az.

– Épp időben léptünk meg – lélegzett fel halkan Mirella, látva, ahogy a távoli fények lassan továbbtűnnek a völgy mélye felé. A veszély fojtogató jelenléte még a levegőben terjengett, de Borda szótlan határozottsága utat mutatott a sötétségben.

76. Úttalan kanyarulat

Mirella

Amint az utolsó fáklya sárgás derengése is elenyészett a völgyi ködben, Borda egyetlen halk füttyentéssel jelt adott a lónak. A fogat szinte zajtalanul gördült tovább a nedves avaron, mélyebbre hívva őket a patakmeder hűvös párájába. Mirella óvatosan lecsúsztatta a bakról a kezét, és a szekér oldalát tapogatta végig.

– Helyén van még a rekesz? – kérdezte fojtott hangon, miközben ujjaival a dupla fenék ravasz reteszét kereste a deszkák alatt.

Borda csak bólintott, tekintetét egyetlen pillanatra sem véve le a sötét vízfelületről, amely a fák között feketéllett. A patak sekély volt ezen a szakaszon, de a köves aljzat könnyen megroppanthatta volna a kerékküllőket, ha nem figyelnek. A szekér lassú csobbanással lépett a hűvös habok közé. A kerékagyak halk nyikordulása fojtottan visszhangzott a meredek partfalak között, de a víz egyenletes morajlása szerencsére

elnyelte a gyanús zajokat.
– Ha szerencsénk van, a hajdúk a hídnál virrasztanak a semmiért – kuncogott halkan Mirella, ahogy a túlsó parton a fűzfák védelmező lombjai alá értek. – A zsákmányolt lajstrom meg szépen pihen a deszkák alatt.
A lány kiegyenesedett, visszahúzta vállára a meleg kendőt, és elégedett mosollyal nézett hátra. Az éjszaka még hosszú volt, de a csendes erdő sűrűje most végre menedéket kínált nekik.

77. Holdfény a pergamen felett

Mirella

A füzek oltalmában Borda lelassította a lovat, hogy az állat összeszedhesse az erejét az emelkedő előtt. A meredek erdei csapás itt éles kanyart vett a sűrűben: ágas-bogas bükkgyökerek szabdalták fel a földet, mintha maga az erdő próbálná útját állni minden hívatlan vándornak.
– Nahát, ha ezt az úttalan kanyarulatot beveszi a jó öreg pej, kijár neki egy jó adag abrak – suttogta Mirella, miközben könnyed mozdulattal leugrott a bakról, hogy megkönnyítse a fogat dolgát. Bakancsa alatt halkat reccsent a nedves avar, de a fák mélyén uralkodó békés csend hamar elnyelte a zajt.
Borda némán ragadta meg a kantárszárat, s biztos kézzel vezette a lovat a kiálló gyökerek sűrűjében. A szekér veszélyesen megdőlt egy pillanatra, amikor az egyik kerék mély sziklahasadékba zökkent, ám Borda széles válla megakadályozta a bajt. Száraz nyögéssel tartotta meg az oldalfalat, míg a pej megfeszülő izmokkal ki nem húzta a tengelyt a szorult helyzetből.
– Látod, pont az ilyen kanyarok miatt nem járnak erre a tekintetes urak a kényelmes hintóikkal – kuncogott Mirella, s ahogy újra egyenesbe jöttek, a dupla fenékből óvatosan kihúzta a zsákmányolt iratköteget. A fák közt beszűrődő holdfénynél elégedetten futotta át a sárguló sorokat. – Itt van feketén-fehéren minden behajtani kívánt dézsma. A tiszttartó úr holnap reggel bekaphatja a dühét, amikor üresen találja a dobozát.
Borda elégedett horkantással veregette meg a fújtató ló nyakát. A hajdúk fáklyái már teljesen elenyésztek a völgyben, ők pedig lassan, de feltartóztathatatlanul haladtak tovább a biztos menedék felé.

78. Családd bejegyzések

Mirella

A hold kísérteties ezüstfénybe öltöztette a sűrű lombkoronát, ahogy a szekér lassan kigördült az árnyékos kanyarulatból. Mirella nem tehetett róla, a megnyugvás helyett a kíváncsiság fűtötte: közelebb húzta a sárgás papiroson futó tintavonalakat a szeme elé. A lombközön átderengő hűvös fényben halványan csillantak meg a friss bejegyzések, amelyeket a tiszttartó pennája alig pár órája vetett a lapokra.

– Nézd csak, Borda – suttogta fojtott hangon Mirella, miközben ujja egy áthúzott név felett állt meg. – A kapzsi komédiás nemcsak a búzát szedte volna el a falu aprajától, de a molnár félretett lisztjére is rátette volna a körmét. És nézd ezt a cirádás széljegyzetet! A helyi bíró tetemes tartozását valahogy sikerült elfelejtenie beírni…

Borda csak egy szűkszavú morgással felelt, miközben tekintete a tisztás széle felé tapadt. A veszély még nem múlt el teljesen; az erdei úton túli sötétségben bármelyik bokor rejtett hajdút sejtethetett.

– Psszt! – sziszegte Borda, s egy pillanatra megtorpantotta a lovat, amikor a szellő távoli fémcsörrenést hordott feléjük.

Mirella gyors mozdulattal rejtette vissza a lajstromot a szoknyája redői közé. Összenéztek a homályban; az ezüstös csillogás a sorok felett elhalványult, helyét a közelgő gázló felől érkező sejtelmes vízmorajlás vette át.

79. Ijedt hang a kunyhóban

Mirella

Borda óvatosan a vízbe kormányozta a lovat, ügyelve rá, hogy a kerekek a lehető legkevesebb zajt csapják a kavicsos mederben. A patak hűvös párája az arcukba csapott, s mikor a túlpart sűrűjébe értek, a hajdúk távoli fémcsörrenése már végleg elhalványult mögöttük. A közvetlen veszély elültével Mirella gyors mozdulattal csúsztatta a családd lajstromot a szekér aljában lévő titkos rekeszbe, a rejtett portékák közé.

– Ez a pár lap egész falvakat menthet meg a koplalástól – suttogta Mirella, miközben helyére illesztette a takarólécet. – Ha a tiszttartó rájön, hogy hiányzik, felköti magát a

saját kapzsiságára.
Borda egy közelebbi tisztás felé intett a fejével, ahol egy düledező, elhagyatott kunyhó sötétlett a fák ölelésében. A nádtető hiányos volt, a gerendák kormosak, mégis megnyugtató menedéknek tűnt a hűvös éjszakában. Ám ahogy közelebb léptek, a roskadozó ajtó mögül halk, fojtott szipogás ütötte meg a fülüket.
Mirella intett Bordának, majd óvatosan betolta a nyikorgó deszkát. A tetőrésen átderengő holdfény egy megriadt kisfiú alakját világította meg, aki a sarokban, egy rongyos pokróc alá bújva reszketett.
– Ne félj, csöppség – szólalt meg Mirella meleg, gyengéd hangon, s lassan térdre ereszkedett a riadt gyermek előtt.

80. Oltalom a szalmában

Mirella

A fiúcska óvatosan ledugta fejéről a kilyukadt pokrócot. Tágra nyílt, megriadt szemekkel méregette Mirellát, majd a küszöbön tornyosuló, hallgatag Borda sötét alakjára pislogott.
– A hajdúk... – suttogta a gyermek akadozó hangon. – Elvitték apámat. Mert nem tudta megfizetni a dézsmát.
Mirella keze ökölbe szorult a szoknyája redői alatt, de arca rögtön megszelídült. Előhúzott a tarsolyából egy darabka szárított húst és egy marék aszalt szilvát, s szelíden a fiú tenyerébe nyomta.
– Többé nem bántanak – mondta halkan, feszült határozottsággal. – Borda, hozd be a szekérről a meleg takarót!
Borda egyetlen bólintással eltűnt az éjszakában, míg Mirella a kunyhó sarkában felhalmozott, száraz szalmához kísérte a gyermeket. Gyors mozdulatokkal puha fészket vetett neki a szalmabálák védelmében, ahol a fagyos huzat sem érhette el. A kisfiú mohón enni kezdett, miközben Mirella elméjében már a köves úton szövődött a terv: a titkos rekeszben lapuló lajstrom nemcsak a falut mentheti meg, de talán ennek a gyermeknek az apját is tisztázhatja a tiszttartó hamis vádjai alól.
– Itt biztonságban vagy – simította meg a fiú kormos arcát Mirella, ahogy Borda visszatért a vastag pléddel. – Reggelre eldöntjük, hogyan vágunk vissza a kapzsi tiszttartónak.

Borda a falnak támaszkodva figyelte a szalma rejtekén elszenderedő fiút, miközben a veszély még mindig ott bujkált az éjszakai csendben.

81. Átírt számok a szekérnél

Mirella

A szalmán szuszogó kisfiú egyenletes légzése hamar betöltötte a nyirkos kunyhót. Mirella gyengéden betakarta a gyermeket a vastag pléddel, majd halkan intett Bordának. A sziklányi ember nesztelenül lépett közelebb, vigyázva a gyermek álmára.
– A kölyök apját az udvarház tömlöcében tartják – suttogta Mirella, amint kimerészkedtek a kunyhó eresze alá. A szekér oldalában elrejtett lajstrom lapjaira pillantott, ahol a tiszttartó hamis számai feketéllettek. – A falu apraja-nagyját kiszipolyozta ez a kapzsi dög, de a saját csalásával fogjuk eldugaszolni a torkát.
Borda némán bólogatott, miközben fejszéje nyelét szorongatta. Számára nem kellettek cifrázott körmondatok; pontosan tudta, mit jelent Mirella csibészes mosolya. A vándorárus kisasszony már javában forgatta fejében a tervet: a lajstrom hamisításait átdolgozza úgy, mintha a tiszttartó a saját urasága elől dézsmált volna el ezer aranyat.
Mirella a szekér titkos rekeszéből előhalászott egy kis üvegcsét s egy finom lúdtollat. A hold halványuló fényénél néhány gúnyos fintor kíséretében átírta a számokat a kényes pergameneken. Egy apró, jól elhelyezett tintafolt, s a szigorú adószedő máris elszámolhatatlan hiányt halmozott fel saját urának rovására.
– Mire a nap első sugarai elérik a gázlót, a tiszttartó saját hálójában fog vergődni – suttogta elégedetten Mirella, miközben visszazárta a titkos rekeszt. Borda féloldalas, komor mosollyal nyugtázta a mesterkedést. A hajnal szürkés fényei már derengettek a fák között, jelezve, hogy ideje útra kelni a vásártér felé.

82. Gúnyrajz a deszkán

Mirella

A hajnali derengésben a szekér kerekei még mozdulatlanul álltak, de a gőzölgő pára már felcsapott a fák közül. Mirella felkászálódott a szekér bakjára, s feszülten elsimította szoknyáját. Borda sziklányi alakja a lovak mellett feszült; szeme a bozót sötétjét

pásztázta, minden apró reccsenésre gyanakvón rezzent meg a válla.
– Indulunk? – mordult fel Borda szaggatottan, a gyeplőt szorongatva.
– Még egy pillanat – suttogta Mirella, miközben benyúlt a bak alatti üregbe. A titkos rekesz mellett, a fa simára csiszolt alsó lapjáról egy darab fekete krétát halászott elő.
Gyors, pimasz mozdulatokkal egy gúnyos firkát kanyarított a deszka aljára: a tiszttartó pöffeszkedő, malacfejű alakját ábrázolta, amint egy üres aranyoszsák felett pityereg. Ha a hajdúk átkutatnák a szekeret, ez a huncut rajz fogadja majd őket a bak alatt. Mirella halk kuncogással törölte le a port az ujjáról, noha szívében ott dobogott a félelem.
– Kész a mesterműű – suttogta halkan, de szemeiben ott vibrált a feszültség. – Gyerünk, mielőtt a járőrök a nyakunkra gyűlnek!
Borda szűkszavú morgással nyugtázta a dolgot, majd felpattant mellé és megrántotta a szárat. A ferekek nyikorogva mozdultak meg a vizenyős úton, s a szekér végre kigördült az erdőből a vásártér felé.

83. Krétafirkás találkozás

Mirella

A köd lassan felszállott a dűlőút fölül, s a távolban már felsejlettek a vásárváros felé vezető út jelzőfái. A szekér döcögve haladt a kátyús úton, amikor a keresztútnál két panyókás hajdú lépett elő a fűzfák takarásából. Lovaik fújtatva álltak meg a sárban, s az őrök gyanakvó szemmel méregették a közeledő fura párost.
– Álljunk csak meg, atyafiak! – kurjantott a délcegebbik, kezeit fegyvere markolatán nyugtatva. – Micsoda portékát hurcoltok a tekintetes tiszttartó úr birtokán keresztül?
Mirella arcára nyomban álszent, nyájas mosoly ült ki. Megigazította vállán a színes kendőt, és huncut kuncogással hajolt előre a bakon, miközben Borda szótlanul, fenyegető sziklaként ült mellette, készen arra, hogy gyanús mozdulatra cselekedjen.
– Csak tisztességes portéka a vásárba, tekintetes uraim! – csicseregte Mirella, elragadó kedvességet színlelve. – Csupán szegény vándorárosok vagyunk, kik a körtvélyesi vásárra igyekeznek.
A köpcösebb hajdú gyanakvóan horkantott egyet, s a szekér mellé lépve belekukucskált a ponyva alá. Mivel ott csak szárított füveket talált, guggolva átvizsgálta a tengelyeket is. Amikor a bak alá pillantott, a szeme tágra nyílt, s az arca nyomban rákvörösre gyúlt.

A frissen rótt krétarajzon a tiszttartó pöffeszkedő, malacfejű alakja vigyorgott rá vissza, amint egy üres zsák felett pityereg.
– Ez meg mi a mennykő?! – hördült fel a hajdú, elvörösödött fejjel tátogva.
– Csak egy kis útravaló emlék! – kacsintott Mirella, s mielőtt az őr fegyverért nyúlhatott volna, Borda a lovak közé csapott, s a szekér robogva vágtatott tovább a sáros úton.

84. A körtvélyesi kapunál

Mirella

A patkók csattogása lassan elhalt, ahogy a szekér elhagyta a dűlőút sáros kanyarulatait, s rákanyarodott a körtvélyesi vásártérre vezető szélesebb útra. Mirella halkan kuncogva törölte le a krétaport az ujjairól, míg Borda komor, büszke pillantással nyugtázta, hogy a dühösen ordítozó hajdúk messze lemaradtak a gomolygó párában.
A vásárváros bejáratánál azonban újabb akadály tornyosult eléjük. Egy pöffeszkedő, bíborköntösbe öltözött fűszerkalmár állta útjukat, kinek pulykavörös arca szinte izzott a méltatlankodástól. Egy túlrakott porontyos talicska mellett ágált, s gőgösen méregette a jövevények fura fogatát.
– Álljatok meg, gyalogfajzatok! – ripakodott rájuk a kalmár, s kövér, gyűrűs ujjával a szekér felé mutogatott. – Nem látjátok, hogy a tekintetes tiszttartó úr legújabb vámgyűjtő lajstromára várok? Jobb, ha visszatolatok a sarat dagasztani, míg a rendes árusok elintézik a dolgukat!
Mirella elbűvölő, mégis maróan csípős mosollyal hajolt előre a bakon. Kezét lágyan Borda karjára tette, csillapítva a társa torkában morgó fenyegetést.
– Jaj, hát csak nem a méltóságos fűszerúr áll előttünk? – csicseregte álmosító alázattal, miközben a bak alól előhúzta a frissiben átírt adólajstromot. – De hisz nekünk pont a tiszttartó úr sajátkezű bejegyzései vannak a birtokunkban! Borda, segíts a tekintetes úrnak, hogy közelebbről is megcsodálhassa a számokat…

85. Fűszerporos elszámolás

Mirella

Borda nem teketóriázott. Hatalmas, kérges kezével megragadta a fűszeres pöffeszkedő köntösének gallérját, s egyetlen határozott mozdulattal közelebb rántotta a szekér oldalához. A kalmár szeme kinyakadt a meglepetéstől, s ahogy a bak alá pillantott, pulykavörös arca hirtelen sárgásfehérre váltott.

A deszkára vetett gúnyrajz pontosan őt ábrázolta, amint egy üres fűszeres zsák tetején terpeszkedve próbálja elnyelni a szegények utolsó garasait, felette pedig a meghamisított adólajstrom állított elképesztő sarcot a külhoni borsra meg a sáfrányra.

– Mi ez a gyalázat?! – hörgött a pöffeszkedő alak, de a hangja elcsuklott, amint Borda morogva mélyebbre tolta a pergament az orra alá.

– A tekintetes tiszttartó úr új számtana – vetette oda Mirella éles, metsző hangon, miközben kipattant a bakról. – Aki nem tud olvasni, az a saját kárán tanulja meg a rendet. Ugye nem akarja, hogy a kapuőrség is megcsodálja ezeket a remekbe szabott bejegyzéseket?

A kalmár riadtan pillantott a közeledő őrök felé, majd kapkodva hátrálni kezdett. A nagy sietségben megbotlott a saját túlrakott talicskájában, s éppen a méregdrága köménnyel teli zsákok közé huppant. Mirella fenségesen elmosolyodott, intett Bordának, s amíg a kapzsi kalmár a fűszerporban köhögött, a szekér zökkenőmentesen gördült be Körtvélyes nyüzsgő vásárterére.

86. A kovácsműhely mögött

Mirella

A vásártér tarka forgataga azonnal elnyelte a szekeret. A sült kolbász, a friss fánk meg a lótrágya kevert szagát szinte vágni lehetett a levegőben, miközben a rekedt kikiáltók kurjongatása elnyomta a kapu felőli fojtott zűrzavart. Mirella egyetlen pillanatra sem nézett vissza, bár a háta mögött még mindig érezte a megalázott fűszeres bosszúéhes tekintetét.

Borda szorosan a bak mellett lépkedett, markában a szekér oldalát szorítva. Szeme sarkából az árusokat és a tömegben őrjáratót városi hajdúkat leste. A félelem gombócként szorult a torkába.

– Túl sok a nép – mormogta szaggatottan Borda, miközben egy közeledő pandúr láttán hátrébb húzta a kalapját. – Elkaphatnak.

– Csak menj! Mintha tisztes dolgunk lenne – sziszegte Mirella ijedten, de magabiztosságot tettetve, majd egy hirtelen mozdulattal a kormos falú kovácsműhely mögötti szűk sikátorba terelte a fogatot.
A füstös zugban végre megálltak. Mirella reszkető ujjakkal nyúlt a köténye alá, s kihúzta a hamisított adólajstromot. A tölgygubacs-tinta meg a kalyibában kapart korom még nem száradt meg teljesen a pergamen felületén; a párás vásári levegőben apró foltokban maszatos lett. Újra át kellett futnia a bejegyzéseket: ha a korom lepereg, a pulykavörös kalmár meg a vámőrök azonnal rájönnek a turpisságra.
– Borda, a sikátor száját figyeld! – suttogta feszülten Mirella. – Ha a fűszeres riadóztatja a várost, innen nincs hová futnunk.

87. Sikátori csel

Mirella

Mirella egyetlen röpke pillanatig sem tehetetlenkedett. Előhúzta övéből a kisméretű faggyúdarabot, amit a kerekek tengelyezéséhez tartott magánál, s vékony, gyakorlott mozdulatokkal végigsimította vele a nyirkos pergamen felületét. A zsíros réteg azonnal lezárta a kormos betűket, megvédve a tölgygubacs-tintát a párás vásári levegőtől.
– Megvan – suttogta megkönnyebbülten, miközben a fontos írást mélyen a szoknyája rejtett ráncába csúsztatta. – Ezt a pulykavörös alak már nem tüntetheti el.
Borda eközben a sikátor sarkánál lapult, válla feszülten a koromtól fekete téglafalnak feszült. Hirtelen visszahúzta a fejét, s aggódó pillantást vetett a nőre.
– Jönnek – mormogta szaggatottan Borda, s keze automatikusan a szekér oldalára akasztott fokosra tévedt. – Két városi hajdú. Lassan lépkednek, a falakat kémlelik.
– Ne nyúlj a vasashoz! – sziszegte Mirella, s ijedtségét csípős magabiztossággal álcázva lépett a férfi mellé. – Ha itt találnak minket, csapdába esünk.
Azzal megragadta a szekér rúdját, s határozott lendülettel kitolta a fogatot a sötét zugból, egyenesen a kikiáltók, kolbászsütők és faedényárusok zajos forgatagába. A hömpölygő tömeg pillanatok alatt elnyelte őket, elvágva a mögöttük közeledő hajdúk útját.

88. Átkelés a dagonyán

Mirella

A vásári forgatag zaját hamar felváltotta a patakparti fűzfák halk susogása. Mirella magabiztosan terelte a fogatot a Körtvélyest elhagyó kanyargós úton, amely egyenesen a széles, totyogó medrű saras gázlóhoz vezetett. A hirtelen jött zápor miatt a folyócska mély, cuppogó dagonyává változtatta a gázlót, ahol a túlsó parton két újabb kényelmeskedő hajdú kártyázott egy kidőlt fatörzsön.

– Na, most mutasd meg a leleményedet, Mirella – mormogta Borda, miközben a ló gyeplőjét fogta, s szemével a túlparti őröket méregette. – Ott sem jutunk át vám nélkül, ha csak ki nem találsz valamit.

Mirella szája szélén pajkos mosoly bukkant elő. Gyorsan előhalászott a szekérmélyből egy színes mogyorófacsipeszt és egy üvegcsényi poshadt, büdös gyógynövényfőzetet, amivel még a nyáron akart csodakenőcs gyanánt meggazdagodni.

– Csak kövess, és tartsd az arcod szigorúan! – kacsintott a társára.

Ahogy a szekér kerekei cuppogva beszorultak a gázló közepén, Mirella teátrális sikollyal kapott a bokájához. A kártyázó hajdúk azonnal felpattantak, megneszelve a könnyű zsákmányt. De mielőtt elérhették volna a szekeret, Mirella orrára csiptette a mogyorófacsipeszt, s rémisztő hangon felkiáltott:

– Vissza, uraim! Fekete mirigykór sújtja a fogatot, a nyavalyás láz már a marhákat is elérte!

A két hajdú a mirigykór hallatára fejvesztve torpant meg a sár közepén. Amikor Mirella a büdös üvegcséből gőzölgő szagáradatot locsolt a vízbe, az őrök pánikszerűen hátráltak, egyenesen a legmélyebb agyagos gödörbe tottyanva. Borda a szekér rúdját meglódítva egyetlen határozott lökéssel átsegítette a fogatot a túlpartra, míg a hajdúk káromkodva próbálták kiszabadítani csizmájukat a ragacsos mocsárból.

89. Kacagás a túlparton

Mirella

A szekér kerekéről vastag koloncokban hullott alá a ragadós agyag, ahogy a fogat végre kiért a gázló túloldali, füves emelkedőjére. A hátuk mögül még tisztán hallatszott a

mocsárba ragadt hajdúk szaftos káromkodása és a cuppogó küzdelem, de a part menti fűzfák sűrűje hamar biztonságos elfedést nyújtott a továb gördülő fogatnak.
Mirella megkönnyebbülten pattintotta le orráról a mogyorófacsipeszt, s csengő, pajkos kacagásban tört ki. A fanyar, poshadt gyógynövényfőzet szaga még mindig a levegőben terjengett, ám a vakmerő csel fényesen bevált.
– Ez aztán a valódi csodakenőcs, Borda! Még el sem adtuk a vásárban, de máris utat nyitott nekünk a kopók gyűrűjén át – élcelődött könnyedén Mirella, miközben gondosan visszagyömöszölte a büdös üvegcsét a gyógyíres láda legmélyére.
Borda eleresztett egy ritka, elégedett félmosolyt, s határozott mozdulattal megveregette a lihegő ló nyakát. Szakértő tekintettel mérte fel a tölgyesbe vezető dűlőutat, majd óvatosan a bak alá nyúlt, ahol a dupla fenéklemez rejtette az adólajstromot.
– A pergamenek szárazak maradtak, s a faggyú rögzítette a kormos betűket – dörmögte halkan, miközben visszatolta a reteszt. – De ha a hajdúk kimásznak a mocsárból és rájönnek, hogy a fekete mirigykór csupán büdös pacsuli volt, a nyakunkra hozzák a vármegyét.
– Hadd kapálózzanak csak abban a sárban! – intett a gyeplővel Mirella, s tekintete megtelt bizakodó derűvel. – Mire a csizmájukat kiszabadítják, mi már messze járunk, s a szegények lajstroma is jó helyre kerül.

90. Csalóka lajstrom

Mirella

A lombkorona sűrűje hamar elnyelte a szekér zörgését. A tölgyes hűs árnyában a dűlőút keskeny csapássá szelídült, s nem sokkal odébb egy roskatag, elhagyott erdészkerülési kunyhó tűnt fel a fák között. Mirella egyetlen szemöldökintésére Borda a sűrű bozótos védelmébe terelte a fáradt lovat.
A kunyhó szúette ajtaját óvatosan nyitották be. Odabent száraz avar szaga terjengett, de a gerendák biztonságos fedezéket nyújtottak. Borda a bak alól kiemelte a faggyúval rögzített pergameneket, míg Mirella apró mécsest gyújtott, s annak imbolygó fényénél kiterítette a lajstromot a korhadt asztalra.
– Lássuk csak, miben mesterkedett a drága tiszttartó úr! – suttogta Mirella, s ujjai végigsiklottak a kormos sorokon.

Ahogy közelebbről megvizsgálta az írást, pajkos tekintete gúnyos derűvel telt meg. A koromréteg alatt tisztán kirajzolódtak a csalárd átírások: a körtvélyesi jobbágyok terheit a tiszttartó megduplázta, s hevenyészett kormos firkákkal próbálta elfedni a turpisságot.
– Nahát, a tekintetes úr nemcsak kapzsi, de ügyetlen is! – kuncogott fel Mirella, cinkos pillantást vetve kísérőjére. – Ha ez a papír a főispán elé kerül, nem a mi nyakunkra küldik a hajdúkat, hanem a tiszttartót ültetik kalodába.
Borda elégedett morgással bólintott, miközben Mirella gondosan feltekerte az igazságot őrző pergament.

91. Pajkos bosszúterv

Mirella

A feltekert pergament Mirella óvatosan a kebelébe csúsztatta, majd egyetlen kuncogással eloltotta a mécsest. A kunyhó fülledt félhomályában Borda már az ajtó felé intett a fejével: az idő sürgetett, az erdei úton szürkület előtt el kellett érniük a biztonságosabb tisztást.
Kint a szekérnél Borda felhajtotta a bak alatti deszkát, s a jól elrejtett duplafenék mélyére süllyesztették a tiszttartó csalásait őrző iromány t. Mirella elégedett mosollyal igazította meg felette a szalmát és a fűszeres zsákokat.
– A tekintetes úr azt hitte, a körtvélyesi szegények pulykáiból kerekít magának gőgös vagyonkát – duruzsolta pajkosan, miközben felpattant a bakra. – De ha ez a lajstrom jó kézbe kerül, még a sarkantyúját is elárverezik.
Borda egyetlen mély morgással helyeselt, majd a gyeplőt megragadva a lovat az erdei útra terelte. A korhadt kunyhó hamar elmaradt mögöttük, amint a kerekek visszatértek a keményebb dűlőútra. A fák lombjai között már átszűrődött az alkonyati fény, s az út hamarosan elágazáshoz ért: az egyik ág a vármegyei hajdúk szállása felé kanyargott, a másik a falu szélére.
Mirella szeme pajkosan csillant meg a lemenő nap fényében. Döntött: nem várnak a szerencsére, maguk egyengetik az igazság útját. A szekér zökkenőmentesen fordult rá az esti ködbe burkolózó falu felé vezető csapásra.

92. A tölgyfa pecsétje

Mirella

A falu szélső háza mellett magasodó öreg tölgyfánál pislákoló lámpás fénye törte meg az esti homályt. A vaskos törzsre friss, még meg sem száradt viaszpecséttel egy röpke órája szegezhettek fel egy széles papírlapot.

Borda szótlanul rántotta meg a gyeplőt, s a szekér alig érezhető zökkenéssel állt meg a korhadt kút árnyékában. Mirella pimasz mosollyal szökkent le a bakról. Úgy tett, mintha csupán a portékát rendezgetné a szekér oldalán, ám léptei szinte észrevétlenül vitték a fához.

– No nézd csak, Borda – suttogta pajkosan, amint a lámpás felé fordult. – A hadnagy úrfi máris pánikba esett! Látod, micsoda dölyfös sorok?

A friss cédulán a hajdúhadnagynak girbegurba írása állt: nyomravezetői jutalmat ígért az elveszett adólajstromért, míg a falu népét szigorú megtorlással fenyegette, ha éjfélig nem adnak le újabb adófejadagot.

Mirella szeme megvillant. A köténye rejtekéből egy apró, kormos széndarabot halászott elő, s amíg Borda szorosan mögötte állva takarta a kilátást, gyors mozdulatokkal átrajzolta a számokat. A szigorú határidőt és az elvárt pulykák számát egyetlen huncut kanyarítással felcserélte, így a cédula mostantól azt hirdette, hogy maga a hadnagy vendégeli meg a szegényeket a főtéren.

– Így ni – kuncogott Mirella, s visszatért a bakra. – Hadd mulasson a falu a hadnagy úr nagylelkűségén!

93. A rejtett rekesz

Mirella

Borda marokba szorította a gyeplőt, s éles pillantással mérte végig az elcsendesedett utcát. Nem pazarolt szót a fára kanyarított hamis írásra, helyette a bak alatti rejtett deszkát pattintotta fel egyetlen magabiztos mozdulattal. A zsákmányolt adólajstrom vastag pergamenje gyorsan eltűnt a dupla fenék sötétjében, s a rugós retesz halk kattanással zárult vissza.

– A tiszttartó háza felé vettük az irányt, de ha a hadnagy meglátja a cédulát, hajdúkat

küld a nyakunkra – sziszegte Mirella, miközben az ujjaira tapadt kormot a szoknyájába törölte. Szemei haragosan villantak a sötétben, bár ajkán még ott bujkált a gúnyos félmosoly. – Sietnünk kell, Borda.

A lovak patái halkan koppantak a kanyargós dűlőúton. A falu utolsó házai lassan elmaradtak mögöttük, ám a távolból tompa lódobogás zaja ütötte meg a fülüket.

– Csak próbáljanak megállítani – mordult fel Borda, s hangjában ott izzott a fojtott indulat. A szekér oldalán ringatózó lámpás gyenge fénye éppen csak megvilágította az út szélén sorakozó bokrokat, amint a sötét erdei nyiladék felé tartottak.

94. A gázló fáklyái

Mirella

A fák törzsei közt átszűrődő sejtelmes félhomályban hamarosan feltűnt a folyó szürkén csillogó szalagja. A gázló felől azonban nem a víz halk csobogása volt az egyetlen zaj: fáklyák vöröses fénye világította meg a kavicsos zátonyt, s a vízparton három lovas hajdú alakja bontakozott ki a sötétségből. Hosszú kopjáik hegye fenyegetően villant meg a lobogó tűzfényben.

– Na, állj csak meg, atyafi! – kiáltott rájuk az egyik fegyveres, amint Borda megrántotta a gyeplőt. A szekér nyikorogva torpant meg a nedves homokban, alig pár lépésre a habzó víztől. Borda keze fehéredésig feszült a bőrszíjakon, szeme sarkából Mirellát leste, aki egyetlen gyors mozdulattal simította el szoknyája ráncait, s arcára máris ártatlan, csábító mosolyt varázsolt.

– Jaj, tekintetes vitéz uraim, hát miféle ijedtséget hoznak a szegény vándoráros szívére ilyen késői órán? – pityeregett szinte dallamosan Mirella, miközben kissé előrehajolt a bakon, hogy a fáklya fénye jól megvilágítsa megnyerő kellemét. – Csak a szomszédos faluba igyekszünk némi kelmével meg orvossággal, hátha akad ott egy-egy jámbor lélek, aki megszánja az éhes pulyákat.

A hajdúk vezetője közelebb léptette lovát, gyanakvóan méregetve a szekér ponyváját s a bak alatti sötét zugokat. Borda izmai megfeszültek, készen arra, hogy ha a fegyveresek nyúlni próbálnak a dupla fenék reteszéhez, rátámadjon a portyázókra. Mirella azonban csípős kuncogással terelte el a vitéz figyelmét, kecsesen felkínálva a kosarában lapuló, hamisított gyógykenőcsös tégelyek egyikét.

95. Csobbanás a sötétben

Mirella

A hajdúk vezetője gyanakvó morgással nyúlt a felkínált tégelyért. Ujjai közt forgatva a mázas edénykét, gőgös fintorral szagolt bele a szúrós szagú, gyógynövényes kenőcsbe. A csel működött: a fegyveres figyelme egyetlen intésre elterelődött a szekér alján lapuló adólajstromról és a ponyva mögötti sötét zugokról.

– Igazi ritkaság az, tekintetes uram! – suttogta Mirella huncut, de mégis megriadtnak ható hangon, miközben feszülten leste a tiszt minden rezdülését. – A köszvényt is kiveri a derékból, ha jó mélyen bedörzsölik vele a bőrt.

Borda nem szólt semmit. Megkövülten ült a bakon, ujjaival fehéredésig szorította a vizes bőrszíjakat. Szeme sarkából a másik két lovas kopjáit figyelte, amelyek hegye még mindig fenyegetően meredt feléjük a fáklyafényben. A feszültséget szinte vágni lehetett a hűvös éjszakai levegőben.

A hajdú végül elégedett horkantással vágta zsebre a tégelyt, majd az átkelő felé intett a kardjával.

– Erre haladjatok! De gyorsan, mielőtt meggondolom magam!

Borda nem teketóriázott. Egyetlen határozott rántással szóra bírta a lovat, s a szekér zörögve, csikordulva gázolt be a sekély, de sebes sodrású vízbe. A hűvös habok magasra fröccsentek a kerekek alatt, ahogy maguk mögött hagyták a kavicsos zátonyt.

A túlsó part sötét erdősége hamarosan elnyelte a szekeret. A fáklyák vöröses fénye lassan elhalványult a víz felett, s Mirella csak ekkor engedte ki tüdejéből a bent tartott levegőt.

96. Árnyak a horhosban

Mirella

A szekér zörögve gurult mélyebbre a fák alatti félhomályba. A patak csobogása lassan elhalkult a hátuk mögött, de a szorító feszültség cseppet sem enyhült: a nedves dűlőút egy meredek, szűk vízmosásba kanyarodott, ahol a holdfény már képtelen volt áttörni a sűrű lombkoronát.

Borda szorosan markolta a gyeplőt, teste megfeszült a bakon.

– Nem tetszik ez – mormogta szaggatottan, miközben éber szeme a sötét földfalakat kémlelte. A vízmosás pereméről kinyúló fagyökerek fekete csápokként lebegtek a homályban.

– Csak haladj – suttogta Mirella, miközben óvatosan hátranyúlt a ponyva alá. Ujjai megnyugtatóan érintették meg a titkos rekesz kemény deszkáját. Az adólajstrom biztonságban pihent, ám a lány szaporán szedte a levegőt. A partoldal bokrai közül hirtelen száraz ág roppant.

Mindketten megdermedtek. A vízmosás mélyén sötét, néma árnyak mozdultak meg, elzárva a haladás útját. Vajon a hajdúk felderítői kerültek eléjük, vagy más hívatlan leselkedők lapultak a sűrűben?

– Ne állj meg – bíztatta Mirella halkan a férfit, reszkető, de határozott hangon. – Ha gyorsan átérünk a kanyaron, a sötétség a mi oldalunkon áll.

Borda nem válaszolt, csak óvatosan a lovak közé csapott, s a szekér kerekei mély nyomot vágva lódultak meg a vízmosás puha talaján.

97. Szelence a sötétben

Mirella

A szekér nekilendült, a tengelyek feszülten nyikorogva vágtak utat a vizes homokban. A kanyarívben egy kidőlt tölgyfa korhadt törzse nyúlt be mélyen a mederbe, s a sötét lombok rejtekéből két szurtos képű fegyveres ugrott az út közepére.

– Állj a hadnagy nevében, vagy átfúrja a dárda a lovat! – reccsent egy rekedt hang. Az egyik hajdú már nyúlt is volna a vezető ló zablája felé, hogy megállítsa a száguldó fogatot.

Borda foga összeszorult, ujjai fehéredtek a száron, de Mirella nem hagyta, hogy a félelem eluralkodjon rajtuk. A lány villámgyorsan a köténye mélyére nyúlt, s előrántott egy kis fa szelencét, amit az elbizakodott adószedők orra elé hajított.

A dobozka a köves mederhez csapódva pattant szét, s benne az erős, kormos fűszerpor csípős, sűrű felhőként terült el a szűk horhosban. A két hajdú vadul köhögve, szemeit dörzsölve tántorodott hátra, elengedve a zablát.

– Jó étvágyat a borsos falathoz, tekintetes vitéz uraim! – kiáltott vissza Mirella csípős kuncogással, míg a szekér zökkenve vágott át a szurdok száján.

A lovak patái alatt már újra keményebben kongott a föld. A szűk vízmosást maguk mögött hagyva kigördültek a védelmező tölgyesbe, ahol a fák közt áttetsző holdfény végre utat mutatott a menekülőknek.

98. A tölgyes oltalma

Mirella

A tölgyes hűs csendjében a lovak horkantva lassítottak ügetésükön, amint Borda végre lazított a gyeplőn. A fák törzsei között átszűrődő holdfény csillogó szalagként rajzolta ki az erdei csapást. Mirella felkuncogott, miközben visszacsúsztatta a kiürült, kormos fa szelencét a köténye mélyére, s elégedetten porolta le ruhájáról a fűszermaradványokat.
– Remélem, a tekintetes hadnagy úr vitézei alaposan megjegyezték ezt a receptet – jegyezte meg pajkos mosollyal, s Borda felé pillantott. – A borsos áruért idén nem kérünk vámot, felajánlás volt a közjó érdekében.
Borda nem szólt semmit, de a szeme sarkában bujkáló apróráncok elárulták elfojtott jókedvét. Hüvelykujjával a szekérbak szélére mutatott, ahol a két nehéz vasalt láda s a ponyva alá rejtett kelmék sértetlenül pihentek. A kettős padlórekesz biztonságban tartotta a szegény sorsú mészáros legkisebb fiának szánt orvosságokat s a dézsma elől eldugott maradék gabonát.
A fák lombjai mögött lassan feltűnt a régi mészégető kunyhó elhagyatott kőfala. A szekér zökkenőmentesen gördült be a lombkoronák alkotta természetes fedezék alá, messze a főúttól és a tüsszögő hajdúk elhibázott járőrétől.
Mirella könnyed mozdulattal ugrott le a bakról, hogy megvizsgálja a kerekek tengelyét.
– Egy darabig biztonságban vagyunk, Borda – mondta halk, de bizakodó hangon, s felnézett a csillagos égre. – Holnap hajnalban átsurranunk a folyó túlsó partján fekvő faluba, s meghozzuk a didergőknek, ami nekik jár.

99. Csendes pihenő a mészégetőnél

Mirella

Borda némán bólintott, majd lecsatolta a hámot a kimerült lovakról, s a kunyhó mögötti védett zugba terelte őket, ahol puha erdei moha kínált kényelmes fekhelyet. A szekér

mélyéről előkerült egy cserépedény és némi szárított gyógynövény: Mirella csöndesen, fojtott fénnyel világító apró mécses mellett rendezte sorba a titkos rekeszből kiemelt tégelyeket. A lázas gyermekeknek szánt szurokfűbalzsam és a csipkebogyófőzet gondos ellenőrzést kívánt, nehogy a zötykölődős út során kár essen bennük.

– A mészáros legkisebb fia még a héten meggyógyul, ha ez az ír a mellkasára kerül – suttogta Mirella, miközben finom mozdulatokkal törölte tisztára a cserépedények peremét. – És a hajdúk fizették meg az árát, bár maguk sem tudják.

Borda a kunyhó kőfalának dőlve, karját mellkasán fonva figyelte a fák közötti sötétséget. A tölgyes szinte teljesen elnyelte a szekér körvonalait, csupán a szél susogott a lombkoronák között. Egy hirtelen roppanás az avarból egy pillanatra feszültté tette a férfi tartását, de hamar kiderült, hogy csak egy kószáló erdei vad óvakodott a tisztás szélére.

Mirella egy vastag gyapjútakarót terített a szekérbakra, felkészülve a rövid, de pihentető éjszakára. Az éjszakai szellő ugyan hűvös volt, de a mészégető falai és a sűrű tölgyfaágak védelmében végre biztonságban érezhették magukat. Hajnalban, a köd leple alatt várta őket a folyóparti átkelés.

100. Hajnali pára

Mirella

A hajnal első szürke fénysugarai még épp csak áttörtek a tölgyes sűrű lombjain, amikor Mirella gondosan visszazárta a szekér aljában rejtőző dupla padlórekeszt. A szurokfűbalzsammal és friss csipkebogyófőzettel teli cserépedények most biztonságban pihentek a titkos rekesz mélyén, készen arra, hogy enyhülést hozzanak a szegények lázas pulyáinak.

– Indulnunk kell – suttogta Mirella, miközben a gyapjútakarót összegöngyölve a bak mögé csúsztatta. – A köd még megül a patakmederben. Ez a mi időnk.

Borda egyetlen szót sem szólt, csupán egy rövid intéssel felelt, s már vezette is elő a lovakat a kunyhó mögötti zugból. Csendes, kimért mozdulatokkal igazította helyére a hámot, ügyelve rá, hogy a fémcsatok se csendüljenek meg a szürkületben. A feszültség még mindig ott lapult a tekintetében, ahogy a sűrűsödő erdei utat pásztázta.

Mirella még egyszer visszanézett a mészégető kormos falaira. A kunyhó jó szolgálatot

tett az éjszaka, de a folyóparti átkelő még előttük állt. A lány gyorsan átgondolta a gázlóhoz vezető rejtett erdei csapás irányát: ha tartják a tempót, még azelőtt átjutnak a túlpartra, hogy a hajdúk őrsége felocsúdna.
A szekér kerekei halk surranással indultak meg a mohás talajon. A sűrű köd paplanként borult az erdőaljára, tökéletes álcát biztosítva az elszánt vándoroknak.

101. Bűzös vaklárma

Mirella

A sűrű pára alig engedte látni a szekér előtt lépkedő lovak fülét, ám a vizes meder kavicsainak halk ropogása jelezte: elérték a patakpartot. Borda óvatosan meghúzta a gyeplőt, s a szekér megállt a ködbe vesző átkelő előtt.
Ekkor hirtelen hangos csobbanás törte meg a kora reggeli csendet a vízmosás felől. Fém pendült fémhez, majd morcos szitkozódás hallatszott: a hajdúk járőre túlságosan is közel járt, alig egy kőhajításnyira a vízen való átkelőtől.
Mirella szája szögletében halvány, pimasz mosoly bujkált. Egyetlen szót sem vesztegetett, gyors mozdulattal előhalászott a kiskosarából egy kénes-fokhagymás kenőccsel teli, kormos tégelyt. Egyenesen a patakmeder széli bokros felé hajította, ahol a fegyveresek botladoztak. A cserépedény éles csattanással repedt szét a sziklákon, a terjengő bűzös szag pedig azonnal felbolydította az őrséget.
– Ördögfattya! Mi ez a fojtogató bűz? Csak nem valami erdei rontás? – kiáltott fel az egyik hajdú, míg a többiek köhögve, csapkodva próbáltak kikeveredni a bokrok közül.
Amíg a járőr a csodás kenőcs bűzével küzdött a sűrűben, Borda egyetlen halk csettintéssel indította meg a lovakat. A szekér szinte hangtalanul gurult át a sekély vizű gázlón, maga mögött hagyva a ködben szitkozódó hajdúkat.

102. Füst és orvosság

Mirella

A túlparti bozótos árnyékában Borda csak akkor engedte pihenni a lovakat, amikor a hajdúk káromkodása és köhögése végleg elenyészett a sűrű tejelő ködben. Mirella elégedetten porolta le szoknyáját, miközben halk, pajkos kuncogással nézett vissza a

gázló felé. A fokhagymás-kénes elegy megtette a magáét: a járőrök jó darabig még a szemüket törölgetik majd ahelyett, hogy áru után kutatnának.

A szekér rázkódva haladt tovább a kanyargós erdei csapáson, míg végül feltűnt a mészégető roskadozó, de meghitt kunyhójának körvonala. A fák lombjai között felszálló vékony füstcsík jelezte, hogy a menedék védett és csendes. Borda ügyes mozdulattal terelte az eldugott eresz alá a járművet, majd nekilátott kigyepteleníteni a fáradt állatokat.

– Na, Borda, a nehezén túl vagyunk – mosolygott rá Mirella, miközben felnyitotta a szekér aljában rejtőző titkos rekeszeket. – Most jön a munka legszebb része.

Odafent, a kunyhó óvó falai között hamarosan ropogni kezdett a tűz a kőtűzhelyen. A ködben ázott hideg gyorsan elpárolgott, ahogy a két útitárs nekilátott az orvosságok kimérésének. Mirella gondos mozdulatokkal morzsolta a szárított gyógynövényeket a mozsárba, míg Borda a tégelyeket készítette elő. A didergő jobbágyoknak és szegény sorsú pulyáknak szánt kenőcsök gyorsan szaporodtak az asztalon, felváltva a korábbi bűzt a szárított kamilla és kakukkfű édeskés, megnyugtató illatával.

103. Titkos adomány

Mirella

Mirella gondosan viasszal zárta le a kis fa tégelyeket, majd mindegyik tetejére apró, felismerhető jelet karcolt. A szegény sorú jobbágyok úgysem tudtak olvasni, de a három rovátka láttán rögtön tudni fogják, hogy a mellkasra való melegítő gyógyírt tartják a kezükben, míg a kör alakú karcolás a sebekre való kakukkfüves kenőcsöt jelzi.

Borda egyetlen hang nélkül, elismerő bólintással vette át a még langyos csuprokat. Széles tenyerén szinte eltűntek a finom famunkák, ahogy egymás után hordta ki őket a fészer hűvösébe, a szekér fenekén kialakított dupla aljzatba. Mirella elégedetten figyelte a férfi kimért, magabiztos mozdulatait; pontosan tudta, hogy Borda kezei között egyetlen üvegcse sem fog összetörni, még a legzötykölődősebb erdei úton sem.

Mielőtt elhagyták volna a védelmet nyújtó kunyhót, Mirella a mészégető durva tölgyfa asztalára helyezett egy jókora tégelyt a legfinomabb sebgyógyító kenőcsből, mellé pedig egy darab füstölt szalonnát csúsztatott. A szegény ember munkája nehéz volt, a tüdeje teli korommal, a keze teli vágásokkal – ennyi igazán megillette neki a menedékért

cserébe.
– Készen vagyunk, Borda – suttogta Mirella, miközben belebújt vastag gyapjúköpenyébe. – A köd még tartja magát az erdőben, épp jókor indulunk, hogy elérjük a faluszéli kunyhókat, mielőtt az uraság hajdujai felébrednének a tegnapi meglepetésből.

104. A köszönet nyoma

Mirella

A hűvös hajnali pára azonnal körbeölelte őket, amint kiléptek a mészégető menedékének oltalmazó homályából. A fákon megülő sűrű köd tompított minden neszt, csupán a szekér kerekeinek halk reccsenése törte meg az erdő mély csendjét. Borda szokásához híven némán, acélos figyelemmel kísérte az ösvény szélét, miközben széles vállával egyengette az utat a ponyvás ekhó előtt.
A kunyhó melletti kormos fapadon, ahol a mészégető a pihenőit töltötte, valami halványan megcsillant a derengő fényben. Mirella megtorpant egy pillanatra, és közelebb lépett a koromtól feketéllő deszkához. Három kopott, elvékonyodott rézkrajcár feküdt ott katonás rendben, gondosan elrendezve a faszénpor tetején.
A faluszéli szegények közül valaki – talán maga a házigazda – hagyta ott az apróságot csendes köszönetképpen. A nincstelen jobbágyoknak egyetlen ilyen krajcár is a napi betevőt jelentette, mégis ott hagyták a gyógyírért cserébe, megőrizve a tisztességüket.
Mirella szája sarkában meleg, őszinte mosoly bukkant fel. Esze ágában sem volt elvenni a szegények utolsó garasait; ehelyett felnyúlt az ekhó szélére, kivett egy szál szárított levendulát, és óvatosan a kormos padon hagyott érmék mellé fektette.
– Induljunk, Borda – suttogta derűsen, és szorosabbra húzta gyapjúköpenyét. – A hajduknak talán még a fejük is fáj a tegnapi cseltől, nekünk viszont el kell érnünk a gázlót, mielőtt eloszlik ez a jótékony köd.
Borda bólintott, s a szekér zökkenőmentesen gördült tovább a nyirkos erdei úton, elnyelve a hajnal csendjét.

105. Füstös kanyar

Mirella

A ködös ösvény lassan lejtett a patakvölgy felé, ahol a nedves föld szaga keveredett a szederbokrok fanyar illatával. A szekér kerekei halkan, tompán cuppogtak a sárban, míg Borda komótos, de acélosan éber léptekkel haladt a lónál, fülét hátracsapva a legapróbb erdei neszekre.

Csobogás visszhangzott a fák közül; a gázló már alig kőhajításnyira feküdt. Ám mielőtt elérték volna az utolsó kanyart, nehéz, váratlan csobbanás törte meg a víz egyenletes moraját a patakmeder felől, amit fegyverek halk csörrenése kísért.

Borda egyetlen intésére a szekér azonnal megtorpant. A férfi keze ösztönösen az övére csúsztatott fokos nyelére tapadt, miközben szemeivel a sűrű, tejszerű páradokot pásztázta. Mirella óvatosan kihajolt az ekhó ponyvája mögül, s bár a veszély szaga terjengett a levegőben, szája sarkában apró, huncut mosoly bukkant fel.

– A hajdúk lesznek azok – suttogta közelebb hajolva Bordához. – Úgy látszik, a tekintetes urak elunták a lesben állást, és inkább a patakágyban gázolnak. Biztosan fáznak a vizes csizmáikban.

Mirella nem esett pánikba. Gyors mozdulattal kihúzott a láda fakkjából egy kis köteg száraz bükkfagombát, amit még az este gyűjtött. Egy apró szikrával meggyújtotta a szélét, s a szúrósan füstölgő gombát óvatosan egy vastag páfránytő alá hajította az ösvény szélén. A csípős fojtó füst meglepő gyorsasággal keveredett el a hajnali párával, mintha csak egy ottfelejtett gulyástűz parazsa parázsollna a homályban.

– Hadd keressenek kísérteteket meg adószedőket a sűrűben, míg mi átcsúszunk a sekélyesben – kuncogott halkan, majd intett Bordának. A férfi elfojtott vigyorral bólintott, és egyetlen halk csettintéssel terelte a szekeret a gázló felé vezető, oltalmazó árnyékokba.

106. A szabadság íze

Mirella

A szekér zökkenőmentesen gördült ki a patak sekély vizéből a túlparti homokzátonyra. A hátuk mögött, a sűrű párában még mindig hallatszott a hajdúk fújtatása meg a csizmák cuppogása, ahogy a fojtó bükkfagomba füstjében vakon keresték a képzelt gulyástüzet.

Mirella halk csettintéssel terelte a lovat a füzek jótékony árnyékába. Borda feszülten pillantott vissza, fokosa nyelét szorongatva, de mikor látta, hogy a fegyveresek teljesen

eltévesztették az irányt, lassan kiengedte a levegőt.
– Megvettük őket kilóra – mormolta Borda szaggatottan, miközben fülét a szélnek feszítette. – De a gyomrom jobban korog, mint a hajdúk dobolása.
Mirella halkan felkuncogott, és benyúlt az ülés alatti rejtett rekeszbe. Egy tisztára mosott kendőbe tekert, kemény sajtkaréjt s egy szikkadt cipósarkot halászott elő. Míves bicskájával ügyesen két egyforma darabra szelte a sajtot, s az egyik félholdat Borda felé nyújtotta.
– Tessék, te telhetetlen – suttogta csillogó szemmel. – A szabadságnak néha picit szikkadt a sajtszaga, de ennél édesebb falat most nincs az egész vármegyében. Rágd csendben, aztán húzzunk beljebb, mielőtt az urak rájönnek, hogy csak füstöt ettek reggelire!

107. Rezes hálakrajcár

Mirella

A szikkadt sajtos falat után a lovacska csendben megindult előre, fel a ködfoltos domboldalnak. A fűzfák oltalmát hamarosan felváltották a tölgyes sötétedő árnyai, ahol a nyirkos avarszag keveredett a fák között lappangó, szénégető kemencék ismerős illatával. Borda még az utolsó morzsákat majszolta, miközben szeme sarkából folyamatosan a mögöttük elterülő völgyet pásztázta, de a hajdúk tehetetlen kiáltozásai végleg elhaltak a patakmeder túloldalán.
A szekér halk zökkenéssel állt meg egy tisztás szélén, egy magányos, kormos fapad tőszomszédságában. Az öreg mészégetőnek nyoma sem volt, de a fadarabon ott várakozott egy kis kiszáradt fakupa, a mellette csobogó forrás hűs vizével megtöltve. A szegény ember a kemény munkájában is gondolt az arra vetődő vándorokra, mielőtt visszatért volna a zsarátnok felügyeletére.
Mirella halkan felnevetett a szívmelengető figyelmesség láttán. Borda már épp a kupáért nyúlt volna, de a lány egy gyors csuklómozdulattal megelőzte, kiöblítette szomjas torkát, majd átadta a maradékot a szótlan legénynek. Mielőtt azonban továbbhajtottak volna a sűrűsödő homályban, Mirella a rejtett rekeszből előhalászott két apró, rezes hálakrajcárt, s nesztelenül a kormos pad repedésébe csúsztatta őket.
– A jó szándékot illik megfizetni – dörmögte Borda, miután elégedetten megtörölte a

bajszát, s a gyeplőt megragadva újra útnak indította a fogatot. A szekér kerekei halk ropogással nyelték el az erdei utat, mialatt az ottfelejtett krajcárok fakó csillogása lassan elenyészett a mögöttük szétterülő esti ködben.

108. Mohos útjelző a homályban

Mirella

A szekér döcögve haladt tovább az egyre sűrűsödő erdei ködben. A tölgyfák gallyai közt megülő pára finom cseppekben hullott Mirella kendőjére, de a lány elégedett mosollyal hajtotta hátra a fejét. A veszély elült, a hajdúk tehetetlen dühükben rég lemaradtak a patak túlpartján, s az esti sötétség lassan puha lepelként borult a görbe erdei útra.
Hamarosan egy mohos, korhadt útjelző fa bukkant elő a homályból, amelynek koptatott törzsébe valaki régen egy keskeny nyilat vájt. A kereszteződésnél az út kétfelé ágazott: a meredekebb, köves csapás a gőgös körtvélyesi uradalom felé vezetett, míg a lankásabb, mélyebb nyomvonal a szabad vándorok rejtett tisztásai felé kanyargott.
Borda szótlanul megrántotta a gyeplőt, s a tapasztalt lovacska egyből a biztonságosabb, alsó csapásra fordította a szekeret. A kerekek halkan ropogtak a puha avaron, ahogy áthaladtak a láthatatlan uradalmi határvonalon, végleg maga mögött hagyva az adószedők és tiszttartók birodalmát.
– Hadd várjanak csak a tekintetes urak Körtvélyesben a vámra – kuncogott halk halksággal Mirella, miközben a bak alatt lapuló pokrócot a vállára terítette. Az erdei csend megnyugtatóan ölelte körbe a rovatolt szekeret, ahogy a sűrűsödő ködfátyol végleg elnyelte őket az éjszakában.

109. A mészégető kunyhójánál

Mirella

A szekér döcögve haladt tovább a mélyülő, párás csapáson, ahol a tölgyek ágai között egyre fojtogatóbbá vált a homály. Mirella hirtelen felszisszent, ahogy egy kövér vízcsepp a nyakába hullott, s fázósan tekerte szorosabbra a vállán a pokrócot. A korábbi bosszúság nem tágított belőle; a köd és a hajdúk állandó fenyegetése teljesen kiszívta a türelmét.

Borda sem volt jobb kedvében. Amikor a szekérkerék fennakadt egy kiálló fagyökéren, a férfi káromkodva megrántotta a gyeplőt.
– Halkan forgasd azt a gyeplőt, ha nem akarod, hogy a ló ledobjon bennünket! – csattant fel Mirella élesen, miközben belekapaszkodott a bak szélébe.
– Inkább örülj, hogy még egyben van a kerék ezen a rohadt úton – mordult vissza Borda vágó hangon, a szemeit a fátyolos sötétségre szegezve.
Pár lépéssel odébb a tölgyes ritkulni kezdett, és egy elhagyatott mészégető tisztásához értek. A kihűlt, kormos gödör mellett egy sötétre színeződött, vaskos fapad állt. Borda megállította a fáradt állatot, majd szótlanul leugrott a bakról. Mirella is lecsusszant a szekérről, de a hideg, nyirkos levegő csak fokozta a dühét.
Odaléptek a mészégető kormos padjához, hogy pár percre hűsítsék magukat a nehéz útszakasz után. A korhadt deszkák hidegen tapadtak a ruhájukhoz, miközben mindketten éberen figyelték az erdő sűrűjét, készen arra, hogy a legkisebb gyanús zajra azonnal továbbálljanak.

110. Elágazás a tölgyesben

Mirella

A nyirkos deszka hidege gyorsan átjárta a ruhájukat, s a korhadt fapad aligha nyújtott valódi kényelmet. A fojtogató füst- és koromszag ugyan elfedte nyomaikat, de a sűrűsödő erdei ködben tanyázó némaság csak fokozta a feszültséget. Mirella türelmetlenül igazított egyet a pokrócán, miközben tekintete a tisztás túlsó szélén gomolygó homályt pásztázta.
– Elég volt a fagyoskodásból. Ha itt ülünk, a nyakunkra hűl a köd – vetette oda élesen, és határozott mozdulattal talpra ugrott a kormos pad mellől.
Borda egyetlen mordulással válaszolt. Bár a sötét ágak közti mozgást leste, kinyújtotta kérges kezét, és megragadta a loholó igásállat gyeplőjét. A szekér kereke megcsikordult a kormos földön, ahogy maguk mögött hagyták a mészégető elhagyatott tanyáját.
Néhány tucat lépés után a sűrűsödő tölgyesben kettévált az erdei út. A felső nyomvonal meredeken kapaszkodott fel a sziklás gerincre, míg az alsó csapás a mélyedés védelmében, a nyirkos párafelhő kanyarulataiban veszett el.
Borda nem teketóriázott: a biztonságosabb, alsó csapás felé terelte a lovat. Mirella

elégedetten bólintott a homályban. A mélyedés ködje elnyelte a lépteik zaját, s a csöndes erdő újra védelmező takaróként borult rájuk.

111. Pára és puha léptek

Mirella

Az alsó csapás puha, mohás talaján a szekér kerekei szinte hangtalanul gördültek előre. A sűrű köd elnyelte a ló kimerült horkantásait és a tengely halk nyikorgását is, mintha maga a tölgyes próbálná elrejteni a vándorokat a kíváncsi szemek elől.
Mirella hátranézett, de a háta mögött elterülő útból már semmi sem látszott: a szürke párafelhő úgy zárult be mögöttük, mint egy nehéz, nedves bársonyfüggöny. Egy halk, elégedett mosoly suhant át az arcán, ahogy az udvarbíró gőgös embereire gondolt, akik most alighanem a sziklás felső gerincen tüskés bokrokkal és a hideg széllel viaskodnak.
– Ezt jól eltaláltuk, Borda – jegyezte meg könnyedén, miközben szorosabbra húzta vállán a pelerinét. – Ott fent most alighanem a káromkodásuktól visszhangzik a hegyoldal, míg mi szépen, csendben elpárolgunk a mélyedésben.
Borda nem felelt, de a szája széle megrándult egy kurta pillanatra. Lépteit az igásállat ritmusához igazította, s kérges kezét egyetlen percre sem engedte el a gyeplőről. Az út itt már érezhetően lejtett, s a tisztás kormos emléke végleg elmaradt mögöttük.
Mirella fellépett a bakra, s ujjai között elégedetten pörgetett meg egy kis szárított gyógynövényes szelencét. A hűvös, tiszta erdei levegő lassan átjárta a tüdejét, elmosva a mészégető kunyhójánál érzett fojtogató füst szagát.

112. Az alsó völgy csendje

Mirella

A szekér zökkenőmentesen gördült a mélyebben fekvő völgy aljában, ahol a köd még sűrűbb, de sokkal békésebb fátylat font a fák köré. A magaslati gerinc éles szélrohamai és a kopár sziklák kellemetlenségei messze elkerülték őket; itt, a mohalepte tölgyek védelmében csak a talaj avarszőnyegének lágy surranása kísérte az útjukat.
Mirella kényelmesen hátradőlt a bakon, s kikeresett a szekér oldalából egy kis darab aszalt szilvát. Egy szemmel Borda komoly profilját méricskélte, majd gondolkodás nélkül

átnyújtotta neki a csemegét.
– Tessék, te néma védelmező, jár a jutalom a jó irányzékért – kacsintott rá vidáman. – Míg a vitézek fent a bozótban tépkedik a drága gúnyájukat, mi az ősz legfinomabb falatjaival vigasztalódunk.
Borda elvette az aszalt gyümölcsöt, s bár a szeme sem rebbent, egy alig észrevehető bólintással megköszönte. A ló egyenletes, puha léptekkel haladt előre a párolgó ösvényen. A köd átláthatatlan szürkeségéből hirtelen egy régi, korhadt faoszlop bukkant elő, amely a völgybéli jobbágytelkek régi határát jelezte.
Mirella megkönnyebbülten sóhajtott fel. Tudta, hogy ezt a határjelet elhagyva végképp kikerültek a tiszttartó kapzsi fennhatósága alól. A nehezén túljutottak, a párás csend pedig most úgy ölelte körül őket, mint egy megérdemelt, meleg takaró.

113. A patakmeder csobogása

Mirella

A korhadt tölgyfaoszlop lassan elenyészett mögöttük a szürkeségben, s vele együtt a tiszttartó hajdúinak fenyegetése is a múlté lett. A szekér kerekei mélyebb, puha talajba mélyedtek, ahogy a csapás meredekebben lefelé indult a völgy aljában húzódó patakmeder irányába.
Mirella az ülés alatt meglazította a rejtett rekesz kenderkötelét, csendben ellenőrizve, hogy a pokrócok közé hajtogatott portékák nem mozdultak-e el a rázkódásban. Minden a legnagyobb rendben pihent: a finom holmik biztonságban maradtak, a szegényebbeknek szánt gyógynövényes szelencék pedig épségben várhatták a következő falut.
– Látod, Borda, a csend a legjobb útitárs, ha az ember nem akar adót fizetni a semmiért – jegyezte meg Mirella halk, huncut mosollyal, miközben igazított egyet a ponyván. – Odafent a tiszttartó hajdúi biztosan a saját árnyékuktól is megijednek a sűrűben, mi pedig kényelmesen leereszkedünk a gázlóhoz.
A völgy alján felbukkant a sekély patak egyenletes csobogása. A gázlóhoz érve a ló megtorpant egy pillanatra, meglengetve sörényét a hűvös párában, de Borda határozott, mégis gyengéd mozdulattal terelte előre a fogatot. A vízmosás kövei halkan koccantak a kerékabroncsok alatt, ahogy átszelték a sötétszürke vizet, maguk mögött hagyva a veszélyes zónát.

114. Saras kaptató a túlparton

Mirella

A túlparti kaptató meredeken kapaszkodott fel a sűrű bozótos felé. A szekér bal hátsó kereke csúnyán cuppanva ragadt a nedves, partmenti agyagba, alig pár lépéssel azután, hogy kiértek a vízből. Borda halkan, élesen káromkodott egyet, feszült izmokkal rántva meg a gyeplőt, de a ló csak horkantva toporgott a csúszós emelkedőn.
– Ne a szegény párát szidd, inkább cselekedj! – vágott közbe Mirella, szemeiben szikrázó ingerültséggel. A tiszttartó hajdúinak emléke még mindig forralta a vérét, s a puszta gondolat, hogy most akadnak el a vízparti sárban, végképp kihozta a sodrából.
Pattant is le a bakról, mit sem törődve azzal, hogy a ragadós talaj rögtön beszippantotta a csizmája szárát. A szekér mögé kerülve megragadott egy vastag, kidőlt tölgyfaágat, és határozott, gyakorlott mozdulattal a megrekedt kerék küllői alá feszítette.
– Most húzd, Borda! – kiáltott rá élesen a férfira.
Borda nem pazarlott szót a válaszra. Kurta, dühös morgással rántott egyet a fogaton. Az állat megfeszült, a szétpattanó ág roppant egyet Mirella tenyere alatt, s a szekér végül egy vaskos sárfreccsenéssel kiszabadult a gázló csapdájából. Fenn, a szilárdabb csapáson álltak meg fújtatva; a patakmeder csobogása mögöttük maradt, a feszültség pedig lassan oldódni kezdett a hűvös erdei levegőben.

115. Erdei keréknyomok

Mirella

Mirella fanyar mosollyal nézett le a csizmájára, amelyet vastag, sötét agyagréteg borított. Egy közeli fa törzséhez dörgölte a talpát, miközben a szoknyája szélét porolta le némi pimasz eleganciával.
– Na látod, Borda, a tiszttartó hajdúi legfeljebb a port nyelhetik utánunk, mi meg cserébe megkaptuk a völgy legjobb agyagpakolását – jegyezte meg könnyedén, bár a szeme sarkában még ott bujkált az átkelés feszültsége.
Borda nem felelt, de a szája széle megrezrent a sűrű szakáll mögött. Odalépett a szekérhez, s gondos mozdulatokkal végigsimította a bal hátsó kerék küllőit, ellenőrizve, nem repedt-e meg a tengely a nagy feszítésben. Amikor meggyőződött róla, hogy a

vaskos faszerkezet kiállta a próbát, intett a nőnek, majd fellendült a bakra.
A lovak megkönnyebbülten szedték a lábukat a szilárdabb, avarral borított erdei csapáson. A gázló hűvös párája lassan elmaradt mögöttük, ahogy a szekér bevette magát a ködös tölgyes oltalmazó fái közé. A lombkoronán átszűrődő halk fénysugarak aranyló csíkokat rajzoltak a nyirkos avarra, s a kerekek egyenletes zörgése végre nyugalmat hozott az alsó völgy csendjébe. Mirella megigazította a ponyvát, s a csikorgó szekérrel együtt maguk mögött hagyták a veszélyes határt.

116. Súlyos kordék nyomán

Mirella

A tölgyes fái között húzódó puha, avaros csapáson Borda hirtelen megtorpantotta a lovakat. A szekér előtt szokatlanul mély, még friss erdei keréknyomok vágtak bele az avar alatti nyirkos talajba. Sokkal nehezebb, vassal pántolt kordé vájhatta ezeket a sötét barázdákat, mint amilyen az ő megrakott szekerük volt.
Mirella előrehajolt a bakon, elsimítva szoknyája ráncait, és vékony szemöldökét felvonva tanulmányozta a felforgatott földet. A szeme sarkában pajkos derű villant.
– Hát ezek nem a mi nyomunkat követik, az bizonyos – jegyezte meg könnyed, cseppet sem aggódó hangon. – Úgy tűnik, valaki jóval nagyobb terhet cipel ezen a félreeső úton. Vagy a környékbeli mészégető hordja a portékáját, vagy a tiszttartó emberei hurcolnak valamit, amit jobb nem firtatni.
Borda nem felelt, de sötét tekintetével figyelmesen pásztázta a fák sűrűjét. Óvatosan hajtott tovább a friss nyomok mentén, míg végül elértek egy csendes, kormos tisztást. A tölgyek ölelésében egy régen elhagyott mészégető kúpja sötétlett, mellette pedig egy koromtól fekete, megviselt fapad állt a bokrok tövében.
– Álljunk meg egy szusszanásra, Borda – intett Mirella, és cseppet sem teátrális kecsességgel leugrott a bakról. A kormos padhoz lépett, hogy kinyújtóztassa gémberedett tagjait, miközben elégedetten nézte a mély keréknyomokat, amelyek a tisztást elhagyva a sűrűbb erdő felé kanyarodtak.
– Ha a hajdúk a nyomunkba erednének, egészen biztosan ezeket a mély árokszerű nyomokat választják majd. Így legalább az ő buzgóságuk viszi őket tévútra, minket meg békén hagynak – tette hozzá fanyar mosollyal, miközben Borda némán ellenőrizte a

gyeplőt.

117. A ködfátyol oltalma

Mirella

Mirella felállt a kormos fapadról, és elsimította szoknyája szegélyét. A köd finom fátyolként kúszott be a tölgyfák közé, lassan elnyelve a mészégető kunyhójának sötét körvonalait.

– Mehetünk – morogta Borda szaggatottan, miközben tekintetével a fák közötti félhomályt pásztázta. Kézkefe-keménységű ujjai feszülten szorították a gyeplőt.

– Maradni semmiképp sem egészséges – suttogta Mirella, s visszalépett a szekérhez. – A hajdúk orra úgyis a mély barázdákba fúródik majd, ha erre vetődik a sorsuk.

Egyetlen könnyed mozdulattal felkapaszkodott a bakra Borda mellé. A férfi halkan rászólt a lovaknak, s a szekér zökkenőmentesen megindult. Ahelyett azonban, hogy a feltűnő, vassal pántolt kordék mély árkát követték volna, ügyesen kitértek oldalra, és a puha, avaros csapáson haladtak tovább a domboldal felé.

A nedves avar csendben elnyelte a paták kopogását. Mirella még egyszer visszanézett a ködbe burkolózó tisztásra, ahol a koromtól feketéllő pad már alig látszott. A távolból tompa, fémes zörrenést hozott a szél, de a sűrű tölgyes védelmező falat emelt közéjük és az üldözőik közé.

– Jó lesz így – intett Borda, s a bakon előredőlve szaporázta a lépteket.

Mirella fanyar mosollyal húzta szorosabbra vállán a kendőt. A veszély nem múlt el, de a csalóka nyomok készen álltak, a köd pedig vigyázta lépteiket.

118. A mohos határkőnél

Mirella

A szekér halkan döcögött a sűrűsödő ködben, amely úgy terült el a tölgyek alatt, mint valami csendes, védelmező takaró. Mirella nyújtott nyakkal az erdő fojtott neszeit leste, miközben a nedves avar illata keveredett a fák közül szivárgó hűvös párával. Borda nem szólt egy felesleges szót sem, kézkefe-kemény ujjai feszülten markolták a gyeplőt, míg végül a lovak patája alatt megváltozott a talaj: a puha talajt keményebb, kavicsos

csapás váltotta fel.
– A régi határjel – bökött előre szűkszavúan Borda az ostor nyelével.
A homályból egy mohos, félig eldőlt mészkőhasáb tűnt elő a törzsek árnyékában. Innen a csapás meredeken lefelé tartott, egyenesen a sűrű cserjésbe burkolózott patakmeder felé. A köd a völgyhajlatban még sűrűbbnek hatott, a hűvös levegőben halk vízcsobogás nesze keveredett a szekérszerkezet finom nyikorgásával.
– Ha átérünk a túlpartra, a vízmosás mögötti bozótos teljesen elnyel bennünket – suttogta Mirella, s óvatosan hátrapillantott. – Azok a pöffeszkedő hajdúk sosem merészkednek a saras mederbe a nehéz kordéikkal.
Borda csak bólintott, s óvatosan visszatartotta a lovakat a csúszós, nedves köveken. A patak sekély volt ugyan, de a leplező pára miatt alig látszott, hol rejtőzik a legbiztosabb átkelő. A szekér eleje lassan megbillent lefelé a lejtőn.

119. A fűzfák takarásában

Mirella

A patak hideg vize csobbanva csapódott a szekér kerekeinek, amint a feszült tekintetű lovak az első óvatos lépéseket megtették a kavicsos gázlón. Mirella ösztönösen megkapaszkodott a bak szélében, miközben a köd sűrű, szürke leple szinte teljesen elnyelte a partvonalat. A víz csupán tengelyig ért, de a sebes sodrás és a köves meder minden egyes fordulatnál próbára tette Borda ügyességét.
– Lassan, csillagom, csak lassan – mormolta Borda fojtott hangon a baltás lónak, ujjai fehéredtek a feszülő gyeplőn.
Mirella hátrapillantott a sűrűbe: a túlparti lejtő már teljesen elenyészett a párában, mintha a világ véget ért volna a víz szélén. Egyetlen ágroppanás, egyetlen lónyerítés sem hallatszott a távolból – az őket üldöző hajdúknak nyoma sem volt. A köves meder recsegése hamarosan megenyhült, ahogy a túloldali, mélyebb homokzátonyra értek.
A szekér zökkenve kapaszkodott fel a part menti bozótos védelmébe. A fűzfaágak suhogva simultak végig a ponyván, mint egy rejtett kapu szárnyai, amely bezárult utánuk. A lovak megálltak, megrázták a fejüket, s a hűvös erdei csendben csak a kerekekről lecsurgó víz koppanásai hallatszottak. Mirella mélyet sóhajtott, s bár a félelem még ott bujkált a mellkasában, a szoros ölelésű bozótos végre védelmet ígért.

120. Puha avar felett

Mirella

Borda csendben lecsusszant a bakról, s óvatosan megveregette a gőzölgő nyakú lovak szügyét. A fűzfák sűrű, összefonódó ágai szinte teljesen bezárták a szekér feletti teret, tökéletes elrejtőzést nyújtva a folyóparti pára kellős közepén. A túlpartról egyetlen kiáltás vagy patkócsattogás sem szűrődött át; a hajdúk végleg elveszítették a nyomot a kavicsos gázlónál.

– Átjutottunk, csillagom – suttogta Mirella, miközben kibontotta a vállára nehezedő kendőt, s mélyen beszívta a vizes avar friss, földes illatát. A megkönnyebbülés melege átjárta a tagjait. – Az uraságok most bizonyára a túlparti sárban tocsognak, és a vizes puskaporukat szidják.

Borda csak bólintott egyet a bajsza alatt, de éber tekintete már a bozótos mögött húzódó, félhomályos erdei csapást kémlelte. Benyúlt a szekérponyva alá, ellenőrizte a hevederek feszességét, s meggyőződött róla, hogy a dupla fenekű rekesz sem mozdult el a zötykölődésben. Minden értékes teher és rejtett áru a helyén maradt.

Mirella előhúzott a zsebéből két marék szárított almatiszttel kevert zabot, s a hűséges pálák halkan horkantva csemegéztek a tenyeréből. A szekér lassan újra megindult: a puha, gombaillatú avaron a kerekek alig adtak ki hangot, ahogy a biztonságot adó, mélyebb tölgyes felé vették az irányt.

121. Kormos pad a sűrűben

Mirella

A tölgyes mélyén a köd még sűrűbbé vált, szinte teljesen elnyelte a szekér kerekének halk neszeit. Mirella minden idegszálával a fákat pásztázta. A félhomályban lassan kirajzolódott a régi mészégető tisztása.

– Ott megállhatunk egy pillanatra – mutatott előre Mirella. Hangja fojtott volt, óvatos.

Borda nem pazarlat a szót, csak megrántotta a gyeplőt. A lovak szót fogadtak, s megálltak a kormos fapad mellett, amely magányosan állt a rég elhagyott katlan szomszédságában. Mindketten lecsusszantak a bakról.

Borda keze a tőr markolatán pihent, füle a sűrű csendre tapadt.

– Tiszta a környék? – kérdezte szaggatottan, míg a fatörzsek közötti homályt kémlelte.
– Egyelőre igen – felelte Mirella, s átsimította gyűrött szoknyáját. A szíve még gyorsan vert a feszültségtől. – De az uraságok dühösek. Előbb-utóbb megpróbálnak megkerülni minket.
A kormos pad mellé léptek. A vizes avar fanyar illatába itt a kihűlt faszén hűvös szaga keveredett. Mirella ellenőrizte a köpenye alatti rejtett erszényét, míg Borda moccanatlanul állt a pad mellett, felkészülve az erdő legkisebb gyanús reccsenésére is.

122. Sietős léptek a lejtőn

Mirella

Borda kurta intéssel jelezte, hogy a tisztáson egyelőre csend uralkodik. Nem volt idő hosszabb pihenőre, az üldözők lovainak távoli dobogása ugyan még elmosódott visszhang volt csupán, de a köd csalóka játékot űzött a hangokkal a fák között.
– Nyomás tovább, mielőtt a nyakunkra gyűlnek – suttogta Borda szaggatottan, s már lendült is vissza a bakra.
Mirella meglepő könnyedséggel pattant fel mellé, és gyorsan megigazította a ponyva szélét. A gyeplő halk rántására a lovak készségesen meglódultak. A kordé zökkenőmentesen gördült ki a mészégető katlanja mellől, hátrahagyva a kormos pad nyomasztó árnyékát, míg a ködfátyol nyomban elnyelte a friss keréknyomokat.
– A patakmeder felé tartunk – jegyezte meg Mirella halkan, de cserfesen, bár a szíve még sebesen vert. – A víz átveszi a nyomainkat, s a gázlón túl a pandúrok úgyis elbizonytalanodnak.
A szekér lassan ereszkedni kezdett a ködös lejtőn. A tölgyek törzsei között hamarosan felsejlett a régi határjel köves körvonala, amely a völgybe vezető ösvényt mutatta. Borda feszesen tartotta a szárat, nehogy a kerekek megcsússzanak a nedves avaron, míg mindketten feszülten figyelték a mélyből felszálló párát.

123. Kavicszátony a fűzfáknál

Mirella

A kerekek halkan locsogva érték el a patak sekély vizét. A hűs habok nyomban körbeölelték a küllőket, miközben az apró kavicsok ropogása elnyomta az erdő távoli, gyanús zörejeit. A ködös lejtő sarát a víz szinte pillanatok alatt lemosta a faabroncsokról, így az üldözők hiába keresték volna a szekér nyomát a meredek völgyaljban.

Borda rutinos mozdulattal terelte a lovakat a meder mentén, kihasználva a sekély gázló adottságait. Nem siettek túlzottan, nehogy a túlzott csobogás elárulja jelenlétüket, de a lépteik megbízhatóan vitték őket előre a vizes kövek között.

– Na, most aztán vakarhatják a fejüket a pandúrok – jegyezte meg Mirella halk kuncogással, s pajkosan hátratekintett a gomolygó homályba. Óvatosan benyúlt a bak alá, hogy meggyőződjön róla, a rejtett rekesz portékái és a száraz takarók védve vannak a fröccsenő víztől. – A víz nem hagy nyomot, a köd pedig csodásan zár mögöttünk.

A túlparti fűzfák homályos sziluettjei lassan közelebb kúsztak. A szomorúfüzek hajlékony ágai zöldes-szürke függönyként borultak a kordéra, amint a kerekek kijutottak a túloldali kavicszátonyra. A lovak elégedett horkantással rázták meg sörényüket, megérezve a védett liget relatív biztonságát.

Borda egyetlen rövid bólintással jelezte, hogy a nehezén túl vannak, de a gyeplőt nem engedte ki a kezéből. A fűzfák sűrű takarása tökéletes átmeneti oltalmat nyújtott, mielőtt útra keltek volna a völgy mélyebb, ismerősebb csapásain.

124. Kanyargós erdei csapás

Mirella

A szekér zökkenőmentesen gördült le a vizes kavicszátonyról, amint a lovak határozott léptekkel húzták fel a kordét a szilárdabb, emelkedő erdei földútra. A sűrű fűzfák hajlékony ágai zöld függönyként záródtak be a hátuk mögött, végleg elrejtve a patakmedret és a víz által lemosott keréknyomokat. A folyó csobogása fokozatosan elhalkult, ahogy a fák közt elterülő nyugodt csend visszavette a helyét.

Mirella elégedetten simította végig a szoknyáját, s gondosan felitatta a ruhájára fröccsent pár csepp vizet. Egy gyors, gyakorlott mozdulattal előrehajolt a bakon, s ujjai finoman érintették a dupla padlólemez rejtett zárját: a fűszerszelencék, a finom kelmék s a rászorulóknak szánt orvosságok mind szárazon, tökéletes biztonságban pihentek.

– Ha a pandúrok ki is kotorásszák a lábukat a lejtő sárfészkéből, legfeljebb a gomolygó

köddel verekedhetnek meg – jegyezte meg elfojtott kuncogással, s pajkos mosollyal nézett végig a sűrűsödő fák közötti úton. – A patak elintézte a dolgát, a nyomaink elvesztek, nekünk pedig szabad az út a völgy mélye felé.
Borda halkan, elégedetten horkantott egyet, ami nála a feszültség feloldódását jelentette, de éber tekintete már a következő útkanyarulat feletti tölgyágakat pásztázta. A gyeplőt magabiztos kézzel igazította meg, s a fogatot zökkenőmentesen terelte be a tölgyes árnyas, védelmező ölelésébe.

125. A tölgyes kanyarulatában

Mirella

A kordé kerekei egyenletesen és tompán zörögtek a vastag, nedves avarrétegen, ahogy a kanyargós erdei csapás egyre mélyebbre vezetett a tölgyes védelmező sűrűjébe. A lombok sűrű kárpitja alatt a párás levegő kellemesen hűvös volt, s a korábbi üldöztetés feszültsége végleg feloszlott a fák közt. Mirella kényelmesen hátradőlt a bakon, meglazította a köpenye gombját, majd előhúzott a vászontarisznyából egy kis darab szárított gyümölcsöt és egy fél karéj kemény sajtot.
– Úgy tűnik, Borda, a pandúroknak mára elment a kedvük a fürdőzéstől – jegyezte meg könnyed, pajkos hangon, s egy vastagabb sajtfalatot nyújtott le a szekér mellett ügető fekete kutyának. Borda menet közben, egyetlen ügyes mozdulattal kapta be a csemegét, csendes horkantással jelezve köszönetét, de sötét szemei már a következő éles kanyart pásztázták.
Az erdei ösvény itt élesen megkerült egy mohával borított, öreg sziklatömböt, ahol a fák gyökerei mély barázdákat vágtak a földbe. Borda magabiztosan terelte a fogatot a szűk résen át, ügyelve arra, hogy a szekér kerekei ne akadjanak el a kiálló tuskókban. A lovak engedelmesen követték a gyeplő intését, szuszogásuk ritmusa összecsengő zeneként kísérte az út zörgését.
Mirella elégedetten tekintett szét a környező tölgyesben. A lombok között áttetsző halvány napfény aranycsíkokat festett az avarra, jelzésaként annak, hogy a ködfátyol lassan oszlani kezdett. A láthatatlan erdei vadak neszezése és a madarak halk csicsergése megerősítette bennük: a csapás ezen a szakaszon békés és néptelen. Előrehajolva megsimogatta az egyik ló nyakát, türelmesen várva, hogy a kanyargós út

kivezesse őket a völgy felé.

126. A korhadt fapadnál

Mirella

Ahogy a lejtő élesebben dőlt a völgy felé, a nyirkos levegőben égett kő és régi korom fanyar szaga keveredett a nedves avar illatával. Mirella finom kézmozdulattal terelte a lovakat a benőtt csapás szélére, ahol az öreg tölgyek tövében egy elhagyatott mészégető tisztása bukkant elő a ritkuló ködből.
A kiégett kemence maradványai mellett egy koromtól feketéllő, vaskos fapad állt, félreeső menedéket kínálva a sűrűben. Borda óvatosan előreügetett, feszülten szimatolva a nedves füvet és a kormos deszkákat. Fekete szőre szinte egybeolvadt az árnyékokkal, de egyetlen rövid, halk horkantással jelezte: a környéken nincs idegen nyom.
– Egy rövid pihenő kijár nekünk is, öregem – suttogta Mirella, miközben finoman meghúzta a gyeplőt. A kordé halk nyikorgással állt meg a pad tőszomszédságában.
A lány gyors mozdulattal ugrott le a bakról. Bár a veszély látszólag elült, éber szemei a környező bokrokat pásztázták, miközben odalépett a kordé oldalára. Keze megszokott rutinnal tapintotta végig a dupla padlórekesz rejtett pántjait, ellenőrizve, hogy a védett áru sérülésmentesen vészelte-e át a rázós erdei utat. A rejtett holmi rendben volt, a csöndes tisztás pedig tökéletes helynek bizonyult arra, hogy fújjanak egyet a patakmeder előtti utolsó szakaszon.

127. A tisztás elhagyása

Mirella

Mirella előhalászott a köpenye alól egy szárított húsos batyut, és gyors mozdulattal dobott egy vaskos falatot Bordának. A nagy fekete kutya még a levegőben elkapta a csemegét, de ahelyett, hogy nyugodtan elrágcsálta volna, feszülten méregette a kormos fapad alatti sötét árnyékot.
– Ne légy ennyire bizalmatlan, öregem! – suttogta a lány, bár a szemei neki is óvatosan pásztázták a ritkuló fák közét. – A mészégető már régen odébbállt, csak a kormot hagyta

ránk emlékbe.
Egyetlen gyors pillanatra dőlt csak hátra a bakon, hogy rendezze a gondolatait. Bár a veszély láthatatlan maradt, mindketten érezték a hátukban az erdei csönd nyomasztó súlyát. A rejtett rekeszek biztonságban voltak, a lovak szuszogása pedig megnyugtató ritmust adott a feszült pillanatnak.
– Na, gyere, áztassuk meg a kerekeket, mielőtt valaki a nyomunkba szegődik – döntött Mirella, s határozott mozdulattal igazította meg a gyeplőt.
Borda egyetlen halk horkantással jelezte az egyetértését, majd visszatért a szekér mellé. A kordé kerekei felnyikorogtak, ahogy a lovak megindultak lefelé a lejtőn. Maguk mögött hagyták a tisztást és a fekete padot, hogy leereszkedjenek a völgy felé, ahol a patak gázlója várta őket.

128. Friss párák a medernél

Mirella

A kordé kerekei egyenletesen duruzsoltak a völgybe vezető puha, sárgás erdei talajon. Ahogy a fáradt tölgyek árnyéka lassan elvékonyodott, az erdőből a közeli patak hűvös, frissítő párája áradt feléjük. Borda kényelmes ügetésbe váltott a szekér mellett, orrát magasan a levegőbe emelve szimatolta a nedves kövek és a vízinövények fanyar, tiszta illatát.
– Látod, öregem? A víz csobogása mindig jobb társaság, mint egy kormos, hallgatag mészégető – jegyezte meg Mirella halk kuncogással, miközben lazított a gyeplő fogásán.
Néhány lépés után elhagyták a régen elfeledett, moha lepte határjelet, ahonnan a csapás meredekebben kanyarodott lefelé a meder irányába. A lovak megérezték a víz közelségét, s megélénkült léptekkel húzták a kordét. A patak gázlója sekélynek és szelídnek tűnt ezen a szakaszon; a kristálytiszta víz simogatóan csillogott a simára koptatott kavicsos aljzaton.
Mirella óvatosan felmérte a túlpartot. Noha az út meredekje mögöttük maradt, a gázló átkelése mindig tartogatott némi bizonytalanságot. A túlparti fűzfák csendesen hajladoztak a gyenge szélben, mintha csak békés átkelést ígérnének. A lány megveregette a lovak nyakát, s Borda halk, jóváhagyó vakkantása kíséretében felkészült, hogy a szekér kerekei végre belecsobbanjanak a sekély habokba.

129. Túl a hűvös habokon

Mirella

A csobbanás hűsítő frissességgel törte meg a völgy csendjét, amint a kordé nehéz fagerendás kerekei belégördültek a kavicsos aljzatú mederbe. A lovak elégedett nyihogással hajtották le fejüket a kristálytiszta habokhoz, s Borda sem hagyta ki a kínálkozó alkalmat: vidám fröccsenéssel ugrott a sekély vízbe, és hosszúkat nyelve oltotta szomját.

– Na, csak csínján a habzsolással, öregem! Nem fürdőzni jöttünk, még ha a lábadnak jót is tesz ez a jeges áradat – szólt oda Mirella pajkos mosollyal, miközben a bakról a víz alatti köveket leste. A gázló pontosan olyan békésnek bizonyult, mint remélte; a víz alig érte el a kerekek tengelyét, teljesen biztonságos átkelést nyújtva.

Ahogy a szekér a túlparti selymes fűvel borított lapályra gázolt, a patak friss tiszta vize lemosta a kerekekre tapadt kormos, sötét földet. A mészégető tisztásának nyomai nyomtalanul eltűntek a zuhogó nedvességben. A lány megkönnyebbülten sóhajtott fel: a sáros nyomok tisztára mosása volt a legjobb védelem a kíváncsi urasági hajdukok és portyázó tiszttartók ellen.

A túlparti fűzfák oltalmában Mirella megállította egy pillanatra a fogatot, megszorította a ponyva köteleit, és a dupla padlórekesz irányába pillantott. Minden a legnagyobb rendben pihent a rejtekben. Borda megrázta nedves bundáját, záport zúdítva a környező páfrányokra, majd a túloldali dűlőút felé intett az orrával, jelezve, hogy készen áll a folytatásra.

– Helyes, csavargó. A túloldalon vár ránk a biztonságosabb dűlőút – bólintott Mirella, és finoman igazított a gyeplőn. A szekér döccenve gördült fel a kavicsos emelkedőre, végleg maga mögött hagyva a völgy hűvös medrét.

130. A malom vitorlája a távolban

Mirella

A száraz dűlőút napsütötte földje halkan porzott a kerekek alatt, ahogy a fogat kiért a völgy hűvös árnyékából. A vizes abroncsok sötét nyoma hamar fölszáradt a meleg köveken, végleg eltüntetve az utolsó áruló jelet is, amely a mészégető tisztásához

köthette volna őket. Mirella elégedetten engedte ki a tüdejéből a feszültséget, kényelmesen hátradőlt a bakon, s hagyta, hogy a kora délutáni nyári szellő meglebbentse szoknyája szegélyét.
Borda vidáman ügetett a szekér mellett, bundájáról még finom cseppekben szálldosott a patak friss vize. A nagy fekete kutya elégedett horkantással dörgölőzött egy pillanatra a szekér oldalának, majd könnyed vágtával előreszaladt a kanyarig, élvezettel szimatolva a füves mező meleg illatát. A távolban, a sárguló gabonaföldek fölött ekkor feltűnt a szomszédos uradalom malmának lassan forgó vitorlája.
– Látod, öregfiú? – mutatóujjával a távoli épület felé bökött a lány, s pajkos villanás jelent meg a szemében. – Ott az a gőgös molnár lakik, aki múlt hónapban még a tizedet is kiimádkozta a szegény zsellérek szájából. Ideje lesz meglátogatnunk, és eladni neki valami méregdrága, hűsítő csodaszert a képzelt köszvényére.
A lány belenyúlt az övére erősített bőrtarsolyba, s előhalászott belőle egy darabka szárított húst. Odadobta Bordának, aki a levegőben kapta el a finom falatot. A szekér zörögve haladt tovább a csendes dűlőúton, a napfényben fürdő domboldal felé, ahol újabb trükkös lehetőség várt a ravasz vándorárusra.

131. Árnyék a lisztporban

Mirella

A szekér zörgése alábbhagyott, amikor Mirella a malom melletti öreg fűzfa hűvös árnyékában megállította a lovat. A hatalmas faágak közt átszűrődő napfény aranyos foltokat rajzolt a kordé ponyvájára. A közelben a malomkerék ütemes csobogással forgatta a patak vizét, miközben a faépület belsejéből a lisztporos gerendák rekedt nyögése hallatszott.
Mirella nem teketóriázott. Leugrott a bakról, s a szekér rejtekrekeszéből kiemelt egy csiszolt üvegcsét, amelyben sötétzöld, mentaillatú folyadék gyöngyözött. Néhány csepp mezei kakukkfű és tiszta patakvíz keveréke volt csupán, de egy díszes pirulás dobozzal kiegészülve tökéletes „csodaszerré” vált a gyanútlan, gőgös uraságok szemében.
– Vigyázz a szekérre, Borda! – suttogta a kutyának, miközben elrendezte a ruháját és kecses tartást vett fel. – Ha a molnár túlságosan felvonja a szemöldökét, adj neki egy kis kóstolót a morajlásodból.

A fekete kutya méltóságteljesen letelepedett a tengely mellé, és sárgás szemeit a malom nyitott kapujára szegezte. Mirella könnyed léptekkel indult meg az udvar felé, ahol már felsejlett a lisztfoltos kötényű, pöffeszkedő gazda alakja, aki gyanakvó tekintettel méregette a váratlanul érkező vándorárust.

132. Lisztes torkok varázsszere

Mirella

– Jó napot adjon az Ég, nagyságos molnár uram! – zengedezte Mirella a legmézesmázosabb, legbizalomgerjesztőbb hangján, miközben elbűvölő mosolyt varázsolt az arcára. – Látom a tekintetén a fáradtságot, s hallom a torkában azt a gyanús, lisztporos rekedtséget, ami még a legtehetősebb mestereket is meggyötri ezen a vidéken.

A molnár pöffeszkedve fonta karba a mellkasát, majd köhögött egy teátrálisat, de a szeme rögtön megakadt a csiszolt üvegcsén. A hiúsága láthatóan gyorsabban győzött a gyanakvásánál.

– Hm. És miféle kotyvalék volna az, te leány? Csak hiábavaló patakvíz, vagy igazi gyógyír? – kérdezte fennhordott orral.

– Ah, dehogy hiábavaló! – hajolt közelebb Mirella bizalmasan, mintha ritka titkot súgna meg. – Ez a ritka éji menta és hegyi harmat esszenciája! Csupán három csepp a reggeli serbe, s a tüdeje tiszta lesz, mint a friss szellő, a dereka pedig olyan ruganyos, mint a malomkerék tengelye! Uraságnak egyetlen ezüstpénzért átengedem.

A gőgös gazda elbizakodottan elmosolyodott, a gyanakvása végképp elpárolgott a hízelgés hallatán. Benyúlt a kötényébe, s egy csillogó ezüstöt nyomott Mirella tenyerébe, majd kapzsin megragadta a fiolát.

Mirella mély alázattal hajlott meg, majd könnyed léptekkel fordult vissza a fűzfa felé. Ahogy elhaladt a szekér mellett, apró kacsintással jelzett Bordának, aki halk horkantással üdvözölte a gyors üzletet. Az ezüst már a szekér titkos rekeszében lapult – jó helyen lesz a völgyi nincsteleneknél.

133. Sietős út a gázló felé

Mirella

Mirella felpattant a bakra, s nyomban megragadta a gyeplőt. Borda már a szekér mellett ügetett, sűrűn hátrapillantva a malom felé, mintha a lisztes kapucnis alak árnyéka még mindig ott kísértene a porban. Mirella szeme is riadtan villant, szaporább lett a lélegzete, hiába lapult a rekeszben a frissen szerzett ezüst.

– Gyorsabban, Borda! Ne tehetetlenkedjünk! – suttogta feszülten a lány, s a lovak hátára csapta a gyeplő szárát. A kerekek csikorogva lendültek mozgásba a kavicsos dűlőúton.

A malom vitorlája még lassan forgott a távolban, de mögöttük már elhalkult a vízkerék morajlása. Mirella pontosan tudta, hogy a gőgös molnár hamarosan felhajtja a méregdrága „éji mentát”, s amint megérzi a szimpla patakvíz meg a kevés méz ízét, a pöffeszkedő gőg nyomban szörnyű dühbe csap át. Nem lett volna bölcs dolog megvárni, míg a lisztes torkából fenyegető ordítás tör elő.

A szekér zörögve ért el a fűzfák takarásából a nyíltabb, bozótos szakaszra. Borda füle feszülten hátravillant, a kutya halkan morgott, mintha lépteket hallana a sűrűből. Mirella szorongva markolta a gyeplőt, s csak akkor lélegzett fel egy pillanatra, amikor a fák között feltűnt a folyó csillogó szalagja.

– Ott a gázló – suttogta Mirella halkan, és szemeivel a túlpart sötétedő bokrait pásztázta.

134. A meder kavicsai

Mirella

A lovak patái óvatosan merültek a hűvös, habzó vízbe. A kerekek küllői csapdosva verték fel a permetet, ahogy a nehéz kordé lassan behaladt a gázló sekélyébe. Mirella megfeszített izmokkal markolta a gyeplőt, fogaival a száját harapdálva. Borda a vízben gázolt a szekér mellett, szőre csuromvíz lett, szemei vadul villogtak a túlsó part sűrűjét vizslatva.

– Ne ázzál ott el, inkább figyelj a túlparti lombokra! – förmedt rá Mirella halkan, de élébe vágó hangon. Dühítette a kerekek lassú csikorgása a köves mederben, s még jobban a gondolat, hogy a liszttel lepett molnár bármelyik pillanatban lóra kaphat.

Borda válaszul csak egy éles, rövid morgást hallatott, miközben áttört egy sodróbb

vízfolyáson. A kutya láthatóan nem tűrte a bírálatot, feszült izmai és merev farka mutatták, hogy azonnal torkának ugrana bárkinek, aki a gázlónál utat állna nekik. A vízcseppek vadul röpködtek körülötte.

A tengelyig érő víz végül lassanként elmaradt mögöttük, amint a szekér felkapaszkodott a túlsó part saras, meredek emelkedőjére. A paták megcsúsztak a nyirkos agyagon, de a lovak egy utolsó rántással kimarkolták a kordét a mederből. Mirella dühösen hátrapillantott a túlparti fűzfák felé, de üldözőknek még nem volt nyoma.

– Na, ezt megúsztuk, de a következő falunál már más nevet kell mondanunk – sziszegte Mirella, miközben a rekeszben csörrenő ezüstpénzre gondolt. Borda megrázta magát, szétfröcskölve a patakvizet, majd éberen a sűrű erdő felé fordította a fejét.

135. Ezüst a fák árnyában

Mirella

A kerekek végre megszilárdultak az erdei úton, ahogy a lombkorona sűrű tetőt vont a kordé fölé. A nedves avar illata hamar elfojtotta a malom lisztporos, fojtogató levegőjét. Mirella kissé megeresztette a gyeplőt, s a szekérülőkefe alá nyúlt, ahol a titkos rekesz rugója csöndesen kattant.

Kihúzta a csillogó ezüstpénzt, s hüvelykujjával végigsimította a gőgös molnár kapzsi jussából elnyert jószágot. Dühös feszültsége gyorsan átadta a helyét a szokásos gúnyos jókedvnek.

– Bánja is a fene a lisztes szakállát! Ennyit bőven megért a torkot puhító varázsszörpje, ami valójában csak némi állott méz meg egy kevés kútvíz volt – jegyezte meg éles, csipkelődő hangon, majd az ezüstöt elrejtette a duplafenék mélyére.

Borda az út szélén trappolt, s bár a szőre még mindig csuromvíz volt, tartása érezhetően ellazult. Rövid horkantással jelezte, hogy az erdei levegőben már nem érez üldözők szagát, csupán a hegyi vadak nyomait.

Mirella a közeli útelágazásnál meghúzta a szárat. A korhadt jelzőfa a szegényebb falu felé mutatott. A nő tekintete megszelídült, mikor a hegyi kunyhók füstjére gondolt.

– Na, Borda, ott fent a didergő pulyáknak több hasznuk lesz a maradék mézből, mint annak a gőgös zsugorinak. Ránk fér már egy nyugodt este.

136. Füstös hajlékok árnyékában

Mirella

A kordé nyikorogva fordult rá a köves hegyi csapásra. A fák törzsei közül hamarosan feltűntek a szegényes, szalmázott kunyhók, melyek lyukas kéményeiből vékony, szürke füstszálak sántikáltak az ég felé. Az első rozsdaette kerítésnél egy rongyos ingű kisfiú guggolt, didergő kezével a nedves földet kapargatva.

Mirella azonnal meghúzta a gyeplőt. Dühös, méltatlankodó fintora egyetlen pillanat alatt simult át meleg, gondoskodó mosollyá. Leugrott a bakról, s a szekér ponyvája alól előhalászta a maradék mézes fazekat meg egy darabka szikkadt, de tápláló árpakenyeret.

– Na, te kis csavargó, ne a sárban kotorássz, mikor igazi ennivaló is akad! – mondta gyengéd, csipkelődő hangon, miközben a gyerek kezébe nyomta az ennivalót. – A torkodat meg kend be ezzel a mézzel, felmelegít az jobban, mint a szalmás derékalj.

A kisfiú tágra nyílt szemmel, szólni sem tudva szorította magához a váratlan kincset, majd hálás bólintással futott be a roskadozó hajlékba. Borda a kerítés mellett állt meg, éles tekintettel pásztázva az erdőszélt, figyelve, nem tűnik-e fel valami nemkívánatos hívatlan vendég vagy adószedő tiszttartó.

Mirella visszalépett a szekérhez, s elégedetten porolta le a szoknyáját. A szíve mélyén forrongó indulat a kapzsi molnár iránt most némiképp elült, átadva helyét a csendes diadalnak. Az elorozott ezüst jó helyen pihent a duplafenékben, a szegények pedig legalább egy estére melegséget és ennivalót kaptak.

137. Kormos kémények mögött

Mirella

Mirella visszapattant a bakra, s szorosan megmarkolta a gyeplőt. Borda nem vesztegette a szót: morogva lépett a szekér mellé, s egyetlen éles pillantással jelezte, hogy a megállás már így is túl hosszúra nyúlt. A falu szegényes kunyhói közül szálló kormos füst kaparta a torkukat, de a levegőben sokkal inkább a nyomorúság és az elnyomás fojtogató bűze terjengett.

– Ne bámészkodj, Mirella! – sziszegte Borda, hangjában vészjósló éllel. – Ha az ispán

hajdúi kiszagolják az ezüstöt, nem a gyermekek hálája fog megmenteni a kötéltől.
– Haladjunk hát! – vágott vissza Mirella csípősen, szemeiben szikrázó méreggel. A kapzsi uraságok puszta emléke is elegendő volt ahhoz, hogy felkorbácsolja benne a dühöt. – Nem hagyom, hogy akár egyetlen fityinget is visszaszedjenek abból, amit a molnártól elvettem.
A kordé kerekei mély nyomot vágtak a saras úton, ahogy maguk mögött hagyták a didergő falut. A sűrűsödő fák árnyékában a feszültség cseppet sem csökkent: mindketten tudták, hogy a környék még mindig a birtokúr fegyvereseinek vadászterülete. Borda keze a tőr markolatán pihent, míg Mirella tekintete a kanyargó erdei ösvényt kémlelte, készen arra, hogy bármelyik pillanatban újabb cselhez folyamodjon, ha a sors eléjük vet egy nemkívánatos alakot.

138. Galagonyák takarásában

Mirella

A sűrű tölgyes homályában a kordé kereke élesen felnyikordult, amint ráfutott egy kiálló gyökérre. Mirella egyetlen határozott rántással kitérítette a lovat a járt útról, s a szekeret az elhagyatott, gallyakkal borított mellékösvényre kormányozta. Nem volt ideje tétovázni, a füstös falu emléke és a lehetséges üldözők gondolata még mindig forralta a vérét.
– Nem megyünk a főcsapáson – vetette oda élesen Bordának, tekintetét le sem véve a sűrűsödő fákról. – Az ispán hajdúi a völgyi kapunál szoktak lesni. Inkább a sziklás kaptatón törjük a kerékküllőt, mint az ő marjaik között.
Borda szűkszavúan bólintott, bár az arca továbbra is csupa komorság volt. A tőr markolatáról egy pillanatra sem engedte el a fogást. Amikor a szél elnyújtott lódobogást hozott a hátuk mögül, Borda cselekedett: intés nélkül elkapta a ló zabláját, és a szekeret egy hatalmas, elvadult galagonyabokor védelmező takarásába húzta.
A portyázó fegyveresek mit sem sejtve száguldottak el a főúton, alig karnyújtásnyira tőlük. A paták zaját hamar elnyelte a sűrűsödő avar. Mirella ajkán maró, gúnyos mosoly suhant át, bár dühe mit sem csillapodott a hajdúk láttán.
– Na, a nagyeszű vitézek megint vakon futnak a jussuk után – sziszegte, amint a por lassan elült. Megigazította a bakon a pokrócot, s a gyeplőt megszorítva noszogatta

tovább a jószágot a biztosabb menedék felé.

139. Kaptató a hegyi falu felé

Mirella

A galagonyás védelmező takarásából előbújva a kordé zökkenve tért vissza az elhanyagolt erdei csapásra. Mirella biztos kézzel tartotta a gyeplőt, s bár a jószág savanyú pofával tűrte a saras úton kiálló vastag tölgyfagyökereket, a szapora tempóból egy pillanatra sem engedtek. Az ispán hajdúinak dübörgő patazaját már régen elnyelte a távoli völgy, de a veszély szele még mindig ott kísértett a sűrű fák között.
Borda némán, sziklaszilárdan ült a bakon Mirella mellett. A tőr markolatát még mindig készenlétben tartva, sötét tekintetével a gyanús bokrokat pásztázta, felkészülve bármilyen váratlan bukkanóra vagy kéretlen kísérőre. Az ágak rejtekében fel-felröppenő erdei madarak riadt csicsergése jelezte csupán, hogy a természet is megérezte a hajsza feszültségét.
– Ha szerencsénk van, a meredek kaptató túloldalán már a hegyi falu füstje fogad bennünket – jegyezte meg Mirella halkan, miközben fél kézzel megigazította a vállára terített viseltes kendőt. – Ott legalább nem szaglásznak a tiszttartó megvásárolt kopói. A hegyi nép mindig is jobban ügyelt a maga dolgára, mintsem a hajdúk zsebét tömje.
A kaptató egyre meredekebbé vált, ahogy a fenyvesek határához közeledtek. A kerekek alól apró kavicsok gurultak vissza a völgy felé, de a megpakolt szekér állta a sarat. Mirella elégedett mosollyal pillantott hátra: az ülés alatti dupla fenékben őrzött csodaszerek és a portékák sértetlenül pihentek a vastag pokrócok alatt.

140. Sziklás határon

Mirella

A meredek kaptató végén a fenyves hirtelen ritkulni kezdett, s a szekér kerekei végre kisimult, sziklás talajra értek. Odalent a völgyben sűrű ködpára ült a fákon, de itt fent, a hegyegerinc szélén már tisztábban harapott a hideg levegő. A kanyarulat mögött felbukkantak a hegyi falu első, alacsony, zsindelytetős házikói, melyek kormos kéményeiből vékony tőzegfüst kanyargott az ég felé.

Mirella finom mozdulattal meghúzta a gyeplőt, s a fáradt paripa megkönnyebbülten horkantott egyet. A hegyvidéki emberek zord és bizalmatlan természetűek voltak az idegenekkel, ám a vándorárus jól tudta, miként nyissa meg a legzárkózottabb szíveket is. Amikor a falu szélén, egy dőlt fa kerítés tövében meglátott egy didergő, vékony vászoninges kisfiút, aki a fagyos avarban rőzsét gyűjtött, azonnal intett Bordának.
A szikár férfi szó nélkül ugrott le a bakról, hogy megvetvesse a lábát a csúszós sziklákon, miközben Mirella felnyitotta a szekérülés mögötti ládát. Egy friss karéj árpakenyeret és a csodaszer maradékát halászta elő, amit gondosan tiszta vászonba csavart.
– Nesze, fiacskám – hajolt le a gyermekhez Mirella, s hangjából teljesen eltűnt a nemeseknek tartogatott csípős gúny, helyét mély, anyáskodó melegség vette át. – Ezt edd meg, a kenőccsel meg kándicsáld meg anyád sajgó ízületeit, ha este hazatér.
A fiú megilletődve szorította magához az adományt, majd gyorsan elszaladt a legközelebbi hajlék felé. Mirella elégedetten igazította meg kendőjét, s visszanézett a hallgatag kísérőjére. Borda csendes bólintással jelezte, hogy a terep tiszta: a tiszttartó hajdúinak nyoma sincs a sziklás ösvényeken. A kordé lassan meglódult a hegyi falu keskeny főutcája felé.

141. A kovácsműhely előtti tér

Mirella

A kordé nyikordulva gördült végig a falu döngölt földű, köves főutcáján. A faépületek ablakai mögül óvatos, méregető tekintetek követték a szekér útját, de Mirella száján már ott bujkált a megszokott, könnyed mosoly. Pontosan tudta, miként kell felkelteni a zárt hegyvidéki népek kíváncsiságát: a szekér oldalán csüngő apró rézcsengőket finom mozdulattal szóra bírta, s a dallamos csilingelés azonnal kikandikáló fejeket eredményezett.
A falu apró terére érve, a kovácsműhely és a korcsma szomszédságában állította meg a lovat. Borda szokás szerint a szekér hátuljához lépett, karba font kézzel, sziklaarccal pásztázva a bámészkodókat. Rettegett, szótlan jelenléte épp elég volt ahhoz, hogy a tolakodóbb legények tisztes távolságban maradjanak.
– Hozzon a jóisten gyógyírt és jó portékát a hegyek közé! – kiáltott fel Mirella meleg, zengő hangon, miközben kecses mozdulattal kipattant a bakról.

A helyiek lassan, gyanakvó kíváncsisággal köréjük gyűltek. Mirella mesteri kézzel nyitotta ki a bőrrel bevont ládikát, amelyből a szárított gyógynövények és keleti fűszerek bódító illata áradt szét a hűvös hegyi levegőben. A szegényebb asszonyoknak barátságos bólintással intett, miközben szeme már a legmódosabbnak tűnő falusiakat kereste.

142. Pöröly és rézcsengő

Mirella

A kovácsműhely nyitott ajtajából vöröses fénnyel csapott ki a zsarátnok melege, s a pöröly ritmikus csattanása egy pillanatra elnyomta a csengők halk szavát. A füstös félhomályból egy köpcös, prémszegélyes dolmányt viselő férfi lépett elő. A falusi bíró volt az, gyanakvó tekintettel, vastag erszényét féltve méregetve a jövevényeket.
Borda halkan, alig hallhatóan felmordult Mirella háta mögött. Szorosra fogta a kordé rudát, miközben tekintete a műhely melletti árnyékban meghúzódó, hajdúformájú alakokra tévedt.
– Óvatosan – sziszegte Borda feszülten, szorosan a nő közelébe lépve. – Nem jó hely ez.
Mirella belső remegését egy elbűvölő, magabiztos mosoly mögé rejtette. Egy apró, csiszolt üvegcsét emelt a magasba, amelyben aranyló, illatos olaj csillogott a hűvös napfényben.
– Csak a legtisztább hegyi balzsam, bíró uram! – zengte meleg, hívogató hangon. – Enyhíti a nehéz munkában megfáradt derék fájdalmát, és elűzi a rontást is a ház tájáról!
A bíró gőgösen felhorkant, de a csodaszer ígérete és a nő csábos tekintete hamar feloldotta bizalmatlanságát. Mirella ravasz hízelgéssel, háromszoros áron adta át a portékát, s a kapott ezüstpénzt már csúsztatta is a szoknyája rejtett zsebébe, tudva, hogy ideje továbbállniuk.

143. A falu mögötti lejtő

Mirella

Mirella apró, sokatmondó pislantással jelzett Bordának, aki nem habozott. Megmarkolta a kordé rúdját, s a megrakott szekér nyikordulva indult meg a kormos kövezeten. Maguk

mögött hagyták a bíró elégedett, ám még mindig gyanakvó alakját, aki még hosszú másodpercekig a balzsamos üvegcsét forgatta a markában.
A hajdúk feszült árnyéka sötéten vetült a műhely falára. Borda lélegzete szaggatott volt, szeme sarkaiból folyamatosan a háta mögé méregetett. Nem bízott a hirtelen támadt csendben, sem a túl könnyen megszerzett ezüstpénzben.
– Gyorsítsunk – sziszegte Borda feszülten, miközben karja izmai megfeszültek a kordé fája alatt.
– Nyugodalom – felelte Mirella halkan, de a szíve neki is hevesebben vert a kelleténél. – Ha szaladunk, csak gyanút keltünk.
A csengettyűk még egy utolsót kondultak, ahogy befordultak a falu szűk, sáros mellékutcájára. A kormos kémények füstje lassan elmaradozott mögöttük, s a hegyi falu utolsó házai is eltűntek a kanyarulatban. A sziklás csapás most meredeken lefelé lejtett, a fák sűrűsödő lombjai felé.
A bokrok takarásában Mirella végre mélyebbet lélegzett. Megérintette a szoknyája rejtett zsebét: a bíró ezüstje ott lapult a korábbi csodaszerek árával együtt. A patak halkan csobogó medre már felsejlett a fák között, s a gázló hűvös párája biztonságos menedéket ígért.

144. Sekély vízen át

Mirella

A szekér zörgése megszelídült, amint a kerekek elérték a patakmeder nedves, süppedős homokját. A gázló hűvös vizében apró halak riadtak szét, ahogy Borda magabiztos kézzel kormányozta a kordét a sekély átkelő felé. A falu füstje és fojtogató gyanúja végképp elmaradt a hátuk mögött.
Mirella odafejlődött a szekér oldalára, s egy finom mozdulattal kioldotta a szoknyája rejtett ráncát. A frissen szerzett ezüstpénz vidáman csillant meg a fák között beszűrődő bágyadt napfényben.
– Látod, Borda? A gőg mindig drága mulatság – jegyezte meg Mirella halk, kacagó tónussal, miközben a dupla fenekű rekesz titkos fedelét eltolta. – A bíró most biztosan büszkén dörzsöli a homlokát az olajunkkal, s azt hiszi, maga a bölcsesség költözött a koponyájába.

Borda csendes morgással felelt, de tekintetében ott bujkált a jól megérdemelt megkönnyebbülés. Hatalmas tenyerével megtámasztotta a kordé dülöngélő oldalát, míg áttáncoltatták a tengelyt a kiálló mederköveken.
– Még egy mérföld a fenyvesig – morogta a férfi, s megállt egy pillanatra a túlparti fűzfák árnyékában, hogy leporolja a nadrágját.
Mirella gondosan a rejtett rekesz mélyére csúsztatta az ezüstöt, a szegényeknek szánt liszteszsákok és takarók mellé. Egy elégedett mosollyal simította el a szekér ponyváját: a mai nap merész csele nemcsak a saját bőrüket mentette meg, de a völgybéli nincsteleneknek is bőséges vacsorát ígért.

145. Gyantaillat a fenyvesben

Mirella

A kordé kerekei már a túlparti fenyves puha avarján gördültek halkan. A fák fűszeres, hűvös gyantaillata gyorsan felváltotta a falu nehéz füstjét, s a lucfenyők tűlevelein átszűrődő délutáni napfény arany csíkokat rajzolt a szekér poros ponyvájára.
Borda határozott mozdulattal pattant fel a bakra Mirella mellé, majd megrázta a gyeplőt. A lovak komótos, de egyenletes ügetésbe kezdtek az emelkedő erdei csapáson. A szeles völgy és a falu gyanakvó tekintetei végleg elmaradtak mögöttük a sűrű zöld fal mögött.
– No, Borda, a fenyves túlsó oldalán lakó mészégetők pulyái ma este nem üres hassal hajtják álomra a fejüket – jegyezte meg Mirella vidám mosollyal, miközben átrendezte a szekérderékban a finom vásznakat és a liszteszsákokat. – A gőgös bíró csillogó ezüstje sokkal jobb helyen lesz ott, mint az ő feneketlen erszényében. Remélem, buzgón dörzsöli a homlokát, s szentül hiszi, hogy a mi kenőcsünktől lett oly nagy okos.
Borda mély, elégedett morgással nyugtázta a szavakat, miközben a lovakat a kanyargós úton tartotta. Szemében eltűnt a korábbi feszültség, s izmos karja ellazult a gyeplőn.
Az erdei csendet csak a madarak csicsergése és a kordé megszokott, halk nyikorgása törte meg. A neheze elmúlt, a szerencse ismét mellékük szegődött, s a fenyves mélyén fekvő szegényes kunyhók felé haladva Mirella már a következő jótett lépéseit tervezte.

146. Szürke parázs felett

Mirella

A sűrűsödő fenyőágak mögül hamarosan vékony, szürke füstcsíkok kanyarogtak az ég felé. A mészégetők eldugott telephelye a völgykatlan alján rejtőzött: szegényes, gallyakból és sárból tapasztott kunyhók sorakoztak a feketéllő boksák szomszédságában.

Amint a kordé zörögve beért a tisztás szélére, egy rongyos ingű, koromfoltos arcú kisfiú bukkant elő az egyik alacsony hajlék mögül. Elsőre megtorpant a kerekek zajára, de amint felismerte a ponyva alól integető Mirellát, mosolya felragyogott, s izgatottan kiáltott vissza a kunyhók felé.

Mirella ruganyos mozdulattal pattant le a bakról, s szoknyáját igazgatva nyúlt is a szekérderékba. Borda szótlanul követte, majd a nehéz liszteszsákot egyetlen könnyed lendülettel emelte vállára, mintha csak pehelykönnyű batyu lett volna.

– Na, jöjjetek közelebb, apróságok! – szólt Mirella lágy, meleg hangon, amelyből most teljesen hiányzott a bíróval szemben használt maró gúny. – Hoztunk egy kis friss gabonát meg pihe-puha takarókat a hűvös erdei éjszakákra.

A kunyhókból megilletődött asszonyok és megfáradt férfiak léptek elő. Borda félkézzel lepakolta a zsákokat, miközben tekintetével vigyázva pásztázta a tisztást. A gőgös bíró csillogó ezüstje így vált tápláló élelemmel teli batyukká s védő takarókká ott, ahol a legnagyobb szükség volt rá.

147. Hálás szívű búcsú

Mirella

A köszönetnyilvánítások és megilletődött tekintetek gyűrűjében Mirella meleg mosollyal simogatta meg a koromfoltos kisfiú kócos fejét, miközben Borda az utolsó köteg vastag pokrócot is a földre helyezte. A tisztás lakói fellélegezve tapogatták a puha gyapjút és a nehéz liszteszsákokat, amelyek az elkövetkező fagyos hetekben a biztos túlélést jelentették számukra.

– Vigyázzátok a parazsat, s ne hagyjátok, hogy a dér egyetlen kunyhóba is befurakodjon! – intett nekik Mirella bátorítóan, mielőtt visszalépett volna a kordéhoz.

Az egyik öreg mészégető, kinek szakállát már ezüstösre színezte a fa hamuja, hálásan lépett a szekérhez. Egy apró, gondosan csiszolt gyantagombócot nyújtott át a nőnek, amely a régi erdei regék szerint szerencsét hozott a vándoroknak a sűrű rengetegben. Mirella elismerő bólintással és lágy mosollyal csúsztatta el a vászonerszényébe a kis ajándékot.

Borda felugrott a bakra, s megragadta a gyeplőt. A kordé most jóval könnyebben zökkent meg a kiálló gyökerek között, ahogy visszafordultak az árnyas fák közé. Az elbizakodott tiszttartó ezüstje jól végezte a dolgát, s a csikorgó kerekek ritmusára mindkettőjük mellkasát meleg elégedettség töltötte el.

– Nos, Borda barátom – dőlt hátra Mirella a bakon, arcát a lombok között áttetsző napfény felé fordítva –, úgy sejtem, a szomszédos völgyben a kapzsi bíró udvarháza épp most vár egy alapos gyógykúrára.

A Fekete Csatlós halkan elmorajlott egy egyetértő horkantást, s a kordé zökkenőmentesen gördült tovább a fenyvesből kivezető keskeny ösvényen.

148. A kapzsi bíró völgye

Mirella

A fenyves sűrűje lassan ritkulni kezdott, ahogy a kordé szekérútja felkapaszkodott az erdő széli magaslatra. A hűvös árnyak mögött feltárult a napfényben fürdő szomszédos völgy, amelynek közepén takaros, mégis gőgösen elkerített udvarház pöffeszkedett. A kapzsi bíró birodalma volt ez, aki a környékbeli pletykák szerint még az utolsó rézgarast is kipréselte a szegény jobbágyokból.

Mirella előhúzta a táskájából a mészégető öreg apró gyantagombócát, megforgatta finom ujjai között, majd hamiskás mosollyal Borda felé fordult.

– Látod, barátom? Az erdő népe a szívét adja, míg a fenti úr valószínűleg arannyal tömi a párnáját, mégis éjjelente a haláltól retteg – jegyezte meg könnyedén. – Azt csicsergik a madarak, hogy a bíró uraság hetek óta különös nyavalyára panaszkodik, s vagyonokat fizetne bármilyen varázskenyőcsért.

Borda halkan felmordult, s fél kézzel megerősítette a gyeplő fogását. Pontosan tudta, mi következik ilyenkor: Mirella varázslatos „gyógyfőzetei” zömmel erdei mézből, tiszta forrásvízből és némi kormos fűszerből álltak, ám az áruk mindig megegyezett az

úrhatnám szipolyozó legutóbbi adószedésének összegevel.
– Itt az ideje, hogy a tekintetes úr tárcája is átessen egy alapos tisztítókúrán – kacsintott a nő, s elégedetten igazította meg a szoknyája redőit. A kordé csikordulva megkezdte az ereszkedést a lejtőn, egyenesen a völgyi birtok kapuja felé.

149. A vaskapu előtt

Mirella

A kordé nehéz fémabroncsai csikordultak a kavicsos úton, amint befordultak a bírói udvarház magas, kovácsoltvas kapuja elé. A komor kőfalak tövében két szúrós tekintetű hajdú állta útjukat, kezükben súlyos lándzsákkal. A légkör fojtogatóan puskaporos volt; a birtok lakói láthatóan rettegve figyelték egymás minden mozdulatát.
Borda szorosabbra fogta a gyeplőt, bütykei belefehéredtek a szorításba. Gyomra összerándult a feszültségtől, szemei óvatosan pásztázták az őrök fegyvereit.
– Nem tetszik ez – mormogta szaggatottan, szinte alig mozdítva a száját.
– Csak nyugalom – suttogta vissza Mirella. Bár a félelem benne is hideg nyilallásként futott végig a fegyveresek láttán, arcára nyomban álszent, nyájas mosolyt erőltetett.
– Megállni! Kik vagytok, s mit kerestek a tekintetes bíró úr birtokán? – lépett eléjük az idősebb hajdú, gyanakvóan végigmérve a kordé tartalmát.
– Áldás az úrhatnám házra! – csicseregte Mirella halkan, de határozottan. – Híre ment a vidékünkön a méltóságos úr kórjának. A fenyvesek mélyéről hoztunk ritka balzsamot, amely egyetlen cseppjével elűzi a gyötrelmet.
Az őrök egymásra néztek. A bíró tombolt a fájdalomtól az elmúlt napokban, így senki sem mert kockáztatni. A nehéz kapu nyikorogva kitárult, s a szekér lassan begördült a feszült udvarra.

150. A bírói lak csarnokában

Mirella

A macskaköves udvar feszült csendjébe csak a szekér kerekeinek nyikorgása és a lovak horkantása hasított bele. Az emeleti ablakok mögött függönyök rebbentek, riadt cselédek lapultak az árnyékos tornácon. Borda szorosan fogta a gyeplőt, szeme sarkából

a faragott kőlépcső felé pillantott, ahol egy cifraszűrös, komor tekintetű kulcsár tűnt fel.
– Állítsák meg a gebéiket! – kiáltott rájuk a férfi, s lassú, fenyegető léptekkel lesietett hozzájuk. – Mit hoztatok? A tekintetes úr félrebeszél a fájdalomtól. Ha hiába zavarjátok, a hajdúk nyúzzák le a bőröteket!
– Ó, tekintélyes kulcsár uram – hajolt meg Mirella gúnyos alázattal, míg a félelem jéghideg tüskeként fúródott a gyomrába. – E cseppek nélkül a bíró úr aligha éri meg a reggelt.
Selymes mozdulattal előhúzott egy csiszolt üvegcsét, amiben sűrű, aranyló fenyőbalzsam csillogott. Borda közben lassan lecsúsztatta a kezét a kordé oldalán elrejtett tőre felé, felkészülve a legrosszabbra.
A kulcsár gyanakvóan megszagolta a kupak körüli levegőt, majd türelmetlenül intett, hogy kövessék. A ház nehéz tölgyfa ajtaja mögött fojtogató füstölőszag és tompa nyöszörgés fogadta őket, ahogy beléptek a bírói udvarház sötét csarnokába.

151. Aranyló cseppek a homályban

Mirella

A csarnok sötétjében félhomályos lépcsősor vezetett az emeleti lakosztály felé. A kulcsár nehézkesen szedte a fokokat, Mirella pedig éber figyelemmel követte, miközben Borda minden neszre megfeszülő izmokkal haladt a nyomukban. A levegőben avas faggyú és valami fanyar, orrfacsaró fűszer szaga terjengett, ami aligha használt a háziúr baján.
– Látjátok, nem tréfa ez – dörmögte a kulcsár, s megállt egy nehéz, faragott ajtó előtt. – Ha a tekintetes úr kínjai nem enyhülnek regetegre, mindannyiunknak végünk.
Mirella szájszegletében alig látható, gúnyos mosoly bujkált. A csukott ajtó mögül ugyanis nem haldokló sóhaja, sokkal inkább egy túlevett, kapzsi ember teátrális nyögdécselése szűrődött ki. A nő finom mozdulattal előrelépett, s maga nyitott be a félhomályos szobába.
A bársonypárnák között a pöffeszkedő bíró vonaglott, arca vöröslött a méregtől és a bőség zavarától. Amint megpillantotta a belépőket, rekedten felhorkantott.
– Kik ezek? Az orvosságot hozták, vagy a koporsómat?
– A megmentését, tekintetes uram! – lépett közelebb Mirella, s a gyertyafényben megcsillogtatta az aranyló üveget. – E ritka cseppek ára vetekszik az aranyéval, de a

bíró úr élete minden garast megér.
Borda az ajtófélfának dőlve maradt, keze a tőre körül feszült, s gyanakvóan figyelte a sarokban lapuló két hajdút. A csapda készen állt, már csak a bíró kapzsiságán múlott, megeszi-e a csalit.

152. A csodaszer ára

Mirella

A bíró mohó tekintettel nyúlt a finom csiszolású üvegcse felé. Hájas ujjai reszkettek a türelmetlenségtől, miközben a bársonypárnák közt teátrális nyöszörgéssel egyenesedett ki.
– Mindegy, mibe kerül! – horkantotta, s kapkodva tátotta ki a száját. – Csak mulaszd el ezt a perzselő nyavalyát!
Mirella lágyan visszahúzta a kezét, mielőtt a hájas ujjak rámarkolhattak volna az aranyló folyadékra. Szemében gúnyos szikra villant, de hangja mézesmázos maradt.
– Türelem, tekintetes uram. A távoli napkelet ritka esszenciája nem adja magát olcsón. Három színarany garas az elixir ára, s egyetlen rézpennyivel sem kevesebb.
A bíró szeme fennakadt a pimasz összegen, s a sarokban lapuló két hajdú gyanakvóan megmozdult. Borda ekkor egyetlen néma lépést tett előre. Szótlanul, mereven állt, keze a övén fityegő tőrmarkolaton pihent, s fenyegető tartása azonnal megtorpantotta az őröket.
– Ide az erszényt, kulcsár! – morogta a háziúr, s türelmetlenül a komor szolga felé intett.
– Fizesd ki a némbert, mielőtt elönt a forróság!
A nehéz szüszből három fényes arany garas gördült a kisasztalra. Mirella egyetlen teátrális, mégis elképesztően gyors mozdulattal felmarkolta a jussát, majd pontosan három sárgás cseppet csöppentett a bíró kinyújtott nyelvére. A sűrű, fanyar gyógynövényfőzet azonnal megtette a hatását: a kapzsi ember elképedve nyelte le, s a vak hit nyomán nyomban elöntötte a megkönnyebbülés hamis melege.
– Működik... a torkom már nem is ég úgy! – nyögte ki elégedetten a bíró, miközben elernyedve dőlt vissza a párnák közé.
Mirella elégedett mosollyal intett Bordának. A csalit bekapta a hal, a pénz a markukban volt, így ideje volt kereket oldani, mielőtt a határozott hithűség alábbhagyott volna.

153. Aranyak az erszényben

Mirella

A három nehéz arany garas kellemes súllyal csörrent Mirella övére akasztott szüszében. A nő teátrális, mély meghajlással búcsúzott a párnák közt elterülő bírótól, miközben szája szegletében gúnyos mosoly bujkált.

– Egészségére, tekintetes uram! A csodaszer most már átjárja a testét, de ne feledje: a teljes gyógyuláshoz csend és pihenés kell! – búgta mézesmázos hangon, majd megfordult, s intett hűséges kísérőjének.

Borda egyetlen szó nélkül hátrált a szoba ajtajáig, szemét egyetlen pillanatra sem véve le a sarokban lapuló, megszeppent hajdúkról. A fegyveresek még csak megmozdulni sem mertek, míg a fojtogató hőségű betegszoba nehéz ajtaja csöndben be nem csukódott mögöttük.

A kinti, hűvös csarnokban a szigorú kulcsár várt rájuk, kulcscsomóját idegesen markolászva.

– Működik a varázslat? – sziszegte gyanakvóan, miközben szeme a nő megtömött erszényére tévedett.

– A tekintetes úr már csendben lábadozik – ütötte el a dolgot Mirella egy könnyed kézlegyintéssel, s átlépte a küszöböt. – Csupán a csillagok állására kell ügyelnie.

A kulcsár tétovázott, de mielőtt felocsúdhatott volna, Mirella és Borda már a nehéz, tölgyfából készült udvari kapu felé vette az irányát. A ház feszült csendbe burkolózott, a lakók az árnyékokból figyelték a távozókat. Mirella elégedetten simította meg az erszényt: három arany épp elég lesz ahhoz, hogy a hegyi falu koplaló gyermekei végre meleg ételhez jussanak.

154. Pajkos mosoly a félhomályban

Mirella

A nehéz kapu súlyos dörrenéssel záródott be mögöttük, kirekesztve a bírói lak fojtogató gőgjét és a gyanakvó pillantásokat. Mirella mélyet szippantott a hűvös esti levegőből, mintha csak le akarná mosni magáról az álszent alázat kellemetlen szagát. Az övén fityegő szüsz halk, aranyos csendüléssel kísérte minden egyes lépését.

– Na, mit szólsz, Borda? – fordult a nő a mellette szótlanul lépkedő kísérőjéhez, s szeme pajkosan megvillant a félhomályban. – A tekintetes úr most bizonyára buzgón várja a csodát. Pedig ha tudná, hogy a méregdrága elixír alig több némi melegített kúttónál s egy csipetnyi szárított mentánál!

Borda arca komoly maradt, de a szeme sarkában halvány derű bujkált. Óvatosan körbepillantott a kanyargós szekérúton, vigyázva, nehogy a bíró elkésett hajdúi vagy a kapzsi kulcsár utánuk eredjen. A veszély azonban elmaradt; a háziak túl gyávák és hiszékenyek voltak ahhoz, hogy megkérdőjelezzék a csodás gyógyulás ígéretét.

A gázló felé vezető fák takarásában Mirella elégedetten simította meg a szüsz nehéz domborulatát. A három csillogó arany épp elég lesz ahhoz, hogy a hegyi kunyhók koplaló pulyáinak lisztet, meleg takarókat és tisztességes élelmet vegyenek a közeledő hideg napokra.

– Siessünk – kuncogott Mirella könnyű léptekkel haladva tovább –, mielőtt a tisztelt bíró úr rájön, hogy a láza nem a csodaszertől, hanem a saját dühétől fog felszökni!

155. Patkók zaja az éjszakában

Mirella

A hűvös esti szél zörgette a vízparti fűzfák ágait, ahogy a két alak elérte a gázló sekélyebb medrét. A víz tükrén halkan megcsillantak a hold fényfoltjai. Mirella egy pillanatra megtorpant a nedves fövenyen, s feszülten hátrapillantott a mögöttük elterülő, sötétbe borult szekérútra.

– Hallod? – suttogta Mirella, s ujjaival önkéntelenül is megszorította a szüsz száját. A félelem gombóca ott feszült a torkában; hiába lapultak a zsebében a bírótól megszerzett aranyak, a környék még tele volt veszéllyel.

Borda fülét hátracsapva figyelte az erdő felől érkező neszeket. Izmai megfeszültek a sötétben.

– Valaki jön. Lovas – vetette oda röviden, szaggatottan. Gyors mozdulattal a legközelebbi bokor árnyékába tolta a nőt, maga pedig védelmezőn elé lépett.

A galagonyás sűrűjében Mirella alig mert levegőt venni. A torkában dobogott a szíve: ha a bíró hajdúi azok, a kicsikart kincs veszélyben van, s vele együtt a hegyi pulyák téli lisztje is. Ám a kanyarban nem fegyveresek, hanem csak egy fáradt molnárlegény tűnt

fel, aki gyanútlanul terelte kehes lovát a sekély víz felé.
Mirella halk, megkönnyebbült sóhajt engedett ki, bár szemeiben még ott bujkált az óvatosság.
– Ártalmatlan flótás – suttogta feszülten. – Gyerünk át a vízen! Ne kísértsük a szerencsét.

156. A túlpart oltalmában

Mirella

A hűvös habok hamar körbefogták Mirella bokáját, ahogy belépett a sekély mederbe. Borda szorosan a sarkában haladt, éber tekintettel kémlelve a túlsó part sötétben úszó körvonalait. A víz halk csobbanása elnyomta lépteik zaját, s a túlsó oldalon álló fűzfák oltalmában végre mindketten fellélegezhettek.
Mirella a partra érve megállt, s csípőjére simította a kezét. A szoknyája ráncai alatt lapuló erszény édes nehezékként húzta a derekát. A gőgös bíró csodaszere gyanánt eladott cukros víz ára ott lapult a maroknyi aranyban – a három fénylő érme, ami a hegyi pulyák téli lisztjét és meleg takaróit jelentette.
– Egyetlen kapzsi úr sem halt még bele egy kis szomjúságba – kuncogott halkan Mirella, míg Borda gyors mozdulattal megrázta a vízben ázott saruját. A szikár férfi szúrós szemei még mindig a visszavezető utat pásztázták, de a közvetlen veszély elült. A bíró gyanakvó háziak gyűrűjében feszengő kíséretét messze maguk mögött hagyták.
– Menjünk – mormolta Borda szaggatottan, s a fák közé vezető csapás felé intett. – A szekér a domb mögött vár.
Mirella bólintott, s határozott léptekkel indult meg a sűrűbe. Az éjszaka sötétje most nem ellenség volt számukra, hanem csendes, védelmező takaró.

157. Gördülő kerekek a sötétben

Mirella

A fenyves sűrűjében kanyargó ösvény csendesen nyelte el lépteiket, míg meg nem pillantották a domb hajlatában megbúvó, letakart ponyvás szekeret. Borda előreosont, s mikor megbizonyosodott róla, hogy a lovak békésen horkantva várják őket a fák oltalmazó árnyékában, elégedetten intett a nőnek.

Mirella odalépett a jármű oldalához, s megszokott, szakszerű mozdulattal emelte fel a dupla padlórekesz titkos fedelét. A gőgös bírótól szerzett fénylő aranyak halk csörrenéssel hullottak a félretett meleg posztók és a felhalmozott liszteszsákok mellé.
– Remek vásár volt – jegyezte meg elégedett, csuncogó mosollyal Mirella, miközben gondosan visszaillesztette a faburkolatot. – A dacos tiszttartó alighanem még most is azon töpreng, miféle ritka csodaszer édesítette meg a gazdája vizét. A hegyi pulyáknak mindenesetre nem kell vacogva tölteniük a közelgő telet.
Borda szótlanul bólintott, ruganyos mozdulattal fellépett a bakra, s kézbe vette a gyeplőt. A szekér vasalt kerekei nyikordulva mozdultak meg a puha avaron, ahogy a két vándor végleg maga mögött hagyta a feszült völgyet, s az éjszaka leple alatt elindult a fenti falvak felé.

158. Éjjeli kaptató a szikláknál

Mirella

A hűvös éjszakai szél halk süvítéssel szaladt át a fenyvesek lombjai között, míg a szekér kerekei ritmikusan zörögtek a kavicsos kaptatón. Borda szorosan markolta a gyeplőt, szemei feszülten pásztázták az út menti sötét bokrokat. Bár a bíró hajdúi messze elmaradtak a völgyben, a sötétség árnyai a fák között most minden sziklát és görbe törzset rejtőző alaknak mutattak.
– Figyelj – suttogta Mirella halkan, miközben hátranyúlt a ponyva alá, hogy ellenőrizze, a deszka retesze biztosan a helyén van-e. – A köves kanyarnál lassíts. Nem hiányzik, hogy egy eltört tengely miatt maradjunk itt.
Borda csak egy rövid, sziszegő intő hangot adott ki válaszul, s óvatosan megrántotta a bal szárat. A lovak patái halkan koppantak a lapos sziklákon, ahogy a szekér ügyesen kikerült egy mély, vizes kátyút. Egy hirtelen szárnycsapás zaja a közeli ágról mindkettejüket megriasztotta; Mirella kiskése gépiesen villant meg a félhomályban, míg Borda válla megfeszült a bakon.
Ám a sötét árnyék csupán egy megriadt éjjeli madár volt. A nő halk, feszült sóhajjal tette vissza a tőrt a hüvelyébe.
– Úgy látszik, a bírói udvar aranya nemcsak a rekeszünket nyomja, de az idegeinket is – jegyezte meg félhangosan, miközben az útkanyarulatot figyelte, ahol a távolban már

derengeni kezdtek a hegyi falu szélső hajlékai.

159. A hegyi falu szélén

Mirella

A hegyi utca első düledező kőkerítései hamarosan kibontakoztak a sötétségből, ahogy a lovak fáradtan, de kitartóan felkaptattak az utolsó meredek sziklagerincre. Borda gyengéden visszahúzta a szárat, s a szekér megtorpant a falu szélső, alacsony boronaháza mellett. A csendet csak a párás levegőt ziháló lovak s a fenyvesek felől érkező éjjeli szél zúgása törte meg.
– Na látod, Borda, a kaptató nehezén túl vagyunk – kacsintott Mirella, miközben leugrott a bakról, hogy megvizsgálja a kerekek tengelyét. – A bíró úr bizonyára még most is az orvosságom varázserejében bízik, miközben mi a nehezen megszerzett aranyaival állunk a hegyvidék kapujában.
Borda egyetlen moccanás nélkül figyelte a sötétbe burkolózott utcaszakaszt. A falu mélyen aludt, csupán egy-két kormos ablak mögött derengett halovány mécsesfény. A férfi elégedetten morgott egyet, amikor meggyőződött róla, hogy senki sem leselkedik az árnyékok rejtekén.
Mirella odaállt mellé, s egy apró, csillogó aranyat pöckölt fel a levegőbe, majd bravúros mozdulattal kapta el.
– Holnap hajnalban ennivalót veszek a helyi szegényeknek, s jut belőle a koplaló gyerekeknek is – kuncogott halkan, a ponyva titkos rekeszére pillantva. – De most először keressünk egy védett zugot a sziklák tövében, ahol éjszakára elrejthetjük a fogatot.
Borda helyeslően bólintott, és óvatosan a kőkerítés mögötti sűrű galagonyás felé terelte a lovakat.

160. Csendes éj a sziklák alatt

Mirella

A sűrű galagonyás gallyai halkan végigszántották a ponyvát, ahogy a szekér bebucskázott a sziklafal melletti természetes mélyedésbe. Borda gyakorlott

mozdulatokkal fogta ki a két fáradt párát, lecsatolta a hámokat, s egy-egy marék friss szénát terített eléjük a sziklák tövében. A lovak elégedett horkantással láttak neki a késői vacsorának.

Mirella közben felmászott a bakra, s óvatosan ellenőrizte a ponyva alatti titkos rekesz zárját. A bíró nehéz aranyai biztatón csörrentek a keményfában, mintha csak maguk is türelmetlenül várták volna a másnapi osztozkodást. A lány elégedett mosollyal húzta össze magán a vastag gyapjúköpenyt, miközben Borda a ponyva szélénél telepedett le, háttal a hűvös sziklafalnak.

– Holnap felkeressük a falu pékjét meg a mészárost, s mielőtt a bíró hűvösre tenné a saját udvarnokait, megtöltjük a szegények kamráit – suttogta Mirella, és letelepedett a férfi mellé a száraz avarra. – Hidd el, a gőgös uraságnak jót fog tenni egy kis kényszerű böjt.

Borda csak egy halvány, elégedett vigyorral felelt, s szótlanul átnyújtott egy kulacs tiszta forrásvizet. Az éjszakai szél halkan fütyült a sziklahasadékok között, de a galagonyás védelmében, a köpenyek alatt már kellemes meleg honolt. A hegyi falu elcsendesedett házai felett lassan kigyúltak az első hajnali csillagok, békés pihenést ígérve a fárasztó utazás után.

161. Hajnali kanyarulat a kapuknál

Mirella

A pirkadat első sugaraival friss hajnali szellő söpört végig a sziklahasadékon. A galagonyás védelmében alvó páros szinte egyszerre nyitotta ki a szemét; a hegyek közti éjszakák megtanították őket arra, hogy a derengés már munkát jelent. Borda egyetlen szó nélkül pattant talpra, s míg kioldotta a pányvát a halkan horkantó lovak nyakáról, Mirella a ponyva alatt eligazította a portékát, óvatosan megcsördítve a titkos rekeszben lapuló nehéz erszényt.

– A nap még alig bújt ki a csúcsok mögül, de a pékség kéményéből már kanyarog a füst – mutatott a lejtő aljában fekvő házak felé Mirella, miközben elrendezte a haját. A lány szeme pajkosan csillogott, a fáradtságnak már nyoma sem volt az arcán. – Ha elegendő lisztet és szalonnát akarunk venni a népnek, még azelőtt végeznünk kell, hogy a bírói udvarházban felébrednének a lusta hajdúk.

Borda elégedett hümmögéssel fogta be a két derék párát a szekér elé. A kerekek halkan gördültek ki a galagonyás rejtéséből, s a harmatos fűben alig hagytak zörgő nyomot. Ahogy beértek a hegyi település első kanyarulatába, az alacsony, kormos falak mögül kiszűrődő friss kenyérillat azonnal útba igazította őket.

A mészáros és a pék éppen a kapujuk előtt sepregettek, meglepődve méricskélve a korán érkező vándorszekeret. Mirella a legkedvesebb mosolyát öltötte magára, ahogy a bakról leugorva megállt előttük.

– Jó reggelt, jóemberek! Hozzátok a legnagyobb zsákokat meg a kövér füstölt sonkákat! Ma a tekintetes bíró úr tudtán kívüli nagylelkűségéből lakomázik az egész falu – kacsintott a lány, s az első aranyat máris a pék lisztes tenyerébe nyomta.

162. Kenyérosztás a derengésben

Mirella

A pék lisztes ujjaival megforgatta a nehéz aranyat, s miután meggyőződött annak valódiságáról, szinte kézen fogva rángatta ki a segédjét a fülledt raktárból. A mészáros sem teketóriázott sokat: az állványról azonnal akasztotta le a legkövérebb füstölt combrészeket, és sietős léptekkel hordta azokat a vándorszekér platójára.

Borda szótlanul vett át minden egyes nehéz liszteszsákot és oldal szalonnát. A szikár férfi kimért, határozott mozdulatait látva a falubéli mesterek meg sem mertek mukkanni; csak kapkodták a levegőt a szokatlanul bőséges fizetség láttán, miközben a kora reggeli hidegben didergő, rongyos ruhájú falusiak is közelebb merészkedtek az áradó illatokra.

– Gyertek csak közelebb, ne féljetek! – intett nekik Mirella meleg, hívogató hangon, miközben a frissen sült kenyérből máris törött egy hatalmas karéjt egy mezítlábas kisleánynak. – A tekintetes bíró úr az éjjel úgy döntött, hogy ma a népéé az abrak. Egyetek, amennyi belétek fér!

Mire a nap teljesen áttörte a sziklás bérceket, a szekér körül már örömteli mormogás és hálás nevetés támadt. Borda azonban a dombtetőn álló udvarház felé pillantott, ahol az ablakréseken át már derengtek az első fáklyafények. A hajdúk ébredeztek, így ideje volt továbbállni.

Mirella pimasz kacsintással búcsúzott a szorgos pékmestertől, majd ruganyos

mozdulattal felugrott a bakra. Borda egyetlen gyeplőrántással a gázló felé vezető kanyargós útra terelte a lovakat. A falu népe még javában osztozkodott a bőséges adományon, mikor a szekér kerekei már a patak hűvös habjait súrolták.

163. A túlparti sűrűségben

Mirella

A hűvös patakvíz frissítően fröccsent fel a szekérvázra, ahogy a lovak megfontolt léptekkel átgázoltak a sekély medren. Mirella hátrapillantott a sűrűsödő fűzfák közt: a hegyi falu füstjei még éppen látszódtak, de odaát, az udvarház felől kiáltások és fáklyák visszfénye zavarta meg a pirkadatot. A hajdúk észrevették a bíró üres kincsesládáját.
– Gyorsabban, Borda! – suttogta Mirella, és önkéntelenül is megszorította a bak szélét. – Ha meglátják a keréknyomot, nyakunkon a kopók.
Borda nem válaszolt, csak megrántotta a gyeplőt. Szeme a szemközti part sűrű fenyvesét pásztázta. A nedves sziklák közt a patkók csattogása veszélyesen hangosnak tűnt a csendes reggelben.
– Balra – morogta szaggatottan a férfi, amint a túlparti homokzátonyra értek. – A kanyarulat elrejti a szekeret.
Mirella bólintott, és mélyen meghajolt a bakon, nehogy egy belógó fenyőág végigkarcolja az arcát. Bár a félelem jéghidegen bizsergette a gerincét, a szeme sarkában ott bujkált a jól ismert, csipkelődő mosoly. A kapzsi bíró minden bizonnyal még most is tajtékzott, miközben a pék és a mészáros az ő aranyára hivatkozva etette a falu éhes gyermekeit.
A szekér zökkenve kapaszkodott fel a partoldalra, s a fenyőgallyak sűrű zöld függönye azonnal mögéjük zárult, elnyelve a patak csobogását és a távoli udvarház kibontakozó lármáját.

164. Vadcsapás a hegygerinc felé

Mirella

A fenyőgallyak sűrű homályában a szekér megállt egy mohával borított sziklakiszögellés alatt. Borda azonnal leugrott a bakról, s halk, gyakorlott mozdulatokkal egy sűrű

fenyőágat húzott végig a keréknyomokon, elsimítva a puha avaron maradt barázdákat. Egyetlen árulkodó jel sem maradhatott a bíró hajdúi előtt.

Mirella közben kiszállt, és megigazította szoknyája redőit. A fenyves hűvös, gyantaillatú levegője kellemesen hűsítette az arcát a hajszás éjszaka után. Összenéztek Bordával, s a férfi komor ábrázatán is átvillant egy halvány, elégedett fintor. A hajdúk távoli kiabálása már csak alig hallható morajként szűrődött át a fák sűrűjén.

– Ha a bíró rájön, hogy az aranya mostanra a falu gyermekeinek hasában pihen, aligha kap levegőt a méregtől – kuncogott Mirella halk gúnnyal, miközben kicsatolta a szekér oldalára rögzített kulacsot. – Különösen, ha a pék még a számlát is benyújtja neki a ropogós cipókért.

Borda csak bólintott, s miközben a lovak szügyét paskolta meg nyugtatóan, a fejszéjével néhány alacsonyan csüngő gallyat vágott le, hogy még jobban elrejtse a járművet a mellékcsapáson. A veszély ugyan még nem múlt el teljesen, de a sűrűség védelmében végre fellélegezhettek.

– Odébb kell állnunk, mielőtt a nap teljesen felkel – morogta a férfi, s a berek mélye felé mutatott, ahol egy alig látható, régi vadcsapás kanyargott felfelé.

Mirella egyetértően bólintott, s visszapattant a bakra. A szekér csendben megindult az új ösvényen, maga mögött hagyva a völgybéli lármát és a rászedett bíró tehetetlen haragját.

165. Kapaszkodó a fák felett

Mirella

A meredek kapaszkodó alaposan feladta a leckét a fáradt lovaknak. A szekér kerekely mélyen vájtak a korhadt avarba, ahogy a rejtett vadcsapás egyre szűkebbé s veszélyesebbé vált a sziklafal és a meredély között. Mirella habozás nélkül leugrott a bakról, hogy könnyítsen a terhen, s feszülő izmokkal maga is beállt tolósúlynak a hátsó tengelyhez.

– Nyomjad rendesen, ne csak támaszkodj! – vetette oda Borda élesen, miközben a gyeplőt szorítva, puszta kézzel húzta előre a vezető lovat. A homlokán kövér izzadságcseppek gördültek le, s szúrós tekintete szüntelenül a fejük feletti sziklahajlatot kémlelte.

– Ha kevesebbet jártatnád a szádat, több erőd maradna! – vágott vissza Mirella csípősen, de közben teljes testsúlyával a szekér oldalának feszült. Egy utolsó, nyögvenyelős lendülettel a kerekek végül átgördültek egy kiálló fagyökéren, s a jármű kiért egy keskeny, laposabb sziklapadra.

Odalentről, a völgy homályából tompa, zavart kiabálás hallatszott. A bíró hajdúi még mindig a gázló környékét fésülték át, teljesen téves nyomon járva. Mirella kárörvendő vigyorral törölte le a port az arcáról, s elégedetten nézett le a vakon rohangáló alakokra.

– Elnézve őket, estére sem találják meg a nyomunkat – mormogta Borda, s bár a hangja még mindig ingerült volt, az éles feszültség lassan engedni kezdett a vállában. – Nyeregben vagyunk. Ha átérünk a gerincen, a bíró hatalma már egy fityinget sem ér.

166. A gerincen túl

Mirella

A szekér kerekek halkan zörögtek, ahogy az igáslovak kényelmesebb léptekre váltottak a fenyőtűvel borított hegygerincen. A lucfenyők sűrű gallyazata végre teljesen eltakarta őket a völgyben tévelygő hajdúk szeme elől. A hűvös hegyi szél kellemesen hűtötte a megizzadt arcokat, s az erdő gyantaillatú csendje lassan felváltotta az üldözés feszültségét.

Mirella fellépett a szekér oldalára, s magabiztos mozdulattal ellenőrizte a dupla fenékrekesz rejtett reteszét. A bírótól szerzett erszények kényelmesen lapultak a deszkák alatt, s a szegényeknek szánt szárított hússal és liszteszsákokkal teli ponyvás rész sem mozdult el a nagy kaptatón.

– Na látod, Borda, a szerencse megint a mienk – kacsintott a férfira egy pikírt mosoly kíséretében, miközben visszaugrott a bakra. – A bíró hajdúi még órákig a sárban kaparnak a gázlónál, mire rájönnek, hogy a zsákmányuk már a felhők közt jártatja a lovait.

Borda megrázta a fejét, de a szája szélén fanyar megkönnyebbülés bujkált. Megigazította a vezető ló hámszíját, majd fellendült Mirella mellé a bakra, s a gyeplőt lazán a kezébe fogva indította meg a fogatot a hegyi falu felé vezető dimbes-dombos úton. A távolban már felsejlettek a sziklás lejtő szélén álló kunyhók füstcsíkjai, jelezve, hogy a veszély elült, s a hegyi népek hamarosan meleg ételt és szívélyes fogadtatást

kapnak tőlük.

167. Kőházak árnyékában

Mirella

Ahogy a szekér kigördült a fenyves oltalmából, a sziklás hegyoldalban megbúvó apró falu első faragott kerítései már alig pár lépésre magasodtak előttük. A hűvös alkonyati levegőben fafüst és sülő lepény illata terjengett, megszelídítve a vad hegyvidék zordságát. A zsuppfedeles kunyhók udvarairól gyanakvó, ám kíváncsi tekintetek követték a szekér komótos közeledését.
Mirella széles, meleg mosollyal intett a kerítések mögött lapuló, didergő pulyáknak. Borda óvatos mozdulattal húzta meg a gyeplőt a település közepén álló öreg kút mellett, s a lovak megelégedetten horkantva álltak meg a csöndes téren.
– Hoztunk lisztet, finom húst meg egy kevés gyógyírt is, jó emberek! – kiáltotta Mirella csengő, derűs hangon, miközben lendületesen lepattant a bakról. – A tekintetes bíró úr volt olyan rendkívül nagylelkű, hogy önként lemondott a kamrája tartalmáról... még ha erről egyelőre nem is szerzett tudomást.
A hegyi népek lassan, megilletődötten közeledtek a fogathoz. Borda szótlanul, de végtelen gyengédséggel emelte le az első nehéz liszteszsákot a szekérről, miközben a gyerekek már bátrabban sereglettek a kerekek köré. Mirella nevetve szórta a szárított gyümölcsöt a legkisebbek markába, s a megpróbáltatások feszültsége végképp feloldódott a falu melengető vendégszeretetében.

168. Meleg lepény a tornácon

Mirella

Amint az utolsó liszteszsák is megtalálta a helyét egy didergő öregember kamrájában, a falusiak nem maradtak adósak a hálával. A kút szomszédságában álló apró, de vaskos kőház tornácára rögtön egy nagy tál gőzölgő, frissen sült krumplis lepényt és egy kancsó forró aszaltgyümölcs-teát hoztak ki a megfáradt vándoroknak.
Borda a szekér mellett maradva igazította meg a lószerszámot, éber tekintetét a völgy felé vezető sötétedő ösvényen tartva. Bár a falu eldugott szeglete biztonságot nyújtott,

a férfi pontosan tudta, hogy a bíró hajdúi lassúak ugyan, de nem teljesen vakok. Mirella nevetve nyújtott felé egy darab meleg, ropogós tésztát, amit Borda egy kurta, ám hálás bólintással fogadott el.

– Úgy tűnik, a tekintetes úr kamrája kiválóan szolgálja a hegyi levegőn megéhezett népet – jegyezte meg Mirella halkan, pikírt mosollyal az ajkán, miközben beleivott a fűszeres italba. – Remélem, a hajdúk még mindig odalent vakarják a fejüket a tüskés bozótban.

A helybeliek bizalmasan köréjük gyűltek, s míg a gyerekek jóllakottan szaladgáltak a kőházak védelmében, az öreg faluvezető halkan megerősítette a jó hírt: a bíró emberei odalent tévelyegtek a gázlónál, teljesen elvétve a hegyi nyomot. Mirella és Borda csendes elégedettséggel pillantottak össze, felkészülve a jól megérdemelt éjszakai pihenőre.

169. A hegyi ösvény hajnala

Mirella

A kőház száraz, szénillatú istállójában eltöltött békés éjszaka után a hajnal hűvös, tiszta levegővel köszöntött a hegyi falura. Mirella kipihenten lépett ki a tornácra, s míg Borda a lovak abrakolásával és a szerszámok átvizsgálásával foglalatoskodott, még egyszer átnézte a szekér alját. A dupla padlózat rekeszei kiürültek, ám a rakomány sokkal jobb helyre került: a falusiak elégedett mosolyába és a jóllakott gyerekek nyugodt álmaiba.

Az öreg faluvezető a kerítésnél lépett hozzájuk, kezében egy kerek hegyi sajttal és egy csokor szárított gyógynövénnyel. Halkan biztosította őket, hogy a bíró hajdúi még javában az alsó gázló környéki tüskés bozótosban szentségelnek, teljesen feladva a nyomkövetést. Mirella egy pajkos mosollyal fogadta a hálás ajándékot, s cserébe egy apró, csillogó üvegcsét csúsztatott az öreg markába – némi illatos mentaesszenciát, amit a helyiek bizonnyal csodaszerként forgatnak majd a téli köhögés ellen.

Borda kurtán intett, jelezve, hogy a lovak készen állnak. A szekér zökkenőmentesen indult meg a falu túlsó oldalán kanyargó, emelkedő szekérúton. Ahogy a kőházak lassanként elmaradtak mögöttük, a völgyben megülő vastag páratakaró végleg elrejtette őket a lenti világ elől. A hajnali napsütésben Mirella elégedetten dőlt hátra a bakon, Borda pedig egy ritka, bajusz alatti félmosollyal nyugtázta, hogy a hegyi út

szabadon nyitva áll előttük.

170. Friss víz a sziklák közt

Mirella

A szekér halk nyikorgással kapaszkodott egyre feljebb a fenyvesekkel övezett kanyarulatok közt. A tiszta hegyi szellő friss fenyőillatot hozott a magaslati sziklák felől, s a szelíden melegítő napsugár lassan áttörte a sűrű ágak hálóját. Mirella mélyet szippantott a ropogós levegőből, s miközben a tájat kémlelte, megelégedve nyúlt vissza a bak mögé rögzített kerek sajtért, amit a falusiaktól kaptak búcsúzóul.

Borda gyakorlott kézzel terelte a lovakat a keskeny sziklapadkán. Tekintete hébe-hóba még végigpásztázta a mélyben fekvő völgyet, de a sűrű párafelhő és a nagy távolság tökéletes védelmet nyújtott: a bíró szerencsétlen hajdúi jó darabig aligha bányásszák ki magukat a tüskés bozótosból. A hegyi út biztonságosnak bizonyult.

Hamarosan egy kis kiszélesedéshez értek, ahol kristálytiszta forrás csobogott a mohás kövek között, egyenesen a sziklafalból fakadva. Borda egyetlen szót sem szólva, csupán finoman meghúzta a gyeplőt, s a lovak elégedett horkantással álltak meg a hűsítő víz mellett.

Mirella könnyed mozdulattal ugrott le a bakról. Előhúzta övéből a szerszámos bicskáját, s két kövér szeletet vágott a hegyi sajtból. Az egyiket mosolyogva nyújtotta Borda felé, aki egy bólintással s bajusza alatt megbúvó félmosollyal fogadta az ételt. A sajt zamatos volt, a magaslati legelők gyógynövényeinek ízét őrizte.

– Ha a szerencsénk s a lovak lába kitart, még a naplemente előtt elérjük a hegy gerincének túlsó oldalát – jegyezte meg Mirella élvezettel rágcsálva a falatot. – Ott pedig már vár ránk a mezőváros, s velük együtt a kapzsi adószedők, akik csak arra várnak, hogy kicsit könnyítsünk a szerszámos ládáik súlyán.

Borda elégedetten morgott egyet, mint aki teljes mértékben egyetért a tervvel, majd a lovak itatása után alaposan átnézte a tengelyeket. A csendes pihenő után a szekér ismét útra kelt, komótosan gördülve tovább a napsütötte sziklák mentén.

171. Szélfútta magaslat

Mirella

A szekér zökkenőmentesen kapaszkodott fel az utolsó meredek szakaszon, míg végül elérték a hegygerinc kopárabb, szélfútta magaslatát. A fenyvesek itt már ritkultak, s a kitáruló horizonton túlnan kirajzolódott a szomszédos völgy széles síksága. Mirella elégedetten hunyorogva nézett le a távoli tájra, ahol a mezőváros házai apró porszemekként ültek a kanyargó folyó partján.
Előredőlve a bakon megigazította szoknyája redőit, majd hátranyúlva ellenőrizte a szekérben rejlő dupla aljú láda rejtett zárját. A falubeliektől kapott úti elemózsia mellett a kis fiókokban finoman összezörrentek az apró fiolák s a csillogó csiszolt üvegcsék. A rézporral és aromás gyógynövényekkel kevert „csodaolajok” csak arra vártak, hogy a vásári forgatagban jó pénzért elkeljenek a gyanútlan kapzsi uraknak.
Borda némán mutatóujjával a síkság felé bökött, ahol az országút mentén már látszott egy parányi szekérkaraván. A férfi arca semmitmondó maradt, de éber szemeivel pontosan felmérte a terepet és az előttük álló ereszkedőt.
– Egy óra múlva lenn vagyunk a kapuknál – állapította meg Mirella viccesen meghajtva a fejét. – A bíró hajduk odalenn valószínűleg még mindig a tüskebokrokat szidják, míg mi a városi korhelyek aranyát számoljuk majd. Ugye, milyen szép is a hegyi élet?

172. Lejtő a völgykapuig

Mirella

Borda nem felelt a megjegyzésre, csupán egyetlen rövid gyeplőrántással indította útnak a lovat. A szekér nehézkesen gördült át a gerinc sziklás élén, majd megkezdte a meredek, kanyargós ereszkedést a völgy felé. A hűvös hegyi szél még utoljára megborzolta Mirella szoknyáját, ám ahogy a fenyvesek sűrűje újra körbezárta őket, a fák védelmében csendesebb, melegebb levegő fogadta a vándorokat.
Ahogy a szerpentin köves kanyarai egymás után maradtak el mögöttük, a lenti mezőváros kőfalai és kormos kéményei mind közelebb kerültek. Mirella az úti elemózsiás kosárból előhalászta a maradék kemény sajtot, s egy kövér darabot Borda felé nyújtott, míg a másikat maga kezdte majszolni. A szekér zörgő ritmusára elégedetten dúdolt egy

apró vásári nótát, fél szemmel mindig a szekér aljában lapuló csodaszereket vigyázva.
Az út szélén hamarosan feltűnt az első dűlőút menti feszület, amelynek tövében egy szegényesen öltözött, mezítlábas zsellérfiú gubbasztott. Mirella azonnal intett Bordának, hogy lassítson. A fiú ijedten húzódott volna vissza a galagonyás bokrok közé, de a nő pajkos mosollyal egy még meleg lepényt nyújtott le felé a bakról.
– Egyél csak, öcsém, a hegyi gazdák jóvoltából! – kiáltott oda neki vidáman, miközben a gyermek ámulva szorongatta a váratlan adományt. Borda csendes bólintással kísérte a gesztust, s mire a szekér kerekei elérték a völgybe vezető szélesebb országút porát, Mirella már a csillogó fiolák végső elrendezésével foglalatoskodott.

173. Árnyak a völgykapunál

Mirella

A szekér zökkenve fordult be a fűzfákkal szegélyezett dűlőútra, s a kerekek alatt felverődő finom por szürke fátylat vont a kordé hátsó rácsaira. A távolban már tisztán kirajzolódott a mezőváros vaskos fagerendás kapuja, ahol a bíró fegyveresei strázsáltak. Borda kissé megrántotta a gyeplőt, mire a fújtató ló lassított. A férfi tekintete nyugtalanul pásztázta a sötétedő kapualjat.
– Túl csendes – sziszegte Borda fojtott hangon, s keze a bak alatt pihenő vastag bot felé siklott. A szorongás hideg gombócként ült a torkán.
Mirella halkan fellélegzett, bár a mellkasában hevesebben vert a szív a kelleténél. Gyorsan megigazította kendőjét, s elfedte a csodaszerekkel teli kosár tetejét egy tiszta vászondarabbal. Tudta jól: ha a bíró felbérelt hajdúi gyanút fognak, nem hagyják őket csupán egy jókívánsággal besétálni a főtéri vásárba.
– Nyugalom – suttogta a nő, s bár pajkos mosolyt próbált az arcára erőltetni, a hangja enyhén megremegett. – Csak a szokásos vámvizsgálat. Fel a fejjel, Borda.
A szekér végül megtorpant a völgykapu komor árnyékában. A strázsa lassan előlépett az őrházból, s lándzsája fémhegye élesen megcsillant a lemenő nap utolsó sugaraiban. Borda feszülten hallgatott, míg Mirella máris az erszénye után nyúlt.

174. Garasok a vámháznál

Mirella

A lándzsás hajdú közelebb lépett, s gyanakvó pillantással méregette a kordét és a bakon ülőket. Arcára rásült az adószedők kimért szigorúsága, amint megállt a szekérkerék mellett.

– Állj! Kik vagytok és miben sántikáltok így szürkületkor? – mordult fel a férfi, miközben lándzsája nyelével megkocogtatta a fa küllőket.

Mirella édes, elbűvölő mosollyal hajolt előre a bakról, mintha a világ legkedvesebb ismerősét köszöntené.

– Adjon az ég jó estét, tekintetes vitéz uram! – csicseregte pajkosan. – Csak egyszerű vándorárusok vagyunk, akik a holnapi vásárra igyekeznek némi szárított gyógynövénnyel és kenőccsel.

Az erszényéből közben ügyes mozdulattal halászott elő két fényes rézgarast, s kinyújtott tenyérrel kínálta a strázsának. A hajdú szeme megcsillant a garasok láttán, ám gőgös tartását próbálta megőrizni, s a vászonra mutatott.

– Bíró urunk szigorúan meghagyta: a különleges portékák után duplájára rúg a vám!

– Ugyan, mi lenne itt különleges? – pörgette a szót Mirella könnyedén, miközben éppen csak annyira hajtotta fel a vásznat, hogy a strázsa csak a közönséges gyógyfüveket láthassa. – Csak kamilla s galagonya a fájós derekúaknak.

Borda eközben némán, fenyegető sziklaként magasodott a nő mellett, izmos karját összefonva, s komor tekintetét a hajdúra szegezte. A strázsa elkapta a Fekete Csatlós szigorú pillantását, s nyomban elment a kedve a mélyebb turkálástól. Gyorsan zsebre vágta a rézgarasokat, majd hátrakiáltott az őrház felé.

A nehéz tölgyfakapulánc csörrent, s a gerendák nyikorogva tárultak ki előttük, utat engedve a szekérnek a mezőváros sötétedő utcái felé.

175. Esti zsongás a mezővárosban

Mirella

A kordé nehéz kerekei döcögve gördültek át a kapualj árnyékán, s a macskaköves utca zörgő visszhanggal fogadta az érkezőket. Ahogy a kapu szárnyai nyikorogva bezáródtak

mögöttük, Mirella arca azonnal elveszítette a strázsának szánt mézesmázos mosolyt. Haragos pillantást vetett a laposodó erszényére, ahonnan a kelleténél több rézgaras hiányzott.

– Kapzsi haramiák mind egy szálig! – sziszegte élesen, miközben összehúzta magán a kendőt. – Minden egyes lépésért sarcot szednek a becsületes vándoroktól, miközben az a pöffeszkedő bíró aranykészleten pöffeszkedik a palotájában.

Borda mellette mély, fenyegető horkantással válaszolt, miközben a gyeplőt tartó ujjai elfehéredtek a dühtől. Komor tekintetével a sötétedő ablakokat s a sikátorok torkát pásztázta, keresve a legközelebbi csendes mellékutcát, ahol a kordé meghúzódhat. A főtér felől már elért hozzájuk a holnapi vásárra készülő kofák és kézművesek lármája.

Mirella gyors, gyakorlott mozdulattal igazította meg a vásznat a kordé hátulján. Meggyőződött róla, hogy a dupla fenékre rejtett holmik – a koplaló falusiaknak szánt ajándékok és a szegények gyógyírjai – teljes takarásban maradjanak. Elhatározta, hogy a bíró gőgös fegyveresein még ma éjszaka behajtja a vám árát, s egyetlen garassal sem hagy többet ezeknél a harácsolóknál.

– Keresünk egy eldugottabb utcát, Borda – mondta határozottan, szemeiben veszélyes szikrával. – Ahol a bíró tiszttartói nem ütnek azonnal az orrunkra.

176. A Tímár-sikátor árnyékában

Mirella

A kordé kerekei zökkenve fordultak be a keskeny Tímár-sikátorba, ahol a kiugró faházak emeletei szinte összeértek a magasban. A főtér felől idáig hallatszott a kofák kiabálása és a szekerek robaja, de ebben a sötét szögletben csak a falak mentén végigcsorgó víz csobogott. Borda egyetlen szoros rántással állította meg a lovat egy romos előtető alatt, éber szemei a sikátor mélyét kutatták.

Mirella könnyedén leugrott a kordé bakjáról, s megigazította selyemkendőjét. A harag még ott lüktetett a halántékában, de a szeme sarkában már álnok mosoly bujkált. Elég volt a bosszankodásból; a bíró felesleges vámját ideje volt kamatostul visszaszerezni a gőgös városiaktól.

– Várd meg, míg körülnézek, Borda – mondta éles, halk hangon. – Ha valaki a ponyva alá akarna kukkantani, mutasd meg neki a fogad fehérjét!

Borda csak egy komor morranással felelt, s fenyegetően keresztbe fonta karját a mellkasán. Mirella közben óvatosan kilépett a sikátor szájához, ahonnan rálátás nyílt a nyüzsgő főtérre. A kelmeárusok már pakolták a portékáikat, míg a tehetősebb polgárok a fogadó felé sereglettek. Egy kövér, aranyláncot viselő kalmár éppen a bíró írnokával nevetgélt a lámpás fényénél. Mirella elégedetten simította meg a ruhája szegélyét: megtalálta a tökéletes célpontot a ma esti játékhoz.

177. A csillogó erszény

Mirella

Mirella nem teketóriázott tovább. Övénél lógó selyemszütyőjéből előhalászott egy finoman csiszolt üvegcsét, amelyben borostyánszínű, fűszeres illatú olaj csillogott – amiről természetesen csak ő tudta, hogy egyszerű kamilla és tiszta repce keveréke. Magabiztos, ringó léptekkel indult meg a fogadó bejárata felé, míg Borda komor, éber tekintete mindvégig a hátát vigyázta a kapualj árnyékából.

– Méltóságos uraim, csak nem a mezőváros legfőbb döntéshozóit látják szerény szemeim? – csendült meg Mirella édes, selymes hangja, ahogy pontosan a két férfi elé lépett. A kövér írnok azonnal kibővítette a mellkasát, míg a kalmár kapzsi szemekkel méregette a lány csillogó kendőjét.

Mirella lehengerlő álszentséggel dicsérte az írnok finom posztómellényét, miközben a „napkeleti csodaeszenciát” kínálta fel nekik, ami állítása szerint kioltja a fáradtságot és megfiatalítja a szemet. A gőgös írnok, bízva a saját érinthetetlenségében és a szemrevaló vándorárus mosolyában, készséggel nyúlt az övéhez a jól kitömött erszényért. Mirella meleg kézszorítása és pajkos kacsintása kíséretében nemcsak a kialkudott három garas cserélt gazdát, de a lány ügyes ujjai észrevétlenül kikötötték az írnok nehéz selyemtasakjának zsinórját is.

– Használja egészséggel, tekintetes uram! – suhogott a suttogó búcsú, s mielőtt a kalmár közbevethetett volna valamit, Mirella már fel is szívódott a kövezeten hömpölygő esti tömegben. Visszatérve a Tímár-sikátor homályába, büszke mosollyal rázta meg a zsákmányt. Borda fenyegető morajlása erre halk, elégedett horkantássá szelídült: a bíró igazságtalan vámját sikerült kamatostul visszaszerezni.

178. Ezüst garasok a sötétben

Mirella

Mirella nem pazarolta az időt a sikátor védelmében. Pontosan tudta, hogy a kövér írnok hamarosan ráébred a veszteségére, amint felhajtja az első kupa bort a meleg ivóban, és hiába keresi majd az övéről hiányzó zsinórt. Borda mellette ügetett, sötét bundája szinte teljesen egybeolvadt az éjszakai macskakövek árnyékával.

A mezőváros széle felé vették az irányt, messze a főtér lámpásaitól és a strázsák fürkésző pillantásaitól. Egy omladozó faakol tövében didergő alakok körvonala bontakozott ki a homályból: egy elszegényedett zsellércsalád húzódott meg a metsző esti szél elől, rongyokba csavart pulyákkal. Mirella léptei megenyhültek, pajkos mosolyát felváltotta a jól ismert, meleg gyengédség.

Anélkül, hogy nagy zajt csapott volna, közelebb lépett a csöndes csoporthoz. Az írnok nehéz tasakjából bőséges markolásnyi fényes garast szedett ki, majd csendben az édesanya elnyűtt ölébe ejtette azokat. Az asszony ámultan kapta fel a fejét, de Mirella egy halk intéssel hallgatásra intette, s már fordult is vissza az árnyak közé.

– Jobb lesz átkelnünk a gázlón, mielőtt az írnok úr elrendeli a riadót – suttogta Borda felé, aki halk horkantással hagyta jóvá a döntést. A mezőváros szélén kanyargó víz csobogása felé haladva lépteik újra magabiztosak és gyorsak voltak.

179. Csobogás a fűzfák alatt

Mirella

A gázló hűvös vize csendesen csobogott a sötétben, amikor Mirella és Borda elérték a folyópartot. A mezőváros szélén még éppen csak pislákoltak az utolsó lámpások, de a távolból már hallani lehetett a kövér írnok rekedt, felháborodott kiabálását.

– Későn ébredt az úrfi – kuncogott halk, gúnyos mosollyal Mirella, miközben felhúzta szoknyája szélét, és óvatosan a sekély vízbe lépett. A jéghideg áramlat kényelmetlen volt, de a szabadság és a sikeres átverés íze kárpótolta mindenért.

Borda már a túlparti bokrok közül figyelte a vízfelszínt. Sötét bundájáról lepergett a víz, fülei kényesen hátracsaptak, valahányszor a távoli főtér felől strázsák riadt kiáltása sodródott feléjük a széllel. A bíró háza táján nyilván most lepleződött le a csodás,

„minden nyavalyát gyógyító” elixír igazi természete, ami valójában csupán színezett kútvízből és egy kevés ecetből állt.
Amikor Mirella is kiért a száraz fűre, elégedetten lapogatta meg az övén lógó maradék tasakot. Néhány fényes garas még megmaradt a didergő zselléreknek adott adomány után is – épp elég arra, hogy a következő faluban bőséges vacsorát vegyenek, s tán még egy jófajta, meleg takaróra is fussa.
– Gyere, Borda, a patakmenti ösvényen senki sem keres majd minket – intett a kutyának, s csendben eltűntek a fűzfák sötét árnyékában, maguk mögött hagyva a várost.

180. A régi kőhíd maradványai

Mirella

A sűrű fűzfák ágai nedvesen verődtek Mirella arcába, ahogy a patakmeder mentén haladtak előre. A sötétség borította ösvényen még mindig tisztán hallatszott Borda halk, ideges morgása; a kutya bundájáról csöpögő víz lassankán eláztatta a földet a lábuk alatt.
– Hagyd már abba a morgást, Borda! – vetette oda Mirella élesen, miközben mérgesen csavarta ki szoknyája átázott szegélyét. – Megvan a pénzünk, a didergő zsellér sem fagy meg ma éjjel, te meg úgy fújtatsz, mintha a városháza előtt felejtettük volna a szekeret.
Borda egyetlen vágó vakkantással felelt, fülét hátracsapva. Szemeivel szüntelenül a mögöttük elterülő sötétséget kémlelte. A távoli lármát már elnyelte a szél, de a kutya feszült tartása jól mutatta, hogy egyetlen lépéssel sem érezte magát nagyobb biztonságban.
Mirella a derekára erősített szütyőhöz kapott, s bosszúsan morogva igazította meg csuromvíz csizmáját. Nem volt kedve a nedves avaron éjszakázni, de tudta, hogy a gázlótól még jó pár ezer lépést kell tenniük, mielőtt pihenőt engedhetnének maguknak.
A patak csobogása kísérte lépteiket, amíg az ösvény egy régi, romos kőhíd maradványaihoz nem vezetett. Mirella megállt egy pillanatra, végigmérte a homályos tisztást, majd határozott mozdulattal intett a kutyának: a köves emelkedő felé veszik az irányt.

181. Menedék a kőív alatt

Mirella

A köves emelkedő kapaszkodóján Mirella óvatosan lépkedett, hogy a laza kavicsok ne csikorogjanak a talpa alatt. A régi híd vaskos, mohás ívei félig-meddig még állták az idő sarát, s a leomlott pillérek között meglepően száraz, szélvédett zug kínálkozott. A lány elégedetten huppant le az egyik lapos zárókőre, miközben Borda alaposan megrázta magát, apró vízcsepp-záport zúdítva a környékre.

– Na látod, te szőrmók, mégiscsak akad itt egy tisztességes zug az éjszakára – suttogta Mirella, miközben kibontotta az átázott köpenyét. – Jobb ez, mint a mezővárosi fogadó méregdrága szobái, pláne, ha a bíró írnoka épp most ébredezik a mákonyos bódulatból, és az üres erszényét szólongatja.

A lány felhúzta a térdét, s halkan kuncogva hallgatta a szél zúgását a fák koronájában. A megmaradt aprópénz csendesen csörrent a szütyőjében; a didergő zsellérnek adott garasok után is maradt még annyi, amennyivel a következő faluban kenyeret és füstölt szalonnát vehetnek. Borda elégedett morgással heveredett le a lábához, hatalmas fejét Mirella térdére hajtva, de fél szemét a völgy felé vezető úton tartotta.

Mirella megsimogatta a kutya nedves füle tövét, s feltekintett a romos kőhíd holdfényben derengő maradványaira. Tudta, hogy pirkadatig itt biztonságban lesznek: a városi hajdúk lusta népek, s a sötétben sosem merészkednének ilyen messzire a patak mentén. Csendesen fújta ki a levegőt, felkészülve a rövid, de nyugodt pihenőre.

182. Virradat előtti suhanás

Mirella

A szél egy pillanatra elült, s a kőív tövében olyan sűrű csönd telepedett rájuk, hogy Mirella még a saját szívverését is tisztán hallotta. Borda füle hirtelen megrezzent. A hatalmas fekete kutya lassan felemelte a fejét a lány térdéről, s mély, feszült morgás szorult a torkába.

– Nyugalom, szőrmók… – suttogta Mirella, de a keze maga is megállt a levegőben.

Lent, a völgy hajlulatában imbolygó sárga fény villant. A mezővárosi írnok vesztesége túlságosan fájó lehetett, mert a kapzsi bíró mégis útnak indított néhány álmosságtól

morgó hajdút. A lovak patkói tompán koccantak a patakmeder kövein, a fáklyák füstje pedig lassan felkúszott a domboldalra.
– Úgy látszik, mégsem lusta népek – sziszegte a lány, s máris magára kanyarította a nyirkos köpenyét. – Jobb a békesség, Borda. Nem várjuk meg, míg idáig szaglásznak az uraság kopói.
Mirella egyetlen gyors, gyakorlott mozdulattal övére csatolta a megszerzett garasokkal teli szütyőt. Megsimogatta a kutya tarkóját, majd a romos híd háta mögött futó, sűrűbb tüskés ösvény felé intett. Borda feszülten, nesztelen léptekkel indult meg előre, óvón haladva a lány előtt.
A lány még egy utolsó pillantást vetett a völgyben tévelygő fényekre, majd csendesen belépett az éjszakai erdő óvó árnyai közé.

183. A fenyves derengésében

Mirella

A tüskés ágak halk reccsenéssel hajoltak félre Borda vaskos fura türelmével szemben. A hatalmas fekete kutya árnyékként osont a sűrűben, orrával szimatolva a nedves avart, míg Mirella mozgékonyan tért ki a kinyúló gallyak elől. A völgyből áradó sárgás fáklyafények lassan elhalványultak a sűrűsödő lombkorona mögött; a hajdúk káromkodása már csak tompa, távoli morajlásnak hatott a szélben.
Ahogy a meredek kaptatón felértek a hegyoldalba, a fenyves hűvös, gyantaillatú levegője fogadta őket. A keleti horizonton a vaksötétség lassan szürkéskékre szelídült, jelezve, hogy a virradat már nincsen messze. Mirella egy kidőlt, mohás tölgyfatönknél torpant meg egyetlen nyújtózás erejéig. A derekára csatolt erszény kellemes, súlyos szerszámként koppant a combjának minden egyes lépésnél.
– Hadd kotorásszanak csak a hideg patakmederben – kuncogott halkan a lány, s csendben odadobott Bordának egy darabka szárított húst a tarisznyájából. – A tekintetes bíró úr bizonyára sárga a méregtől, de mire teljesen felkel a nap, mi már a dombon túl járunk.
A kutya egyetlen elégedett roppantással nyelte le a jutalmat, majd éber tekintetét a tisztás túlsó felére szegezte. A derengő fényben lassan kirajzolódtak a hegyi ösvény kanyarulatai, s a távolban egy szegényes zsellérkunyhó vékony füstje kúszott az ég felé.

Mirella szeme megvillant: pontosan tudta, hol lelik majd a legjobb helyét a kapzsi városházáról elhozott garasok.

184. A zsellérház küszöbén

Mirella

A hűvös hegyi szél halk morajlással söpört végig a fenyők csúcsán, amikor Mirella és Borda kiléptek a sűrűből. A szegényes kunyhó elnyűtt fakerítése előtt egy pillanatra megtorpantak. A roskadozó tető alól vékony füstcsík emelkedett a magasba, odabentről pedig halk, gyermeki köhögés hallatszott. A lány tekintete megenyhült, miközben feszülten kémlelte a fáradt kis udvart.
– Vigyázz a hátunkra, Borda – suttogta Mirella alig hallhatóan. A feszültség még mindig ott bujkált benne, a hajdúk emléke nem hagyta nyugodni. A fekete kutya megfeszülő izmokkal, éberen figyelte a fák közötti derengést, készen arra, hogy figyelmeztessen a legkisebb nesztelen mozgásra is.
Mirella nesztelen léptekkel osonva közelítette meg a roskatag tornácot. A derekára csatolt erszényből fél tucat csillogó ezüstgarast markolt ki – azokat a kövér bírói garasokat, amiket nemrég csalatkozott el a mezővárosban. Óvatosan a kopott küszöbre helyezte a nehéz érméket, közvetlenül egy törött fapapucs mellé.
– Nesztek, a tekintetes bíró úr nagylelkű adománya – mormolta maga elé pikírt mosollyal, miközben szívét melegség járta át.
Mielőtt a bentiek meghallhatták volna a neszt, Mirella már vissza is suhant Borda mellé a fák oltalmába. A hajnal első aranysugarai áttörtek a tűlevelek között, ahogy a páros csendben folytatta útját a magasabb hegyi gerincek felé.

185. A hegyi gázló felett

Mirella

A kaptató meredekebbé vált, ahogy a tűlevelűek sűrűjéből a sziklásabb hegyoldal felé haladtak. Mirella gyors léptekkel követte a fekete kutyát, aki feszült figyelemmel szaglatta a nyirkos avart. A völgy mélyén feltámadó szél még visszahozta a hajdúk távoli kiáltásainak elmosódott visszhangját, de itt fent már a sebesen rohanó hegyi patak

zúgása uralkodott.
– Csak még ezen a gázlón jussunk át, Borda – mormolta a lány, s sálját szorosabbra húzta a nyakán. – Aztán keresünk egy száraz kőfülkét.
A patakmederhez érve a kövek sikamlósak voltak a reggeli deréktól. Borda óvatosan lépkedett a habzó vízben kiálló sziklákon, füleit hátracsapva a sodrás morajától. Mirella egy pillanatra megtorpant a gázló közepén, s visszatekintett a ködlepte völgyre, ahol a zsellérkunyhó füstje lassan egybeolvadt az ég szürkeségével. Kuncogva nyúlt az övéhez, felmérve a maradék garasok súlyát. Kevesebb volt, de a szíve lényegesen könnyebb.
Egy kövér mohás sziklára lépve azonban Borda hirtelen halk morgással torpant meg: a túlparti bozótban gally reccsent, s a fák lombjai között megrebbent egy csapat riadt madár. Mirella mozdulatlanná dermedt, ujjaival tőre kopott markolatát szorítva.

186. A bozótos titka

Mirella

A sűrű ágak közül nem vérszomjas hajdúk csörtettek elő, hanem egy borzas, meglehetősen makacs hegyi kecske, nyomában egy riadt tekintetű, mezítlábas pulyával. A fiúcska a sziklán álló fegyveres lány és a fekete kutya láttán azonnal megtorpant, s úgy nézett rájuk, mintha maga a hegyi szellem jelent volna meg előtte.
Mirella ujja nyomban elernyedt a tőr markolatán. Halk, derűs nevetéssel engedte ki a tüdejében rekedt levegőt, miközben Borda mély morgása csendes szimatolásba szelídült. A veszélyhelyzet egy pillanat alatt szétfoszlott a friss hegyi levegőben.
– Nohát, öcsém, már azt hittem, a tiszttartó hajdúi csaptak le ránk! – kuncogott Mirella, miközben átszökkent az utolsó vizes sziklán, s kikötött a túlparti fövenyen. – De látom, te nagyobb harcot vívsz ezzel a szakállas ördöggel, mint mi a vármegyével.
A fiú megszeppenve motyogta, hogy a gida elcsavargott a közeli akolból, s a meredély szélén próbálta elfogni. Mirella meleg szívvel elmosolyodott. Benyúlt az övén lévő szütyőbe, s kihúzott egy kis marék szárított aszalt szilvát meg egy darabka sajtot. A bojtárgyerek maszatos tenyerébe nyomta a zsákmányt.
– Nesze, ez erőt ad a hajszához. S ha legközelebb a patakhoz készülsz, szálkás botot hozz, ne a puszta kezedet! – kacsintott rá.
Azzal intett Bordának, s elégedetten lépdeltek tovább a fák közötti kanyargós ösvényen,

maguk mögött hagyva a csobogó gázlót és a hálás tekintetű kis kanászt.

187. A ködös szirtív felett

Mirella

Az meredek ösvény lassan kibontakozott a fenyves sűrűjéből, s a nyirkos mozaikköveket felváltotta a sziklás, szélfútta hegyoldal. Mirella könnyed, magabiztos léptekkel haladt előre, csizmája szinte alig hagyott nyomot a nedves avaron. Borda hűségesen lépkedett mellette, fülei minden halk roppanásra felrebentek, orrcimpái a hegyi levegőt kóstolgatták.
Egy merész sziklakiszögelléshez érve Mirella megtorpant, s megtámaszkodott az egyik mohás gránittömbön. Innen pazar kilátás nyílt a mélyben kanyargó völgyre, ahol a reggeli pára még fehér lepelként ült a lombkoronákon. A lány elkeskenyedett szemmel kémlelte a lenti vidéket.
Távol, a lenti fűzfák és a folyóhurok szélén parányi, sötét alakok mozgolódtak. A tiszttartó hajdúi még mindig a rossz nyomon tapicskoltak, teljesen lemaradva a hegyi kaptatóról. Mirella ajkán gúnyos, csípős mosoly suhant át.
– Nézd csak, Borda – suttogta derűsen, megsimogatva a kutya marját. – A tekintetes urak a sárban kotorásznak, míg mi a felhők felé tartunk. A gőgös fejükbe be sem fér, hogy szegény ember nem a főúton menekül.
Borda halk horkantással válaszolt, majd tekintetét a felettük kanyargó sziklafal felé fordította. A hegyi ösvény tovább emelkedett a biztonságot nyújtó fenyvesek felé.

188. Ösvény a mogyorósba

Mirella

Mirella hátat fordított a völgyben szerencsétlenkedő hajdúknak, és egy hanyag kézmozdulattal intett Bordának. A fekete kutya nyomban megindult, sötét szőre meg-megcsillant a sziklák közt átszűrődő halvány reggeli fényben. A kopár szirtívet maga mögött hagyva a páros benyúlt a sűrű, vöröses törzsű fenyves hűvös árnyékába.
A vastag tűlevélszőnyeg puha párnaként nyelte el lépteik zaját. A fenyőgyanta édeskés, fanyar illata gyorsan kiszorította a lenti sár nyirkos szagát, s a csípős hegyi szél is elült a

sűrű ágak védelmében. Mirella meglazította a köpenye kapcsát, majd egy vaskos törzsnek támaszkodva fellélegzett.
– Egy darabig eltart nekik, míg rájönnek a turpisságra – kuncogott halkan, miközben övére csatolt kulacsából ivott egy korty friss vizet. – Addigra mi már régen a patak túloldalán pihenünk.
Borda figyelmesen méregette a fákon túl kanyargó csapást. Az eb fülét hátracsapva szagolgatott a hűvös avaron, de mivel veszélynek nyomát sem érezte, elégedett horkantással indult tovább. Mirella elrakta a kulacsot, és a kutya nyomában magabiztosan lépkedett a gerinc túlsó oldalán futó rejtett ösvényen. A fenyvesből kiérve a lejtő lassan a völgykapu feletti mogyoróbokros felé kanyarodott, ahonnan már sejtelmesen odalent csobogott a hegyi patak.

189. Mogyoróágak árnyékában

Mirella

A sűrű mogyoróbokrok hajlékony ágai ruganyosan hajoltak félre Mirella léptei nyomán, ahogy a meredek lejtőn ereszkedett lefelé. A fanyar, zöld mogyoró fűszeres illata keveredett a völgy mélyén csobogó hegyi patak hűvös párájával. Borda elöl járt, sötét szőre szinte teljesen egybeolvadt a bokrok alatti mély árnyékokkal, de hallgatag jelenléte most is nyugalmat árasztott.
– Látod, öregem? A mogyorós mindig jó barát – kuncogott Mirella halkan, miközben kiszabadította köpenye szélét egy beakadt gally szorításából. – Míg a hajdúk odaát a kopár szirteken tévelyegnek, mi kényelmesen élvezzük a lombok hűvösét.
A sűrű lombkorona alatti ösvény puha volt és csendes, a száraz avar alig roppant meg talpuk alatt. Mirella léptei egyre magabiztosabbá váltak, ahogy a meder csobogása egyre tisztábban hallatszott. A mogyorós alagútja lassan kinyílt, s a levelek résein át már felsejlett a hegyi patak csillogó tükre és a sekélyebb gázló köves átkelője.
Borda hirtelen megtorpant az utolsó bokorsor előtt. Orrát a sűrű, párás levegőbe emelte, s füleit megrezrezegtetve szagolgatott a túlparti bozót irányába. Mirella óvatosan megállt a kutya mellett, s a gallyak mögül méregette a vizet.

190. Kecske a gázlónál

Mirella

A feszült csendet hirtelen éles gallyroppanás törte meg a túlparti sűrűben. Mirella önkéntelenül is megragadta Borda nyakörvét, a kutya azonban nem morgott fel: fülei visszalapultak, háta felett elsimult a borzolódott szőr. A bokrok közül fegyveres hajdúk helyett egy elcsavargott, makacs kecske bukkant elő, szarván kuszán lógó kötéldarabbal, nyomában pedig egy megszeppent, lihegő bojtárgyerek kapaszkodott a nedves sziklákba.
– Állj már meg, te dög! – nyöszörögte a fiú halkan, kétségbeesetten kapkodva a levegőt, miközben elnyűtt saruja megcsúszott a vizes köveken.
Mirella fojtott kuncogással engedte el Borda nyakát. A félelem szorítása egy csapásra elpárolgott belőle, átadva helyét a szokásos melegségnek. Óvatosan kilépett a mogyoróágak takarásából, egyenesen a sekély patakágy lapos köveire.
– Lassan, öcsém! Még belecsobbansz a habokba – szólította meg a fiút finom, nyugtató hangon.
Borda halk szuszogással lépett úrnője mellé a gázló hűvös vizébe, széles hátával ügyesen elállva a megriadt kecske útját. A jószág megtorpant, a kis bojtár pedig tágra nyílt szemekkel bámult a semmiből felbukkanó párosra. Mirella elkapta a lógó kötelet, és a jószágot könnyedén a fiú felé terelte.
– Na, most már eléred – mosolygott a gyerekre, miközben kezébe adta a kötelet. – Húzódj vissza a hegyoldalba, mielőtt a hajdúk megneszelik a lármát!
A bojtár szólni sem tudott a meglepetéstől, gyorsan bólintott, s már húzta is a kecskét a bokrok védelmébe. Mirella és Borda pedig száraz lábbal átért a túlpartra, elhagyva a gázló köveit.

191. Léptek a harasztban

Mirella

A nedves avar halk sercegéssel engedett Mirella csizmája alatt, ahogy beljebb kerültek a túlparti sűrűben. Borda még egyszer hátranézett a bozót felé, ahol a kis bojtár eltűnt a makacs jószággal, majd füleit hegyezve ügetett tovább úrnője oldalán. A

mogyoróbokrokat lassan magas törzsű tölgyek váltották fel, s a patak csobogása is halk morajlássá szelídült a hátuk mögött.

Mirella megállt egy pillanatra, és meglazította köpenye gombját. A korai hűvös pára lassacskán feloszlott a fák lombjai között, s a fenyőtűk friss illata betöltötte a párás erdei levegőt. Bár a hajdúk esetleges közelsége miatt a figyelmük egyetlen pillanatra sem lankadhatott, a kecskés közjáték után a nyomasztó félelem érezhetően engedett bennük.

– No, öregfiú, legalább a vacsorát nem nekünk kellett kergetnünk – jegyezte meg Mirella halk kuncogással, miközben Borda széles, nedves marját veregette meg. A fekete kutya elégedett horkantással válaszolt, de orrát szorgalmasan a földhöz közel tartva pásztázta a halvány vadcsapást.

Az ösvény egy éles kanyarral emelkedni kezdett, a sziklás gerinc felé vezetve őket. Mirella megigazította vállán a tarisznyát, melyben óvatosan lapultak a zsellérházból magával hozott garasok, és határozott léptekkel indult el a kaptatón. Tudta, hogy a gerinc túloldalán elterülő elhagyatott kunyhó sötétjében végre menedéket találhatnak.

192. Árnyak a sziklás kaptatón

Mirella

A meredek kaptató alaposan megizzasztotta őket. A laza kövek apró kőlavinaként gurultak vissza Mirella csizmája nyomán, s a fák között átderengő szürke sziklák jelzés nélkül figyelmeztettek: a gerinc már nincs messze. Borda fülei azonban nem a csúcs felé fordultak, hanem élesen vissza, az avarba burkolózó lejtő irányába.

Egyre kivehetőbb volt a zaj. Nem a kecske suta bukdácsolása volt az, s nem is a szél játéka a száraz tölgylevelek között. Ritmikus, nehéz léptek ropogtatták a harasztot valahol alant, alig egy kőhajításnyira a hátuk mögött.

– Pszt, öregfiú! – suttogta Mirella, miközben guggolásba ereszkedett egy mohás sziklatömb árnyékában. Egyik kezével Borda szőrös nyakát simította meg, hogy csillapítsa a kutya torkában feszülő halk morgást.

A fák törzsei között egy sötét sziluett bukkant fel, majd még egy. Fegyveresek voltak, de nem a megszokott portyázók alázatos tempójával haladtak, hanem céltudatosan, a csapást követve. A lábuk alatt száraz ágak törtek el, ahogy a gerinc felé tartó emelkedőt

küzdötték le.
Mirella szíve hevesebben vert, de az esze gyorsan forgott. Még mielőtt az üldözők kibukkantak volna a kanyarból, óvatosan megemelte a tarisznyáját, s egyetlen határozott intéssel a szikla mögötti rejtett rés felé terelte a fekete kutyát. A menedéket adó kunyhó még odébb volt, de a gerinc szirtjei között most az árnyék volt a legbiztosabb pajzsuk.

193. Félrevezetett léptek

Mirella

A fegyveresek nehéz léptei csikordultak a laza sziklákon, alig pár lépésre attól a mozaikos moharétegtől, amely mögött Mirella és Borda meghúzódott. A két katona fújtatva állt meg a tisztás szélén, csörpölő páncélingük s száraz köhögésük megtörte a hegyvidéki erdő csendjét.
– Az az átkozott dőre kecske biztosan feljebb szaladt! – morogta az egyik, s megtörölte az izzadt homlokát. – A tiszttartó meg levágja a fejünket, ha nem visszük vissza a jószágot az urasági áristomba.
Mirella ajkán halvány, maró mosoly bukkant fel. Tátott szájjal figyelte a hajdúk ostobaságát: még csak fel sem tűnt nekik a friss lábnyom a puhább avarmélyedésben. A lány óvatosan benyúlt a köpenye zsebébe, kivett egy apró, kiszáradt mogyoróágat, és egy hirtelen, laza csuklómozdulattal a lejtő ellentétes oldalán álló bokros felé hajította.
A gally száraz reccsenéssel ért földet a bozótban. A két fegyveres azonnal felkapta a fejét, s káromkodva vetették magukat a zaj irányába, mélyebbre a sűrűségben.
– Na, gyere, Borda, hagyjuk a vitéz urakat vadászni – suttogta Mirella, amint az üldözők csörtetése elhalkult.
Megpaskolta a fekete kutya oldalát, majd ruganyos léptekkel megindultak a sziklás gerinc peremén futó rejtett ösvényen. A fennsík sárgálló fűcsomói mögött már kirajzolódott a magányos zsellérház elmozdult tetővonala.

194. Aszalék és rézgaras

Mirella

A roskatag zsellérház falai már oly közel magasodtak, hogy Mirella tisztán látta a szélfútta nádtető beszakadt zugait. A fegyveresek átkozódó kiabálása végleg elenyészett a bozótos mélyén, de Borda még mindig feszülten szimatolta a száraz avart. Fekete szőre borzolódott, fülei minden halk sziklaroppanásra megrándultak.

– Nyugi, öregem, a vitézek most épp a tüskebokrokkal vívnak élethalálharcot – suttogta Mirella, bár szaggatott lélegzete elárulta, hogy a veszély még benne is lüktet.

Óvatosan léptek a kunyhó roskatag tornácára. A korhadt faajtó félig nyitva állt, halkan nyikordult meg a hegyi szellőben. A lány gyors, éber pillantást vetett a félhomályos belső térre. A házikó üresen tátongott, ám a gerendáról csüngő száradt gyógynövényfonatok és a kemence padkáján felejtett pár szem aszalt gyümölcs azonnal felkeltette a figyelmét.

Mirella nem teketóriázott. Gyakorlott, laza mozdulattal lopott el pár maréknyi aszalékot és egy kis csomó szárított kakukkfüvet, de a biztonság kedvéért egy fényesre dörzsölt rézgarast hagyott a koromtól fekete asztallapon.

– A hegyi hajlékok lakói úgyis megérdemlik a vámot – kacsintott Borda felé, s gyorsan megveregette a kutya feszült oldalát.

Nem időzhettek. A zsellérházat elhagyva megindultak feljebb, ahol a sziklák közül már tisztán idelátszott a hegyi patak csobogó gázlója.

195. Átkeltés a hegyi patakon

Mirella

A patak habzó vize hűvösen csillant a szürke kőszirtek lábánál. A gázlóhoz érve Mirella megállt egy pillanatra, és feszülten hallgatózott. Mögöttük, a zsellérház felőli völgyben már elcsült a katonák lármája, de a magaslati szél suttogása mögött még mindig gyanús zörgés matatott a fenyves szélén.

Borda óvatosan, meg-megtorpanva lépkedett a síkos, mohás köveken. Ijedt, szapora szuszogása tisztán hallatszott a csobogó vízzajban; fekete szőre még mindig borzolódott a feszültségtől. Mirella a szoknyája szélét kissé felhajtva lépett a gázló nyirkos köveire, miközben fél kézzel a kutya hátát simogatta, próbálva eloszlatni a benne lüktető félelmet.

– Ne félj, öregem, a víz elmossa a szagunkat – suttogta Mirella halkan, bár tekintete

éberen pásztázta a túlparti sűrűséget. – A derék fegyveresek meg mostanság aligha vágynak egy alapos lábfürdőre ezen a jeges hegyi vízben.
A túlpartra érve behúzódtak egy kinyúló kőperem rejtekébe. A lány előhalászta a zsellérházból elhozott aszalt szilvát, s egy puha szemmel megkínálta a feszülten figyelő kutyát, a többit pedig jóízűen elrágcsálta. Az édes íz kissé elűzte a rettegést, s feltöltődve indultak tovább a sziklás gerinc emelkedője felé.

196. A fenyves széli csapás

Mirella

A sziklás emelkedő lassan megszelídült, ahogy a gerinc vonalát követő keskeny vadcsapás beért a fenyves sűrűjébe. A fenyőtűk puha szőnyege csendesítette el lépteiket, s a magaslati, friss levegő végképp elűzte a gázlónál átélt feszültség maradékát is. Borda még egyszer, utoljára visszafordította sötét pofáját a völgy irányába, de a fenyegető neszek helyett már csak a fenyőgallyak közötti szél duruzsolását hallhatta.
Mirella halkan felkuncogott, ahogy elképzelte a fegyvereseket, amint a hideg patakvízben tocsogva káromkodnak a tévútra csalta kecske nyomában. Könnyed mozdulattal igazította meg a vállán átvetett tarisznyát, majd megállt egy pillanatra a sziklaorom szélén, ahonnan csodás kilátás nyílt a napfényben fürdő alsó völgyre.
– Ugye mondtam, Borda? A nehézkes katonák nem szeretnek hegyet mászni, pláne nem ázott csizmában – jegyezte meg hamiskás mosollyal.
A fekete kutya halkan felhorkant, mintha csak egyetértene, majd közelebb dörgölőzött a lány szoknyájához. A veszély elmúltával a szorongásuk végleg feloldódott a hegyi szellőben. Mirella elégedetten intett a kutyának, s csendes, magabiztos léptekkel haladtak tovább a gerinc mentén kígyózó ösvényen.

197. A villámsújtotta tölgy

Mirella

A fenyves sűrűje lassan ritkulni kezdett, s a gerincvonalat követő keskeny ösvény egy sziklás tisztásra vezetett. A magasban kavargó szél hűvös volt, de Mirella keblében még

mindig forrt a méreg. Bár a katonákat sikerült csúfosan túljárni az eszükön, a hajdúk gátlástalan gőgje és a tiszttartók dölyfe még mindig csípte a szemét. Borda halk, fenyegető morgással kísérte lépteit; a fekete eb borzolt szőrrel, éber tekintettel méregette a távolban húzódó völgyi utakat, mintha csak a következő elbizakodott pandúr feltűnésére várna.

A tisztás közepén egy régi, villámsújtotta tölgyfa csonkja állott, melynek tövében korhadt útjelző oszlop dacolt az időjárással. Mirella megtorpant a fánál, s feljebb húzta vállán a nehéz tarisznya pántját. Az ösvény itt kétfelé ágazott: az egyik meredek csapás lefelé kanyargott a mészégetők füstös telepe felé, míg a másik szorosan a szirti perem mentén haladt tovább az északi hágó irányába.

– Nem megyünk vissza a völgyi útra, Borda – jegyezte meg Mirella maró gúnnyal, s szemeiben dühös szikra villant. – A tekintetes urak pandúrjai még javában a sarat meg a patakvizet kaparják a csizmájukról. Mi inkább a mészégetők felé vesszük az irányt. Ott legalább didergő, tisztességes emberek laknak, akiknek több hasznára válik a takaró meg a gyógyír, mint az adószedők kapzsi falkájának.

Borda egyetlen határozott horkantással hagyta jóvá az elhatározást, majd feszült izmokkal átvette a vezetést a lejtőssé váló csapáson. A lány még egy utolsó, kihívó pillantást vetett a völgyben terülő uradalmi birtokok felé, mielőtt elmerültek volna a mészégetők völgyébe vezető bozótosban. A feszültség nem múlt el nyomtalanul, de a döntés meghozatala után lépteik újra céltudatossá és gyorssá váltak.

198. Füst és hamu a lejtőn

Mirella

A szedres bozótos tüskés ágai csapkodták Mirella szoknyájának szegélyét, ahogy a meredek lejtőn lefelé igyekeztek. A levegőben hamarosan fanyar, jellegzetes füstszag keveredett a fenyőgyanta illatával: a mészégetők bokzsái már javában izzottak a völgykatlan mélyén. Borda orrlyukai kitágultak, ahogy beszívta a szürke szmogot, éles szemeivel a bokrok sűrűjét kémlelte, de léptei biztosak maradtak a morzsolódó kőgörgetegen.

Mirella megtorpant egy kidőlt bükkfatörzsnél, s válláról lecsúsztatva a tarisznyát ellenőrizte a csomag tartalmát. A szegény sorban élő mészégetőknek nem volt pénzük

selymekre vagy drága fűszerekre, de a hideg éjszakák ellen védő vastag posztódarabokért és a megrepedezett bőrre való gyógyírokért mindig hálásak voltak. A lány szájának sarkában halvány, elégedett mosoly suhant át: jobb helyre nem is kerülhetett volna a tiszttartó uraság hajdúitól kijátszott zsákmány.

– No, öregem, mindjárt ott vagyunk – intett Borda felé, aki halkan horkantva telepedett mellé a harasztba. – A pandúrok a völgyi úton még órákig kereshetnek bennünket, míg mi a füst fedezékében biztonságban megpihenhetünk.

A lejtő aljában feltűntek az első alacsony, földbe vájt kunyhók és a kőbányák oldalában gőzölgő mészégető kemencék. A feszültség, bár még mindig ott bujkált az izmaikban, lassan átadta helyét a megérkezés céltudatos nyugalmának.

199. Meleg posztó a szürke hamuban

Mirella

Mirella megkönyörült a lábain, s a finom hamuval borított talajon óvatosan leereszkedett az első gőzölgő bokzsa mellé. A mészégetők kormos arcú, megviselt munkásai riadtan néztek fel az átizzadt faágyak mellől, de a lány biztató, derűs nevetésére és Borda barátságos farokcsóválására nyomban megenyhültek a tekintetek.

– Nem pandúrok vagyunk, atyámfiai, hanem jóbarátok! – kiáltotta Mirella könnyed hangon, miközben már csatolta is ki a tarisznyát. Az első földbe vájt kunyhó tövében didergő asszony felé lépett, és a tiszttartó gőgös hajdúitól megszerzett, vastag posztódarabot gálánsan a vállára terítette. – Ez jobban melegít a hajdúk fenyegetőzéseinél, vigyázzon rá!

Borda közben alaposan körbeszaglászta a rakásolt mészköveket. Egy halkat hüssentett a szálló pernyétől, majd elégedetten telepedett le az egyik kemence kellemes meleget sugárzó kőfala mellé. A mészégetők hamar köréjük gyűltek; a megrepedezett bőrre való gyógyír és a száraz kelme igazi kincsnek számított a fojtogató völgykatlanban.

– A tekintetes hajdú úr még órákig portyázhat a főúton, míg mi itt melegedünk – jegyezte meg Mirella elégedett mosollyal, s az utolsó tégely gyógykenőcsöt egy kormos kezű öregember tenyerébe nyomta. A szegény ember hálás morajlása közepette a feszültség végképp szertefoszlott, s a sűrű füst most már nem akadályt, hanem biztos menedéket nyújtott nekik.

200. A füstön túl

Mirella

Mirella elégedetten porolta le a kezét, bár a türelmetlenség szikrája ott bujkált a tekintetében. Borda halkan felmordult, ahogy a kemence meleget adó falától feltápászkodott, majd türelmetlenül megrázta koromfoltos bundáját. Nem volt idő a hosszas pihenésre; a hajdúk ugyan még a főúton tévelyegtek, ám a fojtogató völgykatlan hamarosan csapdává válhatott.

– Na, gyerünk végre, mielőtt a tiszt úr rájön, hogy a posztója nem magától kapott szárnyat – sziszegte Mirella élesen, s intett a hűséges kísérőjének.

A mészégetők hálás pillantásokkal kísérték őket a tisztás széléig, ahonnan egy meredek, sziklás csapás kanyarodott a patak felé. Ahogy távolodtak a kunyhóktól, a füst lassan elvékonyult, s a fák dús ágai újra sűrű védőhálót fontak a fejük felett. Borda haladt elöl, füleit hátracsapva, éber szaglással méricskélve minden egyes gyanús bokrot.

– Ne morogj már ennyit, Borda! Legalább a hajdúk dohos szagát nem kell szagolnunk – vetette oda a lány csípősen, miközben ügyesen átlépett egy kidőlt fenyőtörzsön.

A patak halk csobogása hamarosan felváltotta a kemencék pattogását. A gázlóhoz érve a víz sekélynek tűnt, de a túlsó part sűrűjében mély árnyak húzódtak meg. Mirella megtorpant a sziklás parton, s a száját keskenyre húzva méricskélte a kiálló köveket.

201. Csobbanás a mohás köveken

Mirella

Borda nem teketóriázott sokat. Egyetlen magabiztos lendülettel a vízbe gázolt, fütyülve a fel-felfröccsenő, hideg cseppekre. A patak csupán a térdéig ért, így a lompos fekete bunda jórészt száraz maradt, miközben átsétált a túlparti kavicságyra.

Mirella könnyed mosollyal követte a kutyát. Szoknyáját ügyesen fél kézzel felcsapva lépkedett végig a vízfolyásból kiálló, mohás kőtömbökön. Egyik szikla a másik után, mint egy jól begyakorolt tánc lépései – az utolsó ugrással már a part menti puha pázsiton termett, anélkül, hogy a bőrcsizmája átázott volna.

– Na látod, nem is volt olyan ördöngösség – jegyezte meg halkan, s megsimogatta Borda nedves oldalát. – A pandúrok a nehéz csizmáikban biztosan elmerülnének ebben a

gázlóban.
A túlparti sűrűbb erdőrészen fűszeres fenyőillat fogadta őket. A völgy fojtogató füstje mostanra teljesen elmaradt a hátuk mögött, s a fák között átderengő napfény aranyszálakat szőtt a patakparti páfrányok közé. Egy régen használatos mogyoróbokros ösvény vezetett tovább a domboldalnak, ahol már biztonságban tudhatták magukat.
Mirella előhúzott a tarisznyájából egy kis darab szárított húst, s elfelezve odadobta kísérőjének. Borda egyetlen ügyes mozdulattal elkapta a falatot a levegőben, majd elégedett farokcsóválással jelezte, hogy az út folytatódhat. Az ösvény a hegygerinc felé kanyarodott, messze a portyázók járásától.

202. A fekete törzs árnyékában

Mirella

Az erdei ösvény meredekebbé vált, ahogy a mogyoróbokrok lassan átadták helyüket a magasba nyúló fenyvesnek. Mirella szaporázta lépteit, sűrűn pillantgatva a háta mögé. Borda orra szinte a sziklás talajt súrolta, feszült izmai minden apró neszezésre meg-megrándultak. A hajdúk kiabálása ugyan már elhalt a mélyben, de a fenyegető csönd nem hozott valódi megnyugvást.
A sűrű fenyvesből kiérve egy hatalmas, villámsújtotta tölgyfa csonkja tornyosult előttük. A szénfeketére égett, felhasadt törzs sötét kapuként állt a hegygerinc szélén. Mirella a korhadt fa árnyékába húzódott, s megállt egy pillanatra, hogy visszanyerje a lélegzetét.
– Maradj! – szisszent a kutyára halkan, szinte alig mozdítva a szája szélét.
Borda azonnal megtorpant, fülei hátralapultak, halk mormogással lapult a száraz páfrányok közé. Szeme a sziklafok alatti bokrosra szegeződött. Gally roppant a közelben. Mirella elfojtotta a lélegzetét, keze a tarisznyájában rejtőző gyógykenőcsös szelencékre simulva kereste a megkapaszkodást. A veszély nem múlt el: ha a hajdúk portyája idáig is elér, nem marad idejük a pihenésre. Óvatosan a törzs mögé lépett, s a hegycsúcs felé mutató keskeny vadcsapást jelölte ki új útirányul.

203. Tövisek a vadcsapáson

Mirella

Mirella nem várt meggyőzőbb bizonyítékra. Egyetlen sokatmondó pillantást váltott Bordával, s a következő pillanatban már a vadcsapás sűrűjébe lapultak. A sziklás ösvény meredeken emelkedett a szurdok felett, ahol a száraz páfrányosok és szederindák közt csak a vadak vájtak nyomot maguknak. Borda halkan horkantva, feszült izmokkal lépdelt a lány mellett, szemeiben vészjósló, éles harag izzott.

– Ha egyetlen fegyveres is utánunk jön a hegyre, alaposan megkeserüli ezt a napot – sziszegte Mirella élesen, miközben a kiálló gallyakat félretolva tört előre. A szoknyája szegélyét belepte a szürke por, s a lába alatt elpattanó rőzsék éles hangja visszhangzott a fák között. A hajdúk gőgös pimaszsága mindig kihozta a sodrából, s most legkevésbé sem volt kedve álszent hajbókolással vesztegetni az időt.

A hegycsúcs felé emelkedő csapás végül a patak gázlójához közeledett. A sziklák közül felhallatszó rohanó vízmorajlás végre elnyomta a völgy irányából érkező zajokat. Mirella megállt egy mohás szikla peremén, s türelmetlenül törölte le a homlokát, miközben Borda a víztükröt kémlelte, szőrét felborzolva a feszültségtől.

– Itt már nem találnak ránk, legfeljebb a saját vakgőgjükben tévelyegnek odalent – vetette oda a lány, s a kutya éles, vágó mormogással hagyta jóvá a szavait. A gázló hűs párája megnyugtatóan simogatta átforrósodott arcukat, felkészítve őket a sebes vízfolyáson való átkelésre.

204. A sodrás túloldalán

Mirella

Mirella nem habozott sokáig: az uszályát fél kézzel felhúzva lépett a hideg, rohanó habok közé. A hegyi patak csípős vize azonnal átáztatta a lábbelijét, de a lány fittyet hányt a kellemetlenségre, csak a túlsó partot kémlelte. Borda szorosan a sarkában haladt, óvatosan egyensúlyozva a csúszós, mohás köveken. A kutya fülei feszülten hátralapultak, ahogy a sodrás a combjáig ért, de szótlanul követte úrnőjét.

– Csak még néhány lépés, öregem – suttogta Mirella halkan, inkább csak önmaga bátorítására.

Amint elérték a túloldalt, a bokrok sűrűje nem várt akadályt gördített eléjük. Vadszederindák és szúrós csipkebokrok fonódtak össze az ösvényen, mintha maguk a fák akarták volna feltartóztatni a menekülőket. A hegyvidéki tüskék kegyetlenül

beleakadtak Mirella szoknyájába, s egy éles tüske mélyen karcolta meg a karját. A lány halk szitkozódással rántotta ki a szövetet a bozót szorításából.
Borda halkan morogva, széles vállával igyekezett utat törni a szúrós gallyak között. A kényelmetlen akadály ellenére a veszély érzete még mindig ott lebegett felettük, de a füstös völgy zaja mostanra végleg elhalt a hátuk mögött. Mirella elszántan, csípős nyelvét sem kímélve törte előre az utat a tüskés vadcsapáson, türelmetlenül várva, mikor bukkannak végre elő a mészégetők kunyhóinak szürke tetői.

205. A mészégetők völgye

Mirella

A szúrós gallyak szorítása végül engedett, s a meredek vadcsapás hirtelen kiszélesedett. Mirella megtorpant a sziklás lejtő peremén, kapkodva szedte a levegőt, miközben óvatosan letörölte a vért a karjáról. Előttük, a völgy védett hajlulatában végre felderengtek a mészégetők alacsony, szürke tetős kunyhói. A köves udvar közepén emelkedő kemencékből halvány, fehéres füstcsík kúszott az ég felé.
– Látod, Borda? Ott a menedék – suttogta Mirella halkan, feszülten figyelve a fák közötti mozgást. – Már nem kell sokat kibírnunk.
A fekete eb azonban egyetlen porcikájával sem lazított. Borda halkan, szinte a torkában morogva torpant meg úrnője mellett, sötét tekintetével a kunyhók körüli homályos zugokat pásztázta. Feszült izmai, hátracsapott fülei elárulták, hogy a fenyegető közelséget még mindig a bőrén érzi.
Mirella nem tehetetlenkedett: óvatosan leereszkedett a morzsalékos, csúszós ösvényen, ügyelve arra, hogy a mozdulatai ne csapjanak felesleges zajt. A kunyhóknál első pillantásra szélcsend és némaság uralkodott, ám a földön heverő friss faforgács és a félbehagyott munkára utaló szerszámok azt jelezték, hogy a mészégetők nemrég még itt jártak. Mirella szorosan magához vonta tépázott köpenyét, s egyetlen intéssel intette Bordát a közeledő falak árnyékába.

206. Kelme a hamu alatt

Mirella

A legközelebbi kunyhó falához lapulva Mirella gyors pillantást vetett az udvar szélére szerkesztett faállványzatra. Borda feszült izmokkal szagolt a hűsülő levegőbe, szőre még mindig borzolódott a tarkóján, mintha bármelyik pillanatban az oszolni kezdő füst mögül törne rájuk valami újabb veszedelem.

– Maradj! – vetette oda Mirella élesen a kutyának, miközben tekintete a kemencék mögötti nyitott fészerre tévedt.

A felhalmozott tűzifa alatt szalmabálák és fekete szénpor borítottak egy gyanúsan szögletes kupacot. A vándorárus gyors, nesztelen léptekkel odasietett, és félrehajtotta a korhadt deszkákat. A szürke porréteg alatt finom, nehéz posztótekercsek lapultak – pontosan az a portéka, amit a gőgös hajdúk napok óta hiába kerestek a környékbeli mészégetőknél.

– Nahát, a tekintetes urak szaglásza mégsem ér fel a miénkkel – sziszegte Mirella gúnyos mosollyal, miközben ujjai végigsiklottak a vastag kelmén. – Ebből a posztóból még sok didergő jobbágynak jut meleg gúnya a télre.

Borda rövid, szaggatott horkantással jelzett, türelmetlenül bökve az orrával a kunyhók mögül kivezető emelkedő felé. Nem volt idő az álldogálásra: a hajdúk járőre bármikor visszatérhetett. Mirella gyorsan magához vette a legértékesebb kelmét, majd felnézett a fenyves felé vivő keskeny ösvényre, ahol a gerincen már tisztán látszott az útelágazást jelző, villámsújtotta tölgyfa fekete sziluettje.

– Igazad van, öregem. Tűnjünk innen, mielőtt valakinek megjön a kedve a számonkéréshez – vetette oda csípősen, és a zsákmányt felkapva megindult a fák védelmébe.

207. A kettéhasadt törzsnél

Mirella

A fenyves hűvös, gyantaszagú homálya hirtelen nyelte el őket, amint maguk mögött hagyták a mészégetők udvarát. A nehéz, értékes posztóbála alaposan húzta Mirella vállát, de a hajdúk közelsége miatti feszültség szinte szárnyakat adott a lépteinek. Borda alacsonyan tartott fejjel, éberen trappolt mellette; a fekete eb szőre még mindig borzongott a tarkóján, minden ropogásra fojtott horkantással reagált.

Lentről, a katlan mélyéből hirtelen tompa kiáltások és lovak horkantása ütötte meg a

fülüket. A hajdúk járőre visszatért, és a hamu alatt tátongó üres rejtekhely alighanem felkorbácsolta a méregjüket.

– Látod, Borda? A tekintetes vitézek már számolják a hiányt – sziszegte Mirella gúnyos fintorral, bár a szívverése a torkában kalapált. – Remélem, a tiszt úr nem kap gutaütést, amikor rájön, hogy a jobbágyok helyett a szél hordja el a gúnyájukat.

A kaptató meredekebbé vált, mígnem kiértek a gerincre. Ott magasodott előttük az elágazást jelző, villámsújtotta tölgyfa: a koromtól feketéllő, kettéhasadt törzs baljós mementóként állt a kétfelé ágazó csapás felett.

Borda a jobb oldali, sziklás emelkedő felé bökött a nedves orrával. Mirella nem teketóriázott: gyorsan lecsatolt egy gallyat, elsimította a puha avarban hagyott lábnyomaikat a bal oldali ösvény torkolatában, majd felkapta a zsákmányt.

– Erre, öregem! A sziklákon nem akad el a nyomuk – vetette oda halkan, és belevetette magát a köves csapás sűrűjébe.

208. Zsákmány a szurdokban

Mirella

A sziklás emelkedő kemény kövein nem maradt nyom, ám a meredek kaptató alaposan megizzasztotta Mirellát. A posztóbála nehéz volt, vágta a vállát, de a lány egyetlen halk nyögés nélkül kapaszkodott felfelé. Borda megelőzte egy léptékkel, füleit hátracsapva néha visszanézett, sötét szemeiben a veszély éber fénye villogott.

Lentről, a fák közül hamarosan megérkezett a visszaigazolás: a hajdúk patkóinak tompa robaja a bal oldali, puha avaros ösvény felé kanyarodott. A katonák bekapták a csalit. Mirella megállt egy pillanatra egy nagyobb sziklatömb árnyékában, s megtörölte az izzadt homlokát. A szívverése még mindig vadul lüktetett a torkában, de szájszélén megjelent a megszokott, gúnyos mosoly.

– Úgy tűnik, a tekintetes urak lovai jobban szeretik a puha avart – suttogta Borda felé hajolva, mire a kutya halkan horkantott egyet, jóváhagyva a megállapítást. – Futhatnak a semmi után, míg a lovak tüdeje ki nem szakad.

Nem vesztegethették az időt. Mirella átlendítette a szorosabban átkötött bálát a másik vállára, és követte a fekete ebet a szurdok peremén futó keskeny párkányra. Odalenn a fenyves fekete tengerként hullámzott, de felettük, a sziklák mögött már derengeni

kezdett az ösvény biztonságosabb szakasza. A zsákmányolt posztó jó helyre kerül majd: a hegyi falu didergő gyermekeinek nem kell többé rongyokban fázniuk a téli szélben.

209. A sziklaszoros túloldalán

Mirella

A szirtpárkány egy szűk, mohás sziklahasadékba torkollott, ahol a szél süvítése elnyomta még a lenti erdő neszeit is. Mirella óvatosan oldalazott végig a szoroson, miközben Borda néha megtorpant, s orrát a magasba emelve szimatolta a friss hegyi levegőt. A hajdúk távoli kiabálása már csak halvány visszhangként derengett a völgy túlsó felén; a tekintetes urak vitézei gyanútlanul csörtettek a csalóka, süppedős avarban.

– Remélem, egészen a mocsaras lápig beszágulnak – kuncogott halkan Mirella, miközben átemelte a nehéz posztóbálát a másik vállára. – Legalább megtanulják, milyen a tisztességes testedzés, amikor a saját kezükkel kell kihúzniuk a kényes paripáikat a gázlóból.

A sziklaszirt túloldalán kiszélesedett az ösvény, s eléjük tárult a hegyi falu felé vezető, rejtett csapás. Mirella megállt egy pillanatra a köves magaslaton, s elégedett mosollyal simított végig a jó meleg, sűrű kelmén. Borda odalépett mellé, halk mukkanással a térdéhez dörgölőzött, majd elszántan nekilódult a lejtőnek.

A lány szorosabbra húzta a bála kötelét, és ruganyos léptekkel követte a hűséges ebet. A zsákmány végre biztonságban volt, s a falubéli pulyáknak a közelgő télen már nem kell rongyokban didergő testtel várniuk a hajnalt.

210. Mészillat a patakparton

Mirella

A sziklás lejtő aljában a sűrű fenyves végre megszelídült, s a ritkuló fák között megütötte az orrukat a faszén meg a nedves mész jellegzetes, fanyar szaga. Mirella megállt a csobogó patakparti égerfáknál, levetette válláról a nehéz posztótekercset, és óvatosan megdörzsölte sajgó nyakát.

– Na, te derék hajdúvitézek, remélem, kellemes a fürdőzés a lápban! – morogta Mirella,

miközben gúnyos pillantást vetett vissza a ködbe vesző szirt felé. Dühös moroghatnékja még nem csillapodott teljesen, amiért a tekintetes urak hadnagya el akarta kobozni a szegényeknek szánt jussot, de a kijátszásuk öröme legalább kissé enyhítette a bosszúságát.
Borda halkan felmordult, s hegyezett füllel a völgy mélye felé fordult. Nem fenyegető morgás volt ez, csupán a tőle megszokott, szigorú éberség. A mészégetők elhagyatottabb kunyhói felől vékony füstcsík kanyargott a szürke ég felé, jelzésként, hogy a helyiek már elkezdték a napi munkát.
Mirella fellebbentette a bálát borító durva vásznat, s gyorsan átvizsgálta a zsákmányt. A sűrű szövésű, meleg posztó szerencsére teljesen sértetlen maradt, még a hegyi patak permete sem áztatta át. A lány csípős mosollyal igazította meg a derékszíját, majd határozott mozdulattal intett a fekete ebnek.
– Gyere, Borda! Rejtsük el a kelmét a régi szénégető gödörben, míg a környék teljesen csendes nem lesz. A hajdúknak úgyis elmegy a kedvük a hajszától, mire kiszabadítják a gőgös paripáikat a mocsárból.

211. Hamuba rejtett kelme

Mirella

A hegyoldal elhagyatott szegletében a régi szénégető gödör szinte alig látszott ki a túlnőtt páfrányok és a vastag koromréteg alól. Mirella határozott mozdulatokkal rugdalta félre a nedves avart, majd a mélyedés legaljára csúsztatta a súlyos posztóbálát. Borda közben a gödör peremén állt őrt; fekete szőre tökéletesen összefolyott a sziklák árnyékával, feszült tartása és hátracsapott fülei jelezték, hogy a legkisebb neszre is készen áll az összecsapásra.
– Helyén van a juss. A hamu meg a korom jó barátunk, elrejti a meleg kelmét a buzgó hajdúszemek elől – sziszegte Mirella, miközben gondosan betakarta a csomagot egy réteg száraz gallyal meg fekete fadarabkákkal. A tenyere ugyan csupa korom lett, de a szája sarkában ott ülő éles mosoly jelzése volt annak, hogy a pórul járt hajdú hadnagy bosszúsága kárpótolta a fáradtságért.
Borda halkan felmordult, s a patak kanyarulata felé kapta a fejét. Odalenn, a völgy mélyén a mészégetők kemencéiből vékony fehéres füst kanyargott a szürke ég felé, s a

mész fanyar, szúrós illata keveredett a vizes avar szagával. A hajdúk távoli átkozódása teljesen elhalt a sziklák mögött; a mocsaras avar alighanem végleg maradásra bírta a nehézkes paripákat.
Mirella gyors mozdulattal törölte meg a kezét a köténye szélében, majd a patakparti fűzfák takarásába lépett. A posztó most biztonságban pihent a koromban, ám a falubéli didergő szegényeknek még ma este meg kellett kapniuk a jussukat.

212. Fények a zsellérháznál

Mirella

A fűzfák takarásában Mirella intett Bordának, s csendben megindultak a patakmeder szélén, a falu felé vezető alsó gázló irányába. A mészégetők kunyhóit széles ívben elkerülve a nedves avaron suhantak. Mielőtt a sötétség teljesen rájuk borult volna, meg kellett bizonyosodniuk arról, hogy az út szabad-e a posztó éjféli elszállításához.
Borda pár lépéssel a nő előtt haladt, orrát a hűvös esti szélbe emelve kémlelte a terepet. Feszült tartása mutatta, hogy még nem lazíthatnak, noha a hajdúk kiáltozása már régen elhalt a mocsaras szurdokban. A patak csobogása szerencsére elfedte a lépteik zaját.
A gázlóhoz érve Mirella megtorpant egy idős fűzfa mohás törzse mögött. A túlsó parton, a legszélső zsellérház udvarán halovány fény pislákolt. A kerítésnek támaszkodva egy idős ember kémlelte az utat, vékony gúnyájában vacogva a fagyos szélben.
– Az út tiszta, Borda – suttogta Mirella alig hallhatóan. – Éjfélkor visszatérünk a meleg kelmével, s a zsellér pulyái nem fognak többé didergni.
A fekete kutya halkan intett a fejével, majd mindketten visszahúzódtak a sűrű bozótos mélyére, hogy megvárják a teljes sötétséget.

213. Melegség a sötétben

Mirella

A sötétség percek alatt rátelepedett a mocsaras völgyre. A fagyos szél halkan fütyült a kopár fűzfák között, s a zsellérház udvarán végleg kialudt a halovány mécses. Mirella óvatosan intett Bordának, majd kibújtak a bozótos védelmező takarásából. A veszély nem múlt el teljesen, de az éjszaka leple biztonságot nyújtott.

Visszasuhantak a rejtőhelyhez, ahol a szénégető gödör mélyén lapult a jóféle, meleg posztó. Mirella megragadta a súlyos bálát, Borda pedig feszülten kémlelte az ösvényt. A patak csobogása szerencsére elfedte a lépteik zaját, ahogy visszatértek a gázlóhoz.
A zsellérház udvara mély álomba merült. Mirella nesztelenül közeledett a roskatag kőfalhoz, s a szélvédett küszöbre óvatosan letette a vastag kelmét. Borda fülei feszülten rezdültek, amint a távoli szomszédságból erőtlen kutyaugatás ütötte meg a fülüket. A nő egy pillanatra megtorpant, de a házból nem érkezett válasz.
– A pulyák nem fognak fázni – suttogta Mirella megkönnyebbülten, majd egy nehéz kövecskét helyezett a posztó szélére, nehogy a szél elfújja.
Borda a ruhája szegélyét húzta meg sürgetően. Egyetlen szót sem vesztegettek többet: a két árnyalak átvágott a patakon, s nyomtalanul elmerült a túloldali sűrűben.

214. A vadcsapás csendje

Mirella

A túlparti sűrűben végre megálltak egyetlen röpke pillanatra. A nyirkos éjszakai hideg gyorsan átjárta Mirella átázott szoknyájának szegélyét, mégis elégedett mosoly bujkált a szája szegletében. Borda halkan megrázta magát, a bundájáról apró vízcseppek záporoztak a száraz harasztra, majd nyomban a nő lábához simulva kémlelte a sötétet.
– Jó munka volt, öregem – suttogta Mirella, miközben feszülten hallgatózott. A falu felől már csak a fagyos szél zúgása hallatszott, az iménti erőtlen kutyaugatás is végleg elhalt. A veszély azonban nem múlt el egészen: ha a tiszttartó hajdúi éjszakai portyára indulnak, jobb, ha minél messzebb kerülnek a gázló környékétől.
Lassan, megfontolt léptekkel nyomultak előre a mogyoróbokrok homályában. Borda haladt elöl, orra majdnem a nyirkos avart érintette. Egy régi, elfeledett vadcsapás vonalát követték, amely a völgy mélyén lapuló mészégető kunyhók felé vezetett. A szekér ott pihent a sűrűben elrejtve, a dupla fenekű rekeszben lapuló maradék áruval.
A sötétben hirtelen éles gallyreccsenés ütötte meg a fülüket. Borda azonnal megtorpant, teste megfeszült, a szőr felborzolódott a marján. Mirella csöndben a csempészkése markolatára csúsztatta az ujjait, és egyetlen mozdulat nélkül várt. A bokrok közül azonban csak egy riadt őz ugrott ki, s vágtatott el a sziklás kaptató irányába.
– Kár volt a riadalomért – sóhajtotta Mirella halkan, s a feszültség apránként felengedett

a vállában. – A zsellér pulyái hajnalban nem fognak fázni. Mi pedig hamarosan a szekérnél leszünk.

215. Fenyőágak védelmében

Mirella

A mészégetők elhagyatott gödréhez érve a fák sűrűje alábbhagyott, s a tisztáson végre felsejlett a fenyőágakkal gondosan leplezett szekér körvonala. Borda elégedett nyüszítéssel szaladt előre, majd alaposan körbeszaglászta a kerekeket, mintha csak ellenőrizni akarná, nem nyúlt-e valaki a birodalmukhoz.
Mirella félretolta a tüskés gallyakat, és halkan megszólította a mogyoróbokrok mögött pihenő szürke lovat. A jószág erőtlen horkantással üdvözölte, felismerve gazdája szagát. A nő könnyed mozdulattal felpattant a kerékagyra, és benyúlt a bak alatti duplafenékhez. A titkos rekeszben maradt csipkék és rézedények sértetlenül pihentek a száraz szalmában.
– Látod, öregem? A tiszttartó hajdúi alighanem még mindig a kocsma melegében kártyáznak, mi meg gond nélkül eltüntettük a nyomunkat – kuncogott Mirella, s a tarisznyája mélyéről előhalászott egy szárított húsos falatot. Borda már a levegőben elkapta a jutalmat, majd elégedetten letelepedett a bak tövébe.
Mirella az égboltra pillantott: a csillagok fagyos fénye már halványult, de a hajnal még elég messze járt. Igazított a ponyva kötelein, eloldotta a lovat, s felkészült rá, hogy mire a faluban megszólal az első harangszó, ők már a hegyi hágó túloldalán guruljanak tovább.

216. A sötét szoros felé

Mirella

A szekér halk nyikorgással indult meg a puha avaron, ahogy Mirella óvatosan a gyeplő után nyúlt. A szürke ló engedelmesen feszült a hámba, patái szinte hangtalanul süllyedtek a fenyőtűkkel borított talajba. Borda feszült figyelemmel ügetett a bak mellett, fülei folyamatosan hátrafelé pörögtek, lesve az éjszaka neszeit.
– Csak még a szorost érjük el gond nélkül, öregem – suttogta Mirella halkan, a száját

szorosan összerándítva. A félelem gombóca még mindig ott bujkált a torkában; tudta jól, ha a hajdúk felébrednek a kocsmában és észreveszik a hűlt helyüket, épp ezen az egyetlen hegyi ösvényen vághatnak eléjük.

A kaptató meredekebbé vált, ahogy a fenyves sűrűje rágyűlt a keskeny vadcsapásra. A vastag, tűlevelű gallyak sötét tetőként borultak föléjük, elrejtve a szekeret az égfátyol derengésétől. Borda hirtelen megtorpant, és halk morajlással a bozót felé fordította a fejét. Mirella azonnal meghúzta a szárat, s a tőre markolatára simította hideg ujjait.

Egy ág roppant a sötétben, de nem emberi léptek nyomán: egy ijedt őz ugrott ki a mogyoróbokrok mögül, s futott fel a sziklás oldalban. Mirella mélyet lélegzett, Borda pedig fújtatva simult a kerék mellé. Nem volt idő várakozni; a nő megint meglegyintette a gyeplőt, s a szekér lassan belépett a védelmező fenyves sötét alagútjába.

217. Átkelés a hágón

Mirella

A szoros szájában a sziklafalak szinte teljesen összeértek a fejük felett, elnyelve a csillagok halvány derengését is. A szekér tengelye fojtott nyikordulással fordult rá a szűk, köves ösvényre, miközben Mirella biztos kézzel igazította meg a gyeplőt. Borda óvatosan, megfeszült izmokkal lépdelt a kerék mellett, orrát a nyirkos sziklák felé fordítva, lesve az éjszaka minden neszét.

A szűk járatban még a szekér kerekének halk gurulása is baljóslóan visszhangzott, ami nem tett jót Mirella pattanásig feszült idegeinek.

– Csak csendben, öregem, mindjárt átérünk a gerincen – suttogta a nő a kutyának, miközben feszülten figyelte a sötétséget.

Amikor a szekér végre kigördült a szoros szűkületéből a hágó sziklás tetőpontjára, a hűvös hegyi szél frissítően csapott az arcukba. Mirella azonnal megtorpantotta a lovat, és óvatosan visszanézett a völgy sötétbe vesző mélyébe. Odalenn, a távoli kocsma környékén sötétség honolt: egyetlen fáklya sem villant, a hajdúk még mélyen alhattak a csalfa boruk felett.

A nő száját fanyar, elégedett mosoly görbítette el. A félelem szorítása végre engedni kezdett a mellkasában.

– No látod, Borda? A gőgös uraságok megint lemaradtak a zsákmányról – suttogta

pajkosan.
A szürke ló halkan fújtatott egyet, ahogy az ösvény végre lefelé kezdett melejteni a túlsó völgy irányába, ahol a didergő zsellérpulyák már várhatták a rejtekhelyről hozott meleg posztót.

218. Avarszőnyeg a völgyben

Mirella

A hegyoldal lejtője már jóval barátságosabb arccal fogadta őket. A metsző hegyi szél szép lassan megszelídült, helyét a völgy mélyéről felszálló, nyirkos föld- és fenyőillat vette át. A szekér kerekének kerepelése is lecsendesedött, ahogy az ösvény sziklás felületét felváltotta a puha, erdei avartakaró.
Borda nesztelenül ügetett a fogat előtt, fekete bundája szinte teljesen egybeolvadt a mogyoróbokrok sötétjével. A kanyarulatnál egy pillanatra megtorpant, magasba emelte a fejét, és mélyet szippantott a hűvös levegőbe. Nem veszélyt érzett, csupán a közeli patak csobogását és a zsellérkunyhók felől szálló, fojtott fafüst szagát sodorta felé a szellő.
Mirella halkan megeresztette a gyeplőt, hagyva, hogy a szürke ló maga válassza meg a legbiztonságosabb lépteit a szerpentinen. A szekér dupla fenéklemeze alatt lapuló, vastag gyapjúposztó tökéletes épségben vészelte át az utat. A nő szeme előtt már azok a didergő zsellérgyerekek lebegtek, akiknek az éj leple alatt szánta a meleg kelméket.
– Még egy kevés, öregfiú, és odalenn vagyunk – suttogta a kutyának, miközben a fák közül már felsejlett a patakpartot szegélyező fűzfák sötét sziluettje.
A gázló előtti tisztáson a szekér végre megállt egy hatalmas, matuzsálemi tölgy lombkoronája alatt. A völgy aljában csend honolt, a finom pára lassan megtelepedett a víztükör felett, tökéletes takarást biztosítva a készülő átadásnak.

219. A fatároló árnyékában

Mirella

Mirella könnyed mozdulattal ugrott le a bakról, csizmája szinte hangtalanul süppedt a nedves avarmederbe. Egyetlen intésére Borda már ott termett a szekér oldalánál,

feszült figyelemmel pásztázva a fűzfák közt szitáló völgyi párát. A csendet csak a patak egyenletes csobogása törte meg, jelezve, hogy az éjszaka leple tökéletes védelmet nyújt az áru kiemeléséhez.

A nő a szekér hátuljához lépett, s egy jól begyakorolt mozdulattal kioldotta a dupla fenéklemezt rögzítő rejtett kapcsot. A vastag, meleg gyapjúposztó bálák teljesen szárazon, sértetlenül bukkantak elő a sötét rejtekből. Mirella szájszegletében elégedett mosoly bujkált: a szigorú adószedők most aligha sejthették, hová tűnt a féltve őrzött szállítmány.

– Gyere, öregfiú, hordjuk át a szárazba, mielőtt a nyirok átitatja – suttogta, s a rugalmas kötegek közül az elsőt könnyedén a vállára emelte.

Borda némán haladt előtte a mészégetők közeli, félig nyitott fatárolójáig. Az öreg fészer tetőzete megvédte a rakásokat a harmattól, így a meleg kelmék biztonságban várhatták a hajnalban szendergő zsellérgyerekeket. Mirella gyors, határozott mozdulatokkal halmozta fel a kötegeket a száraz felhalmozott fa tőszomszédságában, felkészülve az utolsó simításokra.

220. A gázló tükre

Mirella

Mirella néhány marék száraz fakérget és fenyőforgácsot szórt a felhalmozott bálák tetejére. A csel egyszerű volt: a mészégetők reggel azonnal rábukkannak a meleg kelmére, ám egy felületes tekintet csupán közönséges tűzifa-tartalékot látott volna a fészer mélyén.

– Ennyi elég is lesz – suttogta a nő, miközben óvatosan visszalépett a szekérhez.

Borda mellette termett, fülei feszülten elsimultak. A fekete eb nem a fészert, hanem a patak kanyarulatát kémlelte, ahol a párás sötétségben a víz csobogása egy pillanatra megváltozott. Egy elszabadult gally koppant a sziklákon a gázló felől. A közvetlen veszély csekély volt, de az éjszakai nyirok minden apró neszt felnagyított.

A nő határozott mozdulatokkal helyére illesztette a szekér rejtett fenéklemezét. A retesz halkan kattant, visszaállítva az ártalmatlan, üres kordé látszatát. Semmi sem árulta el, hogy a kerekek alig egy órája még a sziklás hágón zörögtek.

– Nézzünk szét a víznél! – intett csendesen a kutyának.

Azzal a patakparti mogyoróbokrok sűrűjében osontak tovább a gázló irányába. A nedves köveken óvatosan lépkedtek, hogy felderítsék az éjszakai átkelőhelyet. A sekély víz tükrén megcsillant a holdfény, s a túlparti sötét erdősáv felkészülten várta az áru végső elszállítását.

221. Kavicsgúla a víznél

Mirella

Mirella a vízparti fűzfa mohás törzséhez lapult, s leheletfinom mozdulattal igazította meg szoknyája szegélyét. A gázló lassú sodrása látszólag sekély volt, ám a holdfényben megcsillanó vízfelszín alatt éles sziklák és süppedős iszap rejtőzött. Az éjszakai átkeléshez elengedhetetlen volt, hogy a teherhordók pontosan tudják, hova léphetnek a sötétben.

Borda nesztelenül gázolt be a parti vízbe, mancsával óvatosan kimérve a szilárd medret. A fekete eb fojtott horkantással jelezte, hogy a köves csapás tartja a súlyt, majd feszült tekintetét a túlpart sötétfeketébe burkolózó égerfáira szegezte. Odaát még csend honolt, ám a megállapodás szerint a jelzésnek már állnia kellett.

A nő lehajolt, s a partmenti lapos kavicsok közül hármat gúlába rakott közvetlenül a víz szélén. Ez volt az egyezményes jel a mészégetők megbízható embereinek: a gázló tiszta, az áru biztonságban pihen a fatárolóban, s az éjféli átkelés megkezdődhet. Egy csípős, elégedett mosoly futott át Mirella arcán, amikor belegondolt, mekkora gutaütést kapna a gőgös vámszedő, ha tudná, mennyi meleg posztó csúszik át ma éjjel a markán ingyen és bérmentve.

– Helyén van minden, öregfiú – suttogta Mirella, s megtörölte nyirkos kezét a kötényében. A felderítést elvégezték, már csak vissza kellett osopniuk a tisztás védelmébe, hogy kivárják az átadás pillanatát.

222. A mészégetők előőrse

Mirella

A vizes köveket maguk mögött hagyva Mirella nesztelenül lépdelt vissza a füzek jótékony árnyékába. Borda csak annyira rázta meg nedves bundáját, hogy a vízcseppek

ne csapjanak zajt, majd a nő sarkában osonva követte őt a tisztás széle felé. A patak csobogása lassan elhalkult mögöttük, átadva helyét az éjszakai erdő megszokott morajának.

A fák között megbúvó fatároló sötét tömbje szinte teljesen egybeolvadt a lombok közt átszűrődő árnyakkal. A gondosan elrejtett meleg gyapjúposztó biztonságban pihent a száraz fahasábok mögött, távol a gőgös vámszedők szemeitől és a parti szél nyirkosságától. Mirella óvatosan megkocogtatta a faállvány oldalát, meggyőződve róla, hogy a ponyva továbbra is takarja az árut.

A nő letelepedett egy mohás tölgyfatuskóra, ahonnan egyszerre tarthatta szemmel a tisztást és a gázlóhoz vezető ösvényt. Zsebéből előhalászott egy marék szárított almát, s a felét a mellé kuporodó fekete eb szájába pottyantotta. Borda egyetlen halk roppantással tüntette el a csemegét, miközben hegyes fülei éberen forgtak az erdő sötétje felé.

A távolból, a hegyoldal felől hirtelen hármas bagolyhuhogás törte meg a csendet. Nem igazi madár volt az, hanem a mészégetők megbízható embereinek egyezményes jele: a teherhordók megindultak lefelé a völgybe. Mirella arcán csípős mosoly jelent meg, s Borda fejét megsimogatva felkészült az éjszakai átadásra.

223. A völgyi teherhordók

Mirella

Suhogó léptek neszeztek a hegyi ösvény felől, s hamarosan három sötét alak bontakozott ki a fák sűrűjéből. A mészégetők előőrse érkezett meg: koromtól fekete arcú, szívós legények, akik jobban ismerték az erdő rejtett csapásait, mint a saját tenyerüket. Az élükön lépkedő fiatalember megállt a tisztás szélén, s halk füttyentéssel jelezte jelenlétüket.

Mirella ruganyos léptekkel lépett ki a fatároló rejtekéből, Borda pedig nesztelenül követte, mint egy mozgó árnyék.

– Pontosan érkeztetek, fiúk – suttogta a nő, s cserfesen elmosolyodott. – Már azt hittem, a vámszedők elől kellett kerülőt tennetek a szurdokban.

– Azok a mamlaszok most is a kocsma melegében kártyáznak – vigyorgott vissza a legény, miközben levetette válláról a nehéz hordzsákot. – De a mester már várja a finom

gyapjút. A falu didergő pulyáinak meleg takaró kell, mielőtt megérkeznek az első hegyi fagyok.

Mirella odalépett a száraz fahasábok mögé, és félrehúzta a takaróponyvát. A gondosan hajtogatott, vaskos bálák érintetlenül feküdtek a deszkákon. A legények nem teketóriáztak: gyakorlott mozdulatokkal kezdték a teherhordó keretekre rögzíteni a meleg szövetszállítmányt. Borda kíváncsian megszaglászta az egyik zsákot, majd elégedetten horkantva vigyázta a gázló felől érkező zajokat.

– A gázlónál ott a kőjel, az út tiszta – igazította útba őket Mirella, miközben egy kis zacskó szárított gyógynövényt nyomott a csapatvezető kezébe. – Ezt meg adjátok oda az öreg bábának a köhögésére. És most szaporán, mielőtt a hold áttöri a felhőket!

224. A völgyi út kanyarulata

Mirella

A legények guggolva, mint a sötétségben suhanó árnyak, már el is tűntek a fenyves mélyén a nehéz málhákkal. Egyetlen roppanó ág vagy suttogás sem maradt utánuk, csupán a friss mész és a nedves avar semmivel össze nem téveszthető szaga lebegett még egy pillanatig a hűvös éjszakai levegőben.

Mirella elégedetten csúsztatta vissza az elnyűtt ponyvát a fahasábok közé. A fatároló most pontosan úgy festett, mint bármelyik elhagyatott hegyi rakodóhely, amit a favágók hosszú hetek óta nem látogattak. Borda egy halk, tompa horkantással jelezte, hogy a köves csapás felől már semmilyen neszt nem hallani: a szállítmány jó kezekben úszott tovább a völgy felé.

– No, öregem, a nehezén túl vagyunk – veregette meg Mirella a kutya vaskos nyakát, majd a derekára csatolt bőrtarsolyba nyúlt. Kikapart belőle egy darabka szárított húst, és odadobta a hűséges kísérőnek, aki a levegőben kapta el a jussát. – A gyapjú megérkezik, a vámszedő uraságok meg holnap reggel kereshetik a szellemeket a gázlónál.

A nő óvatosan kilépett a sziklák takarásából, s intett Bordának. A patak csobogása most tisztábban szólt, ahogy a szél elült a bükkök koronájában. Nem volt már maradásuk a rakodónál: ideje volt visszatérni a szekérhez, amely a völgybe vezető út kanyarulatában várta őket, felkészülve a másnapi vásár zsibongására.

Borda ruganyos léptekkel haladt elöl, orrát a földhöz közel tartva, de feje gépiesen fordult minden apró éjszakai neszre. Mirella könnyedén lépkedett mögötte, s magában már azon mosolygott, milyen ártatlan ábrázattal fogja kínálni a tiszttartó urat a csodás kenőccsel, amikor legközelebb összeakadnak.

225. A ponyva alatt

Mirella

A völgyi út kanyarulata mögött, a lucfenyők sűrű árnyékában szinte észrevehetetlenül lapult a ponyvás szekér. A két öreg ló türelmesen bóbiskolt a rúdnál, csak a fülük rándult egyet-egyet, mikor Mirella és Borda halkan előbukkantak a sziklás ösvényről. A köves úton még ott sötétlettek a korábbi szekérnyomok, de az éjszakai pára már lassanként behálózta a völgy alját.

Mirella odaosont a szekér oldalához, és guggolva, egyetlen rutinos mozdulattal végighúzta a kezét a duplafenék rejtett reteszén. A vasgolyó halk kattanással fordult el, a tölgyfa deszka pedig tökéletesen illeszkedett a helyére: kívülről senki meg nem mondta volna, hogy a szekér aljában még lapul néhány tekercs finomabb szőttes, amit nem a mészégetők vittek magukkal. Borda egyetlen könnyed ugrással fent termett a bakon, s összegömbölyödve azonnal elhelyezkedett, mintha világéletében a szalmabálákon őrizte volna a rendet.

– Jól van, öregfiú, pihenj csak – suttogta Mirella, miközben betakarta a kutya hátát egy durva pokróccal. – Hajnalban már indulunk is a vásártérre.

A nő felhúzta a szekér hátsó ponyváját, és ellenőrizte a gyógynövényes meg a csodakenőcsös tégelyeket. A holdsugár halvány fényében csillogtak a színezett üvegcsék. Elképzelte, ahogy a kapzsi tiszttartó méregdrágán megveszi tőle a szentföldi kenőcsöt a köszvényére, s a gondolatra halk, meleg kuncogás szaladt át rajta. A posztó már biztonságban járt a hegyen túl, a völgyi őrségnek pedig holnapra csak a hűlt helye marad.

Mirella kényelmesen elhelyezkedett a szalmán, köpenyébe burkolózva. Odakint a szél lágyan zörgette a fenyőágakat, s a távolban megszólalt egy magányos kuvik – ezúttal már az igazi madár.

226. Gyeplő a kézben

Mirella

A hajnali derengés hűvös pírral festette meg a fenyőcsúcsokat, amikor Borda halkan felmordult, s orrát Mirella vállának nyomta. A lány kinyitotta a szemét, elfojtott egy kényelmes ásítást, majd felkönyökölt a puha szalmán. A völgy aljában még sűrű ködpászmák úsztak, de a két öreg ló már türelmetlenül toporogott a rúd előtt, mintha megérezték volna a kora reggeli indulás idejét.
Mirella egyetlen könnyed mozdulattal kiugrott a ponyva alól, s gyorsan ellenőrizte a hámokat. A szekér aljában lapuló titkos rekesz változatlanul biztonságban rejtette a maradék finom kelmét, a ládában pedig katonás rendben sorakoztak a csodakenőcsös üvegcsék. Borda elégedett horkantással ugrott fel a bakra, s büszkén pöffeszkedett a pokróc közepén, mint egy birodalmi őrszem.
Mirella kezébe vette a gyeplőt, s egy halk csettintéssel útnak indította a szekeret. A kerekek halkan zörögtek a köves úton, amint elhagyták a lucfenyők sűrűjét, s a vásártér felé vezető kanyargós csapásra fordultak. A lány szájszélén gúnyos mosoly bujkált: a posztó már jó úton járt a mészégetőkkel, az ébredő tiszttartóra pedig hamarosan egy igencsak borsos árú köszvénykenőcs várt.

227. A tiszttartó lépcsője

Mirella

A kerekek egyenletes zörgése hamarosan a vásártér szélén álló fahíd dobbanásaira váltott. A nap már meleg, narancssárga fényt szórt a tarka sátrak kúpjaira, ahol a korán kelt kofaasszonyok és gyanakvó kalmárok épp a portékáikat rakosgatták ki.
Mirella ügyesen manőverezett a mészárosok sora mellett a legkedvezőbb sarok felé, éppen a tiszttartó cifraságos hivatala elé. Ott állította meg a szekeret, ahonnan a leginkább szem előtt lehetett az epekedő uraságoknak.
– Na, Borda, itt az ideje felvenni a legjámborabb ábrázatodat – suttogta a lány, miközben behúzta a féket. A fekete eb erre csak egy gúnyos horkantással válaszolt, de szigorúan kihúzta magát a bakon, mint egy birodalmi őrszem.
Mirella gyors mozdulatokkal elrendezte a ládákat. A finom kelme rejtett rekesze fölött

most kóc és száraz kamillavirág illatozott, a pult tetején pedig büszkén sorakoztak a csinos, mázas agyagtégelyek.
Nem kellett sokat várniuk. A hivatal faragott tölgyfa ajtaján megjelent a tiszttartó görnyedt, selyemköntösös figurája. Egyik kezével a combját szorongatta, s fanyar pofával, szemmel láthatóan sajgó lábbal sántikált ki a lépcsőfokokra.
Mirella ajkán halvány, alázatosnak tetsző, ám mélyen csúfolódó mosoly suhant át. Előhalászta a legszebb, piros viasszal lepecsételt tégelyt, s türelmesen várta a pompás áldozat közeledtét.

228. A köszvényes alku

Mirella

A tiszttartó minden egyes lépcsőfoknál nyögött egyet, s mire a szekér mellé ért, az arca már a bíborvörös és a hamuszürke különös keverékében játszott. Szúrós tekintetével végigmérte a lány portékáját, majd megállt a piros viasszal lezárt tégely előtt.
– Mi ez a máz, leányzó? Csak nem újabb haszontalan kotyvalék a hegyvidékről? – horkantott fel a hivatalnok, miközben óvatosan a jobb sarkára nehezedett.
– Jaj, tekintetes uram, szentségtörés lenne így nevezni ezt a kenőcsöt! – hajolt meg Mirella mélyen, miközben hangjában a leghuncutabb áhítat bujkált. – Ez a ritka hegyi gyógynövényekből és kecskevelőből főzött balzsam a legmakacsabb csúz és köszvény egyetlen ellenszere. A császári udvarban is aranyat érne, de én kifejezetten az ilyen méltóságos urak segítésére tartogattam.
A tiszttartó szeme felcsillant a gyógyulás reményétől. Kapzsi ujjai már nyúltak is az agyagtégely felé, ám amikor túl közel lépett a bakhoz, Borda egy halk, de annál mélyebb horkantással jelezte a határokat. Az uraság hirtelen megtorpant, és zavartan simította végig selyemköntösét.
– És... mennyit kérsz ezért a szentmázért? – kérdezte, miközben hüvelykujjával a szorosra húzott erszényét tapogatta.
– Három ezüstgaras, s hozzá egy pecsétes vásári engedély, hogy a szekerem bántatlanul állhasson a főutcán – felelte Mirella elbűvölő mosollyal, pontosan tudva, hogy az elkeseredett úr az egész vagyonát odaadná egyetlen fájdalommentes lépésért.

229. Pecsétes papiros

Mirella

A tiszttartó arca eltorzult a kapzsiság és a kínzó fájdalom küzdelmétől. De amint a jobb térdébe újra belenyilallott a hasogató görcs, reszkető kézzel halászott elő három csillogó ezüstöt a bőrelszíjából, s a szekér bakjára csapott egy előre lepecsételt, írott papirost is.
– Tessék, te leányzó! De ha nem használ, a kalodába záratlak! – sziszegte, miközben kapkodva elragadta az agyagtégelyt, s a lépcső tövében már kente is a bokájára a büdös faggyúkeveréket.
Mirella alázatosan meghajolt, miközben a garasok gyorsan a köténye zsebébe vándoroltak. Borda egy utolsó, halk morgással kísérte a sántikálva távolodó hivatalnokot, aki szinte azonnal magyarázni kezdte saját magának, hogy a hűvös zsír máris enyhíti a kínjait.
– Jó munka volt, cimbora – suttogta Mirella, s megveregette a fekete eb nyakát. – Ez a pecsétes papír többet ér a garasoknál. Most már senki sem zaklat minket a vásártéren.
A lány nem tehetetlenkedett tovább: gyorsan igazított egyet a ponyván, majd a rejtett rekeszből előhalászott egy durva szövésű pokrócot meg egy szakadt tarisznyát. A vásártér szélén didergő, ázott ruhájú zsellérgyerekek kíváncsian figyeltek a kerék mellől. Mirella feléjük fordult, s arcáról nyoma is veszett a hivatalnoknak mutatott csalfaságnak; szeme meleg szeretettel telt meg, amint kiosztotta köztük a száraz kenyeret.

230. Út a gázló felé

Mirella

Miután a gyerekek hálás mosollyal majszolták a falatokat, Mirella elégedetten csúsztatta be az övébe a tiszttartótól kicsikart pecsétes papirost. A védelmet nyújtó írás birtokában a vásártéren már biztonságban tudhatták magukat, ám az igazi feladat még csak most várt rájuk. A szekér dupla fenekében lapuló értékes posztóbálákat még az éjjel át kellett juttatniuk a vízen, messze a fináncok árgus tekintetétől.
– Gyere, Borda, nézzük meg azt a gázlót – intett a lány a fekete ebnek, aki halk horkantással rögtön a nyomába szegődött.
A vásártér zaját hamar felváltotta a patakparti füzek halk suhogása. Mirella óvatos,

megfontolt léptekkel haladt a kanyargó ösvényen, s éber szemmel méregette a gázló környékét. A víz ezen a szakaszon sekélyen csobogott a kavicsokon, ám a sodrás és a csúszós meder így is alapos terepszemlét kívánt az éjszakai teherhordáshoz. Borda feszült figyelemmel trappolt elöl, orrát a nedves avarhoz nyomva ellenőrizte, nem leselkedik-e nemkívánatos tanú a bokrok sűrűjében.

Kicsit odébb, a fák lombjai között már kirajzolódtak a mészégetők alacsony, füstös kunyhói. A fanyar mészillat és a felszálló finom füstcsík jelezte, hogy a munkások a kunyhóik mélyén pihennek. Mirella jól tudta, hogy a mészégetők sosem ütötték az orrukat más dolgába, így a gázló melletti part ideális rejtekhelynek ígérkezett.

– Tökéletes hely – suttogta a lány, s elégedett mosollyal simított végig Borda sűrű bundáján. – Ha beköszönt az éjszaka, a posztó biztonságban átér a túlsó partra.

231. Szekér a dűlőúton

Mirella

Mirella halk füttyentéssel intett Bordának, s a fűzfák takarásában gyors léptekkel visszatértek a vásártér szélén rejtőző szekérhez. Az alkonyati árnyak már megnyúltak a fák között, a kordély körül pedig még teljes volt a csend. A lány gyanakvóan nézett körül, mielőtt átvizsgálta volna a rakteret: a finom posztó bálái sértetlenül lapultak a dupla fenék sötétjében, felettük csupán néhány köteg olcsó kecskeszőr és ócska gubanc hevert a gyanútlan szemek megtévesztésére.

– Na, öregem, ideje útra kelni, mielőtt a fináncok felébrednek a délutáni kábultságukból – mormolta Mirella, s könnyed mozdulattal simított végig a ló sörényén.

A tiszttartó pecsétes papirosa ott lapult a kebelében; ha útközben mégis megállítaná őket egy buzgó hajdú, a csodaszert vásárolt úr védelme elegendő lett volna a gyanú eloszlatására. Ám a lány nem bízott semmit a vakszerencsére: a járatlan dűlőutat választotta, teljesen elkerülve a vámszedők kunyhóját.

Borda éberen szimatolt a kerék mellett, miközben a szekér halkan megindult a süppedős avarban. A kerekek alig csikordultak, ahogy maga mögött hagyták a vásártér utolsó fényeit. Az út szélén didergő kis koldusfiú lépett elő a bokrokból; Mirella meleg mosollyal nyúlt a táskájába, s egy markolatnyi aszalt szilvát nyomott a gyerkőc tenyerébe.

– Szaladj haza, kicsim, s ha bárki kérdi, nem láttál itt senkit – suttogta gyengéden. A fiú

bólintott, és elenyészett a homályban.
Mirella elégedetten fogta szorosabbra a gyeplőt. A gázló hűs párája már érződött a levegőben, a mészégetők kunyhóinak füstje pedig biztonságos fedezéket ígért az éjszakai átkeléshez.

232. Hűs habok között

Mirella

A kordély zökkenőmentesen gördült le a lankás dűlőn, ahol a mészégetők kemencéinek fanyar, meleg füstje már beborította az utat. A fák törzsei között itt-ott felsejlett a kihunyó parázs vöröses fénye, de a kunyhók körül csend honolt. A nehéz fizikai munkában elfáradt mészégetők már rég nyugovóra tértek, így a környék teljesen néptelennek tűnt.
Mirella intésére Borda megállt a sűrű fiatalos szélén, a lány pedig nesztelenül leszállt a bakról. Megpaskolta a ló nyakát, majd a sekély patakpart felé lépkedett, hogy saját szemével győződjön meg a gázló állapotáról. A tavaszi áradások néhol kimosták a medret, ám a mészégetők által ideterelt lapos kövek még mindig biztos alapot nyújtottak a kerekeknek. A víz alig érte volna el a tengelyt, s a hűs pára kellemesen hűsítette a lány arcát.
– Kiváló – suttogta Mirella, miközben visszalépett a szekérhez. – Egyetlen buzgó hajdú sem sejti, hogy ezen a saras csapáson próbálkozunk.
A fekete kutya halkan felmordult, s fülét hegyezve a túlsó part sötétjébe kémlelt. Csupán egy kóbor őz riadt meg a közeli bokrokban, s surrant el a fák közé. Veszedelemnek nyoma sem volt. Mirella megragadta a gyeplőt, s óvatosan a víz szélére kormányozta a jószágot. A szekér kereke halk csobbanással merült a habokba, s a dupla fenéken rejtőző finom posztó zavartalanul haladt tovább a túlpart felé.

233. A túlparti csend

Mirella

A víz meglocsolta a felniket, de a gázló lapos kövei szilárdan megtartották a nehéz kordélyt. A ló magabiztosan kapaszkodott fel a túlsó part meredekebb, saras rézsűjén, s

a kerekek halk csikordulással hagyták maguk mögött a patak medrét. Mirella egyetlen pillanatra sem engedte el a gyeplőt, míg a szekér teljesen ki nem ért a szárazra, az árnyas fák oltalmazó sötétjébe.

Borda a partra érve alaposan megrázta magát, szőréről apró szikrákként fröccsent szét a hűs vízcseppek sora. A fekete kutya fülét hegyezve nyomban a kordély elé ügetett, hogy az éjszakai vadcsapást kémlelje. Az erdő csendjét a mészégetők távoli kemencéinek pattogása már alig bontotta meg, a fojtott koromillat lassan elenyészett a fenyves friss, gyantás levegőjében.

A lány a sűrűbb fiatalos védelmében egy pillanatra megállította a jószágot, és a kordély aljához hajolt. Begyakorolt, gyors mozdulattal nyúlt a kettős fenék rejtett reteszéhez. Végighúzta ujjait a finom, sűrű szövésű posztóbálákon: a viaszos vászon borítás megtette a magáét, egyetlen csepp víz sem érte a féltve őrzött portékát.

– A szerencse s a lapos kövek ma velünk voltak – suttogta megelégedetten, miközben megveregette a ló párálló nyakát. – Most már csak a domb mögötti kerülőutat kell elérnünk, mielőtt a hajnal első fényei felfednék a nyomainkat.

Borda halk horkantással jelezte, hogy a csapás szabad. Mirella lágyan megrántotta a gyeplőt, s a szállítmány csendben gördült tovább a sötét erdei út mélyébe.

234. Köd a fenyves felett

Mirella

A fenyves sűrűjében a kerékzörgést teljesen elfojtotta a vastag avarszőnyeg. A szekér szinte hangtalanul gurult felfelé a dombvidék felé vezető avas vadcsapáson, miközben az éjszakai hűvös pára lassan beült a fák közé. Mirella magabiztosan tartotta a gyeplőt; fejében már a környékbeli szegénytelepek képe lebegett, ahol a rejtett posztóbálák hamarosan meleg ruhává változnak a fázós gyerekek vállán.

Borda néha vissza-visszanézett, fekete bundája szinte egybeolvadt az árnyakkal. A kutya egy öreg, kidőlt bükkfánál megtorpant, s orrát a nyirkos kéreghez nyomta. Nem morgott, csupán a fülét billentette hátra, jelezve, hogy a környék teljesen kihalt – sem patkócsattogás, sem az adószedők lámpásainak fénye nem zavarta meg a rengeteg nyugalmát.

– Helyes jószág – suttogta a lány halk mosollyal, s egy picit megeresztette a gyeplőt. – A

tiszttartó uraság most biztosan az ivóban melegíti a köszvényes lábát, s azt hiszi, a főúton próbálunk átcsúszni a portékával.
Ahogy elérték a dombhát gerincét, a fák ágai között felbukkant a völgy felett lebegő ködfátyol. A hegyi szellő friss borókaillatot hozott a magaslat felől. A túlparti csend, amely kezdetben feszült várakozást hordozott, mostanra a legbiztosabb szövetségesükké vált. Mirella elégedetten paskolta meg a ló marját: a nehezén túl voltak, s a rejtekút biztonságos sötétje egyenesen a céljuk felé vezette a szállítmányt.

235. Derengő lejtő

Mirella

A dombhátról lefelé vezető szerpentinen a köd lassan ráborult a szekérre, mintha csak egy puha, szürke takaróval akarná elrejteni őket a kíváncsi szemek elől. A fenyőtűk illata elnehezült a nyirkos levegőben, s a kerekek halk kattogását most már a közeli patak egyenletes csobogása kísérte. Mirella finoman meghúzta a gyeplőt, s a szekér lassan megállt a lejtő alján, alig pár lépésre a mészégetők elhagyatott kunyhóitól.
Borda egyetlen halk, nesztelen mozdulattal ugrott le a bakról. Fekete szőre borzolódott a hűvös párában, amint körbeszaglászott a nyirkos bokrok tövén. Az öreg mészégető boksa felől még érződött a fanyar, hamus füst távoli emléke, de a helyszín teljesen néma volt. Sem emberi léptek, sem az adószedők járőreinek neszét nem hordta a szél.
– Tiszta a levegő, öregfiú – suttogta Mirella, miközben lecsusszant a szekér oldalán. A lány a ponyva alá nyúlt, s ellenőrizte a gondosan becsomagolt posztóbálákat. A vastag gyapjú teljesen száraz maradt. A völgyi köd pontosan úgy ülte meg a gázló környékét, ahogyan számította: a vízfelszín szinte alig látszott a fehéres párafátyoltól.
Borda visszaért a meder széléről, s egy halk horkantással jelezte, hogy a vízállás sekély, s a köves aljzat elbírja a nehéz tengelyt. Mirella elégedetten paskolta meg a ló nyakát, majd visszalépett a gyeplőhöz. A köd védelme alatt elérkezett az idő, hogy átvágjanak a medren, mielőtt a hajnal eloszlatná a szürke leplet.

236. A túlsó emelkedő

Mirella

A gyeplő halk rezdülésére a ló óvatosan belépett a patak nyirkos medrébe. A szekérkerekek alig csattantak a lekerekített patakköveken, a víz csak visszafogottan loccsant a küllők körül. Borda fél lépéssel a tengely előtt haladt, szőrén megcsillant a pára, szemeivel feszülten pásztázta a túlsó part meredekebb hajlatát.

A vízszint alig érte el a tengelyagyat, s a köd oly sűrűn ült a meder felett, hogy a túlsó partvonal csupán elmosódott árnyékként bontakozott ki a szürkeségből. Mirella magabiztos kézzel tartotta a szárat, miközben a szekér zökkenőmentesen gördült fel a túlparti, kavicsos zátonyig.

Amint a kerék szilárd földet ért a fenyves szélén, Mirella megállította a lovat. Azonnal a szekér hátuljához sietett, és felemelte a ponyva szélét. Ujjai végigsimítottak a dupla fenékre rejtett, gondosan bebugyolált bálákon. A gyapjú hűvös volt, de teljesen száraz; a patak habjai egyetlen cseppel sem érték el a féltett posztót.

– Ügyes munka volt, Borda – mosolyodott el halkan a lány, s meglapogatta a mellé lépő kutya oldalát. – A teher ép, az út pedig szabad előttünk.

Borda megelégedett horkantással intett, majd a fák közötti emelkedő felé fordította a fejét. Mirella visszaugrott a bakra, s a szekér lassan bevette magát a dombi kerülőút sötét fenyvesébe. A völgyi köd és az erdei csend védelmében biztos léptekkel haladtak tovább a szürke éjszakában.

237. A köves kapaszkodó

Mirella

A szekérkerekek nyikorogva kapaszkodtak fel a köves emelkedőn. A fenyves éjszakai sötétje sűrűn borult az útra, ahogy a kaptató egyre meredekebbé vált. Mirella feszülten markolta a gyeplőt. Minden egyes kövecske koccanásánál megszaporázta a szívverése; a lovat óvatosan, mégis határozottan ösztökélte felfelé, nehogy a teher hátrafröccsenjen.

Borda halkan morogva lépegetett a szekér mellett. Szőre felborzolódott a hűvös párában, fülei feszülten forgtak a sötétben suhogó fenyőágak felé. Az erdő neszei – egy távoli bagoly szárnycsapása vagy a szél okozta ágroppanás – mindkettejükből apró riadalmat váltottak ki, de a szekér nem állhatott meg.

– Lassan, öregfiú, csak óvatosan – suttogta Mirella a lónak, rövid, szaggatott lélegzettel.

A meredekebb részen a bal hátsó kerék megcsúszott a nedves avaron, ám a paci megfeszített izmokkal újabb lendületet vett.
A lány hátrapillantott a ponyva alá. A gondosan elrejtett posztóbálák mozdulatlanul ültek a dupla fenéken. Ha elérik a domb gerincét, a völgyben maradó köd elrejti őket a kíváncsi szemek elől. Borda hirtelen megtorpant egy kiálló gyökér mellett, szimatolt a levegőben, majd rövid, jóváhagyó horkantással jelezte: a veszély egyelőre elkerülte őket.
Mirella megkönnyebbülten sóhajtott fel, ahogy a szekér végre kiért a dombtető egyenletesebb szakaszára. A nehéz emelkedőt maguk mögött hagyták.

238. A fenyves gerincén

Mirella

A dombtető szellős tisztásán Mirella egy pillanatra megeresztette a gyeplőt, hagyva, hogy a fáradt ló kifújja magát. A hűvös éjszakai szél átsüvített a fenyőcsúcsok között, eloszlatva a homlokára tapadt izzadságcseppeket. Borda halkan lihegve telepedett le a szekér kerekének árnyékában, de sötét szemei továbbra is a völgy irányát kémlelték, ahonnan a mészégetők kunyhóinak halovány füstszaga szivárgott felfelé.
– Jó munka volt, pajtás – suttogta Mirella, miközben átsétált a bak előtt, és óvatosan betűrte a felcsúszott ponyva szélét. A dupla fenék alatt lapuló finom posztóbálák sértetlenül vészelték át a zötykölődést. Egyetlen rőfnyi kelme sem ázott meg, és a rakomány sem mozdult el a zord emelkedőn.
A lány kinyitotta a bak melletti kis fa rekesz fedelét, és elővett egy marék szárított almaszeletet. Felét a hűséges hátasnak adta, a másikat pedig odadobta Bordának, aki a levegőben elkapva roppantotta szét a csemegét. A nyugalmas pillanatban Mirella már a következő lépést mérlegelte. A domb túloldalán kanyargó lejtő puha tűlevelekkel borított talaja szelídebbnek ígérkezett, ám a völgy fenekén húzódó patak gázlóját még azelőtt el kellett érniük, hogy a hajnali szürkület eloszlatná a védelmező ködfátylat.
Igazított egyet a köpenyén, visszapattant a bakra, majd határozott pittyentéssel újra útnak indította a fogatot. A szekér halk nyikorgással gördült tovább a derengő fák között, elindulva a mészégetők kunyhói felé.

239. Füst és pára

Mirella

A lejtő puha avarszőnyege csakugyan megkímélte a kerekeket, a fogat majdnem teljesen zajtalanul siklott lefelé a sűrűsödő fenyvesből. A fák törzsei között egyre testesebbé vált a szürke pára, amely a völgy alján gyűlt össze. Ahogy közeledtek a patakmederhez, a hűvös éjszakai levegőben fanyar, jellegzetes illat terjengett: a mészégetők bokzsáiból szivárgó lassú füst összekeveredett a nedves avar és a vadvíz szagával.

Mirella egy óvatos mozdulattal meghúzta a gyeplőt a partot szegélyező fűzfák árnyékában. Borda ruganyos léptekkel ugrott le a bak mellől, és mint egy fekete árnyék, azonnal kisurrant a sűrű bokrok közé, hogy felderítse a gázló környékét. A víz sekély volt, selymes szürkeségben derengtek a meder simára kopott kőgátjai, s sehol nem látszott sem emberi nyom, sem váratlan akadály.

A kutya perceken belül visszatért a partra, halkan hozzádörgölőzött Mirella csizmájához, majd elégedett horkantással jelezte: tiszt a levegő. A mészégetők kunyhói még mélyen aludtak a ködös félhomályban, csupán a felhalmozott mészhalmok halvány fehérsége rajzolódott ki a távolban.

Mirella elégedetten mosolyodott meg a sötétben. A természet sűrű párahulláma tökéletes fedezéket nyújtott: mire a szekér kerekei a hűs gázló vizébe csobbantak, a völgy teljesen magába nyelte őket, biztonságba helyezve a dupla fenék értékes terhét az ébredező világ szeme elől.

240. A fehér gúlák között

Mirella

A vízmosás hűvös nedvessége után a túlparti kavicsos ösvény langyos kőport köpült a szekérkerekek alá. A mészégető bokzsák szürkésfehér, elmosódott gúlái úgy álltak a sűrű tejelő párában, mint valami alvó óriások. Mirella nem teketóriázott: amint a patak csobogása elhalt mögöttük, finom kézmozdulattal a kunyhók mögötti alacsony töltés felé terelte a lovat.

A fojtogató mészszag és a nyirkos köd keveréke hamarosan a torkukat kaparta. A ló

idegesen horkantott egyet, de Mirella tüstént lehajolt a bakról, s egy darabka szárított almaszeletet dugott az állat szájába. – Pszt, öregem, még nem vagyunk kinn a pácból – suttogta derűsen, miközben simogató keze nyomán a jószág megnyugodva rágcsálni kezdte a csemegét.

Borda nesztelenül osont a szekér előtt, orrát a földre szorítva. Egy megrakott fatuskó mögött hirtelen megtorpant, s felemelte a fejét. A bokzsák aljából felszálló forró füstoszlop épp feléjük csavarodott, teljesen elfedve a csapást, ám a sűrű gomolygás mélyén hirtelen felparázslott egy alvó szénkupac narancsos fénye. Mirella tudta, hogy a mészégetők hajnalban kelnek elhordani az árut, így nem maradhatnak a füstcsapdában.

Egyetlen határozott rántással kitérőt vett a domboldalba vágott mélyút felé. A füst és a pára kettős fala vakon ölelte körbe őket, de a lány biztos kézzel tartotta a gyeplőt. Mire a szénégetők kunyhójából meghallatszott az első álmos köhögés, a szekér csöndben felért a völgyből kivezető, védettebb erdőszélre.

241. A dombtető rejtekében

Mirella

Az erdőszél hűs, gyantaszagú árnyékában Mirella végre visszahúzta a gyeplőt. A ló megkönnyebbülten fújtatott egyet, s a magas fenyők védelmében elégedetten rázta meg a hámot. Odalenn, a füstbe burkolózó völgyben már éledeztek a mészégetők, de a sűrű lombkorona tökéletes takarást nyújtott a pihenőre készülő szekérnek.

– Ügyes voltál, öregem – simogatta meg a ló nyakát Mirella, majd könnyed mozdulattal leugrott a bakról. Borda nesztelenül lépett mellé, orrát az avarba fúrva. A fekete kutya füle még hegyezve maradt a völgy irányába, de feszült tartása lassan felengedett.

A lány a szekér derékhoz lépett, és óvatosan felhajtotta a nehéz takaróponyvát. A rejtett rekeszben lapuló finom posztóbálák sértetlenek voltak: sem a maró mészpor, sem a szénfüst nem érte a drága kelmét. Mirella elégedett mosollyal simította végig a puha anyagot. Ez a szállítmány bőven elegendő lesz arra, hogy a koplaló zsellércsaládok meleg gúnyához jussanak a közelgő tél előtt.

– Minden a legnagyobb rendben – suttogta Borda felé fordulva. – Lőjünk be egy rövid pihenőt, ellenőrizzük a szerszámot, aztán kiderítjük, tiszta-e a levegő a gázló környékén.

Borda halk horkantással nyugtázta a tervet, s komótosan letelepedett a küllők

árnyékába, résen lévő tekintetét a völgyi útra szegezve.

242. Fűzfák takarásában

Mirella

A szerszámok gyors átvizsgálása nem tartott sokáig: a tengelyek nem nyikorogtak, a hám szíjai pedig teljesen épek maradtak. Mirella némi friss fenyőgallyat vágott a közeli bokrokról, s művészi gondossággal a szekér oldalára igazította őket. Így a jármű tökéletesen egybeolvadt a lombok sűrűjével, biztonságban tartva a dupla fenékben rejtőző posztóbálákat.

Borda fojtott horkantással jelezte, hogy készen áll a terep ellenőrzésére. A lány egy halk csettintéssel felelt, s miután a lovat biztonságosan kikötötte a dús füvű tisztáson, ketten indultak lefelé a meredek lejtőn. A völgy aljából felszálló sűrű köd és a mészégetők gomolygó füstje védőlepelként borult rájuk, elrejtve minden mozdulatukat.

Ahogy elérték a patakpartot a mészégetők kunyhóinak közelében, a víz hűs párája meglegyintette az arcukat. A sűrű köd és a fojtogató füst elegye szinte teljesen eltakarta őket a külvilág elől. Borda orrát a nedves avarhoz közel tartva, nesztelen léptekkel haladt előre, míg Mirella a vízparti fűzfák rejtekéből kémlelte a gázló környékét.

A sodrás itt szelídebb volt, a köves meder pedig elég keménynek látszott ahhoz, hogy éjszaka elbírja a megrakott szekeret. Sehol egy nem kívánt tekintet, sehol egy járőröző urasági hajdú.

– Megvan a csapás – mosolyodott el Mirella könnyedén. – Az éjszaka leple alatt itt visszük át a posztót a túlpartra.

Borda halk, elégedett mordulással hagyta jóvá a tervet, majd óvatosan elindultak vissza a rejtekhelyükre.

243. Az alkonyati készülődés

Mirella

Visszafelé a meredek lejtőn már sokkal könnyebben haladtak. A mészégetők telepe lassan elcsendesedett; a bokzsák füstje vékony, szürke csíkká szelídült a hűvösödő alkonyati égbolton. Mirella ügyesen kikerülte a kiégett fadarabokat és a csúszós

avarfoltokat, míg Borda pár lépéssel előtt haladva kémlelte a fenyves alját.
Amikor felértek a sűrűvel borított dombtetőre, a ló halk horkantással üdvözölte őket. Az állat békésen legelészett a fenyőágakkal álcázott szekér mellett, mit sem törődve a völgyből felszálló párolgással. A lány megsimogatta a paripa nedves orrát, majd elővett az övére erősített szütyőből egy marék szárított almaszeletet, és igazságosan elosztotta a hűséges eb és a ló között.
A nap utolsó sugarai aranysárgára festették a fák legfelső lombkoronáját. Mirella még egyszer átvizsgálta a szekér álcázását: a frissen vágott gallyak még tökéletesen takarták a jármű körvonalait, s a dupla fenékben lapuló értékes posztónak semmi nyoma nem látszott kívülről.
Borda a szekér kerekének támaszkodva telepedett le, fejét a mellső mancsaira hajtva, de fülei minden apró neszre rebbentek. Mindketten tudták, hogy a neheze – a patakon való éjszakai átkelés – még hátravan, de a sikeres felderítés után a várakozás percei csendes nyugalomban teltek. A sötétség lassan beborította a völgyet, felkészítve őket a döntő indulásra.

244. Néma indulás

Mirella

Amikor a csillagok első halvány fényei megjelentek a fenyők csúcsai felett, Mirella nem teketóriázott tovább. Halkan lefejtette a szekérről a vágott gallyakat, vigyázva, hogy egyetlen száraz ág se roppanjon a talpa alatt. A lószerszámok halk fémes koccanással kerültek a helyükre, miközben Borda már a bokrok szélén szimatolta a hűvös esti levegőt, jelezve, hogy az erdei csapás tiszta.
A lány gyengéden megveregette a ló nyakát, majd megragadta a zabolát. Nem ültek fel a bakra; a meredek, sötét lejtőn saját lábukon kellett óvatosan egyensúlyozniuk a nehéz teher mellett. A tengelyek halk nyikordulással indultak meg, de Mirella már korábban gondoskodott róla, hogy faggyúval bőségesen megkenje a kerekeket, így a szekér szinte hangtalanul gördült lefelé a puha avaron.
Borda néhány lépéssel a menet előtt haladt, mint egy fekete árnyék. Ha a füle hátracsapódott vagy megtorpant egy pillanatra, Mirella azonnal megállította a fogatot. A völgy aljában a mészégetők kunyhói felől már nem látszottak fények, csupán a kihűlő

bokzsákok alatt rejtőző parázs fanyar szaga terjengett a hűvös éjszakában.
Lassan elérték a sűrűbb fűzfasort, ahol a patak csobogása már tisztán hallatszott. Mirella elégedetten mosolygott a sötétben: a dombtetői várakozás véget ért, a gázló már alig egy kőhajításnyira várt rájuk. A posztó biztonságban lapult a dupla fenékben, felkészülve a víz túloldalára való átjutásra.

245. A patakmeder hűvöse

Mirella

Mirella belépett a bokáig érő, hideg vízbe, megérezve a kavicsos meder szilárd egyenetlenségét. A ló óvatosan, meg-megtorpanva követte a lányt, míg Borda könnyed szökellésekkel haladt előttük a vízfelszínen átderengő gázló mentén. A szekér kerekei halk csobbanással csaptak a mederbe, de a bőségesen megkent tengelyek továbbra is némák maradtak.
A patak közepén a sodrás kissé megerősödött, a hűvös pára átjárta Mirella szoknyájának szegélyét. A lány szorosan markolta a gyeplőt, biztatóan csúsztatva kezét a ló nyakára. Egyetlen rossz mozdulat vagy elcsúszó kavics felfedhette volna jelenlétüket, ám az állat hűségesen és biztos léptekkel követte vezetőjét a sötét gázlón át.
Borda a túlsó parton rázta meg magát halkan, vigyázva, hogy a bundájáról repkedő vízcseppek se csapjanak túl nagy zajt. Amikor a szekér hátsó kerekei is kigördültek a homokos zátonyra, Mirella megkönnyebbülten fújt egyet. A mederben hagyott nedves nyomokat a sodrás pillanatok alatt eltörölte, mintha fel sem bukkantak volna a dombtetőről.
A lány csupán egyetlen pillanatra fordult vissza a sötét völgy felé, majd elégedetten megigazította a lószerszámot. A túlparti cserjés már biztos fedezéket nyújtott, s a dupla fenékben rejtőző posztó épségben várt a szekéren a további útra.

246. A biztonságos tisztás

Mirella

A sűrű cserjés mélyén a talaj szerencsére puha volt, így a nehéz tölgyfa kerekek alig hagytak zörejt maguk után. Mirella nem teketóriázott: amint kikerültek a nyílt vízparti

sávból, magabiztosan igazította útra a kordét. A sötétség itt már nem ellenség volt, hanem hűséges szövetséges, amely fekete köpenyként borult a szekérre és az értékes rakományra.

Borda megelőzte őket a keskeny vadcsapáson, orrát a földhöz közel tartva pásztázta az avart. Néhány lépés után elégedett nyüszítéssel jelezte, hogy a környéken egyetlen hívatlan poroszló vagy buzgó erdőkerülő sem szimatol. A csendet csupán a lószerszám halkan csilingelő karikái és a szorgalmas póni egyenletes zihálása törte meg.

– Jól van, öregfiú, túlvagyunk a nehezén – suttogta Mirella a lónak, miközben elégedett mosoly suhant át az arcán. A csempészett finom posztó biztonságban lapult a dupla fenék alatt, s a lány már előre élvezte a pillanatot, amikor a szomszédos falvak didergő asszonyainak oszthatja majd szét a meleg kelméket, orrot fricskázva a vámszedők gőgös tiszttartói alá.

A fák között átderengő éjszakai égbolt alatt a földút lassan emelkedni kezdett, távolabb pedig a sűrűből felsejlett a mészégetők felé vezető tisztás körvonala. Mirella megállította a fogatot egy öreg tölgyfa védelmező lombjai alatt, hogy egy rövid pihenőt engedélyezzen a fáradt állatnak, mielőtt végleg elérik a menedéket.

247. A mészégetők menedéke

Mirella

A póni elégedett horkantással rázta meg a sörényét, mikor Mirella gyengéden megrántotta a gyeplőt, s a fogat lassan továbbgördült a tisztás felé. A sűrű lombkoronák hirtelen visszahúzódtak, s az éjszakai égbolt halvány fénye megvilágította a mészégetők magányos kunyhóit. A bokrok közül lágyan kavargó, kihűlőben lévő fadarabok fanyar füstszaga szivárgott elő, jelezve, hogy a szorgalmas mészégetők már órákkal ezelőtt nyugovóra tértek.

Borda nem teketóriázott: halkan kotorászva a száraz avaron megelőzte a szekeret, s elsurrant a legnagyobb, szalmával fedett viskó fala mellett. Néhány pillanat múlva a sötétből bukkant elő újra, a farkát komótosan csálézva, ami világos jele volt annak, hogy sem őrök, sem hívatlan poroszlók nem zavarják a csendet.

Mirella a kunyhók árnyékában, egy vaskos farakás tövében állította meg a kordét. A pónit egy gyengéd nyaksimogatással jutalmazta, majd óvatosan benyúlt a nehéz ponyva

alá. A dupla fenék titkos rekeszének fa retesze halkan engedett a szorításának. Ujjai alatt érezte a finom posztó puha, meleg tapintását; a drága kelmék szárazak és sértetlenek maradtak a völgyi átkelés után is.
– Na látod, Borda, a kapzsi tiszttartó ma éjjel üres markába haraphat – súgta halkan kuncogva a lány, miközben lazított a ponyva tartókötelein. A tisztás nyugalma védelmet nyújtott, s Mirella tudta, hogy az áru biztonságban várja az éjszakai szétosztást.

248. Éjszakai ajándék

Mirella

Mirella ügyes mozdulatokkal emelte ki a nehéz, puha posztóbálák első kötegét a titkos rekeszből. A finom gyapjútartalmú kelmét nem a gazdag urak gőgös asszonyainak szánta, hanem azoknak a didergő zselléreknek, akiknek a kunyhójában az őszi szél már most akadálytalanul fújt át a faforgácsos repedéseken. Borda óvatos léptekkel követte a lányt, miközben az a legnagyobb szalmafedeles viskó felé sündörgött, s a bálát elhelyezte a fáskamra mögötti védett szögletben.
A mészégetők reggel, mikor felébrednek a füstös álmukból, hamar rábukkannak majd az éjszakai meglepetésre. Pontosan tudni fogják, ki járt náluk, hiszen a völgyben gyorsan terjedt a híre a furfangos vándorárusnak, aki a kapzsi tiszttartó orra elől szedi el a legszebb portékát.
Borda hirtelen felkapta a fejét, s hegyezni kezdte a fülét, de morgás helyett csak egy apró, elégedett szuszogással jelezte: a tisztáson továbbra is teljes a nyugalom. A poroszlóknak eszük ágában sem volt ilyen késői órán az elhagyatott mészégető kunyhók körül portyázni.
Mirella elégedetten simította le szoknyáját, majd visszasétált a szekérhez. A póni türelmesen horkantott egyet, míg a lány gondosan visszaillesztette a dupla fenék fa reteszét, s elrendezte a nehéz ponyvát a megmaradt áru felett. Eljött az ideje, hogy a hajnali továbbindulás előtt ők is megpihenjenek a kunyhók árnyékában.

249. Csendes elvonulás

Mirella

Mirella egy kopott pokrócot húzott elő az ülés alól, majd letelepedett a félig nyitott fatároló száraz szalmájára. Borda nyomban követte, s a lány lábához kucorodva terült el, állát a mellső mancsaira hajtva. A csendet csak a patak távoli csobogása és a póni egyenletes, nyugodt abrakolása törte meg. A szellő lágyan mozgatta a fenyők ágait, de semmi sem utalt arra, hogy a környéken kíváncsi szemek figyelnének.

A lány megsimogatta a kutya sűrű, sötét szőrét, s halkan kuncogott maga elé. Arra gondolt, mekkora öröm és meglepetés éri majd a mészégetők családjait, amikor a reggeli műszak előtt rábukkannak a puha, meleg posztókötegekre. Nem kellett magyarázat vagy papiroson átadott ajándékozási levél: az itt élők pontosan tudták, ki törődik velük a zord hegyi telek előtt.

Amikor a horizont szélén a sötétség szürke derengésbe fordult, Mirella már nem várta meg a kakasszót. Nesztelen mozdulatokkal keveredett fel a szalmából, megigazította a póni hámját, s egyetlen intéssel jelt adott Bordának. A fekete kutya némán ugrott a szekér mellé, miközben a lány óvatosan kiterelte a fogatot a kunyhók árnyékából.

Úgy távoztak, ahogyan érkeztek: mint az éjszakai szellő, amely csak melegséget hagy maga után. A szekér kerekei alig surrantak a harmatos füvön, míg a tisztás lassanként elmaradt a fák mögött.

250. Hajnali pára a gázlónál

Mirella

A fenyves mélyén a hajnali pára még sűrűn ült az avaron, ahogy a kis szekér lassan gördült előre a kanyargós erdei csapáson. Mirella szorosan markolta a gyeplőt, szemeit a fák közé vetve figyelte az ébredező erdőt. Minden egyes roppanás a gallyak alatt fokozta benne az óvatosságot; jól tudta, hogy a kora reggeli órákban a hajdúk vagy a földesúri portyázók is könnyen útra kelhetnek.

Borda feszülten, alacsonyan tartott fejjel haladt a fogat előtt. A fekete kutya fülei néha megrándultak, orra a nyirkos levegőt szimatolta, készen arra, hogy a legkisebb gyanús nesznél figyelmeztesse gazdáját. Mirella egy halk intéssel lassításra intette a pónit, amikor a fák mögött feltűnt a patak csillogó szalagja és a sekély gázló körvonala.

– Csak csendben, Borda – suttogta a lány feszülten, halk, szaggatott hangon. – Átérünk a vízen, s odébb állunk.

A kutya halk, alig hallható morajjal jelezte, hogy megértette, s nem tévesztette szem elől a túlsó part sűrűjét. A víz csobogása szerencsére elnyelte a kerekek halk loccsanását, ahogy a póni óvatosan a sekély mederbe lépett. Mirella még egyszer visszanézett a háta mögé: a mészégetők tisztása már végleg a homályba veszett, s velük együtt a rejtett posztókötegek titka is védve maradt. Amint a szekér kiért a nedves kavicságyból a túloldali emelkedőre, a lány közelebb húzta magához a köpenyét, s éberen terelte tovább a fogatot a hűvös erdei árnyak között.

251. A bükkös dűlőútján

Mirella

A kapaszkodó tetején az erdő sűrűje lassan ritkulni kezdett, s a gomolygó párán át végre felsejlett a domboldalba vágott öreg dűlőút. Mirella megkönnyebbülten eresztette meg a gyeplőt: a nehezén már túl voltak, s a hűvös reggeli szél lassan feloszlatta a fák között megrekedt szürkeséget.

Borda elégedetten horkantott a bozót mellett, majd egy mohás tölgyfa tövében elterülő vastag avarrétegre bökött az orrával. Nem veszélyt szimatolt már, csupán a természet ébredező rezdüléseit figyelte. A kistermetű póni komótos léptekkel követte a kutyát, élvezve,hogy a meredek emelkedő után végre kisimult alatta a talaj.

– Ügyes voltál, komám – simogatta meg Mirella a póni nyakát, miközben egy pillanatra lepattant a bakról, hogy megmozgassa elgémberedett tagjait. – A hajdúk most biztosan a meleg kemencék mellett kortyolják a fanyar bort, eszük ágában sincs a nyirkos medernél téblábolni.

A szekér oldalán lógó rézkanna ritmikus koccanása kísérte lépteiket, ahogy a sötét fenyvesből a szelídebb bükkösbe értek. A lány a ponyva alá nyúlt, s ellenőrizte a maradék portékát. A rejtett rekesz kiürült, így már csak a vándorárusok megszokott készlete maradt: pár üveg kesernyés füvesolaj a hiszékeny uraságok köszvényére, s egy kevés szárított gyógyír a rászorulóknak.

Borda halk vakkantással jelzett, amikor a dűlőút szélén feltűnt a völgybe vezető ösvényjelző kő. A nap első aranyló sugarai áttörtek a lombkoronán, s a nyirkos levegő szinte ragyogni kezdett. Mirella elmosolyodott, majd lendületesen visszahágott az ülésre: a szegényeknek szánt kelme már jó helyen pihent, a vásári nap pedig még csak

most kezdődött.

252. A völgyi vásár felé

Mirella

A dűlőút kanyarulatában a bükkös végleg átadta helyét a napsütötte lejtőknek, ahonnan már jól látszott a völgyben nyújtózó kisváros. A távolból tehenek bőgése, korai kakasszó és fapadlós szekerek zörgése keveredett a szellővel, hirdetve, hogy a heti vásár már javában készülődik.
Borda büszkén lépegetett a póni előtt, füleit forgatva a környék neszeire. Veszélynek nyoma sem volt: az erdei járőrök messze jártak, a reggeli frissesség pedig könnyeddé tette a haladást. Mirella a bakon ülve igazította meg tarka kendőjét, majd csintalan mosollyal megkocogtatta a padló melletti kis fadobozt. Abban lapultak a legdrágább csiszolt üvegcsék, tele egyszerű kútvízzel és pár csepp illatos olajjal – a gőgös uraságok csodás köszvényírtóival.
Az út szélén egy korán kelt, fát gyűjtő zsellércsalád pihent meg a szikláknál. A didergő gyerekek tágra nyílt szemmel nézték a cifra ponyvás szekeret. Mirella azonnal megenyhült: megállította a pónit, s a bak alól előhalászott egy kis zacskó aszalt szilvát meg egy puha cipót.
– Ezt vigyétek, apróságok, a vásári forgatagban úgyis hamar megéhezik az ember! – kacsintott a legkisebbre, aki megilletődve szorongatta a váratlan ajándékot.
Borda elégedetten vakkantott egyet, jóváhagyva a gazdája bőkezűségét, majd intett a póninak, hogy folytathatják az utat. Ahogy bekanyarodtak a vásártérre vezető főútra, Mirella kiegyenesedett, felöltve a ravasz vándorárus magabiztos mosolyát. A szegények már megkapták, ami nekik járt, most a gazdag uraságok bukszájának kiforgatása következett.

253. A vásártér forgatagában

Mirella

A vásártér szélén, az öreg templomkerítés árnyékában Mirella ügyes mozdulattal állította meg a pónit. A tarka ponyva alól pillanatok alatt előkerült a selyemterítővel

letakart kis asztalka, amelyre a kútvízzel és illóolajjal töltött, mutatós üvegcsék kerültek. Borda komótosan elterült a szekér mellett, de éber tekintete egyetlen közeledő csizmát sem tévesztett szem elől.

– Lépjenek közelebb, tekintetes uraim, ne sajnálják a megfáradt tagoktól a keleti bölcsek titkát! – csendült fel Mirella selymes, igéző hangja, s a csalogató szavakra hamarosan odasereglettek a módosabb vásárlók.

Elsőként egy pöffeszkedő, prémes süvegű kalmár állt meg a stand előtt, gyanakvóan méregetve a napfényben csillogó folyadékokat. Az úr szemlátomást nehezen nehezedett a bal lábára, s Mirella éles szeme nyomban kiszúrta a finom posztón át sejthető duzzanatot.

– Csak nem a csúz gyötri a tekintetes urat? – vonta fel szemöldökét Mirella alázatosnak tettetett együttérzéssel, miközben kiemelte a legformásabb üveget. – Ezt a ritka párlatot a távoli tengerentúli szerzetesek párolták. Három csepp a zsibbadó ízületre, s még este táncra perdül a városháza bálján!

A kalmár hiúsága győzött a fukarsága felett: a csillagászati árat hallva ugyan felfortyant, de mikor Mirella igézőn rámosolygott, máris nyúlt a selyemerszényéért. A nehéz ezüstpénzek csilingelve hullottak Mirella tenyerébe, míg Borda a fűben egy elégedett horkantással nyugtázta a gazdája ravasz diadalát.

254. Ezüst a didergőknek

Mirella

Alig hogy a pöffeszkedő kalmár elbotorkált a csodaszertől remélt gyógyulás boldog tudatában, Mirella a nehéz erszényt a ponyva alá rejtett titkos rekeszbe csúsztatta. A szája szélén bujkáló maró gúny villámgyorsan elenyészett, amint tekintete a szomszédos bódé mögött gubbasztó kiscsaládra tévedt. Egy rongyos gúnyájú, mezítlábas kislány didergett a szekerek közt átsüvítő hűvös szélben, míg édesanyja fáradtan próbált néhány szál száraz rőzsét eladni a közönyös bámészkodóknak.

Mirella halk füttyel jelt adott Bordának, s a fekete kutya nyomban felpattant a fűből. A lány elővett egy vastag, meleg posztókendőt a szekér mélyéről – éppen abból a szállítmányból, amelyet éjszaka hoztak át a gázlón –, majd egy tisztességes karéj friss kenyeret mellécsapva a didergők felé lépett.

– Nézze csak, jóasszony! – szólította meg a nőt szelíd, gondoskodó hangon, s a kislány vállára terítette a kelmét. – Ez a hűséges jószág itt a szekér mellett nagyon megszerette a kisasszonyt. És mert ma a szerencse is mellénk szegődött, a tekintetes kalmár úr jóvoltából jut egy kevés a legkisebbeknek is.
A nő szeme megtelt könnyel, amint Mirella még két fényes ezüstöt is a tenyerébe csúsztatott. Borda barátságos horkantással bökdöste meg a kislány kezét, feloldva a megilletődöttséget. Mirella elégedetten mosolygott: a kapzsi úrtól elcsalt ezüstök végre a legjobb helyre kerültek.

255. Újabb vevő a pultnál

Mirella

A szegény asszony hálás tekintetét maga mögött hagyva Mirella visszalépett a szekérhez. A vásári forgatag időközben még sűrűbbé vált, s a kapzsi kalmár csodás gyógyulásának híre úgy terjedt a sátrak között, mint a futótűz. Mirella alig igazította meg a ponyvát, máris egy köpcös, prémszegélyes mentét viselő uraság furakodott az állványok elé, kapkodva szedve a levegőt.
– Tekintetes kisasszony! – lihegte az úr, miközben izzadt tenyerét a meglehetősen teli erszényén nyugtatta. – Azt beszélik, a környék legjobb cseppjei nálad találhatók! Ha a köszvényemet kigyógyítod, arannyal mérem a portéka súlyát!
Mirella szájszegletében megbújt a jól ismert, hűvös mosoly. Egyetlen kacsintással jelt adott Bordának, aki azonnal felvette a szigorú kapuőr pózát a szekérrúd mellett. A lány kényelmesen visszadőlt a fapadon, majd halkan, de sokatmondóan megszólalt:
– Áh, a nagyságos úr köszvénye bizony kényes jószág. De szerencséjére a távoli kolostorok ritkaságából még maradt egyetlen aprócska fiolám... Persze az ilyen holmi nem a köznép vékony erszényéhez van mérve.
Mirella előhúzott a rekeszből egy sötét üvegcsét, ami valójában nem tartalmazott mást, mint tiszta forrásvizet némi csipkebogyólével színezve. Az uraság szeme felcsillant, s habozás nélkül a pultra csapott három fényes ezüstöt, mit sem sejtve arról, hogy a pénze perceken belül újabb rászorulóknál talál majd gazdára.

256. Ezüst a zsebben

Mirella

Mirella a mentés úr tenyerébe nyomta a sötét üvegcsét, s mézes-mázos hangon még hozzáfűzte a szigorú utasítást: naplementekor pontosan három cseppet kell belőle meleg kecsketejbe csöpögtetni, különben a varázs azonnal elenyészik. A köpcös uraság buzgón bólogatva, szinte áhítattal szorította magához a csodaszert, majd a tömegbe vegyülve elsietett, rettegve attól, hogy valaki elhalássza előle a drága portékát.
– Remélhetőleg a kecsketej legalább a gyomrának jót tesz – kuncogott Mirella halkan, miközben a három csillogó ezüstöt a szoknyája rejtett zsebébe süllyesztette. Borda egy elégedett horkantással felelt, de éber tekintete egyetlen pillanatra sem lankadt: a vásári forgatag szélén lébecoló hajdúkat kémlelte szigorúan.
A nap már hanyatlóban volt, sárgás fénye végigsöpört a tarka sátortetők felett. Mirella pontosan tudta, hogy a szerencséjüket nem szabad a végtelenségig kísérteniük; a félrevezetett kalmár vagy a köszvényes uraság hamarosan rájöhet a turpisságra, ha a varázsital nem hozza a várt csodát. Egyetlen lendületes mozdulattal behúzta a szekér ponyváját, és elrakodta a megmaradt üvegcséket.
– Na, Borda, a könnyű ezüstök megvannak, most jön a dolog nehezebbje – suttogta a lány, s a gyeplőt a kezébe vette. A szekér lassan kigördült a vásártér zajából, s a völgy mélye felé vette az irányt, ahol a patakparti mészégetők kunyhói és a csöndes gázló várt rájuk az éjszakai posztószállítás előtt.

257. Lesben a patakparton

Mirella

A szekér zörgése lassan elhalt, ahogy beértek a mészégetők füstös katlanai mellé. A levegőben égett fa és fanyar mész szaga terjengett, a fák mögött pedig halk csobogással kanyargott a patak. Mirella óvatosan megállította a lovat a füzek jótékony takarásában, s azonnal Borda felé fordult.
– Figyelj – suttogta fojtott hangon a lány, s ujjaival görcsösen szorította a ponyva szélét. – Csendben kell bejárnunk a szakaszt. Ha a hajdúk neszt fognak, oda a posztó meg az ezüst is.

Borda nem morgott, csak sötét bundáját borzolva leste a fák sűrűjét. Fülei hátralapultak, szemei éberen pásztázták a víztükröt és a túlsó part meredek csapását. Egyetlen halk neszre is felkapta a fejét, miközben Mirella mellett lépkedett a süppedős, nedves talajon. A lány megkerülte a kiégett mészgödröket, s a gázló gázolható köveihez lépett. A sekély víz tükrében visszatükröződtek a lemenő nap utolsó, halovány sugarai. Megvizsgálta a partot: a meder itt kellően homokos volt, alkalmas arra, hogy az éj leple alatt a szekér csendben átgördülhessen a túlsó oldalra, ahol a teherhordók már várták a posztóbálákat.

– Tiszta az út, de nem lazíthatunk – pillantott Mirella a fák sötétedő árnyaira. Rettegés bujkált a szívében, hogy a vásári csalás híre eléri a völgyet, mielőtt végeznének. Megigazította szoknyáján a rejtett zsebet, s egyetlen óvatos mozdulattal intett kísérőjének, hogy térjenek vissza a szekérhez az áru előkészítésére.

258. Árnyak a gázlónál

Mirella

A sötétség lassan, észrevétlenül terült el a völgy felett, miközben Mirella és Borda visszatértek a fűzfák védelmében álló szekérhez. A lány nem teketóriázott tovább: ügyes mozdulatokkal elhúzta a vastag ponyvát, s meglazította a kordé duplafenekének rejtett pántjait. A nehéz, jó meleg posztóbálák finom gyapjúszaga azonnal megtöltötte a fülledt estéli levegőt.

– Na, te fekete ördög, most jön a dolog érdemi része – suttogta Mirella halkan, miközben elégedett mosollyal simított végig a puha kelméken. – Ha a teherhordók pontosak, éjfélre egyetlen rőf bálánk sem marad a szekéren, s a hajdúk csak a hűlt helyünket lelik.

Borda megrázta magát, halk horkantással jelezve, hogy a posztó biztonságban van, majd a kerekek mögé kuporodott, szemét egy pillanatra sem véve le a patakmederről. Mirella kihasználta a várakozás csendes perceit: elővette az övébe rejtett bőrszütyőt, s gyors mozdulatokkal átszámolta a vásárban kicsalt ezüstöket. A pöffeszkedő uraság nem sajnálta a pénzt a színes löttyért, a megszerzett tallérok pedig pontosan jó helyre kerülnek majd.

A túlsó partról ekkor halk madárfütty csattant – a megbeszélt jelzés. Három szívós árnyék bontakozott ki a vízparti füzekből, s óvatos léptekkel megindultak a sekély gázlón

át a szekér felé. Mirella elégedetten felállt, s félreérthetetlen intéssel jelezte a megérkező helyi teherhordóknak: az áru készen áll az átkelésre.

259. Gyapjas teher a habokban

Mirella

A férfiak szótlanul, gyakorlott mozdulatokkal léptek a kordéhoz. Egyikük sem fecsérelte a szót felesleges udvariaskodásra; az éjszakai csempészet nem a bájolásról szólt. Mirella villámgyorsan adogatta le a nehéz, jó szagú posztóbálákat a szekér duplafenekéből, miközben feszülten leste a közeli bükkös sötétedő kontúrjait.
– Gyorsan, fiúk – suttogta Mirella halkan, de szaporán. – A hajdúk a mészégetőknél járnak, nem akarom, hogy ránk nyissanak!
Borda hirtelen megmerevedett, füleit felcsapta. Két halkan moccanó árnyat vett észre a patak feletti bozótról. A kutya torkából tompa, fenyegető morgás törte meg a víz csobogását. Mirella szíve kihagyott egy ütemet, ujjaival azonnal Borda marjába markolt.
– Nyugi, Borda – sziszegte halkan a lány. – Csak egy kóbor őz... vagy mégsem?
A teherhordók sem tétováztak: az utolsó bálát is vállukra kapva gázoltak vissza a hűvös habokba. Borda feszülten kísérte őket a szemével, hátán felborzolódott a szőr. Szerencsére az árnyak eltűntek a domboldalban, s a teherhordók bizton elértek a túlparti sűrűbe.
Mirella gyorsan visszazárta a rejtett rekesz lapját, és a ponyvát is rásimította az üres kordéra.
– Tűnjünk innen, mielőtt rosszabb árnyak keresztezik az utunkat! – intett a kutyának, majd megragadta a gyeplőt.

260. A szurdok emelkedője

Mirella

A gyeplő megfeszült Mirella ujjai között, a kordé pedig éles reccsenéssel indult meg a köves úton, gyorsan eltávolodva a hűvös patakmedertől. A sötétség úgy borult rájuk a sűrű bükkösben, mint egy nehéz, nedves pokróc, de Mirella nem a sötéttől bosszankodott. A méreg marta a gyomrát: a hajdúk túl közel szaglásztak a

mészégetőknél, s ha a teherhordók csak egyetlen percet késnek, most mindannyian láncra verve nyöghetnének a tömlöcben.
Borda halkan mordult egyet a szekér kereke mellett ügetve, füleit hátracsapva. Nem tetszett neki az erdő éjszakai neszezése; minden elpattanó gallyra éles, fenyegető pillantással felelt, készen arra, hogy bárkinek a torkának ugorjon.
– Ne morogj már, Borda, így is elég baj, hogy a posztóért alig kaptunk többet a veszélydíjnál – sziszegte a lány, miközben gátlástalan magabiztossággal terelte a kordét a szurdok szűk emelkedőjén. – Holnap a vásárban úgyis a háromszorosát csalom ki a kapzsi tiszttartó zsebéből az ál-csodaszerekkel!
A szekér nagy zökkenővel hagyta maga mögött a gázló sártengerét. Ahogy kiértek a magasabban fekvő sziklagyepre, Mirella egy pillanatra hátrapillantott a sötét völgyre, majd elégedetten megigazította a tőrt az övén. A veszély egyelőre elmúlt, s a kordé most már megállíthatatlanul haladt a hegyi dűlő biztonságosabb szakasza felé.

261. Kapaszkodó a hegygerincre

Mirella

A meredek kapaszkodó alaposan próbára tette a kordét húzó igásállatot. A kerekek csikorogva forgó sziklatörmeléken verekedték előre magukat, míg Mirella éles pattintással meg nem rántotta a gyeplőt a szurdok tetejéhez közeli szélesebb kanyarulatban. A méreg még mindig ott forrt a vérében: az adószedők kapzsisága és a veszélyes gázlói átkelés sovány nyeresége alaposan felhergelte a lányt.
Borda halkan, élesen felmordult, ahogy a bozótos szélén felcsattant egy száraz gally. A fekete szőrű védelmező egyetlen fenyegető mozdulattal pörrent meg az úton, sörényét borzolva szimatolt a sötét hegyoldal felé. Mirella fél kézzel a tőr fa markolatára csúsztatta ujjait, de nem történt semmi; csupán egy ijedt borz suhant át a száraz avaron.
– Nyugodj már meg, Borda, a hajdúk ennél jóval lustábbak – sziszegte élesen a lány, miközben szeme sarkából éberen pásztázta a fák közötti homályt. – Nem fognak idefent sziklát mászni az éjszaka közepén.
Gyorsan ellenőrizte a szekér kettős fenekének rejtett rekeszeit. A megmaradt fiolák és kencék épek maradtak a zötykölődő kapaszkodón. Amint meggyőződött a teher

épségéről, határozottan megcsattintotta a gyeplőt: az emelkedő lassan megszelídült, s az erdő szélén végre kirajzolódott a fennsík tágas, csendes háta.

262. A fennsík éjszakája

Mirella

A fennsík szeles peremén végre megkönnyebbülten fújtatott fel az igásállat. A csillagfényes tisztáson a kordé végre simább talajra ért, s Mirella egy öreg, terebélyes tölgyfa védelmében húzta meg a gyeplőt, hogy adjon egy szusszanásnyi pihenőt a fáradt lónak.
Borda éberen körbeszimatolta a kerekeket. Bár a sötétség még mindig tartogathatott meglepetéseket, a kutya szigorú tartása halkan engedett a feszültségből. A szurdok szűk, fenyegető sziklafalai messze elmaradtak mögöttük.
– Na látod, öregfiú, túléltük – suttogta Mirella, s leguggolva türelmesen megsimogatta a fekete eb borzas nyakszirtjét. – A kapzsi adószedők most bizonyára a meleg ivóban dőzsölnek, és sejtelmük sincs róla, miféle kincs suhant át az orruk előtt.
A távoli völgykatlanban már felsejlettek a másnapi vásárosváros halovány, derengő fényei. A lány ajkán gúnyos mosoly bujkált: fejben gyorsan átszámolta a gázlónál megkapott ezüstöket, meg a rejtett rekeszekben lapuló, méregdrágán kínálandó kencék várható hasznát.
– Hajnalban beérünk a piactérre – igazította meg a szekér ponyváját határozott mozdulattal. – Ott aztán a gőgös uraságok mélyen a zsebükbe nyúlhatnak a portékámért.
Borda egyetlen rövid vakkantással felelt, majd letelepedett a kerék mellé, éber szemeit a fennsíkra vezető útra szegezve.

263. Halk zörgés a sötétben

Mirella

A szél hirtelen megerősödött a fennsíkon, s az öreg tölgyfa ágai fészkelődve reccsentek meg. Borda füle nyomban hátracsapódott; a fekete eb megfeszült izmokkal, fojtott morgással emelkedett fel a hűvös avarról.

Mirella szíve egy pillanatra gyorsabban vert. Keze ösztönösen a szoknyája ráncai közé nyúlt, ahol a kis tőr lapult. A sötétségben a bokrok árnyai mintha megmozdultak volna. Bár a szurdokot sikeresen maguk mögött hagyták, az adószedők fegyveresei vagy a kóbor haramiák bármikor feltűnhettek a fennsík nyílt egyenesén.

– Pszt, Borda! Maradj! – suttogta a lány feszülten, éber szemeit a hegygerinc felé vezető ösvényre szegezve.

A sűrűből azonban csak egy megriadt erdei vad surrant ki, majd nyomban el is tűnt a bozótosban. Mirella mély levegőt vett, de a feszültség nem szállt el teljesen. Tudta, hogy a nyílt fennsíkon túlságosan is sebezhetőek. Az éjszaka leple alatt kellett eljutniuk a város szélső dűlőiig, mielőtt a hajnali őrjáratok elfoglalják a főbb ellenőrző pontokat.

Határozott mozdulattal pattant fel a bakra, s óvatosan megigazította a kettős padlózatot takaró gúnyákat. Borda egyetlen ruganyos ugrással mellette teremve foglalt helyet a szekéren. A gyeplő meglendült, a kordé halk zörgéssel vágott neki a lejtős útnak.

264. Körvonalak a hajnalban

Mirella

A kordé kerekei egyenletesen zörögtek a lejtős dűlőúton, maga mögött hagyva a sötét fennsíkot. A hűvös éjszakai szél fellebbentette a szekérre terített gúnyák szélét, de a dupla fenék mélyén lapuló portéka biztonságban pihent. Mirella megeresztette a gyeplőt, s hagyta, hogy a fáradt ló saját ritmusában haladjon a völgy felé.

Borda a lány lábainál kuporgott, sötét bundája szinte egybeolvadt az árnyékokkal, de fülei még mindig minden apró neszre rezdültek. A lány megsimogatta a kutya fejét, és halkan elmosolyodott. A veszély elmúlt, a hegyvidéki járőrök messze jártak, a horizont szélén pedig már halványan rajzolódott ki a vár komor sziluettje.

– Na, öregem, ezt is megúsztuk – kuncogott Mirella, miközben a kordé egy éles kanyarral elérte a városszéli gyümölcsösöket. – A hajnal már a mi oldalunkon áll. Pár óra múlva kinyit a vásártér, és a gőgös tiszttartók megint versenyt futhatnak a rézgarasaikért.

A füstszagú hajnali pára ráült a fák ágaira. Mirella egy félreeső, sűrű fűzesben állította meg a fogatot, ahol a vásárba igyekvő többi kofa előtt elrendezhette a portékát. A rejtett rekeszből előkerültek a finom posztók és az ingyenesen osztandó meleg takarók is. A közeledő reggel nemcsak új üzleteket, de újabb rászorulókat is ígért.

265. Hajnali portya a piacon

Mirella

Az első aranyló napsugarak éppen csak áttörtek a várfal feletti vastag párarétegen, amikor Mirella a szekerével átdöcögött a vásártér déli kapuján. A piactér szélén, az öreg tölgyfa árnyékában állította le a fogatot, ahol a korán kelő kofák már elkezdték kipakolni a portékáikat. A sült kenyér és a füstölt kolbász illata elkeveredett a hajnali hűvössel, barátságos morajlással töltve meg a teret.

Borda megfontolt, halk léptekkel haladt a kordé mellett. Sötét szőre még nyirkos volt a gyümölcsös harmatától, de a fülei éberen figyeltek minden közeledő léptet. Mirella gyakorlott, könnyed mozdulatokkal terítette ki a tarka pultabroszt a rögtönzött faállványra, majd sűrű mosoly kíséretében kirakta a közönségesebb árukat. Ám amikor egy vékony, didergő kisinas haladt el a szekér mellett fogvacogva, a lány mozdulata meglendült.

Egyetlen halk füttyel magához intette a megriadt fiút, s a dupla fenékből már húzta is elő az egyik legvastagabb, meleg gyapjútakarót. Lágyan a gyerek nyakába borította, figyelmen kívül hagyva annak elképedt pillantását.

– Ne verd össze a fogaidat, öregem, mert még elijeszted a gazdag vevőimet – kuncogott halkan Mirella, és egyetlen rézgarast sem fogadott el. A fiú hálásan megszorította a pokróc szélét, majd sietve eltűnt a bódék között.

Borda ekkor halk, figyelmeztető morgással jelzett. A kapu felől egy kövér, selyemkabátos kalmár közeledett gőgös léptekkel, méricskélve a korai kínálatot. Mirella ajkán azonnal megjelent a legálszentebb, legnyájasabb mosoly, s megigazította a ruhája kivágását. A nap elkezdődött, és a jómódúak rézgarasai csak arra vártak, hogy jobb helyre kerüljenek.

266. A selyemkabát ára

Mirella

– Tekintetes uram, igazán áldott a mai reggel, ha ilyen nemes úr tiszteli meg szerény pultomat! – csicseregte Mirella, miközben leplezetlen áhítattal hajolt közelebb. – Látom a mozdulatán, a hűvös hajnali pára megviseli az ízületeit... De mily szerencse! Éppen

maradt egyetlen üvegcsém a messzi délről származó, méregdrága gyógybalzsamból.
A kalmár gyanakvóan felvonta a szemöldökét, de a lány álszent mosolya és a csiszolt fiola aranyló csillogása azonnal elaltatta a gyanúját.
– Mennyit kérsz ezért a csecsebecséért, leányzó? – kérdezte pöffeszkedve, miközben hüvelykujjával a vastag ezüstgyűrűjét forgatta.
– Egy ilyen ritkaságért a várbéli urak aranyat adnának, de a tekintetes úrnak megelégszem három fényes ezüsttel – suttogta Mirella bájoló hangon.
Borda ekkor lassan, kimérten előlépett a szekér árnyékából. Sötét bundája borzolódott, s egyetlen halk, mély morgással nyomatékosította az alku tisztaságát. A kalmár reflexszerűen hátrahőkölt, s a fenyegető fekete dög láttán sietve a szüszébe nyúlt, nehogy alábbhagyjon a jóindulat.
A három ezüstgaras villámgyorsan landolt Mirella tenyerében. Miután a pöffeszkedő vevő elégedetten odébbállt az egyszerű, illatosított repceolajjal, a lány szemében csintalan szikra gyúlt. Az ezüstöket azonnal a szoknyája rejtett zsebébe süllyesztette, tudva, hogy a rászorulók este bőséges vacsorát kapnak belőle.

267. A bíborselyem úrfi

Mirella

Mirella elégedett mosollyal igazította meg a szoknyája redőit, majd csendes intéssel jelzett Bordának. A szőrös védelmező egyetlen halk horkantással nyugtázta a sikeres üzletet, miközben a vásártér lassan megtelt a kofák kiabálásával és a friss kenyér illatával.
Nem kellett sokat várniuk a következő lehetőségre. A szomszédos faszobrász pultjánál egy pöffeszkedő úrfi tette a szépet. Cifrán hímzett, méregdrága selyemkabátja sárga fénnyel világított a reggeli szürkeségben, miközben pimaszul alacsony árat kínált az öreg mester gondosan faragott kelengyésládájáért.
– Ilyen silány holmiért egyetlen rézgaras is sok, öregem! – fintorgott az úrfi, s közben kecsesen megigazította selyemkabátja ujját.
Mirella szemeiben pajkos szikra gyúlt. Könnyed léptekkel odasétált a pult elé, és csicsergő hangon csatlakozott a beszélgetéshez.
– Ó, tekintetes uram, mily éles szemmel forgatja a szót! Ám egy ilyen pazar selyemkabát

viselőjének igazán kijár a szerencse: a mester ládája varázslatos rejtett rekeszeket őriz, amelyben a féltett ezüstök sosem lelik rablójukat.
Borda eközben komótosan előlépett, és mint aki a legtermészetesebb dolgot teszi, ráült az úrfi selyemkabátjának finom uszályára. Az úrfi mozdulni próbált, de a hatalmas fekete eb mozdulatlan súlya s a lány bűvös mosolya gyorsan jobb belátásra bírta. A cifrába öltözött vevő végül mélyen a szüszébe nyúlt, s a kért ár dupláját tette le az öreg kézműves remegő tenyerébe, csak hogy épségben kiszabadítsa drága kelméjét.

268. A vásárkapu árnyékában

Mirella

A bíborselyemben feszítő pimasz alak szinte futva menekült a tömegben, miközben kétségbeesetten porolta finom kelméjét. Az idős faszobrász remegő kézzel szorongatta a tenyerébe pottyant ezüstöket, s hálás tekintettel fordult a lány felé.
– Leányom, a jóisten áldjon meg! Fogadd el legalább ezt a kis faragott figurát köszönetképpen!
Mirella azonban éles kézmozdulattal intette le az öreget, hangjában szikrázó ingerültséggel.
– Tartsa csak meg, mester! Inkább vegyen belőle meleg ételt meg tisztességes fát, ahelyett hogy ingyen munkálkodna az ilyen pöffeszkedő úrfiaknak! – vágta rá metsző határozottsággal.
Borda morogva méregette a tömeget. Az eb fülei hátracsapódtak; pontosan érezte, hogy a megszégyenített selyemkabátos aligha nyeli le a keserű pirulát, s hamarosan a városi hajdúkkal térhet vissza.
– Gyerünk, Borda, nincs időnk itt ácsorogni! – sziszegte Mirella, és gyors mozdulattal felkapta a portékás kosarát.
Gyors, elszánt léptekkel indultak meg a piaci bódék sűrűjében. A lány szeme még mindig szikrázott a gőgös uraság pimaszsága miatt, de lépteit egy pillanatra sem lassította. A kofák kiabálása és a kordék zörgése lassan mögöttük maradt, amint átvágtak a vásártér déli kapuján, a városszéli dűlőút felé.

269. A kanyargó dűlőúton

Mirella

A poros dűlőútra kiérve a város zaja végleg megcsillapodott mögöttük. Mirella fújt egy mélyet, ahogy a délutáni napfény megcsillant a fák lombjai között, s lépteit végre kényelmesebbre fogta. A kordé halk zörgése megnyugtató ritmust adott a meneteléshez, Borda pedig éber füllel, de lényegesen lazább tartással ügetett a lány oldalán.

– Látod, pajtás? Az ilyen selyemruhás pávák mindig azt hiszik, hogy az egész világ az ő lábaik előtt hever – jegyezte meg Mirella halk, huncut mosollyal az arcán. – De legalább a szobrász öregnek jut ma estére tisztességes vacsora.

Borda egy rövid horkantással felelt, mint aki teljes mértékben egyetért a döntéssel, majd orrát a szél felé fordította. A gázló felé vezető út még jó pár mérföldet ígért, de a szorongató városi levegő után a nyílt mező szabadsága valóságos felüdülés volt mindkettőjük számára.

A lány benyúlt a szoknyája rejtett zsebébe, s ujjai között megcsörrentek a korábban megszerzett ezüstök. Nem kérkedett a zsákmánnyal, de a megelégedettség melegsége járta át: a csalóktól és fennhéjázóktól elvett garasokból hamarosan újabb takarókat és orvosságot vesz a szegény sorsúaknak.

Ahogy a dűlőút egy fűzfákkal szegélyezett kis patakmederhez ért, Mirella megtorpant egy pillanatra. Leoldotta a kulacsát a kordé oldaláról, ivott egy korty hűs vizet, majd a tenyeréből a hűséges ebnek is adott. Borda hálásan lefetyelte a vizet, miközben szemeivel a távoli kanyart pásztázta. A porfelhő mögöttük lassan elült, s a városháza hajdúinak sem volt nyoma – a pórul járt úrfi valószínűleg jobbnak látta, ha nem csinál nagyobb nevetséget magából.

270. A rőzseszedő anyóka

Mirella

Mirella gondosan elrakta a kulacsot a kordé oldalára, majd egy utolsó, elégedett pillantást vetett a mögöttük elterülő tájra. A nap már alacsonyan járt, aranyló fénnyel vonva be a porzó dűlőt. Nem vesztegették tovább az időt: megragadta a kis szekér

rúdját, Borda pedig halk mordulással vett fel a ritmust a lány oldalán.
A dűlőút hamarosan kanyargósabbá vált, s a fűzfák takarásából lassan kirajzolódott a folyó ezüstös szalagja. A gázló hűvös, párás levegője már messziről érződött. A part menti bokrok tövében, alig néhány lépésre az úttól, egy görnyedt hátú, elnyűtt ruhájú öregasszony kuporgott, s fagyos ujjakkal próbált összefogni egy csekélyke rőzseköteget.
Mirella léptei maguktól lelassultak. A gőgös urakkal szembeni maró cinizmusa pillanatok alatt elpárolgott, átadva helyét a benne lakozó gyengéd figyelemnek. Odalépett a didergő anyókához, miközben Borda éber tekintettel őrizte a közeledést. A lány benyúlt a szoknyája rejtett zsebébe, s a bíborselyem úrfitól szerzett ezüstökből egy nehéz érmét nyomott a meglepett asszony kérges tenyerébe.
– Vegyen rajta egy jó meleg takarót meg ennivalót, néném – mondta Mirella halk, meleg hangon, s mielőtt a néni megszólalhatott volna, már vissza is fordult a kordóhoz.
Borda elégedett horkantással csatlakozott hozzá, ahogy a szekér kerekei elérték a gázló első kavicsos zátonyait.

271. A túlsó elágazás

Mirella

A víz hűvösen fecskendezett a kordé kerekére, ahogy a sekély sodrásban tengelyig merültek. Borda magabiztos léptekkel tört utat a zátonyok csiszolt kavicsain, miközben Mirella fél kézzel a szekér rúdját tartotta, másikkal pedig a ponyvát igazította el, nehogy a felverődő habok átáztassák az értékes portékát.
A túlparti bozótos mögött az út kétfelé ágazott: az egyik ág a hegyi vámház felé vezetett, a másik egy elhagyatott, csendes erdei csapás irányába kanyargott.
– Na, öregem, a vámőröknek ma biztosan nem fizetünk fityinget sem – kuncogott halk, csilingelő hangon Mirella, és finoman megveregette Borda széles, sötét vállát.
A kutya jóváhagyó morajjal fordult balra, a ritkábban járt, bokrokkal benőtt ösvény felé. Mirella szeme elégedetten villant: pontosan tudta, hogy a gőgös uracs ezüstjeiből maradt még annyi, amennyivel a következő falucska nincstelenjeit is megörvendeztetheti. Ahogy kiértek a vízmosásból, a szekér alá rejtett titkos rekesz szárazon és sértetlenül zökkent át a kiálló gyökereken.
Az alkonyat lassan ráborult a tájra, de a lány arcán ott bujkált az a jól ismert, csintalan

mosoly, amely mindig egy újabb sikeres csel és jótett után ragyogta be a tekintetét.

272. Az avar zizzenése

Mirella

A sűrűsödő homályban a tölgyek árnyéka rányújtózott a kordéra, s a bükkös mélye csendes menedéket kínált. A kerék alatt halkan ropogott a száraz avar, ám az erdő esti zúgását hirtelen egy távoli, furcsa zörej törte meg. Borda hegyezni kezdte a fülét, felhorkant, s egy pillanatra megtorpant a nyirkos ösvényen.
– Mi az? – suttogta Mirella. Szeme a sötétedő fatörzseket pásztázta. – Vámőrök?
A fekete kutya óvatosan lépett egyet előre, mialatt háta szőre enyhén felborzadt. Nem a hajdúk lovainak pattogó trappolása volt ez: valahol az elhagyatott tisztás felől fojtott, vékony gyereksírás hallatszott. Egy roskadozó mészégető kunyhó fala mögött maroknyi pislákoló parázs fénye vetült a törzsekre.
– Várj – intette le Borda morajlását a lány. – Nem zsandár.
Óvatosan közelebb húzták a szekeret a sűrű cserjés takarásába. A félig beomlott tető alatt egy riadt jobbágyasszony kuporgott két didergő gyermekével, rettegve figyelve a gallyak roppanását. Amikor meglátták a karcsú lányt s a mögötte kirajzolódó hatalmas eb alakját, a nő riadtan magához ölelte a pulyákat.
Mirella tekintetéből azonnal elpárolgott a gyanakvás. Gyengéden felemelte a kezét, s a kordé ponyvája alá nyúlva egy vastag gyapjútakarót meg egy friss veknit halászott elő.
– Nyugodalom, jóasszony – mondta halkan. – Nem az úr embrei vagyunk.

273. Útbaigazítás a homályban

Mirella

Az asszony reszkető kézzel vette át a meleg gubát, s mikor a friss kenyérillat megcsapta a gyerekek orrát, a legkisebb máris apró fogakkal harapott a puha bélbe. Mirella csendesen letelepedett melléjük a szalmára, míg Borda feszült figyelemmel őrködött a félig beomlott ajtónyílásban, füleit az éjszakai bükkös zörejeire szegezve.
– Merre tartanak, jóasszony? – kérdezte halk, együttérző hangon a lány. – A vámházat jobb messziről elkerülni, az úr hajdúi ma este még az üres tarisznyát is megvámolják.

– A túlsó partra, a rokonsághoz – suttogta a nő, miközben könnyeit törölgette. – Nem maradt semmink, a tisztviselők még a tűzrevalót is elvették.
Mirella nem sokat teketázott. A szoknyája belső zsebéből előhalászott egy csillogó ezüstöt – azt, amit a vásárban a gőgös úrfitól csalt ki ravasz álszerénységgel –, s a meglepett asszony marjába nyomta. A jobbágyasszony szeme tágra nyílt, megszólalni sem tudott a hirtelen jött jóságtól.
– A gázló alsó kanyarulatánál keljenek át, ott sekély a víz és nincs őrség – igazította el őket Mirella könnyed mosollyal, majd talpra ugrott. – Gyerünk, Borda, nekünk is szednünk kell a lábunkat!
A fekete kutya halkan felmordult, jelezve, hogy a környék csendes. Intettek a hálás családnak, s a kordét visszahúzva a nyirkos dűlőútra, nekilendültek az erdő mélyének.

274. A ködös elágazásnál

Mirella

A nyirkos avaron csak halk surranással haladt a kordé. Az éjszakai pára csontig hatolt, de Mirella belső mosolya mit sem vesztett melegéből: a pöffeszkedő úrfitól ravaszul kicsalt ezüst végre oda került, ahol valóban életeket mentett. A megmentett jobbágycsalád már a sekély gázló felé tartott, biztonságban a hajdúk kapzsi tekintetétől.
Borda azonban nem lazított a feszültségen. Alacsonyan tartott orral, szinte némán suhant a kordé mellett, szőre borzolódott a nyakán. A fák törzsei között sűrű köd kúszott elő, s a kanyargós erdei csapás hirtelen egy homályos elágazáshoz ért. A korhadt útjelző szánalmasan fityegett az egyik öreg bükkfa törzsén, a felirata rég elenyészett az időjárás viszontagságaiban.
– Na, szép kis útbaigazítás a semmi közepén – suttogta Mirella halk, csípős humorral, miközben megtorpantotta a kordét. – A jobb oldali ösvény a köves gerincre visz, a bal meg le a mocsaras égeresbe.
Borda halkan, óvatosan felmordult, s a bal oldali, sötétségbe vesző csapás felé bökött a nedves orrával. Pompás ösztönei megsúgták: a sáros égeresben ugyan nehezebb a haladás, ám a sziklás gerincen messzire visszhangozna a kerekek zörgése.
– Igazad van, öregem – bólogatott a lány, s átrendezte a szekéren a gubákat, hogy semmi se zörögjön. – A sár tisztítható, a tömlöc viszont maradandó. Megragadta a kordé

rúdját, s a sűrűsödő homályban magabiztosan vágott neki az ismeretlen völgyi ösvénynek.

275. Süppedős ösvényen

Mirella

A cuppogó sár gyorsan befedte a kordé kerekeit, de a nedves égeres mély csendje minden fáradságot megért. Mirella megfontolt léptekkel dőlt a rúdnak, cipője orra mélyen besüppedt a puha talajba, miközben Borda a sűrűbb fűcsomókon egyensúlyozva haladt mellette. A kutya időről időre felpillantott a lányra, mintha csak azt ellenőrizné, bírja-e még a kordé nehéz tolását.

A völgy aljában megrekedt a párás, hűvös levegő. A nyirkos égerfák törzsei között a sűrű köd szinte paplanként borult az útra, elnyelve a kerekek halk nyikordulását is. Fent a gerincen egy kései bagoly kurjongatott, de idelent, a mocsaras tisztás védelmében semmi sem árulta el a jelenlétüket. A ravasz úrfitól szerzett ezüst emléke még mindig kellemes meleggel töltötte el Mirella szívét: a didergő jobbágycsalád már messze járt a biztonságot adó túlsó parton.

Egy mélyebb pocsolyánál a bal kerék hirtelen megakadt egy víz alatti gyökérben. Mirella nem fújtatott méltatlankodva; csak csendesen intett a kutyának. Borda nyomban a szekér hátuljához fúrta a vállát, s egyetlen összehangolt mozdulattal kiszabadították a járművet a sáros csapdából. A kordé lágyan gördült tovább a puhuló avaron.

Néhány száz lépés után a talaj érezhetően keményebbé vált, s az ösvény lassan emelkedni kezdett a nedves völgyfenékről. A fák ritkultak, s a tisztás szélén egy öreg tölgy védelmező lombkoronája tűnt fel. Mirella megállította a kordét, megtörölte sáros kezét a kötényében, s halkan elmosolyodott. Az éjszaka neheze mögöttük volt, s a biztonságos menedék már alig karnyújtásnyira feküdt tőlük.

276. Pirkadat a vén tölgynél

Mirella

A vén tölgy vastag törzse mögött végre szilárd volt a talaj, s a harmatos fű kíméletesebben fogadta a kordé nehéz kerekeit. Mirella elengedte a rudat, s mélyet

sóhajtva nyújtóztatta ki sajgó hátát. A fák ágai között derengeni kezdett az első halvány pirkadat, lassan eloszlatva a mocsári völgy nehéz, nyirkos ködét.

Borda egy alapos rázkódással szabadult meg a szőrére tapadt lápiszaptól, majd elégedetten telepedett le a lány lábához. Mirella elmosolyodott a fekete kutya fontoskodó ábrázatán, s a kordé ponyvája alól előhalászott egy darab füstölt sajtot meg egy szikkadt kenyércsücsköt. A falat felét bajtársának dobta, aki azt még a levegőben elkapva nyelte le.

Míg a kutya a jutalmát élvezte, Mirella óvatosan benyúlt a szekér dupla padlólemeze alá. A rászorulóknak adott ezüst után megmaradt apró, meg a jól elrejtett kelmék épek voltak, a láp nyirkossága nem férkőzött a titkos rekeszbe. A ravasz úrfi alapos megvámolása és a mészégető kunyhóban hagyott segítség után a lány lelke éppoly könnyű volt, mint a hajnali szellő.

A nap első aranyos sugarai már átderengtek a tölgyfa koronáján, jelezve, hogy az erdei ösvény veszélyesebb szakasza a hátuk mögött maradt. Mirella felhajtotta a kulacsát, ihatott egy korty friss vizet, majd intett Bordának: ideje volt felkészülni a gázló felé vezető út utolsó szakaszára.

277. A kavicsos meder szélén

Mirella

Mirella megigazította a hámot, majd egy határozott, mégis könnyed reccsentséssel lendületbe hozta a kordét. A nehéz kerekek végre szilárd, döngölt földúton gördültek tovább, örökre maguk mögött hagyva a láp fojtogató, nyirkos páráját. Borda vidáman ügetett a szekér előtt, fülét hegyezve figyelte az ébredező erdő neszeit, mintha csak a saját birodalmát járná körbe a harmatos reggelben.

A lejtő kanyarulatánál a fátyolos fák mögül lassan kirajzolódott a patak széles, kavicsos medre. A gázló felé vezető út aranyló napfényben fürdött, s a hűvös hajnali szellő üdítően simogatta a lány fáradt arcát. Mirella halk, pajkos dallamot dúdolt, miközben a magaslati pontról figyelmesen felmérte a terepet: a vízállás sekélynek tűnt, s sem a parton, sem a fák takarásában nem látszottak hívatlan hajdúk vagy szigorú adószedők.

– Na, te fekete vitéz, nézzük, ázik-e ma a hasad! – intett a kordé mellől Mirella, s Borda egy gurgulázó vakkantással felelt, miközben máris a sekély szegélyvízbe gázolt. A

fröccsenő vízcseppek csillogó gyöngyökként szóródtak szét a pirkadati fényben.
A lány biztos kézzel kormányozta a szekeret a meder szilárdabb, kerek kövei között, ügyelve arra, hogy a kordé titkos rekesze biztosan száraz maradjon. A túlpart már karnyújtásnyira feküdt, nyitott kapuként a békésebb erdei dűlőút és a távoli vásárok világa felé.

278. Átkelés után a napfényben

Mirella

A kordé kerekei zökkenőmentesen gördültek fel a túlparti, aranyló gyepre. A sekély patak frissítő hűvöse még ott bujkált a levegőben, de a túloldalon már a délelőtti nap melengető sugarai fogadták a vándorokat. Borda, amint szilárd talajt érzett a mancsa alatt, hatalmasat horkantott, majd alaposan megrázta magát, ezer csillogó vízcseppet szórva a kinyíló vadvirágokra.
Mirella egy pillanatra megállította a szekeret a fűzfák árnyékában, hogy ellenőrizze a rakományt. Ravasz mosollyal nyúlt le a kordé alsó deszkájához, s ujjai gyakorlott mozdulattal tapogatták végig a titkos rekesz illesztéseit. Szerencsére egyetlen csepp víz sem jutott be: a féltett portékák, a gyógykenőcsök és az ínségesebb időkre elrejtett holmik mind teljesen szárazak maradtak. A gázló zökkenőmentes leküzdése mindig jó ómennek számított a hosszú úton.
– Na látod, te fekete vitéz, a szerencse megint a mi oldalunkon áll! – kacsintott a kutyára a lány, miközben kissé meglazította a hámot, hogy kényelmesebb legyen az ügetés. – Most pedig nyakunkba vesszük az utat, mielőtt valami buzgó hajdúnak eszébe jutna vámszedő bódét kanyarítani erre a csöndes szakaszra.
Az erdei dűlőút békésen kanyargott tovább a fenyvesek és tölgyesek ölelésében. A madarak vidám csicsergéssel töltötték be a lombkoronát, s Mirella maga is halk, pajkos nótára gyújtott. A nehéz, mocsaras szakasz fojtogató emléke végleg szerteoszlott, s a kordé ritmikus döcögése új erőt öntött beléjük a távoli vásár felé vezető úton.

279. Árnyak az irtáson

Mirella

A fenyves sűrűsödő lombjai alatt az erdei út lassan emelkedni kezdett. A hűvös árnyékok ölelésében Mirella a madarak énekét hallgatta, ám tekintete egyetlen pillanatra sem lankadt. Borda hegyezett füllel lépkedett, teste megfeszült, amint a távolból lódobogás halk zaja ütötte meg a fülüket. A gázlón ugyan szerencsésen átjutottak, de az urasági hajdúk járőrei bármelyik kanyar mögött felbukkanhattak, így az aggodalom csendesen ott lappangott a levegőben.

– Halkan, Borda – suttogta Mirella, s óvatosan a szekér rúdjára csúsztatta a kezét. – Csak semmi kapkodás.

A kutya szaggatottan szimatolt a levegőbe, halk morgása alig hallatszott a kerékcsikorgás mellett. A lány egyetlen gördülékeny mozdulattal egy kopott, szürke gyapjútakarót terített a kordé alsó deszkájára, még biztosabb takarásba vonva a titkos rekesz fedelét. Bár a pulzusuk felgyorsult a bujkálás állandó veszélyétől, Mirella arca pillanatok alatt felvette a gondtalan vándoráru-kereskedők megszokott, ártatlan kifejezését.

Az irtás széléhez érve a napsugarak újra áttörték a lombkoronát, eloszlatva a baljós árnyakat. A távoli patkókoppanások csendesedtek, s hamarosan kiderült, hogy csupán egy málhás öszvér haladt át a szomszédos csapáson. Mirella mélyet sóhajtva mosolyodott el, miközben Borda is lassan elengedte a feszültséget, s megújult lendülettel ügetett tovább a távoli vásár felé vezető dűlőúton.

280. Cipó a kőkeresztnél

Mirella

A délutáni napfény melegen árasztotta el a sűrű fenyvesből kivezető dűlőutat. A korábbi feszültség végleg elpárolgott a hűvös erdei levegővel együtt, ahogy a kordé zötykölődve követte a kanyargó szekérnyomot. Mirella elégedetten hátradőlt a fapadon, felengedte a szorosra fogott gyeplőt, és mélyen beszívta a kiszáradt avar édeskés illatát. Borda megnyugodva ügetett a kerekek mellett, nyelvét lógatva, néha egy-egy kíváncsi pillantást vetve a szedres bokrokra.

Hamarosan egy kopott, mozaik mohával borított kőkereszt bukukkant elő az út szélén, melynek árnyékában egy kimerült, vékony gúnyájú fiatal suhanc csücsült. Poros lábai előtt csak egy szakadt tarisznya hevert, s a fiú behúzott nyakkal, üres tekintettel

bámulja a port. Mirella szeme azonnal megenyhült, amint meglátta a didergő vállat s a dologban megfakult, foltozott ingvállat. Megállította a kordét, s óvatos szisszenéssel intett Bordának, hogy maradjon nyugodt.

– Na, ne nézz úgy rámszorult szemmel, öcsém, nem a tiszttartó hajdúja vagyok! – kiáltott oda vidám, meleg hangon a lány, s ruganyos mozdulattal leugrott a bakról. A ponyva szélét fellebbentve egy sárgára sült cipót és két szárított halat húzott elő a raktér felső kosarából. – A gyomrod korrogása még a rigók énekét is elnyomta. Nesze, edd meg, míg az uraságok el nem adóztatják a levegőt is!

A fiú hálásan megilletődve, remegő kézzel fogadta az ételt, míg Borda komoly ábrázattal megszaglászta a jövevényt, majd elégedett horkantással elnyúlt a porban. Mirella felnevetett, s miközben a kordé ponyvájának köteleit igazította meg, elégedetten konstatálta: a vásár felé vezető út még tartogat jó cselekedeteket, mielőtt újra a kapzsi kalmárokkal kellene megküzdeniük.

281. A kapzsi írnok híre

Mirella

A fiatal suhanc szinte egyben nyelte le az első falat kenyeret, miközben könnytelt szemmel mormolt köszönetet a váratlan lakomáért. Mirella csak legyintett egy lágy mosollyal, s intett a fiúnak, hogy lassan rágjon, a hajdúk úgysem futnak a jóllakott szegények után.

– Ha a városszél felé tartotok, vigyázzatok a lankás kanyarnál! – nyögte ki két falat között a legényke, a szája szélét törölgetve. – A vámszedő írnok ma különösen morcos, a tiszttartó emberei meg ott sündörögnek a kapuknál!

Mirella szeme pajkosan megcsillant a figyelmeztetés hallatán. Kuncogva borzolta meg a suhanc csubas haját, majd egy halk csettintéssel a bakhoz szólította Bordát. A fekete kutya egyetlen ruganyos szökelléssel pattant fel a kordéra, s éber tekintettel telepedett a ponyva széléhez.

– Köszönöm a szót, öcsém! Majd teszünk róla, hogy az a tekintetes úr ne ingyen tömje a zsákját – kacsintott a lány, s ruganyosan visszapattant a bakra.

Megrázta a gyeplőt, s a kordé kerekei nyikorogva lódultak meg a napfényes dűlőúton. A kőkereszt és a hálásan integető legény lassan elmaradt mögöttük, ahogy a szekér

leereszkedett a lankás völgybe, ahol a távolban már felsejlett a vásárváros szélén kanyargó út.

282. Csel a vámkapunál

Mirella

A dűlőút lassan kiszélesedett, s a kanyar mögött feltűnt a városszéli vámház kopott cseréptetője. Az út mentén strázsáló tiszttartói hajdúk tunyán támaszkodtak lándzsáikra, míg az asztal mögött pöffeszkedő írnok sötét tekintettel méregette a közeledő szekereket. Tollát nagyhirtelen tintába mártva már előre dörzsölte a tenyerét a szaftos vám reményében.
Mirella nem jött zavarba a fenyegető látványtól. Egy csinos mozdulattal meglazította a fűzőjét, s az ülés alatti rekeszből előhalászott egy díszes, faragott fadobozt. Borda halkan dörmögött egyet, mintha pontosan tudná, miféle komédia készülődik, s büszkén kihúzta magát a bakon.
– Csend legyen, öregfiú, most megmutatjuk, hogyan kell a kapzsiságot megsarcolni – suttogta Mirella pajkosan, s a szekeret pontosan a vámvizsgáló asztal elé kormányozta.
Az írnok felhorkant, s pápaszemét az orrára igazítva lépett a kordéhoz. Fenyegetően bökte ki a szavakat, miszerint a vásári portékák után ma kétszeres illeték jár, különösen az ismeretlen vándoroknak. Mirella azonban ártatlan, meleg mosollyal nyitotta ki a facsipkés dobozkát, melyben egy csillogó, illatos balzsam lapult.
– Ó, tekintetes uram! – rebegte halkan, bájoló tekintettel. – Hát csak nem a híres-neves tudós úrhoz van szerencsém? Ezt a csodás kenőcsöt a császári udvarból hoztam, mondván, hogy a legfáradtabb elmének is visszahozza a fiatalságát... De ha a vámot követeli, lemondok róla a nagyságos úr javára!
Az írnok szeme szinte szikrázott a kapzsiságtól, s a nagyravágyás pillanatok alatt elhomályosította a hivatali szigorát.

283. A megpecsételt engedély

Mirella

Az írnok reszkető ujjakkal nyúlt a díszes dobozért, mintha a fiatalság örök forrását tartaná a kezében. Mirella egy pillanatra még visszahúzta a dobozkát, épp csak annyira, hogy a hivatalnok kapzsisága a tetőfokára hágjon, s a szemei elhomályosuljanak a vágytól.

– De természetesen a hivatalos áthaladási pecsét is jár a császári csodakenőcs mellé, ugye? – suttogta Mirella ártatlan, megnyerő mosollyal, s kissé közelebb hajolt a fakó pult felett.

Az írnok kapkodva bólintott, s már nyomta is a piros viaszos pecsétet a pergamenre, fittyet hányva a duplázott illetékre s a szigorú rendszabályokra. Egyetlen szót sem szólt, nehogy az illatos kincs elillanjon a kezei közül.

Borda a bakon halkan felmordult. Habár a feszültségtől az izmai még mindig pattanásig feszültek, s sötét szeme éberen követte a lándzsás hajdúk unott mozdulatait, jól tudta, mikor kell csendben maradnia. A félelem csak még élesebbé tette a figyelmét.

A megpecsételt engedély csöndben gazdát cserélt, s a szekér kerekek megcsikordultak a vámház előtti kavicsos úton. Ahogy maguk mögött hagyták a vámszedők fenyegető árnyékát, Mirella elfojtott kuncogással igazította meg a ruháját.

– Látod, öregfiú? Egy kevés sima disznózsír meg pár csepp levendulaolaj csodákra képes, ha kapzsi hivatalnokkal van dolga az embernek – kacsintott halkan a feszülten figyelő kutyára, s magabiztosan igazította útnak a lovat a vásárváros felé.

284. A vásárváros kapuja előtt

Mirella

A szekér zökkenőmentesen gördült tovább a porzó dűlőúton, s a vámház komor kőépülete lassan elenyészett a sűrűsödő fák mögött. Mirella elégedetten simította végig a még friss, piros viasztól nehéz pergamencsíkot, majd gondosan elrejtette azt a szoknyája legbelső redői közé. Borda hegyezett füllel vigyázta a mögöttük hagyott tájat, de a szorító feszültség láthatóan engedett a lapockájából; a fekete kutya orra már a közeledő vásárváros szagait ízlelgette.

A zöldellő tölgyek árnyékából kilépve hamarosan felsejlettek a vásárváros kapujának körvonalai. A távolban vastag porfelhő kavargott a nehéz kordék s a behajtott állathordák nyomában, a szél pedig tisztán hozta feléjük a kofák kiabálását és a tömeg

zsivaját. Az út szélén, egy régi kőkereszt tövében egy rongyos ruhájú suhanc csücsült, s fáradt, kiéhezett tekintettel méregette a közeledő fogatot.
Mirella egyetlen pillantásból megértette a helyzetet. Intett Bordának, hogy fogja vissza a lovat, majd a tarisznyájából előhalászott egy jókora karéj cipót meg egy kis szárított húst. Amikor a szekér megállt, kedves, anyáskodó mosollyal nyújtotta át az ételt a meglepett fiúnak.
– Egyél csak, öregem, hosszú még a nap – szólt szelíden.
A suhanc hálásan megragadta a falatokat, de mielőtt eltűnt volna a bokrok között, halkan, óvatosan visszasúgta:
– Vigyázzatok a kapunál! A vásárbíró hajdúi ma minden szekeret átkutatnak, és a szigorított engedélyeket kerestetik!
Mirella kacsintott egyet, megveregette Borda nyakát, s elégedetten hajtotta tovább a fogatot a nyüzsgő kapu felé. A cseles pecsét ott lapult a zsebében, s tudta, hogy a vásári forgatagban már senki sem állíthatja meg őket.

285. Viaszpecsét a hajdú előtt

Mirella

A szekér megállt a hosszú, porzó sor végén, közvetlenül egy megrakott szénásszekér mögött. Mirella türelmetlenül méregette a kapunál pöffeszkedő két hajdút, akik mérges ábrázattal lökdösték a vásárba igyekvő kofákat, s minden portékát alaposan felforgattak.
Borda halk, fenyegető morajjal jelezte nemtetszését, amint az egyik egyenruhás gőgösen közeledett a bak felé. A fekete kutya szőre égnek állt, szemei villámlottak – láthatóan nem sok hiányzott hozzá, hogy elkapja a kötekedő őr bokáját.
– Na, mi lapul a ponyva alatt, menyecske? – mordult fel a hajdú, miközben gyanakvóan végigmérte Mirellát, majd a vicsorgó kutyát. – Megvan a szigorított pecsét, vagy fordulhattok is vissza?
Mirella éles, maró mosollyal húzta elő a friss viasszal megnyomott pergamencsíkot, s közvetlenül az őr orra alá tartotta. A kapzsi írnoktól megszerzett hivatalos nyomat még szinte meleg volt, a cifra címer pedig kétséget kizáróan hirdette a belépési jogot.
– Viasz is van, írás is van, tekintetes uram! – vágta rá Mirella csípős éllel a hangjában. –

Vagy talán a vásárbíró úr pecsétje sem elég jó a tisztes hajdúknak?
A hajdú zavartan hümmögött, majd hátrahőkölt Borda vészjósló morgásától. Kelletlenül intett a lándzsájával, hogy szabad az út, Mirella pedig egyetlen rántással lendítette mozgásba a fogatot, maguk mögött hagyva a kapu fojtogató porát.

286. A kalmár selyemsátra

Mirella

A kapu mögött kitárult a vásárváros zsibongó forgataga. A ponyvás bódék, fűszerillatú sátrak és kiabáló kofák sűrűjében Mirella magabiztosan igazgatta a gyeplőt, s félrehúzta a fogatot az első tágasabb mellékutcába. Borda még mindig halk, vészjósló morajjal kísérte a közeledő járókelők lépteit; a kapunál szerzett méreg nem párolgott el belőle egykönnyen.
– Nyugodj meg, Borda, bent vagyunk – sziszegte Mirella éles hangon, miközben türelmetlenül igazított egyet a csípőjén lévő szüszőn. – De a java még csak most következik.
A piac közepén, egy díszes selyemsátor árnyékában a városszerte hírhedt, pöffeszkedő kalmár épp egy megszeppent kisfiút szidott fennhangon, mert az véletlenül rálépett a drága kelméjére. Mirella szeme vészesen megvillant. Maró cinizmussal az arcán rángatott elő a szekér rejtett rekeszéből egy szép, csiszolt üvegcsét, amelyben csillogó, ám valójában teljesen értéktelen kútvíz és illatos olaj keveréke lötyögött.
– Lássuk csak, mennyit ér meg a rátarti úrfinak a csodás bőrfiatalító balzsam – mormolta Mirella, s a suhanc megmentésére indulva, határozott léptekkel vágott át a forgatagon. Borda szorosan a sarkában lépdelt, készen arra, hogy a legkisebb intésre vicsorogva lépjen közbe.

287. Balzsam a ficsúrnak

Mirella

– Állj meg egy szóra, tekintetes uram! – csillant fel Mirella csábító, mégis határozott hangja, ahogy kecsesen befurakodott a reszkető kisfiú és a kárpált ruhájú kalmár közé. – Nem méltó egy ilyen pompás megjelenésű, előkelő úriemberhez, hogy egy éhes

jobbágyporontyra pazarolja a drága idejét s az erejét!
A rátarti ficsúr meglepődve meredt a váratlanul feltűnő vándorárusra. Haragja nyomban alábbhagyott, amint végigmérte Mirella pajkos mosolyát és a finom ujjai között csillogó, csiszolt üvegcsét.
– Ritka kincsre leltem a távoli Itáliában – suttogta Mirella bizalmasan, egy lépést téve a selyemsátor árnyéka felé. – A fiatalság és a hibátlan bőr titkos elixírje ez. Egyetlen cseppje eltünteti a gondok legkisebb barázdáját is, s olyan ragyogást ad az arcnak, amilyet csak a királyi udvarokban látni. Igazi úrfiaknak való, mint amilyen kelmed.
Borda ekkor egy halk, mély morajlással lépett Mirella mellé. A feszült kutya vészjósló sötét árnyéka láttán a kalmár kissé megrázkódott, s önkéntelenül a szüszőjéhez kapott. A félelem és a kapzsiság keveréke gyors döntésre sarkallta a rátarti kereskedőt.
– Mennyit kérsz érte, menyecske? – kérdezte kapkodva, miközben már rángatta is elő a csörgő ezüstöket a belső zsebéből.
Mirella pikírt mosollyal vette át a vaskos maroknyi érmét, miközben a megszeppent kisfiú a háta mögött észrevétlenül kislisszolt a forgatagba. Az üzlet megköttetett: az értéktelen, illatos kútvíz gazdát cserélt, Mirella pedig elégedett kacsintással intett Bordának a továbbállásra.

288. Ezüstök a facserep tövében

Mirella

Mirella nem teketóriázott: amint a kapzsi ficsúr a csodásnak hitt kútvízzel az arcán elmerült a selyemsátor árnyékában, elégedetten csörrentette meg az övére akasztott szüszőt. A nehéz ezüstök kellemes súllyal húzták a bőrt, ám tudta jól, hogy az ilyesféle szerencse pünkösdi királyság, ha az ember sokáig tétovázik a csalatkozott balek közelében.
– Gyere, Borda, ne várjuk meg, míg rájön, hogy a királyi udvarok ragyogása helyett sima kútvizet simogat a pofájára – morogta Mirella halk, vágó hangon a kutya felé, miközben átsuhantak a zsibongó vásártér sűrűjén.
A fekete fenevad éles horkantással kísérte úrnőjét. Szemei folyamatosan a tömeget pásztázták, vészjósló tartása és merev háta azonnal jobb belátásra bírta a tolakodóbb kupeceket. Borda nem kedvelte a vásári lármát, de még kevésbé az öntelt nagyurakat.

A bódék sora mögött, egy roskadozó facserep árnyékában egy idős, meggörnyedt asszony ülte végig a forgatagot, aki megfagyott ujjakkal próbálta kopott szőtteseit rendezgetni. Mirella lépte lelassult. A ficsúr pöffeszkedő képéről lehúzott ezüstökből tétovázás nélkül ejtett hármat a mamóka kötényébe, még mielőtt az megszólalhatott volna.

– Hogy jusson meleg levesre is, anyókám – suhogta éles, mégis meleg tónussal, majd Borda oldalát megveregetve sietős léptekkel a vásárváros belső kapuja felé fordultak.

289. A kövér szatócs bódéja

Mirella

Az öregasszony hálálkodó suttogása gyorsan elhalt a vásári forgatag morajában. Mirella gyanakvón hátrapillantott, meggyőződve arról, hogy a selyemsátortól senki sem követte őket. Borda fülei hátralapultak, a fekete eb feszülten pásztázta a nyüzsgő tömeget; minden hirtelen mozdulatra apró, figyelmeztető morajlással felelt a torkából.

– Nyugi, öregem, a nehezén túl vagyunk – suttogta Mirella halk, vágó hangon, de a léptei gyorsak maradtak. Óvatosan kanyarodtak be a vásárváros belső sora közé, ahol a szűk átjáróban az árusok kikiáltásai keveredtek a sült húsok és a friss kenyér illatával.

A következő bódé mellett egy kövér kalmár épp vörös arccal rángatott el a portékájától egy rongyos ruhájú kisfiút. A kisfiú reszkető kézzel próbált egy marék száraz bogyót felajánlni egyetlen karéj kenyérért, de a kalmár gőgösen félrelökte a gyermeket.

– Hordd el az irhádat, koldus fattya! – ordította a szatócs, és már emelte is a botját, hogy rásózzon a megrémült suhancra.

Mirella szeme azonnal felcsillant. A ficsúrtól szerzett szüszőben még maradt néhány fényes ezüst, a tenyere pedig már bizsergett a pöffeszkedő alak láttán. Borda egyetlen halk, de velőig ható morgással lépett úrnője mellé, miközben Mirella kihúzott derékkal, magabiztosan elindult a kalmár és a kisfiú közé.

290. A csodaital ára

Mirella

Mirella dallamos, csengő nevetéssel kapta el a szatócs felemelt karját, épp mielőtt a fa bot lesújtott volna. A mozdulat olyan gurgulázó bájjal és magabiztossággal történt, hogy a kövér kalmár megtorpant a lendületben. Közben Borda árnyékként surrant Mirella mellé, és halk, mélyről jövő morgással mutatta meg hófehér agarait a szatócs hájas combja mellett.

– Ugyan már, tekintetes uram! – csicseregte Mirella, miközben a másik kezével gyengéden intett a reszkető kisfiúnak, aki megragadta az alkalmat, és azonnal elillant a pultok sűrűjében. – Egy ilyen pompás portékájú, tekintélyes kalmár mégsem pazarolhatja nemes erejét egy haszontalan utcai gyerkőcre!

A kalmár gyanakvóan, mégis pöffeszkedve húzta ki magát, árgus szemmel méregetve a lány finom köpenyét és a mellette feszengő, hatalmas fekete ebet.

– Mit akar, leányzó? – mordult fel a szatócs, de a botot már lassanként leengedte.

Mirella teátrális intéssel húzott elő övének rejtekéből egy apró, csiszolt üvegcsét. A benne gyöngyöző, víztiszta folyadék valójában a vásártéri kút egyszerű vize volt, ám a napfényben úgy csillogott, mint valami folyékony drágakő.

– A keleti bölcsek legféltettebb elixírje – suttogta Mirella csupa bizalmas titokzatossággal. – Csak egyetlen csepp ebből az orvosságból, s a kelmed teste elfeledi a fáradtságot, a portékája pedig tízszeres áron kél el még ma este! Egy ilyen elismert úrnak alig tíz ezüst, s az egész vásárváros irigyelni fogja a szerencséjét.

A kapzsiság azonnal átvette az uralmat a kalmár arcán. A pufók ujjak habozás nélkül nyúltak a szüszőbe, s már adta is át a csillogó ezüstöket a megváltó varázsitalért. Mirella kecsesen zsebre vágta az érméket, majd Borda kíséretében elégedett mosollyal tágított a bódétól, sorsára hagyva a méregdrága kútvízzel büszkélkedő szatócsot.

291. A belső sorok kapuja

Mirella

Mirella szapora léptekkel haladt a vásárváros belső sora felé, miközben a frissen megszerzett ezüstök kellemesen csörögtek a szüszőjében. Borda még mindig fojtott morgással, éber tekintettel kísérte, az izmai feszültek a tömeg nyüzsgésében. A lány keblében forrongó harag nem csillapodott teljesen a pimasz szatócs láttán, de a kapzsi kalmár rászedése legalább némi elégtételt nyújtott.

Ahogy befordultak a ponyvás bódék mögötti árnyékos szegletbe, egy kiszáradt facserep tövében didergő suhancra bukkantak. A fiú rongyos gúnyában kuporgott, sötét szemeiben reményvesztett félelem bujkált. Mirella azonnal felismerte benne a rászoruló gyermeket, akit a szatócs imént botvállra akart venni.

– Nesze, kölyök, ezt a kövér ficsúr fizette a sérelmeidért! – mormolta Mirella éles, mégis gondoskodó hangon, s habozás nélkül a fiú piszkos markába szórta a csillogó ezüstöket.

A suhanc szeme tágra nyílt a csodálkozástól, s szóhoz sem jutott a váratlan szerencsétől, mert a lány máris továbblépett. Borda még egy fenyegető pillantást vetett a közelben ólálkodó zsebmetszőkre, biztosítva, hogy senki se merje elvenni a fiú jussát.

Mirella erszénye ismét kiürült, ám léptei annál eltökéltebbé váltak. A vásárváros kapujában felállított ellenőrzőpont felé tartva szigorú hajdúk alakja bontakozott ki a tömegből.

292. Sürgős gyógyír a hajdúnak

Mirella

A hajdúk fegyverein megcsillant a délutáni nap fénye, ahogy a belső sorok felé igyekvő vándorokat ellenőrizték. Mirella egy pillanatra megtorpant, majd feszült pillantást váltott Borda éber, szőrét borzoló alakjával. Pénz már egy fitying sem maradt a szüszőjében, de a meggyőző ereje és a leleményessége sosem hagyta cserben.

– Állj csak, fehércseléd! Hol a garas a belépőre? – horkantott rájuk a strázsa, és vaskos lándzsanyelével elállta a keskeny átjárót.

Mirella nyomban felöltötte a magabiztos, méltóságteljes kereskedő ábrázatát. Szelíd, mégis határozott mosolyt villantott a fegyveresre, majd csípőre tett kézzel lépett közelebb.

– Hogyhogy hol, vitéz uram? Hát nem kapott értesítést a tekintetes tiszttartó úrtól? A belső sorok főpatikáriusának viszek sürgős gyógyírt a nagyúr köszvényére! Ha miattam késik a csillapító balzsam, a tekintetes úr még ma este személyesen számoltatja el a kapuőröket.

A hajdú bizonytalanul megcsuklott a határozott fellépés láttán. Tekintete gyanakvón futott végig Mirella üres erszényén, ám ekkor Borda lépett közelebb. A fekete kutya fojtott, mély morgása és fenyegető tartása azonnal eloszlatta a katona maradék

kötekedő kedvét.
– Menjetek hát, mielőtt meggondolom magam! – morogta a strázsa, és lándzsáját félrehúzva utat nyitott a belső sorok nyüzsgő kavargása felé.

293. Csalóka tégely a tömegben

Mirella

Ahogy átléptek a kapu sötét boltíve alatt, a belső sorok tömény fűszer- és bőrszaga azonnal körülölelte őket. Mirella meg sem állt, szaporán szedte a lábait a rikító ponyvák és megrakott kordék sűrűjében, nehogy a félrevezetett hajdúnak eszébe jutson utánaordítani. Borda szorosan a szoknyája mellett ügetett, halkan morgó torkából fenyegető rezgés futott végig a tömegen, hatásosan kitérítve az útból a tolakodó kupeceket.
– Jobb lesz, ha gyorsan felmutatunk valami látszatot, mielőtt az a bugris rájön, hogy egyetlen csepp balzsamunk sincs – sziszegte Mirella a foga között, éles tekintettel pásztázva a nyüzsgő forgatagot.
Pár lépéssel odébb, a gazdag kalmárok sorának elején egy selymes borítású bódé tűnt fel. Előtte gőgös tiszttartói hajdú pöffeszkedett, éppen a lábát fájlalva panaszolta bántalmát az orvosságosnak. Mirella ajkán maró, pikírt mosoly villant. Egyetlen kecses mozdulattal előhúzta a tarisznyájából az utolsó, fűzfából faragott tégelyét – amiben valójában semmi más nem volt, csak friss kútvízbe áztatott dörzsölt mentalevél meg egy kevés finomliszt.
– Na, Borda, lássuk, mennyit ér a tiszttartó úrfiak gőgje – suttogta a kutyának, majd kihúzott háttal, magabiztos eleganciával egyenesen a pöffeszkedő elöljáró felé lépett.

294. A kisfiú jussa

Mirella

– Ezt a ritka balzsamot még a császári patikáriusok is megirigyelnék, tekintetes uram – lépet közelebb Mirella, miközben bájitalos mosollyal nyújtotta át a fűzfából faragott tégelyt. A hangja mézesmázos volt, de tekintetében ott ólálkodott az éber feszültség. Borda fenyegetően megfeszült izmokkal törte át a tömeget, és halk morgással állt meg a

tiszttartó kényeskedő csizmája mellett.
A gőgös hivatalnok gyanakodva szagolt bele a mentás lisztpépbe, ám a térdét gyötrő nyilallás és Borda villanó szemfoga gyorsan eloszlatta a kételyeit. Nem volt kedve akadékoskodni egy ekkora fenevaddal a háta mögött.
– Ezüstöt kapsz érte, asszony, de ha nem használ, kerestetni foglak! – horkant fel, és már csúsztatott is két csillogó érmét Mirella tenyerébe.
– A szentek vigyázzák a léptét! – felelte maró alázattal Mirella, majd gyorsan megperdült. Nem szándékozott megvárni, amíg a kútvízzel kevert liszt kiszárad a tiszttartó bőréen.
A vásári forgatag szélén, egy dőlt kordé árnyékában megriadtan lapult egy rongyos suhanc. Didergő kezeit vékony ingébe rejtve figyelte az urakat. Mirella lelassította lépteit, és míg Borda eltakarta őket a kíváncsi tekintetek elől, a csalással szerzett ezüstöket tétovázás nélkül a fiú markába nyomta.
– Egyél valamit, kölyök, és tűnj el a szemek elől – suttogta gyengéden.
A suhanc szeme tágra nyílt a csodálkozástól, majd némán köddé vált a ponyvák között. Mirella Borda felé intett. A vásárváros szigorú ellenőrzőpontja már alig néhány lépésre magasodott előttük, ahol a fegyveres őrök gyanakvóan kémlelték a közeledőket.

295. Garasmentes átkelés

Mirella

A városon belüli ellenőrzőponthoz érve két dacos, fegyveres őr állta útjukat. A kövérkés őrmester gyanakvóan mérte végig Mirella kopottas, mégis büszke tartását, majd türelmetlenül köszörülte a torkát.
– Pénz nélkül nincs belépés a belső sorokra, menyecske! Egy rézgaras a te fejedre, kettő meg a dögért – morogta, és félresöpört egy tolakodó kofát.
Mirella szemeiben szikrát vetett a feszült indulat, de az arcára tüstént maró, fagyos gúny költözött. Csípőre tett kézzel lépett közelebb, fittyet hányva a feléjük szegezett lándzsahegyre.
– Dögnek nevezed a tekintetes tiszttartó úr kedves szelindekét, te esztelen? – emelte fel a hangját vágó élességgel. – Borda nem közönséges korcs, hanem az imént lekötelezett elöljáró védelmezője! Épp a szörnyű lábfájására vásárolt ritka gyógybalzsammal sietek

vissza hozzá, míg ti itt lopjátok a napot! Ha egyetlen pillanatot is késlekedem miattatok, a ti bőrötökből kerekít majd nekem új sarut!
Ekkor Borda, mintha csak értette volna az alakoskodást, mélyből feltörő, vészjósló hörgéssel tette meg a döntő lépést. Hatalmas állkapcsát csattogtatva villantotta meg a szemfogait, mire a fiatalabb őr azonnal hátrált egyet, s a lándzsája tisztességgel megremegett a kezében.
Az őrmester elfehéredett. A tiszttartó dühével senki sem akart ujjat húzni, Borda fenyegető fellépése pedig bőven elég nyomós érvnek bizonyult. A fegyveresek nyomban kitértek az útból, Mirella pedig pikírt mosollyal, fizetség nélkül vonult át a kapu alatt a belső sorok nyüzsgésébe.

296. A tiszttartó nyavalyája

Mirella

A belső sorok forgataga nyomban elnyelte őket. A fűszeresek bódéi, a mészárosok pultjai és a selymet kínáló kalmárok sátrai között akkora tülekedés kerekedett, hogy alig lehetett egyenesen lépkedni. Borda szorosan Mirella szoknyája mellett sündörgött; bár a kapunál fenyegetően vicsorgott, a tömeg hirtelen közelsége és az idegen szagok láthatóan gyanakvóvá tették. Sötét szőre borzolódott, szemei feszülten jártak körbe-körbe.
Mirella azonban nem vesztegette az idejét. Ravasz tekintete végigsiklott a vásározók során, míg meg nem állapodott egy díszes posztóba öltözött, kackiás bajszú férfin. A gőgös tiszttartó volt az, egyenesen a tartományi úr udvarából. A pöffeszkedő elöljáró megvetően méregette a kofákat, ám a büszke tartást csúnyán elrontotta, hogy valahányszor a bal lábára nehezedett, fojtott nyögéssel görbült meg a háta.
– Látod, Borda? A sors mindig tálcán kínálja a balekot – suttogta Mirella a kutyának, miközben ujjaival a köténye zsebében lapuló, olcsó faggyúval és illatos gazfűvel teli agyagtégelyt tapogatta.
Szelíd, ártatlan mosolyt öltött az arcára, majd kikerülve egy tolakodó hordárt, egyenesen a sántikáló tiszttartó felé vette az irányt. Mielőtt az elöljáró ráripakodhatott volna a tömegre, Mirella álszent alázattal állt meg előtte.
– Micsoda gyötrelem lehet egy ilyen tekintetes úrnak a pórnép sarában sántikálnia! –

rebegte mézesmázos hangon.

297. Ezüst az éhes marokba

Mirella

A tiszttartó gyanakvóan felhorkant, de a szúró fájdalom azonnal újabb grimasszá torzította dölyfös ábrázatát.
– Mit akar, te fehérszemély? – mordult rá, miközben fejedelmi tartást próbált felvenni. – Nincs időm a kofák zagyvaságaira!
– Dehogy zagyvaság, tekintetes úr – hunyorított Mirella, és finom mozdulattal előhúzta zsebéből az agyagtégelyt. – Ritka, keleti gyógynövényekből és illatos faggyúból főzött csodabalzsam ez. Egyetlen dörzsölés, és a lábnyavalya úgy elillan, mintha sosem létezett volna!
A tiszttartó megvetően végigmérte a nőt, ám mikor Borda óvatosan előrelépett, s egy halk, fenyegető morgással nyomatékosította gazdája szavait, az elöljáró nyomban megenyhült. A sajgó végtag kínja végleg legyőzte a gőgjét.
– Bánom is én, adja ide! – vakkantotta, és kapkodva kikanalazott két csillogó ezüstöt a csecsebecsés erszényéből.
Mirella álszent alázattal nyújtotta át a közönséges faggyúval teli tégelyt, majd elégedetten zárta markát a csengő érmékre. Borda sötét árnyként vigyázta lépteit, miközben gyorsan maguk mögött hagyták a tisztet, aki már lelkesen dörzsölte lábára a haszontalan kenőcsöt.
Néhány lépéssel odébb, egy roskatag szekér árnyékában didergő, rongyos suhanc gubbasztott, vágyakozva bámulva a friss cipókat. Mirella mellé lépett, és a megszeppent fiú kinyújtott, koszos tenyerébe pottyantotta a tiszttartó ezüstjeit.
– Vegyél valami meleget, öcsém, s emlegesd jó szívvel a tekintetes urat! – kacsintott a fiúra, majd Bordával az oldalán eltűnt a vásári forgatagban.

298. A sikátor árnyai

Mirella

A didergő suhancot maga mögött hagyva Mirella szorosabbra húzta vállán a szürke köpenyt. A vásári forgatag zsivaja szinte elborította a belső sorokat, de a nő tekintete éles maradt, árgus szemekkel figyelte a tömeget. Borda közvetlenül a sarkában lépkedett, fülei hátralapultak, sötét bundája borzolódott a feszültségtől.

– Még hogy tisztességes vásár... – sziszegte Mirella halkan, miközben elhaladtak egy selyemkereskedő túlárazott portékái mellett. A méregdrága kelmék árnyékában éhes szemű tisztviselők lapultak, készen arra, hogy felmarkolják a maguk jussát minden egyes eladott garasból. A pöffeszkedő elöljárók látványa csak még jobban szította benne a dühöt.

Ahogy a keskenyebb, árnyékosabb sikátorok felé fordultak, egy pimasz hajdú lépett ki az egyik bódé mögül, s durván állta útjukat. A férfi gyanakvóan mérte végig Mirella egyszerű öltözékét és a mellette morgó fekete kutyát.

– Állj csak meg, fehérszemély! – csattant fel a hajdú, miközben gőgösen a kardja markolatára tapasztotta a tenyerét. – Hol a vásári bárcád? Ezen a soron nem mászkálhat akárki!

Mirella szeme veszélyesen villant meg. Meg sem próbált alázatosnak tűnni; ajka gúnyos mosolyra húzódott, s egyetlen éles mozdulattal felmutatta a korábban kijátszott, megpecsételt írást. Borda eközben vészjósló, mély horkanással lépett a hajdú felé, villantva hegyes agarait.

– Keress magadnak más áldozatot, vitéz uram – felelte Mirella vágó hangon. – A kapuőreitek már ellenőrizték. Vagy talán velük akarsz vitatkozni a törvényről?

A hajdú megtorpant, tekintete a fenyegető kutyára, majd a pecsétre tévedt. Dühösen mormolt valamit az orra alatt, köpött egyet a porba, és hátralépett. Mirella egyetlen pillantást sem pazarolt rá többet, s Borda kíséretében határozottan haladt tovább a gázló felé vezető, eldugottabb utcákon.

299. Út a gázlóhoz

Mirella

A sikátorok nyirkos félhomálya hűvösen csapódott Mirella arcába, amint maga mögött hagyta a vásári forgatag zaját. A házak falai errefölé szinte egymásra dőltek, teljesen elzárva a délutáni fényeket a sárga saras macskakövektől. Borda csendes léptekkel

haladt az oldalán, de felborzolt szőre és éber tekintete jelzte: a veszély ezen a félreeső részen sem múlt el.

Az utca végén, a gázlóhoz vezető fahíd tövében két kapatos alak gubbasztott egy törött hordón. Amint meglátták a köpenyébe burkolózó nőt, gúnyos vigyorral tápászkodtak fel a sötétből.

– Hoppá, szép leányzó! – kiáltott rájuk az egyik, tolakodón közelebb lépve. – A folyópartra nem ingyen vezet az út. Pár garas a hídvám, vagy itt maradsz velünk!

Mirella megtorpant, ajka csípős, maró mosolyra húzódott, miközben szemeiben sötét harag szikrázott.

– A hídvámot a városházán szedik, nem egy rohadó hordó mögött, te söpredék – vágta rá jeges, vágó hangon. – Ha pedig hozzám érsz, a kutyám ingyen veszi le a kezedről az ujjat.

Borda nem teketóriázott: halkan, fenyegetően felmordult, s sárga szemeit a tolakodó férfi torkára szegezte. A két alak rögvest megtorpant; a fenyegető fenevad láttán gyorsan elillant a részeg bátorságuk. Dühösen mormogva félreálltak. Mirella emelt fővel lépett el mellettük, határozottan tartva a folyóparti gázló felé.

300. A sötét sodrás

Mirella

A fahíd után a talaj megváltozott: a sárga sarat felváltotta a folyóparti gubancos füves csuszamlás. A gázló vize sötéten, sebesen kanyargott a szürke kavicsok között. Mirella megállt a parton, halkan beszívta a párás, hideg levegőt. Szíve hevesen vert; a sikátorból hozott feszültség még nem ült el a mellkasában.

Borda a lábához lapult, fülei hátracsapódtak. A kutya nem kedvelte a mély vizet, és a túlparti sűrű homály most különösen fenyegetőnek tetszett. Mirella óvatosan felhúzta szoknyája szélét, és az első lapos kőre lépett. A kavics megmozdult alatta, de a lány ügyesen megtartotta az egyensúlyát.

– Gyere, Borda, csak pár lépés – suttogta halkan, szinte csak önmagát nyugtatva.

A sodrás a térdéig ért, a hideg víz azonnal átáztatta a csizmáját. Minden egyes lépésnél érezte a meder alatt megbúvó csúszós köveket. Ahogy a sodrás közepe felé értek, a túloldali bokrosból egy halk ágropanás hallatszott. Borda azonnal megtorpant a vízben,

szőre égnek állt, de nem ugatott ki: tudta, hogy a csönd most az egyetlen szövetségesük.
Mirella nem habozott. Gyorsított a léptein, átgázolt a mélyebb részen, majd magabiztosan kievickélt a túlparti homokzátonyra. Borda megrázta magát, sárga szemeivel a sötétedő erdősávot pásztázta. Sikerült átkelniük, de a veszély szele még mindig ott kísértett a fák között.

301. Árnyak a dűlőúton — új hang

Mirella

Mirella a partra érve azonnal kicsavarta vizes szoknyája alját, miközben a fogát csikorgatta a dermesztő hidegtől. A sötét bozótos csendbe borult, de a lány nem szándékozott megvárni, míg az árnyak közül valaki rátámad.
– Felőlem akáriki lapul a fák mögött, jobban teszi, ha tisztes távolságot tart! – sziszegte élesen, s megigazította övén a nehéz erszényt, amelyben a gőgös tiszttartótól kicsalt ezüstök csörögtek. – Gyere, Borda, a víz átáztatott, de a kedvemet nem veszik el ilyen könnyen.
A fekete kutya halkan, mélyről jövő morgással válaszolt. Csuromvizes bundáját megrázta, sárga szemeivel sötéten méregette a fekete lombkoronákat, de engedelmesen Mirella sarkában maradt. A csizmák alatt sűrű, cuppogó avar borította a meredek kapaszkodót, ahogy maga mögött hagyták a folyó sebes zúgását.
Az erdei ösvény kanyarulatában egy kidőlt tölgyfa törzse torlaszolta el az utat. Mirella ruganyosan átlépte a vastag kérget, s ekkor észrevette a fába csapott, friss fejszenyomot. Valaki nemrég járhatott erre, és sietve jelölte meg a csapást. A lány szája szélén maró mosoly jelent meg: ha pöffeszkedő úrfiak vagy kapzsi hajdúk hagyták itt a jelüket, hamarosan megtanulják, mibe kerül szembekerülni a vásárok tüzével.

302. A tengelytörött szekér

Mirella

Az erdei ösvény hamarosan szélesebb dűlőúttá szelídült, ahol a szekerek mély keréknyomaiban még ott sárgállott a megrekedt esővíz. Mirella meg sem állt, csizmája

magabiztosan szelte a sarat, miközben Borda az orrát a nyirkos földhöz szorítva szaglászott a sűrűsödő homályban. A bükkösből kanyarodva halk, ideges motyogás ütötte meg a lány fülét – egy ismeretlen, panaszos hang törte meg az éjszaka csendjét.
Nem kapzsi hajdúk vagy erdei zsiványok lapultak a bokrok tövében, hanem egy mogyorócserjék közé csúszott, hevenyészve összetákolt szekér mellett szerencsétlenkedő suhanc. A fiatal fiú remegő kézzel próbált egy leszakadt fémkeretet a tengelyre feszegetni, miközben fojtott hangon szidta a helyi vámintézőket, akik elől a saras dűlőútra kényszerült.
– No, ha a káromkodás emelné fel azt a tölgyfagerendát, már régen a vásártér közepén csikorgatnád a fogad, öcsém! – lépett elő a sötétből Mirella maróan konnyed mosollyal, mire a fiú akkorát ugrott ijedtében, hogy majdnem a tengely alá borult.
Borda egyetlen halk, mély horkantással jelezte, hogy eszük ágában sincs bántani a megriadt fuvarost. Mirella ruganyos léptekkel a szekér mellé lépett, s míg az ezüstjeivel teli erszényt átrendezte az övén, megszemlélte a kitört küllőket. Ahol egy rászoruló kisember akadt a bajban, ott a lány számára mindig nyílt egy újabb kapu is arra, hogy a gőgös urak orra alá törjön egy kis borsot.

303. Csel a dűlőúti kanyarban

Mirella

Mirella csípőre tett kézzel hajolt közelebb a megrongálódott tengelyhez. A kerékagy szétforgácsolódott, de a szekérderékban lapuló gabonászsákok még épek voltak. „Ha a vámvizsgálók ideérnek, nemcsak a gabonádat veszik el, de még a nadrágodat is elárverezik” – jegyezte meg halkan, majd Bordára pillantott. A hatalmas fekete kutya szavak nélkül is értette a feladatot: robusztus vállával a tengely alá feszült, megkönnyítve a teher emelését.
A megrettent suhanc tátott szájjal figyelte, ahogy Mirella egy kövér tölgyfakarót csúsztat a megemelt tengely alá, majd egy erős kenderkötéllel feszíti szorosra a hevenyészett támaszt. Nem volt ez végleges megoldás, de arra épp elegendő, hogy a roskatag szekeret elvonszolják a saras útról a sűrűbb mogyorócserjés védelmébe.
– Most pedig fogd a gyeplőt, s tekerd a rudat az erdei ösvény felé! – utasította a fiút a lány, miközben feszülten hallgatózott. Borda fülei felcsaptak, a homályból halk

lódobogás és lámpások imbolygó fénye szűrődött át. Az adószedő hajdúk már a közelben járhattak.
A suhanc hálásan egy rézgarast próbált Mirella tenyerébe nyomni, de a lány nevetve tolta vissza a fiú markát. A szekér épphogy befordult a lombok árnyékába, amikor a vámvizsgálók csapata vágtatott át a dűlőúton – mit sem sejtve a bozótban lapuló árufelhalmozóról.

304. Friss nyomok az erdei ösvényen

Mirella

Mirella megvárta, amíg a vágtató lovak patáinak dobogása végleg elenyészik a dűlőút kanyarulatában. Csak ekkor intett a bokrok között lapuló legénykének, hogy maradjon veszteg sötétedésig, majd forduljon vissza a szomszédos falu felé. A suhanc hálásan bólintott, s a sűrű bozót jótékony homálya elnyelte a megmentett gabonásszekeret.
A lány Borda felé fordult, s egyetlen halk füttyel jelzett a hatalmas fekete kutyának. Az erdei ösvény felé vették az irányt, amely a hűvös páraként terjedő folyógázlóhoz vezetett. A magas tölgyek árnyékában a saras talaj fokozatosan átadta helyét a nedves avarnak, a levegőben pedig föld és vizes moha fanyar illata terjengett.
Ahogy mélyebbre értek a fák közé, Borda hirtelen megtorpant. Hatalmas feje előrelendült, orrcimpái megremegtek, s halk morgás futott végig a torkán. Mirella követve a kutya tekintetét, egy kidőlt fa törzsére tévedt a szeme. A vaskos tölgy oldalán friss, fehér sávként világítottak a fejszecsapások nyomai. A facsipszek még nedvesek voltak a törzs nedvétől – az erdei munkások vagy hívatlan leskelődők alig pár perce járhattak erre.
– Úgy tűnik, nem vagyunk egyedül a gázló felé vezető úton – suttogta Mirella, miközben ujjaival átsimította Borda sűrű bundáját. – Tartsd a füledet, öregem.
Óvatos léptekkel haladtak tovább a meredeken lejtő ösvényen, ahonnan már tisztán hallatszott a zúgó folyó csobogása.

305. A tutaj a fűzfák alatt

Mirella

A folyó partjára érve a hűvös pára rögtön átjárta Mirella könnyű köpenyét. A zúgó gázló kanyarulatában a szomorúfűzek ágai mélyen a víz fölé hajoltak, rejtekükben pedig ott lapult a válasz a friss fejszenyomokra: két vaskos, frissen kivágott fatörzset kötöztek össze erős fűzfavesszőkkel. Egy sebtében összetákolt tutaj ringott a sekélyesben, amelynél jobb átkelőt kívánni sem lehetett volna a vámmentes úthoz.

Borda figyelmesen körbeszaglászta a nádast, majd elégedetten felhorkantott. Veszélynek nyoma sem volt, a fejszés erdei ember már régen odébbállt, s a tutajt hátrahagyta az utánuk érkező sorstársaknak.

– Lám, akadnak még rendes népek ebben a sötét rengetegben – mosolyodott el Mirella, és könnyed mozdulattal fellépett a szilárdan rögzített farönkökre. – A tisztelt tiszttartó úr biztosan gutaütést kapna, ha tudná, hogy a méregdrága hidat hányan kerülik el ezen a két szál fán.

A lány egy hosszú mogyorófa rúddal lassan a túlsó part felé kormányozta a rögtönzött járművet. Borda büszkén terpeszkedett a tutaj közepén, mintha csak egy királyi gályán sétálna. A víz csillogó habjai halkan fecskendeztek a lábuk elé, míg végül a tutaj orra felkoppant a szemközti, kavicsos zátonyon.

Mirella kiugrott a partra, és gondosan visszatolta a fadarabokat a füzes árnyékába, hogy a következő rászoruló vándor is hasznát vehesse. A túloldalon kanyargó ösvény már a szomszédos domboldal felé vezetett.

306. A domboldali kapaszkodó

Mirella

A nedves kavicsok ropogása hamar elhalkult mögöttük, ahogy a meredeken emelkedő földútra léptek. A folyó zúgása már csak halk morajlásként kísérte lépteiket, a hűvös pára helyét pedig a domboldal sűrű avarszaga vette át. Mirella megtörölte saras saruját egy csomó fűben, s elégedetten tekintett vissza a völgyre, ahol a vámszedők háza parányi, jelentéktelen pontnak tűnt a fák között.

Borda halkan kísérte, léptei alatt alig reccsent a gally. A fekete eb farka alacsonyan lógott, fáradtan, mégis éberen pásztázta a bokrok alját. Bár mindkettőjük csontjaiban ott bujkált az átvirrasztott éjszaka és a megpróbáltatások súlya, a sikeres átkelés adta apró győzelem némi könnyebbséget hozott a lépteikbe.

– Látod, Borda, a kapzsiságnak mindig akad egy csendes hátulja – suttogta a lány, miközben áttörte magát egy belógó vadrózsabokron. – A tiszttartó uraság most bizonyára a garasait számlálgatja a meleg szobájában, míg mi ingyen kaptunk friss levegőt meg vizes szoknyaszegélyt.

Az ösvény kanyarulatában friss keréknyomok metszették a megkeményedett sarat. A tengelytörött szekerét elrejtő fuvaros suhanc láthatóan errefelé vette az irányt, miután megmentették a hajdúk elől. A nyomok a dombtetőn álló öreg tölgyfa felé vezettek, ahol az erdei utak elágaztak a szomszédos település felé. Mirella szorosabbra húzta vállán a köpenyét, s elszántan indult meg a kapaszkodón.

307. A dombtetői pihenő

Mirella

A dombtetőre érve a meredek kapaszkodó végre megszelídült, s az öreg tölgy terebélyes lombozata alá értek. A magaslati szél kellemesen hűsítette Mirella átforrósodott arcát, miközben a tölgyfa vaskos törzsénél Borda megtorpant. A fekete eb finom mozdulattal megszaglászta az odvas gyökérfőt, majd halkan felhorkantva jelezte: nem csak a nedves avar illatát érzi.

A faodú mélyén egy gondosan elhelyezett, száraz gyertyánfa gally hevert, rátekerve egy darabka durva kenderzsinór. A megmentett fuvaros suhanc hagyta ott hála gyanánt; a környékbeli szegényemberek titkos jele volt ez, amely azt jelezte, hogy a jobb oldali, sűrűbb erdei csapás biztonságos, s nem leselkednek rajta az adószedők hajdúi.

Mirella szája szélén megjelent az a jól ismert, huncut mosoly.

– Látod, Borda, a szegény ember nem felejt, ha kezet nyújtanak felé – mondta halkan, miközben megsimogatta a kutya lapockáját. – Az ilyen csendes hála többet ér bármilyen kapzsi tiszttartó csörgő ezüstjénél.

A lány nem teketóriázott tovább. Borda ruganyos léptekkel indult meg a kijelölt erdei csapáson, Mirella pedig szaporán követte, hagyva, hogy a lombkorona zöldje teljesen elrejtse őket a völgyben maradt hatalmasok szeme elől.

308. A forrásvidék csendje

Mirella

A sűrű lombkorona hűvös sátorként borult föléjük, teljesen kizárva a völgybéli forróságot és a hajdúk kíváncsi tekintetét. Az erdei csapás puhán nyelte el lépteik zaját; a puha avarban még tisztán látszódtak a suhanc könnyű szekerének friss keréknyomai, amelyek biztonságos kalauzként vezették őket a fák között.

Borda elöl haladt, lógó nyelvvel, de éber figyelemmel szimatolva a páfrányok tövét. A korábbi feszültség teljesen feloldódott a fekete ebben: a faodúban talált gally üzenete nem csalt, az erdő ezen része békés volt, csupán a rigók éneke és a lombkorona halk zizzenése törte meg a csendet. Mirella meglazította vállán a batyut, s miközben fellélegzett, szája szélén derűs mosoly bujkált. Az adószedők most alighanem a gázló túlsó oldalán portyáztak, mit sem sejtve arról, hogy a zsákmányuk már régen a hegyoldal védelmében jár.

Egy apró, árnyékos tisztásra érve hűs erdei forrás csörgedezett a mohos kövek között. A víz mellett újabb figyelmes jel fogadta őket: egy frissen levágott fűzfavessző volt a földbe szúrva, amely pontosan a völgybe vezető, lankás kijárat felé mutatott. Mirella letérdelt a forráshoz, tenyerébe merítette a kristálytiszta vizet, s hűsítővel frissítette fel arcát, majd megveregette a mellé telepedő kutya oldalát.

– Úgy tűnik, a mi kis fuvarosunk valóban alapos munkát végzett – kuncogott halkan a lány, s a tarisznyájából előhúzott egy darabka szárított húst, amit igazságosan megosztott hű kísérőjével.

A rövid, üdítő pihenő után mindketten újult erővel kerekedtek fel, hogy a megjelölt ösvényt követve lassan leereszkedjenek a békésebb alsó vidék felé.

309. A völgykapu csendje

Mirella

A lejtős ösvény puha avarja fokozatosan adta át a helyét a völgy felé kanyargó, napfényes dűlőútnak. A fák lassan ritkulni kezdtek, s az erdő hűs védelméből kilépve az alant elterülő lankák békés látványa fogadta a vándorokat. Odalenn a patak ezüstös szalagként tekergőzött a zöldellő kaszálók között, a távolban pedig halk kutyatakarodó

és füstcsíkok jelezték a legközelebbi falucska nyugodt mindennapjait.
Borda vidáman ügetett Mirella előtt, néha-néha visszanézve, mintha csak sürgetné a lemaradó lányt. A megmentett suhanc szekerének friss keréknyomai pontosan a völgyi főútba torkolltak, kétségtelenné téve, hogy a fiú szerencsésen kijutott az erdőből, messze elkerülve az adószedők portyázó csapatát. Mirella elégedetten simította végig a ruha redőit; a kölyök nemcsak gyors lábú volt, de a hálája is pontos eligazítást ért.
A dűlőút szélén álló, félig moha borította kőkeresztnél a lány megállt egy pillanatra, hogy újra eligazítsa a vállát nyomó batyut. Borda a kő tövében szaglászott, majd elégedett horkantással telepedett le a pormentes fűbe.
– Na, öregem, innen már tiszta a levegő – kuncogott Mirella, miközben végignézett a napfényben fürdő tájon. – A hajdúk még mindig a gázlónál áztatják a csizmájukat, nekünk meg nyitva áll az út a völgyi vásár felé.
A veszély elmúlt, a csendes forrásvidék pedig maga mögött hagyta a feszültséget, utat engedve az új lehetőségnek.

310. A híd előtti megtorpanás

Mirella

A dűlőút lassan kiszélesedett, ahogy elérték a völgy bejáratát övező sűrűbb fűzfatsort. Borda felcsapott fülekkel kocogott előre, orrát a virágzó rétek sűrű, édes illatának vetve. A távolban már tisztán hallatszott a közeledő vásár moraja: kalmárok kiabálása, kordék nyikorgása és a tehenek türelmetlen bőgése keveredett a szellővel.
Mirella megigazította kendőjét, és elégedett mosollyal lépkedett a porban. A veszélyes erdőség mögöttük maradt, ám a völgykapu felé vezető hidacska előtt váratlan csend fogadta őket. A megszokott élénk zsivaj ezen a szakaszon megtorpant, s a hidat vigyázó fakerítés tövében néhány helybéli gazda várakozott gondterhelt arccal. A kapu mellett egy kiásott árok és egy félretolt szekér zárta el a gyors áthaladást.
– Úgy tűnik, itt sem megy minden simán, öregfiú – suttogta Mirella, miközben kézzel intett Bordának, hogy maradjon az oldalán.
Az egyik korán érkező kalmár türelmetlenül toporgott a ládái mellett. A lány egy csillogó szembogárral és egy halkan mormolt, barátságos köszöntéssel lépett közelebb hozzá. A férfi elkeseredve legyintett: a völgyi elöljárók új hídpénzt szedtek a vásárba tartóktól, s

aki nem tudott fizetni, annak a szélesebb kerülőutat kellett választania. Mirella szeme csintalanul megvillant. Pontosan tudta, miként használja ki az ilyen pökhendi szabályokat a saját javukra, mielőtt Borda egyáltalán elunhatná a várakozást.

311. Egérút a fűzesben

Mirella

A vámszedő kevélyen támaszkodott a hevenyészett sorompónak, egyre-másra szedve a garasokat a türelmetlenkedőktől. Mirella nem teketóriázott hosszan. Tarsolyából gyors mozdulattal előhúzott egy csillogó, sárgaréz tégelyt, s magabiztos léptekkel egyenesen a pompázó tiszttartó-helyettes elé lépett.
– Tekintetes uram! – szólította meg alázatosnak ható, ám csípős éllel átitatott hangon. – Látom a homlokán a méltóságos gondok barázdáit! A vásári por és a hőség bizony felszítja a rossz vért. Ám e ritka balzsam, mit tengerentúli kalmároktól szerzeményeztem, azonnal hűsíti a sajgó halántékot.
A férfi gyanakodva pislantott a kenőcsre, de a kapzsiság és a hiúság hamar felülkerekedett rajta. Mirella kihasználta a pillanatnyi ingadozást: a mentás faggyúból kevert illatos szert a tenyerébe nyomta, miközben gúnyos mosolyát a kendője mögé rejtette.
– Fogadja tiszteletem jeléül, a vám fejében! – suttogta simogatóan.
Borda feszült izmokkal, mélyből feltörő halk morgással követte a lányt. A kutya éber szeme egyetlen pillanatra sem tévesztette szemelől az őr kezét. Amíg a vámszedő elragadtatva dörzsölgette a homlokát a hűsítő kenőccsel, Mirella és Borda határozott mozdulattal átvágtak a félretolt kordé melletti szűk résen. Mire a mögöttük álló tömeg feleszmélt volna, ők már a híd túlsó oldalán, a gázló felé kanyarodó ösvény biztonságos árnyékában lépkedtek.

312. A fűzes rejtekében

Mirella

A lombok sűrűje hamar elnyelte a vásári sokadalom távoli zúgását. Mirella visszacsúsztatta övére a kiürült réztégelyes tarsolyt, s elégedett kuncogással törölte

meg illatos ujjait a kendője sarkában. Borda halkan zihálva lépkedett mellette, fülei ugrásra készen figyeltek minden gyanús neszre, amint maguk mögött hagyták a vámszedők dűlőjét s elérték a folyóparti fűzest.

– No, öregem, ott a gázló – bökött a lány a víz fölé hajló ágak felé. – Ha a tiszttartónak kitisztul a feje, s rájön, hogy a tengerentúli csodakenőcs csupán avas faggyú meg borsmenta, hamarosan errefelé szimatolnak a hajdúk.

A partmenti ingoványos talajon a füzes sűrűje szinte falat vont köréjük. Mirella nem a nyílt átkelő felé vette az irányt, ahol a vásárba igyekvők tolongtak, hanem a fűzfák gyökerei közt kanyargó, rejtett ösvényre. A víz errefelé sekély volt, selymes kavicságyon futott át, de a süppedős iszap megkövetelte a lépések óvatosságát. Borda gondolkodás nélkül belépett a hűvös habokba, s hátra-hátrapillantva mutatta az utat a biztosabb gázolópontok felé.

Mirella felhajtotta szoknyája szegélyét, s könnyed léptekkel követte a kutyát a kavicsos mederben. Amikor átértek a túlsó part napfényesebb oldalára, a lány elégedetten tekintett vissza a fák rejtekéből: az egérút tökéletesen bevált, a vámszedők pedig odatúl a porban még mindig a csalóka mentolillatot szagolgatták.

313. Kanyargó ösvény a domboldalon

Mirella

Mirella megrázta nedves szoknyája szegélyét, s könnyű mozdulattal simította el ruháját. Borda alaposan megrázta magát a napfényben, sűrű vízcsepp-felhőt szórva a parti fűszálakra, majd elégedett nyüszítéssel azonnal a lány mellé szegődött. A folyóparti fűzes mögött keskeny, vadvirágos ösvény kanyargott fel a domboldalra, amely biztonságos távolságban kísérte a porzó főutat.

– Na, öreg harcos, innen már egyenes az út a vásárosok felé – mondta a lány halk, vidám hangon, s megveregette a kutya lapockáját. – Mire a tiszttartó úr rájön, hogy a borsmentás faggyú nem gyógyítja a fejfájást, mi már régen a völgyben forgatjuk a garasokat.

Ahogy feljebb kaptak a lankás emelkedőn, a lombok között szép kilátás nyílt a völgy bejáratára. Odalent, a kőhíd előtt még mindig hatalmas volt a torlódás: megrakott szekerek, béresek és málhás szamarak szorultak össze a szűk átkelőnél. A vámszedők

még mindig a sor elején értetlenkedtek, s a tiszttartó láthatóan dühösen forgatta kezében a kiürült réztégelyt.
Mirella halkan felkuncogott, de lépteit nem lassította. Az ösvény kanyarulatában, egy öreg tölgyfa árnyékában hirtelen meglátott egy didergő, kosaras asszonyt, aki az út szélén ülve próbálta betakarni mezítlábas kislányát. A lány tekintete azonnal megenyhült, a vámszedők elleni pikírt elszántság gyengéd együttérzéssé szelídült. Megállt, intett Bordának, s selymes hangon megszólította a megfáradt utazókat.

314. Garasok a tölgyfa tövében

Mirella

– Jó napot, jóasszony – hajolt le hozzájuk Mirella, s a tarisznyájából nyomban előhalászott egy kis darab aszalt gyümölcsöt meg egy karéj friss kenyeret. – Ne dideregjenek itt a hűvösben, a vásár már nincs messze.
Az asszony riadtan nézett fel, de látva a lány nyílt, szelíd mosolyát és a mellette békésen letelepedő, hatalmas fekete kutyát, vállai megkönnyebbülten ereszkedtek meg. A kislány megilletődve nyúlt a mézes ízű falatért, míg Borda óvatosan odadugta az orrát a gyerek apró tenyeréhez, halkan szuszogva.
– A vámszedők minden garasunkat elvették volna, ha átmegyünk a hídon – panaszolta halkan az asszony, miközben betakarta gyermekét a kopott kendővel. – Így meg rekedtünk itt az útszélen.
Mirella halk kacagással nyúlt az erszényébe. Kivett belőle néhány csillogó rézpénzt – éppen azokat, amelyeket a kapzsi tiszttartó adott a semmitérő balzsamért –, s habozás nélkül az asszony kérges tenyerébe nyomta őket.
– Vegyen a kicsinek egy meleg lábbelit ott fenn, a varga sátra előtt – mondta lágyan, de határozottan. – A hídnál álló zsiványok pedig ne aggasszák: mire feleszmélnek a fejfájásukból, maguk már régen a vásári forgatagban eszegetik a meleg lepényt.
Az asszony szemeibe könnyek gyűltek a hirtelen jött jóságtól, de Mirella már fel is állt, s egy intéssel szólt Bordának. A kutyának sem kellett kétszer mondani: vidám farokcsóválással szegődött gazdája mellé, ahogy a kanyargó ösvényen tovább kaptak felfelé, a vásár morajló közeledte felé.

315. Sátrak a domb mögött

Mirella

A dombtetőre érve a hűvös völgyi szél végre átadta helyét a vásár melengető, nyüzsgő zsivajának. Kürtszó és távoli kikiáltók hangja keveredett a faszénen sült kolbászok csábító illatával. Mirella megtorpant egy pillanatra, és meglazította vállán a tarisznya szíját, ahogy végignézett a színes ponyvákból álló, hevenyészett sátortáboron.
Borda vidám horkantással szagolt a levegőbe, farka ritmusosan verte a lába melletti füvet. A hatalmas fekete kutya pontosan tudta: a vásári sokadalom nemcsak feladatot jelent, hanem bőséges falatokat is a mészárosok pultjai körül, ha elég ügyesen sündörög a tömegben.
– Látod, pajtás? A vámszedők még mindig a füzes szélén tanakodhatnak, mi meg már a java közepén járunk – kacsintott a kutyára a lány, ahogy egyetlen futó pillantással visszatekintett a völgybe. A folyó kanyarulata innét fentről csupán békés ezüst szalagnak tűnt, a lenti sikátorok árnyai pedig messzi emlélkké törpültek.
Az első bódék között már megindult a kora délutáni tolongás. Kelmeárusok és fazekasok kiabálták túl egymást, ám Mirella határozott, könnyed léptekkel haladt előre a tarka forgatagban. Tudta, hogy a mai nap még tartogat számukra néhány jóféle ügyletet, és talán még egy-két gőgös szatócsot is, akit érdemes lesz megleckéztetni.

316. A gőgös kalmár sátra

Mirella

Mirella és Borda beljebb nyomultak a színes sátorsorok sűrűjébe. A faszén füstje és a frissen sült lepények csábító illata megtöltötte a levegőt, de Mirella figyelmét hamar elterelte egy hangos szóváltás az egyik díszesebb ponyva tövéből. Egy selyemmellényes, pöffeszkedő szatócs épp egy megilletődött jobbágyfiút szidott fennhangon, amiért az véletlenül leejtett egy olcsó agyagkancsót.
Borda halkan meglökte Mirella combját, sötét szőre felborzolódott a hátán. A hatalmas kutya figyelmeztetően szegezte tekintetét a kiabáló kalmárra, de Mirella egyetlen intéssel lecsillapította társát.
– Nyugi, pajtás, az ilyen gőgös hólyagokat nem harapással kell elintézni, hanem

észjárással – suttogta a lány, miközben megigazította vállán a tarisznyát.
Mirella kihúzta magát, csípőre tette a kezét, és széles, álszent alázattal csillogó mosollyal lépett a sátor elé. A szatócs szeme azonnal megakadt a csinos jövevényen, s rögtön abbahagyta a megriadt suhanc szidását.
– Nohát, tekintetes uram! – kezdte Mirella mézédes, Olaszországot idézően hajlékony hangon, miközben végigsimított a pultra kirakott, kétes eredetű portékákon. – Kegyelmed portékája még a királyi udvar fényét is homályosítaná! De mondd csak, büszke kalmár úr, vajon lapul-e a pult alatt olyan csodakenőcs is, ami a kapzsiság okozta sárgaságot gyógyítja?
A kalmár elhűlve tátotta el a száját, míg a környéken bámészkodó vásárlók közül többen elfojtott kuncogásba kezdtek.

317. Rézpénz a megriadt marokban

Mirella

A kalmár pulykavörösre váltott dühében. Amint feleszmélt a váratlan gúnyos fintorból, éles hangon ordítani kezdett, s a városőrségért kiáltott. Mirella azonban meg sem rezzent a fenyegetőzésre; éles, vágó pillantással mérte végig a szatócsot, miközben egyetlen fürge mozdulattal apró, csillogó üvegcsét húzott elő az övéből, amiben csupán színezett kútvíz lötyögött.
– Ne ordítson úgy, tekintetes úr, mert a guta ütése előbb éri el, mint a hajdúk! – vágta rá Mirella hideg, csípős hangon. – Tessék, itt ez a ritka itáliai elixír! Húsz garas, de kigyógyítja a kapzsiságból, ha kiissza egy szuszra!
A bámészkodó tömegből hangos hahota csattant fel. A kalmár tehetetlen méreggel a pultjára csapott, s megindult volna a lány felé, ám Borda ekkor fenyegetően elé lépett. A hatalmas kutya mély, vészjósló morajlással villantotta meg fehér agarait, világossá téve, hogy a kereskedő jobban teszi, ha veszteg marad.
Kihasználva a szatócs megrökönyödését, Mirella a pult szélén heverő rézpénzek közül teátrális mozdulattal felmarkolt kettőt, és nyíltan a megszeppent jobbágyfiú tenyerébe nyomta.
– Ez fedezi az agyagkancsó árát, atyafi. A többit meg tartsa meg a kalmár úr a jó tanácsért! – sziszegte a lány.

Mielőtt a ficsúr magához térhetett volna a meglepetésből, Mirella intett Bordának. A kutya még egy utolsó, vészjósló pillantást vetett a megrettent szatócsra, majd a lány sarkában azonnal kivágta magát a felbolydult tömegből, egyenesen a vásártér hátsó kivezetője felé.

318. Léptek a nyirkos sikátorban

Mirella

A vásári lárma lassan elhalt mögöttük, ahogy Mirella és Borda átvágtak a bódék mögött húzódó nyirkos, szűk sikátorba. A magas, komor kőfalak között még megült a reggeli hideg, a göröngyös macskaköveken állott pocsolyák csillogtak. Mirella bosszúsan húzta szorosabbra magán a kendőt, s maró gúnnyal sziszegte el felháborodását:
– Hogy az a telhetetlen dög egye meg a saját ócska portékáját! Még hogy két garast kérni egy repedt agyagkancsóért attól a szerencsétlen gyerektől... A pofátlanságnak is van határa!
Borda mély, figyelmeztető garathanggal válaszolt, füleit hátracsapva lépdelt a lány sarkában. A fekete kutya szőre még mindig borzolódott a feszültségtől, sötét tekintetével éberen pásztázta a sikátor árnyékos szegleteit. Nem szívlelte a városon belüli fojtogató falakat, s alig várta, hogy újra nyílt terepre érjenek.
A sikátor kanyarulata után a kőházak sora végre ritkulni kezdett, s a nyirkos levegőben megcsapta őket a közeli víz friss illata. A gázlóhoz vezető kavicsos lejtőn a folyó sekélyen, habzó fodrokkal rohant át a meder simára kopott kövein.
Mirella megállt egy pillanatra a part menti fűzes szélén, s éles szemmel visszanézett a vásártér felé. Mivel nyomukat nem követte senki, megigazította az övére erősített szerszámos erszényt.
– Gyere, Borda, keljünk át gyorsan, mielőtt az a pöffeszkedő szatócs összeszedi a bátorságát meg a hajdúit! – intett a lány, majd szoknyáját kissé felhajtva határozott léptekkel megindult a hűvös sodrásban.

319. A túlparti galagonyás

Mirella

A hűvös habok gyorsan átjárták Mirella csizmáját, ahogy átlábolt a sekély sodráson, de a lány ügyet sem vetett a lábát csípő hidegre. Borda fröcskölve törtetett mellette, morgása elnyomta a víz csobogását; a kutya még mindig dühösen forgatta a fejét a mögöttük hagyott vásártér felé.

Amint elérték a túlpartot, Mirella megragadta egy vízparti fűzfa gyökerét, és felhúzta magát a csúszós, agyagos partfalra. Borda egyetlen lendületes ugrással követte, majd alaposan megrázta nedves bundáját, kövér vízcseppeket szórva a lány szoknyájára.

– Na, most már fújhatja a jussát az a kövér rabló! – csattant fel Mirella, miközben kipréselte a vizet a szoknyája szegélyéből. Haragja nem akart csillapodni, sötét tekintetével a domb tetejére vezető, kanyargó csapást méregette. – Azt hitte, majd egy ingyenélő adószedő megijeszt bennünket!

Borda rövid, éles vakkantással tette hozzá a magáét. Éles foga megvillant, ahogy az ösvény feletti bokros felé szimatolt, készen arra, hogy bárkire rárontson, aki eléjük mer állni.

A domboldalt sűrű galagonya és kökény szegélyezte, a csapás meredeken kaptatott a nyíltabb gerinc felé. Mirella megigazította vállán a batyut, s nem teketóriázott tovább: határozott, szapora léptekkel indult meg felfelé, maga mögött hagyva a meder morajlását.

320. Tüskék között a gerincen

Mirella

A szúrós galagonyabokrok éles tüskéi bele-belekaptak Mirella szoknyájának szegélyébe, de a lány hetyke mozdulattal söpörte félre az útba akadó ágakat. Haragja lassacskán átadta a helyét a rá jellemző, fanyar kárörömnek, ahogy felidézte magában a részedett kalmár döbbent ábrázatát. A kövér szatócs minden bizonnyal épp most jött rá, hogy a méregdrágán megváltott „csodaelixír” nem más, mint némi színezett ecet és vadrózsaméz.

Borda a csapás élén haladt, nedves szőréről még mindig hullottak a vízcseppek. Sötét orrát a földhöz közel tartva szimatolta az avart, fülei éberen forgóztak minden apró neszre. A meredek kapaszkodó végén a galagonyás sűrűje hirtelen kettéágazott: az egyik nyomvonal a nyíltabb gerinc felé kanyargott tovább, míg a másik, alig látható

csapás lefelé lejtett a tölgyes hűs árnyékába.
Mirella megtorpant egy pillanatra a galagonyás védelmében, és előhúzta övéből a pultról származó rézpénzeket. A garasok halkan megcsendültek a tenyerében.
– Ez éppen elég lesz arra, hogy a dűlőúti nyomorúságos kunyhóban lakó favágó kölykei meleg ételt kapjanak – mormolta a lány csípős mosollyal, miközben visszacsúsztatta a rézpénzeket a szüszébe.
Borda halk horkantással jelezte, hogy a sűrűből idegen szagokat hoz az erdei szél. Mirella megkeményítette tekintetét, intett a kutyának, s habozás nélkül a rejtettebb, erdei csapás felé vette az irányt, végleg maga mögött hagyva a vásártér felől szűrődő morajlást.

321. Sárba ragadt kerekek

Mirella

A tölgyes hűs homálya gyorsan elnyelte lépteiket. A lombkoronán átderengő fényfoltok jótékonyan takarták el a csapást, bár Borda háta még mindig feszült maradt, s sötét fülei minden gyanús erdei neszre hátrafordultak. Mirella szaporázta a tempót; tudta jól, hogy a becsapott kalmár talán már észrevette a csalást, de ezen a rejtett, gallyakkal borított ösvényen a nyomukba sem érhetett.
A meredek lejtő aljában, a patakmeder közelében halk nyöszörgés és tengelynyikorgás törte meg a fák csendjét. Egy korhadt tölgyfa tövében megrakott gallyas szekér vesztegelt: a keskeny fafejű kerék mélyen beszorult a süppedős sárba. A rúdnál egy vékony dongájú, rongyos gúnyájú kisfiú erőlködött hiábavalóan, arcán korom és megrepedt könnycseppek csíkjai keveredtek.
Mirella tekintetéből nyomtalanul eltűnt a korábbi éles óvatosság, s helyét a meleg, védelmező gyengédség vette át. Határozott léptekkel indult meg a lejtőn, míg Borda óvatosan, de barátságos horkantással kísérte a riadt gyermeket.
– Lassan a testtel, kispajtás, még megszakadsz a nehéz fától! – szólt a lány lágy, megnyugtató hangon.
A fiú megriadva hátrahőkölt, de amikor meglátta Mirella mosolyát és a mellé kucorodó fekete kutyát, megszeppenten leengedte a karját. A lány gondolkodás nélkül benyúlt a szüszébe, kibányászott egy szelet szárított gyümölcsöt meg a vásárban szerzett

rézpénzek egyikét, és a gyerek maszatos tenyerébe nyomta.
– Borda segít megnyomni azt a kerekét, te meg addig edd meg ezt – intett a lány, s míg a kutya izmos vállával a küllőnek feszült, Mirella egy vastag faággal aláékelve pattintotta ki a szekeret a mocsárból.

322. Könnyű léptek a gázlónál

Mirella

A kerék nyikorogva gördült ki a süppedős dagonyából, a megkönnyebbült kisfiú pedig tágra nyílt szemekkel bámulta a csodát. Mirella szilaj mosollyal törölte le a sarat a kezéről, majd szelíden megkocogtatta a gyermek maszatos orrát.
– Na, szaporázd a lépteidet, kispajtás, mielőtt a hűs alkony rátok talál ezen a nyirkos vidéken! A tengely bírni fogja a faluig, te meg csak rágcsáld szépen a gyümölcsöt!
A fiú hálásan bólogatott, s a rézpénzt meg a csemegét szorongatva nekilódult a könnyebbé vált szekérrel a dombnak. Mirella elégedett pillantással kísérte útját, Borda pedig elégedett horkantással fordult a patak felé.
A meder hűs párája már a bőrüket simogatta. A sekély gázló kristálytiszta vize vígan fodrozódott a sima kavicsok felett, a túlsó parton azonban a sűrű galagonyás szúrós ágai szinte áthatolhatatlan sövényként magasodtak.
– Lássuk, átjutunk-e száraz lábbal, vagy a halak mulatnak rajtunk egy jót! – kacsintott Mirella a kutyára, s könnyed, ügyes szökellésekkel haladt kőtől kőig a hideg sodrásban. Borda csöndben, biztos léptekkel követte.
A túlparti galagonyás árnyékába érve a lány megtorpant, és átható kuncogással nyúlt a szüszébe, hogy számba vegye a gőgös kalmártól szerzett szajrét. A fényes aprópénzek láttán elégedetten bólogatott: a pöffeszkedő szatócs kára ma este egy éhes család asztalára hoz majd meleg ételt.

323. Esti füst a szélső portánál

Mirella

Mirella gondosan elrejtette a réz- és ezüstgarasokat a szoknyája belső redőibe, s egy elégedett csettintéssel fordult Borda felé. A galagonyás szúrós ágai türelmetlenül

kapaszkodtak a ruhájába, mintha el akarnák marasztalni a sötétedő ártéri bozótban, de a lány egyetlen határozott, gyakorlott mozdulattal kiszabadította a posztószegélyt.
– Na, öreg harcos, ideje fellépkedni a dombra, mielőtt a falusiak zsalut húznak a füstös ablakokra – suttogta derűsen, és a cserjés szélén kibukkanó keskeny, kanyargó ösvényre mutatott.
A fekete kutya halkan felhorkant, alaposan megrázta a bundáját a patak hűvös párája után, s lépteit Mirella ritmusára igazítva elindult a felfelé kapaszkodó csapáson. A meredek ösvény mentén a sár már lényegesen szikkadtabb volt, s az alkonyati szél a közeli mészégető kemencék fanyar, megszokott füstjét hozta feléjük.
Ahogy a dombtető közeledett, a völgyben maradt gázló morajlása lassan elhalkult a hátuk mögött. Mirella könnyű, ruganyos léptekkel haladt előre, szeme sarkából már a szegénytelep kunyhóinak tetőiről felszálló vékony füstcsíkokat pásztázva. Tudta jól, hogy a megsegített kisfiú családja a szélső portán lakik – s ott ma este nem üres tálak kerülnek majd a kopott, illatos tölgyfa asztalra.

324. Hajdú a szegénytelepen

Mirella

A dombtetőre érve a szegénytelep szélső portájának alacsony, dőlt kerítése fogadta őket. A roskatag ablakon át kiszűrődő gyenge mécsesfény és a ropogó rőzse pattogása jelezte, hogy a megsegített kisfiú szerencsésen hazaért a garasokkal. Az udvaron álló öreg fűzfa tövében kopott, foltozott pokrócok lengedeztek a hűvös esti szélben, miközben odabent a család a meleg ételt ünnepelte.
Mirella megállt a kerítésléceknél, s könnyed mosollyal nézte a kunyhóból áradó békességet. Borda halkan megtelepedett a lábánál, a száraz avaron nyugtatva az állát, de éber fülei és szemei a portát övező sötétedő bokrokat pásztázták. A lány nem akart tolakodni, így már épp elfordulni készült, amikor a lejtős dűlőút felől nehéz csizmák dobogása törte meg a falu esti csendjét.
Egy gőgös tartású, mészfoltos köpenyt viselő hajdú kanyarodott be az úton, s határozott léptekkel épp a szélső porta felé tartott. Kezében vaskos papírtekercset szorongatott, s fenyegető morajlással számolta a kunyhók felett szálló füstcsíkokat – a be nem szedett rovásadók biztos jeleit.

Mirella szeme maró gúnnyal és pajkos elszántsággal villant meg. Egy halk csettintéssel felállította Bordát, s az ösvény menti árnyak közé húzódott. Eljött az ideje, hogy a kapzsi tiszttartót egy jóféle, méregdrága „csodaoldattal” mentesítse a pénzétől, mielőtt az belépne a szegény család kapuján.

325. Bűvös tégely a dűlőúton

Mirella

A hajdú gyanakvóan megtorpant, amikor az árnyékok közül egy kecses, libbenő alak lépett elé. Mirella színpadias alázattal hajolt meg a mészfoltos köpenyt viselő tiszt előtt, miközben tekintete hamiskásan csillogott.

– Bocsásson meg a merészségemért, tekintetes uram! – kuncogott fel selymes hangon, és féltő aggodalommal szorította mellkasához a kezét. – De egy ilyen nemes, nagyraszabott úrnak nem szabadna ilyen sárga arccal járnia a dűlőutat! Az a rontó köhögés, az a nehéz légzés… Ó, hát nem látja? A mocsári láz sötét lehelete ül a homlokán!

A hajdú meglepetten horkantott fel, és akaratlanul is a torkához kapott. Kezében meglibbent a vaskos papírtekercs, gőgös pöffeszkedése egy csapásra bizonytalanságba csapott át.

– Miféle ostobaság ez, fehércseléd? Nincs nekem semmi bajom! – morogta, de a hangja már korántsem csengett olyan magabiztosan.

Ekkor Borda sötét alakja emelkedett ki a bokrok tövéből. A fekete kutya nem morgott, csupán egyetlen mély, jeges pillantást vetett az adószedőre, amitől a férfi önkéntelenül is hátrált egy lépést.

– Dehogy nincs, drága uram! – csapta le a magas labdát Mirella, miközben az övéből előhalászott egy apró, csiszolt üvegcsét. – Ez a császári udvar legritkább balzsama. Egyetlen cseppje elmulasztja a nyavalyát, és kétszeres erővel tölti meg a karját. Igaz, az ára nem csekély… de hát mit ér pár fitying az úr becses egészségéhez képest?

A hajdú mohón meredt a megcsillanó fiolára, a szegénytelep kunyhójáról teljesen elfeledkezve.

326. A kapzsiság ára a dűlőn

Mirella

A hajdú reszkető kézzel nyúlt a szerszámos övéhez, és egy kövér, megbarnult bőrerszényt halászott elő. A mocsári láz réme teljesen elhomályosította a józan eszét, a gőg helyét egy csapásra a puszta rettegés vette át.

– Minden ezüstömet odaadom, csak add ide azt a nyavalyás orvosságot! – lihegte, és gyorsan Mirella markába nyomta a nehéz bukszát, miközben kapkodva elragadta a csillogó csiszolt üvegcsét.

Mirella hamisítatlan, édes mosollyal hajolt meg előtte.

– Hajtsa fel rögtön az egészet, tekintetes uram, de vigyázzon: amíg a balzsam kifejti áldásos hatását, szigorúan tilos a szegénytelep felé mennie, mert a kunyhók pora végleg elrontja a varázst!

A tiszt nem teketóriázott, azonmód rántotta ki a dugót, és egyetlen nagy hajtással lenyelte a kesernyés, csalánból és főtt fűzfagyökérből kevert löttyöt. A csípős, mocsári íztől nyomban öklendezni kezdett, s vörös fejjel, hápogva rohant vissza a patak gázlója felé, hogy kiöblítse a száját.

– Szép csel volt – mordult fel halkan Borda, ahogy a hajdú futó alakja elenyészett a füzetesben. A szikár védelmező feszülten figyelte az utat. – De nem marad sok időnk, mielőtt rájön a turpisságra.

– Éppen elég időnk van, hogy eljussunk a portákig – kuncogott Mirella, miközben a dagadó erszényt elrejtette a szoknyája redői között. Összenéztek, majd sietős léptekkel indultak tovább a domboldali ösvényen a kunyhók felé.

327. Garasok a korhadt küszöbön

Mirella

A domboldal roskatag kunyhói félénken húzódtak meg a szürkületben, mintha maguk is rejtőzködnének a kegyetlen végrehajtók elől. Mirella és Borda szaporázta a lépteit, miközben a nehéz erszény halk fémes csikordulással mozdult a nő derekán. Minden apró neszre összenéztek; az ösvény melletti szúrós bokrok zörrenése is felriasztotta őket.

– Túl csöndes – suttogta Borda, s feszült tekintettel kémlelte a fák közötti homályt. Keze

szinte önkéntelenül simult a tőre markolatára. – Ha kiöblítette a száját a pataknál, nyomban dühödten keresni fog.
– De már késő lesz – vetette vissza halkan Mirella, jóllehet az ő torkában is ott dobogott a félelem. – Mire feleszmél, a nyomunkat sem leli ebben a sötétségben.
Elérték a szélső, roskadozó falú kalyibát, amelynek repedezett ablakából alig pislákolt valami mécsesfény. A korhadt küszöbön a megriadt kisfiú gubbasztott, rongyos pokrócba burkolózva, és tágra nyílt, riadt szemmel figyelte az árnyak közül kilépő alakokat. Mirella szíve nyomban megesett a didergő gyermek látványán; a benne bujkáló feszültséget egy csapásra felváltotta a gondoskodás melege.
– Nincs baj, kicsim – hajolt le hozzá gyengéden, halk szavait szinte elnyelte az esti szél. – A kapzsi hajdú ma már nem zaklat benneteket.
Előhalászta a tiszt övéről kicsalt kövér bőrerszényt, s a nehéz ezüstök felét habozás nélkül a fiú csontos, piszkos tenyerébe borította. A maradékot Borda gondos őrizetére bízta, hogy a telep többi éhező családjának is jusson belőle falat.
– Ebből kiválthatjátok a rovást, és jut ennivalóra is – mondta simogatóan.
Borda türelmetlen, sürgető pillantást vetett az ösvény kanyarulatára.
– Induljunk! A kesernyés fűzfagally sem tartja vissza örökké.
Mirella még egy utolsó, bátorító mosolyt küldött a szótlanul álmélkodó kisfiúnak, majd Bordával együtt gyors léptekkel eltűnt a szegénytelep sötétedő sikátorai között.

328. A hűvös sodrásban

Mirella

A nyirkos sikátor mélyén a korhadt fakerítések szinte egybefolytak a csillagtalan éjszakával. Mirella és Borda csendben, de feszes tempóban kapkodta a lábát, miközben a füzes felől már átütött a gázló csobogó zaja. A sáros földút helyét lassanként süppedős, vizenyős kavicságy vette át.
– Hallod? – torpant meg egy pillanatra Borda, fojtott hangon suttogva. A háta mögé mutatott, ahol a kalyibák felett fáklyák vöröses fénye lobbant fel a távolban. – Rájött. Vagy legalábbis felriadt a tiszttartó háza népe.
– Csak a torkát köszörüli a keserű nedvtől – dörmögte Mirella, bár az ő tüdeje is zihált a szaporázástól. A szoknyája alját összefogta, hogy ne akadjon el a szederindákban. – Ha

időben átérünk a túlpartra, a nyomunkat sem találja a vadvízben.
A vízmosás szélén éles szél futott végig, meghajlítva a kákát. A gázló sötét, örvénylő szalagként terült el előttük, de nem volt idő habozni. Borda elsőként lépett a hűvös habok közé, vigyázva, hogy a csizmája ne csapjon zajt a síkos köveken, miközben fél kézzel Mirella könyökét tartotta.
Mire a sodrás közepére értek, a szegénytelep felől dühös kiáltás foszlányát hordta feléjük az esti légáramlat. Mirella halványan elmosolyodott a sötétben, de szorítása megkeményedett Borda karján. A túlpart már karnyújtásnyira feküdt, a meredek kapaszkodó pedig menedéket kínált.

329. Menedék a gerincösvényen

Mirella

A meredek partoldal csúszós gyökereibe kapaszkodva Mirella kiverekedte magát a szárazra, miközben a szoknyájából patakokban folyt a hűvös víz. Borda egyetlen lendülettel termett mellette a parton, éber pillantással pásztázva a túlsó oldalt. A fáklyák vöröses fénye tanácstalanul kóválygott a szegénytelep viskói között, de a sodrás zaja végleg magába fojtotta az adószedő emberének dühös kiabálását.
– A kapzsi hajdúnak mostanra bizonyára alaposan megcsavarta a gyomrát a csodabalzsam – suttogta Mirella, miközben kicsavarta az átázott ruhaszélt, és elégedetten felkuncogott. – Remélem, jól megbecsüli azt a kis tégelyt, mert több gyógyírt már nem kap tőlem.
Borda nem pazarlóan bólintott, csak elégedett morgás futott át a torkán, miközben igazított egyet a hátán lévő zsák pántján. Intett a nőnek, hogy ideje nagyobb távolságot tenniük a vízmosás és a haragos tiszttartó közé, mielőtt a hajdú rájönne a turpisságra és lóra kapatná az embereit.
Az erdei ösvény gyorsan emelkedett a domboldalban. Az öreg tölgyek árnyékában végre megtorpantak egy szusz hisszére. Innen pazar kilátás nyílt a csillagfényes völgyre, ahol a fáklyák már csak apró, ártalmatlan szikráknak tűntek. Mirella elégedetten tapogatta meg az erszényét: bár kiürült a kapzsi hajdútól kiforgatott ezüst, tudta, hogy a didergő kisfiúnál a legjobb helyre kerültek azok a garasok.
– A gerincen futó ösvényen senki sem jár ilyen későn – morogta Borda, a szélirányt

kémlelve. – Nyeregbe már úgysem szállnak a sötétben.
– Akkor ne várassuk a szerencsénket – egyezett bele Mirella, majd könnyed, határozott léptekkel megindult a holdfényes úton tovább.

330. Tűzfény a mészégető kőfalán

Mirella

A gerincen süvítő éjszakai szél gyorsan kifújta a nedvességet Mirella átázott szoknyájából, bár a hűvös még így is a csontjaikig hatolt. Az ösvény meredekebbé és sziklásabbá vált, ahogy az öreg tölgyes lassan átadta helyét a szellősebb fenyvesnek. Borda pár lépéssel elöl haladt, nesztelenül taposva a száraz tűleveleket, szeme pedig a sötét sűrűséget pásztázta. Mirella a csillagok állásából próbálta megbecsülni a hátralévő időt; még javában bent jártak az éjszakában, de a völgybéli veszély a sikeres átkelés után már a múlté volt.
– Ott elöl áll egy régi mészégető kőkunyhó – mutatott Borda egy határozott mozdulattal a fák között kirajzolódó, roskatag tetőre. – A falai kitartanak, s a szél sem fúj át a réseken.
– Éppen ideje, mert a ruhám még mindig nyirkos – felelte Mirella éles, csípős hangon, bár a szája széle alig észrevehetően elégedett mosolyra húzódott. – Egy védett zugban még a félrevezetett hajdú csikorgó fogsorát is sokkal kényelmesebb felidézni.
A kunyhó alacsony bejárata mögött csendes, száraz menedék fogadta őket. Borda gyors, gyakorlott mozdulatokkal ellenőrizte a sarkokat, majd a korábbi mészégetők által hátrahagyott, fanyar illatú rőzsekötegből halmozott fel egy keveset a sarokban álló kőtűzhelynél. Mirella elővette a tűzszerszámát, és néhány éles szikrával életre keltette a száraz mohát. A felcsapó, meleg sárga lángok hamarosan barátságos fénnyel töltötték be a kis menedéket. Borda a bejárathoz húzódott őrt állni, míg Mirella elégedetten telepedett le a tűz mellé, tudva, hogy ezen a magasságon már semmi sem zavarhatja meg a pihenésüket napfelkeltéig.

331. Térkép a korhadt fán

Mirella

A pattogó lángok hamar kellemes meleggel töltötték be a kis kőkunyhót. Mirella kényelmesen elhelyezkedett a tűzhely melletti sima kövön, s kibontotta a vállán átvetett bőrtarisznyáját. Megnyugtató volt érezni, hogy a nedves ruha alól lassan kiszökik a hideg, s a szárított füvek fűszeres illata összekeveredik a pattogó rőzse füstjével.

– A hajdúk mostanra valószínűleg a gázló túlsó oldalán lévő mocsárban tüskés galagonyabokrokat pofoznak – jegyezte meg Mirella halkan, miközben átrendezte a tégelyeket. A szája szélén gúnyos mosoly bujkált. – Remélem, a hadnagyuk legalább egy jókora adag csípős csalánt szerzett magának a csizmájába a nagy igyekezetben.

Borda egy halkan kiadott torokhanggal jelezte, hogy hallja a nő szavait, bár szemeit nem vette le a sötét erdei ösvényről. A kunyhó vastag fala szilárd védelmet nyújtott az éjszakai szél ellen. A férfi hirtelen meglendítette a fejét, de nem fenyegető neszt hallott, hanem a tűzhely melletti résben akadt meg a pillantása. Egy korhadt, de még egyben lévő fadarab hevert a fal tövében, amin réges-régi rovások látszottak.

Mirella odanyúlt, s a tűz elé tartotta a faragványt. Nem volt az más, mint a régi mészégetők egyszerű térképe a környező gerincösvényekről.

– Úgy látszik, a szerencse ma végképp a mi oldalunkra állt – suttogta, s végighúzta az ujját a kanyargó vonalakon. – Holnap hajnalban a keleti kaptatón haladunk tovább, így még a napfelkelte előtt elkerüljük az urasági vámházat.

332. Útiterv a parázs fényénél

Mirella

A fadarabot gondosan becsomagolta egy száraz vászondarabba, s elrejtette a tarisznyája fenekén, nehogy egy óvatlan pillanatban a tűzre kerüljön. A rovások vonalát addig tanulmányozta a halványodó parázs fényénél, míg a hegyi ösvények kanyarulatai pontosan kirajzolódtak a képzeletében: a két öreg bükkfa közötti csapás egyenesen a sziklás gerincre vezetett, messze elkerülve a völgyben terpeszkedő vámházat.

Borda elégedett torokhang kíséretében telepedett le a nehéz tölgyfa ajtó mellé. A szeme sarkából figyelte a kinti sötétséget, ám a feszültség láthatóan kioldódott izmaiból. A hajdúk fáklyáinak távoli villódzása már rég elenyészett a mocsaras hegyoldalban, a szél pedig barátságosan morajlott a kunyhót körülölelő fenyves lombjai között.

– Hagyjuk az uraság tiszttartóit, hadd várják a vámot a dűlőúton – suttogta Mirella halk,

derűs kuncogással, miközben feje alá gyűrte a köpenyét. – Mire felkel a nap, mi már a gerinc túloldalán járunk, ahol a didergő jobbágypulyáknak több hasznuk lesz a gyógyírjeimből, mint a várúrnak a garasainkból.
A férfi csak egy apró bólintással hagyta jóvá a tervet, s a falnak vetve hátát vigyázta a nő álmát. A kőfalak tartották a parázs óvó melegét, s az éjszaka hátramaradt órái csöndes biztonságban teltek a menedékben.

333. Hajnali léptek a sziklagerincen

Mirella

A szürke derengés alig szűrődött át a fenyves sűrű lombjain, amikor Mirella már halkan szedelőzködött. A tölgyfa ajtó nyikorgás nélkül engedett Borda óvatos nyomásának, s a hűvös hajnali pára azonnal elborította az arcukat, eltörölve a mészégető kunyhó melegének utolsó nyomait is. A férfi egyetlen intésére elindultak felfelé a meredek avaron, szinte lépteik zaját is elnyelte a nyirkos mozaikszőnyeg.
A fatérképre rótt jelek nem csaptak be: a két öreg bükkfa mohás törzse pontosan ott magasodott a gerinc peremén, ahol a rovások ígérték. Mirella felkuncogott, ahogy odalentről, a sűrű ködbe burkolózó völgyből meghallotta a vámház udvaráról felverődő rekedt kutyautatást. Az adószedő hajdúk valószínűleg még az igazak álmát aludták a meleg kuckóban, arra várva, hogy a gyanútlan utazók kisétáljanak a dűlőútra, s megtöltsék a várúr perselyét.
– Hagyjuk csak pihenni a tekintetes urakat, a végén még odaég a finom kásájuk – mormolta Mirella vidáman, s miközben a gerinc keskeny csapásán egyensúlyozott, megigazította a vállán nehezedő tarisznyát. Benne a fiolák halk koccintással jelezték, hogy a balzsamok épségben átvészelték az éjszakát.
Borda megelőzte a nőt a sziklás kanyarulatnál, éber tekintettel pásztázva a túlsó lejtőt. A hegyi levegő friss volt, a gerinc túloldalán elterülő szegénytelep kunyhóinak kéményéből pedig már vékony füstcsíkok kanyarogtak az ég felé.

334. Füstszalagok a völgyperemen

Mirella

A sziklás kanyarulat után az ösvény meredeken lejtett a falu széli borókás felé. Mirella biztos léptekkel követte Bordát, míg a köd lassan felszakadozott a lábuk alatt, feltárva a sáros szegénytelep szerény kőkunyhóit. Lent az élet már javában ébredezett: a korai órákban didergő zsellérek aprítottak fát a nyirkos udvarokon, s a vékony füstcsíkok lassan terjedtek a csípős, kora reggeli levegőben.

– Látod, Borda, ott lent nem köszörülik hiába a fogukat a várúr hajdúi – jegyezte meg Mirella halkan, miközben áttörtek egy harmatos galagonyabokron. – Ezen a vidéken a szegény embernek még a lehelete is kevés ahhoz, hogy felmelegítse a kunyhóját, nemhogy vámra valót kuporgasson a kapzsi tiszttartónak.

Borda egy halk horkantással felelt, de tekintete már a szélső borovi fenyő mögött meghúzódó, roskatag zsellérházat pásztázta. A kerítés mellett egy rongyos kendőbe burkolózott asszony hiába igyekezett tüzet csiholni a vizes gallyakból: a szürke füst csak marón terjengett, a lángok képtelenek voltak erőre kapni a nyirkosságban.

Mirella megállt egy pillanatra a rézsűn, benyúlt a tarisznyájába, és előhalászott egy kis száraz nyírfakéreg-tekercset meg egy üvegcsényi gyantaesszenciát. Mosolyogva intett Bordának, majd elindult lefelé az avaron.

335. Meleg láng a nyirkos udvaron

Mirella

Odalépett a didergő asszonyhoz, s egyetlen kecses mozdulattal a nedves gallyak közé csúsztatta a száraz nyírfakérget, majd ráhintett néhány csepp illatos gyantaesszenciát. A szikra pillanatok alatt vidám, sárga lángra kapott, megszelídítve a maró füstöt, s meleg fénnyel világította meg a roskatag kőkunyhó falát. Az asszony hálaadó suttogását Mirella csak egy könnyed mosollyal nyugtázta.

– A nedvesség hamar elillan, ha az ember tudja, miből csiholjon meleget – jegyezte meg halkan, miközben tekintetét a völgyperem felett kanyargó ködsávokra függesztette. – De mondd csak, néném, a vámház környékén is ilyen álmosan indul a reggel, vagy ott már javában számolják a hajdúk a szegény ember garasait?

Az asszony óvatosan körülnézett, majd közelebb lépve halkan figyelmeztette őket a völgykatlanban portyázó őrökre. Elmondta, hogy a tisztviselők korán reggel rátörtek a szélső portákra, s most a falu széli kanyarulatban lesik az utazókat. Mirella

sokatmondóan Bordára pillantott; a hűséges kísérő csendes, de éber morajjal jelezte, hogy megértette a helyzetet.
Mirella egy kis darab szárított húst és pár kedves szót hagyott az asszonynál, majd Bordával együtt követte a kőkerítés mentén húzódó, elhagyatott ösvényt. A falu széli borókás takarásában haladva maguk mögött hagyták a szegénytelep ébredező kunyhóit, egyenest a vámház mögötti rejtett sziklahasadék felé véve az irányt.

336. Átkelés a rejtett sziklahasadékon

Mirella

A borókás szúrós ágai halk ropogással engedték át őket, ahogy felkapaszkodtak a vámház fölé magasodó, nyirkos sziklahasadékhoz. Odalenn, a saras dűlőúton két vaskos hajdú dörzsölgette álmosan a tenyerét egy füstölgő vasfazék felett. Egyikük bosszúsan káromkodva próbált életet csiholni a vizes fadarabokba, teljesen figyelmen kívül hagyva a fejük felett húzódó, rejtett ösvényt.
Mirella elfojtott mosollyal húzódott a mohás kőfal árnyékába. Borda csendes, nesztelen léptekkel követte, vészjósló sziluettje szinte egybeolvadt a szürke sziklákkal. A lány egy apró, kavicsos rögöt penderített az ujjai között, majd gúnyos fintor kíséretében a kapu melletti bokros felé hajította.
– Ki van ott? – kapta fel a fejét a köpcösebb őr, s a dűlőút túloldalára szegezte a tekintetét, nehéz lándzsáját félig megemelve. A társasága morogva követte, vakon kutatva az árnyak között.
Mirella pontosan erre a pillanatra várt. Egyetlen kecses intéssel jelt adott Bordának, s meggörnyedve, mégis elképesztő ruganyossággal átcsúsztak a sziklahasadék szűk résén. Mire a hajdúk rájöttek, hogy csupán a szél játszik velük, a vándorárus és hű kísérője már biztonságos távolságban, a vámház mögötti lombos lejtőn folytatta útját.

337. Hírek a melegedőnél

Mirella

A lombos lejtő alján a szegénytelep roskadozó kalyibái bukkantak elő a sűrű, hűvös hajnali ködből. A szélső porta nyirkos udvarán egy vékony kendős zsellérasszony

didergett, s elkeseredetten próbált szikrát csiholni a vizes fadarabokba.
Mirella csendben intett Bordának, aki szikár árnyékként lapult meg a korhadt kerítés tövében. A lány a tarisznyájához nyúlt, s egy maréknyi száraz, szurokkal átitatott gyújtóst húzott elő.
– Nesze, néném, ez nyomban lángra kap! – lépett hozzá Mirella gyengéd mosollyal, s a nő didergő markába csúsztatta az aprófát.
A szikra pattanására a meleg láng azonnal beleharapott a száraz kéregbe. Az asszony hálásan pillantott a lányra, majd leszegett fejjel, alig hallhatóan suttogta:
– Jó szívért jót adok, lelkem. Vigyázzatok! A tiszttartó ma kétszeres őrséget rendelt a dűlőútra, de a hajdúk lusták: a déli váltásig fel sem állnak a fazék mellől, s a hátsó gázlót teljesen felügyelet nélkül hagyták.
Mirella szeme megvillant a hasznos értesülés hallatán. Egyetlen halk szisszenéssel jelt adott Bordának, s mielőtt a portáról felszálló füst gyanút kelthetett volna, már el is tűntek a telep kanyargós sikátoraiban.

338. A hátsó gázló árnyékában

Mirella

A nyirkos sikátorok falai között a sűrű köd még tartotta magát, tökéletes takarást nyújtva a csöndes haladáshoz. Mirella megállott egy roskadozó kerítés mögötti szögletben, s elégedetten hátrapillantott. Borda némán simult mellé a saras úton, szemeivel a telep szélét pásztázva, ahol a gázló felé vezető lapály terült el.
– A jóasszony hírei aranyat érnek – suttogta a lány csillogó szemmel. – Ha a hajdúk valóban a gőzölgő fazék felett kókadoznak, éppen elég időnk lesz, hogy átvágjunk az alsó kanyarulatnál.
A szegénytelep roskatag kalyibáit elhagyva a talaj ingoványossá, cuppogóssá vált. A fűzfák lehajló, nyirkos ágai mögül már tisztán hallatszott a folyó lomha, sekély zúgása. Mirella könnyű léptekkel kerülgette a pocsolyákat, vigyázva, hogy egyetlen gally se reccsenjen meg a csizmája alatt. Borda léptei még ennél is halkabbak voltak; a szikár alak árnyékként követte a lányt a harmatos avaron.
A partközelbe érve feltárult előttük a hátsó gázló. A sekély víz felett még alacsonyan szálló pára lebegett, s a távolabbi vámház felől meleg étel illatát hordta feléjük a kora

reggeli szél. A hajdúknak nyoma sem volt a parton, láthatóan túlságosan elfoglalta őket a reggeli lakoma.
Mirella elégedetten mosolyodott el. Egyetlen intéssel jelezte kísérőjének, hogy eljött a cselekvés ideje: mielőtt a déli váltás felbolydítaná a dűlőt, észrevétlenül kellett áttérniük a túlparti sűrűbe.

339. Léptek a túlsó zátonyon

Mirella

Mirella nesztelenül ereszkedett le a kavicsos mederbe, s a hűvös víz nyomban felüdítette a reggeli gyaloglástól fáradt lábait. A sekély sodrás csak alig ért a csizmájuk száráig, a felkavarodott iszapszagot pedig hamar elnyelte a part menti füzesek friss aromája. Borda a vízben is lépésről lépésre követte a lányt, széles hátával oly természetesen fogva fel a gyenge áramlást, mintha csak egy vaskos facuskó gázolna a mederben.
A gázló közepén álló zátonynál Mirella egy röpke pillanatra megtorpant, és pajkos mosollyal nézett vissza a távoli vámház felé. A hajdúk jóleső zsivaja, a fazék mélyéről felcsapó gőz és a kanalag csörrenése tisztán elhallatszott a víz hátán. Az őrök mit sem sejtettek arról, hogy a szegénytelepi zsellérasszony apró tüzelőjéért cserébe adott hírei épp ebben a szent pillanatban fosztják meg őket a büszkén remélt vámgarasoktól.
Amint a túlsó part védelmet nyújtó rekettyésébe értek, Borda azonnal a fűzfák sűrűjébe húzódott, s furfangos éberséggel pásztázta a magasban futó szekérutat. Mirella elégedetten rázta le a vízcseppeket a szoknyája szegélyéről. A vizes kavicsok ropogása elhalt, a vámház füstje pedig már csak egy halvány, ártalmatlan csíkként lebegett a ködös horizonton.
– Megint egy garas nélkül hagytuk a tekintetes adószedő urakat – súgta Mirella, miközben vidáman igazította meg a vállán a nehéz tarisznyát. Borda csak egy kurta, sokatmondó hümmögéssel felelt, s már mutatta is a rejtett csapást, amely biztonságos távolba vezetett a meder nyirkos árnyékától.

340. Csendes osonás a mogyorósban

Mirella

A rejtett ösvény meredeken kanyargott fel a folyóparti bokrosból, száraz mogyoróágak ropogtak halkan Borda nehéz csizmái alatt. A férfi éber tekintettel kémlelte a sűrűt, míg Mirella mögötte haladt, könnyed léptekkel követve a félhomályos csapást. A folyó nyirkos hidege lassan elmaradt mögöttük, s a nap első meleg sugarai áttörtek a lombkoronán, csillogó foltokat rajzolva a patakparti avarra.

Néhány perc elteltével a dús növényzet ritkulni kezdett, s a fák között felbukkant a szegénytelep szélső gerendaházának hátsó falazata. A zsellérasszony útbaigazítása pontosnak bizonyult: a kerítés ledőlt lécei mögött nem járőröztek hajdúk, s a gazdátlanul hagyott udvart csupán néhány kószáló tyúk birtokolta. A vámszedők figyelme még mindig a túlsó parti melegedőt és a főutat pásztázta, mit sem sejtve a hátsó kapu észrevétlen zugáról.

Mirella megállt a sűrű szélén, s egy félreeső mogyoróbokor árnyékából gyorsan felmérte a terepet. Borda egyetlen intésére a kerítés takarásába húzódtak. A lány megigazította a válla köré tekert kendőt, majd kaján mosollyal kacsintott társára. A veszedelmes szakasz legnehezebb részén már túl voltak, s a porta nyitott pajtája tökéletes fedezéket kínált arra, hogy pihenjenek egy keveset, mielőtt továbbállnának a falu belseje felé.

341. Álca a korhadt csűrben

Mirella

Borda lépett be elsőként a nyitott pajta félhomályába, csizmája alig koppant a keményre döngölt agyagpadlón. A száraz széna édeskés illata azonnal betöltötte a teret, s a deszkák védelmében végre kiengedhették a feszült lélegzetet. A szegénytelep távoli morajlása átszűrődött a falréseken, de az udvar csendes maradt.

Mirella a sarokba támasztott korhadt szekér mögé intette a férfit. Nem terveztek sokáig időzni, mégis muszáj volt rendezniük a soraikat, mielőtt elvegyültek volna a belső utcák forgatagában. A lány gyors pillantással mérte fel a csűrt, s tekintete megakadt egy gerendára akasztott, viseletes posztóköpenyen.

– Ez pont jó lesz álcának – suttogta Mirella, s óvatosan leemelte a ruhadarabot. Borda egyetlen kurta bólintással nyugtázta a tervet, miközben a kapurésen át a szomszédos portát tartotta szemmel. Odakint egy idős zsellér söpörte a portát, teljesen gyanútlanul.

A lány a vállára terítette a kopott köpenyt, amely tökéletesen elrejtette a derekára

csatolt, értékes árukat rejtő erszényt. A gázlónál átázott lábbelijük ugyan még nehéz volt, de a rövid pihenő visszaadta a magabiztosságukat. Mirella a csűr hátsó kijáratához lépett, amely közvetlenül a telep belső sikátorára nyílt, majd határozott intéssel jelezte társának: ideje továbbállni.

342. Suttogó árnyak a sikátorban

Mirella

A nyikorgó hátsó ajtó óvatosan tárult ki a szűk, saras sikátorra. Mirella a feje fölé húzta a megkopott kapucnit, s kissé előregörnyedt, hogy a durva posztó még jobban elrejtse a derekára erősített értékes erszényeket. Borda közvetlenül a nyomában haladt, ruganyos léptei alatt csendesen cuppant a vizenyős talaj.

A szegénytelep ezen része tele volt suttogásokkal és gyanakvó tekintetekkel. Az alacsony kalibák ablakából feszült, riadt szempárok követték a két jövevényt; a lakók a szomszédos udvarokat kémlelték, félve a fegyveresek újabb portyájától. Egy kiszáradt kút mellett két asszony állt összefont karral, ám amint meglátták Mirelláék nyomorúságosnak ható álcáját, csendben visszafordultak a maguk dologjához.

– Csak nyugodtan – sziszegte Mirella a foga között, miközben érezte Borda feszült figyelmét a háta mögött. – Ha túl sietősre vesszük, még a végén azt hiszik, van mit elvenni tőlünk.

A sikátor kanyarulatában egy kint felejtett hajdú járőr sötét alakja bukkant fel, unottan támaszkodva a fegyverére. Mirella egyetlen pillanat alatt váltott szerepet: halkan mormolt, rekedtes siralomba kezdett, mintha csak az őszi nyirkosság miatti csúzát panaszolná. Borda alázatosan lehorgasztotta a fejét, s fáradt jobbágyként botorkált mellette.

A hajdú csak félvállról vetett rájuk egy megvető pillantást. Egy rongyos koldus meg a hallgatag kísérője nem ért meg annyi fáradságot sem, hogy leintse őket. Pár határozott, mégis kimért lépéssel később már maguk mögött is hagyták a veszélyes útszakaszt, s észrevétlenül bevettek magukat a telep belső utcáinak védelmező forgatagába.

343. A telep mélyén

Mirella

A telep belső kanyarulataiban már könnyebb volt elvegyülni. Az alacsony kalibák közt megült a nyirkos tűzhelyfüst, a szűk átjárókban didergő gyerekek szaladgáltak, s a rongyos lakók feszült csendben kémlelték a jövevényeket. Mirella csak akkor merte felegyenesíteni a hátát, amikor befordultak egy roskatag léckerítés árnyékába.

– Ez meleg volt – sziszegte Mirella, miközben óvatosan megigazította a durva posztóköpenyt, hogy a derekára fűzött értékes erszények véletlenül se csörrenjenek meg. – A hajdúnak több esze volt, mint szerencséje, de a rongyaink megtették a magukét.

Borda szorosan a sarkában maradt, szeme sarkából folyamatosan a sötétedő zugokat pásztázva. Nem bízott a telep gyanakvó tekinteteiben sem. Egy szomszédos udvar kapujában épp egy idős asszony támaszkodott a seprűjére, s riadtan méregette őket.

A két vándor hamarosan elérte a telep közepén álló, félig beomlott tetejű kovácsműhelyt. Az elhagyatott épület mögött néhány helybéli fázósan suttogott egy apró parázs fölé hajolva. Mirella intett Bordának, s meglapultak a száraz tűzifa-máglyák takarásában. A halk beszélgetésből hamar kirajzolódott a lakók újabb aggodalma: az őrök estére teljes zárlatot és tüzetes átkutatást ígértek a szegénynegyedben. Mirella intett kísérőjének – nem vesztegethették az időt, mielőbb el kellett érniük a telep szélső kapuját.

344. Kijátszott őrök a szélső kapunál

Mirella

A félig beomlott kovácsműhely árnyékából már egyetlen folyamatos mozdulattal suhantak tovább. Az esti kanyarulatok csapdájából ki kellett érniük, mielőtt a hajdúk lezárják a szegénytelep szélső kapuját.

Mirella egy pillanatra megtorpant egy roskatag karám sarkánál. A kapu mellett két fázós őr álldogált, lassan fújták az ujjukra a levegőt, miközben a fegyverükre támaszkodtak. Nem tűntek túlságosan ébernek, de a szűk átjárót teljesen elállták.

– Nézd csak azt a két lókötőt – kacsintott Borda felé Mirella alig hallhatóan. – Olyan

lassan mozognak, mintha a sár maga nyelte volna el a lábukat.
Borda egyetlen bólintással jelezte, hogy készen áll. Míg a lány az ellenkező oldalon álló fakupac mögé nyúlt, s egy súlyos göröngyöt gurított le a domboldalon a bokrok közé, a csatlós kihasználta a pillanatnyi figyelmetlenséget. A zörejre mindkét őr odakaptotta a fejét, s félrelépett a palánk árnyékából.
Ez a pár másodperc pont elég volt. Mirella és Borda észrevétlenül suhantak át a nyitott reteszű fakerítés melletti keskeny résen, közvetlenül a falu széli rétre vezető ösvényre. A szegénytelep fojtogató füstje s a közelgő razzia fenyegetése a hátuk mögött maradt, miközben a lábuk alatt végre megnyúlt az esti ködbe vesző szabad út.

345. A sötétedő nádas

Mirella

A szabad mezőre kiérve a nyirkos esti köd azonnal beléjük mart, de egyikük sem bánta a hideget. A háttérben még fojtogatóan terjengett a szegénytelep füstje, de a kijátszott őrök tompa kiáltásai már messziről, elhalón hallatszottak.
– Nem állunk meg – sziszegte Borda, miközben szemeit a sötétbe vesző bokrokra tapasztotta. A fegyveresek fenyegetése miatt feszültté tette a csend, s karját ösztönösen Mirella elé tartva mérte fel a terepet.
– Eszem ágában sincs itt éjszakázni – suttogta vissza a lány, s gyors léptekkel igazította meg az álca gyanánt vállára vetett durva posztóköpenyt. – Ha a hajdúk feleszmélnek, a kaputól egyenesen a gázló felé veszik az irányt.
A magas fűben némán suhantak tovább, gondosan kerülve a taposott dűlőutat. A föld lágyan süppedt a csizmájuk alatt, jelezve, hogy a folyó mocsaras medre már nincs messze. Borda hirtelen megtorpant, és egyetlen határozott mozdulattal intette csendre Mirellát.
A távolban, a fűzfák takarásában a víz halkan csobogott. Nem látszott mozgás, csak a kései szél mozgatta meg a nádast, de az átkelés még így is kockázatosnak ígérkezett a szürkületben.
– Elöl mész, vagy fedezzelek? – kérdezte halk, szaggatott hangon a csatlós.
– Utánam, de csöndben – felelte Mirella, s a partmenti galagonyás árnyékába lépve elindultak a vízpart felé.

346. Zsongó nádas a ködben

Mirella

A hideg víz azonnal átáztatta Mirella csizmáját, ahogy az első lépést megtette a sekély mederben. Borda szorosan a nyomában haladt, tekintetét egy pillanatra sem véve le a túlsó part sötétben kirajzolódó körvonalairól. A folyó itt szinte alig morgott, de a sár fojtogatóan szívta lefelé a lábukat minden egyes lépésnél.

– A hajdúk a hídfőnél keresgélnek, de nem hülyék – mormolta Borda fojtott hangon, miközben kiemelte a lábát a cuppogó iszapból. – Előbb-utóbb eszükbe jut a gázló is.

– Akkor igyekezzünk, mielőtt a méltóságos urak kitalálják, hogy lemosakodjanak – vágott vissza Mirella maró gúnnyal, bár a foga összekoccant a hűvös pára miatt. A köpenyét magasabbra húzta, s ujjait a csípőjére akasztott tőr markolatára tapasztotta. – A túlsó oldalon lévő nádas kivezet a szárazabb dűlőre. Ha azt elérjük, a nyomunkat szagolhatják csak.

Ahogy a meder közepére értek, a víz már a térdükig ért. A nádas süvítő hangot adott a szélben, mintha ezer suttogó nyelv óvná őket a felbukkanó járőröktől. Borda hirtelen elkapta Mirella karját, és egy vastag fűzfa gyökérzetének árnyékába rántotta a lányt.

A szegénytelep felőli parton fáklyák fénye villant. Két hajdú durva kurjongatása törte meg az este csendjét, de a sűrű köd és a kanyargó meder szerencsére elfedte a szökevények alakját. Mirella hideg mosollyal figyelte a távoli sárga foltokat: a hajdúk elhibázták az irányt, s a mocsaras oldalág felé kanyarodtak.

– Na, a kopók megint a sárban tocsognak – sziszegte a lány, majd egyetlen lendülettel kimászott a túlparti zsombékosra. Borda követte, s a nádas sötétjében végre szilárd talajt találtak a lábuk alatt.

347. Menedék a nádas szélén

Mirella

A nádszálak éles levelei lágyan suhogtak a fejük felett, ahogy Mirella kicsavarta köpenye aljából a jéghideg vizet. Borda egyetlen halk horkantással rázta meg magát, akár egy ázott juhászkutya, miközben tekintetével már a sűrű növényzet mögött húzódó, korhadt palánkokat pásztázta.

– Ha ez a csizma túléli a mai estét, szobrot emeltetek neki a főtéren – suttogta Mirella, miközben próbálta visszanyerni a lábujjaiba a vérkeringést. – De legalább a kopók elégedetten dagonyáznak a túloldalon. Remélem, a méltóságos hadnagy úr új csipkés ingje is tiszta csupa iszap lett.

Borda csak egy árnyalatnyi mosollyal válaszolt, majd intett a lánynak: a szegénytelep szélső, elhagyatottnak tűnő háza már alig harminc lépésre derengett a ködben. A nádtető sarka kissé megereszkedett, s a kéményből csordogáló vékony füstcsík jelezte, hogy bent még akadt némi élet meg parázs. A kerítés hiányzó lécei között könnyűszerrel átcsusszanhattak.

– A hátsó kapunál lakik az öreg Jakab – jegyezte meg halk csikorgással Mirella, amint elérték a roskadozó kőfalat. – Ha szerencsénk van, még nem aludt el, és elcserélhetjük nála a vizes holmit egy száraz pokrócra. Vagy legalább egy kupa meleg serre.

Egy pillanatra megtorpantak a sötét udvar sarkában, hallgatózva, hogy követte-e őket bárki a sűrűből. De a nádasban már csak a szél suttogott, s a hajdúk fáklyáinak távoli fénye végképp elenyészött a mocsaras oldalág sűrű gomolygásában.

348. Kopogás a korhadt ajtón

Mirella

Mirella három halk, ritmikus koppintással jelezte érkezésüket a korhadt tölgyfa ajtón. Bent a duruzsoló mormogás azonnal abbamaradt; a szűk ablakrácson át látni lehetett, ahogy az alacsony mennyezetű helyiségben feszült csend telepszik a bent lévőkre. A nyitott tűzhely halovány parazsa körül gubbasztó lakók megrándultak, s gyanakvó tekintettel figyelték a bejáratot. Ebben a nyirkos éjszakában a hívatlan vendég ritkán jelentett jót a szegénytelep népének.

Az ajtó végül nyikordult egyet, és az öreg Jakab barázdált, kormos arca bukkant elő a résben. Amint meglátta a csuromvizes lányt és a mögötte komoran tornyosuló Bordát, aráncai éles vonásai kissé felengedtek, bár a szeme sarkában még ott bujkált a félelem.

– Ti meg mit gázoltátok a mocsarat ilyen későn? – suttogta az öreg, miközben intett, hogy sietve lépjenek beljebb. – A hajdúk a városszélen szaglásznak, a fél telep retteg a rajtaütéstől.

– Csak egy kis frissítő éjszakai fürdőzés volt, Jakab bátyám – vigyorodott el Mirella halk

szelídséggel, ahogy a pattogó parázs mellé lépett, és közelebb nyújtotta átfagyott kezeit. – A hadnagy úr kopói pedig remélhetőleg még mindig a nádasban halásznak a csizmáik után.

A szobában ülő didergő szegényemberek lassan megnyugodtak a lány magabiztos hangjától. Mirella a táskájába nyúlt, s egy rézpénzt nyomott Jakab bütykös tenyerébe a megváltó, száraz pokrócért cserébe, miközben Borda hátát a szilárd ajtófélfának vetve vigyázta a kunyhóra nehezedő csendet.

349. Dörrenés a fagyos éjszakában

Mirella

A száraz pokróc melege végre lassan visszatért Mirella dermedt tagjaiba, ahogy közelebb húzódott a ropogó parázshoz. A táskájából előhalászott egy kevés szárított gyógynövényt meg némi szikkadt kenyeret, s néma mosollyal szétosztotta a sarokban kucorgó pulyák között. A gyerekek megilletődötten fogadták a falatokat, s a kunyhó nyomasztó némasága szelíd mormogássá szelídült.

Borda azonban egyetlen pillanatra sem lazított a tartásán. Az ajtófélfának támaszkodva figyelte a kinti szél zúgását, s fülelt a mocsár felől érkező legkisebb neszekre is. Mirella a csuromvizes csizmájával viaskodott, miközben magában némi gúnnyal gondolt a hajdúkra, akik mostanság bizonyára a fagyos sarat kaparják a fegyvereikről a nádtenger közepén.

Ám a relatív nyugalom kérészéletűnek bizonyult. A korhadt tölgyfa ajtón hirtelen két kemény, türelmetlen dörrenés visszhangzott. Nem óvatos, ritmikus koppintás volt ez, hanem egy nehéz csizma orrának nyers ütése.

A kunyhóban azonnal megfagyott a levegő. A gyerekek rögvest Jakab szétnyűtt kötényébe rejtették az arcukat, az öreg pedig rémülten meredt a reteszre. Borda hallgatagon lépett egyet előre, teste megfeszült a homályban, Mirella keze pedig nyomban a táskájában lapuló tőre felé csúsztatott. Jakab fojtott intésére a szobában lévők a konyha mögötti, rőzsével takart elkerített sarok felé hátráltak.

350. A csípős füst álcája

Mirella

Jakab remegő kézzel húzta el a rozsdás reteszt, s a résnyire nyíló ajtóban rögvest egy átázott, káromkodó hajdú kopott szőrmegallérja bukkant fel. Az alak gyanakvóan nézett be a füstös helyiségbe, miközben a küszöbön álló társai csizmájáról vastag rétegben hullott a mocskos latyak. Jakab ártatlan képű, szegény öregemberként hajbókolt, s nyavalygó hangon szabadkozott a késői nyitás miatt.
A rőzserakás hűvös árnyékában kucorgó Mirella jelt adott Bordának. A férfi teste mint a megfeszített íj, úgy várta a legkisebb hibát, de a lány óvatosan megérintette a vállát, jelezve, hogy most furfangra, nem pedig nyers erőre lesz szükség. Mirella ujjai közt gyorsan megpördült egy kis cserépfiola – a vásárokból maradt, sűrű füstöt képző illóolajos keverék.
Amikor a hajdú vezetője türelmetlenül belépett a szobába, s a kemence felé indult, Mirella egyetlen laza mozdulattal a parázs szélére pörgette a kis edényt. A cserép egy halk koppanással eltört, s a rőzsék közül pillanatok alatt sűrű, szúrós, csípős füst csapott fel, ami rögvest elborította a szobát. A katonák köhögve, káromkodva tántorodtak vissza a szabad levegőre, azt híve, hogy a kémény dugult el.
Ezt a zűrzavart kihasználva Mirella megragadta a legkisebb gyermek kezét, míg Borda az öreg Jakabot terelte a konyha hátsó falában lévő apró, léces deszkaajtó felé. Mire a hajdúk a tornácon tisztázni tudták a látásukat, a házikó hátsó része már üresen tátongott a fagyos éjszakában.

351. Egérút a sötétben

Mirella

A rozzant hátsó ajtó mögötti keskeny, sáros sikátorban fagyos szél fütyült, de legalább nem állta útját senki a kis csapatnak. Mirella nem teketóriázott: a sötétben magabiztosan igazította útra a megszeppent gyerekeket, miközben Borda a háttérben figyelt, mint egy fekete árnyék, készen arra, hogy a legkisebb neszre is közbelépjen. Jakab apó szaporán szedte a lábát, s halkan kuncogott az orra alatt, felidézve a meglepett hajdúk fuldoklását.

– Na, kelmedék gyorsabban szedjék a lábukat, mielőtt a tisztelt uraságok kitalálnak a saját köhögésükből! – kacsintott a lány az öregre, majd meglendítette a köpenyét. – A szegénytelep ezen része tele van eldugott szegletekkel, ahol még az ilyen daliás hajdúvezérek is eltévednek.

A nyirkos faluszéli kerítések árnyékában álltak meg egy pillanatra szusszanásnyi pihenőre. A lány a batyujából gyorsan előhalászott pár falat száraz kenyeret meg egy kis darab aszalt gyümölcsöt, s gondoskodón a riadt pulyák kezébe nyomta. A gyerekek csillogó szemmel majszolták a váratlan zsákmányt, míg Borda a sikátor torkolatánál strázsált, fülelve a távoli kiabálást. A hajdúk még javában szidták a szagokat meg a kéményt, mit sem sejtve arról, hogy a zsákmányuk már régen a szomszédos közökben bujkál.

352. Irány a csendes gázló

Mirella

Borda egyetlen halk, torokból jövő reccsenéssel jelezte, hogy a távoli zsivaly nem csillapult, de a hajdúk a füsttől vakoskodva rossz irányba indultak a sikátorban. A szegénytelep girbe-gurba soraiból most a megszokott, nyomasztó éjszakai csend áradt: az itteniek pontosan tudták, mikor kell behúzni a reteszt és leoltani a mécsest.

– Ideje odébbállnunk, mielőtt a tisztelt uraságok kiszellőztetik a fejüket – suttogta Mirella, és egy határozott, szelíd mozdulattal a patakmeder felé terelte a kis csapatot. – A gázlónál a víz elnyeli a lépteink zaját, a túlsó parton meg már vár a szekér.

Jakab apó hálásan szorította meg a lány köpenyének szélét, míg a gyerekek a kapott falatokat majszolva, megszeppenve követték a lány ruganyos lépteit. A falu szélén, a dőlt deszkakerítések mögött sötétlett a fűzes. A nyirkos földön osonva érték el a partot, ahol a partoldalba rejtett szekér kettős fenekű rekesze már csak a szököttekre várt.

Borda megelőzte őket, s behúzódva a fűzfák árnyékába, éber szemekkel pásztázta a túlsó oldalt. Mirella könnyed mosollyal segítette fel a legkisebbet a ponyva alá, miközben magában már azon kuncogott, milyen képet vág majd a hajdúvezér, ha rájön, hogy a teljes szegénytelepet fellármázta a semmiért.

353. Csendes gurulás a sötétben

Mirella

Borda csendben fellépett a bakra, s a gyeplőt óvatosan a tenyerébe fogta. A lovak szokott nyugalommal léptek a patak sekély vizébe; a meder kavicsain halk locsogással, alig hallható zajjal gördültek át a kerekek. A kettős aljú rekesz mélyén lapuló pulyák suttogása teljesen elhalt, amint megérezték a fogat egyenletes, ringató mozgását.
Mirella ruganyosan pattant fel Borda mellé, s meleg köpenyét szorosabban magára tekerve visszanézett a szegénytelep felett eloszló füstfátyolra. A túlsó parton a hajdúk valószínűleg még mindig a sikátorok homályában botorkáltak, egymást okolva a meghiúsult rajtaütésért. A lány szeme pajkosan csillogott a holdfényben: az estéből nemcsak az ártatlanok megmentése kerekedett ki, hanem egy alapos lecke is a gőgös tiszttartónak.
A szekér zökkenőmentesen kapaszkodott fel a túlparti, sűrű fűzesbe vezető ösvényre. Jakab apó halkan megköszörülte a torkát a deszkák alatt, jelezve, hogy odaát minden rendben van, s a kicsik is megnyugodtak. Borda egyetlen intésére a lovak szélesebb ügetésre váltottak a sötét dűlőúton. A veszély zónája mögöttük maradt, s a nyílt mezők hűvös szellője már a biztos menedék ígéretét hozta.

354. Útelágazás a galagonyásnál

Mirella

A dűlőút mentén sűrűsödtek a galagonyabokrok, s a szekér kerekei már lágyan, a nedves avarban dobolva haladtak előre. A szegénytelep lármája és a hajdúk kiabálása teljesen elenyészett a hűvös éjszakai csendben. Mirella hátrafordult, benyúlt az ülés mögé, s óvatosan felemelte a dupla aljzatot takaró nehéz plédet.
– Ki lehet dugni az orrokat, odalenn! – suttogta derűsen, miközben a faforgács szagú félhomályból két riadt, mégis kíváncsi gyerekszem villant fel rá. – A hajdúk valószínűleg még mindig a kunyhóban köhögnek és egymást szidják.
Jakab apó megkönnyebbülten sóhajtott fel, amint a deszkák résén át friss, éjszakai levegő áramlott be hozzájuk. Mirella előhalászott a tarisznyájából egy puha pokrócot meg némi aszalt szilvát, s gyengéd mosollyal beadta a vacogó pulyáknak. A gyerekek

apró keze azonnal kapott a csemegéért, s a riadalom helyét a gondoskodás biztonsága vette át.
Borda eközben a lovakat terelte magabiztos kézzel: a szekér hamarosan elérte a szárazmalom felé vezető régi útelágazást. A kocsis egy pillanatra megeresztette a gyeplőt, s várakozón nézett a lányra.
– A malom felé menjünk – jegyezte meg Mirella halkan. – Ott az öreg molnár nem tesz fel fölösleges kérdéseket, a meleg kemence mellett pedig pihenhetnek a kicsik kora hajnalig.
Borda szótlanul bólintott, majd egy finom mozdulattal a bal oldali keréknyomra kormányozta a fogatot. A sötétség védelmező takaróként borult rájuk, s a szekér csendesen gurult tovább a menedék felé.

355. A szárazmalom kapujában

Mirella

A keréknyom elkeskenyedett, ahogy a szekér a malomárok mentén haladt tovább a sötétben. A távolban hamarosan feltűnt a régi szárazmalom komor, szögletes kontúrja, melynek vaskos gerendái között halkan fütyült az éjszakai szél. A molnár kis ablakában felsejlett egy apró, sárgás fényforrás, jelezve, hogy az öreg János még nem hajtotta álomra a fejét.
Borda hirtelen megrántotta a gyeplőt, s a lovak halkan horkantva álltak meg a nagy pajta sötét árnyékában.
– Valaki mozog – mormolta Borda feszülten, szemeit a sötét kapualjra szegezve.
– Csak a molnár az – suttogta vissza Mirella, bár a szíve a torkában dobogott. A szoknyáját megigazítva előrehajolt. – Várj itt.
Mirella halkan lecsusszant a bakról, s a földre lépve ügyelt rá, hogy a száraz gallyak ne roppanjanak meg a csizmája alatt. Osonva a faajtóhoz lépett, majd megkocogtatta a gerendát: három rövid, egy hosszú ütés. A szellőzőrésen át finom lisztszag és a korhadt fa megszokott illata csapott ki. Az ajtó lassan megmozdult, s a kapu résein át felsejlett a menedék ígérete.
Borda óvatosan betolódott a szekérrel a nyitott pajtába, míg Mirella visszalépett a dupla aljzathoz, s halk kopogtatással jelezte a megbújó kicsiknek: megérkeztek.

356. Lisztszagú menedék

Mirella

A pajta nehéz tölgyfa ajtaja halk reccsenéssel zárult be a szekér mögött, kirekesztve az éjszakai szél süvítését és a távoli dűlőutak bizonytalanságát. Öreg János, a molnár, gondosan elhúzta a vaskos reteszt, majd magasba emelte a viharvert lámpást, melynek sárgás fénye lassan táncolt a lisztporos gerendákon és a felhalmozott szalmabálákon.
Mirella nem teketóriázott tovább. Ügyes mozdulattal felpattintotta a szekér alján lévő rejtekhely zárját. A dupla fenék deszkái alól megkönnyebbült sóhajok kíséretében bújtak elő a didergő kicsik és az öreg Jakab. A gyerekek még mindig megszeppenve pislogtak a hirtelen jött világosságban, de Mirella meleg, biztató szavai és a gyorsan rátukmált vastag pokrócok azonnal feloldották bennük a feszültséget.
– Odabent a kamrában forró gyógytea gőzölög, meg egy kevés szárított gyümölcs – dörmögte csendesen a molnár, s a szalmával bélelt sarok felé terelte a fáradt társaságot. – A hajdúk a lenti gázlónál tévelygenek, eszükbe se jut a szárazmalom felé nézni ezen az éjszakán.
Míg a gyerekek a meleg italért nyúltak, Borda egy pillanatra sem lankadó figyelemmel őrizte a pajtakapu résést. Mirella elégedetten lépett mellé a sötétbe; a csel bevált, a szegénytelep elnyomottjai biztonságban voltak.

357. A liszteszsákok mögötti ösvény

Mirella

János, a molnár csendesen végiglépdelt a lisztporlepte pallókon, s két gőzölgő facsészét nyújtott át az ajtónál őrködőknek. A sűrű, kamillás fűszeres főzet illata egy pillanatra elnyomta a szárazmalom fülledt, gabonás szagát.
– Ha a nap felkél, a hajdúk biztosan visszatérnek a gázlótól, miután rájönnek, hogy átejtették őket – mormolta az öreg, miközben viharvert ujjával a pajta sötétebb, hátsó szeglete felé mutatott. – Ott, a roskatag lisztesládák mögött van egy régi kivezető nyílás. A kiszáradt patakmederbe visz, közvetlenül a fűzfák oltalmába.
Mirella elismerően bólintott, s miközben belekortyolt a meleg italba, fél szemmel Bordát figyelte. A fekete kutya halk horkantással szimatolt bele a gerendák közti résen

átáramló hűvös levegőbe, de izmai kissé elernyedtek: a távoli kutyaugatás teljesen elült, a környékre végre csend borult.

– A pulyáknak pihenniük kell hajnalig – jegyezte meg Mirella halk, magabiztos hangon. – Jakab bátyám csontjai sem bírnák a további zötykölődést a sötétben. Ha a zsarátnok elhamvad, elrendezzük őket a meleg szalmában.

A molnár megértően bólintott, s a pajta mélyébe húzódva még egy adag száraz gallyat dobott a kisméretű, rejtett tűzhelyre. Mirella a hátsó nyíláshoz lépett, s óvatosan félrehúzta a korhadt deszkát, ellenőrizve a tartalék egérutat. A nyirkos patakmeder felől friss, éjszakai szellő áramlott be, biztató menekülési lehetőséget ígérve arra az esetre, ha a hajdúk mégis felbukkannának a virradat első fényeinél.

358. A csöndes virradat előtt

Mirella

Mirella óvatosan visszatolta a kivezető nyílást takaró korhadt deszkát, hogy a fagyos éjszakai huzat ne lepje el a pajtát. A szalmában kucorgó pulyák már mélyen aludtak, egyetlen egyenletes szuszogássá csendesítve a sötétséget, miközben Jakab bátya a sarokban támasztotta meg fáradt hátát.

Borda halkan a hátsó járat mellé telepedett, mancsára hajtva a fejét, de koromfekete fülei minden apró reccsenésre megrebbentek. Mirella mellé lépett, s szorosan az övébe rejtett kis szüszőhöz nyúlt, amiben a legszükségesebb apróságokat tartotta. A csípős füst trükkje szerencsére jól működött a kunyhóban, de tudta, hogy a hajdúk türelme nem tart örökké.

– Ha a hajnal első sugara eléri a gázlót, mi már a patakmederben leszünk – suttogta a kutyának, miközben végigsimította annak szőrös nyakát.

Borda csak egy alig hallható horkantással felelt, megerősítve, hogy készen áll. A pajta kapujánál Öreg János halkan elfordította a reteszt, majd egy óvatos intéssel jelezte, hogy odakint a dűlőúton minden csendes. Mirella az éjszaka leple alatt még egyszer átvizsgálta a szekér mellett megmaradt úti csomagokat, hogy hajnalban egyetlen felesleges mozdulat se késleltesse a surranást a fűzfák takarásában.

359. Derengés a fűzfák alatt

Mirella

Amikor a pajta deszkái között derengeni kezdett a szürkés kora hajnali fény, Öreg János egyetlen apró intéssel jelzett a fal tövéből. Eljött a pillanat. Mirella nem teketóriázott: gyengéd, de határozott kézmozdulattal ébresztette a szalmában kucorgó pulyákat, akik meglepően fegyelmezetten, némán dörzsölték ki az álmot a szemükből. Jakab bátya guggolva, halkan nyögve tápászkodott fel, de a szemeiben már ott csillogott a reményteli megkönnyebbülés.

Borda volt az első, aki átpréselte magát a félretolt deszkarésen. A fekete kutya nesztelenül vegyült el a nyirkos fűzfák sűrűjében, s alig egy perc múva egy tompa horkantással jelezte a bokrok alól: a patakpart tiszta, a hajdúknak nyoma sincs.

Mirella egymás után segítette át a gyerekeket a szűk nyíláson, szigorúan ügyelve arra, hogy a tarisznyák csatjai se koccanjanak a faforgácson. A szekér egyelőre biztonságban maradt a molnár pajtájában – jobb volt most gyalog, észrevétlenül követni a vizet, mint a dűlőút saras keréknyomaiban zörögni a nehéz tengelyekkel.

Öreg János még egy utolsó, biztató kacsintást küldött feléjük, mielőtt óvatosan helyére illesztette volna a takaródeszkát. A kis csapat nekilendült: a lapos, nedves kavicsokon lépkedve, a fojtogató hajnali köd álcájában indultak el a kanyargó patakmeder mentén, hagyva, hogy a hűvös szél lassan elmossa mögöttük a szárazmalom friss lisztszagát.

360. Léptek a fűzfabokrok közt

Mirella

A fűzfák alacsonyan hajló ágai zöld függönyként zárták el a kanyargó patakot a külvilágtól. A csípős, nyirkos reggeli levegőben csendesen cuppogott a kavicsos iszap a lábuk alatt, míg Borda elöl, alacsonyra engedett fejjel pásztázta a parti sásost. A köd szinte rátapadt a vizes levelekre, miközben a kis csapat igyekezett minél kisebb zajt csapni.

– Állj! – szisszent halkan Borda, és a vizes fűre mutatott. – Nyomok. Friss.

Mirella óvatosan előrelépett, s a víz fölé hajolva megvizsgálta a nedves köveket. A sekély gázlónál jól látszott, ahol valaki nemrégiben gázolt át a túlsó partra: a kavicsok

közti finom iszap még nem ülepedett le teljesen. A gyerekek riadtan húzódtak vissza, de Mirella csípős félmosollyal intett nekik.
– Ne ijedjetek meg – suttogta alig hallhatóan. – A tiszttartó hajdúi nem áztatják a csizmájukat fűzfagyökerek között. Ez csak egy helyi halász lehetett.
– Mégis jobb az óvatosság – mormogta Borda feszülten, szemeivel a bokrokat fürkészve. – Váltsunk oldalt!
– Úgy lesz – bólintott Mirella. – A sodrásban átlépve nem marad nyomunk. Jakab bátya, fogja a legkisebbet!
Egymás kezét fogva lépdeltek át a hűvös, bokáig érő vízben. Mirella óvatosan ügyelt rá, hogy senki se csússzon meg a mozaikszerű köveken, miközben Borda a túlsó part védelmet nyújtó sűrűjében már meg is találta a továbbvezető rejtett ösvényt.

361. Riadalom a vadcsapáson

Mirella

A vizes növényzet halk suhogással simult hozzájuk, ahogy a kis menet maga mögött hagyta a gázlót. A parti gallyak sűrűje szinte egybefüggő falat alkotott, Borda azonban megtalálta a gallyak között kanyargó, alig látható vadcsapást, s ösztönösen intett a többieknek, hogy kövessék.
A nyirkos csendben hirtelen száraz ág reccsent alig pár lépésre előttük. Borda teste egy pillanat alatt megfeszült, védelmezőn lépett a gyerekek elé, miközben Mirella intésére a kis csapat mozdulatlanná dermedt a bokrok árnyékában. Mindkettőjük szívverése szinte hallhatóvá vált a ködös reggelen.
A feszültség szétpattant, amikor a sűrűből egy ijedt vízityúk csapkodott fel, zajosan gágogva a váratlan látogatók miatt. Mirella önkéntelenül elmosolyodott, bár a homlokán gyöngyöző hideg verejték elárulta saját ijedtségét is.
– Na, ezt a csatát elvesztettük a madárral szemben – suttogta kuncogva a megtorpant pulyáknak, kikacsintva Jakab bátyára. – De a hajdúknak még nincs szárnyuk. Haladjunk!
Borda egyetlen rövid, elismerő bólintással jelezte, hogy szabad a levegő, majd határozott léptekkel vezette tovább a társaságot. A sűrű fűzes végül lassan ritkulni kezdett, s a hajnali ködfátyol mögött felrémlett a biztonságos dűlőút száraz vonala.

362. Napsugár a dűlőúton

Mirella

A száraz dűlőútra lépve a nyirkos sár végre elengedte a lábukat, s a csizmák csendesebb kopogással követték egymást a keményre döngölt földön. Mirella megállt egy pillanatra, hogy megigazítsa vállán a szalmakendőt, és halkan felszisszent, amikor a hajnali szellő végigsimított átázott szoknyáján. A pulyák szorosan Jakab bátya mellett haladtak, óvatosan pislogva a szétoszló ködfátyol mögül előbukkanó mezei virágokra.

– No, megúsztuk a mocsári futamot – jegyezte meg Mirella halkan, és szeme sarkából Borda felé pillantott. – Azt hiszem, a szárnyasok ma nem adnak feljelentést a vármegyénél.

Borda nem felelt, de az arcán átfutott egy halvány, szinte észrevehetetlen mosoly, miközben tekintetét a távoli kanyarulat felé szegezte. A csöndes dűlőút bal oldalán öreg tölgyfa állt őrt, lombjai között aranyló fényben szűrődtek át az ébredő nap első sugarai. A veszély elült, s a kora hajnali izgalom helyét lassan átvette a meleg, megnyugtató megkönnyebbülés.

A kis menet csendben haladt tovább a dűlőn, maga mögött hagyva a vizes patakmeder rejtélyes árnyait. Mirella a legkisebb gyermek kezét fogta meg gyengéden, és egy halk dallamot dünnyögve mutatta neki a fűszálakon csillogó harmatcseppeket, hogy elűzze a maradék félelmet is a kicsi szívéből.

363. Aszalt szilva a dűlőn

Mirella

A nap már magabiztosan kapaszkodott fel az égbolton, aranysárgára festve a dűlőút menti magas kőriscsoportot. A csípős kora hajnali hideg gyorsan engedett a melegedő sugaraknak, s a kis menet léptei is sokkal könnyedebbé váltak. Mirella menet közben benyúlt a szoknyája rejtekében lapuló szövettáskába, és néhány szem aszalt szilvát meg egy darabka szikkadt zabkenyeret halászott elő, amit azon nyomban szétosztott a még mindig pityergésre álló pulyák között.

– Tessék, egy kis útravaló – mondta meleg mosollyal, miközben a legkisebb fiúcska arcáról hüvelykujjával gyengéden letörölte a mocsár maszatát. – A tekintetes úrfiak

persze aranykupában isszák a fűszeres bort, de fogadom, foguk sincs már ehhez a jóféle zabkenyérhez, mert megette a nagy dölyfösködés meg a kapzsiság.
Borda a menet élére húzódott, éber tekintetével a porban húzódó keréknyomokat pásztázva. A dűlőút itt egy szélesebb szekérúttal egyesült, ahol a nyomok tiszták és békések voltak; semmi nem utalt arra, hogy hajdúk vagy pandúrok jártak volna erre. A férfi egy halk, elégedett horkantással jelzett Mirella felé, jelezve, hogy a terep végleg kitisztult.
– A kanyar után már látszani fog a faluszéli kovácsműhely füstje – szólalt meg Jakab bátya is, megkönnyebbülten támaszkodva bütykös botjára. Az éjszakai zaklatottság nyomai lassan eltűntek az öregráncos arcáról.
Mirella elégedetten igazította meg szalmakendőjét. A veszély elmúlt, a meleg reggeli szellő elfeledtette a mocsár nyirkosságát, s a biztonságos menedék már karnyújtásnyira feküdt előttük.

364. Kovácsfüst a faluszélen

Mirella

A kanyar után valóban kirajzolódott a falu széle. A kovácsműhely alacsony kéményéből vékony, szürke füstcsík kígyózott a tisztuló ég felé, s a pöröly ritmikus, fémes csengése vidáman töltötte be a harmatos reggelt. Jakab bátya megállt a dűlőút torkolatában, megigazította vállán a szedett-vedett batyut, majd hálás, könnybe lábadt pillantást vetett Mirellára.
– Innen már boldogulunk, édes leányom – mondta az öreg, miközben a gyerekek az utolsó falat zabkenyeret rágcsálták. – A kovács jólelkű emberséges atyafi, elszállásol bennünket a csűrben, míg elül a környéken a villongás.
Mirella bólintott, bár szeme óvatosan pásztázta a sövény mögötti ösvényt. Borda még mindig feszülten, szorosan a szoknyája mellett lépdelt, füleit hátracsapva, orrát a hűvös szellőbe emelve. A veszély ugyan látszólag elmúlt, de a tapasztalt vándoráru-kereskedő jól tudta: a kapuk és faluszélek környékén gyűlnek meg leginkább a hívatlan, kíváncsi tekintetek.
– Menjetek csak szaporán, bátyám – felelte meleg, csöndes hangon Mirella, miközben még egy utolsó marék sweet aszalt szilvát nyomott a legkisebb fiúcska marokjába. – Ha

valaki firtatná, kikkel tartottatok, mondjátok csak azt: egy jószívű vándoráros adott ennivalót a dűlőn.
Borda halk morgással jelezte, hogy az út tiszta, s a kis csoport biztonságban elérte a műhely udvarát. A megmentett családtól való elválás megkönnyebbülést hozott a reggeli napsütésben.

365. Kalmár a dűlőúton

Mirella

Ahogy Jakab bátya a pulyákkal együtt eltűnt a kovácsműhely udvarának kapujában, Mirella megkönnyebbülten sóhajtott fel. A pöröly ritmikus csengése kísérte a távolodó lépteiket, miközben a kora reggeli pára lassan eloszlott a dűlőút felett. A veszély elült, s a nap első meleg sugarai végre aranyba vonták a porlepte szekeret.
– Na, Borda, a jó cselekedet megvolt, most már a gyomrunknak is jár valami – mormolta Mirella, miközben elégedetten csapta be a szekér oldalán lévő kis rekesz ajtaját. A fekete kutya halk vakkantással válaszolt, majd büszkén lóbálva a farkát lépdelt a kerekek mellett.
Mirella megigazította a vállán átvetett, élénkpiros kendőt, és felült a bakra. Nem kellett sokat várnia, hogy a falu felől közeledő porfelhő tűnjön fel. Egy kövérkés, fura szabású mentét viselő kalmár közeledett öszvérháton, láthatóan igencsak eltelve saját fontosságától. A férfi tekintete nyomban megakadt a csinos vándorárusnőn, s bajsza alatt nyájas, ám gőgös mosolyra húzódott a szája.
– Hóha, szép szál menyecske! Hát te miféle portékát hordasz erre a korai órán? – kiáltott oda a kalmár, miközben megállította a jószágot Mirella szekere mellett.
Mirella arca nyomban felvette a kellően álszent, tisztességtudó kifejezést, bár szeme sarkában pajkos szikra villant. Borda egyetlen halk, mély morgással jelezte a jövevénynek, hogy a tiszteletlen közeledést nem fogja jó szemmel nézni.
– Csak szerény orvosságot és kelméket a tekintetes uraknak – felelte Mirella mézesmázos hangon, miközben máris a legdrágább, álcázott fiolák felé nyúlt a kötényében. – Pont olyan csodaszert, ami a fáradt utazók megtört erejét adja vissza egy szempillantás alatt.

366. Ezüstgarasok a pusztai porban

Mirella

A kalmár szeme tüstént felcsillant a keskeny üvegcse láttán, s kényelmesebben helyezkedett el a nyeregben. Pöffeszkedő tartásán tisztán látszott: meggyőződése szerint egyetlen vándorárus sem tud ellenállni az ő módos fellépésének és vastag erszényének.

– No és mibe kerül ez a páratlan csodaszer, te gyönyörűség? – kérdezte pödörve egyet zsíros bajszán, miközben az övén lógó szüszit teátrálisan megcsörgette. – Remélem, a legjavát kínálod egy olyan úrnak, aki meg is tudja fizetni a jóságodat.

– Ugyan, tekintetes uram, egy ilyen nemes úrnak csakis a legritkább királyi elixír jár – mosolygott Mirella olyan áhítattal, mintha maga a császári kincstár legféltettebb kincsét emelné a magasba. – Csupán három ezüstgaras, s a fáradtság úgy száll el kelmed tagjaiból, mint a harmat a reggeli napsütésben.

A kalmár egy pillanatig habozott a borsos ár hallatán, ám Mirella igéző mosolya és Borda halk, figyelmeztető morajlása gyorsan jobb belátásra bírta. A férfi nem akart fösvénynek tűnni a csinos teremtés előtt, így gőgösen kiejtette a három fényes ezüstöt, egyenesen a lány nyitott tenyerébe.

– Használja egészséggel, nagyságos uram! – kiáltott vissza Mirella, s egyetlen mozdulattal a köténye mélyére süllyesztette a garasokat, miközben máris meglegyintette a gyeplőt.

Mire a pórul járt kalmár kihúzta a dugót az egyszerű mézes-ecetes főzetet tartalmazó fiolából, a szekér már finom porfelhőt hagyva maga mögött robogott tovább a falu legelső házai felé. Borda elégedetten poroszkált a kerekek mellett; a portéka gazdára talált, a szekér pedig épségben megérkezett a vásáros utcák szélére.

367. A piaci forgatag kapujában

Mirella

A szekér döcögve fordult be a faluszéli házak közé, ahol a szűk utcácskák pora már átvette a pusztai fű illatát. A három ezüstgaras hűvösen és nehézkesen lapult Mirella kötényének mélyén, de a lány szíve sebesen vert. Fél szemmel folyamatosan a háta

mögé tekintgetett, mert tudta jól: a becsapott kalmár amint megízleli az ecetes, mézes vizeletet, azonnal lóhalálában ered majd a nyomukba.

– Gyorsabban, Borda! – suttogta szaggatottan Mirella, s kissé megrántotta a gyeplőt. – Nem maradhatunk a nyílt úton. Az a gőgös hájpacni nyomban ordítani kezd, amint rájön a cselre.

A fekete kutya feszülten morogva igazodott a kerekek mellé. Fülei hátralapultak, éber tekintetével a kapualjakat és a nyitott udvarokat pásztázta. Veszélyt szagolt a levegőben. A szerzemény ugyan bőséges volt, de a faluszéli szűk sikátorok könnyen csapdává válhattak, ha a kalmár rájuk uszítja a helyi hajdúkat.

A szélső csűr tövében egy koplaló, didergő kisleány kuporgott, s vékony rongyaiba burkolózva nézte a közeledő járművet. Mirella tekintete egyetlen pillanatra megenyhült. Gyors, észrevétlen mozdulattal előhalászott egyet a frissen szerzett ezüstgarasok közül, s ahogy a szekér elhaladt a gyerek mellett, a csillogó pénzt a lányka törött fonott kosarába ejtette.

– Egyél valami meleget, picim – suttogta, miközben a szekér máris továb gördült.

Borda halk nyüszítéssel jelezte, hogy a távolban pusztai patadobogás és dühös kiáltás törte meg a falu csendjét. Mirella egyetlen határozott mozdulattal a legközelebbi, sötét sikátor felé terelte a lovat, hogy elnyelje őket a faluszéli házak védelmező árnyéka.

368. A kofák forgatagában

Mirella

A szűk sikátor sötétje biztonságos takaróként borult a szekérre, de Mirella tudta, hogy a veszély még nem múlt el teljesen. A háttérben kőfalakról visszaverődő patadobogás s a csapzott kalmár rekedt ordítása jelezte: a megcsalt áldozat elkerülhetetlenül elindult a faluszéli utcák felé. Mirella egyetlen gyors, gyakorlott mozdulattal ócska, foltos ponyvát rántott a ládákra, elrejtve a feltűnő fiolákat és a csodaszerek nyomait, majd Borda felé intett.

A fekete kutya halk nesz nélkül lapult le a bak alá, feszülten figyelve a sikátor torkolatát. Vészjósló megtorpanás helyett Mirella a gyeplőt határozottan balra rántotta, és a nyüzsgő piactér kapuja felé kormányozta a lovat. Ott, a kofák, mészárosok és hangoskodó fuvarosok kavargó tömegében volt a legkönnyebb nyomtalanul felszívódni.

Ahogy kibukkantak a füstös kapualjból, a vásári zsibaj valósággal elborította őket. Sült kolbász, friss kenyér és nedves szalma fanyar szaga keveredett a hűvös levegőben. A dühös kalmár és a felfogadott hajdúk vakon trappoltak el a párhuzamos főutcán, mit sem sejtve arról, hogy a keresett szekér egyenest a falu legnépesebb pontjára hajtott be.

Mirella szája sarkában finom, pikírt mosoly bujkált. Megigazította fej kendőjét, és halkan megszólította a mellette óvakodó kutyát:

– Nyugi, Borda. A kapzsi muksó most épp a dűlőúti port nyeli. Itt a forgatagban senki sem keres egy ártatlan vándorleányt.

A szekér lassú tempóban gördült be a kofák sátrai közé, ahol Mirella máris felvette szokásos alázatos, mégis ravasz kofamosolyát, készen az újabb vásári forgatagra.

369. Alkudozás a ponyvák alatt

Mirella

A tarka ponyvák árnyékában sürgölődő kofák közt Mirella ügyesen kanyargott a szekérrel, míg meg nem állt egy roggyant fapadnál, ahol egy meggörnyedt öregasszony próbált túladni néhány fonnyadt gyökeren. Mirella dühös pillantást vetett a hátuk mögötti utca irányába – a méreg még mindig forrt benne a pimasz kalmár miatt –, ám amint az elesett nénére nézett, szemeiben azonnal felengedett a keménység. A ponyva rejtekéből gyors mozdulattal előszedett egy darab füstölt húst meg egy csupor sűrű zsírt, és észrevétlenül az asszony kosarába csúsztatta.

– Ne féljen tőlem, néném. A kapzsi gőgösök ezüstje amúgy is jobb helyre kerül így – sziszegte halkan, de éles, pattogós hangsúllyal.

Borda a szekér mellett lépdelt, feszült izmokkal és halk, vészjósló morgással kísérve a vásári forgatag zsongását. A kutya háti szőre felborzolódott, tekintete élesen pásztázta a tömeget. Bárki, aki csak egy lépéssel is közelebb merészelt furakodni a baktól, azonnal szembetalálta magát a fekete csatlós villogó fogaival.

– Húzódj beljebb, Borda! – vágott közbe Mirella éles hangon, miközben a gyeplőt szorította. – Nincs időnk bámészkodni.

Egy kövér mészáros próbált feléjük tolakodni, gyanakvóan méregetve a letakart ládákat, de Mirella egyetlen csípős, gúnyos megjegyzéssel azonnal visszakézből lehűtötte a

kedvét. A férfi megszeppenve hátrált vissza a tőkék közé, ők pedig tovább gurultak a szélső sorok felé, mielőtt a pórul járt kalmár hajdúi rájönnének a cselre.

370. Gyors alku a ponyvasor végén

Mirella

A szekér döccenve állt meg a piaci sor legszélén, egy elnyűtt, szürke vászonponyva hűvös árnyékában. A háttérben még zsongott a vásári tömeg, de itt már csak a szárított hal és a korhadt fa szaga terjengett. Mirella feszülten pillantott vissza a vállai felett. A pórul járt kalmár hajdúi még nem bukkantak fel, de a levegőben szinte tapintani lehetett a sűrűsödő veszélyt.

A ponyva rejtekében egyráncos képű, félszemű ócskás gubbasztott a gyékényén. Mirella nem teketóriázott, azonnal a holmik felé lépett, miközben szaporán vibrált a tekintete.

– Gyorsan, apó – suttogta fojtott, éles hangon. – Egy erős kenderkötelet meg két sötét posztóköpenyt kérek. De ne próbáljon úri árat szabni, mert sietős a dolgunk!

Borda merev háttal lapult a szekér kereke mellett. Fülei hátralapultak, a torkából előtörő halk, reszketeg morgás jelzésértékű volt: valaki a túloldali bódék mögött túl lassan, gyanakvón lépkedett. A kutya feszült izmokkal leste az árnyakat, készen a legrosszabbra.

– Három rézgaras, leányom, egy fityinggel sem kevesebb! – kuncogott az ócskás, megérezve a sürgető kapkodást.

– Kettőt ér ez a rothadt kötél, meg ezt az ezüstöt kapja, ha most rögtön ideadja! – vágott vissza Mirella csípősen, és a férfi tenyerébe nyomta az érmét. Az öreg szeme megcsillant, s már nyújtotta is a csomagot.

Mirella megragadta a köpenyeket, és Borda felé intett. A ponyva alatti villámgyors alku véget ért, ideje volt eltűnni a szélső utcák védelmező homályában.

371. A szűk sikátor oltalmában

Mirella

Mirella egyetlen lendülettel a vállára vetette a nehéz, sötét posztót, a másikat pedig szorosan a szekér belső rekeszébe gyömöszölte a feltekert kenderkötéllel együtt. A szövetnek ugyan fanyar, dohos szaga volt, de a feladatát tökéletesen betöltötte: azonnal eltakarta a ruhájuk feltűnő színeit a kíváncsiskodó tekintetek elől.

– Gyere, Borda, erre tiszta a levegő! – suhogta oda a kutyának, miközben berántotta a kordét az omladozó kerítések közt kanyargó, keskeny sikátorba.

A szegénytelep felé vezető szűk ösvényen a sarat felváltotta a fagyos por, a zsúfolt piaci forgatag zajcsipkéje pedig hirtelen távolinak tűnt. Borda óvatosan, mégis magabiztosan ügetett a szekér kereke mellett, füleit hátracsapva figyelte a mögöttük hagyott ponyvasort. Amikor egy kövér, eltévedt mészároslegény bukkant fel a sarok mögül, a hatalmas fekete eb csak egyetlen, fojtott horkantással jelezte a jelenlétét. A legény szeme akkorára tágult, mint két ezüstgaras, s nyomban megfordult.

Mirella halkan felkuncogott. Az ijedtség már elpárolgott a szívéből, helyét a szokásos ruganyos jókedv vette át. A ponyva alatti gyorstüzelő alkudozás remekül sikerült: néhány garasért nemcsak köpenyt szereztek, de értékes perceket is nyertek a kalmár hajdúival szemben.

– Na látod, öregfiú, a gyorsaság meg a jókedv a legjobb álca – simította meg a kutya marját a lány. A sikátor végén már felsejlett a falu széle, ahol a csöndes gázlóhoz vezető ösvény indult a fűzfák rejtekében.

372. A fűzfák hűvös rejtekén

Mirella

A füzek kinyújtózó, sárgás ágai végül védelmező boltozatot vontak a kis szekér fölé, kiszorítva a piactér felől még halkulva hallatszó morajlást. Mirella megállította a kordét a gázló sekély vize előtt, ahol a patak csendes locsogással mosta a kavicsos partot.

– Úgy bizony, öregfiú, innen már nyert ügyünk van – mondta derűsen, miközben előhúzta a frissen szerzett posztóköpenyt a rekeszből. Gyors mozdulattal magára terítette a nehéz, dohos szagú anyagot, amely csodásan tartotta a melegséget, majd Bordára is ráigazította a rejtő takarót, hogy elfedje a kutya feltűnő idomait.

A túlparti nádtorzsák közül hirtelen egy megrémült jobbágyfiú bújt elő, aki egy nyaláb rőzsét szorongatott a mellkasához. Amikor meglátta a hatalmas fekete árnyat s a

szekeret, felkiáltott volna ijedtségében, ám Mirella egy szempillantás alatt előhalászott a batyujából egy kis adag aszalt gyümölcsöt.
– Csendesen, öcsém, a csókák meghallják! – intett mosolyogva, s a meglepett gyermek markába nyomta a csemegét. – Szaladj haza, és mondd meg odahaza, hogy a vásártér felől ma nyugodtan hozhattok fát, a kalmár emberei el vannak foglalva.
A fiú szeme felragyogott, s hálás bólintással tűnt el a mogyoróbokrok sűrűjében. Borda elégedett horkantással csapta hátra a fülét, Mirella pedig megfontolt léptekkel útnak indította a szekeret a sekély gázlón át, ahol a víz selymesen locsogott a küllők között.

373. A szegénytelep határában

Mirella

A szekér kerekei némi nyikorgással kapaszkodtak fel a túlsó, iszapos partoldalra. A hűvös patakvíz kimosta a küllők közül a piactéri port, s amint újra szilárdabb talajt értek, Borda megrázta magát, alaposan megtáncoltatva a nyakára terített posztóköpenyt. Megfontolt, halk léptekkel haladtak előre a mogyoróbokrok takarásában.
Mirella elégedetten paskolta meg a ló nyakát, majd a gyeplőt lazábbra fogva igazított egyet saját kámzsáján. A sűrű növényzet mögött kanyargó keskeny csapás már egyenesen a szegénytelep szélső, dőlt kerítései felé vezetett, kikerülve a főbb utakat.
A fák védelméből kiérve a levegő érezhetően megváltozott: a patak friss páráját lassanként felváltotta a nedves szalma, a tőzegfüst meg a konyhai maradékok jellegzetes, fojtogató szaga. A kunyhók sűrűjében a csönd nem békét jelentett, hanem óvatosságot; minden dőlt kapu és elhasznált ponyva mögött gyanakvó tekintetek lapultak.
– Na, öregem, beértünk a sikátorok közé – suttogta Mirella halkan, alig észrevehető, halvány mosollyal a szája szélén. Borda mély morranással válaszolt, miközben tekintete már a szűk utácskák homályát kémlelte, ahol az öreg Jakab házának füstje derengett a tetők felett.

374. Koppintás az öreg Jakab kapuján

Mirella

A roskadozó kunyhók közötti szűk sikátorban még jobban érezhető volt a szegénytelep elcsigázott, nyomasztó némasága. A sáros csapáson alig fért el a szekér, de Mirella biztos kézzel terelte a lovat a görbe kerítéslécek és a rohadó gerendák között. A repedezett zsaluk mögül gyanakvó, megriadt tekintetek követték minden mozdulatukat, ám amint a lámpás halvány fénye megvilágította Mirella nyitott, barátságos arcát, a feszültség láthatóan enyhült az árnyak között.

Egy didergő, rongyos ruhájú kislány lépett ki az egyik ajtóréből. Mirella megállította a menetet egy pillanatra, s csendben egy maroknyi aszalt szilvát nyújtott oda neki a szekérre készített batyuból. A gyermek meglepett mosollyal szorította magához az ennivalót, mielőtt visszahúzódott volna a sötétbe.

Borda fülelve kísérte az akciót, mély, óvatos morgással tartva tiszteletben a bámészkodókat, miközben orra már Jakab háza felé bökött. A csálé tölgyfa ajtó előtt sűrűbb volt a füst, a korhadt küszöb mögül pedig halk, feszült suttogások szűrődtek ki.

Mirella leugrott a bakról, s hármat koppintott a korhadt deszkákra. Odabent egy pillanatra megszakadt a durva mormogás, s a retesz végül óvatosan elcsúszott, utat engedve nekik a ropogó tűzhely melegével teli helyiségbe.

375. Füstbe ment gyanakvás

Mirella

A meleg, koromáztatta kunyhóban öt-hat riadt tekintet szegeződött a jövevényekre. Az öreg Jakab a tűzhely mellett gubbasztott, görcsös ujjai közt egy faragott fakanalat szorongatva, míg a sarokban két fiatalabb jobbágy lapult szótlanul. A levegőben szinte tapintani lehetett a feszültséget; a zsaluk mögött még a lélegzetüket is visszafojtották a házbeliek.

Borda méltóságteljesen lépte át a küszöböt, sötét bundájáról lerázta a sikátor nyirkosságát, majd széles testével megállt Mirella mellett. Egyetlen halk, nyomatékos horkantással tudatta a jelenlévőkkel: semmi szükség az idegeskedésre, de a jó modor kötelező.

Mirella könnyed mosollyal lépett beljebb. Tudta jól, hogy a szegénytelep görcsös félelmeit nem a körmönfont szavak oszlatják el a leggyorsabban. Odasétált a ropogó tűzhelyhez, mintha csak a fagyos ujjait melengetné, s a köpenye ujjából észrevétlenül

egy maroknyi szárított gyógynövényt suhantott a parázsra.
Pillanatok alatt sűrű, csípős füst csapott fel a kemence szájából, beborítva az egész helyiséget. A kunyhó lakói köhögve, szemüket törölgetve kaptak a fejüköz, a hirtelen felfordulás pedig azonnal eloszlatta a korábbi néma gyanakvást.
– Nahát, Jakab bátyám, látom, a kéményt megint a tündérek falazták be! – nevetett fel Mirella, miközben hatásosan kitárta a kis ablakot. A köhögős kuncogás végleg felolvasztotta a jeget a feszült arcokon.

376. Hírek a koromáztatta kunyhóban

Mirella

Jakab bátyám még törölgette a könnyét a csípős füst után, de a szeme már nem gyanakvással, hanem hálás melegséggel villant Mirellára. A kunyhó sarkaiban lapuló legények is kiengedtek, óvatosan előbújva a sötét szegletekből.
– Ej, Mirella, te sosem változol – morogta az öreg Jakab, s a tűz mellé tolta egyetlen épp lábú székét. – Mindig zűrzavart hozol, de legalább az ennivaló illata sem hiányzik a tarisznyádból.
Mirella halk kuncogással lépett az asztalhoz, s a köpenye alól egy száraz kolbászvéget meg némi aszalt gyümölcsöt halászott elő. Tudta, hogy a szegénytelep népénél a jóindulat kapuja a gyomron keresztül vezet, s most különösen nagy szükségük volt a házbeliek bizalmára. Borda közben az ajtórésnél tartotta a szemét a külső sikátoron: bár a kunyhóban feloldódott a feszültség, a szűk utcák nyirkos csendje még mindig tartogatott némi veszélyt.
– Nem üres kézzel jöttem, Jakab bátyám – suttogta Mirella közelebb hajolva. – De a hírekért jöttünk. Állítólag az adószedők végigjárták a gázlót. Hány katona ólálkodik még a szélső házaknál?
Az öreg arcára visszatért az árnyék. Lassan a kemence szélén pihenő faragványára nézett, majd suttogva felelt:
– Ma este két lovas ment el a malom felé, de a strázsa még a hídnál tanyázik. Ha a tisztás felé indultok, a hátsókerten át kell mennetek.

377. Egérút a hátsókertben

Mirella

Mirella hálás mosollyal intett az öregnek, s még egy marék aszalt szilvát csúsztatott a megilletődött legénykék markába.
– Jó egészséget, Jakab bátyám! A füst meg majd csak kiszáll valahogy – kacsintott vidáman, majd egyetlen könnyed mozdulattal a kunyhó hátsó ajtaja felé terelte Bordát.
A korhadt deszkaajtó alig hallhatóan nyikordult meg, ahogy Borda hatalmas vállával óvatosan feszíteni kezdte. Odakint a nyirkos éjszakai levegő frissítően hatott a füsttől még csípő szemeikre. A hátsókert inkább hasonlított egy elvadult csalitosra, mint gondozott veteményesre: kidőlt kerítéslécek, elszáradt kórók és elhagyott hordók képeztek természetes álcát az éjben osonóknak.
Borda lépett ki először, orrát a sötétbe fúrva szaglászott, fülét hegyezve a híd felől érkező esetleges zajokra. Mirella szorosan a sarkában haladt, szoknyáját ügyesen feltűrve, nehogy a száraz gallyak reccsenése elárulja jelenlétüket. Egy öreg, roskadozó tyúkól mellett elhaladva a lány megállt egy pillanatra, s visszanézett: a kunyhó ablakából már alig szűrődött ki fény, a szegénytelep ezen szeglete újra elcsendesedett.
– A tisztás már csak egy hajításnyira van – suttogta Mirella Borda fülébe, miközben átbújtak a döntött kerítés egy szélesebb résén. – A strázsák a hídnál valószínűleg a saját vacsorájukkal vannak elfoglalva.
Borda halk, alig hallható horkantással hagyta jóvá a megállapítást, s már lendült is előre a magas fűben, megnyitva az utat a fák biztonságot nyújtó árnyéka felé.

378. Nesztelen léptek a fák között

Mirella

A fák árnyéka hűvösen s sötéten borult rájuk, amint végleg maguk mögött hagyták a roskadozó kerítés vonalát. A magas fűben még a saját lépteik neszét is elnyelte az éjszakai szellő lágy duruzsolása. Borda hatalmas sziluettje nesztelenül haladt elöl, mintha maga is a sötétségből szövődött volna, széles vállával nyitva utat a gallyak között.
A távolból, a híd felől hirtelen egy álmos katonai kurjantás törte meg a csendet. Az egyik

strázsa a másikat szólongatta valami lefelejtett köpeny miatt, ám a hangok hamarosan elhaltak a kövér füstszagban és a saját kényelmükbe zsibbadt katonák morajában. Mirella halkan elmosolyodott a sötétben: a kunyhóból felszálló csípős gomolygás pontosan elérte a célját, s a hídfőnél állók eszébe sem jutott a hátsókert bozótosát kémlelni.

– Na látod, Borda, a gyanakvó strázsánál csak a kényelmes strázsa a jobb szövetséges – susogta a lány vidáman, miközben hajlékonyan átbújt egy alacsonyan nyúló ág alatt. – Mire észbe kapnak, mi már messze járunk.

A sűrűsödő fák között végül kibukkant a tisztás pereme. A holdfény ezüstös csíkot húzott a nedves fűszálakra, kijelölve a biztonságos utat a csendesebb vidék felé. Mirella megállt egy rövid pillanatra, igazított egyet a vállán lévő szüszőn, s megelégedetten bólintott. Borda halkan kussantott egyet, majd intő jelére mindketten kileptek a tisztás selymes homályába.

379. A sekély víz hűvöse

Mirella

A tisztás puha moháján lépkedve Mirella végre mélyebben is beszívhatta a friss, éjszakai levegőt. A hátuk mögött maradt szegénytelep nyomott, füstös szaga lassan elenyészett, ahogy a patak közelségét jelző párás hűvösség körülölelte őket. Borda előre ügetett, majd meglódítva füleit megtorpant a galagonyabokrok tövében, s éber tekintettel kémlelte az ösvényt.

– Jó munkát végeztünk, öregfiú – susogta Mirella, miközben halk léptekkel mellé ért. A vállán pihenő szüszőben lapuló portékák biztonságban voltak, a hídnál hagyott katonák pedig még órákig a csípős füstöt átkozhatják a kényelmes vackukban. A lány elégedetten veregette meg a hűséges eb szőrös nyakát.

A patakparti füzek hosszú ágai úgy csüngtek alá a víz fölé, mint egy védelmező sötét függöny. A gázló csendes volt; a sekély mederben csupán halkan csobogott a víz, ahogy utat tört magának a holdfényben csillogó kavicsok között. Sehol egy nemkívánatos strázsa, sehol egy kivezényelt hajdú.

Mirella óvatosan feljebb húzta a szoknyája szélét, s első lépésével belelépett a hűvös habokba. Borda habozás nélkül követte, s sötét bundája körül halk csobbanásokkal

csapódtak fel a vízcseppek. A túlparti árnyak között már felderengett a biztonságos dűlőút vékony csíkja.

380. A túlparti dűlőúton

Mirella

A túlparti partoldal puha földje jólesően simult Mirella átázott lábfeje alá. Ahogy kilépett a vízből, a sekély patak hűvös érintése még perceken át ott bizsergett a bőre felszínén, frissítő kontrasztjaként az éjszaka izgalmainak. Borda egyetlen kiadós mozdulattal megrázta fekete bundáját, apró vízcsepp-záport szórva a közeli kökénybokrok leveleire, majd elégedett horkantással igazodott el újra a lány oldalán.
– Úgy tűnik, átértünk, öreg harcos – kuncogott Mirella halkan, miközben óvatosan kicsavarta a szoknyája alját, s megigazította a vállán átvetett szüszőt. A gondosan betakart portékák szárazak maradtak, s a batyu mélyén megbúvó garasok éppolyan halkan csörrentek meg, mint a patak kövein átsuhanó habok.
Visszapillantva a sötéten kanyargó vízfelszínre, a túlparti híd fáklyáinak bágyadt fénye már csak apró, sárgás pontként derengett a távolban. A hajdúk valószínűleg még mindig a korhadt kunyhók mögül szálló füstöt szidták, fittyet hányva arra, hogy a zsákmányuk már régen a birtokhatáron túl jár. Mirella szája sarkában pikírt mosoly bujkált: szerette, mikor a gőgös tiszttartók kutyái ilyen csúfosan pórul jártak.
A dűlőút vékony csíkja puhán kanyargott tovább az öreg tölgyes sűrűjébe. Itt már nem kellett a strázsák lépteit figyelniük, a csend barátságossá és védelmezővé vált. A lány mélyet szippantott a tiszta, éjszakai avarszagból, s határozott léptekkel indult meg a fák között felderengő menedék felé.

381. Úti pihenő a mohás kőnél

Mirella

A fák lombjai között átszűrődő holdfény ezüstös csíkokat rajzolt a puha avarba, miközben Mirella és Borda csendesen haladtak felfelé a domboldalra kapaszkodó dűlőúton. A hűvös patakvíz emléke már lassan tovatűnt; a lány biztos léptekkel követte a korábban jól kimért csapást, ahol a sűrű bozótos természetes falat emelt a külvilág

elé.
Néhány száz lépés után a fák ritkulni kezdtek, s egy öreg, kidőlt tölgyfa mellett felbukkant a régi kőkereszt mohás talapzata. Mirella megállt, s míg Borda figyelmesen szimatolt a szederindák alján, ő az oszlop tövében rejtőző apró üreghez nyúlt. A száraz levelek alatt egy apró, viaszos vászonba tekert csomag lapult – a korábbi útjuk során elrejtett tartalék gyertya és egy kis darabka szárított hús.
– Tessék, a jól végzett munka jutalma – suttogta a lány, s odaadta a hús nagyobbik felét a hűséges ebnek. Borda egyetlen mukkanás nélkül nyelte el a csemegét, halk farokcsóválással jelezve elégedettségét.
A távoli falvak csendesek maradtak, a dűlőút innen már a szomszédos városszéli vásártér felé kanyargott. Mirella elégedetten paskolta meg a szüszőjét: a hátsókerti egérút és a gázló sikeres átlépése után a portékája épségben maradt, s a holnapi nap végre meghozhatja a várt ezüstöket a kapzsi uraságok orra előtt.

382. Hajnali léptek a városszélen

Mirella

Mirella felállt a kőkereszt talapzatáról, megrázta porlepte szoknyáját, s egy halk csettintéssel intett társának. Borda tüsténT az oldalán teremve lépkedett a derengő szürkületben. A kanyargós dűlőút lassan kiszélesedett, s a távolban, a hajnali párába burkolózó dombhát mögött már felsejlettek a városszéli vásártér közeledő körvonalai. Az árusok szekerei még csendben várakoztak a lezárt kapuk előtt, de a szél már meghozta a friss faszén és a sülő kenyér fanyar, hívogató illatát.
Mirella szája szélén halvány, elégedett mosoly bujkált. A dupla fenekű rekeszekben lapuló finom kelmék, ritka fűszerek és ápoló kenőcsök sértetlenül vészelték át az éjszakai portyát. Tudta jól, hogy a kövér tiszttartók és gőgös uraságok maroknyi ezüstöt is megadnak majd a csodaszerekért – ő pedig már pontosan kigondolta, hová vándorol az a vagyon. A kapukon kívüli nyomortelep didergő pulyáinak és nincstelenjeinek meleg holmi s jóféle elemózsia dukál a közeledő hideg napokra.
Ahogy elértek a városszéli legelőt övező alacsony kőkerítésig, Borda hirtelen megtorpant, s halkan felmordult, füleit a szederindás bozót felé hegyezve. Mirella keze reflexszerűen óvta a szüszőt, ám az árnyékok közül nem őrök, hanem egy ijedt

tekintetű, elnyűtt gúnyájú fiatal suhanc lépett elő, tisztelettudóan meghajtva magát a vándorok előtt.

383. Üzenet a hajnali ködben

Mirella

A suhanc megilletődötten kapkodta a levegőt, mielőtt halkan megszólalt volna. Öreg Jakab küldte őt eléjük a rossz hírrel: a vásártéri főkapunál a megszokottnál korábban jelentek meg a tiszttartó pimasz hajdúi, és a vámőrök most minden szekeret s vándort átkutatnak, aki az északi dűlőút felől érkezik.
Mirella szája szögletében apró, megértő mosoly bukkant fel. Egy csöppet sem jött zavarba a hír hallatán; nyúlt is rögtön a tarisznyájába, ahonnan egy falat puha cipót és egy marék aszalt gyümölcsöt halászott elő. Szelíd gyengédséggel nyújtotta át a didergő fiúnak, aki úgy csapott le a váratlan csemegére, mintha napok óta nem látott volna ennivalót.
Borda is megérezte a feszültség oldódását. Halkan szimatolt egyet a fiú kopott gúnyája felől, majd elégedett horkantással jelezte, hogy a legényke ártalmatlan.
– Jakab bátya a szegénytelep határában, a kidőlt kőfal mellett váratja kelmedet – suttogta a gyerek két falat között. – Onnan a sikátorok oltalmában észrevétlenül átjuthatnak a városszéli kunyhók közé.
Mirella kacsintva bólintott, s intett társának. A kerítés ledőlt résén átlépve hagyták maguk mögött a nyílt mezőt, hogy a szegénytelep kanyargós utcácskái felé vegyék az irányt.

384. A kidőlt kőfal tövében

Mirella

A szegénytelep kanyargós, saras utcácskáin sűrű pára ült. A korhadt kerítések és düdező kunyhók között csak a kémények halovány füstje jelezte, hogy a szűkös hajlakok mélyén már ébredeznek a szegény sorsúak. Mirella könnyű léptekkel haladt a nyirkos földön, mialatt Borda éberen, feszült izmokkal követte minden mozdulatát. A fekete kutya füle időközben megtorpant egy közeledő neszre, de a lány egy finom kézmozdulattal s halk

intéssel azonnal megnyugtatta hű társát.
A következő kanyar után feltűnt a kidőlt kőfal maradványa, amiről a fiatal suhanc beszélt. A szürkülő félhomályban egy zömök, kucsmás alak támaszkodott a mohás köveknek. Öreg Jakab volt az; amint megpillantotta a feléjük igyekvő párost, megkönnyebbülten sóhajtott fel, s sietős, sántikáló léptekkel indult eléjük.
– Hál’ az égnek, hogy épségben ideértetek – suttogta az öreg, miközben gyanakvó pillantást vetett a ködös utácska felé. – A tiszttartó emberei teljesen megvadultak. Nem elég, hogy a főkaput lezárták, de állítólag már a vásártéri kofák gúnyszavait is besúgóknak jelentik.
– Ugyan, Jakab bátyám, mikor hoztak ránk ijedtséget a hajdúk kevély hajdúi? – felelte vidám huncutsággal Mirella. – Ha a főkapunál szimatolnak, csak annál nyugodtabban intézhetjük a dolgunkat a szegények hajlékaiban. Mutasd az utat a kunyhóhoz!
Jakab hálásan bólintott, majd bevezette őket a sikátorok védelmező homályába, ahol a roskadozó tetők szinte összeértek a fejük felett.

385. Cipó és menedék a homályban

Mirella

A roskadozó kunyhó ajtaja halkan nyikkant, amikor Jakab beengedte őket a félhomályos helyiségbe. Odabent a dohos, hideg levegőben didergő alakok szorongtak: egy kisgyermekes édesanya és két megriadt jobbágy húzódott meg a sarokban. Borda azonnal az ajtófélfának vetette a hátát, fülei feszülten rezdültek minden kinti neszre. Fenyegető, éber jelenléte néma védőpajzsként ölelte körül a szűk menedéket.
Mirella nem teketóriázott. Bár a félelem gombócként szorította a torkát a közeledő járőrök hírére, mozdulatai mégis melegséget árasztottak. Benyúlt az úti tarisznyájába, s előhúzott egy karéj illatos kenyeret meg egy kevés aszalt gyümölcsöt.
– Egyetek csak, senki sem bánt benneteket – suttogta halk, szaporaközű szavakkal, miközben gyorsan szétosztotta az falatokat a bujkálók között. A kisgyerek szeme azonnal felcsillant, s a vacogó felnőttek gyanakvása egy csapásra bizalommá szelídült.
– Isten áldjon meg, leányom – hálálkodott Jakab, miközben a korhadt ablakrácshoz lapulva kémlelte a külső homályt. – A hajdúk a szomszéd utcát járják, ha idetalálnak…
– Nem találhatnak rá erre a zugra – vágta rá halkan Mirella, de a szemeiben megvillanó

riadalom elárulta feszültségét. Borda ekkor hirtelen megfeszült, s egyetlen szaggatott horkantással jelzett: nehéz csizmák zajongása ütötte meg a fülüket a saras sikátor felől.

386. Nesztelen árnyak a kemence mögött

Mirella

Borda egyetlen halk morgással a sarokba terelte a didergő jobbágyokat, míg Mirella villámgyorsan letakarta egy avitt ronggyal a pislákoló mécsest. A szűk helyiségre sötétség borult, s csupán a saras sikátor felől közeledő csizmák döngése törte meg a fojtogató némaságot. Jakab feszülten intett, majd a kemence mögötti korhadt fadarabok felé mutató gesztussal jelezte a rejtett kiutat.
A nehéz léptek közvetlenül a korhadt ajtó előtt torpantak meg. Egy nyers hajdúhang kintről rákiáltott a csendre, s a puskatus csattant a faforgácson. Borda teste ívbe feszült, sárga szemei a sötétben villantak, de Mirella gyengéd kézmozdulattal intette maradásra a hűséges társat. Pontosan tudta, hogy a nyílt összecsapás a szűk kunyhóban mindannyiuk vesztét jelentené.
Az öreg Jakab köhögve lépett az ajtóhoz, és csikorgó hangon kiszólt a repedésen át:
– Ki kopogtat a szegény ember hajlékán ebben a fagyos ködben? Nincs itt semmi, csak a korhadt gerendák meg az éhség.
Míg az őrök odakint szitkozódva továbbálltak a szomszédos házak felé, Mirella halkan a kemence mögé terelte az édesanyát a gyermekével. Borda nesztelenül zárta a sort, miközben a szűk nyíláson át kisiklottak a hideg hátsókertbe. A veszély nem múlt el, de az első csapdát sikeresen elkerülték.

387. A zúzmarás kertek mélyén

Mirella

A hátsókertben szinte vágni lehetett a nyirkos ködöt, amely védelmező lepelként borult a szököttekre. Mirella gyors intésére a megrémült édesanya szorosan a gyermekével a háta mögé húzódott, míg Borda fülelve pásztázta a kerítéslécek közötti rést. A hajdúk távolodó káromkodásai lassan elhaltak a szomszédos utcasarok felé, így a kis csapat megkezdhette a veszedelmes átkelést a szomszédos telkek sötétjében.

Mirella nesztelenül haladt élen a zúzmarás fűben, tapasztalt szemmel keresve a legkevesebb zajt csapó ösvényt. Egy korhadt léckerítésen átsegítette a gyereket, s Borda egyetlen szótlan pillantással jelezte, hogy a terep szabad. A szegénytelep ezen szegletében a roskadozó kalyibák olyan szorosan épültek egymáshoz, mintha maguk is a fagy ellen kapaszkodnának össze, s ez a sűrűség most tökéletes egérutat biztosított számukra.

Néhány óvatos lépés után elérték a legközelebbi mészárolt falat, amelynek tövében egy alacsony, félreeső faajtó nyílott. Mirella három halk koppintással adott jelet a menedéket adó kunyhó falán. Bentről tompa neszezés hallatszott, majd a zsalu résnyire nyílt. A fázós bujkálók óvatosan engedték be a jövevényeket a szűk, koromszagú helyiségbe.

Borda maradt a küszöbnél, mint valami mozdulatlan fekete őrszem, míg Mirella mosolyogva nyúlt a köpenye alá. A tarisznyából előkerülő szaftos oldalasdarabok és a friss, ropogós héjú cipó illata pillanatok alatt betöltötte a nyomorúságos szobát, eloszlatva a menedékkérők maradék bizalmatlanságát is.

388. Útmutatás a félhomályban

Mirella

A meleg étel illata és az első jóllakott falatok gyorsan visszahozták a reményt a megszeppent anya és gyermeke arcára. Mirella halk, megnyugtató szavakkal igazította el őket, miközben árgus szemmel figyelte a kunyhó sarkaiban megbúvó többi didergő alakot is. Elmagyarázta a menekülőknek, hogy a hajdúk a szomszédos utcasarok felé kavarodtak el, de a portyázók kiszámíthatatlanok, így virradat előtt szigorúan tilos elhagyniuk a kunyhó oltalmát.

Borda eközben a zsalugáter résén át kémlelte a zúzmarás udvart. A hűséges eb füle megtorpant egy pillanatra, amikor a távoli kutyaugatás végleg elhalt a ködben, majd halk horkantással jelezte Mirellának, hogy a szűk sikátor egyelőre teljesen tiszta. A járőrök lármája lassan elenyészett a városszéli mocsaras rétek irányába.

Mirella egy apró ezüstgarast és egy jól összehajtott meleg kendőt csúsztatott az édesanya kezébe, majd intett Bordának, hogy ideje továbbállni. Tudta jól, ha túl sokáig időznek egyetlen menedékben, a jelenlétükkel csak felesleges veszélyt vonnának a kunyhó lakóira. A rejtett faajtó zsanérjai alig nyikordultak, ahogy felkészültek a

visszatérésre a nyirkos, fagyos éjszakába.
A sűrű köd még mindig szilárd falként állt a szegénytelep roskadozó házai között. Borda elsőként lépett ki a zúzmarás fűre, s Mirellával a nyomában nesztelenül megindultak a hátsókerten át a kivezető ösvény felé. A hajnalig hátralévő órákban még bőven akad dolguk a sötét kertek mélyén.

389. A ködfal rejtekében

Mirella

A tejszerű köd szinte magába nyelte a szegénytelep szélső kiskertjeit, ahogy elhagyták a kunyhó védelmét. Mirella szorosan Borda mögött lépdelt, ügyelve rá, hogy a zúzmarás gallyak ne reccsenjenek meg a talpa alatt. A csípős, nedves levegő végigfújt a telkeken, de a lány ébersége egyetlen pillanatra sem lankadt.
Borda halk szimatolással torpant meg a roskadozó kerítéslécek tövében. Szőr borzolódott a hátán, amint a sűrű homályt kémlelte. Odébb, a gázló felé vezető dűlőút torkolatában egy sárgás lámpásfény derengett át a szürkeségen. A hajdúk hátrahagyott őrszeme még javában ott őrködött, meggátolva a megszokott átkelést.
„Nem arrafelé” – suttogta Mirella alig hallhatóan, és óvatosan Borda marjára fektette a kezét. – „A patakmeder fűzfái között szélcsendesebb a köd. Ott nem látnak meg.”
Borda egyetlen halk horkantással jelezte, hogy érti a szót, s azonnal irányt váltott. A sűrű galagonyás védelmébe húzódva, az elvadult telkek mezsgyéjén haladtak tovább. A félhomályban minden gyanús árnyék elmozdulni látszott, de Mirella biztos kézzel mutatta az utat a csalitos mélye felé. A távoli lámpás fénye lassan elhalványult mögöttük, jelezve, hogy sikerült észrevétlenül kikerülniük az őrszemet.

390. Menedék a kőkeresztnél

Mirella

A patakmeder hűvös, nyirkos ölelése kész áldás volt a ködben: a sűrű fűzfák lehajló ágai természetes alagutat vontak a fejük fölé. Mirella halkan elmosolyodott, ahogy megérezte a csizmája alatt az ingoványos talajt. Borda magabiztosan, nesztelen léptekkel haladt elöl, mintha a sötét sárban is pontosan látta volna a biztonságos csapást.

Ahogy távolodtak a hajdúk őrhelyétől, a köd sűrűje lassan ritkulni kezdett a dűlőút felé vezető emelkedőnél. Az egykori vízmosás peremén öreg, kikezdett kőkereszt magasodott a sötétbe. A mohás szegélyű építmény csendes tanúja volt már sok éjszakai szökésnek és bujkálásnak, most mégis a nyugalom apró szigetének tetszett a bizonytalanságban.

Borda a kőkereszt tövéhez lépett, óvatosan körbeszimatolta a fagyos talajt, majd halkan megtelepedett a kopott talpazat védelmében. Mirella megtámaszkodott a hideg kövön, s egy pillanatra behunyta a szemét, hallgatva a táj csendjét. A fenyegető léptek s a lámpások fénye végleg elmaradtak mögöttük; a szegénytelepen rejtőzők egy időre biztonságban voltak Jakab kunyhójában.

– Jó munkát végeztünk, öregfiú – suttogta Mirella, és finoman megsimogatta a kutya nyakát. – A hajdúk még órákig kergethetik az árnyékukat a gázlónál.

A lány belenyúlt a köpenye belső zsebébe, hogy ellenőrizze a maradék kincseket s az útrakészülést. A kőkeresztnél megszabott pihenő csak rövid lehetett, de arra épp elegendő volt, hogy új irányt szabjanak a fagyos éjszakában.

391. Galagonyás ösvény a szántón

Mirella

Mirella ujjai meglelték a zsebében lapuló kis bőrszüszőt, amelyben a rejtett szekér kulcsa és a következő állomásuk apró jegyzete pihent. Egyetlen nyugodt pillantást vetett a kőkereszt mohás karjaira, majd halk cuppantással jelzett kísérőjének. Borda azonnal talpra ugrott, rázott egyet a fülén, s elszántan a dűlőút felé fordította fekete orrát.

A sűrű ködpaplóról lassanként lepattogzottak a hajnal első szürke fénysugarai. A gázló felől már egyáltalán nem hallatszott a hajdúk kiabálása; a strázsákat minden bizonnyal a mocsaras nádas felé hajtotta saját gyanakvásuk. Mirella ajkán apró, hamiskás mosoly bujkált. Mindig örömmel töltötte el, amikor a pöffeszkedő fegyveresek a saját árnyékukkal vívtak hiábavaló csatát a nyirkos sötétben.

– Ideje megkeresni a ponyvát, öregfiú – suttogta a lány, s határozott léptekkel indult meg a szántóföld szélén húzódó galagonyás árnyékába. A tüskés bokrok védelmében kanyargott az a rejtett szekérnyom, ahol a hűséges málhás ló és a dupla fenekű ekhós

kocsi várt rájuk.
A szegénytelepen hagyott cipók és elemózsia után most a saját készleteiket kellett felmérniük, mielőtt a kora reggeli kofák elárasztanák a városszéli utakat. Borda elégedett horkantással lépkedett Mirella mellett, ugrásra készen figyelve a bokrok susogását. A veszély elmúlt, s a galagonyás mögött már felsejlett a szénaboglya védelmébe rejtett szekér ismerős körvonala.

392. Gyeplő a hajnali fényben

Mirella

A szénaboglya tövében pihenő ekhós szekér nyirkos ponyvája pontosan úgy állt, ahogy hagyták. Mirella gyors, fürkésző pillantást vetett a kerekek körüli puha földre. Idegen csizma nyomának nyoma sem volt, csupán a málhás ló horkantott fel halkan, megérezve gazdája közeledtét.
– Csak semmi hajcihő, öregem – vetette oda élesen a lány a szürke lónak, miközben a bőrszüszőből előhalászott vaskulccsal a tengely mögötti rejtett rekesz zárajához lépett. Borda fojtott morajjal kerülte meg a hátsó kereket, orrát a szalmabálák közé fúrva. Veszélyt ugyan nem szagolt, de a hajdúk közelsége még mindig borzolta a szőrét.
Mirella száraz koppanással fordította el a kulcsot. A dupla fenék alól elővillantak a gondosan bebugyolált portékák: a tiszta vásznak, a szárított gyógynövények és az a néhány csiszolt üvegcse, ami a közeledő vásárban szép hasznot hozhatott a gőgös uraságok kárára. A szegénytelepen elosztott cipók helyén tátongó űrt gyorsan átrendezte, hogy a hajdúk szeme elől elrejtsék a fennmaradó holmit.
– Na, Borda, ne méregesd a tüskebokrot, inkább pattanj fel! – mordult a lány, s a bakra hágva magához ragadta a gyeplőt. – A köd oszlik, s ha a kofák megelőznek a városkapunál, lőttek a jó helyünknek.
A szekér halk nyikordulással indult meg a galagonyás menti szántón. Mirella éles tekintettel kémlelte a dűlőutat: a portyázókat kijátszották, de a nap igazán csak most kezdődött.

393. A kőhíd felé vezető úton

Mirella

A lassan oszló párából kanyargós dűlőút bontakozott ki, amely a városba vezető öreg kőhíd felé tartott. A hajnali nap első aranyló sugarai megcsillantak a gyeplő cserzett bőrén és a szürke ló dús sörényén. Mirella egy laza mozdulattal feljebb húzta vállán a kendőt, s a bakon ülve magabiztosan, mégis könnyed kézzel tartotta az irányt.
Borda a lábánál pihentette a fejét, de hegyezte a fülét az útszéli bokrok zizzenéseire. A távolból már halványan hallatszott a város ébredező moraja: a korai kakasszó, a kovácsműhelyek első pörölycsapásai és a kapu előtt gyülekező teherhordók távoli zaja. A hajdúk éjszakai portyája kudarcba fulladt, így a lány ajkán piciny, önelégült mosoly bujkált.
– Látod, öregfiú? Aki korán kel, az nemcsak aranyat lel, de a vámost is álmosan találja – kuncogott halkan Mirella, miközben elhaladtak egy kidőlt fűzfa mohás törzse mellett. A dupla fenékben lapuló kelmék és finom balzsamok biztonságban pihentek, a piaci kofák pedig még javában a szekereik ponyváival bajlódtak a kapu túlsó oldalán.
Az út kanyarulatában egy sárba ragadt, zöldséggel teli kézikocsi tűnt fel, amelyet egy didergő öregember próbált kétségbeesetten kiszabadítani. Mirella finoman félrerántotta a gyeplőt, s a szekérrel a keményebb fűcsomókra kormányzott, hogy elkerülje az ütközést. Ahogy elhaladtak a megkönnyebbült apóka mellett, a lány még egy bíztató noddintással és egy jókedvű intimszóval ajándékozta meg az öreget a kibontakozó reggeli fényben.

394. A hídvám árnyékában

Mirella

A zöldséges kocsi hamar elmaradt a hátuk mögött, s a dűlőút kisvártatva csatlakozott a szélesebb, köves országútba. A kőhíd már alig pár száz lépésnyire emelkedett a kanyargó patak felett. A pillérek körül halkan csobogott a víz, s a hajnali pára finom fátylat vont a durván faragott korlátra.
Mirella meglazította a gyeplőt, hagyva, hogy a szürke ló komótos trappban érje el az emelkedőt. Borda felemelte a fejét, orrcimpái megremegtek a friss reggeli levegőben,

amibe a folyóparti iszap és a közeli sörfőzde füstjének szaga keveredett. A lány megigazította vállán a kendőt, s egy gondosan begyakorolt, kedves, mégis magabiztos mosolyt varázsolt az arcára.

A híd túloldalán álló strázsaház előtt valóban álmosan dörzsölte a szemét a magányos vámőr. Lándzsájára támaszkodva ásított egy akkorát, hogy a vállára vetett suba majdnem kicsúszott a kezéből. Fogalma sem volt róla, hogy a közeledő ekhós szekér dupla fenekén milyen értékes kelmék és balzsamok rejtőznek.

– Jó reggelt, vitéz uram! – kiáltott oda Mirella csengő, jókedvű hangon, amint a szekér zökkenve megállt a híd feljárójánál. – Remélem, a csillagok vigyázták az álmát, míg mi a hajnali ködben zötykölődtünk a vásár felé.

Borda halkan felmordult, s felült a bakon, fenyegető árnyékot vetve a sárga csizmás hajdúra, aki rögtön meggondolta magát, mielőtt túl alaposan belenézett volna a ponyva alá.

395. A szegénytelep kapujában

Mirella

A vámőr igyekezett úgy tenni, mintha csupán a szigorú kincstári garast keresné a zsebében, de tekintete újra meg újra Borda széles mellkasára s sötét, vészjósló szemeire tévedt. Mirella csilingelő kacagással ejtett két kopott rézpénzt a strázsa reszkető tenyerébe, majd gyengéden megsuhogtatta a gyeplőt a szürke ló füle felett. A szekér kerekei zökkenve gördültek át a kőhíd túlsó oldalára, maga mögött hagyva a vámszedő bódéját.

Ahogy áthajtottak a vízen, a hajnali köd lassan oszlani kezdett, felfedve a városszéli szegénytelep görbe, sárkás sikátorait. Itt már nem jártak hajdúk; a módos polgárok és a tekintetes urak messzire elkerülték ezt a vidéket, ahol a szalmás agyagfalakról mállott a vakolat, s a kéményekből fojtogató tőzegfüst szivárgott.

Mirella magabiztosan irányította a lovat a sáros kanyarokban, míg végül egy roskadozó, nádtetős kunyhó mögött állította meg a fogatot. Borda egyetlen halk szóra nesztelenül ugrott le a bakról, és a kerítésrésen átlépve vigyázta a néptelen utcát.

A kunyhó faajtaja résnyire nyílt, s a félhomályban egy didergő asszony meggyötört arca bukkant elő. Mirella meleg mosollyal nyúlt a ponyva alá, hogy elővegye a rejtett zugból

a meleg takarókat és a száraz cipókat.

396. Gőzölgő tea a tőzegfüstben

Mirella

Az asszony megilletődötten vette át a friss cipókat és a meleg posztót, majd tüstént beljebb intette a jövevényeket. Mirella intésére Borda gyakorlott mozdulatokkal terelte a szekeret a kunyhó mögötti roskatag pajtába, ahol a száraz lomb és a félretolt lécek eltakarták a fogatot az esetleges kíváncsi tekintetek elől.
A kunyhó tőzegfüstös homályában a földön kuporgó két kisgyerek riadt szeme villant fel a homályban, de Mirella pimasz mosollyal azonnal előhúzott a zsebéből egy marék aszalt szilvát, ami nyomban feloldotta a megszeppent csendet. Borda széles háta szinte betöltötte a kunyhó szűkös ajtaját, ahogy félig kint, félig bent várakozott, éberen figyelve a városszéli sikátor rezdüléseit.
– A tiszttartó hajdúi tegnap este óta a kapukat járják – suttogta az asszony, miközben gőzölgő gyógyteát öntött ki csorba cserépbögrékbe. – De ide, a sárba még nem merészkedtek be. Aki a szegények közt keres menedéket, az jó helyen jár, míg fel nem kel a nap.
Mirella lassan belekortyolt a forró főzetbe, s elégedetten konstatálta, hogy a kőhídon átcsempészett szállítmány biztonságba került. A veszély persze nem múlt el teljesen, ám a szűkös hajlék melege s az éhes pulykák csöndes rágcsálása megerősítette benne a meggyőződést: a következő lépést már a piaci forgatagban kell megtenniük.

397. Irány a piaci forgatag

Mirella

Mirella halkan letette a csorba cserépbögrét a faasztalra, s egy sokatmondó pillantást váltott Bordával. Az asszony szavai megerősítették benne a tervet: a hajnali szürkületben a hajdúk még a kapuk hídjainál tanyáztak, s eszük ágában sem volt a szegénytelep cuppogó sarába piszkítani a csizmájukat.
– Ideje mozdulni, mielőtt a nap teljesen felkel – suttogta Mirella, miközben gubancmentesre simította a haját, és a kendőjét mélyen a homlokába húzta. Egy marék

szárított almát pottyantott a gyerkőcök meleg markába, s egy hálás mosollyal búcsúzott a házigazdától.

Borda nesztelenül lépett ki a pajta felé, ahol a szekér a száraz lomb rejtekében pihent. Nem húzták elő a fogatot; a csempészárut és a nehéz járművet egyelőre a roskatag tető oltalmára bízták. Mirella csak a legszükségesebb vásári portékákat szedte össze egy kopott vászontáskába, hogy egyszerű kofának tűnjön a korai forgatagban.

– A hajnali pára a mi emberünk – mormogta Borda fojtott hangon, miközben a kerítések árnyékában pásztázta a sikátort. Éber volt és feszült, de léptei halkan, biztosan követték Mirellát.

A két alak besiklott a szegénytelep kanyargós, füstszagú utcácskáiba, a piaci ponyvasorok hátulja felé véve az irányt. A készülődés zaja, a zöldséges ládák csattanása s a kofák kora reggeli kurjongatása tökéletes fedezéket nyújtott. A veszély még nem múlt el, de a város ébredező forgatagában már nem ők voltak az egyetlen idegenek.

398. Friss vekni és vásári hírek

Mirella

A kifeszített vászonponyvák mögött az illatok és a hangok összeértek: a frissen sült lepény gőze elkeveredett a korhadt káposztalevelek fanyar szagával. Mirella magabiztos léptekkel kanyarodott be az egyik takart mellékutcácskába, ahol egy pocakos, álmos pék éppen a fapultjára pakolta ki a még gőzölgő vekniket.

– Adjon az Ég jó reggelt, mester! Ugye nem sajnál egy falat élelmet két kora kelt vándortól? – lépett oda Mirella egy ártatlan mosoly kíséretében, s a vászontáskájából kihúzott egy csiszolt kis üvegcsét, amiben mézsárga balzsam csillogott. – Cserébe a legfinomabb fenyőgyanta-kenőcsömből adok egy jókora adagot, hogy az a nehéz sütőlap ne gyötörje többet a derekát a hideg hajnalokon.

A pék gyanakvóan méregetni kezdte a tetszetős leányzót, ám amikor tekintete a lány mögött magasodó, komor Borda sziklazord alakjára tévedett, nyomban szelídebbre váltott. Nem hiányzott neki semmiféle csetepaté ilyen korai órán. Egy kerek tálból ropogós kenyérvéget meg egy darabka füstölt szalonnát tolt át a pult szélén.

– Csak csínján a járkálással, leányzó – mormogta a pék halk hangon, miközben a csodakenőcsöt a köténye zsebébe süllyesztette. – A piactér közepén már ott sertepertél

a városbíró írnoka meg két hajdú. Az adókat szedik, s épp az új hirdetményt szögellik a kalmárkapu fájára.
Mirella szeme megvillant a hír hallatán. Borda szótlan bólintással jelezte, hogy vette a lapot. A lány gyorsan elrakta a kapott elemózsiát, majd pajkos mosollyal indult el a nyüzsgő standok fősora felé, hogy közelebbről is szemügyre vegye a bíró úr újabb hóbortját.

399. Pecsétes papír a tölgyfakapun

Mirella

A Kalmárkapu tölgyfa szárnyai előtt már kisebb tömeg gyűlt össze a kora reggeli hidegben. Az adószedő írnok, egy pápaszemes, keskeny vállú emberke éppen az utolsó rézszöget ütötte a frissen kifüggesztett hirdetmény sarkaiba. A két szőrös képű hajdú unottan támaszkodott a kopjájára a kapu két oldalán, ügyelve rá, hogy a nép tisztességes távolságból bámulja a piros viaszpecsétet.
Mirella könnyedén átverekedte magát a kíváncsiskodó kofák és művesek gyűrűjén. Borda csendes árnyékként követte: sziklazord termete résnyire nyitotta a tolongó tömeget, míg éber tekintete a hajdúk minden apró mozdulatát kísérte.
– Na, mit főzött ki már megint a mifelénk oly bölcs bíró uram? – susogta Mirella egy mellette álldogáló, rongyos kendős kofaasszonynak. Mielőtt a meglepett nő válaszolhatott volna, a lány észrevétlenül egy jókora darab meleg kenyérvéget csúsztatott a kofa didergő kisgyermekének a kezébe.
A hirdetmény cifra betűi rendkívüli vámot vetettek ki a városhatáron áthozott gabonára, s szigorú büntetést ígértek mindenkinek, aki engedély nélkül ad el portékát a szegénytelep határain belül.
Mirella ajkán pikírt, maró mosoly suhant át. Pontosan tudta, hogyan fogják kijátszani ezt az újabb kapzsi rendeletet még a nap lemente előtt. Sokatmondó pillantást váltott Bordával, aki alig láthatóan bólintott, majd szapora léptekkel elindultak a ponyvasorok sűrűje felé.

400. A pékmester hátsó udvara

Mirella

A ponyvasorok közt már javában forrongott a kora reggeli vásári élet. Fűszeres füst, friss kenyérillat és a kofák harsány kiabálása töltötte be a szűk átjárókat. Mirella magabiztosan kanyargott a tarka sátrak között, miközben éber tekintete a piactér hátsó során megbúvó pékműhely felé kutatott. Borda sziklazord termetével szinte észrevétlenül egyengette előttük az utat; csöndes, de fenyegető jelenléte épp elég volt ahhoz, hogy a tolakodóbb kofaemberek tisztességes távolságot tartsanak.

– Ugye mondtam, Borda? A bíró uram megint azt hiszi, két rézszöggel és egy pecsétes pergamenlappal megállíthatja az éhes szegényeket – susogta a lány pikírt mosollyal, ahogy beléptek a kemencék mögötti árnyékos udvarba.

A pékmester, egy lisztes kötényű, jóságos tekintetű emberke éppen gőzölgő vekniket pakolt a fűzfabefőttes kosarakba. Amikor meglátta a párost, megkönnyebbülten sóhajtott fel, és azonnal intett nekik a fal mellett felhalmozott zsákok mögé.

– Már a fülembe jutott a kapunál kifüggesztett hirdetmény news-a, Mirella – dörmögte a pék halkan. – Az adószedők már a szomszédos utcákat járják, de a hátsó kapun át még biztonságban eljuttathatjuk a lisztet s a pékárut a szegénytelep kunyhóiba.

Mirella elbűvölő mosolyt villantott a mesterre, s egy gyors alku kíséretében meleg ételt intézett a rászorulóknak.

401. Sietős léptek a sikátorban

Mirella

Borda egyetlen moccanással emelte fel a legsúlyosabb fűzfavessző kosarat, fel sem szisszenve a meleg veknik súlya alatt. Odakint, a főutcán már fémesen csikordultak a városbíró embereinek nehéz csizmái, ám Mirella egy pimasz kacsintással intett a péknek, és már ki is nyitotta a hátsó korhadt kiskaput.

A szűk, sáros sikátorban hűvös reggeli szél söpört végig. Mirella egy vastag posztóköpenyt terített a kosarakra, hogy elrejtse a friss pékáru marasztaló illatát a kíváncsi orrok elől. Nem volt vesztegetni való idejük: a bíró porkolábjai a kapuknál már elkezdték a házkutatásokat.

– Rendes ember ez a pék, Borda, de ha elkapják, a bíró még a kemencéjét is lefoglalja – sziszegte élesen a lány, miközben gyors léptekkel haladtak a szegénytelep felé vezető macskaköveken. – Nem hagyjuk, hogy azok a pöffeszkedő ingyenélők elvegyék a falatot a gyerekek szájától.

Borda csak egy morranással felelt, de éber szemei a sikátor sarkait pásztázták. Sötét alakja komor védőfalat vont Mirella köré, felkészülve arra, hogy ha akár egyetlen adószedő is felbukkanna a kanyarban, azonnal útjukat állja. Szerencsére az eldugott átjárók még csendesek voltak, így akadálytalanul közeledtek a város széli kőhíd és a bujkálók rejtekhelye felé.

402. A kőhíd túlsó oldalán

Mirella

A kőhíd mohás ívei alatt még sűrű pára gőzölgött, a hídvégi őrbódé mellett pedig egy didergő, álmosságtól kókadozó strázsa támaszkodott a lándzsájára. Mirella egyetlen hangos lépéssel sem árulta el jelenlétüket: ruganyos, csendes járással haladt Borda árnyékában a hűvös köves úton. A strázsa éppen csak dörzsölgette az álmot a szeméből, ám amikor meglátta a kosarat cipelő, fenyegető tartású óriást és a mögötte lépkedő lányt, inkább mélyebbre húzta a süvegét, és úgy tett, mintha semmit sem látna.

Odaát a városszéli szegénytelep dőlt falú kunyhói között már vékony füstcsíkok kúsztak a kora reggeli ég felé. A bujkálók lepusztult hajlékaik kapujában didergő gyerekek és elnyűtt ruhájú asszonyok várták az enyhülést, éhes pillantásokkal figyelve az érkezőket.

Mirella nem teketóriázott: amint bejutottak a legszélső, omladozó viskó oltalmat adó falai közé, Borda óvatosan letette a súlyos kosarat a földre, és leemelte róla a posztóköpenyt. A friss, kemencemeleg veknik illata betöltötte a homályos, hűvös helyiséget.

A pulyák szeme azonnal felcsillant. Mirella gyengéd, meleg mozdulatokkal osztotta szét a ropogós karéjokat, egy-egy kedves szót is mellékelve a falatokhoz. A városbíró szigora és a kapura szegezett kapzsi adórendelet fenyegetése most kívül rekedt a korhadt ajtón, a didergő menedékben pedig hosszú idő után először éledt újjá az óvatos remény.

403. A gázló rejtekében

Mirella

Mirella az utolsó falat kenyeret is kiszórta a kosár aljáról, de a szemeiben izzó harag nem csillapodott. A városbíró pofátlan adója és a kapura szögezett garázda rendelet megmérgezte a reggelt. Borda a fal mellett állt, összefont karral, baljós árnyékként komorogva, miközben a kunyhó korhadt gerendái mögött nehéz csizmák zaja ütötte fel a csendet.

– Jönnek – sziszegte Borda élesen, keze az övén feszülő tőr markolatára tapadt. Nem kérdezett, nem habozott; tekintete tiszta fenyegetést árasztott.

– Hadd jöjjenek – vetette oda Mirella ridegen, s egyetlen mozdulattal terítette vissza az üres kosárra a kormos vásznat. – Az adószedő kopói későn ébredtek. Itt már csak a morzsát találják, a hasznukat meg kivasalhatják a ködből.

A kunyhó szűk ablakán át látni lehetett, ahogy két zsoldos méricskéli a telepre vezető sáros csapást. Nem tudták, hogy a zsákmány már a pulyák gyomrában pihen, de a jelenlétük veszélyt jelentett mindenkire. Mirella Borda felé intett a fejével, a hátsó kilépő felé terelve a figyelmet.

– A gázló felé megyünk – mondta halkan, de ellentmondást nem tűrő keménységgel. – Ha a hídnál mégis felriadt a strázsa, a sekélyesben vágunk át. A bíró úr meg várhatja az adóját.

Borda egyetlen bólintással válaszolt, majd az omladozó hátsó ajtóhoz lépett, hogy utat nyisson a bozótos felé.

404. Csobbanás a fűzfák árnyában

Mirella

A korhadt deszkaajtó halkan nyikordult, ahogy kikurrantak a kunyhó mögötti galagonyásba. A sűrű, tüskés ágak végighúzták a ruhájukat, de egyikük sem törődött a karcolásokkal. A folyó felől hűvös, párás levegő áradt, a sás és a fűzfák töve pedig azonnali menedéket kínált a gyanakvó tekintetek elől.

Borda óvatosan nyomta félre a nedves leveleket, szemeivel a vízparti ösvényt kémlelve. A szegénytelep felől még hallatszott a zsoldosok kárálása, de Mirella és ő már messze

jártak a portyázók hatókörétől. A városbíró adószedői alaposan elszámolták magukat: mire a kunyhóhoz értek, a meleg cipók már a gyerekek gyomrában lapultak.

– A sekélyesnél átlépünk – suttogta Mirella, miközben a vállára kanyarította az üres kosarat, s ajkán maró gúny villant. – A bíró uram drága csizmás kopói aligha akarják összepiszkolni a cifra nadrágjukat a sáros vízben.

Borda csak egy tompa morgással felelt, keze még mindig a tőr markolatán pihent, miközben elsőként lépett a meder csillogó kavicsaira. A hűvös víz átáztatta a sarujukat, de a lépteik nesztelenek maradtak. A gázló sűrű párája jótékonyan takarta el őket, s mire a túlparti bozótoshoz értek, a veszély már csak távoli morajként kísérte őket.

405. A túlparti galagonyásban

Mirella

A túlparti galagonyás oltalmában Mirella végre megállt egy pillanatra, és guggolva csavarta ki a szoknyája vizes szegélyét. A szíve még mindig hevesen kalapált a mellkasában, s míg az ujjai a nedves vásznat facsarták, tekintete a sűrű levelek közt átderengő vízfelszínt fürkészte. A szegénytelep háztetői felett még tompán visszhangzott a portyázók dühödt kiabálása, de a folyó sűrű párája már elvágta a nyomukat.

Borda halkan szisszent egyet, majd a legközelebbi fűzfa vaskos törzséhez lapult. Keze még mindig a tőre markolatán feszült, szemeivel a bozótos alját kémlelte, mintha minden egyes szélfútta gallyban egy közeledő adószedőt sejtene. A veszély elmúlt, de a testükben dolgozó feszültség még nem csillapodott.

– Nyugalom, Borda – suttogta Mirella rekedten, miközben gyors, ideges mozdulatokkal igazította meg a vállán az üres kosarat. – A bíró kopói túl kényelmesek ahhoz, hogy a sáros mederben dagonyázzanak. Mire észbe kapnak, már az ivóban isszák el a hiábavaló fáradozásuk bánatát.

Borda nem válaszolt, csak egy rövid, szaggatott bólintással jelezte, hogy érti. Egy lépéssel közelebb húzódott a lányhoz, készen arra, hogy legkisebb neszre is közbelépjen. Mirella intett, s mindketten nesztelen léptekkel indultak meg a dűlőút felé.

406. Rejtett deszka az út szélén

Mirella

A dűlőútra kiérve a száraz por azonnal rátapadt a még nedves sarukra. Mirella ingerülten rúgott el egy útjába kerülő kavicsot, miközben az üres kosár fülét szorította. A városszéli hajsza ugyan véget ért, de a méreg még ott forrt benne: a kapzsi hajdúk miatt kénytelenek voltak elhagyni az áru egy részét, s most üres kézzel álltak a puszta határában.

– Legközelebb nem a gázlónak futunk, hanem egyenest a tiszttartó háza mögé – sziszegte Mirella éles, csípős hangon, miközben lezser mozdulattal törölte meg a homlokát. – Ha már zaklatnak, legalább a saját spájzukból pótoljuk, amit elvettek tőlünk.

Borda csak egy komor, horkantásszerű hangot hallatott válaszul. Szemei résnyire szűkültek a hirtelen rátörő délelőtti napfényben, s feszült tekintettel méregette a távolban kanyargó szekérutat. A nyílt terep sosem jelentett jót, így szorosan a lány oldalán lépkedett, bütykös ujjai pedig szinte ráforrtak a övére csatolt tőr markolatára.

Az út szélén álló rozzant, korhadt fa feszület árnyékában végre megálltak egy pillanatra. Mirella megfontolt mozdulattal rúgta arrébb a tövébe halmozott száraz avart, felfedve egy földbe süllyesztett, vaskos deszkával fedett rejtekhelyet. A csempészek régi vésztartaléka érintetlenül várta őket.

– Lássuk, mit hagyott itt a szerencse – vetette oda Mirella fanyar félmosollyal, mire Borda szó nélkül térdre ereszkedett, hogy félretolja a nehéz takarólapot.

407. Ezüst garasok a haraszt alatt

Mirella

A korhadt deszka száraz reccsenéssel engedett Borda izmos karjának. A földbe vájt apró üregből a nedves avar és a szurok jellegzetes, édeskés szaga áradt fel. Mirella nem teketóriázott: szoknyáját hátrahajtva térdre ereszkedett a porban, és magabiztos mozdulattal nyúlt a sötét mélyedésbe.

Egy vászonba tekert bőrszüsző és két gondosan viaszolt csomag került a napfényre. A szüszőben lapuló néhány maréknyi kopott ezüstgaras láttán a lány elégedett félmosolyra húzta a száját. Nem volt ez mesés vagyon, de bőségesen elegendő arra,

hogy a szegénytelep éhező pulyáinak friss veknit és tejet vegyenek, a maradékból pedig kiváltsák az öreg Jakab zálogba csapott szerszámait.

– A kapzsi hajdúk azt hiszik, kifosztva futottunk el – kuncogott Mirella, miközben a garasokat az övére kötött titkos erszénybe csúsztatta. – Pedig a gondviselés mindig ott lapul, ahol a legkevésbé várják a nagyhasú uraságok.

Borda gyors mozdulattal helyére illesztette a fadarabot, és lábával gondosan rászórta a száraz rögöket, megszüntetve a bolygatás nyomait. Mirella eközben kicsomagolta a viaszos vásznat: finom, szárított gyógyfű és egy kis szelence füstölt só lapult benne, ami a piacon aranyat ért.

– Na gyere, Borda! Míg a járőrök a gázlónál káromkodva szárítják a csizmáikat, mi a piacon költjük a vésztartalékot – mondta könnyedén a lány, majd átvetette karján az üres kosarat, és határozott léptekkel megindult a városszél felé.

408. Álmos strázsa a mohás íveken

Mirella

A dűlőút mentén álló füzek árnyéka lassan elvékonyodott, ahogy a reggeli napfény áttörte a makacs ködfoltokat. Mirella köpenyét szorosabban magára húzva szaporázta lépteit, miközben az övén lapuló titkos erszény minden egyes mozdulatnál finoman hozzákoccant a csípőjéhez. Borda szorosan a sarkában haladt, füleit hegyezve méregette az út menti bokrokat; a fiú szemeiben még ott bujkált a gázlónál átélt hajsza feszültsége és az üldözőktől való félelem.

Hamarosan elérték a városszéli kőhidat. A mohás ívek alatt lassan hömpölygött a patak zavaros vize, a túloldalon pedig már felsejlettek a kora reggeli vásár első körvonalai. A híd közepén egy magányos őr támaszkodott a korlátnak, álmosan bámulva a habokat, miközben fapipájából lassú füstcsíkokat eregetett a hűvös levegőbe.

– Csendben maradsz, és úgy lépsz, mintha az üres kosáron kívül semmink se lenne – suttogta Mirella hátra pillantva, s szavait azonnal megerősítette egy halvány, magabiztos mosollyal.

Amint a hídra léptek, a kőlapok koppanása felriasztotta a bakon ülő strázsát. Az őr gyanakvóan feléjük fordult, végigmérve a lány átázott szoknyaszegélyét és Borda komor, feszült ábrázatát. Mirella azonban nem teketóriázott: csípőre tett kézzel, cserfes

kofaként billentette félre a fejét.
– Jó reggelt, vitéz uram! Remélem, a hídvámot nem a ruha vizes szegélyéért szedik errefelé – mondta könnyed hangon, s közben a kosarat lendületesen átlódította a másik karjára.

409. Kopott rézgaras a markában

Mirella

Az őr ásított egy akkorát, hogy fapipájából szikraeső hullott a nyirkos kőperemre. Gyanakvó, nehéz pillantással méregette a lány arcán vibráló pimasz mosolyt, majd Borda feszült, összerándult vállát vette szemügyre. Az üres kosár láttán végül csak kényelmesen legyintett, és flegmán mormogott valamit a korán kelő népségről meg a dologtalan kofákról, akik csak a helyet foglalják a hídon. Egyetlen kopott rézgarast dörmögött ki a fogai közül hídvám gyanánt, amit Mirella villámgyors mozdulattal nyomott a strázsa kérges tenyerébe.
Amint átértek a mohás kőíveken, Borda szorosan a lány mellé húzódott, s szaggatottan fújta ki a levegőt.
– Átjutottunk – suttogta a fiú halk, reszketeg hangon, de tekintete még mindig a háta mögötti ködös dűlőutat pásztázta, mintha az adószedők járőre bármelyik pillanatban kibukkanhatna a füzek mögül.
– Hát persze – felelte Mirella halkan, miközben könnyed léptekkel átsuhantak a piac szélén sorakozó első ponyvák árnyékába. – Egy álmos strázsa nem állhat az utunkba, amikor a hasunk kopog a kétségbeeséstől.
A piaci forgatag kora reggeli zaja lassan elnyelte őket. A szekerek nyikorgása, a kofák rekedt kiáltásai és a frissen sült lepények gőzölgő illata közömbös védőhálót vont köréjük. Mirella finoman megérintette a szoknyája alá rejtett erszényt: a feszületnél kimentett garasok biztonságban lapultak.
– Keressünk egy félreeső zugot – intett Borda felé, s a lány szemeiben a megkönnyebbülés mellett már ott bujkált a következő lépés határozott terve.

410. Meleg lepény a ponyvák alatt

Mirella

A piaci sátrak és hevenyészett standok között percről percre sűrűsödött a tömeg. Mirella és Borda az aszalt gyümölcsöket kínáló kofák sora mögé húzódtak, ahol a csípős reggeli szél és a kíváncsi tekintetek egyaránt kevéssé érték őket. A ponyva árnyékában egy megviselt, didergő idős asszony árulta a maga sütötte, még gőzölgő árpa- és rozslepényeket.

Mirella egyetlen pillanatig sem teketázott. Odalépett a korhadt fabódéhoz, s a szoknyája ráncai közül előhalászott kettőt a rejtekből megszerzett garasokból.

– Két jókora veknit kérünk, néném, a többit pedig tartsa csak meg a hideg napokra – szólt meleg, közvetlen hangon, s a csillogó pénzérméket a csodálkozó asszony kérges tenyerébe csúsztatta.

Az árus szeme tágra nyílt a váratlan szerencsétől, s hebegett valamit a szentek áldásáról, ám mielőtt hosszabb hálálkodásba kezdhetett volna, Borda éber tekintete óvatosságra intett. A fiú finoman Mirella könyökéhez ért, s a vásártér közepe felé bökött az állával.

A városháza kőkerítésénél egy fegyveres hajdú éppen egy friss, vörös pecséttel ellátott hirdetményt szegezett a tölgyfagerendára. A kofák és a mészároslegények halkan zúgolódva gyűltek a hirdetmény köré. Mirella ajkán pikírt mosoly suhant át: a hasuk végre nem kopogott, s a megcsillanó szemeiben máris ott bujkált az újabb csel gondolata.

411. A hajdú hirdetménye

Mirella

A tömeg halkan zúgolódott a friss hirdetmény körül. Mirella könnyed léptekkel közelebb somfordált, miközben az egyik meleg, illatos rozslepényből lecsípett egy tekintélyes darabot, és Borda markába nyomta. A fiú óvatosan beleharapott, de szeme egyetlen pillanatra sem tévesztette szem elől a fegyveres hajdút.

– Rendkívüli beszolgáltatás a szegénytelepen – olvasta fel fennhangon egy mészároslegény, a szavait horkantó szitkozódás kísérte. – Minden portát átkutatnak a

naplementéig felhalmozott adóhátralékért!
Mirella szája sarkában gúnyos mosoly bujkált. Az adószedők gőgös szándéka nem volt új számára, ám az időzítésük annál bosszantóbb. Tudta jól, hogy a szegénytelep didergő lakói felkészületlenül állnak a járőr váratlan rohamával szemben.
– Na, a tekintetes uraknak biztosan megártott a reggeli hűvös levegő – jegyezte meg halkan Mirella, s Borda felé intett a fejével. – De miért is hagynánk, hogy odaérjenek előttünk?
Mirella gyors mozdulattal a karjára akasztotta a fonott, immár üres kosarat. Borda egyetlen szót sem szólt, csupán helyeslően bicventett, és azonnal Mirella mellé lépett, védelmező árnyékként kísérve őt. Együtt fordultak el a zajos piactértől, s a kanyargós mellékutcák felé vették az irányt, hogy még a hajdúk előtt elérjék a szegénytelepet.

412. A csipkés kerítések mögött

Mirella

A macskaköves, szűk sikátorokban hűvös árnyékok húzódtak meg, de Mirella és Borda léptei pattogósan visszhangoztak a dohos kőfalak között. Nem volt vesztegetni való idejük; a hajdúk nehéz csizmái hamarosan felverik majd a szegénytelep csendjét, s ha az adószedők üres kamrákat találnak, nem kímélik még a legkisebb bordás kunyhót sem.
Mirella menet közben gyorsan átgondolta a lehetőségeket. A gázló felőli kerülővel könnyen megelőzhetik a városháza lassú, gőgös menetét. Borda nesztelenül haladt a nő mellett, izmai megfeszültek a fojtott figyelmességtől. Amikor elérték a roskadozó kerítések első vonalát, Mirella éles, halk füttyentéssel adott jelet a félhomályban gubbasztó lakóknak.
Egy koromtól foltos kendős asszony lépett ki az egyik ajtón, karján egy riadt kisgyerekkel. Mirella azonnal odalépett hozzá, s míg meleg, biztató mosolyt villantott felé, a kezét gyengéden a nő vállára tette.
– Elő a rejtekhelyekkel, Juliska néni! A tekintetes úrfiak éhesek, de most csontot sem találnak – mondta könnyed, hamiskás hangon, majd Borda felé intett. – Ami érték, azt a pajta alatti elágazásba!
Borda szó nélkül megragadott egy nehéz gabonászsákot, és egyetlen könnyed mozdulattal besüllyesztette a padlódeszka alá rögzített üregbe. A telep lakói a

figyelmeztetés hallatára megelevenedtek: a gyerekek nesztelenül terelték a baromfikat a szénásba, míg a férfiak sárral takarták be a friss ásás nyomait. A közelgő veszedelem árnyékában reménykedő összefogás született.

413. Nehéz csizmák a sárban

Mirella

A sárral betapasztott réseken át elcsendesedett a telep, akár egy megriadt verébraj a vihar előtt. Mirella mély lélegzetet vett, elsimította szoknyája ráncait, s bár a szívverése a torkában dobogott, arcára azonnal visszatért a megszokott, édesen fanyar mosoly. Borda egyetlen halk mordulással jelezte: a hajdúk már a sarkon járnak.

A városháza adószedője, oldalán két pöffeszkedő, sárgarézgombos mentés hajdúval, dölyfösen lépett be a dőlt kerítések közé. A tollas kalapos úrfi megvetően fintorgott a tőzegfüstös levegőtől, s már nyitotta is a száját, hogy kiadja a parancsot a kunyhók feldúlására.

– Nocsak, tekintetes uraim! Csak nem a mi szerény kis zugunkat tisztelik meg a jelenlétükkel? – vágott eléjük Mirella könnyedén, kecsesen meghajolva. – Ha hűsítőre vágynak, rossz kapun kopogtatnak, de egy jó tanáccsal szívesen szolgálhatok a piaci kofákról!

Az adószedő felhorkant, ám tekintete elakadt a nő magabiztos léptén, s még inkább a mögötte magasodó Borda fenyegető árnyékán. Borda egyetlen szót sem szólt, csupán a vállát feszítette meg, de a hajdúk keze önkéntelenül is a kardmarkolatra tévedt. Mirella elégedetten látta, hogy a csel működik: a katonák már nem a frissen elegyengetett földet figyelték, hanem őket.

414. Cuppogó léptek a dűlőúton

Mirella

Az adószedő csipkés zsebkendőt szorított finom orrához, de hiúsága gyorsan felülkerekedett a bosszúságán. Egy csinos nő mosolya még a legszigorúbb városházi hivatalnokot is elbizakodottá teszi, ha az illető elég gőgös.

– Úgy véli, menyecske, hogy a törvény elől el lehet takarni bármit is ebben a

mocsokban? – fanyalgott a tollas kalapos úrfi, ám lépte megrekedt, s önkéntelenül kihúzta magát.
– Dehogyis, tekintetes uram! – csillant meg Mirella szeme ártatlan fénnyel, miközben közelebb lépett. – Épp ellenkezőleg! Épp az imént láttuk, hogy a gazdag gabonakereskedő szekere merőben gyanús hordókkal fordult be a fenti dűlőúton. Talán még elérik a vámcsarnok előtt, ha sietnek! Itt legfeljebb lyukas fakanalakat foglalhatnának le.
A két hajdú bizonytalanul egymásra pillantott. Borda ekkor komótosan tette meg a döntő lépést: a vállát megfeszítve beállt az adószedő és a legközelebbi kunyhó közé, hatalmas árnyékot vetve a hívatlan vendégekre. Az úrfi önkéntelenül hátrahőkölt a sárban, mély nyomot hagyva nehéz csizmájával.
– A dűlőúton, mondja? – szűkült össze az adószedő szeme. A kapzsiság gyorsan legyőzte a gyanakvást: egy zsíros kereskedő elcsípése lényegesen nagyobb jutalékkal kecsegtetett, mint a szegénytelep átkutatása.
Sarkon fordultak, s a hajdúk káromkodva követték. Mirella elégedett mosollyal nézte a sárban cuppogó nehéz csizmákat, amint eltűnnek a kanyarban.

415. A veszély elmúltával

Mirella

A kanyarban elenyésző léptek zaja után mély csend telepedett a szegénytelep sikátorára. Mirella megvárta, míg a hajdúk tollas kalapja végleg eltűnik a galagonyás mögött, majd halk, dallamos füttyel jelt adott. A döngölt agyagpadlójú kunyhók sötét résein azonnal megindult az élet: óvatos szemek leskelődtek ki a repedéseken, s a meglapuló lakók lassan előbújtak rejtekükből.
Borda megkönnyebbülten morgott egyet, megszellőztette széles vállát, majd komótos léptekkel a szélső házikó felé indult. A rejtett deszkák alól, a koromáztatta kemencék mögül sorra kerültek elő a kimenekített csekélységek: egy-egy rézgaras, pár szem sárgarépa meg a gyermekek kopott csörgői. Mirella meleg mosollyal simogatta meg egy didergő kisgyerek fejét, aki bátortalanul húzódott a szoknyájához.
– Nem kell többé félni, apróság – duruzsolta gyengéden, s a köténye zsebéből egy apró, szárított aszalt szilvát csúsztatott a pulyka markába. – A tekintetes úrfi most épp a

gazdag kalmár hordóit számlálja a dűlőúton, lesz dolga naplementéig!
A lakók köréjük gyűltek, s a korábbi feszültséget felváltotta az óvatos hálatelt moraj. Borda már a szekér rúdját ellenőrizte, tudva, hogy az adószedők haragja hamarosan visszahajtja őket, amint rájönnek a turpisságra. Mirella integetve búcsúzott a szegényektől; ideje volt továbbállni a gázló felé, mielőtt a becsapott tiszttartó rájönne, ki szedte rá.

416. Átkelés a kavicsos gázlón

Mirella

A szegénytelep koromáztatta kunyhóit maga mögött hagyva a kis csapat gyors léptekkel haladt a fűzfák árnyékában kanyargó ösvényen. Mirella gondosan felcsupálta szoknyája szélét, nehogy a dűlőút sarában tönkremenjen a gúnyája, de a tekintete egy pillanatra sem pihent meg. A félrevezetett adószedők dühe visszahullhat rájuk, ha a tiszttartó kiszagolja a turpisságot.
– Sietnünk kell – morogta Borda szaggatottan, miközben gyanakvóan pásztázta a bokrokat. A válla továbbra is feszült maradt a riadalomtól. – Nem ostobák. Ráérző falkaként térnek vissza.
– De addigra mi már a túlparti tölgyesben hűsölünk – felelte Mirella halk, gyors szavakkal, noha a szíve még mindig hevesen kalapált a bordái mögött. A ravasz csel időt nyert nekik, ám a szerencse forgandó jószág. – A víz ma sekély, nem akad el a tengely.
A gázlóhoz érve a hűs habok locsogva csaptak fel a szekér kerekei körül. Borda szorosan markolta a gyeplőt, s a ló óvatosan lépkedett a meder csiszolt kavicsain. A víz csobogása jótékonyan elnyomta a szárazföld felől érkező neszeket. Ahogy a túlsó part védelmet nyújtó fái felé tartottak, mindketten tudták: a szegénytelep lakói mára megmenekültek, de a hajdúk árnyéka még hosszú ideig elkíséri őket.

417. A túlsó part árnyékában

Mirella

A szekér kerekéről kövér vízcseppek pergetek a partmenti avarra, ahogy a fáradt paripa végre kiszabadult a gázló hűvös sodrásából. A túlsó parton a tölgyes sűrű lombkoronája

borult föléjük, zöldes árnyékba borítva a sáros szekeret és annak utasait.
Borda megrántotta a gyeplőt, s a ló megállt egy vaskos faturzs szélárnyékában. A férfi szótlanul pattant le a bakról, kezét a szekér oldalára támasztotta, s szűkre szabott tekintettel nézett vissza a folyó túlsó oldalára. A mellkasa még hevesen emelkedett a visszatartott feszültségtől.
– Tiszta a levegő – morogta halkan, de a szaggatott hangjában ott bujkált a gyanakvás. – Még nem vették észre a cselt.
Mirella könnyed mozdulattal engedte ki szoknyája felhajtott szegélyét, majd elégedetten simította el a posztót. A hirtelen jött riadalom lassan felengedett benne, s a tekintetében ismét megjelent a jól ismert, cinkos villanás.
– A derék gabonakereskedő mostanra bizonyára bőszen magyarázkodhat a tiszturaknak – jegyezte meg huncut mosollyal. – Mire rájönnek, hogy a ponyva alatt semmi törvénytelen nincs, mi már túl leszünk a dombháton.
Borda nem válaszolt, csak intett egyet, és óvatos mozdulattal ellenőrizte a tengely melletti rejtett rekesz reteszét. Mirella közelebb lépett hozzá, s halk szavakkal nyugtatta társát, miközben a ló nyakát simogatta. A kavicsos gázló csobogása mögöttük maradt, s az erdei út végre menedéket nyújtott.

418. Az erdei malom ösvényén

Mirella

Borda egyetlen határozott kattanással zárta vissza a titkos rekesz fémreteszét, majd felpattant a bakra, s a gyeplőt lazán a markába fogta. Mirella könnyed mozdulattal fellépett mellé, s elégedetten rázta meg szoknyája szegélyét. A tölgyes homályában a lombkorona alatt már hűvös esti szellő járt, s a folyó zúgása lassan elhalkult a hátuk mögött.
– A csikorgó kerekű kereskedő még jó darabig elszórakoztatja a tiszturakat, de naplementére ideérhetnek a hajdúk – jegyezte meg Mirella, miközben tekintetével az ösvény kanyarulatait kémlelte. – Nem lenne szerencsés, ha a harangszó a nyílt országúton érne minket.
– A régi vízimalom felé vesszük az irányt – felelte Borda, s egy gyenge rántással indulásra bírta a fáradt lovat. – Ott a molnár nem kérdez sokat, s a ponyva alatti takarók

is jó helyre kerülnek még az éjbe hajló hideg előtt.
A szekér zörögve indult meg a puha, erdei talajon. A vastag avarréteg elnyelte a paták dobogását, mintha maga az erdő is a csempészek pártját fogná. Mirella elégedett mosollyal dőlt hátra a bakon. Tudta, hogy a gőgös adószedők még órákig a sárban kotorásznak majd a kereskedő száraz gabonája után, miközben ők már biztonságban juttathatják el a segítséget a rászorulóknak.

419. Menedék a vízimalomnál

Mirella

A sűrűsödő szürkületben lassan felmorajlott a patak csobogása, majd a fák közötti tisztáson kirajzolódott a régi vízimalom mohás zsindelytetője. A nagy fa lapátkerék ugyan már évek óta pihent, de az épület ódon falai még mindig meleg menedéket nyújtottak a környék nincstelenjeinek. Borda egyetlen halk vezényszóval állította meg a lovat a malomudvar szélén álló terebélyes égerfa árnyékában.
Mirella könnyedén pattant le a bakról, s miközben a szoknyáját igazgatta, tekintete végigsiklott a sötétedő ablakokon. A konyha felől gyenge tőzegfüst szaga szivárgott ki, jelezve, hogy az erdei menedékben már készül az esti korpacsubor.
– Úgy tűnik, idejében érkeztünk – suttogta Mirella, s cinkos mosollyal paskolta meg a ló nyakát. – A tiszturak mostanra bizonyára már az utolsó zsák búzát is felhasították a gyanútlan kereskedő szekerén, a mi csomagjaink pedig szárazon várják az éhes szájakat.
Borda nesztelenül lépett a szekér hátuljához, és kikapcsolta a ponyvát rögzítő bőrszíjakat. Egyetlen kimért mozdulattal emelte ki a legfelső, meleg gyapjútakarókkal teli zsákot, miközben éber szemeivel a tölgyes sötétedő szegélyét kémlelte. Bár a veszedelem egyelőre elmaradt mögöttük, a tapasztalt férfi tudta, hogy a nyugalom a csempészek legveszélyesebb altatója.
A malom nehéz tölgyfa ajtaja halk nyikordulással tárult ki, s a résben feltűnt a molnár görnyedt alakja. Mirella barátságos intéssel lépett előre a félhomályból, felmutatva a rézgarasok helyett elhozott valódi kincseket: a friss vekniket és a vastag posztókat, amelyek megváltást jelentettek a közeledő hideg éjszakában.

420. Kenyérosztás a tőzegfüstben

Mirella

Az öreg molnár elhűlve tágította ki teljesen az ajtót, amikor megpillantotta a roskadásig megrakott zsákokat. Mirella halk kuncogással lépett be a fafödémes helyiségbe, ahol a fal tövében megbúvó didergő családok reménykedő tekintete fogadta őket. A konyha tőzegfüstje hirtelen megtelt a ropogós héjú veknik illatával, s a gyermekek szemeibe visszatért az élet.

Borda egyetlen határozott mozdulattal emelte be a legnehezebb posztóbálát a gerendák alá, majd nesztelenül a sarokba állította. Bár a menedék biztonságosnak tűnt, a hallgatag férfi tekintete még most is visszatért az udvar sötétedő szélére, gondosan ügyelve arra, hogy a szekér takarásban maradjon.

– No, kelmedék megjárhatták a poklot is, mire átjutottak a hajdúkon – mormolta a molnár, miközben átvette a meleg gyapjútakarókat, és szétosztotta a padkán ülők között.

– Ugyan, a tekintetes adószedő uraknak sokkal jobb dolguk akadt a szegény vándorok zaklatásánál – nevetett fel Mirella, s egy puha takarót terített a legkisebb kislány vállára. – A gazdag gabonakereskedő szekerén éppen most számlálják az adóba szánt garasokat. Biztos vagyok benne, hogy reggelig elszórakoztatják egymást!

A tűzfényben elcsendesedtek a fáradt panaszok, s a malom ódon falai között végre meleg béke honolt.

421. A titkos retesz árnyékában

Mirella

Mirella halkan intett Bordának, majd a malom hátsó, elhagyatott ajtajához húzódtak, távol a melegedő gyerekek egyenletes szuszogásától. A tűz békés fénye alig ért el idáig, s a roskatag fagerendák résein át hűvös éjszakai szél csapott be az udvar felől. A lány megigazította vállán a sálat, miközben éles szemmel kémlelte a sötétbe burkolózó tölgyest.

– Tiszta a levegő? – suttogta Mirella, félrehajtva a rést takaró szőttes szélét.

– Még igen – felelte Borda szűkszavúan, feszülten figyelve az erdőszélt. – De a hajdúk

nem vakok. Ha a kalmár rájön a cselre, dühtől habzó szájjal térnek vissza a gázlóhoz.
– Akkor nincs vesztegetni való időnk – intett a lány, s ujjaival óvatosan megérintette a szekér oldalán lapuló titkos reteszt. A dupla fenék alatti rekesz még rejtett némi csempészárut, de a szekér kerekének mielőbb gördülnie kellett. – Amint a hold eléri a vápa fölötti tölgyágat, indulnod kell a déli dűlőn. Én addig félrevezetem a kivezényelt őröket a folyóparti ösvényen.
Borda egyetlen apró bólintással jelezte, hogy megértette a feladatot. Széles vállát a szekér oldalának vetve ellenőrizte a tengelyeket, ügyelve arra, hogy egyetlen felesleges nyikorgás se árulja el jelenlétüket az éjszakában.

422. Lámpás a fűzfák között

Mirella

Mirella nesztelenül osont végig a nedves fűben, a folyóparti fűzfák sűrű árnyéka felé. Kezében egy apró, viaszos vászonba tekert gallyat tartott, amire egyetlen apró szikrát csiholt. A halovány, imbolygó fény épp elég volt ahhoz, hogy a fák között settenkedő sötét alakok észrevegyék a mozgást.
– Nini! Ott villant valami a gázló felett! – harsant fel egy rekedt hang a szegélyező bokrok mögül. Az adószedők kíséretében lévő hajdúk azonnal a gyanús parázs felé fordultak, s nehéz csizmáik cuppogva gázoltak a nedves sárba.
Mirella elfojtott, pikírt mosollyal hallgatta a közeledő csörtetést. Egy éles, megjátszottan ijedt kiáltást hallatott a sötétben, majd a csillámló gallyat messzire hajította a sűrű sás közé. Maga gyors, ruganyos léptekkel egy korhadt fűzfa védelmező odvába húzódott. Az együgyű őrök lihegve rohantak el a rejtekhelye mellett, vakon követve a fűben landoló parazsat, szentül meggyőződve arról, hogy a csempészek nyomára bukkantak.
Ezzel egy időben a vízimalom hátsó udvarában Borda kihasználta a kínálkozó pillanatot. Amint a hold ezüstös korongja elérte a kijelölt tölgyágat, megragadta a gyeplőt, s a szekeret óvatosan kiterelte a déli dűlőútra. A dupla fenék alatti rekesz féltett rakománya biztonságban maradt, míg a rászedett hajdúk a parti sásban kergették az árnyékokat.

423. A hátsó ajtó védelmében

Mirella

Mirella halkan kikuncogott a fűzfa odvából, mikor meghallotta a sárban cuppogó, káromkodó hajdúk cséplését. Amíg az izzadó adószedők a vizenyős sásban kergették a kihunyó parazsat, a lány gyors, macskaszerű léptekkel visszasietett a malomárok mentén. A holdfény épp csak megcsillant a nedves mohán, mire elért a vízimalom ódon, faburkolatú hátsó ajtajához.

Borda már ott várta. A szekér lovának kantárját fogta, s széles vállával a rozsdás vasalású ajtónak dőlve figyelte az éjszakai sötétséget. Amint meglátta Mirellát, elégedett morgás kíséretében bicajtotta el magát, jelezve, hogy a dűlőúton egyetlen hívatlan szem sem követte a rakományt.

– A tekintetes urak épp torkig merülnek a parti iszapba – suttogta Mirella huncut villanással a szemében. – Kevés idejük van, mielőtt rájönnek, hogy egy csupasz fadarabot kergetnek. Pörögjön a kezed, Borda!

A férfi nem teketóriázott. Egyetlen lendülettel kiemelte a dupla fenék alatt rejtőző nehéz, gyapjúból szőtt takarókat és a ropogós héjú cipókkal teli kosarakat. A malom hűvös csarnokában didergő, nincstelen családok halkan, hálás tekintettel mozdultak meg a sötétben. A gyermekek tágra nyílt szemmel nyújtották a kezüket a meleg holmik felé, miközben Mirella egy-egy biztató mosollyal és gyengéd szavakkal terítette vállukra a vastag posztót.

424. Új célpont a főúton

Mirella

A csöndes köszönetnyilvánítások után Mirella óvatosan visszahúzta a vastag tölgyfa ajtót, s egy halk kattanással rázárta a reteszt a biztonságba helyezett családokra. Borda a fal melletti árnyékban várt, karba font kézzel, sziklányit mozdulatlanul, miközben feszülten pásztázta a sötétedő ligetet.

Odakintről, a folyópart felől már tisztán hallatszott a csalódott adószedők dühödt szitkozódása és a vizes csizmák nehéz, cuppogó léptei. A félrevezetett hajdúk lassan kimásztak a mocsaras sásból, s káromkodva jöttek rá, hogy csupán egy parázsló

fadarabot kergettek a sötétben.
– Nem kell sok idő, s rájönnek a turpisságra – morogta Borda halkan, s a gyeplőt szorosabbra fogva a dűlőút felé bicajtotta a fejét.
Mirella szeme megvillant a félhomályban. A távolabbi főúton éppen akkor zötyögött elő a tehetős gabonakereskedő, Máté uram túlsúlyos, négylófogatú szekere, tömve a szegényektől felvásárolt áruval. A kapzsi kalmár kényelmesen terpeszkedett a bakon, mit sem törődve a falu nyomorával.
– Hagyd csak, Borda! – súgta Mirella pikírt mosollyal. – Inkább mutassunk nekik egy kövérebb koncot!
A lány megigazította a kendőjét, s rámenős magabiztossággal kilépett a bokrok mögül, egyenesen a lihegő adószedők elé. Kétségbeesést színlelve, teátrális mozdulattal mutatott a közeledő gabonás szekérre, s halkan, de élces hangon elkiáltotta magát, elterelve a figyelmet a vízimalom csendes épületéről.

425. Felfordulás a kalmár szekerénél

Mirella

Az adószedők hajdúja megtorpant, majd megtörölte sáros homlokát. Amikor meglátta a lassan döcögő, árutól roskadozó négyesfogatot, a szeme azonnal megcsillant. A vizes sásban tett hiábavaló bolyongás után a gazdag gabonakereskedő szekere kövér, könnyű zsákmánynak ígérkezett.
– Arra! Utána, ti szerencsétlenek! – ordította a hajdú, s fegyvereseivel együtt már rohant is a főút felé, teljesen megfeledkezve a vízimalom csendes falairól.
Mirella gyorsan visszahúzódott a galagonyás védelmébe, ahol Borda már résen állt. A férfi szótlanul, szorosan fogta a gyeplőt, s feszült tekintettel követte a portyázók mozgását. Bár a félelem még ott bujkált a mellkasukban, mindketten tudták, hogy a csel bevált.
– Nincs vesztegetni való időnk – suttogta Mirella, miközben megigazította vállán a kendőt. – Amíg Máté uram a számláit magyarázza, mi kereket oldunk.
A főúton ekkor már állt a bál. Az adószedők körbefogták a méregdrága gabonával megrakott szekeret, s harsányan követelték a vámcédulákat. A pöffeszkedő kalmár tehetetlenül méltatlankodott a bakon, mit sem értve a hirtelen rajtaütésből.

Borda egyetlen halk csettintéssel indította meg a szekerüket a déli dűlőút felé. A kerekeik nesztelenül gördültek a puha földön, s mire a kapzsi kereskedő rájött volna, kik terelték nyakára a bajt, Mirelláék már elnyelték az esti árnyak.

426. Árnyak a déli dűlőn

Mirella

A távoli kiabálás és a kapzsi kalmár kétségbeesett átkozódása lassan elenyészett a sötétedő dűlőút mentén. Borda feszülten fogta a gyeplőt, tekintetével a fák közötti sötét árnyakat pásztázva. Bár a veszély közvetlen szele elült, a szorongás nem engedte el a szívüket. A szekér kerekai nesztelenül vágták a puha földet.
– Elhagytuk őket – suttogta Mirella, s óvatosan hátrapillantott a ponyva rése közt. A szeme még mindig riadtan csillogott a szürkületben. – Máté uram jó darabig elszórakoztatja a hajdúkat a maga drága portékájával.
– Nem elég messze. Siessünk – válaszolta Borda szaggatottan, szinte ki sem nyitva a száját. Egyetlen pillanatra sem lankadt a figyelme, tudta, hogy a portyázók gyorsan dühbe gurulhatnak.
Mirella mély levegőt vett, s a raktér mélyére húzódott. Gyors, gyakorlott mozdulatokkal nyúlt le a padló deszkáihoz, hogy megvizsgálja a titkos rekeszt. A didergő pulyáknak szánt meleg takarók és az élelem sértetlenül lapultak a rejtett zugban. A lány megnyugodvasimította meg a vastag posztót.
– A gázló felé megyünk? – kérdezte halkan, rövid feszültséggel a hangjában.
Borda csak egy szótlan bólintással felelt. Az éjszaka leple alatt kellett eljutniuk a túlsó part közelébe, mielőtt a becsapott adószedők feleszmélnek, és lezárják a vidéket.

427. Csendes átkelés a folyón

Mirella

A fűzfák sötét árnyéka alatt végül elérték a folyópartot. A víz halk csobogással feszült a köves medernek, a dűlőút göröngyeit felváltotta a nedves sár cuppogása. Borda egyetlen szót sem szólt, csupán határozott mozdulattal megrántotta a gyeplőt, hogy a lovat a sekélyebb gázló felé terelje. Az éjszakai pára már sűrűn ült a meder felett,

jótékonyan elrejtve a szekeret az esetleges portyázók szeme elől.
Mirella feszülten méregette a túlpartot. Éles méreg marta a mellkasát, amikor az adószedők pimasz képére s a kapzsi kalmár vinnyogására gondolt – az ilyen pöffeszkedő alakok mindig a legkisebbektől akarták elvenni az utolsó falat kenyérre valót is. Szerencsére most az egyszer a saját kapzsiságukba buktak bele. A lány gyors mozdulattal igazította meg a ponyva sarkát, nehogy a nyirkos köd bejusson a meleg takarók közé.
– Tarts az öreg tölgy felé! – mutatott előre éles, halk hangon. – Ott puhább a meder, a kerekek nem csapnak akkora zajt a kavicsokon.
Borda komor bólintással korrigált. A víz lassan elérte a tengelyeket, hideg permetet szórva a deszkákra. A ló óvatosan, mégis magabiztosan lépkedett a gyenge sodrásban, míg végül a szekér nehézkesen felkapaszkodott a szemközti part meredekebb emelkedőjére.
Mire kiértek a sűrű galagonyás mögé, a hátuk mögött elterülő vidék teljesen elcsendesedett. A becsapott hajdúk még bizonyára Máté uram ládáit forgatták fel a dűlőn, míg ők észrevétlenül kereket oldottak. Borda megállította a fogatot a fák védelmében, s mindketten feszülten hallgatóztak az éjszakában. A veszélyt egy időre elhárították, az út pedig szabadon állt előttük.

428. Váratlan zsákmány a ponyva alatt

Mirella

Borda lágy pittyenéssel biztatta a lovat, s a szekér lassan elindult a harmatos fűben a domboldal mentén. A galagonyás sűrűje védelmet nyújtott a kíváncsi tekintetek elől, a földút puha pora pedig szinte teljesen elnyelte a kerekek halk nyikorgását. Mirella visszanézett a ködbe burkolózó völgyre, ahol a távoli lámpások imbolygó fénye jelzése volt annak, hogy a kapzsi kalmár még mindig a hajdúkkal viaskodik.
Egy halk, elégedettséget sugárzó mosoly suhant át a lány arcán. Kihúzta a ponyva alól az öreg díszes faedényt, s megvizsgálta a benne lapuló rézgarasokat. Úgy tűnt, a gabonakereskedő nemcsak a kövérebb erszényét hagyta őrizetlenül a felfordulásban, hanem egy kisebb zsák aszalt szilvát is az ülés alatt felejtett, amikor rémülten próbálta elterelni az adószedők figyelmét.

– No, legalább a holnapi reggeliért nem kell könyörögnünk – jegyezte meg Mirella halkan, miközben felajánlott Bordának egy marék édes gyümölcsöt. A hallgatag férfi egyetlen határozott bólintással elfogadta a jussát, s közben fél kézzel tovább tartotta a gyeplőt, feszülten figyelve a sötétedő erdei csapást.

A szekér rátért a régi királyi útra, amely az északi dombok felé vezetett. A hűvös éjszakai szél friss fenyőillatot hozott a hegyek felől, s a veszély elmúltával mindkettőjük válláról lekerült a feszültség. A távolban, a hegyoldalban egy apró, magányos mécses fénye pislákolt egy szegényes kunyhó ablakában – épp a megfelelő helyen, hogy megosszák valakivel a váratlan zsákmányt.

429. Mécsesfény a hegyoldalban

Mirella

A szekér rázkódva tért le a köves főútról, s halk zörgéssel megállt a roskadozó hegyi kunyhó melletti galagonyásban. A tőzegfüst szaga melegen vegyült a fenyvesek hűvös éjszakai illatával. A szegényes ablaküveg mögött pislákoló mécses fénye épp csak arra volt elég, hogy megvilágítsa a küszöb elé készített, törött fabakot.

Mirella könnyű léptekkel ugrott le a szekérbakról. Kezében a fukar gabonakereskedő szekeréről szerzett zsákocskával és a díszes edényből kimért rézgarasok felével lépett a bejárathoz. Borda a bakon maradva feszülten figyelte az erdei csapást, de a ló türelmes horkantása és a táj mozdulatlansága jelezte: a kapzsi hajdúk messze elmaradtak a völgybéli gázlónál.

A lány halk, ritmikus kopogtatására nyikordult a meggörbült faajtó. Egy sovány, vékony kendőbe burkolózó asszony nézett ki a résen, védelmezőn ölelve magához a karján alvó kisgyermeket. Rémült tekintete azonnal felengedett, amint megpillantotta Mirella szelíd, meleg mosolyát.

– A jó szerencse potyogtatott némi reggelire valót a ponyva alá – suttogta Mirella gyengéden, mielőtt a meglepett asszony kérdezhetett volna bármit. Határozott mozdulattal a meglepett anya kezébe nyomta az aszalt szilvával teli szütyőt meg a csillogó rézpénzeket. – Kelmed éljen vele egészséggel, a tekintetes adószedő urak úgyis túl sokat harácsoltak idén.

Mire az álmélkodó asszony hálálkodva megszólalhatott volna, Mirella már vissza is

suhant a szekérhez. Borda egyetlen jóváhagyó bólintással indította meg a lovat, s a szekér kerekei csendben gördültek tovább az északi hágó felé, maga mögött hagyva a sötétségben pislákoló, meleg fényt.

430. Hajnali fény az északi hágón

Mirella

A szekér komótosan kaptatott felfelé az északi dombok szerpentines ösvényén. A magassággal együtt a levegő is élesebbé, tisztábbá vált, lassan felváltva a lent elterülő mocsaras völgy nyirkosságát. A fenyvesek mély zúgása szinte elnyelte a kerekek halk nyikorgását, s a fenyegető hajdúk emléke végképp elenyészett a hűvös éjszakában.

Borda lazábbra engedte a gyeplőt, hagyva, hogy a fáradozó ló saját ritmusában lépdeljen a sziklás csapáson. Noha az arca változatlanul szigorú maradt, a szeme sarkában bujkáló apróráncok árulkodtak a csöndes elégedettségről. Mirella kényelmesen hátradőlt a szekérbakon, elrendezve a ponyva alatt lapuló portékák maradékát. Nem tudta megállni, hogy halk kuncogással ne gondoljon a fukar gabonakereskedőre, aki minden bizonnyal még mindig a gázlónál szitkozódott, próbálva kideríteni, hová tűnt az adószedők árgus szeme elől kimentett vagyon.

– Azt hiszem, a tekintetes úr egy darabig nem fog olyan nagyképűen pöffeszkedni a vásárokban – jegyezte meg Mirella halkan, a szélnek eresztve a szavait. – Bár a kapzsiság sajnos makacs nyavalya, a rézgarasok hiánya legalább egy időre visszavesz a gőgjéből.

Amikor elértek a hágó legmagasabb pontjára, a vastag ködtakaró lassan oszlani kezdett alattuk. A hajnal első, halovány sugarai aranyos szegélyt vontak a keleti égboltra, megvilágítva az előttük elterülő új vidéket. A völgy mélyén egy gazdag mezőváros tornyai és a kora reggeli kéményfüstök sejlettek fel a derengésben, újabb meggazdagodott uraságokat és segítő kézre váró kisembereket ígérve.

Mirella elégedetten szívta be a friss hegyi levegőt, s egy gyors pillantást vetett a szekér rejtett fiókjába készített ál-orvosságos üvegcsékre. Az északi hágó túloldalán fekvő vásár már várta őket, s ők készen álltak a folytatásra.

431. Útszéli ajándék a kunyhónál

Mirella

A szerpentin meredeken kanyargott lefelé a hágó északi oldalán. A szekérfékek nyikorgása megtörte a fenyvesek csendjét, miközben a felkelő nap vakító fénnyel árasztotta el a sziklás csapást. Nem jutottak messzire, amikor az út menti galagonyás mögött egy düledező hegyi kunyhó alacsony tetőzete bukkant elő. A roskatag kéményből alig észrevehető, vékony füstcsík szállt az ég felé, a nyitott ajtóban pedig két didergő, rongyos ruhájú gyermek szorongott, riadtan figyelve a közeledő járgányt.

– Állj meg egy pillanatra! – szólt rá Mirella Borda karjára csapva. A férfi villámló tekintettel, mérges morgással rántotta meg a gyeplőt, de habozás nélkül szót fogadott. A szekér porfelhőt kavarva torpant meg a kunyhó előtt.

Mirella egyetlen lendülettel ugrott le a bakról, s a ponyva alá nyúlva máris előhúzott egy vastag liszteszsákot és egy jókora tömb sót – a fukar gabonakereskedő legutóbbi „önkéntes adományát”.

– Na gyertek csak, apróságok, ne féljetek! – váltott a csípős hangnemről meleg, gyengéd tónusra, amint a gyerekek felé lépett. A kunyhóból kilépő, megfáradt arcú édesanya szólni sem tudott a meglepetéstől, mikor Mirella a karjába nyomta a nehéz batyut. – A kapzsi uraságok úgyis túlehetnék magukat tőle. Egyétek egészséggel!

– Siessünk, nem a hegyen akarunk megöregedni! – vágott közbe Borda türelmetlenül, bár a tekintetében a morcos él mögött ott bujkált a jól ismert egyetértés.

Mirella még visszamosolygott a hálálkodó asszonyra, majd gyorsan visszapattant a szekérre. A málha kissé könnyebb lett, de az északi völgy felé vezető út most már jóval hívogatóbbnak tűnt.

432. Kanyargós út a mezővárosba

Mirella

A szekér zötyögve haladt tovább a meredek szerpentinen. A fenyvesek hűvös árnyékát lassanként felváltotta a völgyből áradó meleg pára és a frissen kaszált szénakazlak illata. Mirella megelégedetten dőlt hátra a szalmabálákon, s miközben a napsugarak megcsillantak a ruhájára varrott apró rézdíszeken, elégedett mosollyal számolta fejben a

ponyva alatt megmaradt portékát.
– Remélem, a gabonakereskedő uraság még mindig az adószedőknek magyarázza a bizonyítványát – jegyezte meg kuncogva, s egy szárított aszalt szilvát dobott a szájába. – Bár ha megtudja, hogy a legfinomabb lisztje most egy hegyi kunyhó kemencéjében sül lepénynek, elönti a méreg.
– Jobb, ha a városszéli vámház előtt nem hencegsz vele – mormogta Borda a bajsza alatt, s le sem vette a szemét az útról. – Ott már nem a lassú észjárású hajdúkkal lesz dolgunk.
– Ugyan már, Borda! Mikor láttál te engem hencegni? – pittyentett Mirella, ártatlan arckifejezést öltve. – Én csak segítettem egy túlságosan nehéz teher könnyítésében. Különben is, a mezővárosi piacon sokkal nagyobb a nyüzsgés. Ott még a kártyakeverő kalmárok is örülnek majd a jelenlétünknek.
A szekér kereke alól lassan elmaradtak a sziklás kövek, s a porzó földút a lankás domboldalak között kanyargott tovább. A távolban már tisztán kirajzolódtak a mezőváros alacsony faházai és a templomtorony karcsú sziluettje, hirdetve, hogy a hágó veszélyei végérvényesen mögöttük maradtak.

433. A városszéli sorompó

Mirella

A szekér rázkódása megszelídült, ahogy elértek a városszéli porzó útelágazáshoz. A keréknyomok mentén öreg fűzfák sorakoztak, s a közeli patak csobogása lassan vegyült a mezőváros felől ideszűrődő távoli morajjal. Mirella felült a szalmabálák között, s óvatosan eligazította a szoknyája redőibe rejtett garasokat.
– Ott a városszéli sorompó – bökött előre az ostor nyelével Borda, miközben a bakon ülve kissé meghúzta a gyeplőt. – A strázsák már méregetik a ponyvánkat. Ha meglátják a gabonakereskedőtől való finomabb kelméket, nem ússzuk meg szárazon.
Mirella arcán pajkos mosoly suhant át. Egyetlen kecses mozdulattal előrecsúszott a bakra Borda mellé, s eligazította hajában a rézdíszes pántot. Olcsó, de mutatós portéka volt, ahogy a fellépése is mindig hatásosnak bizonyult.
– Bízd csak rám a fiúkat, Borda! – kacsintott a hallgatag kísérőre. – A hajdúk mindig türelmetlenebbek, ha üres a gyomruk, de a hiúságuknál nincs könnyebben meglékelhető

hordó. Egy kedves mosoly meg egy jókor elejtett bókolás többet ér a legélesebb tőrnél.
Ahogy a szekér meglassult a faborítású vámkunyhó előtt, a kapuban álló két strázsa közül a fiatalabbik lépett elő, lándzsájára támaszkodva. Mirella már nyújtotta is a kezét a hivatalos papírok mímelésére, miközben a piaci forgatag már csak pár lépésnyire várt rájuk.

434. Mosoly a gerenda alatt

Mirella

– Adjon isten, vitéz uram! – zengte Mirella olyan selymes hangon, hogy a fiatal hajdúnak még a lándzsája is megbillent a kezében. – Csupán néhány bálányi közönséges vászon meg völgyi orvosi füvek rejtőznek a ponyvánk alatt. Semmi olyan, ami méltó lenne egy ilyen délceg őrálló figyelmére.
A legény elpirult, önkéntelenül is kihúzta magát, s a szigorúnak szánt tekintete nyomban megszelídült. Mirella nem teketóriázott: a férfi tenyerébe nyomott egy apró, csillogó üvegcsét, amiben hűsítő mentaolaj illatozott.
– Ez a pirosodó arcra való, ha túl hosszan tűzi a nap a vámkaput – suttogta pajkosan, mire a strázsa szinte észre sem vette, hogy a szekér már lassan gördül is előre.
A vámkunyhó árnyékában horkantó idősebb katona csipás szemmel nézett ki a rácsos ablakon, de látva társának elvarázsolt mosolyát, csupán álmosan legyintett egyet. Eszébe sem jutott felállni a hűvös lócáról, pláne nem felhajtani a nehéz ponyvát, ami alatt a kapzsi gabonakereskedőtől elcsalt értékes portékák lapultak.
– Eredjetek Isten hírével! – nyögte ki a fiatal őr, és saját kezűleg emelte fel a nehéz, csíkos fagerendát.
Borda meg sem moccant, csupán a gyeplőt eresztette meg kissé, de a szája sarkában apró, diadalmas mosoly bujkált. A kerekek megnyikordultak, a szekér átgördült a sorompó alatt, s a dűlőút pora mögöttük maradt. A kapu túloldalán azonnal felmorajlott a mezőváros tarka forgataga: friss kenyér, pörkölt maláta és a vásári kikiáltók kurjongatásának édes szaga fogadta őket.

435. A templomfal árnyékában

Mirella

A szekér zökkenőmentesen gördült be a mezőváros főutcájára, ahol a kora délelőtti zsibvásár már teljes fordulatszámon pörgött. A friss kenyér, a füstölt kolbász és a fűszeres pörkölt maláta illata szinte gőzölgő takaróként borult a térre. Borda magabiztosan, mégis éberen irányította a gyeplőt, miközben komor tekintetével folyamatosan pásztázta a forgatagot, készen állva arra, hogy bármelyik pillanatban Mirella védelmére keljen.

Mirella elégedetten fészkelődött meg a bakon, s hátrapillantott a nehéz ponyva alá. A kapzsi gabonakereskedőtől megszerzett portékák biztonságban pihentek a rejtett rekeszekben. A lány szeme pajkosan csillogott: a vámőrt könnyűszerrel lekenyerezte, de az igazi feladat csak most kezdődött. A téren didergő, foltozott ruhájú koldusok és dologtalan napszámosok gyülekeztek a gazdag kofák bódéi körül, vágyakozó pillantásokat vetve a portékákra.

– Vidd a szekeret a keleti szegletbe, a templomfal árnyékába – suttogta Mirella Borda felé, kacsintva egyet. – Ott nem látszanak a kíváncsi tiszttartói szemek, s a szegényebbek is könnyebben megtalálnak minket.

Borda szó nélkül bólintott, s egy határozott mozdulattal a mellékutca felé terelte a lovakat. A kerekek megcsikordultak a macskakövön, s ahogy elérték a védett sarkot, Mirella máris igazgatni kezdte a vászonlepleket.

436. Csendes osztozkodás a kőfalnál

Mirella

A gótikus támpillérek hűvös sötétje tökéletes fedezéket nyújtott. Mirella nem teketóriázott: amint a szekér megállt a vastag kőfal tövében, kecses mozdulattal félrehúzta a durva vászonleplet, és felpattintotta a padlólemez alatti titkos zárat. A kapzsi gabonakereskedőtől „kölcsönvett” zsákok és kosarak elrejtett tartalma most végre napvilágra került.

A közelben somfordáló, átfázott pulyák és didergő asszonyok feszült kíváncsisággal figyelték a mozdulatait. Mirella arcán meleg, szelíd mosoly suhant át, miközben kiemelt

egy jókora cipót és egy marék aszalt gyümölcsöt. Nem kérte a rézgarasokat; halkan, csendes intéssel hívta közelebb a leginkább rászorulókat.
– Gyertek csak, a jó szerencse ma mindannyiunk vendége – suttogta meleg hangon, miközben a friss ennivalót osztotta a kinyújtott, maszatos kezekbe.
Borda közben a szekér rúdjának támaszkodva állt, akár egy mozdulatlan kőszobor. Sötét tekintete a főutca felől érkező léptéket figyelte, s bár vállai feszültek maradtak, amikor egy rongyos kisfiú bátortalanul megsimogatta a ló sörényét, a férfi szigorú vonásai egy pillanatra megenyhültek. Nem szólt egy szót sem, csak hatalmas termetével takarta el a félreeső zugot a piacon járőröző hajdúk éber szeme elől.

437. Ködös léptek a szegénynegyedben

Mirella

Az utolsó falat kenyér is gyorsan gazdára talált a maszatos gyermeki kezekben. Mirella egyetlen határozott mozdulattal visszapattintotta a padlólemez titkos reteszét, majd a durva vászonleplet gondosan a megcsappant rakományra terítette. A kőfal hűvösében osztozkodó tömeg meglepő gyorsasággal szívódott fel a piaci forgatagban, mintha csak a szél fújta volna szét a rongyos alakokat.
Borda nem mozdult a szekér rúdja mellől, de hatalmas teste megfeszült. Sötét tekintete a kövezett főutca felé szegeződött, ahol páncélos csizmák ritmikus, fenyegető koppanása visszhangzott a vásári zsongás felett.
– Jönnek – sziszegte Borda fojtott hangon, és szorosabbra fogta a ló kötőfékét. – Három hajdú.
– Már itt se vagyunk – felelte Mirella halkan, s miközben simára egyengette a ponyvát, tekintete a templom mögött kanyargó szűk sikátorra tévedt. – Jobbra fordulunk. A tőzeg füstjében nem keresnek minket.
A férfi egyetlen lendülettel intette követésre a lovat. A nehéz kerekek csikorogva gördültek le a templomkert lépcsőjének tövéből, éppen abban a pillanatban, amikor a járőröző hajdúk tollas kalapja feltűnt a gótikus támpillér sarkánál. A szekér szinte észrevétlenül siklott be a szegénytelep árnyékos, saras utcácskájába, maga mögött hagyva a nyüzsgő teret.
Mirella halk sóhajjal lépkedett a szekér mellett, éber szemmel figyelve a mögöttük

kibontakozó árnyakat. A veszély még nem múlt el, de a sikátor védelmet nyújtott.

438. A roskadt kerítés tövében

Mirella

A mély sár és a dülledt agyagkunyhók faláról felszálló tőzegfüst gyorsan elnyelte a kerekek döccenéseit. Mirella lépteit megszaporítva haladt a szekér előtt, szoknyája alját kissé felhúzva, hogy ne csapja össze a mocskos latyak. Szemei élesen kutatták a szűk sikátor görbe szegleteit.
Borda marokba szorította a szárat, állkapcsa keményre feszült a dühös tehetetlenségtől. Sötét pillantása időről időre visszatért a mögöttük maradt kanyarulatra, de a hajdúk csizmájának koppanása már elhalt a kőfalak mögött.
– Nem jöttek utánunk – mordult fel a férfi halkan, de a fogai között szűrt hangból egyértelmű volt, hogy egyetlen porcikája sem lazult el.
– Még nem – vágott rá Mirella élesen, meg sem állva. – De ha a fegyveresek rájönnek, hogy a gabonakereskedő szekerén hiába keresnek bármit is, azonnal a szegénytelep felé veszik az irányt. Nem kockáztathatunk.
A lány a sikátor végén álló, roskadozó deszkakerítésre mutatott. A korhadt kapuszárny félig leszakadva lógott a vasalásról, mögötte pedig egy meredek, bozótos csapás kanyargott lefelé, egyenesen a város szélét övező patakmeder irányába.
Borda egyetlen határozott rántással fordította a lovat a keskeny rés felé. A tengely megcsikordult a deszkákhoz dörzsölődve, de a szekér szerencsésen átpréselődött a nyíláson, maga mögött hagyva a városszéli utácska sűrű homályát.

439. Lecsúszás a patakmederbe

Mirella

A meredek, bozótos csapáson a szekér kerekei meg-megcsúsztak a nedves avaron, de Borda izmos karral tartotta a gyeplőt. Feszült arcélén megcsillant az ereszkedő pára, miközben a csipkebokrok gallyai végigszántották a ponyvát. A sötét suhogás mögött azonban már tisztán hallatszott a patak sebes csobogása.
– Maradj a ló mellett! – vetette oda Borda élesen, s a bakról leugorva vállával is a

szekérodalnak feszült, nehogy a tengely megbillenjen a sáros lejtőn.
Mirella nem is pazarolt szót a válaszra, egyetlen csattanós mozdulattal félretolt egy belógó vadrózságat, ami majdnem felhasította a ruháját. Méregzöld szemeiben még szikrázott a düh, de léptei gyorsak és pontosak maradtak. Megragadta a kantárszárat, és biztos kézzel vezette a fújtató lovat a görgeteges csapáson egészen a vízpartig.
A patakmeder alján sűrű köd ült a füzesek között, tökéletes rejtekhelyet kínálva a menekülőknek. A hűvös víz sekélyen örvénylett a szürke kavicsokon, s amint a patkók végre szilárd aljzatot értek, Borda megtorpant, és dühösen kémlelte a fölöttük magasodó partoldalt. Csizmáján még mindig vastagon állt a szegénytelep ragadós agyagja.
– Ha a gabonakereskedő rájön a cselre, fél óra múlva az egész elöljáróság minket keres – morgott fel a férfi, s komor tekintete a lányra szegeződött.
– Rájönni könnyű, de bizonyítani már nehezebb – vágott vissza Mirella csípősen, miközben megrázta az átázott köpenyét. – A kapzsi kalmár kapujában ott dühöng az adószedő, a portékánk pedig már rég a rászorulók kunyhóiban pihen. Mire idetalálnak, nyomunk sem marad a füzesben.

440. Vízmosás a füzes alján

Mirella

Borda nem felelt, csak komoran bicventett, majd megragadta a rudat, és mélyebbre terelte a szekeret a sekély mederbe. A víz tompán loccsant a kerekek körül, s a gyors sodrás azonnal elmosta a kavicsok közé nyomódott keréknyomokat. A patak felett elterülő sűrű párafelhő óvó takaróként borult rájuk, elrejtve a szekeret a magas partoldalról kémlelők szeme elől.
– Haladjunk a vízben, amíg el nem érjük a lankásabb partrészt – suttogta Borda, miközben feszült tekintettel kémlelte a füzes homályát. – Ott kikeveredhetünk a dűlők felé.
Mirella halk kuncogással lépkedett a hűvös vízben, átázott köpenye szegélyét kissé megemelve. A feszültség lassan kiengedett a vállából, ahogy a mezőváros felől érkező távoli kiabálás gúnnyá szelídült a fülében. A kapzsi kereskedő most bizonyára tehetetlenül magyarázza a hajdúknak, miért találták nála a hiányolt portékát, miközben

a szegénytelepen már békében osztoztak a falatokon.
A lovak patái egyenletesen csattogtak a görgeteges mederben, s ahogy a patak kanyarulatához értek, a városi zajok teljesen elhaltak mögöttük. Mirella a ponyva alá nyúlt, ellenőrizte a rögzítéseket, majd elégedett mosollyal pillantott az előttük elterülő csendes félhomályra. Az egérút sikerült, s a patak medre biztonságos távolságba vezette őket az adószedők haragjától.

441. Kapaszkodó a dűlőúton

Mirella

A patak lassan megszélesedett, s a meredek partoldal végre szelíd, fűvel benőtt lankává szelídült. Borda megrántotta a gyeplőt, a kimerült lovakat kiterelve a vízből a süppedős talajra. A kerekek nehézkesen cuppantak ki a kavicsok közül, mély nyomot hagyva a nedves füvön.
– Ne itt állj meg, te szerencsétlen, mert visszacsúszunk a sárba! – sziszegte Mirella, miközben kipattant a bakról, és mérgesen rázta le átázott szoknyája szegélyét. A hideg víz átszivárgott a bőrcsizmáján, s ez cseppet sem javított a hangulatán.
Borda nem felelt, csak egy éles horkantással megeresztette a szárat, majd vállával nekifeszült a szekér oldalának. A kerekek nagy nehezen átgördültek a füzes szélén álló galagonyabokrok között, s a szekér végre szilárdabb, dűlőútra hasonlító földútra ért. A hajdúk kiabálása már teljesen elhalt a távolban, de a feszültség még mindig ott vibrált köztük.
Mirella gyors mozdulatokkal végigtapogatta a ponyva alatt megbúvó titkos rekeszeket. A duplafenék sértetlen maradt, a megmaradt garasok és a szegényeknek szánt szárított gyógynövényes zsákok szárazon vészelték át a gázlót.
– A dűlőút a szőlőhegy felé visz – morogta Borda, miközben megtörölte sártól mocskos kezét. – Ha szerencsénk van, naplementéig elérjük a felső présházakat.
– Szerencsénk? A szerencséhez semmi köze nem volt annak, ahogy azt a dölyfös kalmárt rászedtem – vetette oda Mirella élesen, de szeme sarkában már ott bujkált a maró gúny. – Induljunk, mielőtt rájönnek, merre tűntünk el.

442. A hegyi présház árnyékában

Mirella

A szekér vaskos kerekei mélyen belevágtak a szőlőhegyre vezető, köves dűlőútba. Ahogy a meredek kapaszkodón haladtak felfelé, a fáradt lovak puszta erejükkel nyögték a terhet, patáik alól apró kavicsok zápora hullott vissza a völgy felé. Mirella a bakon ülve egyensúlyozott, gyanakvó tekintettel pásztázva a tőkék között elterülő tarka parcellákat.
– Ha a lovak lesántulnak ezen a kaptatón, magad húzod fel a szekeret a présházakig – vágta oda Mirella, miközben mérgesen törölte le az arcára fröccsent sárt cseppet sem tiszta kendőjével.
– A lovak bírják. A te nyelved az, ami sosem fárad el – mordult vissza Borda. Keményen tartotta a gyeplőt, sötét szemöldöke alatt feszült figyelemmel követte a kanyargó utat.
A dűlőút egyre meredekebbé vált, s a füzes felől felszálló ködfátyol lassan elfedte mögöttük a patakmedret. Odalenn a völgyben apró pontokként mozgott a gabonakereskedő szekere, amelyet a rászedett adószedők még mindig dühösen környékeztek. Mirella szája sarkában kesernyés mosoly bukkant fel: a csel bevált, a hatóság elvétette a nyomot.
Odafent végre kirajzolódott a legalsó, omladozó présház tölgyfa ajtaja és a roskadozó cserepes tető. Borda egy határozott mozdulattal megállította a fogatot a szárazabb, fűvel benőtt padkán. A lovak párolgó háttal fújtattak, miközben Mirella leugrott a földre, hogy kinyissa a pince melletti rozsdaette gádorajtót.
– Itt megpihenhetnek a jószágok, míg besötétedik – vetette oda Borda röviden, és nehéz léptekkel indult megvizsgálni a tengelyt.
Mirella nem válaszolt, csak a titkos rekeszre tapasztotta a tenyerét. Az áru biztonságban volt, a hegyi menedék pedig karnyújtásnyira állt előttük.

443. Törkölyillat a hűvös pincében

Mirella

A gádorajtó nyikordulva engedett a feszítésnek, s a hűvös, száraz pincerakodó belső sötétje készségesen nyelte el a szekér körvonalait. Odabent a kiszáradt törköly és a régi tölgyfahordók édeskés illata terjengett, védelmező burokba vonva a fáradt vándorokat.

Borda gyakorlott mozdulatokkal fogta ki a csatakos lovakat, és a pince szélvédett zugába terelte őket, ahol némi korhadt szalmamaradékot szórt eléjük.
Mirella eközben óvatosan feltárta a dupla fenékrekesz rejtett zsanérját. A finom kelmék és a drága fűszeres szelencék teljesen szárazak maradtak, a patak vize egyetlen cseppel sem érte el a rakományt. Egy csipkés szélű, bársony szüszőt kiemelve elégedetten csettintett: a gőgös tiszttartó orra elől halászta el ezt a kövér bukszát, s a tartalma hamarosan a völgybéli nincstelen pulyák gyomrát fogja megtölteni meleg étellel.
– Még két óra az alkonyatig – jegyezte meg Mirella, s a deszkák résén át visszanézett a ködbe burkolózó lenti útra. Odalenn az átvert tisztek még mindig értetlenül csapkodták a félrevezetett adószedő szekerét.
Borda egy korhadt fapadra telepedett, s csendben elővette a bicskáját, hogy lekaparja a száradó sarat a csizmájáról. A szeme sarkában bujkáló apró mosoly elárulta: a mai csel még az ő mogorva szívét is felvidította.

444. Útra kész csomagok

Mirella

Mirella elégedetten visszazárta a rejtett rekesz fedelét, majd a szekér oldaláról vasalt vászontarisznyákat emelt le. A kövér bársony szüszőből csillogó ezüstgarasokat osztott el több kisebb adagra. Nem lett volna bölcs dolog a szegénytelep kunyhói között egyetlen pompás bukszával kísérteni a szerencsét: a didergő asszonyoknak és koplaló pulyáknak a maroknyi garas is kész vagyont jelentett, s így senki sem firtatja majd az ajándék eredetét.
– Ha leszáll az éj, a hátsó ösvényen oszson elosonunk a sikátorok felé – mondta Mirella halk, derűs hangon, miközben szorosan elcsomózta a zsinegeket a szüszők száján. – A tekintetes tiszttartó úr bizonyára még akkor is a patakban ázó szekerét forgatja majd, s azon töpreng, miként vált köddé a fél évi adó.
Borda elrakta a bicskáját, felállt a fapadgról, s nehéz léptekkel a pince hátsó, borostyánnal benőtt kőajtójához sétált. Megmozgatta a rozsdás reteszt; a vas nyikorogva, de készségesen engedett a szorításnak. Az rés mögött a szőlőhegy meredek, elhagyatott oldala tárult fel, amely a bokrok védelmében egyenesen a városszéli kunyhók felé vezetett. A hallgatag férfi elégedett hümmögéssel jelezte, hogy

a menekülési útvonal teljesen szabad.
Mirella elővett a saját tarisznyájából egy darab kemény sajtot meg némi aszalt szilvát, s a felét Bordának nyújtotta. A hűvös, törkölyillatú félhomályban csendben eszegettek, míg odakint a szürkület első árnyai elkezdték bevonni a hegyoldalt.

445. A borostyános ajtó mögött

Mirella

Az utolsó falat sajt is eltűnt, a hűvös pincében pedig végleg úrrá lett a sötétség. Mirella felállt, elrendezte vállán a vászontarisznyák pántjait, s halk csörrenéssel győződött meg róla, hogy az adószedőktől elvett ezüstök biztonságosan lapulnak a helyükön. Odakint a szél friss, esti avarillatot hozott a szőlőtőkék felől.
Borda egyetlen halk intéssel jelezte, hogy a terep tiszta. Óvatosan kinyitotta a borostyánnal befont kőajtót, s résnyire tárta a hűvös éjszakába. Elsőként ő surrant ki a szűk nyíláson, tekintetét sötétben edzett vadászként járatva körbe a meredek lejtőn. Mirella szorosan a nyomában lépett ki a száraz lombú bokrok közé, csendben behúzva maga mögött a súlyos faajtót.
Lenn a völgyben, a patak gázlójánál még mindig fáklyák fénye imbolygott. A tiszttartó hajdúi kétségbeesetten próbálták kimenteni a sárba ragadt szekeret, mit sem sejtve arról, hogy a zsákmány már rég a hegyoldal védelmében pihen. Mirella maró gúnnyal mosolygott a sötétben, ahogy meghallotta a távoli, rekedt kiabálást.
– Hadd izzadjanak a méltóságos urak – suttogta Mirella, s megtömött tarisznyáját megigazítva nekilódult a lejtőnek. – Mire észbe kapnak, a kunyhók lakói már meleg vacsorát főznek a garasokból.
Borda nem felelt, csak éber léptekkel mutatta az utat a bokrok jótékony árnyékában, egyenesen a szegénynegyed szélső kerítései felé.

446. A kunyhók füstjében

Mirella

A sötétedő hegyoldal cserjése hamar maga mögött hagyta a szőlőhegy utolsó tőkéit is. Mirella könnyű léptekkel haladt Borda nyomában, miközben a lejtő aljában már fel-

felrémlettek a szegénynegyed alacsony, roskatag kunyhóinak kontúrjai. A levegőben tőzegfüst és nedves föld szaga keveredett, az eső áztatta tetők alatt pedig mécsesek halvány fénye derengett.

Az első megdőlt kerítésnél Borda megállt, szaglászva a homályban, de csak egy kóborkutya surrant át az úton, barátságos nyüszítéssel üdvözölve őket. Mirella egy pillanatra megtorpant az egyik roskatag kőfal mellett, ahonnan kisgyermekek halkan suttogó hangja szűrődött ki. A nő mosolyogva nyúlt a vászontarisznyába, s kiemelt belőle egy vaskos, gondosan megkötözött kis erszényt.

– A méltóságos adószedő úr nagylelkű adománya – kuncogott halkan, majd a kerítés lécei között benyúlva ügyesen elhelyezte a bőrzacskót a küszöbre támasztott üres fapofa mellett.

Borda egyetlen halk mormogással figyelmeztette a túl közeli neszre, így nyomban továbbléptek a szűk, kanyargós sikátorok felé. Minden egyes hajlék kapujában vagy ablakpárkányán hagytak némi nehéz garast, biztosítva, hogy a faluban holnap reggelre bőséggel jusson kenyérre és meleg levesre. A hajnal még messze járt, de a lopott ezüst már megtalálta az igazi gazdáit.

447. Könnyű léptek a gázló felé

Mirella

A tarisznya alja lassan elkönnyült, mire a sikátor utolsó, roskatag kalyibájához értek. Mirella elégedett mosollyal lapogatta meg a kiürült vásznat; az adószedő kövér erszényéből egyetlen garas sem maradt a markában. A szegénynegyed szélén álló düledező kút gémje halkan nyikordult a hűvös esti szélben, mintha csak köszönetet mondott volna az éjjeli látogatóknak.

Borda halkan a nő szoknyájához dörgölőzött, majd széles, fekete fejével a patak felé vezető, ködös ösvényre mutatott. Az ébersége egy pillanatra sem lankadt, de a szeme sarkában ott bujkált az a jól ismert, elégedett csillogás, amit csak egy sikeres csíny után lehetett látni rajta.

– No, öregem, ma éjjel jól dolgoztunk – suttogta Mirella, és finoman megsimogatta a kutya füle tövét. – Holnap reggel a tekintetes tiszttartó úr hiába dörzsöli majd a szemét, a szegények asztalán meleg étel gőzölög majd, az ő szekrényében meg csak a huzat

fütyül.
Azzal könnyű, szinte táncoló léptekkel indultak meg a völgy aljában kanyargó patakmeder felé. A füzes árnyai biztonságos fedezéket nyújtottak a holdfény elől, miközben a saras ösvény lassan kavicsos gázlóba torkollott. Mögöttük a kunyhók felett felszálló tőzegfüst szaga lassan feloldódott a párás éjszakai levegőben.

448. Szilvapálinka az odvas fűznél

Mirella

A sekély víz hűvös fodrai halkan locsantak, ahogy Mirella óvatosan lépkedett a lapos gázlóköveken. Borda nem teketóriázott: belegázolt a patakba, fülig vizesen bukkant ki a túloldalon, majd egyetlen lendületes mozdulattal megrázta magát, alaposan megöntözve a fűzfák alsó ágait.
– Te neveletlen jószág! – kuncogott halkan a nő, miközben kiért a száraz, kavicsos partra, és megtörölte szoknyája szegélyét. – Szerencse, hogy a zsákban már egyetlen rézgaras sem maradt, amit eláztathattál volna.
A túlsó parton a szederbokrok mögött egy öreg, odvas fűzfa állt, ami évek óta biztonságos rejtekhelyként szolgált a környéken járó vándoroknak. Mirella odalépett, és célratörően benyúlt a sötét mélyedésbe. A keze hamarosan rátalált a szárazon tartott vászonzacskóra, amelyben egy kis darab szárított hús és egy kulacs frissítő lapult – a jól megérdemelt jutalom a sikeres portyázás után.
Borda azonnal mellette termett, és követelőzően bökte meg a nő kezét a nedves orrával. Tudta jól, hogy a szárított hús legalább fele az ő jussa.
– Jól van, jár a fizetség a hűséges szolgálatért – mosolygott Mirella, miközben elfelezte a falatot. A hold éppen kibukkant a felhők mögül, megvilágítva a völgybe vezető csöndes dűlőutat, ahol a távolban már felsejlett a biztonságot nyújtó, árnyas erdőszél.

449. Pálinkagőz a holdfényben

Mirella

A szárított hús utolsó falatja is pillanatok alatt eltűnt Borda feneketlen gyomrában, ám az öreg fűzfa sötét odva tartogatott még egy apró meglepetést. Mirella mélyebbre nyúlt

a korhadt kéreg mögé, s ujjai egy mohával gondosan körbetekert, kis agyagpalackot érintettek. Egy jóféle, karcos szilvapálinkás flaskát lelt meg, amelyet még a múlt héten rejtett el ide a szorongatott napokra gondolva.

– No, ez a megérdemelt orvosság a vizes szoknyaszegély ellen – kuncogott halkan a nő, miközben ügyes mozdulattal kihúzta a fadugót. A patak felől szálló hűvös pára ellen aligha akadt volna jobb szer.

Belekortyolt a tömény, tüzes nedűbe. A szilvapálinka azonnal végigperzselte a torkát, s kellemes, bizsergető meleget árasztott szét a mellkasában. Borda kíváncsian közelebb tolta a fejét, de amint megcsapta a pálinka éles illata, tüszkölve horkantott egyet, s teátrálisan hátrált két lépést.

– Igazad van, ez nem a te műfajod, öregfiú – nevetett Mirella a kutya méltatlankodó pofáján, majd gondosan visszadugaszolta a kulacsot, és eltüntette a tarisznyájában.

A meleg ital felüdítette a tagjait, s a holdfényes dűlőút immár hívogatóan terült el előttük. Mirella igazított egyet a köpenyén, majd Bordával az oldalán kényelmes léptekkel megindult az erdőszél védelmező árnyai felé.

450. Ezüstös pára a gázló felett

Mirella

A fák sűrűsödő árnyékában a holdfény már csak keskeny ezüstcsíkokat rajzolt a nedves avarra. A szilvapálinka kellemes meleget árasztott Mirella gyomrában, de az éjszaka csendje és a füzesből kiszűrődő neszek óvatosságra intették. Borda feszülten hegyezte a fülét, minden egyes szélfútta ág roppanására megtorpant, s halkan morgott egyet a sötétség felé.

– Nyugalom, öregfiú, csak az éjszakai szél játszik a levelekkel – suttogta Mirella, miközben szorosabbra fogta vállán a köpenyt. A patak megszokott csobogása egyre hangosabban hallatszott a bokrok mögül, jelezve, hogy a gázló már alig pár lépésre fekszik tőlük.

A vízparti saras talaj meglágyult a csizmájuk alatt. Mirella óvatosan egyensúlyozott a vízmosás mentén, ügyelve arra, hogy elkerülje a csúszós kőperemeket. Borda bizalmatlanul szimatolt a hűvös páraként felszálló éjszakai levegőbe, majd óvatos léptekkel elsőként gázolt bele a sekély vízbe.

– Csak ügyesen – biztatta halkan a hűséges kutyát Mirella, majd egymás után lépett a kiálló, lapos sziklákra, s szerencsésen szárazon érte el a túlsó partot.
A patakon túl a kanyargós dűlőút egy öreg, mohás kőkereszt mellett haladt tovább a szegénynegyed széle felé. A szilvapálinka tüze még mindig tartotta benne a lelket, így Mirella magabiztosabb léptekkel indult meg a sötétedő ösvényen.

451. A szegénynegyed kapujában

Mirella

A mohás kőkeresztet elhagyva az ösvény hamarosan a városszéli roskatag kunyhók közé torkollott. A szegénynegyed felett sűrű tőzegfüst szaga terjengett a hideg éjszakában, a dűlőút mentén álló vakolatlan falak között pedig mély csend honolt. Mirella megállt az első roskatag kerítésnél, s elégedett mosollyal simította meg a derekára erősített bőrszütyőt, amely kényelmesen nehezedett az oldalának.
Borda éberen megszaglászta az egyik zárt kapu alját, majd halkan nyüszítve jelezte úrnőjének, hogy tiszta a levegő. Az épület szalmával szigetelt fala tövében, egy lyukas pokrócba burkolózva didergő alak kuporgott. Mirella léptei megenyhültek, arcáról nyoma is veszett a korábbi óvatosságnak, s gyengéd melegséggel lépett a fal mellett gubbasztó gyermekhez.
– Ne félj, apróság – suttogta lágyan, miközben guggolásba ereszkedett. Nem teketóriázott hosszan: a szütyőből néhány vaskos ezüstgarast és egy darab illatos, füstölt kolbászt húzott elő, amit kora este szabadított ki a gőgös adószedő ládájából. A kisgyerek tágra nyílt szemmel vette át az ajándékot, szólni sem tudott az ámulattól.
Borda büszkén emelte fel a fejét, miközben őrt állt a sötét utcácskában. Mirella pikírt mosollyal még hozzátette: – Üzenem a tekintetes uraságnak, hogy a császári adó végre jó helyre került. – Ezzel könnyedén talpra ugrott, s a következő roskatag hajlék felé intett hűséges kísérőjének, hogy folytassák az éjszakai osztozkodást.

452. Árnyak a dőlt kapunál

Mirella

A sötét sikátor mélyebbre húzódott a rozoga kunyhók hálója között. A fagyos szélben zörgő nádtetők felől elfojtott köhögés hallatszott. Mirella szorosan egymás mellé rendezte a maradék ezüstöket. Borda hirtelen megtorpant; fülei felcsaptak, izmai megfeszültek. Egy apró kő gördült le a közeli gerendáról, s az éjszakai neszekben túl hangosnak tűnt a koppanása.

Mirella torka összeszorult. A sötétségben minden árnyék a császári hajdúk alakját idézte. Nem volt idő a habozásra. Gyors, kimért léptekkel ment a következő dőlt kapuig, ahol egy megfáradt öregasszony kuporgott a küszöbön. A nő ijedten húzta össze foltos kendőjét a váratlan jövevények láttán.

– Csendesen, anyó – suttogta Mirella halkan. Egy vaskos cipót és három nehéz garast csúsztatott a remegő kézbe. – A kincstárnok ajándéka. Ne kérdezzen semmit.

A nő szeme elkerekedett, de Mirella már nem várta meg a hálálkodást. Borda óvatosan felnyüszített, a sikátor vége felé bökve az orrával. Fenyegető neszek hallatszottak a főút irányából; patkók kopogása és nehéz csizmák zaja vert visszhangot a közeli kőfalakon.

– Gyerünk, Borda! – intett a lány rövid, feszült mozdulattal.

A szütyő már majdnem kiürült. Egyetlen gyors mozdulattal bedobta az utolsó marék rézpénzt egy szalmabálák közt alvó család mellé, majd a kerítés tövében a sötétbe veszett. Az éjszaka hűvös leple mögött a szegénynegyed széli patakmeder hívogató csöndje várt rájuk.

453. Nádas a patakparton

Mirella

A patakparti fűzfák komor árnyéka hűvös öleléssel fogadta a menekülőket. A szegénynegyed felől még visszhangzott a hajdúk teli torkú kiabálása és a nehéz csizmák dobogása, ám a sötét vízmosás alján már meglapult a csend. Mirella könnyed mozdulattal szedte fel szoknyája szélét, hogy a felcsapó víz se áztassa át a nehéz posztót, míg Borda magabiztosan szökkent át a gázló simára kopott kőhátain.

A víz csupán a lány bokafejéig ért, s a frissítő hideg szinte azonnal elűzte a feszültséget a tagjaiból. Egyetlen rézpénz sem maradt a szütyő mélyén; a császári adószedő kövér erszénye szőröstül-bőröstül átköltözött azokhoz, akiknek a fagyos tél közeledtével a legnagyobb szükségük volt a falatra és az óvó melegre.

– Ennyit a császár kincstárnokáról meg a daliás őreiről – suttogta Mirella halk, kuncogó hangon, mikor kiértek a túlsó part puha, mohás talajára. – Kíváncsi lennék a tekintetes úr ábrázatára, amikor rájön, hogy a garasai már tucatnyi szegény család tűzhelyén sütik a holnapi kenyér árát!

Borda alaposan megrázta magát, s a csöpögő bundájáról szétfröccsenő vízcseppek apró gyöngyökként szikráztak a halvány holdfényben. Öreg fülét még egyszer hátrafordította a távoli fáklyák hunyorgó fényei felé, de a morgása már nem fenyegető volt, sokkal inkább elégedett.

A túlparti sűrű nádas biztonságos takarásában Mirella mélyet szívott a harapós éjszakai levegőből. A lábuk alatt száraz gallyak roppantak, amint a hegyoldal felé vezető, rejtett ösvényre léptek. A veszély elült, a zsákmány jó helyre került – a csillagos ég alatt pedig újabb csendes utak vártak rájuk.

454. Rejtekhely a tölgyfa tövében

Mirella

A rejtett ösvény meredeken kanyargott fel a domboldalra, távolodva a sötétben szunnyadó patakmedertől. Mirella egyetlen pillanatra sem nézett vissza. A méreg még bőségesen forrt benne a sárban megkínzott jobbágyok látványa miatt, de a düh most csak még élesebbé tette a figyelmét. Egy öreg, villámsújtotta tölgyfa tövében torpant meg, ahol a sűrű bozótos megbízható fedezéket nyújtott az éjszakai szél ellen.

– Nem fogunk ennyivel beérni – sziszegte halkan, miközben bosszúsan törölte le a nedves sarat a csizmája száráról. – A császári adószedő nyakán még ott fityeg a vastag aranylánc, a hajdúi meg holnap ugyanígy felprédálják a szomszédos falut, hafutni hagyjuk őket.

Borda halkan, de fenyegetően morajlott fel a lába mellett. Szőre még vizesen tapadt a bordáira a gázlótól, sárgás szemeiben pedig dühös szikrákként tükröződött a holdfény. Egyetlen éles, türelmetlen horkantással jelezte, hogy a puszta menekülés helyett ő is szívesebben látna még néhány fegyverest a sárban heverni.

Mirella határozott mozdulattal nyúlt be a tölgy odvába, és előhúzott egy alaposan beolajozott, vászonba tekert csomagot. A kis rejtekhelyet még hetekkel korábban készítették elő a domboldalon. A csomagban friss térképvázlat és egy maréknyi száraz

csiholóeszköz lapult.
– A hegyi présház felé vesszük az irányt – jelentette ki a lány, s hangjában ott bujkált az a maró cinizmus, ami a következő csíny előszelét jelentette. – Megvárjuk, míg a tekintetes úr kiheveri a ma éjszakai ijedtséget, aztán elvesszük tőle a maradék jussunkat is.
Borda egyetlen vágó morranással hagyt jóvá a döntést, s már indult is előre az avarban, magabiztosan mutatva az utat a sötétedő gerinc felé.

455. Sárga fény a présháznál

Mirella

A szél hűvösen söpört végig a hegygerincen, elkergetve a völgyben rekedt nehéz, nedves párát. Mirella és Borda szinte nesztelenül haladtak a szőlősorok feletti keskeny vadcsapáson. A lány szemei élesen követték az út kanyarulatait, dühös tekintete a völgy aljában meghúzódó, kőből épült présházat pásztázta.
– Ott pöffeszkedik a tekintetes úr – sziszegte Mirella, miközben meglapult egy tüskés kökénybokor árnyékában. – Megmelegedett a bőre a kandalló mellett, amíg a hajdúi idelent a sárban áztak.
A présház ablakából sárga mécsesfény szűrődött ki, s a nyitott kocsibeálló előtt két vacogó hajdú tétlenkedett. A présház mellett ott állt a nehéz, vasalt kerekű adószedő szekér is. Borda halk, fojtott morgással lapult Mirella térdéhez, fülei hátrafordultak, szőre felborzolódott a fegyveresek szagától.
– Csendesebben, Borda – vetette oda halkan, éles hangon a lány. – Nem harcolni megyünk, hanem elvenni, ami a jobbágyokat illeti.
Mirella kiterítette a vásznat. A rajzon pontosan szerepelt a présház hátsó borospincéjének szellőzőjárata. A lány gúnyos mosollyal mérte fel a terepet: ha a pince felől füstöt terelnek be, a császári úr és a kísérete pánikszerűen kimenekül a főkapun, egyenesen a sárba.
– Te a lovakat riasztod meg a kerítésnél, én meg kipakolom a szekeret – adta ki a rövid utasítást. Borda egyetlen vágó horkantással jelezte a megegyezést, s már el is tűnt a bokrok sötétjében.

456. Füst a pincegrádicson

Mirella

A nyirkos avar nesztelenül nyelte el Mirella lépteit, ahogy a présház kőből rakott hátsó fala felé osont. Kezében a felhalmozott, nedves tölgyfalevelekkel és nyers mohával teli zsák súlyosodott. A pince apró szellőzőjárata alig két arasznyira volt a földtől, s a résen keresztül kellemes, édeskés törkölyillat áramlott ki. A lány éles, gúnyos mosollyal csapott szikrát a tűzkővel. Pár pillanat elég volt: a nyirkos lombok közt sűrű, csípős, kénes füst kezdett gomolyogni, amit a huzat közvetlenül a szellőzőnyílás mélyére préselt.

Nem telt bele két perc, a fagerendás épületből fuldokló köhögés és kapkodó edénycsörrenés zaja szűrődött ki. A császári adószedő reszelős, rekedt hangon kiáltozott rejtélyes tűzvészt sejtve a boroshordók között. Ebben a pillanatban a kerítés felől dühödt nyerítés és keréknyikorgás rázta meg az éjszakát. Borda hajszálpontosan végezte a dolgát: a karámfát feszegető árnyékával úgy megrémítette a hátasokat, hogy a hajdúk káromkodva rohantak a szétriadó állatok után, teljesen feladva az adószedő szekér őrzését.

Mirella nem habozott. Az árnyak fedezékében a vasalt kerekű kocsi mellé csusszant, s a feszítővassal egyetlen lendületes, tapasztalt mozdulattal kippantotta a rozsdaette reteszt. A nehéz, csilingelő vászonerszények azonnal a vállára akasztott zsák mélyére kerültek.

– Megmelegedett a tekintetes úr a füstben, nekünk meg jól jön a tüzelőre való – sziszegte elégedetten a lány. A zsákot átlendítette a roskatag kőfalon, ahol Borda már éber tekintettel, felborzolt szőrrel várta a jelet a visszavonulásra.

457. Sietős léptek a dűlőút felé

Mirella

Borda egyetlen éles, fojtott morgással jelezte, hogy a kőfal túlsó oldalán tiszta a levegő. Mirella ruganyos mozdulattal átsuhant a roskatag falrész felett, s amint talpa a nyirkos avart érte, már ragadta is meg a súlyos erszényeket rejtő zsák szaját. A présház felől még mindig hallatszott az adószedő tehetetlen krákogása meg a hajdúk távoli,

nyomdafestéket nem tűrő ordítozása, amint a sűrű bozótosban rohangáltak a megbokrosodott hátasok után.

– Megyünk. Gyorsan – sziszegte a lány, szemeiben éles, győzedelmes fénnyel. A feszültség szinte vibrált köztük; Borda felborzolt szőrrel, halk horkantással méregette a távoli lámpások imbolygó fényeit. Nem volt idő az ünneplésre.

A páros az erdei dűlőút felé vette az irányt, elkerülve a kijárt ösvényeket. Mirella magabiztosan igazította meg vállán a zsákmányt. Tudta jól, hogy a császári tiszttartó zsoldosai órákig kutatnak majd a lovak után a sötétben, s mire rájönnek, hogy a kincstári erszényeknek is nyoma veszett, ők már biztonságos távolságban járnak.

– Hadd köhögjön a tekintetes úr, legalább kiköhögi a gőgöt is – vetette oda Borda felé éles, vágó hangon. A fekete eb elégedett mordulással nyugtázta a szavait, s lépteik nesztelenül vesztek el az éjszaka árnyai között.

458. Holdfény a határkőnél

Mirella

A dűlőút kanyarulatában a fák sűrűbbé váltak, és a füstölgő présház felől érkező ordítozás végleg elhalt a hátuk mögött. Mirella csak akkor lassított egy keveset, amikor elérték a patak feletti keskeny gázlót. A vállát húzó vászonzsák kellemesen nehéz volt – a császári érmék édes dallammal csörrentek össze minden egyes lépésnél.

– Ezt jól kifőztük, Borda – kuncogott a lány, s letelepedett egy mohos határkőre, hogy átrendezze a teher megoszlását. A fekete eb nem ült le; feszült izmokkal, éberen pásztázta a sötét erdei ösvényt, de amint Mirella kibontotta a zsák száját, egy halk horkantással nyugtázta a zsákmányt.

A fák ágai között beszűrődő holdfényben megcsillantak a veretes ezüstök. Nem a saját erszényüket akarták megtömni: Mirella pontosan tudta, hány didergő pulyának és tönkretett jobbágynak jelent ez megváltást a lenti szegénynegyedben. A tiszttartó kapzsi keze másnapra üresen marad, a faluszéli kunyhókban viszont végleg elfelejthetik a koplalást.

– Na, gyere, öregem! Átvágunk a vízmosáson, mielőtt a hajdúk rájönnének, merre tűnt el a császár jussa – suttogta Mirella, miközben a súlyos erszényeket biztosabban rögzítette az övén.

Borda egyetlen apró fejmozdulattal jelezte, hogy a túlparti bozótos tiszta. A pár nesztelenül gázolt át a sekély vízben, hagyva, hogy az éjszakai pára és a sűrű erdő teljesen elnyelje a nyomaikat.

459. A fenyvesen túl

Mirella

A túlparti partoldal meredek volt, de Mirella könnyed mozdulatokkal kapaszkodott fel a kiálló gyökerekbe fogózva. Borda egyetlen halk cuppanással követte, sötét bundájáról permetként hullott a hűvös vízcsepp. Mielőtt a fenyves teljesen elnyelte volna őket, a lány még egy pillanatra visszanézett a domboldal felé: a távoli présháznál még mindig halvány fáklyafények villóztak, ám a hajdúk átkozódása már csak bizonytalan morajlásként jutott el a gázlóig.
– Hagyjuk csak őket lovat kergetni! Mire idetalálnak, a víz minden szagot elmos – kuncogott halkan Mirella, miközben elégedetten megtapogatta az övére rögzített nehéz erszényeket.
Ahogy átvágtak a fenyves sűrűjén, eléjük tárult a szegénynegyed sziluettje. A roskadozó kunyhók kéményéből alig szivárgott füst, a szegénység néma csendje ült a völgy lapályán. Mirella szeme felcsillant a sötétben: pontosan tudta, hogy a császár kapzsi adószedőjétől elcsent érmékből holnapra friss kenyér, meleg takaró és gyógyszer jut minden didergő pulyának.
Borda halk horkantással lépett a lány mellé, éber tekintettel kémlelve a szélső házikók sötét részeit. A környék csendes volt. A pár nesztelen léptekkel indult meg a völgyi utácskák felé, hogy a zsákmány még az éjszaka leple alatt jó helyre kerüljön.

460. Aranycseppek a küszöbön

Mirella

Mirella nesztelenül osont a szűk sikátor elvetemedett deszkakerítései mellett. Az első dőlt falú házikó ablakában repedezett hólyagpapír mögül halvány mécsesfény szűrődött ki – odabent egy lázas gyermek halk nyögése törte meg a csendet. A lány megállt, lecsatolta az egyik kisebb bőretyeget, s könnyed mozdulattal a korhadt ablakpárkányra

csúsztatta, épp egy elszáradt muskátlicserép mögé.
– Tessék, tekintetes adószedő úr, ezt a gyógyszerre szántad, csak még nem tudtál róla – suttogta vigyorogva, miközben visszalépett az árnyékba.
Borda halkan, elégedetten felmordult, s széles mancsaival már a következő roskatag kőfal felé vezette az utat. A kutya füle megrebbent, amikor egy távoli kakasszó jelzésére a szomszédos udvarban felpislákolt egy újabb lámpás. Az öreg kovács özvegye lépett ki a tornácra, kezében üres vizeskannával, ám amint meglátta a küszöbébe akadt, nehéz erszényt, meglepetten a melléhez kapta a kezét. Mirella a kerítésrésen át elégedetten látta a szegény asszony arcán átfutó, könnytől csillogó megkönnyebbülést.
A zsákmány java végül biztos helyre került, s az utolsó fityingek elhelyezése után Mirella lazán megpaskolta Borda nyakát. A hajdúk valószínűleg még mindig az elszabadult lovak után kajtattak a sáros dűlőúton, mit sem sejtve arról, hogy az adóként elvett aranyak épp most hoznak reményt a völgy szegényeinek.

461. Kacaj a füzes szélén

Mirella

Mirella egy könnyed intéssel fordított hátat a szegénytelep ködbe burkolózó kunyhóinak. Az erszény kiürült, s vele együtt a vállukat nyomó felelősség is elpárolgott: az adószedő csillogó aranyai immár biztonságos helyen, beteg gyermekek orvosságára és fázó családok meleg betevőjére cserélődtek.
– Gyere, Borda, mielőtt még a faluszéli ebek megneszelik a dolgot! – suttogta a lány, s csendben behúzódott a telep szélén kanyargó bokros sűrűjébe.
A fekete kutya halkan lihegve követte, fülét hátracsapva figyelte a távoli présház irányát. Onnan még mindig halványan átszűrődött a hajdúk elkeseredett kiabálása, akik láthatóan még mindig a megszökött lovak után szaladgáltak a dűlőút saras pocsolyáiban, alaposan összemázolva cifrán hímzett mentéiket. Mirella halkan elkuncogta magát a látványon; képzeletében már látta, amint a gőgös tiszttartó kétségbeesetten próbálja majd elszámoltatni a hiányzó garasokat.
Ahogy kiértek a patakparti füzes hűvös árnyékába, a lány megállt egy pillanatra, és elégedetten leporolta a szoknyája alját. A hajnal első fuvallata megremegtette a fák lombjait.

– Na, barátom, a java munkán túl vagyunk – paskolta meg Borda nyakát mosolyogva. – Most már csak azt kell kisütnünk, miféle „csodakenőcsöt” sózzunk rá a tekintetes úrra legközelebb, ha felépül ebből a sokkból.
Ezzel a lendülettel elindultak a fák védelmében elrejtett szekér felé, maguk mögött hagyva a felbolydult völgyet.

462. Szekér a galagonyásban

Mirella

A sűrű galagonyás mélyén végre kirajzolódott a leponyvázott szekér ismerős körvonala. Mirella nem teketóriázott: határozott, gyors mozdulatokkal rántotta le a takarásként rászórt gallyakat a kerekekről. Még mindig feszült volt az adószedő gátlástalan kapzsisága miatt; bár a kicsalt aranyak már jó helyre, a didergő családokhoz kerültek, a méreg lassan szivárgott csak ki a véréből.
– Húzd meg magad, Borda! Még nem vagyunk túl a nehezén – vetette oda élesen a kutyának, miközben a bak alatti dupla fenék rejtett zárait ellenőrizte.
A fekete eb vészjósló morgással válaszolt, szőre felborzolódott a marján. Nem a távoli présház felől hallatszó kiabálás zavarta – a hajdúk még mindig a sárban tocsogva kergették a lovakat –, hanem egy hirtelen ágroppanás a bozótos szélén. Mirella keze nyomban az övére csatolt tőr felé rebbent, de ahogy a cserjés szétnyílt, csak egy riadt vadnyúl szökkent át a gázló felé vezető csapásra.
– Csak az árnyékod ijesztget, mi? – sziszegte Mirella bosszúsan, bár a pulzusa neki is a torkában dobogott. Tétovázás nélkül a lószerszámhoz nyúlt, s vágó mozdulatokkal igazította meg a szég szíját. – Nem maradunk itt hajnalig. Ha a tiszttartó rájön, miként jártunk túl az eszén, az egész vármegyét a nyakunkra küldi.
Borda vágó, rövid horkantással nyugtázta a szavakat, majd egyetlen ruganyos ugrással fent termett a szekér hátsó deszkáján. Mirella felpattant a bakra, megragadta a gyeplőt, és egy halk füttyentéssel útnak indította a fogatot az erdei mélyút védelmező homályába.

463. Zökkenők a hegyháton

Mirella

A szekér zökkenve haladt előre a mélyút sötétjében. A kerekek alól csikordulva pattantak el a kiálló kövek, miközben a lombok szinte teljesen eltakarják a fentről szűrődő gyenge holdfényt. Mirella szorosan markolta a gyeplőt, feszült arcán a bosszúság még mindig ott ült.

– Ha az a dölyfös tiszttartó most látna bennünket, alighanem elöntené a pulykaméreg – morgott maga elé élesen Mirella, miközben maró gúnnyal csillant meg a szeme. – Pompás látvány volt, ahogy a sárban kapálództak a nemes hajdúi. Az elharácsolt aranyakból legalább jut egy kis meleg meg elemózsia a didergő pulyáknak.

Borda a hátsó deszkán ülve egyenetlenül horkantott. A fekete eb marján még mindig felborzolódott a szőr; bár a hajdúkat lehagyták, a méreg még benne is bujkált. Sárga szeme tüzesen pásztázta a mögöttük elterülő homályt, fülét hátracsapva leste az erdő neszeit.

– Nyugodj meg, Borda, a nehezén túl vagyunk – pattant ki Mirella ajkán a kurtán odavetett utasítás. Rántott egyet a gyeplőn, ahogy a fogat elérte a meredek kapaszkodót. – Csak át kell érnem a hegyháton, mielőtt a hírünk megelőzne bennünket.

A szekér végül kigördült a sűrűből egy nyitottabb, sziklás gerincre. Mirella egy határozott mozdulattal behúzta a féket, hagyva, hogy a lovak kifújják magukat a hűvös éjszakai szélben.

464. A hágó váratlan utasa

Mirella

A szél süvítve söpört végig a sziklás hegyháton, meglebbentve a szekér nehéz vászonponyváját. Mirella hátrapillantott a sötétségbe borult völgy felé, de a hajdúknak nyoma sem volt – a sár és a kijátszott csapda megtette a magáét.

A lovak fújtatása lassan elcsendesedett, ám Borda hirtelen felkapta a fejét. Megfeszült izmokkal, mély horkantással jelezte, hogy a gerinc túlsó oldalán valami mozgás támadt. Mirella nem teketóriázott: leugrott a bakról, megigazította az övére csatolt tőrt, s tekintetével a fák közötti derengést pásztázta.

– Nyugalom, öregfiú, nem a tiszttartó szánalmas kopói azok – suttogta Mirella, miközben csípős mosoly jelent meg az arcán. – Azok még mindig a sárban halásszák a hintójuk kerekét.

A tisztásra egy magányos, megrakott málhás ló lépett ki, nyakában halkan koccanó rézharanggal. Mögötte egy csizmáját húzó, megtépázott köpönyegű kalmár botladozott, aki rémülten torpant meg a szekér és a hatalmas fekete eb láttán. Mirella azonnal felismerte a férfit: a kapzsi vámszedő egyik közeli cimborája volt, aki a szegények elkopott rézgarasain tollasodott meg.

A vándoráru-kereskedő nő szemeiben huncut és gúnyos szikra gyúlt. Ellépett Borda mellől, s könnyed, alázatosnak tettetett gesztussal meghajolt a remegő kalmár előtt.

– Nos hát, tekintetes uram! Micsoda szerencsés találkozás ezen a zord hegyháton! Talán csak nem eltévedni méltóztatott a hűvös éjszakában?

465. A gerinc vámja

Mirella

A kalmár torkán akadt a szó, mikor Borda mély gurgulázással lépett előre az árnyékból, hatalmas mancsát egy kiálló sziklára helyezve. A kereskedő sápadozva nyúlt a köpönyege alá, de látva a fekete eb vészjósló szemeit, inkább megemelkedett kalappal törölgette izzadt homlokát.

– Jóasszony... csillapítsa az állatot! Csak a hágón igyekszem át, a városi vásárra! – dadogta, miközben málhás lova türelmetlenül dobogott a köves talajon.

Mirella színpadias sóhajjal simította meg Borda marját, mire a kutya engedelmesen visszahúzódott, ám tekintetét egyetlen pillanatra sem vette le a reszkető alakról.

– No de tekintetes úr, hát ingyen akarná koptatni a hegyi utat? – billegette a fejét Mirella gúnyos mosollyal. – Tudja kelmed, errefelé a hágónak ára van. Különösen most, hogy a völgyben dühös hajdúk gázolják a sarat, s aligha lesznek türelmesek egy jól táplált kereskedővel.

A kalmár szemei kitágultak a rettegéstől. Nem kellett kétszer mondani neki: remegő kézzel halászott elő az övéről egy súlyos erszényt, meg egy finom fűszerekkel teli vászontarisznyát.

– Itt van, vigye, csak mutassa meg az utat, ahol elkerülhetem azokat a zsiványokat! –

könyörgött, s a batyut Mirella kezébe nyomta.
Mirella átvette a zsákmányt, elégedetten megpörgetve a nehéz erszényt a tenyerén. Pontosan tudta, melyik faluban lesz a legjobb helye ennek az ezüstnek a közeledő tél előtt.
– Haladjon csak a bükkös bal ágán, ott biztosan nem találkozik senkivel – mutatott egy sötét ösvényre maró kacajjal, majd felpattant a bakra. – Borda, gyere! A szegények ma este jóllaknak!
A szekér kerekek nyikorogva indultak meg a lejtőn, maguk mögött hagyva a sötétben botladozó kalmárt.

466. A völgykapu fényei

Mirella

A szekér döcögve ereszkedett lefelé a kacskaringós erdei úton, miközben a faágak sötét boltozatot vontak a fejük fölé. Mirella lazára engedte a gyeplőt, s elégedett vigyorral a szája szélén hajolt Borda felé, aki még mindig éberen fülelte a mögöttük maradt hegyhát neszeit.
A lány a tenyerében megfuttatta a súlyos bőrszüsztyűt. Az ezüstök éles, muzsikáló hangon koccantak egymáshoz, elnyomva a kerekek köves talajon való nyikorgását. Melléemelte a finom fűszeres tarisznyát is; a szegfűszeg és a bors fanyar, drága illata azonnal betöltötte a bak környékét.
– No, Borda, a tekintetes úr legalább nem távozott üres kézzel – jegyezte meg Mirella maró gúnnyal, miközben egy röpke pillanatra hátrapillantott a sötétségbe. – Kapott tőlünk egy remek tanácsot a bükkösről. Ha szerencséje van, reggelre rátalál a saját nyomára.
A fekete kutya halkan felmordult, s vészjósló tekintetét a lejtő aljára szegezte. Figyelmeztető horkantása világos beszéd volt: a folyóparti gázlónál még mindig ott settenkedhettek a tiszttartó hajdúi.
– Ne aggódj, nem futunk a karjaikba – sziszegte Mirella, s a bak alatti titkos rekeszbe csúsztatta az erszényt meg a fűszereket. – Mire azok a mamlaszok feleszmélnek, mi már átérünk a lapályon.
Odafenn, a sziklák közt még süvített a fagyos szél, de idelenn, a völgykapuban már

feltűntek a szegénynegyed roskadozó kunyhóinak halvány mécsfényei. Mirella szeme megvillant a sötétben: tudta, hogy a kalmár kapzsisága ma éjjel jó néhány éhes szájnak hoz majd meleg ételt és falatnyi reményt.

467. Ezüst és fűszer a párkányon

Mirella

A szekér zökkenő nélkül futott be az első sötétbe burkolózó sárkunyhók közé. A völgykapu halvány mécsfényei felsejlettek a szűk sikátorokban, ahol a hűvös esti szél szalmát s port kavart a döngölt földön. Mirella megállította a lovat a roskadozó kőfal árnyékában, s Borda egyetlen intésére éberen ugrott le a bakról, hogy a kerítések tövét pásztázza.
– Idáig tiszta a levegő, öregem – suttogta a lány, majd benyúlt a bak alatti titkos rekeszbe. A kalmártól szerzett ezüstök csikordulva kerültek elő a sötétből.
Mirella nem teketóriázott. A közeli, düde tetejű házikó ablakpárkányára – ahol apró, didergő gyermekkéz rajzolt korábban vonalakat a párás üvegre – óvatosan odatett egy maréknyi fényes érmét. Pár lépéssel odébb, a sánta kovács nyitott fáskamrájának küszöbén a fűszeres tarisznya legjavát hagyta ott, tudva, hogy az orvosságként is felér a téli nyavalyák ellen.
Borda meleg orrával meglökte Mirella kezét, jelezve, hogy a falu túlsó végén ólálkodó őrök léptei visszhangzanak. A lány halk kacajjal pattant vissza az ülésre, s egyetlen kecses mozdulattal gyeplőt rántott. A csöndes adományok mögöttük maradtak, s a szekér már gördült is tovább a sötétben, hagyva, hogy a reggel örömöt hozzon a kunyhók lakóinak.

468. Éjjeli csobogás a gázlónál

Mirella

A szekér kerekének halkan nyikorgó hangja lassan elenyészett a sötétbe burkolózó sárkunyhók közt, ahogy Mirella a telep szélén húzódó öreg gázló felé irányította a lovat. A falu utolsó házai már mögöttük hagyták a mécsesek bizonytalan fényét, s a távolban csupán a patak halk csobogása kísérte az éjszakai csendet. Borda felpattant a bakra a

lány mellé, orrát a hűvös szélbe emelve szaglászta a nedves avar és a közeledő víz szagát.
– Jó munkát végeztünk, öreg harcos – suttogta Mirella, miközben elégedett mosollyal simította meg a kutya dús, fekete szőrét. – A kapzsi kalmár még napokig számolhatja a hűlt helyét a hágón, míg itt végre jut egy kis meleg leves s orvosság a pulyáknak.
Amint elérték a fűzfák árnyékában meghúzódó gázlót, Mirella meghúzta a gyeplőt. A sekély víz tükrén megcsillant a holdfény, s a túlparti sűrűben feltűnt egy magányos őrtűz sziporkázó parázsa. A lány szeme azonnal szikrát szórt: a hajdúk láthatóan nem törődtek a szolgálattal, inkább a kulacsot forgatták a tűz körül.
Mirella halkan felkacagott, s óvatosan benyúlt a szoknyája redői közé, ahol még lapult egy utolsó szüszinyi drága szegfűszeg. Borda halkan morgott egyet, mint aki pontosan tudja, hogy a gazdája fejében máris megszületett a következő csintalan terv a pimasz uraságok bosszantására.

469. Fűszerillat a gázlónál

Mirella

Mirella nesztelenül csusszant le a bakról, s a fűzfák takarásában megközelítette a vízszélt. A szél szerencsére épp a túlpart felé hordta a levegőt, így a lány egy maréknyi finomra tört, illatos szegfűszeget szórt a parti nedves hordalékra, majd egy száraz gallyal tüzet csiholt a kövek közt lapuló avaron. Az egzotikus, fűszeres füstpászma pillanatok alatt elérte a tábortűz mellett tivornyázó hajdúkat.
– Te Józsi, ézed ezt? – kiáltott fel az egyik őr, mélyen beszívva a hűvös éjszakai levegőt.
– Ez tiszta keleti aromás fűszer! Csak nem a kalmár uraság vesztette el a portékáját a gázlónál?
A hajdúk tüstént egymásnak estek, s botladozva kotorásztak a sötét bozótban abban a reményben, hogy valami drága kincsre bukkannak. Amíg a kapatos strázsák egymást lökdösve kutatták a vakvilágot, Mirella visszasurrant a szekérhez.
Gyengéden megveregette a ló nyakát, majd a gyeplőt finoman tartva betartott a sekély vízbe. Borda nesztelen árnyékként haladt a kerekek mellett, árgus szemmel ügyelve rá, hogy egyetlen kő se gördüljön meg túl hangosan. A patak habjai halk csobogással locsantak a küllők körül, de a túlparti őrök részeg kiabálása teljesen elnyomta a zajt.

Mire átértek a túlsó oldalra, a hajdúk már azon marakodtak, melyikük találta meg előbb az „elvarázsolt füstöt”. Mirella egy csípős mosoly kíséretében visszanézett a sötétben pislákoló tűzre, majd a szekeret a szegénytelep elcsendesedett kunyhói felé irányította.

470. Halk ajándékok az éjben

Mirella

A szekér kerekei már halkan ropogtak a szegénytelep elnyűtt, döngölt földútján. A sötétben roskadozó, alacsony kunyhók néma csöndben lapultak, csupán egy-egy fáradt sóhaj vágta át a párás éjszakát. Mirella nem teketóriázott: amint elérték a szélső házikókat, megállította a lovat a fűzfák védelmében.
Intett Bordának, aki azonnal megtorpant a bak mellett, s füleit hegyezve kémlelte a sötét sikátort. A lány felhajtotta a szekér ágyazata alá rejtett dupla fenékdeszkát, s a kapzsi kalmártól elcsent ezüstpénzekből, valamint a finom fűszerekből kis vászontarisznyákba osztotta a zsákmányt.
Nesztelen léptekkel osont az első omladozó kerítéshez. Egy sokgyermekes, éhező zsellércsalád ablakpárkányára simított néhány csillogó ezüstöt meg egy adag illatos szegfűszeget, hogy az asszony megízesíthesse a sovány kását. A következő háznál a küszöbre helyezte a kis csomagot.
Borda árnyékként követte úrnőjét, hatalmas, fekete alakja tökéletesen elenyészett a falak tövében. Halkan horkantott, jelezve, hogy az utca végén sem leselkedik senki. Mirella meleg mosollyal simította meg a hűséges eb fejét, miközben az utolsó szüszit is biztonságban elhelyezte.
A gőgös uraság drága kincsei végre jó helyre kerültek. Mirella elégedetten törölte meg fűszerillatú tenyerét a kötényében, s halk intéssel indította útnak a szekeret a csendes éjszakában.

471. Fűszeres füst az őrtűznél

Mirella

A szekér halk zörgéssel hagyta maga mögött a szegénynegyed utolsó, roskatag kunyhóit. Mirella a bakon ülve lazán megeresztette a gyeplőt, s elégedetten szippantott

a hűvös, éjszakai levegőbe, miközben a fenti hold ezüstfénybe öltöztette a csendes vidéket. Borda nesztelen léptekkel ügetett a kerekek mellett, fekete szőre teljesen egybeolvadt az árnyékokkal, s csak figyelmesen forgó fülei árulták el lankadatlan éberségét.
Előttük a kanyargó patak sekély gázlója csillogott a sötétben. A túlparti fűzfák tövében lobogó őrtűz mellett azonban jócskán akadt mozgás: a szolgálatban lévő hajdúk kapatos hangon dorbézoltak, kancsóikat lóbálva nótáztak, s mit sem törődtek a határok őrzésével. Az átkelő így is el volt zárva, hiszen a víz csobogása s a szekér kerekének locsogása azonnal felkeltette volna még a legr részegebb katona figyelmét is.
– Na, lássuk, mennyire bírják a finom aromát a tekintetes vitéz urak – suttogta Mirella pajkos mosollyal, miközben csípős nyelve már a következő tréfán járt.
Könnyedén leereszkedett a bakról, s a köténye mélyéről előhalászott egy jókora marék szárított szegfűszeget. A szellő szerencsére éppen a tűz felé hordta a párát. Mirella óvatosan a parázs irányába hintette a csípős növényt, ami a közeli lombokon átsuhanva bódító füstfelhővel terítette be a hajdúk táborát. A vitézek tüsszögve, egymást lökdösve kászálódtak fel a padokról, s értetlenül szimatolva indultak el az erdő széle felé, azt hívén, valami drága, fűszeres pálinkát felejtett ott a kapitányuk.
Míg a hajdúk odaáthozva kutattak a bokrok tövében, Mirella intett Bordának. A hűséges eb némán vezette a lassan gázoló lovat a vízbe, s a szekér észrevétlenül vágott át a sekély medren a túlparti sötétség biztonságot adó védettségébe.

472. Kanyarulat a fűzfák mögött

Mirella

A sűrű fűzfák jótékony árnyékában Mirella csendesen megállította a szekeret, hogy a ló is fújhasson egyet a nedves gázló leküzdése után. A túlpartról még halványan átszűrődött a hajdúk értetlen káromkodása és tüsszögése, ahogy a bozótban matatva próbálták meglelni a mesés, illatos pálinkát. A lány elfojtott kuncogással húzta szorosabbra vállán a kendőt, szemeiben pajkos szikrák táncoltak a holdfényben.
Borda megrázta nedves bundáját, majd halkan, elégedetten horkantva telepedett le a bak mellé. Sötét pofáját a szekér oldalának döntötte, pontosan ott, ahol a dupla padlózat rejtette a gőgös kalmártól elcsent ezüstöket és a drága fűszeres zsákokat.

– Látod, oldalasom, a jóféle fűszer nemcsak a pecsenyének tesz jót, de a vitézi elménék is – kacsintott a kutyára Mirella, miközben simogatóan végighúzta kezét a hűséges állat fején. – Egyetlen marék szegfűszeg, s a törvény szigorú őrei máris a bokrokat bújják mesebeli kincsek után kutatva.

A szekér lassan újra megindult az erdei dűlőúton, eltávolodva a vízparti tábortűz fényétől. Mirella magabiztosan tartotta a gyeplőt: a gázló akadályát sikeresen maguk mögött hagyták, s a rejtett rakományuk végre teljes biztonságban gurult tovább a következő menedék felé.

473. Lopakodó árnyak a sikátorban

Mirella

A dűlőút lassan belesimult a városszéli szegénynegyed roskatag kunyhói közé. A korhadt kerítések és omladozó vályogfalak mögött sötét, mély alvás ülte meg a sikátorokat. Mirella egy sűrű lombú tölgyfa oltalmazó árnyékában állította meg a szekeret, jóval távolabb a városi járőrök megszokott útvonalától.

Borda füle megrebbent, orrát a hűvös éjszakai szélbe emelte, figyelme egyetlen pillanatra sem lankadt. Mirella halkan psszegett a kutyának, majd óvatosan felemelte a bak alatti dupla padlózat rejtett deszkáját. Az éjjeli homályban félreismerhetetlenül csillantak meg a gőgös kalmártól kicsalt ezüstök és a gondosan kiszabott fűszeres szütyők.

– Csak óvatosan, oldalasom – suttogta a lány feszülten. – Egyetlen felesleges zaj nélkül.

Mirella halk, szinte lebegő léptekkel haladt házról házra a roskatag falak mentén. A szegényes ablakpárkányokra, repedezett facsészék és kilyukadt csizmák mellé észrevétlenül csúsztatott néhány fényes ezüstöt és csipetnyi drága fűszert. A kisgyermekes özvegyasszony roskatag ajtaja előtt még egy pillanatra meg is torpant, hogy biztos helyre rejtse az ajándékot.

Borda a sikátor sarkán őrködött, fekete árnyékként simulva a kőfalhoz. Amikor a szomszédos utcából egy magányos őr nehéz léptei visszhangoztak, a kutya halk, alig hallható morgással adott jelt. Mirella guggolva visszahúzódott a sötétbe, szívében apró megkönnyebbüléssel: a koplaló pulyáknak reggelre igazi csoda terem az ablakukban.

474. Rongyos kerekek a dűlőn

Mirella

Mirella utolsó ezüstje is megtalálta a helyét egy dőlt kerítés mögi fatálkában. A lány megkönnyebbülten sóhajtott fel, majd macskaléptekkel visszasurrant az utca sötétebbik felére, ahol Borda várt rá. A fekete kutya feszült izmokkal, szinte mozdulatlanul lapult a fal tövében, fülét a távolodó őr nehéz csizmakoppanásaira tapasztva.
– Végeztünk, cimbora – suttogta Mirella, és futólag megsimogatta a kutya borzas fejét. – Holnap reggel lesz itt öröm, amikor meglátják az ajándékot.
Borda rövid, elfojtott horkantással válaszolt, ami egyszerre jelentett egyetértést és sürgetést. Az éjszaka legnehezebb része még hátravolt: észrevétlenül kiverekedni magukat a szűk sikátorok labirintusából, mielőtt az éjjeli őrjárat váltása megérkezik.
Mirella óvatosan megfogta a szekér mellett várakozó ló kantárját. A kerekeket még korábban vastag rongyokkal csavarták körbe, így a kocsi alig hallható surranással gördült végig a poros földúton. Minden egyes kiálló kőnél Mirella gyomra összeszorult a feszültségtől, de szerencséjükre a város eme elfeledett szeglete mélyen aludt.
Amikor elérték a negyed szélét határoló roskatag fűzfákat, Mirella visszanézett a sötétbe burkolózó kunyhókra. Felpattant a bakra, Borda pedig egyetlen ruganyos ugrással mellette teremtel. A nyitott dűlőút már ott terült el előttük a holdfényben, a folyó gázlójának irányába vezetve.

475. Súrlódó abroncsok a mélyúton

Mirella

A dűlőút nyomvályúi mélyen bevágódtak a szikes talajba, de a kerekekre tekert vastag rongyok jól tették a dolgukat. A szekér nem csikorgott, csupán fojtott, puha zökkenéssel vette az út egyenetlenségeit. Mirella biztos kézzel tartotta a gyeplőt, miközben a szellő hűvösen simogatta az arcát, magával hozva a közeli folyó és a nyirkos iszap szagát.
Borda a bak szélén ült, feszült figyelemmel kémlelve az éjszakai tájat. Orrcimpái fellebbentek, amint a szélirány megváltozott; az avar sűrű, földes illata mögött már megérezte a víz közelségét. Mirella oldalvást pillantott hűséges társára, és halvány mosoly derült fel az arcán. A város nyomasztó falai végre mögöttük maradtak, s a siker

édes íze melegséggel töltötte el a mellkasát.
Ahogy a dűlő beért a kanyargós fűzfák árnyékába, az út lelejteni kezdett a gázló felé. A lány finoman meghúzta a gyeplőt, lassabb tempóra intve a lovat. A túlsó parton halvány, narancssárga fény pislákolt: az őrtűz parazsa még élt, s a széllel időnként köhögés meg egy-egy kapatos hajdú nevetésének foszlánya szállt feléjük.
Mirella nem sietett el semmit. Megvárta, míg a sűrű vízpára teljesen bevonja a folyóparti bokrokat, tökéletes fedezéket nyújtva a szekérnek. Borda óvatosan letette mellső mancsait a bak szélére, és halk szimatolással jelezte: elérkeztek a vízpartra.

476. Nádirigó a túlparton

Mirella

Mirella finom kézmozdulattal előrehajtotta a lovat a sekély vízbe. A hűvös habok lágyan nyaldosták a szekér küllőit, de a kerekekre tekert vastag rongyok tompították az áramlás csobogását. A túlparti őrtűz körül vigyorgó hajdúk épp újabb kupa pálinkát döntöttek le a torkukon, fittyet hányva a sötétben úszó folyóra és a parti bokrokra.
Borda egyetlen nesz nélkül lépett be a gázlóba a bak mellett. Fülei előremeredtek, de a szeme sarkából folyamatosan Mirellát figyelte, készen arra, hogy egyetlen intésre a fűzfák védelmébe húzódjon. A víz csupán a szekér tengelyéig ért; a rekeszekben lapuló holmik biztonságban maradtak a gyeplő mögötti dupla padló alatt.
Amikor a szekér kereke megszólalt egy mederbeli kavicson, a parton ülő egyik hajdú hirtelen felkapta a fejét, s a sötétségbe kémlelt. Mirella azonban meg sem rezzent: csöndben kihúzott az övéből egy száraz nádszálat, s halk, félreérthetetlen nádirigó csicsergést imitált. A részeg őr felnevetett, legyintett egyet, majd visszakanyarodott a társaihoz meg a kancsóhoz.
A szekér zökkenés nélkül gördült fel a túlparti homokzátonyra. A fűzfák védelmező árnyéka azonnal bekebelezte a tengelyt és a lovat. Mirella halk, meleg kacajjal megsimogatta Borda nedves bundáját, majd a biztonságos erdei út felé fordította a gyeplőt. Az éjszaka még hosszú volt, de a gázló akadályát maga mögött tudva a szabadság édes íze átjárta minden porcikáját.

477. Puha léptek a tölgyesben

Mirella

A fűzfák sűrű boltozata alatt végre elhalt az őrtűz pattanó zaja. A szekér kerekeiről letekert rongyok még mindig tompították a haladást, ahogy a ló a nyirkos, süppedős földön húzta a terhet. Mirella feszülten méregette a bokrok árnyékát, gyeplővel a kezében.

Borda a szekér mellett ügetett, orra csaknem a földet érte. Egyszeriben megtorpant, s sötét bundája borzolódni kezdett a homályban.

– Csendben – suttogta Mirella, s megtörte a szekér lendületét. – Mi az?

A fekete kutya nem morgott, csak alacsonyan tartott fejjel jelezte az utat. Csupán egy éjjeli bagoly lobbant át a lombkoronán. Mirella megkönnyebbülten sóhajtott fel. A dupla padló alá rejtett ezüst és a fűszeres zsákok sértetlenek maradtak, a hajdúk kurjongatása pedig lassan végleg elenyészett a háttérben.

Néhány száz lépés után az erdei csapás egy kis tisztásra vezetett. Az odvas tölgy tövében fázós árnyak mozdultak: a szegénynegyedből idáig menekült zsellércsalád várt rájuk. A didergő pulyák riadtan bújtak anyjuk szoknyája mögé, ám mikor meglátták a szekeret, felcsillant a szemük. Mirella arca azonnal megenyhült. Leugrott a bakról, és intett Borda felé.

– Figyelj – mondta a kutyának szaggatottan.

Azzal a szekér mögé lépett, hogy elővegye a nekik szánt élelmet és meleg takarókat.

478. Meleg takarók az odvas fánál

Mirella

Mirella fellebbentette a vastag ponyvát, s a szekér rejtekéből gőzölgő friss cipókat, szárított húst és két súlyos, gyapjúból szőtt takarót emelt ki. A szegény asszony remegő kézzel nyúlt a szétosztott javakért, s szólni sem tudott a hálától, csak könnytől fényes szemmel szorította magához fázós gyermekeit. A legkisebb fiúcska bátortalanul előlépett, és megsimogatta Borda fejét, mire a nagy fekete kutya elégedett horkantással telepedett le a nyirkos avarra.

– Ebből jut a holnapi útra is – súgta Mirella szelíden, miközben az asszony tenyerébe

csúsztatott három fényes ezüstpénzt is, melyeket korábban a gőgös vámszedő elcsent kincseiből kanyarított le. – Napkeltéig maradjatok az odvas tölgy takarásában, azután vágjatok át a nyugati domboldalon! Ott nem járnak a hajdúk.

Az asszony némán bólintott, s a kicsiket betakarva visszahúzódott a sötét lombkorona alá. Borda füle ekkor megrezzent: a távoli tölgyesben szél zörrentette meg a száraz ágakat, de veszélyt most nem érzett a levegőben. Megcsóválta a farkát, majd visszasétált a szekér mellé.

Mirella egy utolsó biztató mosolyt küldött a fák között lapuló árnyak felé, majd magabiztos mozdulattal felpattant a bakra. Rásuhintott a gyeplőre, s a szekér csendben továbbördült az erdei úton, hagyva, hogy a tisztás jótékony homálya elnyelje a megsegített családot.

479. Árnyak a szegénytelep szélén

Mirella

A kerekek halkan zörögtek a mélyülő kerékvágásban, ahogy a szekér lassan elhagyta a védelmet nyújtó tölgyest. A fák törzsei fokozatosan megritkultak, s a hűvös éjszakai szélben már érezni lehetett a szegénynegyed felől szálló fanyar fafüst szagát. Mirella elégedett mosollyal hajtotta a lovat; a tölgyfánál hagyott család biztonságban volt, de az út éjjeli feladatai még nem értek véget.

Borda éberen ült a bak mellett, fekete szőre szinte egybeolvadt az éjszakával. Fülei folyamatosan pásztázták a sötétséget, de feszültsége alábbhagyott, ahogy a vad erdei neszek elhaltak mögöttük. Mirella közben elégedetten simított végig a padlólemez alatt lapuló finom fűszeres zsákokon és a maradék csillogó pénzérméken. A gőgös vámszedőtől kanyarított zsákmány java még hátravolt.

A dombtetőre érve feltárult előttük a település széli nyomortelep szomorú képe. Roskadozó kunyhók, sárból tapasztott falak és elnyűtt zsindelyek sora húzódott a sápadt holdfényben. Sehol egy fáklya vagy kivilágított ablak, csak a kiszolgáltatottság néma csöndje ülte meg a tájat.

– Na, te fekete ördög, itt az ideje, hogy újra megörvendeztessük az éhezőket – suttogta Mirella halkan, miközben kissé meghúzta a gyeplőt. A szekér halk nyikorgással gördült be az első roskatag kerítések közé, felkészülve arra, hogy az éjszaka leple alatt újabb

hajlékokba vigyenek reményt.

480. Néma batyu a vakablak alatt

Mirella

A sikátorban a sár már megdermedt a hűvös éjszakai szélben. Mirella egy omladozó, nádfedeles hajlék előtt fogta vissza a lovat, ahol a falréseken át alig pislákolt némi parázsfény. Borda egyetlen halk mormanással ugrott le a bakról, s azonnal a sötét sarok felé óvakodott, feszülten figyelve az elhagyatott utácska zajait.
Mirella gyakorlott mozdulattal nyúlt a szekér ülőkéje alatti rejtett rekeszbe. A szigorú vámszedő hiába kereste volna ott a drága fűszereket meg az ezüstöket, most mégis a legjobb helyre kerültek. Előhúzott egy vászonzacskót, amelybe friss cipót, egy marék illatos szegfűszeget és néhány csillogó érmét rejtett.
Könnyű, nesztelen léptekkel lépett a korhadt fakapuhoz. Nem kopogott – az éjszakai zörgetés errefelé csak bajt hozott a szegényekre. Ehelyett a nehéz batyut óvatosan a dőlt küszöbre helyezte, pont oda, ahol a hajlékban lakók reggel rögtön rábukkannak majd. Egy pillanatra megállt, s bentről meghallotta egy kisgyermek halk köhögését, amit az édesanyja csillapító suttogása követett.
– Még egy ház, s a pöffeszkedő elöljáró erszénye teljesen kiürül – mosolyodott el halkan Mirella, ahogy visszalépett a szekérhez.
Borda megrázta magát, jelezve, hogy a környék tiszta, majd ruganyosan visszapattant a bakra. A szekér zökkenőmentesen gördült tovább a sötét sikátor mélyébe.

481. Viaszos vászon a vakablakban

Mirella

A sikátor hamarosan kiszélesedett, ahol a vakolatlan téglafalak tövében egy régi, vakablakkal eltoraszolt vályogház állt. Mirella jól tudta, ki húzza meg magát a kidőlt gerendák alatt: az az öreg takács, akit a tekintetes adószedő úr még a nyár végén forgatott ki mindenéből, mondván, a szövőszék használata után is jár a központi illeték.
Mirella megállította a lovat a fal védő árnyékában, miközben Borda éber szemeivel a sötét utcasarkot kémlelte. A lány gyors, biztos mozdulatokkal készítette elő a következő

csomagot. Egy vastag gyapjúkendőbe csavarta a maradék füstölt sonkát, egy kis csöbör ritka fűszersót, s a szélén egy tiszta szövetbe gubancolt ezüstpénzt is elrejtett.
Odalépett a befalazott ablaknyíláshoz. A vakablak aljában lévő mélyedés éppen eléggé védve volt a metsző éjszakai széltől meg a kíváncsi tekintetektől. A batyut óvatosan a kőpárkányra illesztette, s mielőtt visszahúzta volna a kezét, finoman megkocogtatta a korhadt deszkák szélét.
Bentről halk, reszketeg köszörülés hallatszott, amit egy bot bizonytalan koppanása követett. Mirella nem várta meg, míg az öreg az ajtóhoz botorkál; halkan visszasietett a bakhoz. Borda elégedett horkantással üdvözölte, s amint a lány felpattant mellé, a szekér máris a negyed széli kijárat felé vette az irányt.

482. Hajnali csomag a telep szélén

Mirella

A szekér halk zörgéssel gördült tovább a sáros keréknyomokon, maguk mögött hagyva az öreg takács omladozó hajlékát. A szegénynegyed széli kalyibák felett már a hajnal előtti leghidegebb pára lebegett. Mirella a gyeplőt lazán tartva figyelte az út szélén sorakozó, roskatag tetőket, míg Borda hegyezett füllel, intő jelenlétként ült mellette a bakon, kémlelve a sötét utcasarkokat.
A telep utolsó kőkerítésénél, egy félig kidőlt kapu tövében újabb sötét mélyedés kínálkozott. A lány nem teketóriázott: egy vízhatlan, viaszos vászonba csomagolt kisebb köteget halászott elő a deszkák alatti rekeszből. Ebben némi szárított hús és finom őrlésű búzaliszt lapult, gondosan megvédve a nyirkos éjszakai párától. Egyetlen ruganyos mozdulattal leugrott a bakról, s a küszöb szélére illesztette a pakkot.
– Hogy a zúzmara se tehessen kárt benne – suttogta hamiskás mosollyal, miközben már pattanó léptekkel vissza is kapaszkodott a szekérre.
A távolban, a városfal felőli sikátorban ekkor egy adószedői őrjárat lámpásának imbolygó fénye villant meg. Borda halkan elmorogta magát, jelezve, hogy nem hiányoznak a túlbuzgó hajdúk felesleges kérdései. Mirella egy kötetlen mozdulattal a gázló felé vezető földútra kormányozta a lovat, s a ködbe vesző szegénynegyed lassan elmaradt mögöttük.

483. Átkelés a sekély vízen

Mirella

A döcögős szekér kerekei hamarosan elérték a folyóparti kavicságyat. A gázló sötét, csillogó szalagként húzódott a derengő ködben, s a víz csendes morajlása elnyomta a távoli városhatár zajait. Borda feszülten merevedett a bakon, hegyezett füllel hallgatózva a sötétségbe.

– Haladjunk – dörmögte szaggatottan a férfi, s fázósan összébb húzta a kabátját. – Ott maradt a lámpásuk. Közel vannak.

– Ne kapkodj, Borda – vetette oda Mirella halkan, bár a gyeplőt szorító ujjai elárulták saját feszültségét. – A víz elnyeli a keréknyomot.

A ló óvatosan lépett a hideg habokba. A kerekek halkan csobbantak, ahogy a sekély áramlat körbevette a küllőket. A lány egy pillanatra visszanézett a ködbe vesző szegénytelep felé, ahová az utolsó lisztes-húsos batyukat rejtették. Bár a szívük gyorsabban vert a hajdúk közelsége miatt, a jóleső megnyugvás mégis átjárta őket: ma éjjel sem éheznek a didergő pulyák.

Ahogy kiértek a túlsó, bokros partra, Mirella egy pillanatra megállította a fogatot a fűzfák árnyékában. Felhajtotta a bak alatti rekesz rejtett lécét, s ellenőrizte a rejtekhelyet. A kettős fenék kiürült, de a siker íze ott bujkált a reggeli hűvös levegőben.

– Tiszta a pálya – jegyezte meg Borda, ahogy végre kiengedte a feszültséget.

– Mindig tiszta, ha ügyesek vagyunk – mosolyodott el a lány, s a lovat a nyílt mező felé kanyarítva haladtak tovább.

484. Friss szellő a mezőn

Mirella

A hajnali derengés lassan aranyszínűre festette a nyílt mezőt elborító ködfoltokat. A szekér kerekei ritmikusan halk zörgéssel vágták a puha fűvel borított dűlőutat, egyre távolabb kerülve a folyótól és az adószedők fenyegető lámpásaitól. A friss, csípős reggeli levegő gyorsan eloszlatta az éjszakai hajsza utolsó maradványait is.

Mirella megmozgatta elgémberedett ujjait a gyeplőn, majd elégedetten sóhajtva dőlt hátra a bakon. Oldalra pillantott, ahol Borda szorítása is végre megenyhült a fejsze

nyelén. A férfi óvatosan kibújt a vastag posztókabátból, s lazább tartással igazította meg az ülésdeszkát.

– A vásáros mezőváros még jó három mérföld – jegyezte meg Borda, miközben a kelő nap felé pásztázta a horizontot. – Ha tartjuk ezt a tempót, délelőttre beérünk, mielőtt a tisztviselők lezárják a vámszedő kapukat.

– Szerencsénk mindig akad, ha elég szemfülesek vagyunk – felelte vidáman Mirella, s egy apró, aszalt szilvával teli szüszőt húzott elő a köténye mélyéről. Egy marékkal Borda tenyerébe csúsztatott, majd ő maga is bekapott egyet. – Ráadásul a főtéren már vár ránk a gőgös tiszttartó. Alig várom, hogy rádugjam a megmaradt porainkat aranyáron, mint ritka keleti varázsszert.

Borda szeme sarkában fanyar mosoly bujkált. Pontosan tudta, hogy a lány csípős nyelve és ravaszsága hamarosan újra megtölti a titkos rekeszeket. A ló elégedett horkantással gyorsított a száraz talajon, a szekér pedig magabiztosan haladt a dombhát felé.

485. Fegyveresek a vámszedő kapunál

Mirella

A dombtetőre érve a friss mezői szél felerősödött, s hideg fuvallata megremegtette a szekér ponyváját. A völgyben elterülő mezőváros vámszedő kapui már tisztán látszottak, ám a szokásos hajnali tömeg helyett szokatlan fegyveres tolongás mutatkozott a bejáratnál.

Borda azonnal megrántotta a gyeplőt, s a lovat egy öreg útszéli kőkereszt mögé terelte. Szeme élesen villant, s a férfi keményen odafordult a lányhoz.

– Az udvari tiszttartó emberei. Nem a megszokott vámszedők – vetette oda élesen, szinte odaszegezve a szavakat a lánynak. – Túl korán kint vannak. Valaki eljárt a szájával a gázlónál.

Mirella bosszús morajlással lökte félre a lába alatt lévő szalmabálát. Düh marta a mellkasát: a szegénynegyedben hátrahagyott csomagok biztonságban voltak, de ha most lefoglalják a szekerüket, a fél éjszakai munkájuk kárba vész.

– Hagyd a fejszét, Borda! Nem mészárlással fogunk átjutni – sziszegte vágó hangon, s gyors mozdulattal felpattintotta az üléspad alatti titkos rekeszt. Kiemelt két apró, rézveretes tégelyt. – Megkapja az öreg a varázsporát, amire úgy áhítozik. Ráadásul ő

maga fog utat vágni nekünk a kevély katonái között.
Borda nem válaszolt, csak a lovak kantárját markolta meg, felkészülve a legrosszabbra, míg Mirella hideg, magabiztos mosolyt erőltetett az arcára. A szekér lassan kilépett a rejtésből, egyenesen a vámszedő kapu felé vette az irányt.

486. A tiszttartó orvossága

Mirella

A szekér zörgése felverte a vámszedő kapu előtti feszült csendet. Három fegyveres lépett ki a fabódé árnyékából, élükön egy köpcös, vörös képű őrmesterrel, aki fenyegetően intett a lándzsájával.
– Megállni! Senki nem lép be a mezővárosba ellenőrzés nélkül – horkantotta a fegyveres, s a markolatára tapasztotta a kezét.
Borda szorosan markolta a gyeplőt, teste megfeszült a bakon, szemei riadtan s néma dühvel villantak a katonákra. Rövid, szaggatott lélegzettel várta a jelet.
Mirella azonban nyájas, álszent alázattal hajolt előre a ponyva mögül, s úgy emelte magasba a rézveretes tégelyeket, mintha szent ereklyét tartana.
– Jaj, tekintetes uram, hál’ az égnek, hogy rátok találtunk! – csicseregte fojtott, izgatott hangon. – A tiszttartó úr személyes kenőcsei ezek! Egész éjjel hajtottunk a gázlón át, a méltóságos úr gyötrő csúzára meg a lázas nyavalyájára!
Az őrmester megtorpant, meglepett pillantást vetve a csillogó tégelyekre. A csúz emlegetése betalált: a tiszttartó híresen sanyarú természetű volt, ha fájtak a csontjai.
– A tiszttartónak? Nem szólt semmiféle küldeményről… – hüledezett az őr, de a fegyverét már lejjebb engedte.
– Mert titkos! – szisszent rá Mirella, s közelebb hajolt. – Ha egy órát késünk, megint a vérébe száll a méreg. Akarja kelmed magára vállalni a haragját?
Borda kihasználta a pillanatot: rövid, rekedt morgással biztatta a lovat, s a szekér gördülékenyen áthaladt a zavarodott őrök sorfala között.

487. Zökkenők a macskakövön

Mirella

A keréknyomok már a mezőváros kővel kirakott főutcájának peremét koptatták. Mirella elégedett, mégis ingerült pöffenéssel csúsztatta vissza a rézveretes tégelyeket a ponyva alatti titkos rekeszbe. A kapunál maradt fegyveresek még mindig egymást vádolva tanakodhattak a porban, félve a tiszttartó képzelt haragjától.

– Ostoba fajankók – sziszegte Mirella, miközben kisimította gyűrött szoknyáját. – Elég kimondani a tiszttartó nevét, és máris remeg a térdük. Mintha a csúza nem a saját kapzsi bűneik miatt marná azt a dölyfös embert!

Borda nem lazított a gyeplőn. Komor tekintete a keskeny, fagerendás házak ablakait vizslatta, szeme sarkából figyelte a kora reggeli utcán szállongó árnyakat. A düh még mindig ott feszült a vállában; a veszély nem múlt el, csak átköltözött a városfalak közé.

– Jobb lesz sietni – vetette oda rekedten Borda, és a szűk sikátorok felé kormányozta a szekeret. – Ha a tiszttartó emberei meglátják a tégelyeket, nem kérdeznek, csak akasztanak.

– Ugyan már, mire rájönnek a turpisságra, a krémek javát már rég szétosztom a szegénytelep nyavalyásai között – felelte élesen a nő, de a tekintete idegesen pörgött. – A gőgös cívisek meg fizethetnek érte aranyat, ha azt hiszik, a tiszttartó csodakencéjét veszik meg.

A szekér zökkenve fordult be az alacsony présházak közötti árnyas sikátorba. A levegőben fűszer, állati ürülék és állott sör szaga keveredett. Mirella intett a bakon ülő férfinak: itt az ideje elrejteni a rakományt, mielőtt a városi hajdúk szagot fognak.

488. Titkos rejtek a sikátorban

Mirella

A szekér megállt egy roskatag, elhagyatott mészárszék árnyékában, ahol a falak közti rés alig volt szélesebb egy emberi lépésnél. Mirella ruganyos mozdulattal pattant le a bakról, és félrehúzta a szekér kettős fenekét takaró, poros pokrócot. Borda feszülten figyelte a sikátor mindkét végét, keze a nehéz botja markolatán pihent, miközben a macskaköveken megtelepedő árnyak láttán minden halk zörrenésre felriadt.

– Hozd a selyemkendőket is, Borda! – suttogta Mirella, és ügyes ujjakkal kapkodta ki a rézveretes tégelyeket. – A kocsikázásnak egy időre vége. Ha a vámszedők végre észbe kapnak, itt fogják átfésülni a környéket, de a dohos pincegarádics mélyére egyik kényes

hajdú sem dugja be az orrát.
Borda szó nélkül bólintott, s hatalmas vállával megtámasztotta a ponyvát, hogy Mirella hozzáférhessen a mélyebb rekeszekhez. A veszély közelsége hideg verejtékként ült a férfi homlokán, de mozdulatai pontosságából ez mit sem vett el. Gyors egymásutánban pakolták át a méregdrágának hazudott üvegcséket a fal tövében megbúvó, viaszos vászonnal kibélelt ládába.
A szomszédos présház felől hirtelen kutyaugatás törte meg a csendet. Mirella egy pillanatra megtorpant, a félelem jéghidegen nyalt a gerincébe, de aztán maró gúnnyal elmosolyodott. Tudta jól: ha elkapják őket, a tiszttartó nem ismeri a kegyelmet. Ám amíg a dölyfös uraság a csodafőzetét várja, a szegénytelep nincstelenjei hamarosan valódi enyhülést kapnak.
– Induljunk, mielőtt rájönnek a turpisságra! – intett a nő, s gyorsan elsimította a száraz faleveleket a frissen betakart rejtekhely felett.

489. Üres kordé a mészárszéknél

Mirella

Borda óvatosan kikötötte a fáradt lovat a szekér elől, és a kötelet a szomszédos kerítésoszlophoz hurkolta. A sorsára hagyott, kiürített jármű így csupán egy elhagyott kordénak tűnt, amivel a vámszedő hajdúk aligha tudtak volna mit kezdeni, ha a nyomukba erednek.
Mirella megigazította színes kendőjét, kisimította szoknyáján a felkavarodott port, majd határozott mozdulattal karon ragadta a szótlanul feszengő férfit. Lépteik ritmusa azonnal felvette a mezővárosi kofák komótos, unott ütemét, amint kikeveredtek a dohos mészárszék árnyékából.
A szűk sikátor torkolatában két egyenruhás őr bukkant fel, sárgaréz gombjaik vakítóan megcsillantak a kora délutáni napsütésben. Borda izmai egy csapásra kővé dermedtek, sujtásos markolatú botja szinte roppant a szorításában, de Mirella nem hagyta, hogy a pánik elhatalmasodjon rajtuk.
– Csak nézz rám szigorúan, Borda! Mintha épp most szidtalak volna meg a hiányzó fityingek miatt – suttogta a nő pimasz mosollyal, miközben egyenesen a gyanakvó fegyveresek felé fordította lépteit.

A hajdúk unottan végigmérték a látszólag civakodó pártságot, majd korholó horkantással továbbléptek a mellékutca felé. Mirella és Borda észrevétlenül vegyült el a piac felé tartó tömegben, végleg maga mögött hagyva a vámszedők éber tekintetét.

490. Selyemmellény és agyagtégely

Mirella

A vásár tarka forgataga azonnal elnyelte őket. A mészárszék nyomasztó csendje után a gyümölcsös kofák kurjongatása, a szekérkerekek csikorgása és a friss sültek fűszeres illata szinte kábítóan hatott. Mirella elégedetten pödörte meg kendőjének rojtjait, miközben pimasz mosollyal az arcán már a tehetősebb vásárlókat pásztázta.
– Látod, Borda? A félelem rossz tanácsadó, a józan pimaszság viszont aranyat ér – jegyezte meg halkan, alig mozgatva az ajkát.
A férfi csak hümmögött, szemeivel folyton a tömeget leste, készen arra, hogy bármelyik pillanatban a nő elé lépjen, ha valaki túlságosan közeledne. Végül egy csillogó cégérrel díszített fűszerkereskedés mellett állapodtak meg. A pult mögött egy pöffeszkedő, selyemmellényes kalmár méregette a járókelőket, fennhordott orral tüntetve elégedetlenségét a szegényesebb portékák iránt.
Mirella nem habozott. Előhalászott a táskájából egy finom csiszolású agyagtégelyt, amit még a sikátori rejtekhelyről hozott magával. Olyan áhítattal emelte a magasba, mintha maga a szenteltvíz lapult volna benne.
– Tekintetes uram! – fordult a kalmárhoz mézesmázos, hódoló mosollyal. – Igaz-e a hír, hogy a tiszttartó úr személyes csodaszervégét keresi? Véletlen folytán nálam lapul a várvédő titkos balzsama!
A kalmár szeme azonnal felcsillant a kapzsiságtól. Borda halkan elfojtott egy morranást, tudva, hogy az ártalmatlan disznózsírból és mezei virágokból kikevert kenőcsért Mirella perceken belül egy kisebb vagyont fog kicsikicsikicsiklandozni az úrból.

491. A kalmár erszénye

Mirella

A selyemmellényes kalmár óvatosan átvette a tégelyt, majd leemelte róla a fagubacs dugót. Lassan beleszagolt az árucsodába, s bár a kenőcs illata leginkább a kisütött disznózsírra és az árokparti kamillára emlékeztetett, Mirella rendíthetetlen, csupa mosoly pillantása eloszlatta a formálódó kételyeit.

– Három ezüst! – jelentette ki a nő határozottan, fojtott, szinte bizalmas hangon. – És még így is ajándék, tekintetes uram! A tiszttartó a dupláját fizetné vissza, ha megtudná, hogy a személyes titka az ön pultjára került.

A kalmár nem teketóriázott sokáig. Kapzsisága gyorsan felülkerekedett a józan észén. A gondolat, hogy a városparancsnok kegyeibe férkőzhet, elhomályosította az ítélőképességét: kapkodó mozdulattal előhalászta bőrerszényét, és Mirella tenyerébe potyogtatta a csillogó érméket.

A nő egyetlen szempillantás alatt a szoknyája belső redői közé rejtette a jussot, majd kecses meghajlással búcsút intett.

– Használja egészséggel, s tartsa titokban! – csicseregte, azzal sarkon fordult, és Borda karjába kapaszkodva elvegyült a tömegben.

Borda szorosan mellette haladt, vállával vágva utat a kofák között. A férfi feszülten figyelte a háta mögötti teret.

– Túl könnyen ment – mormogta szaggatottan Borda. – Tűnjünk innen, mielőtt rájön, hogy virágos disznózsírt vett harmincgarasért.

Mirella halk kuncogással nyugtázta a sikert, de a tekintete feszültté vált, mikor a kövezett tér túlsó oldalán megpillantotta a vámszedő hajdúk feltűnő köpenyét.

492. Sikátor a városfal tövében

Mirella

Mirella megfontolt léptekkel irányt váltott. Nem torpant meg, s nem kapta fel a fejét; a hajdúk fegyveres jelenléte nem érhetett készületlenül egy tapasztalt vándort. Egyetlen finom mozdulattal belékarolt Bordába, s a vásár legsűrűbb, legzajosabb szeglete felé terelte a férfit, ahol a zöldséges kofák kiabáltak a szegényebb vásárlókkal.

– Lassíts, Borda! Nézz úgy, mint aki csak káposztát keres a vacsorához! – suttogta Mirella halkan, miközben az arca derűs, gondtalan mosolyt mintázott.

A hajdúk épp egy idős jobbágy batyujában turkáltak a tér túloldalán. Mirella kihasználta

az ideges tolongást, s gyors, kecses mozdulattal kimentette magukat a tekintetek kereszttüzéből. Menet közben a szoknyája redői közül meglazított egy apróbb rézpénzt, és észrevétlenül egy didergő, rongyos ruhájú koldusfiú kosarába csúsztatta. A gyermek meglepetten nézett fel, de Mirella már a mellékutcák hűvös árnyékába lépett.

– A vámszedők még a fűszeresnél járnak – mormogta Borda, alig észrevehetően visszanézve a váll felett. – Ha a kalmár most bontja ki a tégelyt, percek alatt a nyakunkon lesznek.

– Hát akkor siettessük a lépteinket a gázló felé – simított végig a szoknyáján Mirella, ahol a frissen szerzett ezüstök lapultak. – Ez a pénz végre jó helyre kerül, de ahhoz előbb ki kell jutnunk a falakon túlra.

A sikátor kövezete szűk volt és nedves, de tökéletes menekülőutat kínált a piactéri zűrzavar elől.

493. Omladék a városfal alatt

Mirella

A nyirkos fal tövében kanyargó szűk csatorna folyosóján gyorsan fogytak a lépések. Borda nehéz csizmája halkan locsogott a megrekedt pocsolyákban, miközben sötét tekintetét egy pillanatra sem vette le a köves falak pereméről. A férfi állkapcsa megfeszült a fojtott dühtől; a vásártér szélén őrködő hajdúk lándzsái még túlságosan is közel voltak az emlékeiben.

– Ha az a fűszeres rájön, hogy disznózsírt vett méregdrágán, a fél várost ránk uszítja – sziszegte Borda élesen, fojtott hangerővel. – Túl sokat kockáztattál pár ezüstért.

– Mégis itt vagyunk, s a pöffeszkedő kalmár erszénye könnyebb lett, a miénk meg nehezebb – vágott vissza Mirella csípősen, szemeiben szikrázó méreggel. Nem tűrte a korholást, főleg nem most, amikor a veszély elől menekültek. A szoknyája redői mögött lapuló ezüstök halk csörrenéssel kísérték hirtelen mozdulatát.

A sikátor végén, egy omladozó vízelvezető boltív alatt végre megpillantották a kijáratot. A városfal rése mögött a patakparti fűzfák párás zöldje derengett, s a gázló sekély vizének hűvös illata keveredett a szegénytelep füstjével. Borda előrelépett, hogy átpréselje magát a szűk nyíláson, félretolva a korhadt gerendákat, s intett a nőnek, hogy kövesse.

A mezőváros szorítása felengedett, de a puszta még nem kínált teljes biztonságot. A gázló felé vezető sáros csapáson friss patkónyomok feketéllettek a nedves földben.

494. Átkelés a füzesben

Mirella

A patkónyomok látványa azonnal megtörte a kijutás feletti pillanatnyi megkönnyebbülést. Borda megtorpant, és egyetlen határozott mozdulattal visszahúzta Mirellát a fűzfák sűrű homályába. A part menti sásban a víz halkan csobogott, s a távolból egy közeledő lovas csapat tompa patadobogása csapódott a nedves levegőbe.
– A vámszedők portyája – morogta Borda fojtott hangon, miközben tekintetével a gázló túlsó oldalát kémlelte. – Ha itt érnek minket, a megtömött erszényed sem ment meg.
– Nyugodalom, Borda, a hajdúk lassan gondolkodnak, a lovaik meg még lassabbak – súgta Mirella, miközben felhajtotta szoknyája szélét, nehogy a sűrű sár teljesen elnyelje a drága kelmét. Nem pazarolták az időt; a nyílt gázló helyett a gallyakkal eltorlaszolt, sekélyebb szakasz felé vették az irányt, ahol a víz alig érte el a boka magasságot.
A hűvös habok átáztatták a csizmájukat, de a túlsó part sűrű galagonyása végre védelmet nyújtott a szemek elől. Mirella egy pillanatra visszanézett a városfal sötétbe vesző sziluettjére, s meglapogatta a derekára erősített erszényt. A kapzsi fűszerkereskedő ezüstjei csiklandozóan nehezek voltak, s a füzes hűvöse már a szabadság ízét hozta a párás alkonyatban.

495. Ezüst csörgés a bozótban

Mirella

A galagonyabokrok védelmében Borda megtorpant, és egy halk intéssel jelzést adott. A töltésen túli dűlőről még hallatszott a vámszedők portyájának távolodó patadobogása, de a sűrű növényzet átláthatatlan falat vont közéjük és a hajdúk közé. Borda megrázta átázott csizmáját, majd félretolta a tüskés ágakat.
– Elhúztak a csikók – morogta fojtott hangon, miközben kémlelte az erdőszélt. – De jobb lesz, ha nem az országúton kutyagolunk.
Mirella halk kuncogással követte a termetes férfit. Övéről lecsatolta az áltiszttartói

kenőcsért kapott súlyos erszényt, s tenyerében megfuttatta a csillogó ezüstöket. A kapzsi fűszerkereskedő ostoba arca még mindig ott lebegett a szeme előtt: a kalmár vakon elhitte, hogy a tiszttartó titkos, méregdrága gyógyírját vásárolta meg, miközben a tégelyben csupán avas faggyú és némi finomra őrölt fűszer lapult.

– Ebből az ezüstből legalább tíz szegény családnak jut meleg holmi és liszt a közeledő télre – suttogta Mirella, miközben elégedetten húzta szorosra a bőrszütyő száját. – De igazad van, Borda. A szekér a tölgyes szélén vár minket, s ideje útnak indulnunk, mielőtt a fűszeres ráébred, hogy a csodakenőcstől legfeljebb a bőre lesz zsíros.

Átvágtak a nedves aljnövényzeten, s a bozótos túlsó szélén felbukkant a rejtett kordé sötételő körvonala. Borda selymesen halk szavakkal nyugtatta a lovakat, míg Mirella a kordé dupla fenekű rekeszébe csúsztatta az imént szerzett vagyont.

496. Neszek a sűrűben

Mirella

A kordé deszkája alig halkan reccsent, ahogy a dupla fenék fedele a helyére csusszant. Mirella éppen visszahúzta a kezét, amikor a közeli bozót sűrűjéből fém csörrenése élesítette ki a csendet. Nem a szél játéka volt az: fémes, ütemes ezüstcsörgés visszhangzott a vadrózsabokrok ágai között.

Borda egyetlen lendülettel a lovak zablájához lépett, tenyerét a kanca orrára szorítva. Szeme tágra nyílt a félhomályban, tartása kővé dermedt.

– Valaki van ott – sziszegte alig hallhatóan. – Nem hajdú. Azok nyerítve gázolnak át mindenen.

Mirella lecsusszant a saroglyáról, s a kordé árnyékába húzódott. Szíve hevesebben vert, de ajkán fanyar mosoly bujkált. A csörgés újra megszólalt, közelebb, mint az előbb.

– Lehet, hogy a fűszeresünk küldte utánunk a hűséges ebjeit? – suttogta Mirella, bár a hangjában feszülő óvatosság elárulta aggodalmát.

Borda nem válaszolt, csak intett a fejével a patak irányába. A nyílt gázló felől friss patkónyomok csillogtak a nedves agyagban – a vámszedők járőre nemrég vágtathatott át ott, s a bokrok közt rejtőző alak talán pont rájuk várt.

– A gázló felejtős – morogta Borda fojtottan.

– Akkor a füzes – vágta rá Mirella gyorsan.

Nem teketóriáztak tovább. Borda óvatosan, a szekeret félrecsúsztatva a sűrű fűzfák védelmébe terelte a jószágot. A gallyak halkan karcolták a kordé oldalát, miközben a csobogó, fekete vízen átgázoltak, maguk mögött hagyva a bozótban gyanúsan csörgő árnyakat.

497. Odvas fűzfa árnyéka

Mirella

A túlparti agyag cuppanva engedte el a kordé kerekeit, ahogy a párás levegőben szaporán szedte lábát a ló. A füzes sűrűje védőpajzsként borult rájuk, ágaik visszahajoltak a patak fölé, elrejtve a nyomaikat. Bár a gyanús, fémes ezüstcsörgés elhalkult a vadrózsásban, a csend most mégis fojtogatóbbnak tűnt.
Borda szorosan fogta a zablákat, szeme tágra nyílt a félhomályban. Minden apró ágroppanásra megfeszült a háta, röpke pillantásai a bozót mélyét kutatták.
– Bújnak ott még páran – sziszegte fojtottan, megállítva egy pillanatra a fogatot a galagonyás peremén.
Mirella leporolta a szoknyáját, s óvatosan hátrapillantott. Bár a félelem benne is ott bujkált, ajkán megjelent a megszokott, pikírt mosoly.
– Hadd bújjanak. A vámszedők kényelmes urak, nem áztatják a díszes csizmájukat az iszapban, amíg a gázlónál várakozhatnak a balekokra – suttogta, majd gyors mozdulattal ellenőrizte a dupla fenékre rejtett portékát. – Lépjünk közelebb a falakhoz, mielőtt a járőr ráébred a tévedésére.
A galagonyás tövises ágai óvatosan súrolták a kordé oldalát, tökéletes takarást nyújtva. A sűrűből kiérve már felsejlett a mezőváros szélén húzódó régi falomladék, ahová a vámszedők szeme már nem ért el.

498. Pecsétes tégely a kapualjban

Mirella

A falomladék rése éppen elég szélesnek bizonyult ahhoz, hogy a kordé átférjen rajta. Borda fojtott káromkodás kíséretében vezette át a lovat a málló téglák között, míg Mirella a szekér oldalát óvta a durva kőfaltól. A túloldalon már a mezőváros széli,

elhagyatott sikátora fogadta őket, ahol a trágyaszag és a nedves szalma pora keveredett.

Nem jutottak azonban messzire. Az egyik repkényes kapualj árnyékából egy bozontos szemöldökű, korhely őr lépett elő, lándzsájára támaszkodva. Szeme mohón csillant meg a kordéra terített viaszos vásznon.

– Álljunk csak meg! – vakkantotta a férfi. – Vámcédula van-e, vagy a tiszttartó úr engedélye?

Borda keze azonnal a derékszíjára csúszott, de Mirella egyetlen intéssel megállította. Kirázzák belőle a lelket is, ha észreveszi a dupla fenék alatti portékát. A nő nyájassá szelídítette arcvonásait, és belenyúlt a kötényébe.

– Dehogy nincs, vitéz uram! – suttogta Mirella, miközben kiemelt egy pici, pecsétes agyagtégelyt. – Egyenesen a tiszttartó úr személyes megrendelése. A kényes nyavalyájára való titkos kenőcs, tudja... amit a méltóságos úr nem szívesen mutogat a népnek. Ha gondolja, felnyitom, de a szagától még a lónak is elmegy a kedve a zabtól.

Az őr gyanakvóan fintorgott, lépett egyet hátra, majd megrázta a fejét. A tiszttartó szeszélyeivel senki sem akart ujjat húzni.

– Menjetek a dolgotokra! – morogta, és gyorsan elfordult.

Borda megeresztette a gyeplőt, s a kordé zökkenve indult meg a macskaköveken.

499. Cipó és gyapjú a lépcsőn

Mirella

A kordé nyikorogva fordult be az első szűk sikátorba, ahol a kiálló cégérek és a kiteregetett, szürke rongyok között alig fért el a szekér. Borda csak akkor engedte ki a feszültséget egy mély horkantással, amikor a korhely őr alakja teljesen elmerült a falomladék homályában.

– A tiszttartó titkos nyavalyája... – dörmögte a férfi, s egy futó pillanatra elmosolyodott a bajusza alatt. – Egyszer még az ördögöt is ráveszed, hogy kenőcsöt vegyen tőled.

– Csak ha jó árat ad érte, Borda – kacsintott Mirella, miközben simára igazította a kötényét.

A szegénytelep sarokháza előtt egy didergő, vékony szoknyás kislány kuporgott a nyirkos lépcsőfokon, ujjait a megviselt kendőjébe csavarva. Mirella tekintete nyomban

meglágyult. Intett Bordának, hogy fogja le a gyeplőt, majd odalépett a kislányhoz.
A viaszos vászon alól nem a mesebeli titkos kenőcsöt halászta elő, hanem egy puha, vastag gyapjútakarót és egy karéj friss cipót.
– Nesze, kicsikém, a tiszttartó úr nagylelkű adománya – suttogta pajkos mosollyal, s a gyermek vállára terítette a kelmét. A kislány hálás tekintettel szorította magához az ételt, miközben Mirella már vissza is pattant a kordéra.
A sikátor kanyarulatában feltűnt a mészárszék melletti öreg tölgyfa. A város mélye várt rájuk, tele gyanakvó kalmárokkal és kövér elöljárókkal, de a vásár kapuja most már nyitva állt előttük.

500. A főtér forgatagában

Mirella

A mészárszék tövében terjedő pörkölt faggyú illata jelzésértékű volt: megérkeztek a mezőváros tülekedő főterére. Borda finom kézmozdulattal terelte a kordét a legforgalmasabb kalmársor szélére, pont oda, ahol a kelmeárusok és a fűszeresek sátrai találkoztak. Mirella elégedetten csúsztatta közelebb magához a dobozokat, amelyekben az ártalmatlan virágporszerű porok és a jól illatosított kecskezsír várták a tehetős vevőket.
A piactér közepén egy bársonymellényes, kövér tisztségviselő épp a mészárossal kiabált a túl zsíros koncolás miatt, miközben gőgösen törölgette izzadt homlokát. A férfi megállás nélkül dörzsölte a tarkóját, mintha a nyaki köszvénye épp most akarná kileheltetni vele a lelkét.
– Nézd csak azt a fennhéjázó uraságot, Borda – suttogta Mirella halkan, kaján villanással a szemében. – Olyan ábrázattal viseli a saját gőgjét, mint aki mindjárt aranyat köhög ki. Bűn lenne békén hagyni a pénztárcáját.
Borda csak szorosabbra fogta a gyeplőt, s fél szemmel a közeli hajdúk mozgását figyelte. Mirella közben lecsúsztatta a kordé oldaláról a legdíszesebb, kék szalaggal átkötött edénykét, s csengettyűs hangon megköszörülte a torkát, felkészülve a városi elöljáró megleckéztetésére.

501. A dalmát balzsam ára

Mirella

Mirella teátrális léptekkel megkerülte a kordét, s kecsesen a tisztségviselő elé toppant. Arcára azonnal felszaladt az ájtatos, behízelgő mosoly, amely mögött ott izzott a maró gúny.

– Ó, tekintetes uram! – kiáltotta édeskés, mégis határozott hangon, hogy a közelben ácsorgó kofák is odafigyeljenek. – Látom a nemes orcáján a sanyarú szenvedést! Csak nem a csúz gyötri azt a drága nyakat? Bűn lenne hagyni, hogy ilyen derék elöljáró sínylődjön, mikor a kezemben van a dalmát szerzetesek féltve őrzött balzsama!

A kövér férfi gyanakodva kapta fel a fejét, de a nyakában nyilalló fájdalom gyorsan elhessegette a kételyeit. Súlyos, aranygyűrűs ujjaival megdörzsölte a tokáját, s pöffeszkedve méregette a csinos árust.

– Miféle balzsam az, leányzó? – horkantott gőgösen, bár a szemében felcsillant a mohó remény. – Remélem, nem valami pancsolt zsírt akarsz rám sózni!

– Szentségtörés lenne még a gondolata is! – sziszegte Mirella megjátszott felháborodással, miközben kipattintotta a kékszalagos tégely fedelét, s hagyta, hogy a levendulás illat megcsapja az uraság orrát. – Három ezüstpénz az ára, de egyetlen kenés úgy kiűzi a rontást a csontjaiból, mint puskapor a varjút.

Borda a kordé mellett állva csöndben, baljós tekintettel méregette a tisztviselő dagadó erszényét. Éles pillantásából tisztán látszott: elég egyetlen rossz mozdulat az úr részéről, és a mészárosok sem mentik meg a csípős nyelvű leckétől.

502. Ezüstpénzek a tenyérben

Mirella

A kövér tisztségviselő szeme kerekre szaladt a három ezüst hallatán. Felhorkant, száját elhúzta, de amint megpróbálta felemelni a fejét, a nyakában nyilalló görcs rögtön jobb belátásra bírta. Dühösen nyúlt a díszes bőrerszényéért.

– Három ezüst egy apró tégelyért? Ez rablás! – dörmögte, de a keze már számolta is le a fényes érméket Mirella kinyújtott tenyerébe.

– A gyógyulás megfizethetetlen, tekintetes uram – suttogta Mirella halkan, s amint a fém

hűvöse megérintette a bőrét, már zárta is ujjait az ezüstökre. A kékszalagos tégelyt a férfi kezébe nyomta. – Használja egészséggel! Dörzsölje be alaposan!
Borda egyetlen halk, szaggatott morranással lépett közelebb. Hatalmas alakja árnyékot vetett az uraságra, aki a feszült csendtől megszeppenve inkább visszafojtotta a tiltakozást, és sietve elvonult a zsákmányolt kenőccsel.
Mirella nem teketóriázott. Egyetlen intéssel jelt adott társának, s mielőtt a gőgös tiszttartó rájött volna, hogy a méregdrága csodaszer nem más, mint levendulával illatosított disznózsír, máris elvegyültek a kofák forgatagában. A csilingelő pénz biztonságban lapult, az útjuk pedig a szegénytelep szűkös sikátorai felé vezetett.

503. Kenyér a szegénynegyedben

Mirella

A zsúfolt főtér zaját lassan felváltotta a szegénytelep nyomasztó csendje. A görbe, sáros sikátorokban málladozó kalyibák dőltek egymásnak. Mirella dühösen szorította össze a markát, ahol a kapzsi tiszttartó ezüstjei lapultak. Az álszent mosoly, amelyet a piacon viselt, nyomtalanul elenyészett, helyét feszült ingerültség vette át.
– Túl olcsón adtuk – sziszegte Mirella, miközben átsuhantak egy roskadozó ereszt alatti árnyékon. – Hat ezüstöt is kivasalhattam volna abból a pöffeszkedő alakból.
Borda nem pazarolta a szót. Éles szeme a nyirkos falakat pásztázta, sötét alakja teljesen egybeolvadt a sikátor árnyaival.
– Követnek? – morogta vágóan, a tőre markolata felé intve.
– Ugyan már! A saját árnyékától is retteg – csattant fel a nő, de a tekintete még mindig méregtől izzott. – Inkább a nyakát kenegeti az olcsó disznózsírral!
Ahogy mélyebbre értek a szűk utcácskában, Mirella hirtelen megtorpant. A nyirkos fal tövében egy didergő, rongyos kisgyerek gubbasztott, reszketve a nyirkos szélben. Mirella arcáról a maró düh egyetlen szempillantás alatt elpárolgott. Odalépett, s a pöffeszkedő úrtól kicsalt ezüstökből kettőt csöndben a gyermek fagyos tenyerébe nyomott, majd erélyesen intett Bordának, hogy haladjanak tovább.

504. Lisztpor a sikátorban

Mirella

A szűk utcácska sarkán egy omladozó falú, alacsony sütöde kemencéje füstölt halkan. A kormos ablaknyíláson át a frissen sült korpás kenyér meleg illata áradt ki a nyirkos, hideg levegőbe. Mirella megtorpant, s a markában lapuló utolsó ezüstpénzre pillantott.
– Várj egy pillanatra – sziszegte fojtott hangon Borda felé, miközben gyanakvóan visszanézett a homályos sikátor irányába.
Borda szorosan mögötte maradt. Feszült volt, sötét szemei folyamatosan a roskadozó kapualjakat pásztázták.
– Sietnünk kell. A tiszttartó hamar rájön a turpisságra, és ideküldi a hajdúit – morogta szaggatottan Borda, türelmetlenül megérintve a tőre markolatát.
Mirella halk léptekkel odalépett a sütöde alacsony faajtajához, és kétszer rákoppintott. Egy idős, lisztporos kötényű pék nyitott ajtót, riadtan méregetve a homályból előlépő alakokat. Mirella egyetlen szó nélkül a pék fagyos tenyerébe nyomta a harmadik ezüstöt, majd a kemence mellett sorakozó, még gőzölgő cipókra mutatott.
– Mindet. És vigye ki a kapualjakban fázóknak – mondta halkan, de ellentmondást nem tűrő határozottsággal.
A pék szeme tágra nyílt a vagyont érő ezüst láttán. Bólintott, s már nyúlt is a forró cipókért. Mirella nem várta meg a hálálkodást; megfordult, és Bordával az oldalán gyors léptekkel eltűnt a szegénytelep mélyebb, sötétebb zugai felé.

505. Egérút a fal alatt

Mirella

A nyirkos sikátor mélyén a sötétség szinte rátelepedett a roskadozó deszkakerítésekre. Mirella halkan elmosolyodott a homályban; lelki szemei előtt tisztán megjelent a gőgös tiszttartó, amint épp nagy gyanakvással dörzsöli a pofájára az olcsó faggyúból és zúzott növényekből kevert „csodaitalt”. A kiharcolt ezüstpénzek végül a legjobb helyre kerültek, s ez a tudat kellemes melegséggel töltötte el.
– Ha a hivatali népség rájön, hogy a csodás balzsam legfeljebb a disznózsír szagát árasztja, hamar a nyomunkba szegődnek – jegyezte meg Borda halkan, miközben

tekintete fel-alá járt a sötét falak mentén. Léptei szinte semmi zajt nem csaptak a felázott, sárral borított kövezeten.

– Addigra már messze járunk, kedvesem – kacsintott vissza rá Mirella könnyedén, feljebb húzva vállán a kopott köpenyt. – A tiszttartó úr legalább megtanulja, hogy a hiúságnak ára van. Különben is, a jó pék mostanra biztosan kiosztotta a meleg cipókat a kapualjakban didergőknek.

A sikátor hirtelen éles kanyart vett, és egy roskatag téglafal tövébe torkollott. Egy alacsony, félig beszakadt faajtó állta útjukat, amely a szegénynegyed elhagyatott hátsó udvarára vezetett. Borda egyetlen intésére Mirella megállt, míg a férfi óvatosan benézett a résen. A túlsó oldalon a mezőváros széli dűlőút terült el, ahol a szekerük várakozott a sűrű bozótos fedezékében.

– Tiszta a levegő – mondta Borda feléjük fordulva, majd óvatosan kinyitotta a nyikorgó ajtót. Mirella könnyű léptekkel átcsusszant a szűk nyíláson, s a szabad ég alá érve végre mélyet lélegzett a friss, éjszakai levegőből.

506. Gyeplő a bozótosban

Mirella

A bozótos hűvös árnyékában megnyugtatóan derengtek fel a szekér ismerős körvonalai. Mirella felkönyökölt a kordé oldalára, míg Borda szakavatott mozdulatokkal ellenőrizte a hámot és a kerekeket. A kettős fenék épségben maradt, a megmaradt portékák és a titkos rekeszek háborítatlanul várták az újabb utat.

– Nem maradt nyomunk, de a hajnal gyorsabban eléri a gázlót, mint hinnénk – suttogta Borda, miközben kioldotta a gyeplőt a fűzfa törzséről. Halk, töredezett szavai mögött ott rejtőzött a megszokott, szüntelen éberség.

Mirella könnyed mozdulattal pattant fel a bakra, s megigazította vállán a sálját. A mezőváros sötét sziluettje lassan elmaradt mögöttük, a távoli őrtüzek sárgás fényei parányi szentjánosbogarakként pislákoltak a falak tövében. A tiszttartó gyanútlanul szuszoghatott a párnái közt, míg a szegénytelep kunyhóiban talán most ízlelték a friss, ropogós cipót.

– A folyóparti gázló felé vesszük az irányt – mondta Mirella halk, derűs hangon, s egy pimasz mosollyal nézett az éjszakai horizontra. – Ott még senki sem hallott a csodás

balzsamunkról, a víz pedig elmossa a kerekeink nyomát.
A szekér halk zörgéssel gördült be a kanyargós dűlőútra. Az éjszakai szél friss földszagot hozott a mezők felől, jelezve, hogy a fojtogató falak után újra a szabad portyázók útját járják.

507. A túlsó part csendje

Mirella

A folyó halk mormolása már messziről előrejelezte az átkelőhelyet. A fűzfák közt kanyargó szekérút beleszaladt a sekély, kavicsos mederbe, ahol a holdfény ezüstösen csillogott a fodrozódó vízen.
Borda egyetlen intésre lelépett a bakról, és a lóra vigyázva az élre állt. Szokásos, néma alaposságával mérte fel a sodrást, mielőtt a gázlóba vezette volna a jószágot. A hideg víz halkan csapkodott a kerekek küllői között, de a robusztus szekér biztosan haladt előre a simára koptatott köveken.
Mirella a bakon ülve magára húzta a köpenyét, s közben fél kézzel ellenőrizte a lába alatti titkos zárat. A dupla fenék vízzáró viaszolása tökéletesen tette a dolgát; a rejtett rekeszek szárazon maradtak a fröccsenő hullámok közepette is. A lány szeme pajkosan megvillant, ahogy elképzelte a tiszttartó reggeli ébredését, amikor ráébred majd, hogy a méregdrágán megvett „dalmát csodabalzsam” csupán ártalmatlan disznózsír és szárított petrezselyem keveréke.
A túlsó parton a kerekek ropogva kapaszkodtak fel a sóderes emelkedőn. Borda lerázta a sarat a csizmájáról, majd könnyed mozdulattal visszapattant a bakra, átvéve a gyeplőt. Még egy utolsó pillantást vetettek a távoli, homályba vesző mezőváros őrtüzeire.
– Egy tiszttartóval kevesebb, egy jóllakott szegénynegyeddel több – jegyezte meg Mirella halk, derűs nevetéssel. – A következő megyében úgyis jobb ára van a jókedvnek.
A szekér rátért a nyílt dűlőútra, s az éjszakai csendben egyenletesen haladt tovább a csillagos horizont felé.

508. Mohás kőoszlop a dűlőnél

Mirella

A dűlőút pora halk szuszogással nyelte el a paták zaját. Az éjszaka csendje azonban túl mély volt, s ez feszültséggel töltötte el az utazókat. Mirella önkéntelenül összehúzta magán a köpenyt, miközben szemeivel a sötétbe vesző kőriserdő szélét pásztázta.
– Túl csendes – sziszegte Mirella, alig mozdítva a száját. – Semmi tücsök. Semmi szél.
Borda szorosan markolta a gyeplőt, teste megfeszült a bakon. Fejét kissé oldalra döntötte, a megriadt vadász figyelmével hallgatózott. Nem szólt, csak egy rövid, óvatos intéssel jelezte a lónak, hogy lassítson. A szekér gördülése halkabbra váltott, ahogy elérték a megyehatárt jelző régi, mohás kőoszlopot.
– Követnek? – kérdezte Borda szaggatottan, hangjában rejtett idegességgel.
– Még nem – suttogta a lány, s visszanézett a távoli völgy irányába, ahol a mezőváros utolsó fényei is végleg elenyésztek. – De a tiszttartó emberei dühösek lesznek, ha kiderül az átverés. Gyorsabban kell haladnunk.
Borda csöndben bólogatott, s a gyeplőt kissé megrántva határozottabb ügetésre bírta a fáradt jószágot. A nyitott puszta felé vették az irányt, ahol a bokrok mögött nem lapulhattak pandúrok. A hűvös éjjeli levegő a közeledő hajnal előszelét hozta, s bár a veszély érzete még a nyakukban lihegett, a nyílt dűlőn való haladás némi megnyugvást adott a gyanakvó vándoroknak.

509. A vármegyehatár túloldalán

Mirella

A mohás kőoszlop lassan elmaradt mögöttük a homályban, jelezve, hogy végérvényesen átléptek a szomszédos vármegye földjére. Itt a tiszttartó hajdúinak s puskás embereinek már semmi joghatóságuk nem akadt, s ezt a megnyugtató gondolatot Mirella egy elégedett, mély sóhajjal ünnepelte.
Kibontotta sötét köpenye szélét, s a szekérülés alatti dupla fenékből előhalászott egy kis vászontarsolyt. A rászedett tiszttartótól kicsalt ezüstök halk, szomjas csördüléssel koccantak össze a tenyerében.
– A pöffeszkedő tekintetes úr most bizonyára a méregdrágán vett dalmát csodaolaját

kenegeti a szeszélyes halántékára – kuncogott fel Mirella, s szemeiben megvillant a tőle megszokott, huncut szikra. – Remélem, rendkívül jótékonyan hat a fejfájására a sima, levendulával illatosított disznózsír!

Borda dús bajsza alatt halovány, elismerő mosoly bujkált. Bár a gyeplőt még mindig éber figyelemmel tartotta, széles vállairól láthatóan lehullott a nyomasztó éjszakai feszültség. Egyik kezével megveregette a kordét húzó fáradt ló nyakát, majd gyorsan hátrapillantott a néptelen, holdfényes dűlőútra.

– A következő mezővárosig van még egy jópár óránk – jegyezte meg Borda halkan, de hangjából már teljesen hiányzott a korábbi riadtság.

– Hadd menjen a szekér! – felelte a lány könnyedén, s a tarsolyt elrejtette a szoknyája redői közé. Már a távoli falvak koplaló pulyáira gondolt, akiknek másnap bőségesen jut majd ennivaló a kapzsi uraság aranyaiból.

510. Zsellérkunyhók a ködben

Mirella

A hajnal első sárgás sugarai lassan áttörték a rét felett lebegő ködfátylat, amikor a szekér elérte a határ menti apró zsellérfalu legszélső kunyhóit. Az ablakok még sötéten hallgattak, csak a kéményekből szivárgó halk füst jelezte, hogy a szegényemberek már ébredeznek a nehéz mezei munkához.

Mirella intett Bordának, hogy fogja vissza a lovat. A lány könnyed mozdulattal ugrott le a kordéról, s a tiszttartótól szerzett ezüstökből pár fényes garast, meg egy szál száraz kolbászt csomagolt puha vászonkendőbe. Osonva lépett az első roskadozó kapuhoz, s csendben elhelyezte a batyut a kút kávájára, pontosan oda, ahol a ház gazdája reggelente az első vödör vízért indult.

– Így legalább az éhség nem szorongatja a torkukat ma – suttogta Mirella mosolyogva, miközben visszalépett a döcögő kordéra.

Borda megértően bólintott, bár szeme sarkából még mindig a távoli útkanyarulatot figyelte. A paci komótos ügetéssel vitte tovább őket a falun át. A megszerzett kincs egy része már jó helyre került, s a tiszttartó rászedése nemcsak a bőrüket mentette meg, de néhány éhes szájat is betömött ezen a hűvös reggelen. A két vándor megelégedetten hallgatott a felkelő nap melegében.

511. Napsütés a dűlőúton

Mirella

A falu utolsó kőkerítése is elmaradt a hátuk mögött, s a döcögős dűlőút lassan széles, kényelmes abrakúttá szelídült. A reggeli pára végképp feloszlott, átadva helyét a kora őszi napfény kellemes melegének. Mirella meglazította vállán a vastag posztókendőt, és megkönnyebbülten sóhajtott fel, miközben végignézett a szekérderékban pihenő portékákon.

– Úgy tűnik, a tekintetes tiszttartó úr fegyveresei közelebb szeretik a meleg kályhát, mint a hajnali portyát – jegyezte meg a lány hamiskás mosollyal. – Jobb is nekik, legalább nem kellett eladnom nekik még egy adag méregdrága, varázserejű békazsír-kenőcsöt.

Borda torkából halk, elégedett morgás futott végig, ami nála a derültség legbiztosabb jele volt. Lazában markolta a gyeplőt, s hagyta, hogy a ló saját ritmusában lépkedjen a puha földúton. A fenyegető veszély elmúlt, ezen a szakaszon már semmilyen tiszttartói parancs nem érhette utol őket.

Mirella hátrafordult, és a deszkák alatti titkos rekeszhez nyúlt. Csendben átszámolta a megmaradt garasokat és a köteg szárított gyógynövényt. A szegényeknek szánt kincs még bőséges volt. Egy szál friss sárgarépát halászott elő a kosárból, s pajkosan Borda felé nyújtotta.

– Tessék, megérdemled. Most már biztos talajon járunk, a következő vásárosig fel sem ocsúdnak a furfangunkból.

512. Kéményfüst a külváros felett

Mirella

Borda egyetlen roppantással eltüntette a répát, miközben a ló egyenletes ütemben húzta tovább a megbillent kordét. A dűlőút mentén sárguló nyárfák sora kísérte lépteiket, s a távolban lassan kibontakoztak a városszéli szegénytelep füstölő kéményei. A fenyegető vármegyei hajdúknak már nyoma sem volt, a szelíd kora őszi szellő pedig a közeli pékségek friss kenyérillatát hozta feléjük.

Mirella gondosan helyére illesztette a titkos rekesz deszkáját, elrejtve az ezüstöket és a

drága fűszereket. Helyükre egyszerű, durván szőtt gyapjútakarók és fagyúból készült gyertyák kerültek – pontosan azok a holmik, amikre a külvárosi nyomorúságban a legnagyobb szükség volt. A lány egy csípős mosollyal az arcán megigazította egyszerű, viharvert kendőjét, hogy elfedje finom ékszereit, s beállt a város felé igyekvő kordék sorába.

– Ha a kapuőrök firtatják, mit hoztunk, csak morogj rájuk a szokásos módon, Borda – suttogta a lány halk derültséggel, miközben áttért a szegénytelep szélére vezető macskaköves ágra. – Az ilyen hivatalnokok nem szeretnek a gyanús szagú batyuk között turkálni, ha egy ekkora mackó vigyázza őket.

Borda csak a fejével intett, és kissé előbbre dőlt a bakon, ahogy a kordé zökkenve beért a városszéli roskadozó kunyhók közé. A gyerekek már a kerítések mögül figyeltek, felismerve a jól ismert zörgő ekhót, amely mindig hozott valami melegséget az éhes napokba.

513. Korom a kunyhók felett

Mirella

A kordé a harmadik roskadozó kunyhó előtt állt meg, ahol a szétmálló kéményből fekete, fojtogató korom dőlt az útra. Mirella türelmetlenül pattant le a bakról, kezében egy vastag gyapjútakaróval és két faggyúgyertyával. Az ajtórésben megjelent egy sovány, didergő asszony, akinek a lábánál három maszatos gyermek szorongott.

– Fogja, mielőtt a fagy teljesen beviszi a kormot a csontjaikba! – vágta oda Mirella élesen, de a mozdulata meglepően gyengéd volt, ahogy a nő vállára terítette a meleg anyagot. – És ne nézzen így, nem a tiszttartó küldte!

A szomszédos kerítés mögül ekkor egy megtermett, dologkerülő alak lépett ki, árgus szemekkel vizslatva a kordé ponyváját.

– Hé, csupa jó holmi! Jár nekem is belőle egy adag, ha nem akarjátok, hogy szóljak a tizedesnek! – vicsorította rájuk sárga fogait.

Borda egyetlen lendülettel ugrott le a bakról. A föld megdörrent a talpa alatt, szemeiben sötét harag villant.

– Lépj vissza, mielőtt a tizedes helyett a borbélyhoz kell szaladnod! – mordult rá olyan vágó hangon, hogy a férfi azonnal megtorpant, és nyelt egy nagyot.

– Haladjunk, Borda, nincs időm a hiénákra – csattant fel Mirella, megigazítva a kendőjét, majd a kordé mélyéről újabb csomagot húzott elő a következő kunyhó lakóinak.

514. Szürke pernye a szekér előtt

Mirella

A kordé kerekei mély nyomot vágtak a szegénytelep koromlepte sarába. Ahogy beljebb értek a szűk sikátorba, a roskadozó tetőkről szürke pernye hullott a ponyvára, de Mirellát ez legkevésbé sem zavarta. A következő düdekunyhó előtt egy rokkant öregember üldögélt egy felfordított tuskón, üres szilkével a kezében, s egykedvűen nézte a kéményekből dőlő sűrű füstöt.
– No, tata, a vacsora mellé jár egy kis melegség is – lépett oda hozzá Mirella, és a kordé rejtekéből kiemelt egy szárított gyógynövényekkel teli szüszöt meg egy darab füstölt szalonnát. – Ebből főzzön teát a köhögésére, a szalonnát meg gyorsan dugja el, mielőtt a tizedes megérzi a szagát!
Az öreg remegő kézzel vette át a csomagot, de mielőtt hálálkodni kezdhetett volna, Mirella már mosolyogva lépett is tovább a szomszédos kapualjhoz. A szekér lassan haladt előre a görbe sorok között, miközben Borda éber tekintettel kísérte a környező árnyakat. A dologkerülők mind elhúzódtak, a rászorulók pedig megilletődve léptek elő a kormos ajtórésekből.
Mirella táskájából rendre kerültek elő a ropogós héjú cipók és a gyertyák. Ahogy az utolsó takaró is gazdára talált, a gőgös uraktól kicsalt vagyon végre ott landolt, ahol a legnagyobb szükség volt rá. A telepen a korom maradt, de a fojtogató csendet felváltotta az óvatos remény.

515. A megkönnyebbült kordé

Mirella

Mirella elégedetten porolta le a szoknyáját, miközben felkapaszkodott a bakra a megkönnyebbült kordé elülső részén. A ponyva alatt már csak néhány üres kosár zörgött, ám a szegénytelep kormos sikátoraiban hátrahagyott cipók, gőzölgő teák és meleg takarók emléke bőségesen kárpótolta őket az éjszakai fáradozásért.

Borda egyetlen halk csettintéssel biztatta indulásra a lovat, s a kerekek hamarosan kikanyarodtak a saras sikátorból. Ahogy maguk mögött hagyták a kunyhók felett szálló sűrű füstöt, a nyílt dűlőútról érkező friss szél végre kisöpörte tüdejükből a korom maró szagát.

– No, Borda barátom, ezt megint tisztességesen elrendeztük – jegyezte meg Mirella egy könnyed mosoly kíséretében, megigazítva a kendőjét. – A pöffeszkedő tiszttartó uraság bizonyára tajtékozna, ha tudná, kinek a kapzsisága fizette a mai vacsorát. Az ő ezüstjeik jobb helyre nem is kerülhettek volna.

A szekér zökkenőmentesen haladt a kanyargó úton. Borda elégedett hümmögéssel válaszolt, miközben éber tekintettel kémlelte a távoli füzes vonalát. Az úton senki sem bukkant fel, s a lemenő nap halvány aranyfénnyel vonta be a csöndes tájat, jelezve, hogy a pihenőhelyükig hátralévő utat már gondtalanul tehetik meg.

516. A patakparti pihenő

Mirella

A kordé kerekei már halkan suhantak a puha, füves dűlőúton, teljesen maguk mögött hagyva a városszéli sikátorok kormos nehézségét. Mirella elégedetten nyújtóztatta ki fáradt tagjait a bakon, miközben a lemenő nap utolsó aranynyalábjai megvilágították a békés szántóföldeket. Borda szótlanul, de éber figyelemmel igazgatta a gyeplőt, fél szemmel az út széli bozótost kémlelve, ám a környéken csupán a tücskök esti muzsikája hallatszott.

– A patakparti öreg fűzfáknál megállhatunk egy rövid szusszanásra – törte meg a csendet Mirella, és leoldotta derekáról a nehézkesen csörgő szüszőt. – Ideje átnéznünk, mi maradt a gőgös tiszttartó uraság önkéntelen adományából, miután a szegénytelep népe megkapta a magáét.

Amikor a szekér befordult a gázló melletti fűzfasor hűs árnyékába, Borda egyetlen intésére a ló készségesen megtorpant. A férfi megszokott, kimért mozdulatokkal lépett a kordé hátuljához, s felnyitotta a dupla padlórekesz rejtekét. Az elrejtett fémerszény halk csörrenéssel került elő a korhadt deszkák alól. Mirella halkan kuncogva számolta át a megmaradt ezüstöket, amelyek bőségesen kárpótolták őket az éjszakai portyáért.

– A kapzsi kényúr tudtán kívül nemcsak a koplaló pulyák hasát tömte meg, de a mi

holnapi elemózsiánkra is bőséggel futja belőle – jegyezte meg hamiskás mosollyal. Borda elégedett hümmögéssel nyugtázta a szavait, majd lecsatolta a vizeskannát, hogy friss vizet merítsen a patakból.

517. A határ felé

Mirella

Borda friss, hideg vízzel teli kannával lépett vissza a kordéhoz, miközben Mirella már gondosan visszacsúsztatta az ezüsttel teli erszényt a padlórekesz sötétjébe. A korhadtnak tűnő deszka halk kattanással rögzült a helyén, elrejtve a sikeres éjszakai portya utolsó bizonyítékát is. A fűzfák susogása mögött a patak csobogása nyugtatóan hatott az éjszaka csöndjében.

– Igyál egy kortyot, azután induljunk is tovább – morogta halkan Borda, miközben átnyújtotta a nehéz edényt. – A hírek gyorsan terjednek, s bár a tiszttartó most még bizonyára a saját ágyában horkol, nem jó megvárni a hajnallal érkező porkolábokat.

Mirella jóízűen belekortyolt a hűvös vízbe, majd megtörölte a száját az inge ujjával. Bár a félelem még ott bujkált a gyomrában a városszéli osonás emléke miatt, a rászorulók megsegítése és a maradék ezüst öröme megnyugtatta.

– Igazad van, öregem – felelte szaporán, fél szemmel a sötétbe burkolózó útra pillantva. – A határ menti zsellérfalu még jó pár órányira van, de ha most átkelünk a gázlón, virradat előtt senki sem bukkan a nyomunkra.

Borda visszakasztotta a kannát az oldaldeszkára, felpattant a bakra, és gyengéden megmozgatta a gyeplőt. A ló óvatosan lépkedett be a mederbe, ahol a sekély víz halkan fröccsent a kordé küllői között. Mirella szorosan magára tekerte a kendőjét, ahogy felkapaszkodott a férfi mellé, s elégedetten figyelte, miként hagyják maguk mögött a patakparti pihenő hűs árnyait a csillagfényes éjszakában.

518. Derengés a zsellérfalunál

Mirella

A sekély víz locsogása hamar elhalkult mögöttük, ahogy a kordé zökkenőmentesen gördült ki a túlsó part sóderes fövenyére. A dűlőút itt kiszélesedett, s a mezők felett

vastag, tejfehér ködpaplan terült el, amely jótékonyan rejtette el a szekeret a kíváncsi tekintetek elől. Borda csupán egyetlen halk füttyentéssel biztatta a fáradt lovat, miközben szeme sarokból feszülten kémlelte a sötétbe vesző bozótost.

– Tiszta a levegő, de ne lankadjon a figyelmed – suttogta Mirella, miközben szorosabbra vonta vállán a vastag posztókendőt. – A tiszttartó hajdúi lusták ahhoz, hogy ilyenkor a füzesben bujkáljanak, de a vámszedők szeretik a korai órákat.

Borda csupán egy kurta mordulással felelt, ám az ujjai elernyedtek a gyeplőn. Bár a gyomrukban még ott bujkált az üldöztetéstől való félelem hűvös görcse, a kordé egyenletes zörgése és a hűs hajnali szél lassan csillapította a feszültséget. Az út szélén korhadt határkarók tünedeztek fel, jelezve, hogy a városi elöljárók hatalma már nem ér el idáig.

Ahogy az ég alja keleten halvány derengésbe fordult, a ködfoltok között kirajzolódtak a zsellérfalu első, alacsony szalmatetős kunyhói. A csendes porták között még nem mozdult az élet, csupán egy-egy kósza kakaskukorékolás törte meg a virradat nyugalmát.

– Megcsináltuk, öregem – mosolyodott el halkan Mirella, ahogy a határ szélét jelző, fejszével faragott faoszlop mellé értek. – Innen már biztonságban vagyunk.

519. Füst szaga a zsellérsoron

Mirella

Borda a gyeplőt kissé megrántva a gázló utáni keskeny, sáros csapásra terelte a lovat. A zsellérfalu első sárfalú, szalmatetős hajlékai némán magasodtak a szétoszló ködben, de a kéményekből már halvány, kékes füstcsíkok kanyarogtak az ég felé. A patakparti fagyos levegőt lassan felváltotta az égő fadarabok és a nedves szalma fanyar, mégis otthonos szaga.

Egy fonott kerítés mögül sovány, foltos korcs dugta ki az orrát, s rekedt vakkantással üdvözölte az érkezőket. Borda halkan torkot köszörült, s a fenyegető morajlásra a kutya nyomban visszahúzódott a sárkunyhó árnyékába. Mirella feszült mosolya elhalványult; bár a vármegyei határt átlépték, a hónapok óta velük élő óvatosság nem oszlott el egyetlen pillanat alatt.

– A Kovács-féle szekérszín felé menjünk – súgta Mirella, miközben tekintetével a sötét

ereszek alatt lapuló árnyakat kémlelte. – Az öreg nem tesz fel fölösleges kérdéseket, ha egy marék rézpénz lapul a tenyerében.
A kordé nyikorogva fordult be az első tágasabb udvarra, ahol a roskadozó szekérszín oltalmazó tetője alá húzódtak. A ló megkönnyebbülten horkantott egyet. Borda leugrott a bakról, s a kerítés résén át pillantott vissza a dűlőútra, ellenőrizve a ködbe vesző nyomokat. Mirella pedig a kordé szélén ülve hallgatta a falucska ébredő neszeit.

520. A kaparó koromszag

Mirella

A szekérszín mélyén a korhadt deszkák szagához hirtelen kaparós, nehéz koromszag keveredett. Nem a megszokott reggeli fűtőfüst volt ez: a szomszédos zsellérkunyhó mögül sűrű, fekete pamacsok kanyarogtak az eresz alá, mintha nedves szalmát vagy olajos rongyokat perzselt volna valaki.
Borda azonnal megtorpant a kerítésrésnél. Tekintete a sűrűsödő gomolygást követte, s vállai érezhetően megfeszültek.
– Ez nem konyhatűz – sziszegte fojtottan, s egyetlen rövid lépéssel közelebb húzódott a kordéhoz.
Mirella halkan lecsúsztatta a lábát a bakról. Keze önkéntelenül a dupla fenék rejtett reteszét simította végig. A füst csípte a torkát, de nem a békés falusi otthon melegét hozta a szél, hanem a fenyegető készülődés szagát.
– Az öreg Kovács nincs sehol – súgta Mirella, miközben a vakablakok sötétjét kémlelte. – Ha otthon lenne, már régen a dézsáért kiáltana.
A szomszédos sövény mögött ekkor halk, óvatos gallyroppanás hallatszott, amit egy fémes csörrenés követett. Borda intett a fejével, s a szekérszín oldalában álló rőzsarakás árnyékába húzódott. A zsellérsor még aludt, de az udvar sarkában olyan készülődés folyt, ami elől nem lehetett egyszerűen félrenézni.

521. A kátrányos fazék

Mirella

Mirella nem pazarolta az időt tehetetlen várakozásra. Miközben a fojtogató füst lassanként átszivárgott a szekérszín résein, a szekér mögött megkerülte a roskadozó deszkafalat, hogy hátulról kapja el a hívatlan látogatót. Borda eközben nesztelenül vágott át a rőzsarakás mögött, teljesen elvágva az esetleges menekülés útját.

A sövény túloldalán egy gubbasztó alak guggolt a sárban. Egy kis bádogedény felett bajlódott, amibe kátrányos rongyokat meg olajos gallyakat tömött – nyilvánvalóan vakmerő és béna kísérletet tett arra, hogy füsttel űzzön ki valakit a szomszédos kunyhóból, vagy elégettesse a terhelő papírjait.

– Ha a vármegye összes kopóját az udvarra akarod csődíteni, ennél jobb módszert keresve sem találnál – lépett ki Mirella a homályból maró gúnnyal.

A fickó riadtan kapta fel a fejét, s keze szinte ösztönösen nyúlt az övében lapuló görbe tőrhöz. Ám mielőtt a pengét teljesen kihúzhatta volna, Borda baljós morajlással lépett elő a sűrűből. A férfi teste azonnal megdermedt a hatalmas árnyék láttán; a fém nem csörrent többet, s a markolatot szorító ujjai elernyedtek.

– Inkább meséld el gyorsan, kit próbálsz kifüstölni ebből a zsellérházból, mielőtt Borda tesz véled egy alaposabb próbát – tette hozzá Mirella éles, ellentmondást nem tűrő hangon.

522. A zsaroló futása

Mirella

A szerencsétlen flótás szeme akkorára tágult, mint két bádoggaras. A tőre csörrenve hullott a sáros fűbe, miközben gégéjéből csak valami rekedt nyüszítés telt ki a fojtogató pára kellős közepén.

– A... a tiszttartó úr küldött! – nyögte ki végül, kezeit védekezően maga elé emelve. – Csak vissza kellett volna szereznem a tartozási levelet az öregasszonytól! Azt mondta, ha rájuk gyújtom a füstöt, maguktól kimenekülnek...

Mirella szája szélén elégedett, de csípős mosoly jelent meg. Egyetlen könnyed, kimért mozdulattal belerúgta a bűzös, rotyogó bádogfazekat a szomszédos tócsába, ami sziszegve adta ki a lelkét.

– No nézd csak, Borda – fordult a hatalmas kutyához, aki egy mély horkantással jelezte véleményét az együgyű tervről. – Egyesek még arra is lusták, hogy tisztességesen

kopogtassanak. Inkább bűzös kátránnyal kínozzák a szegényeket.
A nő lehajolt, s a rémült alak övéről egyetlen pörgetéssel lekapta a bőrerszényt. A garasok kellemesen csörrentek a markában.
– Ez a fáradságunk díja a füstmentesítésért – jelentette ki könnyedén, majd a zsellérház roggyant ajtója felé intett. – Te meg szedd a sátorfádat, mielőtt eszembe jut ugyanezt a kátrányt a te gatyádba önteni!
A fickó meg sem várta a második figyelmeztetést; négykézláb mászva kapart át a sövényen, s úgy elviharzott, mintha maga az ördög üldözte volna. Mirella elégedetten zsebre vágta a zsákmányt, és Borda kíséretében a kunyhó felé lépkedett, hogy megnézze, kik laknak a füsttel megijesztett hajlékban.

523. A zsellérhajlék küszöbén

Mirella

A szétoszló füstfátyol mögött felnyikordult a zsellérkunyhó roskatag kiskapuja. Mirella halk csitítással simogatta meg Borda marját, mielőtt megálltak volna a koromtól feketéllő küszöb előtt. A gerendák közül köhögő szipogás szűrődött ki: egy idős, kendős asszony meredt rájuk riadtan, apró unokájával a szoknyájába kapaszkodva.
– Nincs semmi baj, anyókám – lépett közelebb Mirella, s a hangjából azonnal elenyészett minden korábbi maró él. Olyan lágyan és melegen szólt, akár a májusi napsütés. – A füstölő patkány elszaladt, a tiszttartó orvtámadása pedig ma éjjel csúfosan kudarcot vallott.
Az öregasszony remegő kézzel nyúlt a kapufélfáért, miközben tekintete a hatalmas fekete kutyáról a nő nyílt arcára tévedt. Borda mintha megérezte volna a kunyhóban lapuló rettegést, óvatosan leült a küszöb mellé, és barátságos, mély horkantással jelelte, hogy felőle senkinek sem eshet bántódása.
Mirella ekkor zsebébe nyúlt, s az imént elvett bőrerszényt a megilletődött asszony kérges tenyerébe nyomta. A maroknyi ezüst garas kellemesen nehéz súllyal húzta meg a szegényes köténykét.
– Tessék, ez kiadja a tiszttartónak elmaradt tartozási levelet, s még télire is marad belőle némi fára meg lisztre való – kacsintott a nő, majd gyengéden megsimogatta a kislány kócos fejét. – Úgy látszik, az uraságok emberei ma este önkéntes adakozókká váltak.

Az asszony szemeibe könnyek gyűltek a hirtelen jött megkönnyebbüléstől, s mielőtt hálálkodni kezdhetett volna, Mirella már meg is fordult. Borda ruganyos, magabiztos léptekkel követte úrnőjét vissza a szekérszín felé, elégedetten fülelve az éjszakai csendben.

524. Útra készen a homályban

Mirella

A szekérszín félhomályában még mindig érződött a fojtogató pernye szaga, de a kocsi sértetlenül állt a gerendák alatt. Mirella egy gyors, gyakorlott mozdulattal ellenőrizte a fenékdeszkák alá rejtett dupla rekeszt. A csempészett portékának s a kényes iratoknak szerencsére nem esett baja.

– Na, öregem, ideje odébbállnunk, mielőtt a tiszttartó többi hajdúja is felneszel – suttogta Mirella, s feszülten pillantott a sötét sikátor felé.

Borda halkan, feszülten morogva szimatolt a hűvös levegőbe. Fülei élesen előremeredtek, teste minden izma feszes maradt. A közvetlen veszély elült ugyan a kunyhó küszöbén, de az éjszaka még tele volt láthatatlan fenyegetéssel. A fekete kutya óvatosan a kordé mellé lépett, s egyetlen pillanatra sem lankadt a figyelme.

Mirella gyorsan felcsatolta a hámot. A rézcsatok halkan kattantak a szinte fojtogató csendben. Megsimogatta a riadt kutya lapockáját, mire Borda halk horkantással válaszolt, de szemeit továbbra is a sötét bokrokon tartotta.

– Ne aggódj, nem jönnek vissza – vetette oda halkan a nő, miközben ruganyosan felpattant a bakra. – A mai leckét egy életre megjegyezték.

A gyeplő halk rándítására a szekér lassan gördült ki a roskatag tető alól. A kerekek lágyan zörögtek a dűlőút göröngyein. Mirella még egy utolsó, éber pillantást vetett a falu irányába, majd a gázló felé fordította a fogatot.

525. Árnyak a gázló partján

Mirella

A göröngyös dűlőút gyorsan maga mögött hagyta a falu utolsó, roskatag kerítéseit. A kerekek halkan locsogtak a nedves kerékvágásban, miközben a fojtogató koromszag

lassan elenyészett a hűvös éjszakai szélben. Mirella egy pillanatra hátrapillantott, majd szorosabban markolta a gyeplőt. Szemei feszülten kutatták az utat szegélyező sötét bozótost.

Borda közvetlenül a kordé mellett ügetett. A fekete kutya háta feszes volt, szőre felborzolódott a marján, fülei élesen előremeredtek. Minden apró reccsenésre rándult egyet a teste, orrát a hűvös pára felé emelve. A félelem és a feszültség ott vibrált a levegőben; egyikük sem hitte, hogy a tiszttartó hajdúi ilyen könnyen feladnák a hajszát.

– Csendben, öregem – suttogta a nő szaggatottan, miközben óvatosan lassította a lovat. – Pár lépés a füzes, ott a gázló. Nem kell sietni.

A folyó mély zúgása hamarosan elnyomta a kerekek halk nyikorgását. A partmenti füzes sűrűje sötét falat emelt eléjük. A lejtőn a ló óvatosan szedte a lábait. A sebes sodrású víz ezüstösen csillogott a halvány holdfényben, de a túlsó part homálya kísérteties árnyakat rejtett. Borda hirtelen megtorpant a kerekek mellett, fülét hátracsapta, s halk, szaggatott morgással fordította fejét a fekete víztükör felé.

526. Csobbanás a sötétben — új hang

Mirella

Mirella nem hagyta, hogy a tétovázás megbénítsa őket. Egyetlen halk csettintéssel szóra bírta a lovat, mire az igásállat óvatosan a sekély, hideg habokba lépett. A kordé vasalt kerekei halk locsogással vágták át a fekete vizet, a sodrás hűvös permete elérte Mirella szoknyájának szegélyét. Borda a szekér mellett úszott-lábalt, teste feszült ívben követte a fahíd hűlt helyén maradt cölöpök vonalát.

A túlsó parti bozótosban újabb gally roppant, mire a kutya azonnal megfeszítette a hátát. Mirella a combjához simította a rejtett tőrt, ám amint a hold kibújt egy kövér felhő mögül, a vészjósló árnyat végre tisztán meglátta. Nem a tiszttartó hajdúi leselkedtek a füzényben, hanem egy elszabadult, félős hátasló ágaskodott a parton, fennakadva egy elhagyott hálókötelet vonszoló uszadékfán.

– Csak egy árva jószág, Borda – suttogta Mirella, miközben a kordé zökkenve felkapaszkodott a túlsó part iszapos emelkedőjén. A feszültség gombóca picit meglazult a torkában, de a megkönnyebbülés nem tette óvatlanná. – Gyere, öregem, tüntessük el a nyomainkat!

Gyorsan gallyakat húzott a kerekenyomok fölé a meredek kapaszkodón, majd az elhagyatott erdészeti csapás felé terelte a fogatot. A víz zúgása mögöttük lassanként halkabbá vált, elnyelve a szekér elfojtott zörgését.

527. Száraz kelmék a tölgy árnyában

Mirella

Az erdei csapás sűrű lombkoronája alatt a holdfény már csak keskeny, ezüstös csíkokban derengett. Mirella megállította a lovat egy öreg, mohos tölgyfa oltalmazó árnyékában, s halkan felkuncogott, ahogy a feszültség lassanként kiengedett a vállából.
– No, Borda, hát ettől a riadt jószágtól rezzent meg úgy a szívünk? – suttogta, miközben elégedetten végigsimított a szekér nyirkos oldalán.
A fekete kutya halkan moccant, s az avarnak szegezve szaglászott körbe. Bár a bundája még csöpögött a hideg patakvizetől, éber tekintetét egy pillanatra sem vette le a sötétedő fákról. A füle feszülten hegyezve maradt: a vadonban a hirtelen megkönnyebbülés könnyen szülhet hanyagságot, s ő nem engedhette meg, hogy váratlan meglepetés érje őket.
Mirella lehajolt, és benyúlt a szekér alatti dupla padlórekeszbe. Megkönnyebbülten tapasztalta, hogy a gondosan elrejtett portékák teljesen szárazak maradtak a sodrás ellenére is. Egy zsírospapírba tekert szárított húsfalatot halászott elő a tarisznyájából, s odaadta a hűséges ebnek.
– Jól szolgáltál, öregem. Most pedig kapjuk össze magunkat, mert a hajnal gyorsabban eléri a határt, mint gondolnánk.
Borda egyetlen elégedett reccsenéssel bekapta a falatot, majd feszült léptekkel újra a fogat élére állt, készen arra, hogy bevezesse őket a sűrűbb rengetegbe.

528. Mécsesfény a bükkösben

Mirella

A szekér vasalt kerekei halk nyikorgással gördültek be a sűrűbb erdei lombkorona alá. Mirella lazán fogta a gyeplőt, hagyva, hogy a tapasztalt hátas maga válassza ki a legbiztonságosabb nyomvonalat a földből kiálló, mohos gyökerek között. Borda pár

lépéssel előttük haladt, fekete orra ritmikusan bökdöste a nyirkos avart, miközben hegyes fülét a szél halk suttogására élesítette.

Az éjszakai erdő megszokott neszei – egy-egy távoli bagolyhúttatás és a fák ágainak puha zizegése – lassan teljesen felváltották a gázló csobogását. A tölgyfa árnyékában végzett ellenőrzés után Mirella válláról végképp lekerült a teher: a finom, száraz posztó bántatlanul pihent a dupla fenékben, márpedig az ilyen jóféle portékáért a határmenti vásárban szép ezüstöket fizetnek majd a didergő zselléreknek.

Ahogy egy élesebb kanyarhoz értek a kapaszkodón, Borda hirtelen megtorpant. Nem veszélyt jelző hördüléssel tette, csupán kíváncsian megemelt fejjel figyelte az út szélét. Egy kidőlt bükkfa törzsén apró, hunyorgó sárga fény villant fel – nem őrtűz volt az, csupán egy eltévedt vándor által ottfelejtett, lassan hunyó olajmécses szikrája.

Mirella halk csettintéssel biztatta a lovat, miközben mosolyogva elhaladtak a csonk mellett. A kordé magabiztosan döcögött tovább a meredekebb szakaszon, bevéve magát a szinte teljesen sötét rengetegbe.

529. A völgyperemi elágazás

Mirella

Az emelkedő tetején a fák koronája kissé megritkult, s a felhők mögül kibukkanó bágyadt holdfény végre utat talált a sűrű gallyak között. Mirella óvatosan meghúzta a gyeplőt, hogy egy pillanatnyi pihenőt engedjen a ziháló paripának. Borda visszalépett a bak mellé, szőre még mindig borzolódott az éjszaka hűvös neszeitől, de éber, fekete tekintetét már a lent elterülő völgyre szegezte.

Odalenn, a domboldal aljában pislákoló apró tüzek mutatták a zsellértelep szélső kunyhóit. A széllel a korom és a nedves szalma jellegzetes szaga keveredett, jelezve, hogy a falu lakói még a sötétben is a másnapi megélhetésért küzdenek. Mirella halk szavakkal törte meg a csendet, miközben szorosabbra húzta vállán a köpenyt.

– Megvagyunk, Borda – suttogta feszülten, de megkönnyebbülten. – Lent már várnak bennünket.

A kutya fojtott horkantással válaszolt, nem tévesztve szem elől a sötét erdei utat. Az ösvény itt kétfelé ágazott: a szélesebb csapás egyenesen a falu főutcájába vezetett, míg a sziklás mellékút a domb peremén megkerülte a házakat, biztosítva a szekér

láthatatlanságát.
Mirella nem habozott, a gyeplőt a sziklás ösvény felé fordította. A kordé halkan gördült tovább a puhább, mohás talajon, maga mögött hagyva az éjszakai rengeteget.

530. A kertek alján

Mirella

A köves, kanyargós kerülőúton a kordé zötyögése alig csapott zajt, a mohás talaj meg a bokrok sűrűje tökéletesen elnyelte a kerekek halk kattogását. Mirella elégedetten mosolyodott meg a sötétben: az uraság hajdúi bizonyára a főúti kapunál pöffeszkednek a meleg tábortűz mellett, mit sem sejtve arról, hogy a csempészáru épp a hátuk mögött surran be a faluba.
Borda nesztelenül ügetett a kerekek mellett, orra a földet súrolta, ahogy a zsellértelep felől szálló füst és a nedves szalma szagát kutatta. A kertek aljában hamarosan kirajzolódott a kiszemelt öreg pajta sötét körvonala. A korhadt deszkakerítés mögött egy kuporgó, kendős alak várakozott türelmetlenül, aki már napok óta leste a vándorárus érkezését.
Mirella egyetlen gyengéd intéssel megállította a lovat a hatalmas szénakazal árnyékában. Könnyed mozdulattal ugrott le a bakról, miközben Borda máris felvette a védelmező posztját a kerítésrésnél, éber tekintettel kémlelve a sötét dűlőt.
– No, Öreganyám, megjöttünk, s még a tiszttartó úr pimasz vizslái sem szagoltak kiszagolni bennünket – suttogta Mirella meleg, évődő hangon, miközben benyúlt a szekér alsó, rejtett rekeszébe. A zsellérsor ezen a védett zugon keresztül végre hozzájuthatott a szükséges gyógyírekhez és kelmékhez, még mielőtt a kapzsi vámszedők rátennék a kezüket.

531. Menedék a csűrben

Mirella

A kendős anyóka reszkető kézzel vette át a puha gyapjúkelmét és a gyógyfüvekből főzött, gondosan lezárt tégelyeket. Hálálkodó suttogása szinte elvegyült az éjszakai szél neszével, szemeiben a megkönnyebbülés könnye csillogott. Mirella meleg mosollyal,

egyetlen barátságos intéssel intette csendre az asszonyt, jelezve, hogy a köszönet ráér akkor is, ha a tiszttartó kapzsi emberei már messze járnak. Természetesen egyetlen rézgarast sem fogadott el a csomagért; jól tudta, hogy a zsellértelep szélén minden falat kenyérnek és meleg ruhának életmentő értéke van.

Borda hirtelen megfeszítette izmait, füleit hátracsapva fordult a sötét sikátor irányába. Halk, szinte alig hallható mrengetéssel jelezte, hogy a távoli dűlőút felől léptek zaja közelít. Bár az őrség lámpásainak sárgás fénye még nem derengett a kerítések felett, az éber állat ösztönei sosem csapták be őket.

Mirella gyors, gyakorlott mozdulattal csúsztatta vissza a rejtekhely deszkáját, majd gyengéden a sikátor sötétje felé terelte az idős asszonyt. Miután a kendős alak nesztelenül eltűnt a düledező házak között, Mirella megragadta a gyeplőt. Borda nesztelen kíséretében a kordét a szomszédos, omladozó szekérszín mélyére kormányozta, ahol a sűrű árnyékok végleg elnyelték a kocsi körvonalait.

532. Kísértetek a szekérszínben

Mirella

A szekérszín korhadt gerendái között fojtogató porszag terjengett, de a sötétség tökéletes álcát biztosított. Mirella megnyugtatóan végigsimította Borda selymes, fekete szőrét, jelezve a hűséges ebnek, hogy egyelőre maradjon veszteg. A dűlőút felől érkező nehéz csizmák zaja egyre hangosabbá vált, s hamarosan két imbolygó lámpás fénye vetült a szemközti sárfalra. A tiszttartó emberei voltak azok, vörös orral és nehézkes, borízű beszéddel panaszolva a fagyos éjszakát.

– Mondom én, komám, hogy a macska sem jár erre ilyenkor, nemhogy a vándorok – dörmögte a köpcösebb őr, miközben pont a düledező szekérszín felé fordította a lámpáját. A sárga fénycsóva éppen csak elkerülte a kordé kerekét, de a gyanakvó őr megtorpant. – Várj csak... mintha mozdult volna ott valami.

Mirella szája sarkában huncut mosoly derengett. Nem esett kétségbe; az ilyen együgyű bakák kijátszása mindig is a kedvenc szórakozásai közé tartozott. Gyorsan a zsebébe nyúlt, ahonnan előhalászott egy apró, üreges agyagsípot – egy olyan játékszert, amit a vásárokban szokott osztogatni a pulyáknak. Az ajkához emelte, s a torkából kicsúszó, rekedtes huhogással vegyítve olyan kísérteties, huhogó bagolyhangot hallatott, amelytől

még a szekérszín pókhálói is megremegtek.
Borda eközben vészjósló, mélyről jövő morgással festette alá a színjátékot, mintha maga az alvilág kapuja nyílt volna meg a korhadt deszkák mögött. A két őr egyszerre ugrott hátra, a lámpásaik vadul imbolyogtak a sötétben.
– Szent Gellértre, ez a hely elátkozott! – kiáltott fel a köpcös, s már fordult is sarkon, magára hagyva a társát, aki nem akart lemaradni a hirtelen támadt versenyfutásban. A lépteik zaja gyorsan elenyészett a falu irányába. Mirella halkan felkuncogott, elrakta a sípot, és megveregette Borda oldalát. Úgy tűnt, az éjszaka hátralévő része végre békésebbnek ígérkezik.

533. Titkos szállítmány a deszkák alól

Mirella

Mirella megvárta, míg a menekülő őrök csizmáinak zaja teljesen elenyészett a falu irányába, majd csendesen kilépett a szekérszín vaksötétjéből. Borda fülelve kísérte minden mozdulatát, de a fekete eb testtartása már nem a feszült támadásra, hanem a tettre kész figyelemre utalt. A tiszttartó emberei alighanem egészen a legközelebbi méréseig szaladtak, hogy boruk mellé némi kísértethistóriát is fogyasszanak.
– Ügyes voltál, Borda, a morgásod nélkül aligha hitték volna el a bagolyszellemet – kuncogott halkan Mirella, és lehajolt a kordé oldalánál. A szekér korhadtnak tűnő oldaldeszkái mögött egy ravaszul szerkesztett, kettős padlózat lapult. Egyetlen finom mozdulattal kihúzta a rögzítő fapeckeket, s a rejtett rekesz fedele halk kattanással nyílt fel.
A szalmával bélelt üregből óvatosan kiemelte a finomra szőtt, meleg gyapjúkelméket, valamint a gondosan lezárt cserépedényeket, amelyekben a fagyási sebekre való dalmát balzsam és a lázcsillapító gyógyírok lapultak. A zsellértelepen didergő szegényeknek ezek a portékák többet értek minden aranynál, Mirella pedig elégedetten nyugtázta, hogy a nedvesség nem tett kárt a szállítmányban.
– No, lássuk azt a hajlékot, mielőtt az őrök visszanyerik a vitézségüket – suttogta Borda felé fordulat. A kelméket szorosan a köpenye alá rejtette, az edényeket pedig a szütyőjébe csúsztatta. A szekérszín hátulján lévő résen keresztül észrevétlenül osonnak ki a kertek aljába, egyenesen az idős asszony roskatag kunyhója felé.

534. Melegség a roskatag falak között

Mirella

A roskatag kerítések és elszáradt káposztatorzsák között átvágva Mirella léptei alig csaptak zajt. Borda árnyékként haladt előtte, orrát a hűvös éjszakai szélbe emelve, hogy még idejében megérezze, ha az elijesztett őrök netán bátorságot gyűjtenének. De a tiszttartó vitézei alighanem még mindig a legközelebbi kocsma biztonságában remegtek a kísértettől.

Az idős asszony hajlékához érve Mirella finoman megkopogtatta a vetemedett ajtókeretet. A fa mögül fojtott köhögés és megrettent suttogás hallatszott, de amint a nő halk, ismerős hangon megszólalt, a retesz azonnal elcsusszant. A kunyhó dohos, hideg félhomályában egy reszkető kezű öregasszony fogadta őket, aki mellé két átfázott gyermek bújt a szalmán.

Mirella nem teketóriázott. A köpenye alól előhúzott vastag gyapjúkelméket gondosan a kicsik vállára terítette, a cserépedényes balzsamokat pedig az öregasszony repedezett tenyerébe nyomta. Egyetlen rézgarast sem kért cserébe, sőt, még némi aszalt gyümölcsöt is előhalászott a szütyőjéből. A hála könnyes szavait egy csitító intéssel intézte el: a jótevő kiléte az ő titkuk maradt.

Ekkor Borda a kinti sötétség felé fordította a fejét, s halk pöffentéssel jelezte, hogy ideje továbblépniük. Mirella visszahúzta a csuklyáját, s egy utolsó, bátorító mosoly kíséretében kislisszant a kunyhóból, hogy a sötétség leple alatt bevegyék magukat az erdei emelkedő fái közé.

535. A domboldal rejtekén

Mirella

A fák sűrűje védelmező árnyékként borult föléjük, amint felértek az erdei emelkedő tetejére. Mirella megtorpant egy pillanatra, hogy visszanézzen a zsellértelep sötétbe burkolózó vonalára. A szíve még mindig gyorsan vert a kunyhóban átélt izgalmaktól, de a hűvös éjszakai levegő lassan lecsillapította a gondolatait. Borda tőle páralépésre lapult a nedves avaron, füleit hátracsapva hallgatózott.

– Tiszta a levegő, Borda? – suttogta a nő alig hallhatóan, miközben a köpenyét

szorosabbra húzta magán.
A fekete kutya halk, fojtott pöffentéssel válaszolt, feszült tekintetét a fák közötti homályra szegezve. Nem követte őket senki. A tiszttartó emberei minden bizonnyal még mindig a szekérszínben hallott rémhírektől reszkettek a falu túlsó végén. Mirella ajkán halvány, megkönnyebbült mosoly suhant át, bár a gyomrában bujkáló óvatosság emlékeztette rá: a veszély még nem múlt el egészen.
Óvatosan haladtak tovább a mohás ösvényen, gondosan elkerülve a száraz gallyakat. Néhány lépés után rátaláltak arra a vastag törzsű bükkfára, ahol a legközelebbi rejtekhelyük lapult. Mirella gyors mozdulatokkal ellenőrizte a cserjésben hagyott holmit, miközben Borda az erdei neszekre figyelt.
– Megcsináltuk – jegyezte meg Mirella halkan, s megsimogatta hűséges kísérője borzas fejét. – Most már a völgy felé vesszük az irányt.

536. Léptek a gázló kövein

Mirella

Mirella gyors, értő mozdulatokkal igazította meg a vállán átvetett batyut. A bükkfa odvában lapuló csomagok biztonságban voltak, de a völgybe vezető meredek ösvény még tartogathatott meglepetéseket. Borda halk motyogással jelezte, hogy készen áll az indulásra, orrát a hűvös, avarszagú szélbe fúrva.
Ahogy ereszkedni kezdtek a fák sűrűjében, a zsellértelep fényei lassan végleg elenyésztek a hátuk mögött. A köves csapás a gázló felé kanyargott, ahol a patak csobogása már messziről elnyomta a lépteik zaját. Mirella halkan elnevette magát, mikor eszébe jutott a tiszttartó faképnél hagyott embereinek rémült ábrázata.
– Remélem, az a pökhendi hajdúkapitány hajnalig nem mer kimerészkedni a szekérszínből – suttogta a kutya felé pillantva. Borda egy elégedett faroklendítéssel hagyta jóvá a megjegyzést, miközben óvatosan lépkedett a csúszós, nedves gyökereken.
A patakpartot elérve a vízfelszínen megcsillant a fák közül átszűrődő holdfény. A gázló sekély volt, de a kövek csalókán ingadoztak a sodrásban. Mirella nem teketóriázott: szoknyáját felkötve, gyakorlott léptekkel gázolt át a túloldalra, míg Borda könnyed ugrásokkal követte a kiálló sziklákon. A víz hidege frissítően hatott fáradt végtagjaikra.

A szemközti parton a bozótos jótékonyan elrejtette őket. Mirella megtorpant egy pillanatra, hogy megigazítsa a kelméket rejtő batyut, majd határozott léptekkel indultak tovább a vármegyehatár felé vezető védett dűlőúton.

537. Oltalom a határszélen

Mirella

A dűlőút puha pora már kíméletesebb volt a fáradt lábakhoz, mint a patakmeder éles sziklái. Mirella elégedetten csúsztatta közelebb a batyu pántját a vállához; a csempészett gyógyírok és finom kelmék teljesen szárazon maradtak, a gázló fröccsenő vize egyetlen csepp kárt sem tett a szegényeknek szánt szállítmányban.

Borda a csillagfényes éjszakában vidáman ügetett elöl, néha visszanézve, hogy meggyőződjön róla, úrnője tartja-e a lépést. A hajdúk dühödt kiabálása már a múlté volt, a csendes völgyet csupán a tücskök egyenletes muzsikája és a dűlőt szegélyező mogyoróbokrok halkan zizegő levelei töltötték meg.

A vármegyehatárt jelző régi, faragott faoszlophoz érve Mirella végre megállt egy rövid pihenőre. Egy pillanatra végighúzta ujjait a kopott fába vésett jelzésen, amely most különös megkönnyebbülést árasztott. Innen a gőgös tiszttartó hatalma már nem terjedt ki – az ő törvényei és végrehajtói elenyésztek a patak túlsó partján.

– Na, öregem, innentől már hiába pufognak azok a pöffeszkedő hajdúk – mosolyodott el a lány, miközben előhalászott a zsebéből egy szárított húsfalatot, és odadobta a hűséges kutyának. Borda elégedett horkantással kapta el a jutalmat, majd farkát csóválva telepedett le a porba.

Mirella még egyszer visszatekintett a sötétbe burkolózó völgy irányába, de fenyegető árnyak helyett már csak a csillagos égbolt ölelte körül őket. A távoli mezőváros felé vezető út most már nyitva állt előttük.

538. A szőlőhegyi présház árnyékában

Mirella

A kőoszlopot maguk mögött hagyva a dűlőút lassan kanyarodott a szőlőhegy aljába. Mirella igazított egyet a vállát nyomó málhán, szemeiben még mindig szikrázott a

méreg, ahogy a tiszttartó kapzsi pofájára gondolt. Nem a megtett kilométerek fárasztották, hanem a pöffeszkedő hajdúk pimaszsága, ami még most is forralta a vérét.
– Ne trappolj úgy, Borda! Nem kerget a tűz, ide már nem ér el a szaguk – vetette oda élesen a kutyának, mikor az eb türelmetlenül morgott egyet, és visszanézett a bozótos széléről. Borda halk vicsorgással horkantott, szőre felborzolódott a nyakán, mintha maga is szívesen visszament volna még egy-két hajdugatyát széttépni.
A szőlőskert roskadozó kerítésénél egy öreg, elhagyatott présház sziluettje bontakozott ki a derengő holdfényben. A szegénynegyed első zsindelytetői már felsejlettek a völgy mélyén, de ez a törvényen kívüli zug tökéletes menedéket kínált a továbblépés előtt. Mirella a nyitott ajtóhoz lépett, és éber pillantással mérte fel a terepet.
– Na, itt végre nem kell a gőgös ficsúrok képét bámulnunk – sziszegte a lány, miközben óvatosan lecsúsztatta a száraz kelméket rejtő zsákot a dohos fapadra. Borda elégedetlen morajjal körbeszimatolta a sötét sarkokat, majd fenyegetően a küszöbre telepedett. Az út java még hátravolt, de a határon túli biztonságot már semmi sem fenyegethette.

539. Gyógyír a zsák mélyén

Mirella

Mirella beljebb lépett a hűvös, penészes szagú helyiségbe. A porlepte présház sarkában egy kidöntött tölgyfa hordó és egy kiszáradt prés gerendája hevert. Nem volt épp úri lakosztály, de legalább az átható éjszakai szél nem fújt be a réseken. A lány előhúzott a kebeléből egy apró faggyúgyertyát meg a csiholót, s egyetlen ügyes mozdulattal apró parazsat ugrasztott a kanócra, épp csak annyi fényt teremtve, amennyi a tájékozódáshoz kellett.
A sárgás pislákolásban gondosan átvizsgálta a batyuját. A duplafenekű zsák mélyén sértetlenül lapultak a szegénytelepnek szánt gyógykenőcsös tégelyek és a szárított füvek. Egy halvány, huncut mosoly suhant át az arcán, ahogy eszébe jutott, mennyire rászedte a határon a pöffeszkedő tiszttartót: a gőgös úr arany áron vette meg tőle a „csodaitalnak” hazudott, egyszerű levendulás kútvizet.
Borda közben felállt a küszöbről, s nesztelen léptekkel bevonult a szoba közepére. Hatalmas, fekete orrát a földhöz nyomva szimatolt, majd egy elégedett horkantással

elterült a lány lábánál. A völgy mélyéről, a szegénynegyed felől halk kutyautatás szűrődött fel, de a présház vastag falai közt nyugalom uralkodott.
Mirella eloltotta a piciny lángot, nehogy a mécsesfény elárulja őket a dűlőúton portyázó hajdúknak. A sötétben szorosan magára húzta a pokrócot, és a gerendák között derengő holdfényt figyelte. Hajnalban, amint a sűrű köd leszáll a szőlőskertre, leereszkednek a kunyhók közé – a didergő pulyák és rászorulók már biztosan várják a segítséget.

540. Hajnali orvosság a zsellérsoron

Mirella

A derengő hajnal szürke ködtakaróba burkolta a szőlőhegy dűlőit, amikor Mirella halkan kikászálódott a vackáról. Borda már a résnyire nyitott ajtónál állt, orrcimpái ütemesen rezdültek a nedves avar és a közeli kunyhók felől szálló fanyar fafüst szagára. Nem volt idő teketóriázni: a portyázó hajdúk ilyenkor még az igazak álmát aludták a vármegyei őrházban, így a terep tökéletesen tiszta volt.
A lány vállára kanyarította a nehéz batyut, s egyetlen halk pattintással jelzett a fekete ebnél is nesztelenebbül mozgó társának. Lassan, a lugasok takarásában ereszkedtek lefelé a meredek ösvényen. A köd csodás szövetségesnek bizonyult, sűrű lepelként rejtette el őket a kíváncsi tekintetek elől.
A hegy aljában, a zsellérsor első, roskadozó hajlékánál Mirella megtorpant. A repedezett ablakon át gyermekkórusként felhangzó, száraz köhögés szűrődött ki. Halkan megkocogtatta a korhadt zsalut, mire egy fáradt, riadt tekintetű asszony nyitott ajtót.
Mirella nem teketóriázott, meleg mosollyal nyújtotta át a legértékesebb gyógykenőcsös tégelyt és egy csomó szárított kakukkfüvet, mielőtt az álmélkodó asszony egyáltalán megszólalhatott volna.
– Ebből főzzön teát, a kenőccsel meg dörzsölje át a pulyák mellkasát! – suttogta halkan, s miközben egy ropogós cipót is a meglepett nő kezébe nyomott, Borda éber tekintettel kémlelte a ködös utácskát.

541. A kiürült batyu öröme

Mirella

Az asszony még hálálkodva szorongatta a meleg cipót, de Mirella már tovalejtett a nedves avaron. Nem volt idő elérzékenyülni: a köd ugyan tartotta magát, de a nap első halvány sugarai már sejtelmesen szűrték át a hegyvidéki párát. Borda halk horkantással előreügetett, majd egy alacsony, félig földbe vájt viskó előtt torpant meg, amelynek tetejéről vékony füstcsík szállt fel.

Mirella ügyes mozdulattal két marék szárított kamillát és egy kis csipetnyi sót készített ki az alacsony ablakpárkányra. A szomszédos háznál egy sántító öregember leskelődött kifelé a szúette ajtóhasadékon; a lány nem habozott, odafordult hozzá, és pimasz kacsintás kíséretében egy kis üvegcsét csúsztatott a görbe ujjak közé. „Ízületekre való faggyús ír, apó, estére dörzsölje be!” – suttogta, s már haladt is tovább.

A batyu észrevehetően megkönnyebbült a vállán, mire a zsellérsor utolsó házait is maguk mögött hagyták. A patakparti fűzfák ködbe vesző körvonalai már a gázlót jelezték. Borda megállt a kanyarulatnál, füleit hátracsapva hallgatózott a csörgedező víz felett, de a vármegyei hajdúknak még nyoma sem volt.

Mirella elégedetten simította meg a hűséges eb fejét. A szegények elérték a segítséget, nekik pedig ideje volt átlépniük a vármegyehatárt, mielőtt az uraságok beszedői felébrednének.

542. Könnyű léptek a határon

Mirella

A patak friss, hűs vize kellemesen csiklandozta Mirella bokáját, ahogy szoknyáját kissé felhajtva belépett a sekély gázlóba. Borda nem sokat teketázott: ruganyos szökellésekkel haladt kőről kőre, majd a túlparti fövenyen megállva alaposan megrázta magát, apró vízcseppek gyöngyöző záporát szórva a környező bokrokra.

A kenderbatyu most már valóban pehelykönnyűként fityegett a lány vállán. A gondosan kimért kenyér, a szárított gyógynövények és a kenőcsök mind gazdára találtak a zsellérsoron. Mirella arcán pimasz, elégedett mosoly bujkált: ha a vármegyei adószedők vagy a gőgös tiszttartó hajdúi most bukkannának elő a ködből, legfeljebb a nagy semmit foglalhatnák le náluk. A kiürült zsák volt a legbiztosabb pajzsuk a kapzsi uraságok ellen.

– No, öregfiú, innentől már egy másik tekintetes úr hajthatná utánunk a vámot – kuncogott halkan Mirella, amint kiért a száraz partra, és szeretettel végigsimította a

kutya nedves hátát. Borda halk, elégedett horkantással válaszolt, feszült fülei kissé elernyedtek; a túlpart csendes volt, a veszély odaát maradt.

A fűzfák mögött keskeny, elhanyagolt szekérút kanyargott fel a tölgyerdő felé. A lány még egy utolsó, hálás pillantást vetett a völgyben gomolygó pára felé, ahol a szegények már bizakodva kezdhették a napot. Aztán megigazította a könnyű zsákot, s Borda kíséretében magabiztos léptekkel elindult az új vidék felé.

543. Napsütötte tölgyes árnyán

Mirella

A tölgyerdő hűvös, lombos árnyéka üdítően borult rájuk a meredekebb emelkedőn. A fák törzsén átszűrődő reggeli napsugarak aranypénzként szóródtak szét a vastag avaron, ahogy Mirella és Borda komótos, de lendületes tempóban kaptattak felfelé a kanyargós szekérúton.

A lány vidáman fütyörészett egy elfeledett vásári nótát, s közben a vállán fityegő könnyű kenderzsákot pörgette a hüvelykujján. Új vármegye, új lehetőségek – s ami a legfontosabb: tiszta lap. Az innenső oldalon a gőgös tiszttartó hajdúi már nem követhették őket, a helyi elöljáróknak még fogalmuk sem volt a csodakenőcseiről, a szegények pedig hamarosan megtudják, hogy jótevőre leltek a vándoráros személyében.

Borda vidám fülpattogtatással szagolgatott körbe egy mohos útszéli kőoszlopot, amely félreérthetetlenül jelezte az új birtok határát. A fekete kutya elégedett gurgulázással dörgölőzött Mirella szoknyájához, mintha maga is érezte volna, hogy a túlsó part feszültsége elenyészett a patak habjaiban.

– Na, öregfiú, keressünk egy tisztást! – szólt a lány, s pajkosan kacsintott a kutyára, miközben kioldotta az övén lévő kis bőreteszt. – Megérdemlünk egy falat friss sajtot, mielőtt belépnénk a legközelebbi faluba tiszteletünket tenni.

A fák között hamarosan bukkant fel egy napsütötte pihenőhely, ahol egy dőlt kerítésmaradvány kínált kellemes ülőhelyet. Mirella elégedetten sóhajtva telepedett le, és ahogy a lábát kinyújtóztatta a meleg fűben, tudta: a nap még számtalan pimasz kalandot tartogat számukra.

544. Nyikorgó tengely a tölgyesben

Mirella

A friss sajt íze még fel sem szívódott, amikor Borda fülei hirtelen hátracsapódtak. A fekete eb mozdulatlanná dermedt a dőlt kerítés tövében, orrát a szél felé emelve, feszült figyelemmel.

– Mi az, öregfiú? Valaki közeleg? – suttogta Mirella, miközben óvatosan átkarolta kiürült batyuját.

A fák lombjai között átszűrődő fényben egy távoli tengely nyikorgása törte meg az erdő csendjét. Egy szekér zötykölődött a lejtős dűlőúton, még elég messze tőlük, de határozottan feléjük tartva. Mirella gyors mozdulattal talpra ugrott, lesöpörte a szoknyájáról a száraz avart, és sokatmondóan Bordára pillantott.

– Jobb, ha nem időzünk itt teljesen nyíltan. A vármegye ugyan új, de a törvény emberei sehol sem sietnek a szegények segítségére.

A kutya halk, óvatos morgással kísérte a lány lépteit, ahogy visszahúzódtak a tölgyes szélén húzódó vastag galagonyabokrok védelmébe. Onnan figyeltek. A közeledő kordé bakján nem fegyveres hajdú, hanem egy egyedül döcögő, idős mészáros ült, aki láthatóan alig bírta tartani a gyeplőt a kanyargós úton.

Mirella szája szegletében pimasz mosoly bukkant fel. A pillanatnyi riadalom azonnal elenyészett, átadva helyét a megszokott vagányságnak.

– Úgy tűnik, Borda, megtaláltuk az első helybélit, akinek elkél egy kis útbaigazítás... vagy egy jóféle történet – kacsintott hűséges társára, majd könnyed léptekkel kivált az árnyékból, egyenesen a poros út közepe felé véve az irányt.

545. Találkozás a szekérbakon

Mirella

Az idős mészáros meglepetten rántotta meg a gyeplőt, ahogy meglátta a porból előlépő lányt. A koros ló fáradtan horkantott egyet, s a kordé egy utolsó, elkeseredett tengelynyikordulással megállt a tölgyes szélén.

– Hő, te Páva, hő! – kiáltott a férfi, s megrázta a fejét, miközben végigmérte Mirellát, majd a bokrok közül előlépő, tekintélyes termetű fekete kutyát. – Nohát, kislány, nem túl

bölcs dolog az úttest közepén ácsorogni egy ilyen elhagyatott vidéken. Bár látom, nem vagy épp védtelen.
– Ugyan, bátyám! A szándékom tisztább, mint a patakvíz – mosolyodott el Mirella, s egy könnyed lépéssel közelebb lépett a kordéhoz. – Azt hallottam odabent a sűrűben, hogy ez a tengely szinte könyörög egy kis zsírér’. Na meg azt gondoltam, egy magányos utazónak elkel a jó társaság ezen a göröngyös úton.
A mészáros megvakarta az állát, s a szigorú tekintete lassan engedett. Borda odaügetett a kerékhez, és alaposan megszaglászta a kátrányos küllőket, mintha maga is műszaki szakértő lenne.
– Az igazat megvallva, a legközelebbi faluig még jó két mérföld van, és a tengely valóban az utolsókat rúgja – sóhajtott az öreg. – Ha értesz a szekerekhez, vagy csak tudsz egy jó nótát, felülhetsz a bakra. Úgyis egyedül unalmas a vásárba menetel.
Mirella pimasz kacsintással pattant fel a deszkára, miközben Borda komótosan elhelyezkedett a szekérderékban. A tengely újra rákezdte nyikorgó nótáját, de a hang már korántsem tűnt veszélyesnek – inkább egy új kaland kezdetét jelző, vidám ritmusnak.

546. Garasok és orvosságok

Mirella

A kordé döcögve haladt a kátyús dűlőúton, miközben a tölgyek árnyéka lassan elmaradt mögöttük. Az idős mészáros, aki Mihály bátyámként mutatkozott be, elégedetten pöfékelt korhadt fapipájából, láthatóan örülve, hogy nem egyedül kell elütnie az időt a vásárig vezető hosszú szakaszon.
– Tudja, kelmed – szólalt meg Mirella, kényelmesen elhelyezkedve a kemény fapadon –, a vásári nép mindig hálás, ha friss áru érkezik. De a vármegyei vámház tiszttartója aligha a nagylelkűségéről híres errefelé.
– Úgy van az, leányom – sóhajtott Mihály, s gyeplőt tartó keze kissé megfeszült. – A vámszedő sanyargatja a szegény embert, minden garasért kinyújtja a markát, míg a gőgös uraságok mosolyogva hajtanak át a kapun.
Borda halkan felhorkant a szekérderékban, mintha maga is mélyen egyetértene a panasszal. Fejét a mancsára hajtva vigyázta a hátul felhalmozott portékát.

Mirella szája szélén pimasz mosoly bukkant fel. A batyujából előhalászott egy kis üvegcsét, amelyben sárgás folyadék gyöngyözött a délutáni fényben.
– Nos, ha a vámházhoz érünk, hagyja csak ránk a szót – kacsintott az öregre. – Van nálam egy bevált orvosság, ami garantáltan elveszi a tiszttartó úr étvágyát a kapzsiságtól. Mihály bátya felcsillanó szemmel nézett a lányra, miközben a távolban már feltűnt a vámszedőhely ácsolt gerendája.

547. A felvont gerenda alatt

Mirella

A kordé zökkenve állt meg a poros útelágazásnál, alig néhány lépésre a vámszedőhely vaskos tölgyfagerendájától. A pöffeszkedő, pirospozsgás tiszttartó karba font kézzel, gőgös pökhendiséggel lépett ki a faházból, s már messziről éhes pillantással mérte a mészáros portékáját.
– Állj, öreg! Lássuk a vámot, mert ingyen bizony egyetlen kóc sem gördül át a határomon! – rikkantotta, miközben kapzsi tekintete Mihály bátya sovány erszényén állapodott meg.
Mirella nem teketóriázott. Igéző, álszent mosollyal hajolt előre a szekérbakról, s kecses mozdulattal emelte magasba az apró üvegcsét. Borda a szekérderékban halkan megmozdult, s mély, fenyegető torokhangot hallatott – épp csak annyira, hogy a tiszttartó kinyújtott keze megtorpanjon a bak szélén.
– Tekintetes tiszttartó úr! – zengte Mirella mézesmázas hangon. – Dehogyis sanyargatnánk mi a nagyérdemű tisztviselőt puszta garasokkal! Ez itt a császári udvar legféltettebb csodaszere, az epét sárkányként csendesítő, aranyat érő elixír. Egyetlen cseppje megszünteti a jóbor és a zsíros falatok okozta gyomorrontást!
A tiszttartó szeme azonnal felcsillant az „udvari csodaszer” hallatán. Miközben mohón markába kaparintotta az amúgy kitűnő gyógynövényfőzetet, Mirella már kacsintott is Mihály bátyának, aki elégedett kuncogással csapott a gyeplőre. A szekér akadálytalanul gördült át a felvont gerenda alatt, maga mögött hagyva a zsákmányát boldogan vizsgáló vámszedőt.

548. A poros dűlőút kanyarulatában

Mirella

Mihály bátya csak akkor merte kiengedni a visszatartott lélegzetét, amikor a vámszedőház már ködös körvonalakká törpült mögöttük a poros dűlőúton. A lovak komótos ügetéssel húzták a kordét a kanyargós úton, amely egyenesen a külvárosi zsellérsor felé vezetett.

– A kapzsi disznója – sziszegte Mirella, miközben haragosan igazította meg szoknyája ráncait a szekérbakon. Szemei szikrákat szórtak a felháborodástól. – A saját tulajdon népét nyúzza nyomorba pár nyomorult garasért, miközben a semmitérő pacsuliért is összecsurgatja a nyálát, ha udvari csodát hazudnak neki!

Borda a szekérderékban felemelte a fejét, s sötét szőre borzolódott a hátán. Nem szerette a hatalmaskodók szagát; éles, vágó mordulással jelezte elégedetlenségét. Sárga szemeivel mereven figyelte az útszéli cserjést, mintha csak arra várna, hogy a vámhely felől valaki utánuk merjen indulni.

– Nyugalom, Borda, megkapta a magáét – tette hozzá Mirella, bár a hangjában még ott vibrált a maró méreg. – A csodafőzettől legalább három napig el sem tud majd mozdulni a kerti budi mellől. Az pont elég idő nekünk.

A kordé hamarosan elérte a sárkunyhók szélét, ahol a korhadt kerítések mögül didergő, éhes gyermekszemek pillantottak ki a porban döcögő járműre. Mirella tekintete megkeményedett: nyúlt is már a batyu mélyére a megmaradt élelemért és a valódi gyógyírért.

549. Gyors segítség a dűlő mentén

Mirella

A kordé alig állt meg a düdekes kunyhók előtt, Mirella máris leugrott a bakról. A vászonbatyuból valódi gyógykenőcsöket és csomagolt kenyeret halászott elő, miközben a nyomorgó asszonyok és megriadt gyerekek óvatosan köréje gyűltek.

– Ezt tegyétek a sebre, s ezt egyétek meg, mielőtt a vámszedők megint kiszagolják, hogy életben vagytok – mondta Mirella. Bár dühös tekintetében a maró haragot felváltotta a megszokott melegség, a hangja határozott maradt.

Borda egyetlen lépést sem tágított mellőle. Halkan, figyelmeztetően morgott, ahogy a sarki kerítés árnyékából egy kíváncsiskodó alak nyújtogatta a nyakát. A kutya borzolt bundája és fenyegető tartása azonnal visszariasztotta a bámészkodót.
– Nincs időnk sokáig időzni, Mihály bátya – fordult a fuvaroshoz Mirella, miközben kiürült batyuját visszagyűrte az oldalára. – Ha a tiszttartó rájön, hogy a csodaital csupán maró hashajtó fűzfafőzet, a hajdúk lóháton fognak keresni minket.
– A gázló felé vesszük az irányt, ott már nem merik átlépni a vármegyehatárt – bólintott az öreg fuvaros, s ostorával a lovak fülébe pattintott.
Mirella visszapattant a bakra, Borda pedig egyetlen ruganyos ugrással követte. A szekér felgyorsult a kanyargós dűlőúton, s maga mögött hagyta a szegénytelep porát.

550. A gázló túlpartján

Mirella

A kerekes kordé tengelyig merült a gázló hűvös, habzó vizébe. Mihály bátya magabiztosan tartotta a gyeplőt, s a paták ritmikus csobogása közepette a szekér szerencsésen átvergődött a túlparti kavicságyra. Ahogy átlépték a vármegyehatárt, a közvetlen veszély múlni látszott, ám a felgyülemlett harag csöppet sem csillapodott.
Mirella dühösen csapott a szekéroldalra, szemeiben szikrát szórt a felháborodás.
– Pofátlan dög az ilyen! – sziszegte éles, vágó hangon. – Harminc garas sarcot követelni a semmiért, miközben a szegényektől még a száraz kenyérhéjat is elvenné! Remélem, az a maró fűzfafőzet már úgy tekeri a belét, hogy a hajdúi sem győzik hordani neki a dézsát.
Borda a bak szélén kuporogva mély, figyelmeztető morgással tette hozzá a magáét. Vicsorogva nézett vissza a folyó túlsó oldalára, mintha még mindig a kapzsi tiszttartó torkát keresné a tekintetével. Borzolt bundája és fenyegető tartása jelzése volt annak, hogy a gyomra még mindig forgott a pöffeszkedő uraság pofátlanságától.
– Jól rászedted a pimaszát, leányom – jegyezte meg Mihály bátya, de Mirella arcán a gúnyos mosoly mögött ott izzott a maró méreg.
– Legközelebb nem csupán hashajtót keverek annak a kapzsi disznónak – vágta rá élesen Mirella. – De legalább a zselléreknek jutott orvosság meg ennivaló. Ha a tiszttartó észhez tér, már késő lesz!

551. A sárkunyhók lakói

Mirella

Mihály bátya rásuhintott a lovakra, s a kordé zötyögve indult meg a folyóparti fűzfák takarásában húzódó, omladozó sárkunyhók felé. Mirella dühös dohogása azonnal elcsendesedett, amint meglátta a fák közül előmerészkedő, rongyos alakokat. A gázlón túli nyomorúságos zsellérsor lakói már feszülten várták őket.
A lány egyetlen könnyed mozdulattal ugrott le a még mozgó szekérről. Mérge egy szempillantás alatt gondoskodó fénnyé szelídült a szemében, amint a sántító öregekre és a didergő pulyákra nézett. Odalépett a kordé hátuljához, s intett Bordának. A fekete kutya éber őrségbe vágta magát a deszkák mellett, morogva pásztázva a sötétedő távolt, nehogy bárki megzavarja az osztozkodást.
Mirella felhajtotta a dupla fenék rejtett deszkáját, ahonnan valódi gyógyírok és néhány zsák liszt került elő.
– Ebből naponta kétszer igyál, anyókám, s a tüdőbaja elillan, mint a tiszttartó tisztessége! – nyújtott át egy barna üvegcsét egy reszkető kezű asszonynak, a gyerekeknek pedig aszalt szilvát csúsztatott a kezébe.
Mihály bátya aggodalmasan figyelte a gázló irányát a bakról.
– Siessünk, leányom, a hajdúk még feleszmélhetnek a túlparton!
Mirella bólintott, s miután az utolsó csomag is gazdára talált, fürgén felpattant a bakra Borda mellé. A szekér kerekei újra nyikorogni kezdtek a sötétedő úton.

552. A tiszttartó adóssága

Mirella

A kordé kerekei halkan nyikorogtak a nedves erdei úton, ahogy a sárkunyhók pislákoló fényei végleg elmaradtak mögöttük a sűrűsödő homályban. Mirella a szekérbak fapadjának dőlve próbálta lecsillapítani a benne lüktető dühöt, de a tiszttartó pimasz képe makacsul ott lebegett a szeme előtt. Az a hájas, kapzsi gazember képes lett volna krétaport és fűrészport sózni a szerencsétlen zsellérekre igazi gyógyír gyanánt, csak hogy még néhány garast kisajtoljon belőlük.
– Hogy az a hétmérföldes, fukar dög enné meg a saját penészes áruját! – sziszegte

Mirella, miközben dühösen porolta le a lisztet a szoknyájáról. – Ha nem cseréljük ki azokat a ládákat még a fogadóban, most tehetetlenül nézhetnénk, ahogy a tüdőbaj elviszi a falu felét.

Borda egyetértően, fojtottan röffent egyet mellette, sárgás szemeivel a sötét bozótost fürkészve. Sűrűn morogva jelezte, hogy legszívesebben azon nyomban belemélyesztené a fogait a tiszttartó drága, finom posztó nadrágjába. Mihály bátya a lovakat nógatta, de az ő szája széle is megrándult.

– Az uraknak nincs lelkiismeretük, leányom. Csak a teli erszény számít nekik – dörmögte az öreg.

– Hát majd én gondoskodom róla, hogy az az erszény kicsit könnyebb legyen a következő vásáron – vetette oda Mirella, s dühét lassan felváltotta a jól ismert, csintalan bosszúvágy.

553. Számadás a keresztútnál

Mirella

A kordé hamarosan elérte a vasvári keresztutat, ahol a tiszttartó kivilágított udvarháza állt. Mirella csípős mosollyal nyúlt a szekér aljában lapuló üres, de még fűrészporszagú ládákért. Ha már a hájas úr kifizettette a szegényekkel a semmit, eljött az ideje, hogy visszakapja a maga portékáját.

Borda halkan felmordult, sárgán izzó szemeit a magtár nyitott ajtajára szegezte. A kerítés tövében két kapatos hajdú horkolt elterülve, a kapu retesze pedig tétlenül fityegett. Mihály bátya a jegenyék árnyékában fogta vissza a lovakat.

– Figyelj a kerítésnél, Borda! – sziszegte Mirella élesen.

A lány macskaléptekkel osont fel a verandára. A tiszttartó gondatlanul az asztalon felejtette a nehéz, elnyűtt bőrerszényt, amit a szegényektől kikényszerített adókból tömött meg. Mirella egyetlen gúnyos mozdulattal süllyesztette azt a köténye alá, a helyére pedig odakészítette a fűrészporral teli dobozt.

Amikor visszasietett a szekérhez, a csörgő erszényt elégedetten mutatta meg kísérőjének. Borda jóváhagyólag morrant egyet.

– Látod, pajtás? – suttogta a lány. – A tiszttartó adóssága mostantól kiegyenlítve. Holnap pedig megeheti a saját fűrészporát!

554. Erszény a sötétben

Mirella

Mihály bátya nem várt további biztatásra. A gyeplőt finoman megrántva lendületbe hozta a kordét, amely halkan nyikorogva fordult rá a sötétbe vesző erdei útra. A tiszttartó ablakainak sárgás fénye lassan elhalványult a sűrűsödő fák között, s velük együtt maradt lemaradva a részeg hajdúk horkolása is.

Mirella kényelmesen elhelyezkedett a deszkákon, és a nehéz erszényt a tenyerében forgatta. A réz- és ezüstgarasok kellemesen csörögtek a sötétben, akár a legszebb muzsika.

– No, Borda, ezzel a zsákmánnyal a tegnapi orvosságok meg az ennivaló ára is visszaszállt oda, ahová való – jegyezte meg elégedetten, majd megsimogatta a kutya tüskés nyakát. – A zsellérsoron élő pulyák végre meleg levest kaphatnak, s nem kell a jéghideg kunyhókban didergő öregeknek a tiszttartó pálcájától rettegniük.

Borda meglendítette a farkát, s fejét kísérője térdére hajtva figyelte az utat. Orra időnként megremegett, amint a szél áthozta az avar és a hűvös éjszakai pára illatát.

– Hová tartunk most, leányom? – kérdezte Mihály bátya a bakról hátrapillantva.

– A gázló felé, bátyám – felelte Mirella pajkos mosollyal. – Hajnalra ott kell lennünk, mielőtt a tiszt úr felébred, és rájön, hogy a nehéz kincse csak közönséges fenyőforgács.

A kordé egyenletes zötykölődéssel haladt a csillagos ég alatt, maga mögött hagyva az önkényeskedők udvarát.

555. Néma átkelés a fűzfák alatt

Mirella

A kordé kerekei halkan csikorogtak a nedves homokban, ahogy a sűrű erdőből kiértek a folyóparti gázlóhoz. A távolban, közvetlenül a vízpart mellett álló apró révészház ablakából vékony, gyanús fénycsík szűrődött ki a ködös éjszakába. A feszültség szinte tapintható volt a levegőben; a ház lakói odabent gyanakodva figyelték a kinti neszeket, ébren virrasztva a sötétben.

Mirella megfeszült a deszkákon, ujjai fehéredtek a nehéz erszény durva bőrén. Félelem marta a torkát, de igyekezett uralkodni magán.

– Állj! – suttogta Mihály bátyának, hangjában fojtott sietséggel. – Ott fény van. Nem alusznak. Figyelnek minket.

Borda halkan, alig hallhatóan moccant meg a lábánál. Füleit hátracsapta, teste megmerevedett a hirtelen támadt rettegéstől. Óvatosan, fogait villantva leste a fák közötti nyiladékot, készen arra, hogy bármelyik pillanatban megvédje társát a leskelődőktől.

– Csak a révész az, vagy már a tiszttartó emberei várnak? – suttogta a kocsis, ujjait rászorítva a gyeplőre.

– Mindegy. Nem kockáztatunk. Kerülünk – vágta rá Mirella röviden, feszülten. Nem engedhette, hogy a visszaszerzett garasok és a gyógyszerek elvesszenek. – Borda, maradj csendben.

A fekete kutya egyetlen halk, egyetértő rezdüléssel húzta össze magát a sarokban. Mihály bátya óvatosan visszafordította a kordét a sötétebb, fűzfákkal borított partszakasz felé, hogy a gyanús ház vigyázó szemeit elkerülve, a mélyebb vízen vágjanak át a túlpartra.

556. Árnyak a sötét áramlatban

Mirella

A kerekek halkan merültek el a hideg, sötét habokban, ahogy a kordé lehúzódott a meredek, sásos partról. A fűzfák nehéz, sötét függönyként borultak a folyóra, elnyelve a holdfényt és a távoli révészház gyanakvó sárgás pislákolását. Mirella visszatartotta a lélegzetét, miközben a víz lassan nyaldosni kezdte a tengelyt. Minden apró csobbanás úgy visszhangzott a fejében, mintha vészharangot kongatnának.

Borda feszülten kuporodott a deszkákon, nedves orrával a lány térdéhez bújva. Mancsai alatt vibrált a hideg áramlat ereje, és bár a rettegés gúzsba kötötte a torkát, egyetlen halk mukkanást sem engedett ki a fogai közül. Csak a hátán felborzolódott szőr és a sötétben villanó, tágra nyílt szemei árulták el, mekkora erőfeszítésébe telik a némaság. Tudta, hogy most egyetlen rossz mozdulat a tiszttartó pribékjeinek karjába sodorhatja őket.

A meder közepe táján a sodrás hirtelen megemelte a kordé elejét. Mihály bátya halkan rántott egyet a gyeplőn, mire a ló megcsúszott a hordalékos agyagon. Mirella azonnal

megmarkolta a nedves deszka peremét, miközben másik kezével görcsösen szorította magához a nehéz, érmékkel teli bőrzacskót és a féltett gyógyfüveket. Ha most felborulnak, a zsellérek utolsó reménye is odavész a folyó mélyén.
Végül a kerekek újra szilárd talajt fogtak. A ló megfeszített izmokkal kapaszkodott fel a túlparti, bozótos rézsűre, maga mögött hagyva a fenyegető mélységet. Mirella halkan kifújta a levegőt, miközben Borda is megkönnyebbülten rázta meg magát a sötétben. Sikerült. A feszült révészház őrei semmit sem észleltek a néma átkelésből.

557. Suttogás a bozótosban

Mirella

Mirella óvatosan lecsúsztatta a lábát a kordé széléről, lábujjaival érezve a fűvel borított, nedves talajt. A sűrű bozótos jótékony takarásában végre megengedhetett magának egy mély levegőt, bár a szíve még mindig szaporán vert. Gyorsan a szoknyája redői közé nyúlt, és megérintette a nehéz bőrzacskót. A tiszttartótól visszaszerzett garasok épségben megvoltak, szárazon, pont úgy, ahogy a gyógyfüves batyu is.
– Jól van, komám, túléltük a fürdőt – suttogta Mirella, miközben ujjait Borda borzas, még mindig feszült hátába fúrta. A fekete kutya halkan fújtatott egyet, izmai kissé megnyugodtak a lány érintésére, de sárgás szemeivel továbbra is a sötét dűlőutat kémlelte. Farka csak egy aprót rezzent, jelezve, hogy érti a dicséretet, de az éberségéből egy jottányit sem engedett.
Mihály bátya halkan megpöccintette a gyeplőt, és a kis szekér lassan elindult a dűlőút mentén, távolodva a gázlótól és a gyanúsan világító révészháztól. A kerekek halk surrogása a sárban megnyugtató ritmust adott a menetnek. Mirella arcára lassan visszatért a megszokott, huncut mosoly, ahogy a tiszttartó kétségbeesett arcára gondolt, amikor az holnap reggel észreveszi a hiányt. A kapzsi úrnak fogalma sem lesz arról, hogyan tűnt el a zsarolással szerzett vagyon.
– Holnap ilyenkor már a didergő pulyáknak lesz meleg levesük – mormolta a lány, s a sötétben Borda halkan, egyetértőleg vakkantott egyet, mintha csak azt mondaná: ideje sietni.

558. Új remény a zsellérsoron

Mirella

A kordé kerekei halkan suhantak a sáros keréknyomokban, miközben a fűzfák sötét sziluettjei lassan elmaradtak a hátuk mögött. Mirella feszült figyelmét felváltotta a jól ismert, meleg tenni akarás. Ahogy beértek a szegénytelep első, düledező viskói közé, a sötétségből csak a korhadt nádtetők körvonalai bontakoztak ki a holdsütötte éjszakában. Borda feszült sárga tekintete most már nem a veszélyt, hanem a megszokott portákat pásztázta. A fekete kutya halkan fújtatott, jelezve, hogy a terep biztonságos.

Mirella egyetlen könnyed mozdulattal ugrott le a lassan döcögő szekérről, karján a gyógyfüves batyuval. Mihály bátya egy csendes intéssel megállította a lovat a falu szélén álló, félig összedőlt vályogház előtt, amelynek ablaktalan réseiből még a sötétben is áradt a nyomorúságos hideg. Itt lakott az öreg özvegy a három aprósággal, akiket a kapzsi tiszttartó múlt héten még az utolsó fityingüktől is megfosztott.

– Na, nézzük csak, mit hozott a jósors és a tiszttartó úr akarata ellenére való nagylelkűsége – suttogta Mirella, miközben halkan belépett a roskatag kertkapun. Borda hűséges árnyékként követte, széles mancsaival nesztelenül gázolva a harmatos fűben.

A lány nem kopogott, csak halkan megkaparta az ajtó repedezett deszkáját. Amikor a reszkető kezű asszony résnyire nyitotta azt, Mirella nem teketóriázott: a nehéz bőrzacskóból néhány fénylő ezüstöt csúsztatott a megkérgesedett tenyérbe, mellé pedig a köhögést csillapító szárított tüdőfüvet nyomta. Az özvegy szemei elkerekedtek a csodálkozástól, de Mirella csak egy huncut kacsintással intette őt hallgatásra, ujját a szájára téve. Nem kellett ide szó, a visszaszerzett igazság édes íze épp elég volt az éjszakában.

559. Neszek a kerítés tövében

Mirella

Az ajtó halkan csukódott be a megajándékozott özvegy mögött. Mirella gyorsan visszahúzódott a kerítés mellé, ahol a sötétség jótékonyan elnyelte alakját. Borda azonnal mellette termett, feszült teste minden porcikájával a sikátor sötétjét fürkészte. A kutya halkan, alig hallhatóan moccant, fülét hátrafektetve a gyanús éjszakában.

– Pszt, fiú. Nem vagyunk egyedül – suttogta Mirella, miközben a torkában dobogott a szíve. Az éjszaka hidege hirtelen ridegebbnek tűnt.

A szegénytelep sáros sikátora most ijesztően néma volt, de a feszültség szinte tapinthatóvá vált a levegőben. A düledező vályogházak ablakaiból nem szűrődött ki fény, mégis érezni lehetett, hogy láthatatlan szemek figyelik minden mozdulatukat a repedezett deszkák mögül. Nem a nincstelenektől féltek, hanem azoktól a besúgóktól, akik pár garasért bárkit feladnának a tiszttartó pribékjeinek.

Mirella intett a kutyának, és lábujjhegyen osonva indultak meg a következő roskatag tető felé. Minden apró neszre – egy száraz gally reccsenésére, vagy a szél füttyére a nádtetők között – megriadtak. Borda sárga szemei villantak a homályban, ahogy óvatosan lépkedett a lány mellett, készen arra, hogy a legkisebb veszélyre is reagáljon, még ha a feszültségtől az ő szőre is égnek állt. Az ezüstök még súlyosak voltak a zsákban, de az igazi teher a lebukás állandó fenyegetése volt ebben a sötét, néma labirintusban.

560. Kaparászás a léc mögött

Mirella

A következő roskatag kerítés tövéből hirtelen ütemes, kaparászó nesz ütötte meg a fülüket. Borda azonnal megmerevedett, sötét bundája szinte egybefolyt a korhadt deszkákkal. Mirella visszatartotta a lélegzetét, egyik kezével a kutya nyakát szorította meg, a másikkal óvatosan a táskájában lapuló ezüstök felé nyúlt, készen a legrosszabbra.

A sötétből azonban nem egy fegyveres pribék lépett elő, hanem egy kócos, ijedt gyerekszem-pár villant meg a léc rései között. Egy kisfiú gubbasztott a fagyos földön, kezében vékony fadarabbal kaparva a fagyos sarat. Amikor meglátta a hatalmas fekete ebet, némán próbált még jobban belesimulni a deszkák védelmébe.

Mirella arcán a feszültséget azonnal felváltotta a tőle megszokott, meleg mosoly. Térdre ereszkedett a sárban, ügyet sem vetve a hideg nedvességre, és teljesen figyelmen kívül hagyva az őket körülvevő veszélyt.

– Ne félj, kisöreg – suttogta lágyan. – A kutyusom csak a sötéttől ijedt meg, picit gyáva szegény, azért ilyen feszült.

Borda erre egy halk prüszköléssel felelt, mintha mélyen sértené a rágalom, de feszültsége láthatóan elszállt, farka hegye óvatosan megmozdult a sötétben. Mirella előhalászott egy még langyos pogácsát a tarisznyájából, amit korábban egy kapzsi péktől csalt ki, és egy fényes ezüsttel együtt a fiú fagyos markába nyomta.
– Ezt vidd be anyádnak, ezt meg rágcsáld el gyorsan – kacsintott rá. A gyermek boldog hitetlenkedéssel szorította magához a váratlan kincseket, majd mint egy fürge árnyék, surrant be a közeli roskatag ajtón. Mirella elégedetten állt fel, jelezve hűséges társának, hogy ideje továbbállni a sikátor mélye felé.

561. Csendes adomány a homályban

Mirella

A szűkös sikátor kanyarulatában a szél hamar elnyelte a kisfiú megkönnyebbült lépteinek zaját. Mirella elégedetten igazította meg vállán a nehéz batyut, miközben Borda, mint egy éber fekete árnyék, lépésről lépésre kísérte őt a vizes földön. A szegénytelep mélye felé haladva a sárkunyhók és korhadt deszkából tákolt kalyibák egyre szorosabban tapadtak egymáshoz, mintha maguk is a fagyos éjszaka ellen keresnének menedéket.
Néhány lépés után egy elnyűtt ablaküvegen át hunyorgó, gyenge mécsesfényre lettek figyelmesek. A küszöb előtt egy csorba cserépedény hevert a sárban. Mirella jól ismerte az ilyen néma jelzéseket: abban a házban beteg feküdt, s a családnak még ennivalóra sem futotta, nemhogy gyógyírra.
Borda halkan a roskatag faajtónak nyomta az orrát, majd kérdőn pillantott kísérőjére. Mirella nem habozott. Benyúlt a táskája rejtett rekeszébe, s előhalászott egy szárított gyógynövényekből kötött csokrot, valamint két csillogó ezüstgarast. Óvatosan a cserépedény mellé helyezte a küldeményt, ügyelve arra, hogy a bent lévők csendjét ne zavarja meg durva zörejjel.
– Egy kis gyógyír a pöffeszkedő urak kontójára – suttogta Mirella megvető mosollyal, felidézve a kapzsi kereskedőket, akiktől a pénzt kicsalta. Borda elégedett prüszköléssel jelezte, hogy a sikátor vége még újabb felfedezni valókat tartogat.

562. Melegség az ablakpárkányon

Mirella

Mirella egy gyors kézmozdulattal intett Bordának, s csendben továbbléptek a betegápoló hajlékától. A sárkunyhók fojtogató közelsége fokozatosan felengedett, ahogy elértek a szegénytelep szélén álló, félig összedőlt mészárszékig. A fagytól megkeményedett földön halkan koppantak a csizmák, miközben a szél egy öreg pajta felől hordta a száraz szalmát.

A korhadt gerendák árnyékában egy magányos ablakpárkány sötétlett. Mirella pontosan tudta, kik húzzák meg magukat a huzatos falak mögött: egy háromgyerekes özvegyasszony, akit a tiszttartó alig egy hete vetett ki a rendes hajlékról. A nő táskájából most egy puha, meleg gyapjútakaró került elő, amit még a gőgös szatócs udvaráról kölcsönzött el némi furfanggal.

Borda feszülten megállt a sarki köveknél, füleit hátracsapva kémlelte a közeli utca torkolatát. Egy kósza éjjeliőr lámpásának sárgás fénye villant fel a távolban, de a kutya higadt maradása jelezte: még bőségesen van idejük.

Mirella finoman a párkányra simította a takarót, tetejére pedig egy kis cipót terelt a batyujából. Egy cseppet sem bánta, hogy a vállát nyomó teher jócskán megkönnyebbült. A meggazdagodott urak aranyaiból vásárolt holmi végre oda került, ahol a legnagyobb szükség volt rá.

– Na gyere, te fekete ördög, végeztünk mára – suttogta, s egy könnyed mozdulattal átlépett a fagyott tócsán. Mire az őr lámpása elérte volna a sarkot, a két éjjeli alak nyomtalanul elnyelődött a gázló felé vezető fűzfás sötétjében.

563. A fűzfák rejtekében

Mirella

A fűzfák görbe ágai fekete csipkeként borultak a gázló sekély vizére. A szél felkorbácsolta a patak szagát, a szilaj hideg pedig tüstént a bőrükig hatolt. Mirella megállt egy korhadt tuskó mellett, tüdejét átjárta a jeges levegő. Szemeit a sötétséghez szoktatva leste a túlsó part kanyarulatát.

– Hallgatod? – sziszegte halkan Borda felé hajolva.

A fekete eb vészjóslóan felmordult, de a hang a torkában rekedt. Hátán felmeradt a szőr. Nem az őrök jártak a közelben, csupán a sodrás hordott egy nehéz uszadékfát a gázló köveinek. Mirella szíve mégis hevesen kalapált a bordái mögött. A rettegés vékony tűként szúrt a mellkasába, valahányszor egy száraz gally reccsent a talpuk alatt.

– Gyorsan. Lépj a kövekre! – suttogta a lány, s szoknyája szegélyét felhajtva óvatosan az első vizes sziklára lépett.

A patak vize jegesen csapott át a csizma orrán, de Mirella meg sem rebbent. Borda szorosan a sarkában haladt, léptei nesztelenek maradtak a vizes avarban. Túl a gázlón, a sűrű bozótos mélyén lapult az öreg szekér, ahová a sikeres éjszakai portya után végre visszahúzódhattak.

A túlsó parton Mirella még egyszer visszanézett a szegénytelep kihalt kontúrjaira. Mára elvégezték a dolgukat, de a feszült félelem csak akkor engedett szorításából, amikor a bokrok sűrűje teljesen elnyelte őket.

564. Menedék a ponyva alatt

Mirella

A bozót mélyén megbújó, kiszuperált vándorszekér úgy állt a fák ölelésében, mint egy elfeledett szellem. Mirella finom mozdulattal hajtotta félre a ponyvára halmozott fenyőágakat, hogy utat nyisson a kordély hátuljához.

Borda egyetlen ruganyos ugrással termett a bakon, majd bentről egy elégedett horkantással jelezte: a terep tiszta, senki nem bolygatta meg a menedéket, amíg ők a szegénytelep sötét utcáit járták. A lány megkönnyebbülten sóhajtott fel, és gyorsan felmászott a hűséges eb után.

– Látod, öregfiú? Ma éjjel is túljártunk a pöffeszkedő elöljárók eszén – suttogta Mirella halkan, miközben átsimított a kutya nedves bundáján. A félelem gubanca lassan kioldódott a mellkasából, átadva helyét a jól megérdemelt elégedettségnek.

A lány ügyes kézzel felemelte a dupla padlórekesz titkos fedelét. A rejtett rekesz alján még lapult néhány száraz cickafark-nyaláb és egy kevés szárított gyümölcs, de az éjszakai portya után a ládák többsége végre kiürült. Odakint a szél panaszosan süvített a fűzfák csupasz ágai között, ám a szekér belsejében gyorsan megült a biztonságos meleg.

Mirella betakarózott a vastag pokróccal, Borda pedig szorosan a lábához kuporodott. Bár a szegénytelep adósságai nem tűntek el egyetlen éjszaka alatt, ma éjjel legalább néhány kunyhóban melegebb ébredés várta a didergőket.

565. Lámpás a fűzes szélén

Mirella

A ponyva alatti meleg álmosságot ígért, de a pihenés nem tarthatott sokáig. Borda hirtelen felkapta a fejét, fülei meglendültek a sötétben, és vékony, fojtott morajlással jelezte: a kinti csend csupán csapda.

Mirella keze ösztönösen siklott a pokróc alól a szekér oldalára erősített tőr hűs markolatára. Nem mozdult, még a légzését is visszafogta, miközben a faágak súrlódását hallgatta. Odakint, a fűzfák takarásában száraz gally roppant meg. A szél nem lép ilyen ütemesen; valaki óvatosan, feszülten közeledett a patak gázlója felől.

A lány egyetlen apró mozdulattal simított végig Borda hátán, szótlan maradásra intve a feszült ebet. Lassan a ponyva széléhez csúsztatta ujjait, és pici rést nyitott a kordély hátulján. A sötétben hamarosan egy imbolygó, sárgás fénypont bukkant fel: a tiszttartó egyik őrszeme haladt el a bozótos szélén, lámpását magasra tartva. Fémcsatja halkan koccant a bőrvértjén.

– Csak nyugalom, öregfiú – suttogta Mirella alig hallhatóan, miközben torkában dobogott a szíve.

A fegyveres egy pillanatra megtorpant, szinte pontosan a szekér rejtekével szemben. Pásztázta a sűrűt, de a ráfektetett fenyőágak jól végezték a dolgukat. Miután a férfi egy halk morgás kíséretében továbbállt a falu felé, Mirella lassan fújta ki a bent tartott levegőt. Nyilvánvaló volt: az éjszakai portya híre már elért a fogadóig, és a szokásosnál éberebbek lettek a járőrök.

566. A hajnal előtti elmozdulás

Mirella

Mirella várott még egy keveset, míg a fegyveres nehéz léptei teljesen elhaltak a sárban. Borda halk szusszanással engedte ki a bent tartott feszültséget, majd dús bundájú fejét

kényelmesen a lány térdére fektette. A közvetlen veszély elmúlt, legalábbis erre az éjszakára.
– Nos, öregfiú, a tiszttartó hajdúi ma éjszaka túlságosan is buzgalmasak – kacsintott a sötétben az ebre Mirella, miközben halk kattanással csúsztatta vissza tőrét a hüvelyébe. – De az éjszakai adomány eljutott a szegényekhez, a kopók markuk pedig üres maradt, pontosan úgy, ahogy illik.
A lány nem hagyta, hogy a fáradtság erőt vegyen rajta. A vándorszekér dupla padlója alatt lapuló titkos rekeszt halk mozdulattal nyitotta ki, hogy ellenőrizze a maradék gyógykenőcsöket és a száraz kelméket. A rejtett deszka tökéletesen illeszkedett; a kinti járőrök még órákig kutathattak volna a bozótosban, akkor sem bukkannak a csempészáru nyomára.
Mirella elégedetten simított végig Borda fején, majd halk, gépies mozdulatokkal kezdte előkészíteni a szekér gyeplőjét. Tudta bien, ha a falu felé sűrűsödnek az őrszemek, nekik az ellentétes irányba, a tölgyes menti elkerülő úton kell továbbállniuk, mielőtt a pirkadat első sugarai lelepleznék a fűzfák közé tolott kordélyt.
Borda egyetlen halk nyüszítéssel jelezte, hogy készen áll. A vándorszekér lassan, a gyeplő óvatos tartásával, szinte zajtalanul gördült ki a bozótos oltalmazó árnyékából a csillagfényes dűlőre.

567. Gázló a csillagfényben

Mirella

A hűvös éjszakai szél üdítően simította meg Mirella arcát, amint a vándorszekér maga mögött hagyta a fűzfák sűrűjét. A döngölt földút puhán nyelte el a kerekek halk moraját, Borda pedig feszült figyelemmel ült a bakon, és a sötétbe burkolózó tölgyest kémlelte. A falu távoli fényei lassan teljesen elenyésztek a domb mögött, bizonyítva, hogy a tiszttartó hajdúi végleg lemaradtak a nyomukról.
– Látod, öregfiú? A túlbuzgó szimatolásnak mindig kapkodás a vége – sutyorogta Mirella, s egy halk nevetéssel húzta közelebb magához a köpenyét. – Bárki is igazgatja ma éjjel a járőröket, láthatóan jobb szereti a meleg kuckót meg a kupa bort, mint a nedves bozótost.
A fekete eb halk, elégedett horkantással felelt, mintha csak helyeselne a lány szavaira.

Pár perc csendes haladás után a tölgyes szélén megcsillant a csillagfényben a sekély gázló tükre. A patak halkan csobogott a kövek között, biztos átkelést ígérve.
Mirella egy pillanatra megtorpantotta a fogatot, hogy füleljen, de a tájon csak az éjszakai madarak hangja uralkodott. Biztos kézzel terelte a lovat a hűvös vízbe, amely halk fröccsenéssel szórt permetet a szekér oldalára. A túlparton a biztonságot jelentő erdei dűlő várt rájuk.

568. Szerencsés átkelés után

Mirella

A szekér kerekei némi cuppogás kíséretében végre szilárd talajt értek a túlsó parton. A póni lendületesen húzta fel a terhet a meredekebb emelkedőn, mire Mirella megkönnyebbülten engedte ki a feszült lélegzetet. A víz hűvös permete még ott csillogott a bak faszegélyén, de a veszedelem és a tiszttartó emberei most már jókora távolságba kerültek tőlük.
– Na látod, Borda, a szerencse mindig a bátor vándorok mellé szegődik – fordult a mellette kuporgó ebhez, miközben kissé meglazította a gyeplőt. – A hajdúk most biztosan a kocsma melegében kártyáznak, s fogalmuk sincs róla, mekkora madár repült ki a kalitkájukból.
A fekete kutya halkan felmordult, s fejét kényelmesen Mirella combjára hajtotta. Az erdei dűlőút védelmező félhomályt borított rájuk; a magas fák lombjai felett csak néhol villant meg a hold ezüstös fénye. A csendet csupán a patkók ritmikus kopogása és az avarnak a kerekek alatti halk sercegése törte meg.
Mirella benyúlt a köpenye belső zsebébe, s ujjai között megforgatott egy rézből öntött, apró medált, amit még a szegénytelepen kapott hálából egy idős asszonytól. Mosolyogva csúsztatta vissza az apróságot, majd tekintetével a sötétbe vesző erdei kanyarulatot kémlelte. Az éjszaka még hosszú volt, de a nehezén már túljutottak: az erdő mélye megbízható menedéket ígért a hajnal első sugaráig.

569. Árnyékok a szénégetőnél

Mirella

A tölgyek sűrűsödő árnyéka lassan elnyelte a gázló zúgását. A szekér egyenletesen döccent a régi erdei csapáson, ahol a száraz gallyak halk ropogással hirdették a haladást. Mirella szorosabbra húzta köpenyét, miközben tekintetével az út menti sűrűséget kémlelte.

– Tartsd a füled, Borda – sziszegte halkan a sötétbe.

A fekete kutya fejét felemelve szimatolt a hűvös éjszakai levegőben. Nem morogott, de izmai feszültek maradtak; jól tudta, hogy a veszély még nem múlt el teljesen, amíg az erdőből ki nem érnek.

Kicsivel odébb, egy kis tisztás szélén elhagyatott szénégető kunyhó alakja bontakozott ki a homályból. Mirella félrehúzta a fogatot a korhadt mogyoróbokrok védelmébe. Jobbnak látta, ha pár percre megállnak, s átgondolják a következő lépést, mielőtt megközelítenék a falu széli zsellérsort.

Leguggolt a szekér mellé, s ujjai halkan rátaláltak a dupla fenék rejtett reteszére. A deszka akadálytalanul csúszott félre: a rekeszben elrejtett gyógyírok és orvosságos fiolák mind épségben átvészelték a zötykölődést.

– Minden a helyén – suttogta megkönnyebbülten, majd halk mozdulattal abrakostarisznyát akasztott a póni nyakába. – Egy szuszanásnyi idő, Borda, aztán átsurranunk a szegénytelepre. A betegápoló kunyhójánál még napkelte előtt várják a segítséget.

570. Néma surranás a szegénytelep felé

Mirella

A szénégető kunyhó korhadt ajtajának pántja halk, nyikorgó hangot adott a szélben. Mirella mozdulatlanná dermedt, ujjai gépiesen a póni kötőfékjére tapadtak. Borda fülei hátralapultak, a fekete kutya mélyen, alig hallhatóan morajlott a torkában, miközben tekintetét a kunyhó fekete nyílására szegezte.

A sötétségből egy elmosódott árnyék lépett ki a tisztás szélére. Mirella szívverése felgyorsult, a hideg verejték végigfutott a hátán. Nem volt ideje tétovázni: óvatosan visszatolta a szekér dupla aljának reteszét, nehogy egyetlen fiola is kiguruljon. Borda egyetlen halk horkantással jelzett, izmai megfeszültek, készen arra, hogy a féltett rakomány elé ugorjon.

– Csendben, Borda… – suttogta Mirella alig mozduló szájjal.
Az árnyék azonban nem az uraságok hajdúja volt, hanem csupán egy megriadt erdei vad, amely gyorsan eltűnt a sűrűben. A közvetlen veszély elült, de Mirella tudta, nem várhatnak tovább. A hűvös éjszakai szél csípőssé vált, s a távolban a pirkadat halvány szürkesége derengett.
Mirella halkan megszólította a pónit, s a szekér kereke szinte zajtalanul fordult el a puha erdei talajon. Elhagyták a szénégető menedékét, és a fák védelmében óvatosan osontak tovább a falu széle felé, ahol a szegénytelep szűk, sötét sikátorai várták őket. A betegápoló kunyhójához vezető úton minden apró zajra feszülten figyeltek.

571. A betegápoló küszöbén

Mirella

A szegénytelep sárral teli, görbe sikátorai teljesen kihaltan nyújtóztak a pirkadat előtti szürkeségben. A roskatag sárkunyhók között a levegő fojtogatóan füst- és nyirkosságszagú volt, de Mirella pontosan tudta, hová kell tartaniuk. A kis póni megfontolt, halk léptekkel húzta a szekeret, míg Borda feszülten a kocsi mellett lapult, s folyton a sötét zugokat pásztázta.
A betegápoló roskatag kunyhójánál álltak meg. A repedezett ablakfélfa mögött pislákoló mécses halvány fénye jelezte, hogy a bent lakó virraszt. Mirella szorongó szívvel, de biztos mozdulatokkal nyúlt a szekér titkos aljához. A rejtett fiókból óvatosan kiemelt két apró, értékes gyógyírral teli üvegcsét és egy nyaláb szárított füvet.
– Figyelj, Borda – suttogta Mirella alig hallhatóan.
A fekete kutya halkan fújtatott, s szőre felborzolódott a kerítéslécek mögül derengő árnyaktól, ám nem mozdult el a szekér mellől. Mirella egyetlen néma lépéssel a kunyhó korhadt ajtajához surrant, s a küszöbre helyezte az orvosságot. Tudta, a betegápoló hamarosan rálelel a csomagra.
Amint a küldemény a helyére került, Mirella gyorsan visszasietett. Az első sikeres adományozás után megkönnyebbülten, mégis óvatosan osontak tovább a telep még sötétebb sikátoraiba.

572. A sarki kút árnyékában

Mirella

A szegénytelep mélyebb zugai még komorabbnak tűntek, ahogy a pirkadat első halovány fényei lassan derengeni kezdtek a roskatag tetők felett. Mirella fokozott figyelemmel ügyelt rá, hogy a szekér kerekei csak a puha, sáros nyomvonalon gördüljenek, gondosan elkerülve a kiálló köveket és a reccsenő száraz gallyakat. Borda feszülten lépkedett a lány lába mellett, szinte teljesen egybeolvadva a kerítések sötét árnyékával.

– Csak még a sarki kútig – suttogta Mirella alig hallhatóan, miközben a pónit óvatos mozdulatokkal irányította tovább. – Aztán kijutunk a nyílt dűlőútra.

A kút melletti döngölt földön azonban hirtelen nehéz csizma koppant a csendben. Mirella gyorsan megrántotta a gyeplőt, s a szekér azonnal megtorpant egy kidőlt faforgács-kupac mögött. Borda mélyen, torokból morgott egy aprót, szőre felborzolódott a hátán, s riadtan nézett Mirellára.

– Pszt! Maradj! – nyomta le szelíden a kutya fejét a lány.

Egy kései őr haladt el az utca túloldalán, füstös fáklyája sárga fényt vetett a sáros tócsákra. Szerencsére a férfi mit sem vett észre a rejtőzködő szekérből. Amint a léptek zajai végleg elhaltak a távolban, Mirella mély levegőt vett, intett Bordának, s gyorsítottak a lépteiken, hogy végleg maguk mögött hagyják a veszélyes sikátorokat.

573. Derengés a dűlőút mentén

Mirella

A roskatag sárkunyhók utolsó sora mögött a szűk sikátor végre kiszélesedett, s a kis póni megkönnyebbülten horkantott egyet a hűvös, tiszta reggeli levegőben. A telep szélén álló magas törzsű akácfa alatt Mirella egy pillanatra megállította a szekeret, hogy megigazítsa a ponyva leesni készülő sarkát. Borda jóízűen kinyújtózott a harmatos pázsiton, majd alaposan megrázta magát, leporolva bundájáról a füstös sikátorok koromfedte porát.

– Ezt is megúsztuk, öregem – mosolyodott el a lány, s lágyan megsimogatta a kutya füle tövét. – A tekintetes urak pöffeszkedő őrei aligha sejtik, hogy a sötétben nem fegyver

meg rablott holmi, hanem néhány üvegcse jófajta gyógyír cserélt gazdát.
Mirella benyúlt a szekér bakja alá, s előhalászott egy kis szárított húst meg egy darabka szikkadt kenyeret. A szaftosabb falatot rögtön Bordának dobta, aki elkapta a levegőben, míg a lány elégedetten rágcsálni kezdte a saját adagját. A horizonton a rózsaszín pirkadat már lassan aranyszínűre festette a környező mezők szélét.
A dűlőút nyílegyenesen vezetett a távoli dombok felé, ahol a következő falvak zsellérjei várták a megváltó segítséget. Mirella könnyed mozdulattal meglegyintette a gyeplőt, s a szekér halk nyikorgással gurult tovább a puha keréknyomban.

574. Aranyfény a szekérnyomban

Mirella

A felkelő nap első meleg sugarai teljesen áttörték a pirkadathatárt, és aranyló fénnyel vonták be a harmatos szántóföldeket. A dűlőút megszilárdult agyagján kényelmesen zörögtek a szekér kerekei, s a póni egyenletes tempóban húzta a könnyű járművet a távoli dombok felé.
Mirella félresöpörte homlokából a pajkosan szálló hajtincseket, és elégedetten halkan füttyentett egy ismert népdalt. Mögöttük már teljesen elenyészett a szegénytelep nyomorúságos képe, s a fáklyás őrök fenyegető árnyéka a múlté lett. Borda a szekér bakján felülve figyelte a környéket, fekete fülei kíváncsian billegtek minden apró neszre. Amikor egy mezei nyúl pattant ki az út menti csipkebokorból, a kutya fojtott hangon horkantott egyet, de a lány gyengéd intésére csendben maradt.
– Jól van, komám, hagyd csak a futkosót! – nevetett fel Mirella, s közben a lába alatt lévő titkos deszkarekeszre pillantott. – Maradt még néhány üvegcse gyógyír meg a jófajta kenőcsökből. A domb mögötti zselléreknél nagy szükség lesz rájuk, ott állítólag még sanyargatóbbak az ispánok.
A lány meglazította a gyeplőt, hagyva, hogy a póni kicsit megpihenjen a lankás emelkedő előtt. A tiszta reggeli levegőben a szabadság íze keveredett a ponyva alól kiszivárgó szárított gyógynövények édeskés illatával. Tudta, hogy a veszély sosem múlik el teljesen, de amíg Borda mellette éberkedik, s a rekeszek mélyén ott lapul az orvosság, semmi sem szegheti kedvét a dűlőút mentén.

575. Portyázó árnyak a határon

Mirella

A lankás emelkedő tetején a ponyva hirtelen megfeszült a hűvös szélben. Mirella szorosabbra fogta a gyeplőt, s a póni azonnal megtorpant. A porlepte dűlőút kanyarulatában egy kidőlt bükkfa torlaszolta el a szekérnyomot, s a bokrok felől fémes csörrenés törte meg a reggeli csendet.

Borda felugrott a szekérbakra, felborzolt szőrrel, halkan morgott. Szemei a sűrűséget pásztázták, feszült izmai alig várták az intést. A lány hátán hideg futkosott; reflexszerűen a lába alatti titkos rekesz csapóajtajára nyomta a csizmáját, nehogy a szegényeknek szánt orvosságok idegen kézre kerüljenek.

– Nyugalom, komám... – suttogta Mirella rekedten, de a saját hangja is elárulta ijedtségét. – A szegénytelep felé nem fordulhatunk vissza, a fáklyás őrök még mindig a nyomunkban lehetnek.

A bozótosból két zöld zubbonyt viselő alak lépett ki az útra, kezükben nehéz fokossal. Az ispán eldugott útdíjszedői voltak azok, akik mohó pillantásokkal méregették a magányos szekeret. Borda szaggatott, feszült morgással jelezte, hogy a veszély túl közeli.

Mirella csípős megjegyzést formált az ajkán, ám a félelem gombóca a torkán akadt. Gyorsan fel kellett mérnie, vajon a megszokott ravasz alkudozással kiverekedhetik-e magukat a csapdából.

576. A csillogó elixír

Mirella

Mirella szája csábos, kevély mosolyra húzódott, s mély alázattal megdöntötte a fejét a bakon.

– Ó, tekintetes uraim, hát így vigyázzák az ispán úr békéjét e kies vidéken? – csicseregte mézesmázos hangon, miközben bal kezével észrevétlenül megpaskolta Borda oldalát, türelemre intve a feszült kutyát. – Azt hittem, a gyanútlan utazók védelmére állították ide kelmedéket, nem pedig a szegény vándorárusok ijesztgetésére!

A magasabbik útdíjszedő elvigyorodott, s nehéz fokosára támaszkodva lépett közelebb.

– A vámszedés nem ijesztgetés, leányzó, hanem az ispáni törvény. Öt garas a szekér,

három a portéka, s ha nincs pénz, a póni bánja!
– Jaj, de szigorúak! – kacagott fel Mirella, s a fűzős derekából előhúzott egy csillogó, színezett üvegcsét, amit a reggeli napsütés felé tartott. – Garasom ugyan kevés, de nálam van az udvari orvosok híres elixírje! Egyetlen cseppje megsokszorozza a férfiút, s kiűzi a fáradtságot a csontokból. Csak az ispán úr legkedvesebb embereinek kínálnám!
A két férfi kíváncsian egymásra pillantott. A kapzsiság azonnal átvette a hatalmat a szigorú tekintetek felett. A fegyveres türelmetlenül nyúlt a színes vízért, ám amint közelebb hajolt, Mirella hirtelen Borda felé intett. A fekete kutya egetrengető ugatással ugrott előre a bakról, egyenesen a kidőlt bükkfa törzsére.
Az őrök az ijedtségtől hátrahőköltek, elvétve a lépést a sűrű bozótban. Mirella nem teketóriázott: rásuhintott az ostorral a póni hátára. A szekér lendületesen gázolt át a kidőlt fa vékonyabb ágain, s mielőtt a rászedett díjszedők felocsúdhattak volna, a fogat már a nyílt dűlőút porát kavarta maga mögött.

577. Kacagás a porfelhőben

Mirella

A kerekek ütemes nyikorgása lassan felváltotta az üldözők dühös kiáltozását. A póni komótos ügetésre fogta a tempót, amint a dűlőút kanyarulatában végleg eltűnt mögöttük az ispán útdíjszedőinek eltorlaszolt csapdája.
Mirella egy megkönnyebbült sóhaj kíséretében engedte lazábbra a gyeplőt, majd hátrapillantott a zötykölődő szekérderékba. Borda még mindig feszülten állt a rakomány tetején, s mereven figyelte a mögöttük kavargó porfelhőt. Amikor meggyőződött róla, hogy senki sem eredt a nyomukba, a fekete kutya óvatosan visszahúzódott a bak mellé, s nehéz fejét Mirella térdére fektette.
– Jól van, öreg harcos – kuncogott a lány, miközben gyengéden végigsimított a kutya borzas hátán. – Megint megmutattuk a pöffeszkedő ingyenélőknek! Bár a színezett kútvízért puszta pimaszságból is kár volt, bízom benne, hogy legalább a guta üti meg őket a csalódástól.
A szekér lendületesen haladt a reggeli napsütésben a távoli dombok felé. A pára lassan felszállott a szántóföldekről, s a horizonton már kirajzolódtak a következő falu szélső háztetői. Mirella benyúlt a dupla padlórekesz rejtekébe, s ellenőrizte a maradék fiolákat.

Tudta jól, hogy a szegénytelep sötét sikátoraiban váró rászorulóknak sokkal nagyobb szükségük lesz az igazi orvosságra, mint az ispán kapzsi hajdúinak.

578. Éles szavak a putrik között

Mirella

A szekér rázkódva kanyarodott be a szegénytelep szélére, ahol a düde sárkunyhók kéményéből alig szivárgott némi kesernyős füst. A napsütés itt mintha veszített volna az erejéből; a kátyús utcákon csak a nyomor szürke pora kavargott. Mirella feszült arccal húzta meg a gyeplőt, s dühös pillantással méregette az elnyomott zsellérek hajlékait. Az ispán hajdúi ide már csak sarcolni jártak, de az elárvult kunyhók közé most benézni sem mertek.

Borda halkan, rekedten morgott egyet, fülét hátraeresztve figyelte a sikátorokból derengő árnyakat. A fekete kutya marján felborzolódott a szőr, ahogy a kerítések tövében gubbasztó, didergő alakokat pásztázta. Mirella szívét elöntötte a méreg az uraságok pimaszsága láttán, de dühét most elszántsággá kovácsolta.

– Nézd csak őket, Borda – sziszegte Mirella éles, vágó hangon, miközben kipattant a bakról. – A sok éhes száj meg a lázas gyermek varázsszerre vár, míg az a kapzsi tiszttartó a mi kútvizünket kortyolgatja aranyáron. De minket nem fognak kijátszani.

A lány határozott mozdulattal emelte ki a dupla padlórekeszből az igazi gyógyító elixíreket rejtő kis ládikát. Borda szorosan a sarkában maradt, éber szemekkel kísérve minden lépését a sötétedő sikátorban. A betegápoló kunyhójának roskatag ajtajához érve Mirella hátrapillantott a porlepte útra, s felkészült a gyors átadásra.

579. A valódi orvosság ára

Mirella

Mirella nem teketóriázott: határozott mozdulattal belökte a szúette faajtót. A homályos odú mélyén feltámadt a száraz gyógynövények kesernyős, fojtogató szaga. A didergő betegápoló öregasszony rémülten riadt fel a gyékényről, ám amint meglátta a csempészett fénylő üvegcséket, a szeme tágra nyílt a csodálkozástól.

– Hozzon dézsát, kötszereket, és ne bámuljon úgy, mintha kísértetet látna! – vágta rá

Mirella türelmetlenül, és a roskatag asztalra csapta a faborítású ládikát. – Ez nem az ispán méregdrága, pancsolt kútvize! Ez valódi gyógyír a lázra.

Borda a küszöbön maradt, hátát a dőlőfélben lévő ajtófélfának vetve. Morgása mélyen, fenyegetően rezzent meg a csendben, amikor a szomszédos putrik felől gyanús neszek szűrődtek be. A fekete kutya hegyezte a fülét, vigyázva, nehogy valami hívatlan adószedő lépjen a nyomukba.

– A tiszttartó azzal fenyegetőzött, hogy porig égeti a hajlékunkat, ha nem fizetünk az ő varázsszeréért… – susogta az ápoló reszkető kézzel nyúlva az elixírért.

– Égesse csak a saját udvarát az a kapzsi dög! – sziszegte Mirella maró gúnnyal, miközben gyors mozdulatokkal kitöltött egy adag sűrű főzetet. – Egyetlen rézgarast se adjanak nekik, hallja? Ha közelednek, Borda elintézi a fogadtatásukat.

Amint a csillogó orvosság biztonságban átkerült a kunyhó edényeibe, Mirella azonnal visszazárta a rekesz fedelét. Nem hagytak időt a hálaálkodásra: egy utolsó, intő pillantás után már léptek is ki a hűvös sikátorba, hogy a szekérhez visszatérve maguk mögött hagyják a putrik homályát.

580. Ponyva alá rejtett nyomok

Mirella

A nyirkos sikátor szagát nyomban felváltotta a nyitott dűlő felől érkező friss szellő. Mirella szorosan magához ölelte az üresen kongó ládikát, míg Borda feszülten méregette a bokrok közt nyúló keskeny csapást. Minden egyes gallyroppanásra meglendült a kutya sötét marja, de a környék szerencsére még aludt.

– Gyere, Borda, ne teketóriázz! Ha az adószedők rájönnek, hogy a megcsapolt hordóikból csak szagos vizet kaptak, hamarosan visszatérnek – suttogta Mirella, miközben átlépett egy sárdagonyát.

A fűzfák tövében várakozó szekér pontosan úgy állt, ahogy hagyták. A vándorárus-kereskedő nő gyakorlott mozdulattal dobta fel a ládát a szalmabálák közé, s a duplafenekű rekesz titkos reteszét is rátolta. Borda egyetlen ruganyos ugrással termett a bak mellett, fülelve a távoli útkanyarulatot.

Mirella keze kissé remegett, amint megragadta a gyeplőt. Nem a félelem bénította meg, hanem a feszültség: a valódi gyógyír eljutott a rászorulókhoz, de a szegénytelep ára

mindig magas volt. Az ispán és az emberei nem felejtettek könnyen. A lovak elégedett horkantással indultak meg, a kerekek pedig halkan surrantak a nedves homokban, messze repítve őket a veszélyes házak árnyékától.

581. Útpor és gyanakvás

Mirella

A kelő nap első sugarai aranyba öltöztették a dűlőutat szegélyező fűzfákat, miközben a szekér egyenletes tempóban távolodott a szegénytelep utolsó kalybáitól. Mirella fél kézzel igazította meg a gyeplőt, a másikkal pedig hátra nyúlt, hogy szorosabban meghúzza a rakományt borító, viaszos ponyvát. A durva vászon alatt halk fémes koccanás hallatszott, ami azonnal felkeltette a bak mellett gubbasztó Borda érdeklődését. A fekete eb éberen fordította hátra a fejét, orrával szimatolva a levegőt.
– Csak a felesleges bizonyítékok, komám – suttogta Mirella halkan, miközben gúnyos mosoly suhant át az arcán. – Az ispán kapzsi írnokának pecsétnyomója és az üres elixíres üvegcsék maradványai. Jobb, ha mélyen a szalma alá kerülnek, mielőtt a járőrökkel találkozunk a domboldalon.
A lány ügyes mozdulattal gyűrte be a gyanús tárgyakat a duplafenekű rekesz legrejtettebb sarkába, majd egy marék száraz homokkal és porral dörzsölte át a deszkákat, eltüntetve a kifolyt kék elixír árulkodó cseppjeit. Az adószedők dühöngeni fognak, ha rájönnek, hogy a tiszta forrásvízzel hígított álorvosságot vették meg aranyáron, de addigra ők már messze járnak majd.
Borda elégedett horkantással dőlt vissza a lábához, mintha maga is jóváhagyná a gondos takarítást. A távoli dombok mögül hűvös, tiszta szél fújt, végleg elűzve a nyomasztó feszültséget. Mirella büszkén húzta ki magát a bakon; a szegények megkapták a gyógyírt, az uraságok pedig megfizették a tanulópénzt. A szekér vidáman zötykölődött tovább az ébredező tájban.

582. Ködös átkelés a gázlónál

Mirella

A zötykölődő szekér kerekei alatt finom porfellegek kavarogtak, ahogy a dűlőút lassan ereszkedni kezdett a folyóparti gázló felé. Mirella megfeszült izmokkal szorította a gyeplőt, sötét szeme a fűzfák sűrűjét kémlelte. Borda hirtelen felült a bakon, füleit meregetve halk, fojtott morranással jelezte, hogy valami idegen szagot hoz a szél. Az útpor felett hirtelen nehéz, gyanakvó csend telepedett a tájra.

– Csitt, komám – suttogta a lány, miközben a torkában dobogott a szíve. – Ha az ispán emberei járőröznek itt, nem mutathatunk gyengeséget. Maradj nyugodt.

A gázló túlpartján lovasok homályos körvonalai tűntek fel a szitáló reggeli párában. Mirella azonnal felöltötte megszokott, magabiztos vándorárus álarcát, s sietve megigazította a kendőjét, miközben a másik kezével a ponyva szélét szorította le, nehogy a szél fellebbentse a titkos rekesz takarását. Borda izmai acéllá feszültek, készen a legrosszabbra, de nem mozdult.

Ahogy közelebb értek, a feszültség kissé enyhült: a lovasok nem a dühös adószedők voltak, csupán a szomszédos uradalom fáradt pásztorai, akik a folyóhoz terelték a jószágot. Fürkésző, gyanakvó tekintetük azonban hosszan elidőzött a magányos szekéren. Mirella egy könnyed, megnyerő mosollyal és barátságos intéssel ütötte el a gyanút, miközben sietősen a lovak közé csapott, hogy még azelőtt átkeljenek a vízen, mielőtt bárki kérdezősködni kezdene.

583. Kerekek a vizes fövenyen

Mirella

A szekér kerekei zúgva vágódtak a sekély gázló habjaiba, hűsítő vízcseppeket szórva a bakra. A lovak frissen, meglódulva húzták a nehéz járművet a meder sima kavicsain, miközben a túlparti pásztorok alakja lassan elmosódott a szitáló párafelhőben. Mirella csak akkor eresztette el a visszatartott lélegzetét, amikor a tengelyek már a túlsó part sóderén nyikorogtak.

A felkelő nap aranyfénye átderenggett a fűzfák lombjain, s a távolban kirajzolódtak a lankás dombvidék körvonalai. Borda megrázta magát, szőréből apró vízcseppek repkedtek a levegőbe, majd elégedett horkantással feküdt vissza a lécágyra, bár feszült figyelme egy pillanatra sem lankadt.

A dűlőút szélén Mirella megállította egy pillanatra a fogatot. Gyors, gyakorlott

mozdulatokkal hátralépett a szekérderékba, hogy ellenőrizze a csomagokat. A rázkódástól az egyik takaró elmozdult, s a ponyva alatt megbúvó titkos rekesz lécének széle láthatóvá vált. A lány gondosan eligazította a zsákokat, betűrte a kenderponyvát, és elfedte a gyanús nyomokat, mielőtt bárki megláthatta volna a csempészett portékát.
– Remek munka, komám – suttogta Mirella, és visszahuppant a bakra, felvéve a gyeplőt.
– Most pedig irány a dombvidék, mielőtt a tiszturak felébrednek!
A szekér simán gurult tovább a kanyargós dűlőúton, mag mögött hagyva a ködös vizet.

584. Gyógyító kéz a putrisoron

Mirella

A domboldal tövében meghúzódó szegénytelep roskatag sárkunyhói lassan kibontakoztak a felszálló ködfoltok mögül. A füstös kémények és a didergő zsellérek látványa mindig elszorította Mirella szívét, de most nem volt idő a kesergésre: a segítségért jöttek.
A lány a szélső, omladozó kerítésű viskó előtt húzta meg a gyeplőt. Gyors, ruganyos léptekkel lépett a szekér hátuljához, s a ponyva alatti titkos rekeszből kiemelt egy apró, csiszolt kék üvegcsét. Ez nem a gazdag uraságoknak szánt, csillogó porból kevert ál-csodaszer volt, hanem a legtisztább gyógynövényekből párolt, valódi orvosság.
– Odafint vigyázz, komám! – bökött az állával Borda felé, aki bólintás nélkül, hatalmas fekete árnyékként települt le a nyitott ajtó küszöbére. Fenyegető tartása egyértelmű üzenet volt a kíváncsiskodóknak: ide illetéktelen nem léphet be.
Mirella besurrant a homályos, gyógynövényszagú helyiségbe. A betegápoló asszony riadtan kapta fel a fejét a tűzhely mellől, de meglátva a lányt, megkönnyebbülten sóhajtott fel.
– Meghoztam, Erzsi néni – suttogta Mirella, s a nő szorgos tenyerébe zárta az üveget. Egyetlen garast sem fogadott el a dadogó hálálkodás hallatán, csak a sarokban fekvő lázas gyermekre pillantott gyengéd mosollyal. – Három csepp hajnalban, s estére már láza sem lesz.
Azzal fordult is vissza, felvéve a megszokott, magabiztos lépteit a napsütötte udvar felé.

585. Poros távozás a sikátorból

Mirella

Mirella kilépett a vakító napsütésre, s rögvest látta, hogy hűséges társa nem véletlenül mereszti a körmeit a fanyélbe. Egy helyi nyúzó, az uraság egyik dologtalan tizedese ólálkodott a szekér körül, gyanakvóan szaglászva a ponyva szélét. Borda úgy meredt rá, mint aki legszívesebben nyers húsként tálalná fel a dögkeselyűt a falu kutyáinak, s morgása mélyen vibrált a poros levegőben.
– Elveszett itt valami, tizedes úrfi, vagy csak a légynek gyűjt dicsőséget ebben a hőségben? – vágott oda Mirella, miközben magabiztosan lépett a szekérbakhoz. Haragja izzó parázsként lángolt fel, de arcára a legédesebb, legmérgezőbb mosolyát kanyarította.
A tizedes megrezzent, megigazította zsíros bőrmentéjét, és megpróbált tekintélyt parancsolóan bökni a szekér felé. – Csak a rendet vigyázom, lányka. Különös portékák járnak mostanában a dűlőkön. Mi van a ponyva alatt?
– Csak az uraságnak való finomságok, meg néhány üres kosár – felelte Mirella, miközben kecsesen felpattant a bakra, s hanyagul meglendítette a gyeplőt. – De ha kelmednek van felesleges aranya a vámszemlére, szívesen megmutatom a legújabb, tüsszentés elleni port. Garantáltan kitisztítja a fejet, bár a fukarságra aligha használ.
Borda egyetlen, határozott lépéssel torlaszolta el a tizedes útját, éles fogaival finom, de félreérthetetlen kattanással jelezve a beszélgetés végét. A tizedes nyelt egyet, és inkább hátralépett a sárba. Mirella rásuhintott a lovakra, s a szekér zökkenve indult el a szűk sikátorból, maga mögött hagyva a szegénytelep porát és a hoppon maradt őrt.

586. Cseppek a szalma alatt

Mirella

A lovak szaporán szedték a lábukat, míg a szekér kerekei mély nyomot vágtak a szegénytelep gőzölgő porába. Mirella csak a bádogtetős, dőlt kunyhó előtt rántotta meg a gyeplőt, ahol az öreg betegápoló küszködött a roskadozó ajtófélfával. A lány haragja alig csillapodott a zsíros zubbonyt viselő tizedes pimaszsága óta, de amint leugrott a bakról, szemeiben a villámokat felváltotta a jól ismert, meleg oltalmazás.

– Hoztam, ami a lázas pulyáknak kell – suttogta élesen, miközben előhúzta a szoknyája redői közül az apró, csillogó üvegcsét. – A valódi elixírt, nem azt a kotyvalékot, amit az uraságnak adtam el jó pénzért.

A betegápoló reszkető kézzel vette át a cseppeket, szemében néma hálával. Borda eközben a szűk ajtónyílásban állt, mint egy komor, fekete szobor. A kutya fülei hátralapultak, mormogása vészjóslóan rebegett a torkában, ahogy a sikátor két végét kémlelte. Még mindig feszült volt a tizedessel való találkozás miatt, s egyetlen gyanús árnyékra is kész volt rávetni magát.

– Igyanak belőle három cseppet hajnalban – tette hozzá Mirella határozottan, megtörölve az izzadt homlokát. – A többit meg rejtsd el jól a szalma alá, mielőtt a járőrök újra megneszelnek valamit.

Nem vesztegethették az időt. Amint az orvosság biztonságban volt, Mirella gyors léptekkel visszatért a szekérhez. Borda egyetlen halk horkantással követte, s a kerekek máris zörögtek tovább a gázló felé vezető dűlőúton.

587. A sekély víz tükre

Mirella

A távolodó szegénytelep porát lassan felváltotta a folyó felől áramló, hűvös, iszapszagú pára. Mirella megkönnyebbülten sóhajtott fel, ahogy a lovak patái alatt már puhábbá, nyirkosabbá vált a talaj. A gázlóhoz vezető úton a fűzfák sűrű koronája védelmező árnyékot borított a szekérre, ám a feszültség mégsem oszlott el nyomtalanul.

Borda felágaskodott a bak mellett, orrát a hűvös szélbe fúrva szimatolt. Fülei feszülten hátrafelé fordultak, figyelte a mögöttük hagyott dűlőút minden apró reccsenését. Bár a pattogó tizedesnek nyoma sem volt, a fekete kutya torkában még halkan mormogott a fojtott gyanakvás.

– Nyugi, öregem, lemaradtak – suttogta Mirella halk, csipkelődő mosollyal, miközben óvatosan irányította a lovakat. – A vizes fövenyen már nem csapunk akkora port, hogy utánunk igazodjanak a zekés hajdúk.

A szekér kerekek halkan csobbantak a sekély vízbe. A folyó sima tükre megtört a küllők nyomán, s az apró habok lágyan mosták el a szekér nyomvonalát. Mirella tekintete gyorsan végigsöpört a szemközti parton, keresve az elhagyatott gátőrház szürke

körvonalait, ahol a mai éjszakát biztonságban tölthetik. A víz hűsítő csobogása lassan csillapította a bennük bujkáló félelmet, miközben a túlsó part sűrű nádasa végleg elrejtette őket a kíváncsi szemek elől.

588. Pihenő a gátőrháznál

Mirella

A szekér zökkenve kapaszkodott fel a túlsó part iszapos lankáján. A kerekekről kövér sarok csöpögtek vissza a sodrásba, elenyészve a folyam szürkés habjaiban. Mirella megállította a fáradt lovakat a dőlt gátőrház roskadozó előtetője alatt, ahol a korhadt fagerendák még nyújtottak némi fedeléket az estefelé kerekedő hűvös szél ellen.
Borda ruganyos mozdulattal ugrott le a bakról, s amint száraz földet ért a mancsa, alaposan megrázta magát. A vízcseppek vidám permetként szóródtak szét a köveken, mire Mirella halk nevetéssel lépett közelebb, hogy megsimogassa a kutya vastag bundáját. A feszültség láthatóan elpárolgott a levegőből; a folyó természetes határvonalat húzott köztük és a túlparton portyázó zekések között.
– Úgy tűnik, mára befejeztük a csepülést, öregem – jegyezte meg Mirella, miközben kioldotta a lovak hámját, és egy-egy markolat friss szénát vetett eléjük a szekér aljából. – A tizedes most biztosan a port szidja a városkapuban, mi meg itt ihatunk a saját egészségünkre.
Mirella bekukkantott a ponyva alá, elégedetten konstatálva, hogy a dupla fenék alatt rejtőző üvegcsék sértetlenül átészelték a zötykölődést. Előhalászott egy kis szárított húst meg egy szél cipót, majd leült a roskatag kőlépcsőre. Borda azonnal mellé telepedett, s csendes, elégedett horkantással hajtotta fejét a lány térdére, míg a folyam halkan morajlott a sötétedő éjszakában.

589. Szalmaillatú éjszaka

Mirella

A falat kenyeret még alig nyelte le, amikor a folyó felől hűvös esti pára csapott fel. Mirella felállt a kőlépcsőről, leporolta a szoknyáját, és felkapta a szekér oldalára akasztott kis viharlámpást. Borda azonnal felpattant, fülét hegyezve követte gazdáját az

elhagyatott épület korhadt ajtajáig.
Az ajtó nyikordulva engedett a nyomásnak. Odabent a száraz mész és a régi nádtető illata terjengett, de a szerkezet meglepően jó állapotban maradt. A sarokban egy felhalmozott, kiszáradt szalmabála várt rájuk – úgy tűnt, a hajdani gátőrök nem hordtak el mindent maguk után.
– Na látod, öregem, mégiscsak jut nekünk valami úri kényelem ma éjszakára – mosolyodott el a lány, ahogy a lámpás sárgás fényében átvizsgálta a helyiséget. Szétterítette a szalmát a döngölt padlón, majd a szekérről behozta a vastag gyapjúplédet meg a nyeregcombot.
Borda elégedett morgással telepedett le a rögtönzött fekhely szélére, de az orrát mindvégig a nyitott ajtórés felé fordította. Mirella óvatosan eloltotta a kanócot, hogy semmi fény ne árulja el jelenlétüket a túlpartiaknak. A sötétben végre biztonságban hajtotta álomra a fejét, miközben kint a lovak halkan horkantottak a csillagos ég alatt.

590. Hajnali párában

Mirella

A hajnal még csak derengő szürkeséget hozott a gátőrház gerendái közé, amikor Borda füle óvatosan megrezrent. Nem veszélyt jelzett, csupán a reggeli rigók első szárnycsapásaira figyelt. Mirella jóízűt nyújtózkodott a ropogós szalmán, s elégedetten konstatálta, hogy az éjszaka valóban zavartalanul telt. A hűvös pára nem hatolt be a vastag falak közé, a száraz szálak illata pedig még mindig édeskésen ülte meg a kis helyiséget.
– Na, te öreg harcos, ideje útra kelni, mielőtt a napfelkelte idecsalja a nemkívánatos tekinteteket – suttogta a lány vidáman, miközben felpattant, és gyors mozdulatokkal leporolta a szoknyáját.
Borda alaposan megrázta magát, a bundájából kirepülő apró szálak aranyosan csillantak meg az ajtó résén beszüremkedő első fénysugárban. Mirella gondosan összefogta a vastag gyapjúplédet, kivitte a szekérhez, s mellesleg gyors pillantást vetett a dupla fenékrejtékre is. Minden a legnagyobb rendben állt; a túlparti uraságok őrei valószínűleg még mindig az igazak álmát aludták, mit sem sejtve a sikeres átkelésről.
A lovak elégedetten horkantottak a harmatos fűben, örülve a reggeli hűvös levegőnek.

Mirella könnyed mozdulattal pattan fel a bakra, halk csettintéssel maga mellé hívta a kutyát, s a szekér nesztelenül gördült ki a védelmet nyújtó udvarból a ködlepte dűlőútra.

591. Keresztút a ködtenger felett

Mirella

A nedves pára sűrű lepelként telepedett a dűlőút menti fűzfákra, tompítva a küllők egyenletes zörgését. Mirella szorosabbra húzta vállán a kendőt, de az arca elégedett mosolyt őrzött. A hajnali köd volt a legjobb védelmező, amit csak kívánhattak: ebben a fehér némaságban még az urasági hajdúk legélesebb szeme sem szúrhatta volna ki a csendben haladó szekeret.

Borda peckesen ült a bakon a lány mellett. Fekete orra ritmikusan mozgott, amint a hűvös légáramlatokból próbálta kitalálni a környék szagait: nedves avart, fenyőgyantát és a távoli fatüzelés halovány füstjét érezte. Halkan, elégedetten fújtatott egyet, majd fejét a mancsaira hajtva pihentette, bár fülei éberen rezdültek minden egyes bokor mögül érkező neszre.

Egy-két mérfölddel odébb, ahol a pára már oszlani kezdett a felkelő nap halvány aranyfényében, az út elágazott egy régen elfeledett, kőből faragott útmenti kereszt szomszédságában. Mirella egy pillanatra megtorpantotta a lovakat, hogy szemügyre vegye a feltáruló tájat. A völgyben, a szétoszló ködfoltok alatt apró zsellérházak nádtetői bukkantak elő.

– No, öregem – kuncogott Mirella halkan, és gyengéden megveregette a kutya hátát –, úgy tűnik, odaát ébredezik a világ. Megnézzük, akad-e arrafelé valaki, akinek elkel egy kis só, egy jó szó, vagy éppen egy maréknyi remény, mielőtt a tiszttartó úr felébredne.

Könnyed mozdulattal megrázta a szárat, és a szekér csendesen gurult tovább a völgy felé vezető lankán.

592. Ébredő zsellérsor

Mirella

A lejtő aljában a szekér csendesen zötyögött végig a kanyargós keréknyomon. A legszélső, megvetemedett kerítésű kunyhó udvarán egy álmos szemű, mezítlábas kisfiú

épp vizet húzott a gémeskútnál. Amikor megpillantotta a lassan közeledő tarka járgányt és a bakon ülő hatalmas, fekete kutyát, megszeppenve szorította magához a fanyelű vödröt.

Mirella széles, meleg mosollyal intett felé, és egyetlen gyengéd mozdulattal megállította a lovakat a kapu előtt.

– Jó reggelt, csemete! – kuncogott halk, csilingelő hangon. – Hát te még a napot is megelőzöd?

Borda kíváncsian oldalra billentette a fejét, majd egy barátságos, horkantó fújtatással jelezte, hogy részéről semmi ok az ijedtségre. A fiúcska gyanakvása a kutya jámbor tekintetét látva egy csapásra elpárolgott, és óvatos léptekkel közelebb húzódott a szekéremberhez.

Mirella nem teketóriázott. A ponyva alá nyúlt, s egy kis vászonzacskót halászott elő, amelyben finomra őrölt, tiszta fehér só lapult – olyasféle kincs, amit ezen a vidéken csak méregdrágán mészároltak a tiszttartó emberei.

– Mondd csak, édesanyád odabent van? Tegyétek ezt a levesbe, mielőtt a végrehajtók megérkeznek a tizedért – kacsintott a lány, s a megilletődött gyermeki marokba nyomta az erszényt.

A fiú szeme tágra nyílt a meglepetéstől, s míg a házból kisiető, megfáradt tekintetű asszony már hálás szavakat rebegett volna, Mirella csak könnyedén legyintett. Megrázta a gyeplőt, s a szekér máris gurult tovább a völgyi utácskán, hagyva, hogy a remény megelőzze a reggeli napsugarakat.

593. Aszalt szilva a zsellérúton

Mirella

A szekér rázkódva haladt tovább a sáros dűlőn, ahol a szűkös zsellérházak nádtetői közül már vékony füstcsíkok kanyarogtak az ég felé. A szegénytelep lakói lassan ébredeztek; az udvarokon elvétve feltűnő figurák feszülten méregették egymást és az utat, hiszen a közeledő tizedszedők híre mindig riadalmat hozott a völgybe.

Mirella nem hagyta, hogy a nyomasztó légkör elrontsa a kora hajnali utazást. A sor közepe felé egy didergő, öreg fafaragó lépett ki a megvetemedett kapuján, hóna alatt egy szál száraz rőzsével. A lány gyengéden megállította a lovakat, s mialatt Borda

éberen vigyázta a környéket, a ponyva alól egy kis darab szárított gyömbért s egy marék aszalt szilvát csúsztatott az öreg kérges tenyerébe.
– Ez majd felmelegíti a csontjait, bátyám, mielőtt a tiszt urak ideérnek a számadással – súgta kacsintva, mire az öreg szeme megcsillant a hálától.
A kerítés tövében ácsorgó, kirendelt uradalmi hajdú gyanakvóan lépett előre, hogy szót emeljen a tiltott megállás miatt, ám Borda egyetlen halk, mély horkantással és sötét tekintetével jobb belátásra bírta. A hajdú megtorpant, Mirella pedig ártatlan, bájolgó mosollyal intett felé:
– Jó munkát a kötelességhez, uram! – azzal megsuhogtatta a gyeplőt, s a szekér vidám kerékzörgéssel hagyta maga mögött az ébredező zsellérsort.

594. A völgykapu előtt

Mirella

A zsellérsor utolsó kunyhói is lassan elmaradtak mögöttük, beveszve a sűrűsödő hajnali köd szürkeségébe. A dűlőút itt már meredekebben lejtett a völgy felé, a szekér kerekei ritmikusan koccantak a kiálló köveken, miközben az ébredő vidék hűvös párája óvatosan körbefonta az utazókat.
Mirella megelégedetten dőlt hátra a bakon, s lazábbra engedte a gyeplőt a lovak nyakán. A kis figyelmesség elvégezte a dolgát, s a lány arcán könnyed, elégedett mosoly bujkált.
– Látod, Borda, a tiszta só meg egy marék szilva néha többet ér a legdrágább orvosságnál – vetette oda halkan a mellettük trappoló, éber kutyának. Borda halk horkantással felelt, mintha teljesen egyetértene, de sötét tekintetét egy pillanatra sem vette le a ködből kibontakozó útról.
A völgybe vezető keresztútnál a szekér végül lelassult. A korhadt jelzőfánál, ahol a nedves faforgács és a nyirkos avar fanyar szaga keveredett, a tejszerű pára szinte megült a földön. A távolból még nem hallatszott a tizedszedők lovainak patadobogása, csupán a közeli patak halk csobogása törte meg a kora reggeli csendet.
Mirella hátrafordult, félrehúzta a ponyva szélét, s gyors pillantást vetett a raktérben lapuló portékákra. Mielőtt továbbindultak volna a völgybeli házak felé, megszorította a gyeplőt, felkészülve a lejtő kanyarjaira.

595. Gördülő kerekek a lejtőn

Mirella

A szekér zökkenőmentesen gördült lefelé a nedves kanyarokban. A köd itt, a völgy ölén már oszlani kezdett, átadva helyét a felkelő nap sárgás fényeinek, amelyek átszűrődtek a sziklafalat borító fenyvesek ágai között. A nedves avar és a fenyőgyanta édeskés illata betöltötte a friss levegőt.

A lejtő aljában ott magasodott a völgykapu: két vastag tölgyfagerenda közt kifeszített vastag sorompó, amely mögött a völgybeli település első házainak füstje kanyargott az ég felé. A kapu melletti apró bódé előtt egy álmos őr dörzsölte a szemét, s épp az ócska pipáját próbálta életre kelteni a kora reggeli hidegben.

Mirella egyetlen határozott mozdulattal állította meg a lovakat a fagerenda előtt, s széles, ártatlan mosolyt villantott a megriadtan eszmélkedő emberre. Borda csendes, méltóságteljes léptekkel igazodott a bak mellé, fekete bundája szinte egybeolvadt a fa árnyékával. Fellépése elég határozott volt ahhoz, hogy az őr reflexből visszalépjen egyet a bódé védelmébe.

– Jó reggelt, vitéz uram! Korán kel a szorgalmas ember – köszöntötte Mirella csilingelő, könnyed hangon, miközben a bakról egy apró, gyógynövényes szütyőt mutatott fel. – Remélem, a reuma nem gyötri túlságosan ebben a nyirkos párában. Hoztam egy kis enyhülést a völgyieknek!

A kapuőr gyanakvása egy csapásra elenyészett a kedves szavak láttán, s a fenyegető kutyát óvatosan kerülgetve sietve emelte fel a súlyos sorompót. A szekér kerekei vidáman zörögtek végig a fagerendák alatt, s a páros megérkezett a völgybeli zsellérházak ébredező világába.

596. A völgyi főutca ébredése

Mirella

A nyikorgó kerekek ritmusára a szekér lassan beért a völgybeli falu főutcájára. A faházak ablakain már gyenge gyertyafények derengtek, s a kőrakásos kéményekből felszálló füst lágyan keveredett a völgyben rekedt párával. Mirella lazán a kezébe vette a gyeplőt, s elégedett mosollyal szívta be a frissen sült kenyér és a nedves föld illatát.

Borda feszült figyelemmel vigyázta a környéket. Bár a falu még javában ébredezett, a sötét kapualjakból néha egy-egy kíváncsi tekintet villant fel. A fekete kutya nem morgott, csak füleit hegyezve jelezte úrnőjének: a helyiek óvatosak, de nem ellenségesek. A völgyi élet mindig lassabban ébredt, mint a nyüzsgő városszéli utcák.

A lány egy takaros, nádtetős házikó előtt lassította le a fogatot, ahol egy idős asszony éppen tüzifát hordott a tornácra. Mirella meleg tekintettel intett felé, s óvatosan lecsúsztatott a bak alól egy kis adag száraz szalmába csomagolt aszalt gyümölcsöt meg egy kis tégely körömvirágkenőcsöt.

– Friss erőt a reggeli munkához, néne! – kiáltotta halkan, nehezen leplezett pajkossággal. Az idős nő hálásan bicentett, miközben Borda barátságos vakkantással köszöntötte a ház előtt sündörgő macskát. A szekér nem állt meg hosszan, lágyan gördült tovább a lejtős úton a kovácsműhely felé, ahonnan már hallatszott az első pörölycsapások ütemes csengése.

597. Parázs a kovácsműhelynél

Mirella

A kovácsműhely nyitott ajtójából vöröses parázs fénye derengett ki a ködös reggelbe. A kovácslegény, egy szálas, kormos arcú fiatalember éppen az üllőt verve egy izzó vasgyűrűt formált, de amint meghallotta a szekérzörgést, felkapta a fejét, s kormos kézzel törölte meg izzadt homlokát.

– Hát mégis elértetek a völgybe, Mirella? – kiáltott ki a füstös műhelyből, s halvány mosoly jelent meg az arca szélén. – A mester már a tiszttartó lovait patkolja, korán reggel ránk parancsoltak a kastélyból!

Mirella halk kacagással rántotta meg a gyeplőt, hogy a lovak lassú lépésben haladjanak tovább a kovácsműhely előtt.

– A tiszttartó mindig siet, ha a más ember izsadságáról van szó, ugye, legény? – nyújtott felé a bak széléről egy kis vászonzacskó édes köményes teafüvet. – Szórd a parázsra a műszak végén, legalább a füst szaga jobb lesz, mint a gőgös uraságok lehelete!

A fiatal kovács hálásan kapta el a csomagot, miközben Borda mély, barátságos mörrenéssel bicentett a műhely felé. A fekete kutya orra már a főutca végi piac felől szálló friss pékáru illatát szimatolta. Mirella tudta, hogy a falu főterén hamarosan

kezdetét veszi a napi nyüzsgés, s ott a szegények jókedve mellett már az uraságok figyelő szemeire is ügyelnie kell. A szekér lassan átgördült a keskeny fahídon, maga mögött hagyva a pörölycsapások ütemes csengését.

598. Főtéri találkozás a hajdúkkal

Mirella

A fahídon túl a völgybeli falu főtere már javában ébredezett. A kofák halkan zörögtek a gyékénykosarakkal, s a pékinas gőzölgő rozscipókkal futott át a faházak között. Mirella a tér szélén, az öreg kút mellett fogta vissza a gyeplőt, ahol a zsellérek és napszámosok gyülekeztek a reggeli mérésre.
– Adjon az Isten szebb reggelt, mint amilyen a tiszttartó képe! – kiáltott vidáman a bakról, s a ködös téren halk kuncogás futott végig. A zord arcok egy pillanatra felengedtek. Egy didergő öregasszony lépett közelebb, Mirella pedig habozás nélkül nyújtott le neki egy kis vászonzacskó szárított almát. Mikor az asszony a köténye sarkából előhalászott egy koptatott rézpénzt, Mirella csak legyintett, és mosolyogva intett a kezével.
Borda eközben a szekér kereke mellett ült, de fülei éberen forgódtak. A kocsma sarkánál két tiszttartói hajdú bukkant fel, vállukon láncos buzogánnyal, kezükben pedig a tiszttartó pecsétes pergamenjével. Pöffeszkedő léptekkel közeledtek a szekér felé, vigyázó tekintetüket a ponyvára szegezve.
Mirella nem jött zavarba. Arcára máris felültette a legédesebb, leghunyászkodóbb mosolyát, miközben ártatlan mozdulattal simította le a ponyva szélét, gondosan eltakarva a dupla padlórekesz rejtekét.
– Nahát, a tekintetes urak éber szemei! – csicseregte hamiskásan. – Csak nem a szegény vándoráru kap kelmedéknek kedvét ma reggel?

599. A tiszttartó emberei

Mirella

A köpcösebb, veres orrú hajdú rálépett a szekér fellépőjére, s a gyűrött pergamenre bökve dölyfösen végigmérte a ponyvát. A tiszttartó szigorú parancsára hivatkozott: a

vásárosok ládáit át kell kutatniuk a vámolatlan portéka és a szökött cselédek után.
Borda a kerék tövéből egyetlen halk, öblös horkantással fejezte ki a véleményét. Nem mozdult, csupán a fekete szőre borzolódott fel a hátán, s sárga szemeit rászegezte a hajdú csizmájára. A katona lépte félúton megtorpant.
Mirella egy pillanatra sem veszítette el a lélekjelenlétét. Mielőtt a fegyveres hozzányúlhatott volna a pokrócokhoz, nyájas aggodalommal csapta össze a kezét.
– Dehát a tekintetes úr lába láthatóan megszenvedte a kora hajnali őrjáratot! – sóhajtotta mély együttérzéssel, miközben a kosarából előhalászott egy réztégelyt. – Egy ilyen daliás vitéznek nem a szegények szalmájában kellene turkálnia, hanem ezt az itáliai csodabalzsamot kennie a sajgó bokájára!
A hajdú gyanakvóan megszagolta a faggyúból meg szárított levendulából kevert kencét, míg a társa mohón bólintott. Mirella álszent alázattal kétszeres áron adta el nekik az egyszerű zsiradékot. Mire a két katona felocsúdott a gyors üzletből, a rézpénzek már Mirella erszényében csörögtek, a hajdúk pedig alapos átvizsgálás nélkül, elégedetten sántikáltak tovább a kocsma felé.

600. Sietős léptek a sikátorban — új hang

Mirella

Amint a két fegyveres befordult a kocsma ivójába, Mirella azonnal intett a kutyának. Nem volt idő az ünneplésre: a rézpénzek meleg súlya a gyanútlanság álcája volt csupán, s a tiszttartó többi embere bármelyik pillanatban felbukkanhatott a piactéren.
– Gyerünk, Borda! Mielőtt rájönnek, hogy a faggyú nem gyógyítja meg a lustaságot – suttogta a lány. Hangjában a korábbi báj helyét hirtelen feszültség vette át.
A fekete kutya halk, óvatos morgással csatlakozott. Fejét alacsonyan tartva, füleit hátrapapírozva osont a szekér mellett. Mirella határozott mozdulattal a szegénytelep szűk, árnyékos sikátora felé kormányozta a kordét, elhagyva a főtér nyüzsgését.
A megvetemedett gerendák és a sáros út pora között kissé elrejthették a szekeret. A kapualjak homályából didergő gyermekek és meggörnyedt öregek nézték őket némán. Mirella torka megszorult a szorongástól; tudta, hogy a hajdúk átverése veszélyes lépés volt, s ha a tiszttartó rájuk talál, nem úsznak meg szárazon.
– Csak csöndben – figyelmeztette kísérőjét, ahogy beljebb értek a kunyhók közé.

A feszültség azonban nem csillapodott: a távolból, a főút felől nehéz patkók csattogása és nyeregfa nyikorgása ütötte meg a fülüket. Újabb lovas hajdúk kanyarodtak be a völgybe.

601. Menedék a tőzegpincénél

Mirella

A patkók dobogása már a sikátor torkolatában visszhangzott, ám mielőtt Mirella teljesen hátrafordult volna, könnyű, sietős léptek zajongtak a roskatag kerítés túloldalán. Egy kócos, mezítlábas kisfiú bújt ki a rothadó gerendák alól, s nagy, kerek szemekkel intett a lány felé.
– Erre, kisasszony! A tiszttartó kopói nem férnek be a szekérrel a tőzegpince felé! – suttogta a gyerek, s izgatottan mutatóujjával a legközelebbi udvar felé bökött.
Mirella nem habozott. Egy gyors rántással a korhadt kapufélfák közé terelte a kordét, miközben Borda néma, de fenyegető árnyékként vetődött a szekér mögé, fedezve az utat. A zsellérház udvara szűk volt és trágyaszagú, de a falra futtatott száraz rőzse és a túllógó tető tökéletes takarást nyújtott.
A hajdúk dohogva, fegyvercsörögve vágtattak el a sikátor fő vonalán, mit sem sejtve a karnyújtásnyira rejtőző zsákmányról. Mirella csendesen felnevetett, s tenyerébe nyúlva egy marék aszalt szilvát halászott elő a szoknyája redőiből.
– A leleményesség aranyat ér, fiacskám, de az aszalt szilva még annál is édesebb – nyújtotta át a csemegét a megilletődött gyereknek, aki azonnal elvigyorodott.
A feszültség felengedett, Borda feszülten pihegő mellkasa is elsimult. A tiszttartó emberei elrobogtak, a kordé pedig készen állt, hogy a hátsó csapáson át kijusson végre a falucska békésebb fertályára.

602. Kikerülő út a kertek alatt

Mirella

Mirella halkan intett Borda felé, majd óvatosan kinyitotta a korhadt hátsó kaput, amely egy gazos, kertek mögötti gyalogútra nyílt. A szekér kerekei alig csikordultak a puha, nedves földön, ahogy áttolták a kordét a roskatag kerítésrésen. A kisfiú még intett

egyet, mielőtt visszabújt a rőzserakás mögé.

– Gyorsan. Nem állhatunk meg – suttogta Borda, s feszülten méregette a bokrok árnyékát.

Mirella bólintott. Szoknyáját kissé felhajtva lépkedett a kordé mellett, szeme a bozótos szélét pásztázta. A hajdúk patkóinak tompa robaja távolodott a főutcán, de a levegőben még ott bujkált a veszély sűrű szaga. A zsellérnegyed szélén süvítő szél hűvös szaga keveredett a közeli patak párájával.

– A gázló felé megyünk – felelte halk hangon a lány. – Ott nem számítanak ránk.

A szűk ösvény hamarosan kiért a falu széli fűzesig. A magas sás és a fűzfák lelógó ágai jótékonyan takarták be a kordét, amint elhagyták a legutolsó roskatag kunyhót is. Borda megállt egy pillanatra, megrántotta a gyeplőt, s fülét hegyezve hallgatózott. Csak a békák kuruttyolása és a víz halk csobogása felelt.

– Tiszta az út – morogta halkan Borda, bár tekintete még mindig óvatosan pásztázta a bokrokat.

– Lásd, a szerencse mégiscsak a csavargókkal tart – vetette oda halkan Mirella, de a szíve még sebesen vert, amint a szekér kerekei elérték a patakparti nedves kavicságyat.